2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES
المؤتمر الدولي للعلوم الاجتماعية

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018 مارس

ABSTRACTS BOOK
BİLDİRİ ÖZETLERİ

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
2019 INCSOS
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
2019 INCSOS
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri

2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
INTERNATIONAL CONGRESS ON SOCIAL SCIENCES
المؤتمر الدولي للعلوم الاجتماعية

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Son Çağ Yayınları
Editör: Özcan GÜNGÖR
Birinci Baskı: Mart 2018
Baskı: Son Çağ Matbaacılık
ISBN: 978-605-2130-53-7
Sertifika No: 25931
Adres: İstanbul Caddesi,
İstanbul Çarşısı, No: 48/48-49
İskitler/ ANKARA
Tel: 0312 341 36 67

COMMITTEE / KURULLAR

Kongre Onursal Başkanı
Honorary Chair
الرئيس الفخري للمؤمتر

İbrahim ÇELİK (Hüseyin SU)

Koordinatör
Coordinator
المنسق

Dr. Ahmet AKKAYA
IJLA Editor

Exp. Serkan YORGANCILAR
Gazi University

Düzenleme Kurulu Başkanları
Chairs of the Organizing Committee
رؤساء للمؤتمر

Prof. Dr. İbrahim USLAN
Rector of Gazi University

Prof. Dr. Imad Abu KISHEK
President of Al-Quds University

Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM
Owner and Editor of Turkish Studies

Dış Koordinatör
External Relations
المنسق الخارجي

Prof. Dr. Yakup CİVELEK
Ankara Yıldırım Beyazıt University

Genel Koordinatör
General Coordinator
المشرف العام للمؤتمر

Doç. Dr. Özcan GÜNGÖR
Ankara Yıldırım Beyazıt University

Dr. Moatasem AL - NASIR
Arts of Al-Quds University

Prof. Dr. Metin DAĞDEVİREN
Gazi University

Sekretaries
Sekreterler

Dr. İbrahim ÖZEN
Res. Ass. Muhammet Raşit MEMİŞ
Res. Ass. Halil İbrahim DOĞAN
Res. Ass. Rukiye Aysun İNAN
Res. Asst. Maşallah NAR
Res. Asst. Tuba ÖZEN

Organizing Committee
Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Reha Metin ALKAN
Rector of Hitit University

Prof. Dr. Kerim Özdemir
Rector of Balıkesir University

Prof. Dr. Vatan Karakaya
Rector of Ahi Evran University

Prof. Dr. Peyami BATTAL
Rector of Van Yüzüncü Yıl University

Prof. Dr. Seyit AYDIN
Rector of Kastamonu University

Prof. Dr. Süleyman ÖZDEMİR
Rector of Bandırma Onyedi Eylül University

Prof. Dr. Vatan KARAKAYA
Rector of Ahi Evran University

Prof. Husni AWAD
Al-Quds Open University

Dr. Imad ISHTAYYAH
Al-Quds Open University

Prof. Dr. Abdulbasıt Jasım MOHAMMED
Ambar University

Prof. Dr. Ammar MUSAIDI
Cezayir University

Prof. Dr. Halil AWDA
Najah Filistin University

Prof. Dr. Hilal DERWİSH
Lübnan University

Prof. Dr. Ibraheem AIBAIDHANI
Iraq Al-Mustansiriya University

Prof. Dr. Mostafa MOSLEM
Al-Zahraa University

Prof. Dr. Mufeed Nayyef TURKI
Ambar University

Prof. Dr. Kathleen MALU
William Paterson University

Prof. Dr. Bayrak Farıs HUSSEIN
Teekreet University

Assoc. Prof. Asmaa ALBADRI
Amman University

Assoc. Prof. Imad Hamdi IBRAHIM
Sohac University

Assoc. Prof. Said Elhousein Abdouli
Carthage Universy

Asst. Prof. Abdumuhamin ELDİRŞEVİ
Al-Zahraa University

Asst. Prof. Alaaldin ISMAIL
Malezya Sultan University

Asst. Prof. Hesham Ahmed ASSANI
Dubai University

Asst. Prof. Molay Hişam AL-IDRISSI
Mohammed V Rabat – Fas University

Asst. Prof. Nabeel Madallah HAMAD
Ambar University

Dr. Khouatra SAMIA
Algerinne Boumereds University

Dr. Mary Beth SCHAEFER
St. Johns University

Dr. Thaher AL-NOWARAIN
Albaka University

Mehmet Ali Kulat
Owner of MAK Consulting

Organizing Committee
Düzenleme Kurulu

Necip Fazıl KURT
Advisor of Ministry of National Education

Assoc. Prof. Hüseyin ÇETİN
Necmettin Erbakan University

Assoc. Prof. Ramazan YANIK
Ataturk University

Assoc. Prof. Sibel Üst ERDEM
Ankara Yildirim Beyazit University

Prof. Dr. İbrahim Halil SUGOZU
Sirnak University

Asst. Prof. Ali KELES
Ağrı İbrahim Cecen University

Asst. Prof. Bekir GUNDOGMUS
Sirnak University

Asst. Prof. Bilal SOLAK
Kırgızistan Turkiye-Manas University

Dr. Ruhi İNAN
Balikesir University

Asst. Prof. Ramazan BOLUK
Munzur University

Asst. Prof. İbrahim E. ARIOĞLU
Ankara Yildirim Beyazit University

Dr. Guetouche OUAHIBA
University of Algeria II

Dr. Khalil Al-QUTANI
Department of Arabic Language – Palestine

Dr. Zahia ATMANE
M'Hamed Bouguerra University of Boumerdés

Prof. Dr. Hasan DWEİK
Al-Quds University

Araz ASLANLI
Azerbaijan State Economics University (UNEC)

Dr. Raid ABDURRAHIM
En-Necah State University

Dr. Abdulhalik ISA
En-Necah State University

Dr. Ziad QANNAM
Al-Quds University

Dr. Buad Al-KHALES
Al-Quds University

Assoc. Prof. Hikmet ATİK
Necmettin Erbakan University

Scientific Committee
Bilim Kurulu

Asst. Prof. Oğuzhan AYDIN
Ankara Yıldırım Beyazıt University

Prof. Dr. Saeed ALWAKEEL
Ain Shams University

Dr. Mohammad FARHAT
Al-Quds Open University

Dr. Eyad Abu BAKER
Al-Quds Open University

Dr. Hasan ALBARAMEEL
Al-Quds Open University

Prof. Ibrahim RABAYAA
Al-Quds Open University

Prof. Abdel Rahman Al-MUGHRABI
Al-Quds Open University

Dr. Maen SHEQWARAH
Al-Quds Open University

Dr. Yousef Abu ZIR
Al-Quds Open University

Dr. Majdi ZAMEL
Al-Quds Open University

Dr. Yousef Abu FARA
Al-Quds Open University

Prof. Hani Abu ALRUB
Al-Quds Open University

Prof. Hasan Al-SILWADI
Al-Quds Open University

Dr.Ali BOUJDIDI
Gabès University

Prof. Dr. Akeel ALMARAi
Università per Stranieri di Siena

Dr. Hamza DEEP
Al-Quds University

Prof. Dr. Mahir KHODER
Al-Quds University

Prof. Dr. Khalil ODEH
Najah University

Dr. Kifah MANASREH
Al-Quds University

Dr. Kifaya Khaleel Abu El-HUDA
Al-Quds University

Dr. Naasir HOMAIDI
The University of TABUK

Doç. Dr. Gayana YUKSEL
Ukrayna, Tavriysky Natsionalnyy Universytet

Dr. Gülim ŞADIYEVA
Kazakistan, Milli Sanatlar University

Dr. Topçugül NARMAMATOVA
Kırgızistan-Türkiye Manas University

Dr. Muhammad El-HATIB
En-Necah State University

Dr. Emin Ebu BEKR
En-Necah State University

Dr. Amir El-KABC
En-Necah State University

Cafer ABAHIRA
En-Necah State University

Ahmet Re'fet GUDEYYE
En-Necah State University

Raid NUEYRAT
En-Necah State University

Naci KURBANI
En-Necah State University

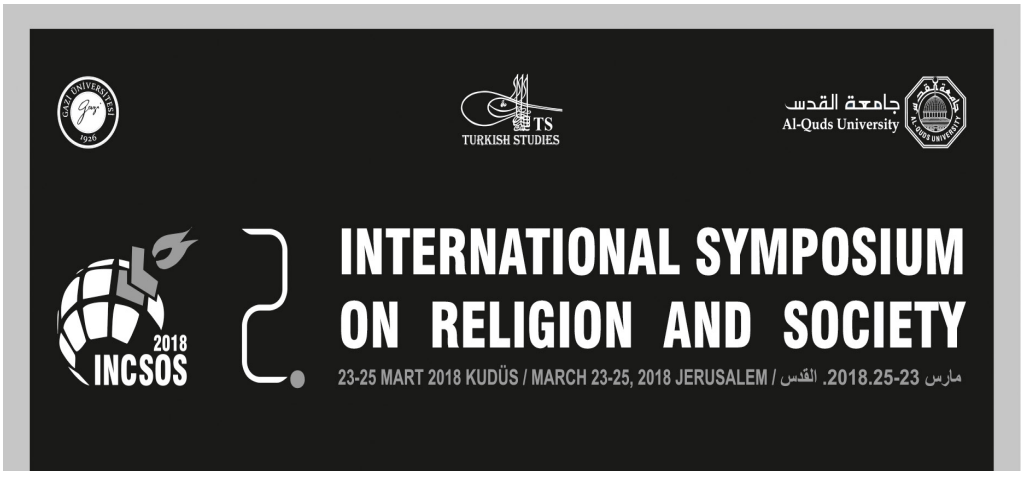
Leys URFE
Al-Quds University

Dr. İlham El-HATİP
Al-Quds University

Dr. Rula HARDAL
Al-Quds University

Dr. Zeyd KANAM
El-Quds University

Dr. Halid HERİŞ
Al-Quds University

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2018
INCSOS
INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Fusûsu'l-Hikem Ve Şerhlerinde Teceddüd-İ Emsâl Ya Da Halk-I Cedîdin Bir Misâli Olarak Belkıs'ın Tahtı

Prof. Dilaver GÜRER
Necmettin Erbakan University, dilgurer@yahoo.com

ÖZET

Varlığın he an yenilenmesi fikri, varlığı anlamada, tasavvufî düşüncede ve diğer bâzı dînî ve mistik akımlarda vurgulanan önemli bir nazariyedir. Bu nazariyenin diğer bir adı da "halk-ı cedîd"dir ki, bu kavram Kur'ân-ı Kerîm'de sekiz yerde geçmektedir. Bu nazariyeye göre; Cenâb-ı Hak dâimâ yaratandır, mahlûkâtı/âlemi her an yeniden yaratmaktadır ve âlem/mahlûkat da her an yeniden yaratılmaktadır.

İbn Arabî de bu düşünceyi benimseyenlerdendir. O bu konuyu başta el-Fütûhât el-Mekkiyye olmak üzere Fusûsu'l-Hikem'inde ve daha başka eserlerinde ele almakta ve bu konudaki fikirlerini beyan etmektedir. İbn Arabî bu görüşünü Fusûsu'l-Hikem'de, Kur'ân-ı Kerîm'deki Sabâ melikesi Belkıs'ın tahtının Hz. Süleyman'ın yanına bir anda getirilmesi kıssa ile delillendirir.

İşte ben tebliğimde İbn Arabî'nin bu kıssayı nasıl yorumladığını Fusûsu'l-Hikem'den ve onun şerhlerinden istifâde etmek sûretiyle ele alacağım.

Anahtar Kelimeler: Fusûsu'l-Hikem, varlık, İbn Arabî, halk-ı cedîd, Balkıs

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Buhara Yahudileri

Prof. Durmuş ARIK
Ankara University, *darik@ankara.edu.tr*

ÖZET

Buhara Yahudileri Orta Asya'nın en eski dini ve etnik gruplarından birisidir. Özellikle Özbekistan'da, Tacikistan'da ve diğer komşu bölgelerde yerleşmişlerdir. Tarihte diğer Yahudi grupları ile olan sınırlı ilişkileri ve sahip oldukları kültürleri onların farklı bir Yahudi grubu olarak tanınmasını sağlamıştır. Yaşadıkları bölgenin tarihine ve kültürüne renk katan Buhara Yahudileri uzun süre Müslümanlarla birlikte yaşamışlar, farklı din mensuplarının bir arada yaşama örneğini sunmuşlardır. Yaşadıkları bölgede egemen kültürden etkilenen, egemen kültürü de etkileyen Buhara Yahudileri, özellikle SSCB'nin dağılmasıyla birlikte son yıllarda Amerika'ya ve İsrail'e göç etmiş, öteden beri yaşadıkları bölgede ise sayıları önemli ölçüde azalmıştır. Bildiride Orta Asya'da ayrı bir dini ve etnik unsur olan Buhara Yahudileri, tarihi, kültürü ve günümüzdeki durumu ile ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Buhara Yahudileri, Orta Asya, Özbekistan, Çalalar.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Toplumsal Bir Sorun Olarak Haset Problemi ve Hadislerde Haset Olgusu

Ph.D. Bahattin AKBAŞ
Din İşleri Yüksek Kurulu, ***akbas0614@gmail.com***

ÖZET

Birey ve toplum yaşamını olumsuz etkileyen unsurlardan biri de hasettir. "Haset" kötü bir huy, fert ve toplum için temel bir sorundur. Sosyal varlık olan insanın huzur ve emniyet, barış içinde yaşamasına engel olan bir hal ve tutumdur. Haset sorunu insanlık tarihi kadar eski bir problemi teşkil eder. İblis Hz. Adem'i kıskanmış olup bu kıskanma/haset bir iblis ameli/davranışı olarak şeytanî bir huy ve işlenen bir günah olmuştur. İlk insan Adem a.s. ın çocukları Kabil'in Habil'i kıskanması/hasedi de yeryüzünde işlenen bir günah olmuştur. Haset başkalarının sahip olduğu imkânları kıskanmak ve bu imkanların zevalini istemektir.

İslam dini mahza güzel ahlak olmakla birlikte İslam toplumlarında bir kötü huy/ahlakı-seyyie olarak hasetin yaygınlık göstermesi başlı başına bir açmaz ve problemdir. Bu problemin izalesi dini değerlerin içselleştirilebilmesine bağlıdır. İslam toplumunda bireyler birbiri ile güven, emniyet duyguları içinde yaşar. Müslüman bireyin kendisinden gerek söz gerekse davranış ve tutum olarak başkaları emniyet ve güvendedir.

Haset başlı başına bir sorundur ve birey ve toplum sağlığını, güven ve huzuru tahrip eder. İnsanları zulmetten, karanlıklardan ve cehaletten İslam'ın aydınlığına çıkaran İslam dini hasetten men eder. Hz. Peygamber veciz üslubu ile hasedin kötülüğüne ışık tutar. Kuran ve Sünnette hedef ahlak merkezli bir hayatın tesisidir. Maddi ve manevi kirlerden, haset gibi kötü huylardan arınmış olan bireylerden oluşan toplum, temiz fert temiz toplum, erdemli birey erdemli toplum haline gelir. Dini referanslar ve literatür bir kötü tutum ve davranış olan haset ve kıskançlığı olumsuzlamaktadır. Ancak haset konusunda Hz. Peygamber'in hadisleri ve hayatı temel alınarak ortaya konulan münhasır bir çalışmaya pek rastlanmamıştır.

Bu bağlamda çalışmada haset probleminin Hz. Peygamberin hayatındaki uygulamalarında, söz, fiil ve takrirlerinde nasıl değerlendirildiği, hasedin yol açtığı tahribatlar ve bu kötü tutumdan ve zararlarından korunma yolları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Haset, Hadis, Birey, Toplum, İslam, Güven, Huzur

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

"Never Stand (to pray) There!": Masjid al-Dirar, Reflections and Lessons

Assist. Prof. Harun ŞAHİN
Ankara Yildirim Beyazit University, hsahin@ybu.edu.tr

ABSTRACT

Mosques (Masjids) take central places as for prayer (salat) in Islam. The Quba Mosque is the first mosque which was built in Islam when the Prophet Muhammad first arrived at the Madina (Yethrib). Mosque has special rulings and etiquettes. Mosque is mainly used for congregational worships or religious activities. The most common worship performed in a mosque is Salat al-Jumu'a (congregational prayer) on Fridays. For Muslims, mosque had some functions such as social, educational and other similar activities.

While there was the Masjid al-Quba which was built to worship and pray in front of God all together with good deeds, it is no surprise that we witnessed in the history that some hypocrites had built a mosque (Masjid al-Dirar / Mosque of mischief) in 9/630 in Madina (Yathrib) with the instructions and leadership of Abu Amir for the purpose of harming Muslims and creating mischief among them and making a separation between Muslims. However, by disguising their intentions, they claimed that the mosque was built for the sick peoples and disabled ones who were not able to come to the Quba mosque and for the people who could not attend the mosque on rainy and cold days.

Upon completing the Mosque, they invited the Prophet (pbuh) to make it officially recognized but at those days the Prophet was busy with the preparations of Tabûk campaign and was about to go out. For this reason, he postponed his visit to that mosque. But while returning from the Tabuk campaign, Allah informed the Prophet with the Quranic verses 107 and 108 at Sura al-Tawba of the purpose of the hypocrites, and He, almighty, forbade the Prophet (s.a.) and his disciples from going and praying in it. So the prophet never went there and moreover ordered some of his disciples to go there and to destroy and set it on fire that mosque and they did it immediately.

The topic will be studied by analyzing the related verses of the Qur'an, related studies, relevant sources of Siyer and history books.

Key words: Prophet, Masjid, Quba, Masjid al-Dirar, Mischief, Abu Amir,

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Tefsir-Yorum İlişkisi

Assist. Prof. Ahmet KÜÇÜK
Malatya İnönü University, ahmet.kucuk@inonu.edu.tr

ÖZET

İslâm düşüncesi genelde Kur'ân'ın anlaşılması etrafında üretilen fikir, düşünce ve tasavvurlardan müteşekkildir. Bu sebeple İslâm düşüncesi tefsir disiplininden bağımsız değildir. Tefsir ise; lugat manası itibariyle "beyan etmek, kapalı olanı açığa çıkarmak, gibi anlamlar taşımaktadır. İstilahi olarak Tefsir; kendisiyle ayetlerin zahiri, maddi ve manevi inceliklerini keşfetmek suretiyle manalarını anlaşılır ve düşünülür hale getirmek şeklinde tanımlanmaktadır. Bu yönüyle tefsir; anlama ve açıklama faaliyeti olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer yönüyle de müfessirlerin bu faaliyeti sonucu oluşan eserlere, külliyata da isim olarak kullanılmaktadır.

Kur'ân'ın nüzul süreciyle birlikte doğal olarak tefsir faaliyeti de başlamış, onun ilk açıklayıcısı konumunda olan Muhammed (s.) dan bugüne kadar kesintisiz bir şekilde devam edegelmiştir. Ancak ayetleri yukarıda verilen tanıma uygun ve objektif bir şekilde tefsir edebilmek her zaman mümkün olmamıştır. Zira; sonraki dönemlerde müfessirlerin yeterli ölçüde teknik/ilmî ve ahlakî donanıma sahip olmaması, İsrailiyatın tefsire girmesi, mezhebi algıların tefsire konu edilmesi, müfessirlerin farklı coğrafya, sosyoloji ve psikolojilerden gelmeleri, karşılaşılan farklı kültürlerin etkisi altında kalmaları, siyaset tefsir/müfessir ilişkisi ya da ilim/tefsir/müfessir siyaset ilişkisinin belirginleşmesi vb. sebeplerden tefsir faaliyeti; ayetlere "anlam yükleme" ve onlardan "sonuç çıkarma" gibi tefsirden ziyade te'vîl'i çağrıştırmıştır. Böylece tefsir tarihinde belli dönemlerde tefsirden te'vil'e doğru bir evrilme yaşanmıştır.

İdeolojik ve siyasal bir karakteri yansıtan bu yanlı ve serbest te'vil, bazı müfessirleri Kur'ân nassını/metnini mezheplere ya da siyasete göre nasslaştırmaya götürmüştür. Bu bağlamda gerek siyaset/ilim-tefsir ilişkisi, gerekse ilim adamlarından/müfessirlerden kaynaklı tefsir-siyaset ilişkisi belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır. Siyasî ve İtikadî mezhep ve ekollerin de şekillendiği bu süreçte yapılan yorumlara ağırlıklı ve doğal olarak tarafgirlik ve tepkisellik hâkim olmuştur. Tefsir açısından ciddi bir problem arz eden bu durumu klasik tefsir kaynaklarından alıntılarla tespit etmeye çalışacağız.

Tebliğde siyasî alanda kullanılan birkaç ayetten ve o ayetlerin siyasetten arındırıldığında ortaya çıkan anlamı ile siyasileştiğinde ona yüklenen anlam arasındaki fark ortaya konulup siyaset tefsir ilişkisinin olumlu ve olumsuz yönlerine işaret edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurân, Tefsir, Siyaset.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

أغلاط من التّعابير الاصطلاحيّة في اللّغة العربيّة وترجمتها إلى اللّغة التركيّة

Assist. Prof. Şehabettin ERGÜVEN
Hitit University, sahabettinerguven@hitit.edu.tr

خلاصة

يهدف هذا البحث إلى تناول مجموعة من التعابير الاصطلاحية في اللغة العربية مع ترجمتها إلى اللغة التركية وتصنيفها من حيث التركيب النحوي مع مراعاة العلاقات الدلالية والأسلوبية بين مكوناتها. كما يهدف إلى تبيين المجالات التي يتم استخدام هذه التعابير مثل الرياضة والسياسة والطبّ والاقتصاد وهلمّ جرًا. كثيرا ما يواجه متعلم اللغة العربية هذه التعابير الاصطلاحية في وسائل الإعلام والنصوص المقروءة المختلفة ويجد عادة صعوبة في فهمها لاعتماده على الترجمة الحرفية لأنّ ترجمة التعابير الاصطلاحية لا تقف عند الحد الحرفي للكلمة بل تتجاوزها إلى المعنى المجازي مثل "أنفه في السماء" و"يدفن رأسه في الرمال" و"أبناء البطة السوداء". إن تعريف التعابير الاصطلاحية وبيان خصائصها اللفظية والمعنوية وترجمتها إلى اللغة التركية يساهم في فهم خصائص اللغة العربية ويقلل من وقوع الطلاّب في الأخطاء التركيبية في تكوين الجمل لأنّ بنية التعبير الاصطلاحي قالب لفظيّ لا يحدث فيه تغيير عادة. ترجمة هذه التعابير الاصطلاحية إلى اللغة التركية تساعد الطلاب الأتراك الذين يرغبون في تعلّم اللغة العربية بطريقة أكثر ملاءمة لمستوى الطالب وإدراكه العقلي مما يجعله قادرا على إجراء مقارنة بين نمطي الكلام في اللغتين العربية والتركية مما يسهل عليه استيعاب التعابير الاصطلاحية وكيفية ترجمتها ترجمة صحيحة إلى اللغة التركية.

المصطلحات تعابير اصطلاحية، مجاز، تركيب، ترجمة حرة، ترجمة حرفية.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kudüs'te Bir Osmanlı Eğitim Kurumu: Selahaddin Eyyubî Külliye-i İslamiyesi

Prof. Zeki Salih ZENGİN
Ankara Yıldırım Beyazıt University, zekisalih55@gmail.com

ÖZET

Ortadoğu, tarih boyunca birçok medeniyetin kurulduğu ve geliştiği insanlık tarihi açısından önem taşıyan önemli bir coğrafya olmuştur. Böyle bir coğrafyada özellikle üç büyük semavi din açısından Kudüs ayrı bir yere sahiptir. XVI. Asrın hemen başlarında Osmanlı hakimiyetine giren Kudüs'e hakettiği değer daima verilmiş, şehir farklı inanç sahiplerinin güven ve barış içinde yaşadığı bir mekan olmuştur.

Osmanlı Devleti'nde eğitimde yenileşme çabalarının başladığı XIX. Asırda Kudüs de payını almış, Ortadoğu bölgesinde ve Kudüs'te de yeni eğitim kurumları açılmıştır. II. Abdülhamit ve II. Meşrutiyet yıllarında dönemlerinde izlenen politikalar ve eğitim alanında yapılan çalışmalar ile hem bölgenin eğitim açısından gelişmesi hem de Arap nüfusun kültürel taleplerine karşılık verilerek, imparatorluk çatısı altında tutulması hedeflenmiştir. Batılılar tarafından bu bölgede açılan okullar ve misyonerlik faaliyetleri de bu kurumların açılmasında etkili olmuştur. Yüksek öğretimin yapıldığı Selahaddin Eyyubi Külliye-i İslamiyesi I. Dünya Harbi'nin devam ettiği sırada, 1915 yılında açılmıştır. Eğitim dili Arapça olan 10 yıllık bu kurum, bütün İslam dünyasına hitabeden, din ilimleri yanında sosyal, fen, matematik ve dil ilimlerini de kapsayan bir öğretim programına sahiptir. Kudüs'ün 9 Aralık 1917 tarihinde İngilizler tarafından işgaline kadar açık kalan bu kurum hakkında ilk önemli çalışma Almanca olarak neşredilmiş, daha sonra Türkçe olarak sınırlı sayıda araştırmalara konu olmuştur. Çalışma ile Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde bölgenin eğitim açısından kalkınmasına katkısı olan, bununla birlikte siyasi amaçlar da taşıyan kurumun tanıtılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ortadoğu, Kudüs, Osmanlı Devleti, I. Dünya Harbi.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Cult and Emerging Religion in Prehistoric Levant

Issa SARIE
Institute of Atchaeology-Al-Quds University, isarie@staff.alquds.edu

ABSTRACT

The outstanding continuous long occupational sequence in the Levant, offers the richest repository of cultural development and a unique records of human history, in both the pre-historical and historical periods. The regional landscape of the Levant is littered with archaeological mounds demarcating the remains of ancient towns and villages. Each building bears witness of the most essential step of human innovation and invention in the previous eras. Scholars of archaeology and anthropology deep interest displayed in the diversity of cultic and ritual practices elements ancient people developed within their environmental settings.

Indeed, the plethora of sacred cultic structures emerged in the archaeological records through-out the Levant, is undoubtedly, reflect variety of cultic practices. Myth dimensions in the life of the hunter-gatherers and agrarian prehistoric people in the Levant is very complex and includes rituals of mortuary practices, sacrificing and offering of "animals and crops" .

This study is significantly broadens our understanding of the impact of diachronic changes of cultic practices over time and the emerging of the earliest form of religions in the ancient Levant. Through intensive study of selected archaeological sites in the Levant " Goblek Tepe and Catal Huyk in Turkey, Ain Ghazal in Jordan and Jericho in Palestine" the research will deeply pursue the roots of the sacred places (cultic centers) and their role in the spiritual life of the ancient mobile hunter-gatherers and the agrarian sedentary villages of Levantine people. As well, and an attempt will be made to answer the question:

Is the cultic -center (pantheon) a divine place for each clan virtual practices? Or a center where all deities of clans are assembled in some cases by a supreme divine beside the community own divinity cult center.

Key Words **Cult, Emerging, Religion.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Kudüs'lü Müslümanlardan Gelen Bir Soru Üzerine Gayri Müslimlerin Mâlî Mükellefiyetleri Konusunda Abdülganî en-Nablusî'nin Verdiği Fetvâ

Assist. Prof. Emine Nurefşan DİNÇ
Tekirdağ Namık Kemal University, endinc@nku.edu.tr

ÖZET

Bu bildirinin konusunu kelam, tefsir, fıkıh, tarih gibi ilimlerde derin bir vukufiyete sahip olan, aynı zamanda mutasavvıf ve şair olarak da temayüz etmiş bulunan Abdülganî en-Nablusî'nin (v. 1143/1731) bir fetvası teşkil etmektedir. Nablusî, içtihat ehliyetini haiz bir fakihtir ve fıkıh ilmindeki ihtisası sebebiyle, kendi döneminde, fıkhî meselelerin halli için müracaat edilen âlimlerden biri olmuştur.

Nablusî'nin kendisine getirilen fıkhî meselelere ilişkin fetvalarını ihtiva eden az sayıdaki mecmua, çeşitli yazma eser kütüphanelerinde bulunmaktadır. Bu çalışmada ele alınan fetva, Süleymaniye Kütüphanesi Çelebi Abdullah koleksiyonunda bulunan Arapça bir mecmuada yer almaktadır ve kayıtlarda "Cevabu sualin verede aleyhi mine'l-Kudsi'ş-şerif" ismiyle geçmektedir. Nablûsî bu fetvâyı, Kudüs'te yaşayan bir grup Müslümanın sorusu üzerine 1114 (1702) senesinde vermiştir. Sorunun sahipleri, Nablusî'ye Kudüs'ün fethi sırasında, sultanın, bu şehirde oturan gayri müslimleri, bazı Müslümanlara, belli aralıklarla aynî ya da nakdî bazı ödemelerle mükellef kıldığını, onların da o tarihten itibaren bu ödemeleri yaptıklarını ifade etmişler, gayri Müslimlerin verdiği nakit ve eşyaların alınmasının Müslümanlar için helal olup olmadığını sormuşlardır. Ayrıca ondan kadının, bu konuda, sultanın belirlediği kimselerin varislerini men edip, başkalarını hak sahibi kılma salahiyetinin bulunup bulunmadığı hususunu da cevaplamasını istemişlerdir. Nablusî, bu problemi gayri müslimlerin cizye dışında başka bir mali ödeme ile mükellef tutulup tutulmayacakları meselesi ekseninde ele almıştır. O, Kudüs'lü müslümanların sorusu vesilesi ile yazıya geçirilen ve küçük bir risale hacminde olan bu fetvasında, konuyu etraflı bir şekilde inceleyerek derinlemesine tartışmış, muteber fıkıh kitaplarından nakillerde bulunmuştur. Öncelikle, bu tür iddiaların kazâî olarak nasıl ispat olunacağı meselesi üzerinde durmuş, gayri müslimlerin cizye dışında herhangi bir mâli ödeme ile yükümlü tutulamayacağını, cizye dışında başka bir vergi alınamayacağını, alındığı takdirde bunun alınmasının helal olmadığını ifade etmiş, fetvasını delillerini ortaya koymuştur. Nablusî bu hususları ele alırken, aynı zamanda gayri müslimlere hak ve hukuk çerçevesinde nasıl muamele edilmesi gerektiği hususunda da kıymetli bilgiler vermiştir.

Bu bildiri için öncelikle yazma halinde bulunan fetvanın metni matbu hale getirilmiş, metinde geçen kaynaklar tespit edilmiş, muhtevası tanıtılarak analize tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: **Abdülganî en-Nablusî, Kudüs, Gayri müslim, Cizye**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Mescid-i Aksa İle Diyarbakır Ulu Camii Arasındaki Benzerlikler ve Farklılıklar

Assoct. Prof. İrfan YILDIZ
Dicle University, irfanyildiz@dicle.edu.tr

ÖZET

Mescid-i Aksa Kudüs şehrinde, Diyarbakır Ulu Camii ise Diyarbakır'da inşa edilmiştir. Her iki yapıda Emeviler döneminde inşa edilen yapılardır. Mescid-i Aksa 638 yılında Hz. Ömer tarafından inşa edilmiş, tahrip olan yapı daha sonra Emevi halifesi Velid tarafından yeniden yaptırılmıştır. Diyarbakır Ulu Camii'nin kesin inşa tarihi bilinmese de planı ve mimari özellikleri bakımından Emeviler döneminde inşa edildiği anlaşılmaktadır. Diyarbakır Ulu Camii mihraba paralel uzanan üç sahınlı bir planlama göstermektedir. Paralel sahınlar mihrap önünde dik bir sahınla kesilerek transept plan elde edilmiştir. Mescidi Aksa ise özgününde mihraba dik uzanan yedi sahınlı bir planlama göstermektedir. Her iki yapıda da mihrap hizasındaki sahın daha geniş ve yüksek tutularak üst örtüsü dışardan vurgulanmıştır. Mescidi Aksa'da sahinlar sütunlara oturan kemerlerle birbirinden ayrılırken, Diyarbakır Ulu Camii'nde ise kare ayaklar kullanılmıştır. Her iki yapıda iki katlı kemer uygulaması görülmektedir. Her iki yapıda da ahşap tavan uygulaması karşımıza çıkmaktadır. Hem Mescii Aksa'da hem de Diyarbakır Ulu Camii'nde devşirme malzeme kullanılmıştır. Diyarbakır Ulu Camii'nde beden duvarları alçak tutulurken Mescidi Aksa'da beden duvarları yüksek tutulmuştur. Mescidi Aksa'nın kuzey tarafında son cemaat yerine yer verilmiştir. Diyarbakır ulu Camii'nde böyle bir uygulama tercih edilmemiştir. Diyarbakır Ulu Camii'nin minaresi mevcuttur. Mescidi Aksa'nın minaresi yoktur.

Yapılan literatür taramasında Mescidi Aksa ile Diyarbakır Ulu Camii'nin karşılaştırıldığı bir makale çalışmasına rastlanmamıştır. Dolayısıyla Emevi döneminde iki farklı coğrafyada iki farklı yapının özelliklerinin karşılaştırıldığı bu çalışma alanında yapılacak ilk çalışma olacaktır.

Bu bağlamda yapılacak çalışmayla Emeviler döneminde iki farklı coğrafya ve farklı şehirde inşa edilen iki yapının farklı ve benzer özellikleri ortaya konulacaktır. Çalışmada aynı zamanda Emeviler döneminde günümüze ulaşan camilerin özellikleri de ortaya konulacaktır. Her iki yapının plan, mimari ve süsleme özellikleri hakkında bilgi verilerek, yapıların ortak ve farklı özellikleri ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu yapıların hangi sanatların etkisi altında kaldığı belirlenmeye çalışılacaktır. Mescidi Aksa ve Diyarbakır Ulu Camii'nin Emevi sanatındaki yeri ve İslam sanatındaki yeri ve önemi belirlenecektir. Hem Mescidi Aksa'nın hem de Diyarbakır Ulu Camii'nin Mescidi Aksa bulundukları bölgelerde daha sonra inşa edilen camilerin planı üzerinde etkili oldukları düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: **Cami, Emevi, Diyarbakır, Mescid-i Aksa**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Antik Çağdan İslamiyet'e Saç Adakları

Assist. Prof. Hacer ÇORUH
Harran University, hcoruh@harran.edu.tr

ÖZET

Antikçağdan günümüze kadar bütün inançlarda adakların önemli bir yeri bulunmaktadır. Tanrı ve tanrıçalara ya da diğer mitolojik figürlere, bazen seremonilerin bir parçası olarak bazen de özel durumlardan kaynaklanan adaklar adanmıştır. Saç adakları genellikle erginlenme, arınma, evlilik ve cenaze gibi önemli olaylar sırasında yapılmaktadır. Saç adağı aynı zamanda bir dileğin gerçekleşmesi, yakalanılan hastalıktan veya felaketten kurtulma gibi durumlarda da adanmıştır. Yunanistan ve Küçük Asia'da erkek çocukların ergenliğe geçerken, genç kızların ise evlilik öncesi saçları kesilmekteydi. Herodot'tan Arapların tanrıya saç adama geleneği olduğunu ve saçlarını tıpkı Dionysos gibi şakaklarının üstünden halka şeklinde kestiklerini öğrenmekteyiz. Mısır'da çocukların saçlarının kesilip teraziye konduğu ve ağırlığınca gümüşün bağışlandığı bilinmektedir. Antik kaynaklar MÖ.1. yüzyılda bu uygulamanın çocukların sağlığının korunması niyetiyle sürdürüldüğünü bildirmektedir. Bu geleneğin bozulmadan İslamiyet'e geçtiği ve günümüzde de varlığını koruduğu görülmektedir.

Saç adakları ile ilgili farklı uygulamalar bulunmaktadır. Titane'deki Asklepion kutsal alanındaki Hygeia kült heykelini kadınlar örükleriyle donatmışlardır. Kraliçe Berenice saçlarını eşi III. Ptolemeaios'un savaştan sağ dönmesi için adamıştır. Günümüzde de Müslümanların Umre'de ehramdan çıkmak için saçlarını kesmeleri bu dini ritüelin sürdüğünün işaretidir.

Saçlar yas işaretinin de önemli bir sembolü olmuştur. Herodot, Mısırlı rahiplerin saçlarını kazıttıklarını ve yakınlarından biri öldüğü zaman saç ve sakallarını uzattıklarından bahseder. Akhalar cenaze törenlerinde saçlarını kesmektedir. Homeros, Odysseia'da da ölülere bir borç olarak saçların kesildiğinden söz eder. Büyük İskender Hephaestion ölünce onun hayvanlarını kırkmıştır. Bir Pers komutanı olan Masistius'un ölümünde askerleri, hem kendi saçlarını hem de at ve katırların saçlarını kesmişlerdir. Eski Türklerde de ölen kişinin eşinin saç örgüleri ve atının kuyruğu kesilerek cesetle birlikte mezara bırakılmıştır. Saç adama eylemi, antik çağdan itibaren bütün toplumlarda görülmekte olup, İslamiyet'e kadar gelmiştir. Bu çalışmada; saç adama geleneğinin kökeni üzerinde durularak, çağlar boyu gelişimi örnekler ışığında irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: **Antikçağ, Saç adağı, Saç kesme geleneği.**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Hz. Peygamber'in Hayatını Anlatan Çocuk Kitaplarının Dini Gelişim Açısından Değerlendirilmesi

Ph.D. Aslıhan Yıldız
Milli Eğitim Bakanlığı, aslihanatik@gmail.com

ÖZET

Konusunu, kahramanlarını ya da kurgusunu dini içerikten alan çocuk kitapları "dini içerikli çocuk kitapları" olarak sınıflandırılabilir. Diğer çocuk kitaplarından farklı olarak eğitim ve öğretim yönü de bulunan bu kitaplar çocuğun duyuşsal, kişisel ve toplumsal gelişimlerinin yanında dini gelişimlerine de çok önemli katkılar sağlar. Dini içerikli çocuk kitaplarının, çocukların gelişim düzeyleri ve özellikle de dini gelişim süreçleri dikkate alınarak hazırlanması, hitap ettiği çocukların bilişsel, duyuşsal, sosyal, ahlaki ve dini gelişim düzeyleri düşünüldüğünde çok büyük bir önem taşımaktadır. Bu kitapların, dini içeriğin çocuğa olduğu gibi aktarıldığı bir araç olarak görülmesi, çocukların dini gelişimlerini desteklemekten ziyade, çocuğun dünyasında kalıcı olumsuz etkiler bırakabilir. Çalışmamızda Hz. Peygamber ile ilgili yazılmış çocuk kitapları nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ile çocuğa göreliği değerlendirilerek; kitapların içeriğinin çocukların dini gelişimlerine ve kitapların çocuk kitaplarında bulunması gereken biçimsel özelliklere uygunluğu ele alınmıştır. Sonuç olarak bu konuda hazırlanan çocuk kitaplarının, çocukların dini gelişim düzeyleri dikkate alınmadan hazırlandığı, kitapların çocuklardan ziyade bir yetişkin bakış açısı ile ve yetişkinler için hazırlandığı görülmüştür. Ayrıca çalışmamızda çocuk kitaplarında bulunması gereken biçimsel özelliklerin yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dini içerikli çocuk kitapları, dini gelişim, din eğitimi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

How Religion and Morality are Related: A Concise Literature Review

Hilal ÖZEL
Çanakkel Onsekiz Mart University, hilalozel_32@hotmail.com

Prof. Hasan KAPLAN
Ibn Haldun University, hasan.kaplan@ihu.edu.tr

ABSTRACT

Classical theories on the relationship between religion and morality claim that religion strengthens morality and suppress the negative emotions of the individual. However, empirical studies can have different or contrary results with these classical theories. Both religion and morality have complex elements and the different combinations of these elements pave the way for different religion-morality relationships. A detailed examination of the studies on the religion-morality relationship is essential to highlight the future studies conducted in this vein. In our study, several studies during last fifteen years in the English literature were examined. Out of this brief review we identified four basic categories regarding religion- morality relationships: (1) religion positively influences morality; (2) religion negatively influences morality; (3) There is no meaningful relation between religion and morality; and (4) the relationship between religion and morality is complex. Overall, our review highlights the multidimensional structure of both religion and morality.

Key Words: Religion, Morality, Pro-sociality, Cooperation, Altruism.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Psycho-Spiritual Approach To Diseases

Prof. Öznur ÖZDOĞAN
Ankara University, mutluluguseciyorum@yahoo.com

ABSTRACT

Ambition and competition are being sliently accepted as a life-style in our daily lives. Healing, however, come along harmoniously with the life-supporting powers like compassion and cooperation. Healing exists in pure spiritual energy. Human consciousness is one of the powerful determining factors in both health and illness. Being aware of finding meaning in our lives and experiences promote and strengthen the effectiveness of medical intervention. Along with physical or organic needs, human has spiritual inclinations and thus spiritual needs. These spiritual tendencies lead the individuals to knowledge, love, meaning, hope, transcendence, commitment and compassion.

Since 2000, we have conducted a series of interviews with patients. In our meetings, we shared the perspectives of holy books and various examples taken from prophets' lives and scholars of Anatolia. For instance, we made discussions on

1. The Quran statements like "Allah does not burden someone with any responsibility than he/she can bear" and "we have the power and capacity to cope with all what we live".

2. The prophetic statements from prophetic medicine culture like "Allah does not create an illness without its treatment" and "There is a cure for every illness".

3. The statements of great personalities from Anatolian culture like

"Allah transforms evil into goodness
Do not assume he does the opposite
Wise contemplates what he does
Let's watch what he does
He does well whatever he does

At the end of our interventions, we observed visible improvements in the health conditions of patients with psychological and physical problems. We observed increased capacity and power of acceptance, displaying positive attitude, coping with pain, forgiving and loving at the patient and all these eventually contributed the process of healing.

Today, holistic approaches have gained more importance in health issues. Integration of body, mind and spirit has become a primary concern of health systems.

Key Words: Spiritual care, holistic medicine, palliative care

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Tâhir El-Cezâirî'nin Suriye Ve Filistin (Kudüs) Bölgesindeki Bazı Faaliyetleri

Prof. Abdullah Emin ÇİMEN
İstanbul University, emincimen@yahoo.com

ÖZET

Suriye'nin Muhammed Abduh'u olarak tanımlanan Tâhir el-Cezâirî, miladı XX. asrın sonları ve başlarında bu bölgelerde etkin faaliyetleriyle ön plana çıkmış ilim ve fikir adamıdır. Onun faaliyetlerini temelde ilmi ve fikri olmak üzere iki ana kategoride ele almak mümkündür. Kitap telifinin yanı sıra Yazma eserleri belli merkezlerde toplama faaliyetleriyle yoğun bir şekilde meşgul olmuştur. Bu bağlamda Bilâd-ı Şam olarak bilinen Suriye ve Filistin bölgesindeki yazma eserlerin Şam'da Zahiriye Kütüphanesinde, Kudüs'te ise Halidiyye Kütüphanesi bünyesinde toplanmasını sağlamıştır. Siyasi ve askeri karmaşanın hüküm sürdüğü bir dönemde talan, yangın ve tabii afetler gibi nedenlerle yazma eserlerin yok olmasını engellemek amacıyla bunları Suriye'nin merkezi Şam'da ve Kudüs'te bir araya getirmeye başarması, bunların günümüze intikalinde büyük önemi haizdir. Günümüzde bu eserler Şam'da Esed Kütüphanesindeki mahtutât bölümünde, Kudüs'te ise Halidiyye Kütüphanesinde araştırmacıların hizmetine sunulmuş bulunmaktadır. Onun bölgede okullaşma faaliyetlerindeki öncülüğü de önemli faaliyetleri arasında zikredilmektedir.

Arap/Avrupa ve İstanbul seyahatleri çerçevesinde Filistin, Mısır, İstanbul ve muhtelif Avrupa başkentleri yer alır. Bunları bir bütün olarak değerlendirdiğimizde bu gezilerde ilmi, ekonomik vb. nedenler olmakla birlikte kanaatimizce fikri ve siyasi gaileler daha ön planda olmuştur. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin son dönemlerindeki ırkçı icraatlarından rahatsızlığını çekinmeden dile getirdiği için Osmanlı'nın Şam'a gönderdiği dönemin valisiyle arası açılmış, hatta hakkında yakalanma kararı çıkartılmasını haber alması sonrasında yaşadığı Şam'dan ayrılarak gizlice Filistin bölgesine geçmiştir. Bu nedenle Filistin bölgesinde kaldığı bu süre içerisindeki faaliyetlerinin büyük oranda siyasi olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Tahir el-Cezairi, Şam, Küdüs, Filistin, Yazma Eserler

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kudüs'ün Selâhaddîn-i Eyyûbî'den Sonra Haçlılara Teslim Edilmesi

Assist. Prof. Yasemin SARI
Tekirdağ Namık Kemal University, ysari@nku.edu.tr

ÖZET

Bu tebliğde Kudüs'ün, Selâhaddîn-i Eyyûbî tarafından fethedilmesinden yaklaşık yarım asır sonra anlaşma yolu ile yeniden Haçlılara teslim edilmesi hadisesi üzerinde durulacaktır. Selâhaddîn-i Eyyûbî 1187'de Hıttîn'de elde ettiği zaferin ardından Avrupa'nın en büyük üç hükümdarının da iştirak ettiği yeni bir haçlı seferi ile karşı karşıya gelmiş, bu muazzam güce karşı direnmiştir. Yapılan antlaşma ile Sûr ve Yafa arasında kalan sahil şeridi Haçlılara bırakılırken Kudüs ve diğer fethedilen topraklar onun elinde kalmıştır (1192). Selâhaddin'in vefatının ardından yeğenlerini bertaraf ederek büyük sultan olmayı başaran el-Melikü'l-Âdil, Haçlılara karşı ılımlı bir politika izlemeyi tercih etmiştir. Selâhaddin döneminde cihad fikri ilk sırada tutulurken bu dönemde ikinci plana atılmış ve devletin malî işleri daha öncelikli hale gelmiştir. Selâhaddin döneminde Haçlılarla yapılan antlaşma, onun ölümünden sonra da devam etmiş, ancak antlaşmaya rağmen gerçekleşen Haçlı saldırıları bertaraf edilmiştir. El-Melikü'l-Âdil, 1203 yılında gerçekleşen IV. Haçlı Seferi karşısında tavizkar bir tutum takınmak zorunda kalarak Haçlıların Merkab-Yafa sahil şeridine hâkim olmalarına ses çıkarmamıştır. Onun 1218'de vefatı üzerine yerine büyük oğlu el-Melikü'l-Kâmil geçmiş ve kardeşleri tarafından da büyük sultan olarak tanınmıştır. Bu sırada gerçekleşen Haçlı saldırıları karşısında birleşen kardeşlerin aralarındaki ahenk bir süre sonra bozulmuştur. el-Melikü'l-Kâmil, Alman İmparatoru II. Friedrich ile yaptığı uzun müzakerelerden sonra Kudüs'ün Haçlılara teslim edilmesi karşılığında etrafındaki arazinin Müslümanlara kalması, iki tarafından mukaddes yerlerinin kendi yönetimlerine bırakılması ve Haçlıların Kudüs'ü tahkim etmeyip sadece sivil maksatlarla kullanmaları şartıyla bir anlaşma yapmıştır (1229). Bu durum ancak 1238'de el-Melikü'l-Kâmil'in vefatından sonra 1240'da yerine el-Melikü's-Sâlih Necmeddin Eyyûb'un tahta çıkışıyla değişmiştir. el-Melikü's-Sâlih Hârizmlilerin de desteğiyle Kudüs'ü geri almıştır (1244). Kudüs'ün savaş ile değil de anlaşma yolu ile Haçlılara teslim edilmesi, İslam dünyasını derinden üzmüş, yaşadıkları şaşkınlığı bir süre üzerlerinden atamamışlardır. 1299-1244 tarihleri arasında Haçlı esaretinde kalan Kudüs on beş yıl aradan sonra yeniden özgürlüğüne kavuşmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Kudüs, Eyyûbîler, Haçlılar, el-Melikü'l-Kâmil, el-Melikü's-Sâlih

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Ruhun Bedene Göre Önceliği - Sonralığı Problemi

Assist. Prof. Berat SARIKAYA
Gümüşhane University, beratsarikaya@hotmail.com

ÖZET

Ruhun varlığı inancı, tarih boyunca hemen hemen bütün din ve toplumlarda kabul görmüş, insanlar gözle görülmeyen ve mahiyeti bilinmeyen bir ruhun varlığına inanmışlardır. Genel olarak ruhun beden ile olan ilişkisi pek çok kelam sisteminde önemli bir problemdir. Kelam ilminin, tanımında da vurgulandığı gibi, başlangıç ve son itibarıyla varlıkların durumunu konu alan bir ilim olması, insanın mahiyeti, ölümünden sonraki durumu ve ahirette yeniden dirilişini önemli kelam problemi haline getirmiştir. İnsanın beden olarak yaratılmadan önce ruhunun var olup olmadığı ve bedenin ölümünden sonra ruhunun ölüp ölmediği yani insanın anlaşılması problemi kelam ilmini doğrudan ilgilendirir.

Ruhun bedenle olan ilişkisinin, Kur'an'a ve aklın verilerine göre izah edilmesi, bir varlık olarak insanı anlamamızı sağlayacağı gibi, bu ilişki üzerine bina edilen kabir azabı, tenasüh, ahirette yeniden yaratılış gibi pek çok kelam probleminin de çözümüne katkıda bulunacaktır. Ruh hakkında naslarda yoruma ihtiyaç bırakmayacak açıklıkta bir ifadenin olmaması, düşünürleri ruhu anlamada kanıt olabilecek ayet ve hadisleri tahlil ederek yorum yapmaya götürmüştür. Ruhun mahiyeti, bedene göre durumu, önceliği-sonralığı, ezelîlik ve ebedîliği tartışma konusu olmuştur.

Ele alacağımız konu ruh hakkında yapılan bütün yorumları tahlil etmek değil, ruhun bedene göre önceliği-sonralığı meselesidir. Bundan dolayı çalışmamızı, sadece bu konu ve buna bağlı olarak ruhun ezelilîği-ebedilîği hakkında tahlil ve değerlendirmeyle sınırlayarak bu konudaki görüşleri aktarmaya ve değerlendirmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: **Ruh, Nefis, İnsan, Ezelîlik, Ebedîlik**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Modern Dönemde Kelam İlminin İşlevselliği/Aktüelliği Üzerine

Assist. Prof. Berat SARIKAYA
Gümüşhane University, beratsarikaya@hotmail.com

ÖZET

Kelam, İslam inanç esaslarını tespit ve müdafaa gayesinde olan ilimdir. Tespit edilen esasların savunusu dönemin sahip olduğu reel olgulardan hareketle yapılmalıdır. İnsanların ilmi düzeyi, kültür, gelenek ve ihtiyaçları kelamın İslam akaidi savunusunu yaparken göz ardı edemeyeceği önemli hususlardır. İslam düşünce tarihinde kelamcılar, ortaya çıkan ihtiyaçlara göre hareket etmiş, İslam akaidini açıklamak ve savunmak için gerekli durumlarda metotlarında değişiklik yapmışlardır. Zira kelamcıların asıl işlevi, bir dönemde ortaya konmuş olan sistemi çağın gelişmelerinden bağımsız olarak savunmak değil, diğer bir dönemde eleştirmek ve hatalı yönlerini düzeltmektir. Bu gerçekten hareketle 19. yüzyılın sonlarından itibaren kelamda yenilik arayışları gündeme getirilmeye başlanmış, kelam metodolojisinin çağın gelişmelerine paralel olarak yenilenmesi gerektiği savunulmuştur.

Çağımızda kelamcıların, bilimsel gelişmelere uzak kalması ve onları dikkate almadan değerlendirmelerde bulunması düşünülemez. Yaşadığımız çağda fizikten biyolojiye, tıptan genetiğe kadar her alanda çok ciddi ilerlemeler kaydedilmektedir. Genetik mühendisliğinde keşfedilen yöntemlerin insanlara uygulanması söz konusu olduğunda, birtakım etik, hukuki ve teolojik problemlerin ortaya çıkması da kaçınılmazdır. Bu gelişmeler, disiplinler arası çalışmanın önemini daha fazla ön plana çıkarmaktadır. Söz konusu gelişmeler dikkate alınmadan klasik kabulleri dillendirmek yeterli çözümü sunmaktan uzaktır.

Tebliğimiz, modern dönemde bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelerin ortaya çıkardığı kelami problemleri gündeme taşımayı hedefleyen bir çalışma olacaktır. Bu bağlamda, güncel meseleleri de dikkate alarak birçok kelami kavramı ve yöntemi yeniden yorumlamanın gerekliliği savunularak, kelam ilmini işlevsel kılmak için muhteva ve metot açısından ne gibi yeniliklerin yapılabileceği tartışılacaktır. Zira çağın insanına hitap etmeyen bir ilim amacını gerçekleştiremeyecektir.

Anahtar Kelimeler: Kelam, Metodoloji, İnsan, Nas, olgu

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

الحركة النسائية الإسلامية الفلسطينية

Maha SALAMA
Al-Quds University, salama.maka@gmail.com

خلاصة

مقدمة: تبحث هذه الورقة في تاريخ نشوء الحركة النسائية الإسلامية الفلسطينية كحركة سياسية في المجتمع الفلسطيني، وتطور اليات عملها على الصعيد الاجتماعي فيما بعد، محاولة معرفة أدوارها واذا ما كان بالإمكان تسميتها حركة اجتماعية.

مشكلة الدراسة: تكمن مشكلة الدراسة في عدم وضوح الدور الذي تلعبه الحركة النسائية الاسلامية الفلسطينية في المجتمع الفلسطيني، والتي تتبلور في جوانب متعددة اجتماعية واقتصادية وسياسية، وفيما اذا كانت تعتبر حركة اجتماعية فاعلة في المجتمع، حيث ان نشأة الحركة جاءت متأخرة قياسا بالحركة النسوية العلمانية فان دور الحركة وظروف نشأتها وتكوينها يظل غير واضح بالنسبة للكثير من المهتمين.

الهدف من الدراسة: تهدف هذه الدراسة الى البحث في نشأة وتكوين الحركة النسائية الاسلامية الفلسطينية، وبرامجها وسياساتها، وخطابها المستخدم، والبحث في طبيعة دورها في المجتمع، وبرامجها، واخيرا اذا ما كانت الحركة تعتبر حركةاجتماعية أم لا.

منهجية الدراسة: نظرا لان الدراسة تهدف الى فهم الحركة النسائية الإسلامية الفلسطينية فإن المنهجية المتبعة كانت المنهج الوصفي التاريخي للحركة؛ برصد نشوءها عبر الكتابات والدراسات التي تطرقت لها كحركة فلسطينية سياسية, والدراسات التي ركزت على تجربة الحركة الاسلامية، ووظفت الباحثة البحث الكيفي والمقابلة الشخصية.

المشاركون في الدراسة: تقتصر الدراسة على عينة قصدية مكونة من اربعة من نساء الحركة الاسلامية القاعلات والناشطات في الحركة، وهنهن من خضن تجربة العمل البرلماني والسياسي في حكومة حماس في العام 2006، اضافة الى مقابلة لأكاديمية فلسطينية مؤلفة كتاب "*نساء على تقاطع طرق الحركات النسوية الفلسطينية بين الوطنية والعلمانية والهوية الاسلامية*".

نتائج الدراسة: توصلت الدراسة الى ان الحركة النسائية الاسلامية الفلسطينية تشكلت في العام 2003, وذلك في اعقاب انعقاد المؤتمر الخامس للمراة المسلمة والذي ضم ثمانية مؤسسات نسائية، وهي تتشابه مع الحركة النسائية العلمانية بظروف النشاة ولكنها تتبع أيدولوجيات متغيرة تتيح كسب قاعدة اجتماعية واسعة من النساء، وتعتبر حركة اجتماعية ذات برامج معينة وتستخدم برامج اجتماعية وثقافية مبنية على الشريعة الاسلامية.

المصطلحات الحركات الاجتماعية، الحركة النسائية الاسلامية، الحركة النسوية الفلسطينية، الصورة النمطية للمرأة.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Müslüman Ülkelerde ve Türkiye'de Yetiştirme Değerleri Üzerine Sosyolojik Bir Analiz

Prof. Kadir CANATAN
İstanbul Sabahattin Zaim University, kadir.canatan@izu.edu.tr

ÖZET

Bir toplumda çocuğa verilen değer ve çocuğun nasıl yetiştirileceği meselesi, o toplumun yapısı ve kültüründen bağımsız olarak ele alınamaz. Her toplum kendi değerlerine göre ideal bir çocuk yetiştirmek ister. Bu anlamda çocuk yetiştirme değerleri, bağımlı bir değişkendir. Toplum değiştikçe yetiştirme değerleri de değişir. Yetiştirme değerleri, ailevi değerlerin en önemli kısmını oluşturmaktadır. Anne-babalar nasıl bir evlat yetiştirmek istiyorlarsa, onlara belirli değerleri aktarırlar. Çocuk eğitimi bir anlamda değerler eğitimidir.

Günümüzde Dünya Değerler Araştırması, yetiştirme değerleri konusunda bir ölçek geliştirmiş olup bu ölçeği dünyada pek çok ülkede uygulamaktadır. Bu ölçeğe göre 9 temel değer katılımcılara sunulmakta ve bu değerleri, çocuklarda görüp ya da görmek istemedikleri sorulmaktadır. Bu değerler şunlardır: 1. Sorumluluk duygusu; 2. Başka insanlara karşı saygı ve hoşgörü; 3. Çalışkanlık; 4. Bağımsızlık; 5. Tutumluluk, para ve malına özen; 6. Sebat, azim, kararlılık; 7. Bencil olmama; 8. Kendini ifade etme ve 9. Hayal gücü.

Bu bildiride Dünya Değerleri Araştırması'na konu olan değerler temelinde şu soruya bir cevap arayacağız: Müslüman ülkelerde ve Türkiye'de ideal çocuk özellikleri konusunda nasıl bir tutum gözlemlenmektedir? Ülkeler arasındaki farklar nasıl açıklanabilir? Söz konusu ülkelerde yaş grupları veya kuşak farkı değer tercihlerini nasıl etkilemektedir? Bu sorulara bir cevap vermek üzere Dünya Değerler Araştırması'nda üç kademeli bir analiz yapılacaktır. İlk kademede dünyadaki genel eğilimler tespit edilecek, ikinci kademede Müslümanlar toplumların değer tercihleri belirlenecek, üçüncü kademede ise Türkiye'de durumun ne olduğu tespit edilecektir. Aralarında farklılıklar olup olmadığı karşılaştırma yapılarak belirlenecektir. Son olarak söz konusu ülke grupları içinde yaş ve kuşak etkeninin hangi oranda etkili olduğu saptanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yetiştirme değerleri, Türkiye, Müslüman ülkeler, Dünya Değerler Araştırması.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Dindarlık ve Ahlaki Olgunluk: Almanyalı Türk Diaspora Gençleri Üzerinde Nicel Bir Araştırma

Assoct. Prof. Nurten KIMTER
Çanakkale Onsekiz Mart University, nurtenkimter@comu.edu.tr

ÖZET

Çağımızda bilimsel ve teknolojik gelişmelere, sosyal ve siyasi değişmelere paralel olarak tüm dünyada dini ve ahlaki değerlerde bir yozlaşmanın, ahlaki bir çürümenin olduğu görülmektedir. Zira içinde yaşadığımız dünyaya göz attığımızda, savaş, şiddet, terör, sosyal adaletsizlik, sömürgecilik, açlık, yoksulluk, çevre felaketleri vb. gibi pek çok ahlak probleminin var olduğu gözlenmektedir. Diğer taraftan sevgi, saygı, şefkat, hoşgörü, affedicilik, alçak gönüllülük, dürüstlük, vefa vb. gibi dini ve ahlaki değerlerden ziyade hazcılık, kibir, bencillik, rekabet vb. gibi modernitenin değerlerinin daha fazla pirim kazandığı, bireyin ve toplumun hayatına hakim olmaya başladığı görülmektedir. Oysa tüm dinlerin nihai amacı müntesiplerinin evrensel dini ve ahlaki değerlerle bezenmiş kişilik yapıları geliştirmelerini sağlamaktır. Bununla birlikte dinin birey ve toplum hayatında yaşanma biçimlerinin bir sonucu olarak ortaya çıkan dindarlık, özelde bireyden bireye genelde ise toplumdan topluma değişebilen ve çeşitli psiko-sosyal ve kültürel faktörlerin etkisiyle de farklılaşabilen bir yapıya sahiptir.

Bu bağlamda Almanyalı Türk Diaspora Gençlerinin dinsel yaşantı biçimleri ile ahlaki olgunluk düzeyleri ve bu iki değişken arasındaki ilişki incelenmeye değer bir konu olarak görülmüştür. Bu amaçla araştırmada Almanya'da yaşayan Müslüman –Türk azınlığa ait gençler evren olarak kabul edilmiş ve Türk diasporasının yoğun olarak yaşadığı bölgelerden gönüllülük esası gözetilerek ve tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 194 genç araştırmanın örneklemini teşkil etmiştir. Araştırmada çok boyutlu dindarlık ölçeği, Şengün ve Kaya'nın geliştirdiği ahlaki olgunluk ölçeği kullanılmıştır. Anket tekniğinden yararlanılarak gerçekleştirilen bu korelasyonel türdeki nicel araştırma sonucunda, değişkenler arasında istatiksel olarak anlamlılık düzeyinde birtakım ilişkiler ve farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Din, dindarlık, ahlaki olgunluk, Almanyalı diaspora Türk gençleri

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Umre İbadetinin Uyandırdığı Duygu ve Düşünceler: Umre Psikolojisi Üzerine Nitel Bir Araştırma

Assoct. Prof. Nurten KIMTER
Çanakkale Onsekiz Mart University, nurtenkimter@comu.edu.trtr

ÖZET

İnsanın Yaratıcısına karşı saygısını, sadakatini, teslimiyet ve teşekkürünü ifade eden ibadetlerin pek çok maddi, manevi fayda ve hikmetleri mevcuttur. Genelde tüm dinlerde özelde İslam dininde ibadetlerin pek çoğunda sembolik anlamların yanında kutsal zaman ve mekan mefhumu söz konusudur. Kutsal mekanlar, başta peygamberler olmak üzere dini şahsiyetlerin ve tarihi olayların hatıraları ile doludur. Dolayısıyla belirli kutsal mekanları ziyaret etmek suretiyle yerine getirilen dini ibadetlerin inananların ruh dünyalarında çok büyük ve derin tesirleri olmaktadır.

Bu bağlamda İslam dininde Hz. Peygamber (s.a.v.)'in sünnetine uyma ve sevap kazanma amacıyla kutsal mekanları ziyaret etmek suretiyle yerine getirilen umre ibadetinin de inananların ruh dünyalarında derin ve büyük tesirleri olmaktadır. Bu araştırmada 2018 yılının Ocak ayında umre ziyaretinde bulunan 41 gönüllü umreciye açık uçlu bir takım sorular yöneltilmek suretiyle psikolojik açıdan onların bu ibadetle ilgili duygu ve düşünceleri keşfedilmeye ve ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucunda açık uçlu sorulara verilen cevaplardan elde edilen veriler, nitel bir yöntemle ele alınarak içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Kutsal toprakları ziyaret eden kişilerin umre ibadetine ilişkin duygu ve düşünceleri tematik içerik analizi sonucu ana temalar ve alt temalar belirlenmek suretiyle başlıklar halinde ortaya koyulmaya ve ibadet psikolojisi açısından birtakım değerlendirmelerde bulunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Umre psikolojisi, kutsal mekan, duygu ve düşünceler, sembolik anlamlar

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Küreselleşme Bağlamında Yeni Medyanın Din ve Dindarlık Anlayışlarına Etkisi

Assist. Prof. Mehmet HABERLİ
Bilecik Şeyh Edebali University, mehmethaberli@gmail.com

ÖZET

Bilim, sanayi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla ortaya çıkan küreselleşme; siyasi, kültürel ve iktisadi sınırlar arasındaki esneklik ve akışkanlığın artmasına göndermede bulunan bir kavramdır. Küreselleşmenin ortaya çıkışında ekonomik ve sosyo-kültürel gibi dinamiklerin rol oynadığı bilinmektedir. Ancak günümüzde küreselleşme sürecinin en önemli dinamiğinin, Yeni Medya ve bileşenlerinden (Bilgisayar, Akıllı Telefon, Tablet vb) oluştuğu yadsınamaz bir gerçektedir. Özellikle de 21. yüzyılın başından itibaren yeni iletişim teknolojilerinin yaygınlık kazanması, dünyayı bir ağ toplumu haline getirmiştir. Bu durum, az veya çok tüm dünya ülkeleri ve toplumlarının küreselleşmenin etkisi altında kalmasına yol açmıştır.

Küreselleşmenin etkisine maruz kalan en önemli kültür bileşenlerinden birisi ise din kurumudur. Bu bağlamda Yeni Medya, dini geleneklerin birbirleriyle etkileşimde bulunmasını sağlarken, diğer yandan inanırlara birbirleriyle iletişim ve etkileşim, dini içeriklere kolay erişim ve paylaşım gibi imkanlar vermektedir. Bunun yanı sıra yeni medya; yeni dini hareketler, dini çoğulculuk, radikal dini hareketler, farklı din ve anlayışların daha önce görülmemiş düşük bir maliyet ve kolaylıkla yayılmamasına da aracılık etmektedir. Bu durum kaçınılmaz olarak toplumsal düzlemdeki dini anlayış ve yaşayışı farklı boyut ve derecelerde etkilemekte, dinin tüm boyutları ve geleneksel din anlayışları sorgulanmakta, gelinen noktada ise yeni din ve dindarlık anlayışları ortaya çıkmaktadır.
Türkiye'de küreselleşme dinamiklerinden olan yeni medyanın sosyo-kültürel etkilerine dair çalışmalar oldukça fazladır. Buna karşın süreç içerisinde yeni medyanın din ve dindarlık bağlamındaki etkilerine dair az sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu noktada, çalışmanın literatüre katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Nitel yaklaşımla ele alınacak çalışma, bir yandan küreselleşme ve din arasındaki kompleks etkileşimini irdelerken, diğer yandan medyanın din ve dindarlık anlayışları üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini örnekler üzerinden ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: **Küreselleşme, Yeni Medya, Din, Dindarlık**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Üniversite Öğrencilerinin Travma Sonrası Gelişimlerini Yordamada İçsel Dini Motivasyon, Dini Başa Çıkma, Sabır ve Şükrün Rolü

Assist. Prof. Mebrure DOĞAN
Afyon Kocatepe University, mebruredogan@aku.edu.tr

ÖZET

Zorlayıcı yaşantılar arasında yer alan travmatik yaşantılar literatürde, "gerçek bir ölüm veya ölüm tehdidinin bulunduğu, ağır yaralanmanın veya fiziksel bütünlüğe yönelik bir tehdidin ortaya çıktığı ve bireyin kendisinin yaşadığı ya da tanık olduğu olaylar" olarak tanımlanmaktadır. İnsanlar travmatik etki yaratan olumsuz bir deneyim yaşadıklarında bazı bireyler travma sonrası stres yaşarken bazıları bu yaşantı sonrası psikolojik anlamda gelişme ve olgunlaşmayı deneyimleyebilmektedirler. Bu gerçekten hareketle Pozitif psikoloji yaklaşımı travma yaşayan bireylerin bazı pozitif karakter güçleriyle hayata çok daha farklı bakan, psikolojik anlamda gelişip olgunlaşan psikolojik dayanıklılığı yüksek bireyler olabileceklerine ve travmayı gelişimleri için fırsata dönüştürebileceklerine işaret etmektedir. Travma sonrası gelişim kendilik algısı, kişilerarası ilişkiler, yaşamın anlamı ve değerini anlama, yeni seçenekleri fark etme ve inanç sistemi ve maneviyat olmak üzere beş alanda gerçekleşen pozitif değişim ve gelişimlerden meydana gelmektedir. Buna göre din ve maneviyat travma sonrasında bireylerin gelişim gösterebilecekleri alanlardan biri kabul edilmektedir.

Literatür incelendiğinde travma sonrası gelişimde din faktörünün etkisini inceleyen çalışma sayısının ülkemizde oldukça az sayıda ve yetersiz olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde dini yönelimlerine ilişkin bilgi veren içsel dini motivasyonun yanı sıra sorunlarıyla başa çıkarken dini başa çıkma yöntemlerini kullanmalarının ve dini başa çıkma enstrümanlarından sabır ve şükrün travma sonrası gelişimde etkili olup olmadığı ve ne düzeyde etkili olduğu sorusu araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı ise üniversite öğrencilerinde içsel dini motivasyon, dini başa çıkma, sabır ve şükrün travma sonrası gelişimi yordamadaki rolünü tespit etmektir. Bu amaçla araştırmada kişisel bilgi formunun yanı sıra Travma Sonrası Gelişim Ölçeği, Dini Başa Çıkma Ölçeği, İçsel Dini Motivasyon Ölçeği, Sabır Ölçeği ve Şükür Ölçeğinin içerisinde yer aldığı bir veri seti kullanılmıştır. Araştırmaya Afyon Kocatepe Üniversitesinin çeşitli fakültelerinde öğrenim görmekte olan öğrenciler arasından tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen 445 öğrenci katılmıştır. Ancak gelişi güzel cevaplanmış ve ölçeklerin tamamına cevap verilmemiş veri setleri analize dahil edilmediğinden 357 katılımcının cevapları korelasyon ve çoklu doğrusal regresyon analizi yöntemleriyle istatistiksel analize tabi tutulmuştur. Araştırmada sonuç olarak içsel dini motivasyon, dini başa çıkma, sabır ve şükür değişkenleri ile travma sonrası gelişim arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu dört değişken travma sonrası gelişimdeki toplam varyansın % 27.6'sını açıklamaktadır. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t testi sonuçları incelendiğinde ise dini başa çıkma, sabır ve şükür değişkenlerinin travma sonrası gelişim üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu, içsel dini motivasyon değişkeninin ise anlamlı bir yordayıcı olmadığı görülmüştür. Standardize edilmiş regresyon katsayılarına göre yordayıcı değişkenlerin travma sonrası gelişim üzerindeki göreli önem sırası dini başa çıkma, sabır ve şükürdür.

Anahtar Kelimeler: Travma Sonrası Gelişim, Dini Başa Çıkma, İçsel Dini Motivasyon, Sabır, Şükür

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Acıdan Erdeme Yolculuk: Dinlerin ve Psikolojinin Acıyı Pozitif Anlamlandırması

Assist. Prof. Mebrure DOĞAN
Afyon Kocatepe University, mebruredogan@aku.edu.tr

ÖZET

Kadim dinler öteden beri acıya pozitif anlam yüklemekte ve müntesiplerinin acıyı anlamlandırmasına yardım etmektedir. Her insanın acıyla karşılaşmasının mümkün olduğu, bunun istisnai bir durum olmadığı gerçeği karşısında dinler acıya nasıl cevap verilmesi gerektiği konusunda da inananları yönlendirmektedir. Dinî gelenekler, bireyleri kayıplar ve krizler karşısında edilgen kalmak ve katlanmak dışında daha fazla şey yapmaya itmekte, insanın bakış açısını değiştirmesini tavsiye etmekte ve acı çekmenin değişim için şansa dönüştürülebileceğine işaret etmektedir. Modern psikoloji de son zamanlarda acıyla karşılaşan insanı sadece psikolojik desteğe ihtiyacı olan hatta travma sonrası stres bozukluğu sebebiyle tedavi edilmesi gereken bir hasta olarak görmemekte aynı zamanda onun travmatik yaşantılardan olgunlaşarak ve gelişerek çıkabileceğini iddia etmektedir. Bu bağlamda psikoloji alanında insanların yaşadıkları acı deneyimlerinden sonra kendilik algılarında, başkalarıyla ilişkilerinde, yaşam felsefelerinde olumlu birtakım değişimler ve ruhsal/manevî dönüşümler algıladıklarına dair bazı araştırmalar bulunmaktadır. Dindarlığın birey üzerindeki etkileri düşünüldüğünde bir taraftan değişim ve dönüşümde dinî inançların etkisinden söz edilebilirken diğer taraftan modern psikolojinin bu yeni yaklaşımıyla dinlerin yaklaşımı arasındaki benzerlik dikkat çekicidir.

Literatür incelendiğinde dinlerin acıya yüklediği anlamı ve modern psikolojinin yaklaşımını karşılaştırmalı olarak konu alan çalışmaya rastlanmamıştır. Dinlerin acıyı pozitif anlamlandırmasının çeşitli dinlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı, modern psikolojik yaklaşımla ne ölçüde örtüştüğü ve bu çerçevede acıdan erdeme ulaşmanın mümkün olup olmadığı araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı dinlerin acıyı pozitif anlamlandırmasındaki farklılıkları belirlemenin yanı sıra modern psikolojinin yaklaşımını ve bu yaklaşımla dinlerin yaklaşımı arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma tekniği kullanılacak olup bu amaçla hem teoloji hem de psikoloji literatürünün taranması, elde edilen bulgular ışığında, araştırmanın amacı doğrultusunda analiz ve betimlemeler yapılması düşünülmektedir. Böylece dinlerin ve psikolojinin acıdan erdeme gidiş hakkındaki yaklaşımları karşılaştırılarak aralarındaki benzer ve farklı yönler teorik olarak ortaya konmuş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dinler, Acı, Modern Psikoloji

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Mukayeseli Teoloji (Comparative Theology) ve Kutsal Metin Anlama (Scriptural Reasoning): İki Güncel Mukayeseli Öğrenme Pratiği

Assist. Prof. Betül AVCI
İbn Haldun University, betul.avci@ihu.edu.tr

ÖZET

Mukayeseli Teoloji (Comparative Theology) ve Kutsal Metin Anlama (Scriptural Reasoning) günümüzde en dikkat çeken dinlerarası öğrenme pratiklerinden ikisidir. Bu alanlarda son yirmi yıldır hem tecrübi hem de teorik anlamda yapılan çalışmalar hızla artmaktadır.

Bu sunumda bu iki pratiği birbiriyle ilintili olarak değerlendirmek suretiyle en güncel iki dinlerarası diyalog pratiği olduklarını ortaya koymayı amaçlıyorum. Bunun başlıca sebebi ise her ikisinin de diyalojik ve dönüştürücü özelliklerine binaen dini "öteki"ni müşahhas bir şekilde anlama noktasında önemli görevler ifa ediyor olmalarıdır. Bu iki yaklaşımın önemi akademik-entelektüel bir anlamanın yanı sıra manevi-varoluşsal dönüştürücü tecrübelerin de peşinde koşuyor olmalarından kaynaklanmaktadır. Zira her ikisi de dini "öteki"nin pek bilinmeyen ya da göreceli olarak aşina olunan dünyasına yapılan bir yolculuk olma özelliği taşımaktadır. Mukayeseli Teoloji ile Kutsal Metin Anlama'nın her ikisinin de günümüz sekülerizmine karşı dindar birer alternatif olduğunu, din ve dindarlığın diyalojik bir şekilde hem akademik-entelektüel hem de genele şamil bir alanda, manevi-varoluşsal bir şekilde ifa edilebileceği mecralar olduğunu savunacağım. Buna ilaveten, bu iki yaklaşımın benzerlik ve farklılıklarına da değinecek ve her ikisinin de hem modern hem de postmodern unsurlar barındırdığını ve kolayca klasik sınıflandırma kalıplarına konamayacağını iddia edeceğim.

Anahtar Kelimeler: Muakeyeseli Teoloji, Scriptural Reasoning, Dinlerarası öğrenme

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Religious and Non-Religious Coping with the Exam Anxiety: Example of Çanakkale

Prof. Hasan KAPLAN
Ibn Haldun University, hasan.kaplan@ihu.edu.tr

Nihal İşbilen ESENDİR
Marmara University, nihalisbilen@gmail.com

ABSTRACT

Taking an exam is a source of stress and anxiety for almost everybody. However, students and their parents suffer from exam anxiety more than any other group in question. Especially university admission tests generate tremendous stress and anxiety for students as well as their parents. Frequently we observe that people employ rational (taking a deep breath, getting enough sleep and having a good breakfast), religious (praying), and irrational/superstitious (using a lucky pencil or drinking enchanted water) coping strategies to relieve their stress and to be successful.

The purpose of this research was to learn what kinds of rational, religious and non- religious superstitious coping strategies are used or considered by students and their parents. We developed a 12-item short questionnaire and conducted the survey during the national university admission test days; before the exam hour, during the exam (parents only) and after the exam. Results indicate that most students employ all the coping strategies available to them, regardless of them being rational, irrational, religious or superstitious. But parents tend to use more rational and religious coping strategies such as praying and reading some surah from the Qur'an.

Anahtar Kelimeler: Exam Anxiety, Coping, Praying, Superstition.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Modern Türk Şiirinde (1950-2000) İslam Coğrafyası

Prof. Alâattin KARACA
Muğla Sıtkı Koçman University, vankaraca@hotmail.com

ÖZET

Modern Türk şiirinde İslâm coğrafyasını eserlerine en çok konu edinen şairlerden biri, belki de ilki, Mehmet Âkif Ersoy'dur. Onun özellikle Süleymaniye Kürsüsünde bu coğrafya önemli bir yer tutar. Çünkü Âkif, tüm İslâm âlemini bir millet olarak kabul eder. Ondan sonra 1950'lere kadar Türk Edebiyatı'nın coğrafyası genelde Anadolu'dur. Ancak 1950'lerden itibaren özellikle Sezai Karakoç'la beraber, şiirimizdeki coğrafyanın tüm İslam coğrafyasını kapsayacak şekilde genişlediği görülür. Onun şiirleri İstanbul'u odağa alarak Afganistan'ı, İran'ı, Azerbaycan'ı, Suriye'yi, Irak'ı, Pakistan, Mısır, Cezayir ve Tunus'u hatta Orta Asya'yı kapsayacak şekilde tüm İslâm coğrafyasına açılır. Bu minvalde Mekke, Medine, Şam, Buhara, Semerkand, Halep, Bağdat, Kudüs, Filistin, Beyrut, İskenderiye, Kahire, Taşkent, vb. pek çok İslâm şehri şiirine konu olur. Onu daha sonra Edebiyat Dergisi'nin şairleri; başta Nuri Pakdil, M. Akif İnan, Erdem Bayazıt, Cahit Zarifoğlu, Arif Ay ve Osman Sarı izler. Böylece Türk şiirinde, İslâm coğrafyası, gelişen yeni siyasî olaylara da paralel biçimde ele alınmaya başlanır. Bu coğrafyaya yönelişte kuşkusuz, dönemin siyasî atmosferi, birtakım siyasi-sosyal olaylar rol oynamış olmalıdır. Herhâlde ortak bir tavırdan bahsedileceği gibi, söz konusu coğrafya ve şehirleri ele almada birtakım önemli farklar da bulunacaktır. Meselâ Sezai Karakoç'un şiirlerinde, coğrafya ile beraber, bu coğrafyaya ve şehirlere ilişkin tarih de öne çıkar. Diğer şairler de tarih öğesi onunki kadar zengin olmayabilir. İşte bu bildiride saydığımız şairlerin şiirinde İslâm coğrafyasının nasıl, nereye kadar ve niçin ele alındığı tahlil edilecek, bu yönelişin arkasındaki siyasi, dini ve tarihî sebepler araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslâm coğrafyası, şiir, Sezai Karakoç, Nuri Pakdil, Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayazıt, M. Akif İnan, Arif Ay

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Günümüzde Yaşayan Orta Asya Türk Kültürü; Çorum Örneği

Lect. Ali ILICA
Hitit University, aliilica@yahoo.com

ÖZET

Bir milletin ecdadından devam edip gelen kültürel kodlar zamanla özden çok fazla bir şey kaybetmeden örf adet olarak devamlılığını sürdürür. Ortaasya'da yaşanan kültür ögelerinin bir kısmı günümüze kadar gelebilmiştir. Türklerin Anadolu'yu fethinden sonraki süreçte düşman işgaline uğramayan Çorum şehri ve civarında bu kültürel hazineden günümüzde de yoğun uygulamalar görülmektedir. Her ne kadar kaynağını tam olarak bilmese de halkımız, bu kültürel unsurlarla iç içe yaşamaktadır. Kültürel yozlaşmanın hızlandığı, iletişim araçlarıyla farklı kültür rüzgarlarının yoğunlaştığı bir dönemde ecdadımızın yaşama biçimi ve hayata bakışını niteleyen bu kültür örneklerini iki kapak arasına alarak tarihe not düşmeyi amaçlıyorum.

Türk örf ve adetlerinden günümüzde yaşayan veya zaman içerisinde uygulamadan kalkmış olanları farklı nedenlerle küçümseyen veya değişik düşünce altyapıları doğrultusunda dışlayanlar vardır. Oysa bu çok da anlamlı ve yerinde bir değerlendirme değildir. Çünkü bir olgu olarak kabul etmek gerekir ki bu örf ve adetler toplum tarafından kabul edilmiş ve bir şekilde hayatın içerisinde yaşanmıştır. Dinin temel esaslarından ziyade Arap toplumunun örf ve adetlerine dayalı din algısı üzerinden bu örf ve adetleri yargılamak yanlıştır. Dışlayıcı ve ötekileştirici bir yaklaşım ecdadın inanç değerlerini ve kültürel dokusunu dışarıdan görmekten öte bir şey değildir. Bu tebliğimizde aynı hatalara düşmeden sadece tespit yapacağız, tarihi süreçte Orta Asya'da yaşanan Türk örf ve adetlerinden günümüze kadar devam edenlerden örneklemeler sunacağız. Konu ve alan sınırlaması yapmak üzere de Çorum örneği üzerinde duracağız.

Anahtar Kelimeler: **Türk, Orta Asya, Kültür, Örf-Adet, Çorum.**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Tekvin Kitabı'nda Seçilmişlik ve Ahid

Res. Assist. Ph.D. Hatice ARSLAN
Balıkesir University, hatice.arslan@balikesir.edu.tr

ÖZET

En eski monoteist din olarak telakki edilen Yahudilik, merkezine İsrailoğulları'nın Tanrı tarafından seçilmiş bir millet olduğu inancını yerleştirmesiyle etnik bir din olarak değerlendirilmektedir. Yahudiliğe göre seçilmiş olma, diğer milletlerden üstün olmayı ifade etmektedir. Bu üstünlük genel olarak, Tanrı ile onun "has kavmi" İsrailoğulları arasında yapıldığına inanılan ahit çerçevesinde değerlendirilmektedir. Yahudi kutsal metinlerinde genel olarak seçilmişlik ilk insan Hz. Adem'in oğullarından itibaren gündeme gelmiştir. Daha sonra bu seçilmişlik yalnızca İsrailoğullarının ilk atalarına hasredilerek, ırksal bir seçilmişlik inancı gelişmeye başlamıştır. Ülkemizde yapılan araştırmalarda İsrailoğullarının seçilmişliği genellikle Hz. Musa dönemi ile ilişkilendirilerek açıklanmaktadır.
Bu çalışmada, Yahudilerin seçilmişlik inancı Tekvin Kitabı temel alınarak açıklanmaya çalışılacaktır. Nitel araştırma deseninin kullanılacağı bu araştırmada temel olarak Tekvin Kitabı'ndaki ilgili bölümlerin yorumlanmasıyla seçilmişlik düşüncesinin temel argümanlarına ulaşılması hedeflenmektedir. İlk İsrail atalarının hikayelerinin konu edildiği bu kitap, "seçilmiş ırk" inancının tarihsel olarak ilk kez ortaya çıktığı bölüm olması nedeniyle önemlidir. Seçilmişlik inancıyla bağlantılı önemli bir kavram olan ahit, çalışmamızın ağırlık noktasını teşkil edecektir.

Anahtar Kelimeler: **İsrailoğulları, Seçilmişlik, Ahit, Tekvin Kitabı**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İbnü'l Arabî'de İnsanın Fiilleri

Faik AYTEMİZ
Recep Tayyip Erdoğan University, mecnunileleyla@gmail.com

ÖZET

Gerek batı düşünce tarihinde gerekse İslâm düşünce dünyasında ahlâk düşüncesinin temel problemleri bulunmaktadır. Bunlar irade ve hürriyet ilişkisi, kaza ve kaderin ahlâkla ilişkisi, adalet prensibi, hayır ve şer problemi gibi hususlardır. Bu probleme birçok disiplin, örneğin; tasavvuf, kelam ve felsefe kendi perspektiflerinden bakmıştır. Bu çalışma ile, İbn'ül Arabî'de insanın filleri, bilhassa hayır ve şer açısından, belirlemek amaçlanmıştır. Bu temel amaca dayalı olarak, araştırmada şu sorulara cevap aranmaktadır:
Hayır ve şer nedir?
İnsanın filleri nasıl meydana gelmektedir?
Kötülüğün kaynağı nedir?
İnsanın davranışı özü gereği kötü müdür?
İnsan sorumlu bir varlık mıdır?
İnsan özgür müdür?

Çalışmaya İbn Arabî'de hayır ve şerrin tanımı, irade, insanın fillerinin mahiyeti ve insan-Tanrı ilişkisi dahil edildi.

İnsanın özü gereği kötülenmeyeceğini, yalnızca ondan çıkan davranışların kötülenmesi gerektiğini, bununla birlikte insanın sorumlu olduğunu ifade eden İbn Arabî, kulların fiillerinin, her ne olursa olsun tekvini emre uygun olarak meydana gelmesinden hareketle hayır olduğunu belirtmekte, hayır olmayı da var olmakla izaha çalışmaktadır. İbn Arabî, kulun fiillerinde özgür olduğunu belirtmekte ve bunu Kur'an'a dayandırmaktadır. Sonuç olarak, İbn Arabî, ahlâkî düşüncenin temel problemleri bağlamında insanın fillerine dair düşünceleriyle felsefenin bu önemli ve tartışmalı alanına önemli katkılarda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hayır, Kötülük, Fiil, İnsan, Özgürlük

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Evliya Çelebi'nin Kudüs'ü ile Günümüz Kudüs'ünün Mukayesesi

Prof. Hamza AKENGİN, Sema EMEK
Marmara University, sema.emek@hotmail.com

ÖZET

Kudüs şehri geçmiş zamanlardan günümüze kadar içinde barındırdığı çeşitliliklerle insanları etkilemiş nadide kentlerden birisidir. Gerek yüklendiği dini sorumluluk gerekse tarihinden aldığı kuvvet onun öneminin gitgide artmasına vesile olmaktadır. Üç semavi din için önemli olan bu şehir, tarihin her döneminde ilgi odağı haline gelmiş ve çok sayıda seyyahın ilgisini çekmiştir.
Türk ve dünya tarihinin önemli gezginlerinden Evliya Çelebi çıktığı Ortadoğu seyahatinde bu Kudüs'e uğramış ve bu şehirde gördüklerini tasvir yöntemi ile kayıt altına almıştır. Evliya Çelebi 17.yüzyıl Kudüs'üne dair çok önemli bilgilerin kayıt altına alınmasını sağlamıştır. Bugün Kudüs şehri ile ilgili yapılan literatür taramalarında Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'ne atıfta bulunularak yazılan kaynaklara rastlamak mümkündür. Bu durum bize seyahatnamenin Kudüs literatürünün yadsınamaz bir parçası haline geldiğini göstermektedir.

Bu çalışmada Evliya çelebinin seyahatnamesinde anlatılan Kudüs şehri ile günümüz Kudüs şehrinin karşılaştırılması yapılarak Kudüs şehrindeki 17. Yüzyıldan günümüze kadar meydana gelen toplumsal, kültürel, ekonomik ve mekânsal değişim coğrafi sorgulama ve karşılaştırma yöntemi ile incelenmiştir. Çalışmada Evliya Çelebinin seyahatnamesinde anlatılan Kudüs Şehri ile günümüz Kudüs şehrinin karşılaştırılması yapılacağından literatür kaynaklarından birini "Evliya Çelebi seyahatnamesi" oluşturacak, ayrıca tarihi süreç içinde Kudüs şehri ile ilgili yazılmış olan eserlerde oluşturmuştur. Ayrıca bu çalışma geçmiş ve günümüz arasında bir karşılaştırmayı amaç edindiğinden, şehirde yapılan arazi gözlemlerinden elde edilen veri ve bilgilerde kullanılmıştır.

Yapılan literatür taraması ve gözlemlerden elde edilen bilgilerden hareketle 17. Yüzyıldaki Kudüs ile günümüz Kudüs'ü arasında yapılan karşılaştırmada Kudüs şehrinin tarihi süreç içinde sosyal, kültürel, ekonomik ve mekânsal bakımdan önemli bir değişim geçirdiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Kudüs, Evliya Çelebi, seyahatname, coğrafya**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

البطالة في فلسطين وأثرها النفسي والاجتماعي على الشباب
محافظة طولكرم نموذجا

أظمية حجازي
عضو هيئة تدريس في جامعة القدس المفتوحة

خلاصة

تشكل البطالة ظاهرة في معظم المجتمعات ، ولا يخلو مجتمع من وجود البطالة حتى ولو بنسب لا ترتقي لحجم الظاهرة ولكنها تبقى مشكلة تؤثر على الشباب أكثر من غيرهم كونهم يشكلون النسبة الكبرى من الأيدي العاملة ، وتؤكد الإحصاءات أن هناك عشرات الآلاف من العاطلين عن العمل في فلسطين من جيل الشباب, وبالتالي يعانون من الفقر والحاجة والحرمان,هذا ما يؤكد أن البطالة مشكلة مركبة اقتصادية نفسية اجتماعية, ويعتبر جيل الشباب هو جيل العمل والإنتاج, لأنه جيل الطاقة والمهارة والخبرة, فالشباب يفكر في بناء الاقتصاد, بالاعتماد على نفسه, من خلال العمل والإنتاج, لاسيما ذوي الكفاءات والخريجين الذين أمضوا معظم حياتهم في الدراسة والتخصص وكذلك التطوع من أجل اكتساب الخبرات العلمية والعملية, كما يعاني الشباب من البطالة بسبب نقص التأهيل وعدم توافر الخبرات لديهم بسبب تدني مستوى تعليمهم أو إعدادهم من قبل المؤسسات المختصة

وعليه فإن هذه الدراسة تهدف إلى التعرف على واقع البطالة لدى الشباب وعلاقتها ببعض المتغيرات الديمغرافية كالجنس، العمر،المؤهل العلمي،عدد المعالين،المدة الزمنية للانقطاع عن العمل . ومن اجل تحقيق هدف الدراسة ستقوم الباحثة باختيار عينة من الشباب في محافظة طولكرم العاطلين عن العمل، ولتحقيق أغراض الدراسة سوف تستخدم الباحثة أداة تتمثل في استبانه تقيس الأثر النفسي والاجتماعي على الشباب العاطلين عن العمل ، وسوف تتكون من جزأين: الأول سوف يتضمن بيانات أولية عن المبحوثين، والثاني سوف يتضمن الفقرات التي تقيس الأثر النفسي والاجتماعي على الشباب العاطلين عن العمل وسيتم توزيع فقرات الاستبانة على محورين (المحور الأول الآثار النفسية والمحور الثاني الآثار الاجتماعية المترتبة على بطالة الشباب) وسوف تجري الباحثة هذه الدراسة وفق قواعد وأدوات وأهداف المنهج الوصفي التحليلي، والذي يعرّف بأنه المنهج الذي يهدف إلى وصف وتحليل الظاهرة المدروسة من حيث طبيعتها ودرجة وجودها والعلاقة بين متغيراتها

المصطلحات الشباب ، البطالة ، الأثر النفسي والاجتماعي.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Eğitimde Bir Yenilik Arayışı Bağlamında "Ceditçilik" Hareketinin Arap Dil Öğretimine Yansımaları
-Ahmed Hadi Maksudi Örneği-

Assoct. Prof. Enes ERDİM
Elazı, Fırat University, eerdim@firat.edu.tr
Res. Assist. İrfan KAYA
Elazığ Fırat University, ikaya@firat.edu.tr

ÖZET

XIX. yüzyılın ortalarında Türkistan coğrafyasında ortaya çıkan "Ceditçilik" hareketi, İslam dünyasında yüzyıllardır sürdürüle gelen klasik medrese eğitiminin (usul-u kadim), batı aydınlanmasının da etkisiyle yerini, yeniliklere açık ve talebelerine dünyayı tanımayı sağlayacak yeni bir eğitim anlayışına (usul-u cedit) bırakması gerektiğini savunmuştur. Bu hareketin kurucusu sayılan İsmail Gaspıralı (ö. 1914), çıkardığı Tercüman gazetesi vasıtasıyla eğitim-öğretimde yenileşmeyi öngören bu yaklaşımın tüm Türk İslam coğrafyasında yayılmasını sağlamıştır. Bu hareketi benimseyen, Medreselerde sadece Arapça ve ona dayalı olarak nakli ilimlerin değil, bunların yanı sıra Türkçe ve Rusçanın da öğretilmesi gerektiğini savunan düşünürlerin sayısı hızla çoğalmış ve bu tarzda eğitim veren medreseler kısa sürede birkaç yüze ulaşmıştır. Söz konusu düşünürlerden biri de Kazan bölgesinde eğitimciliğiyle ün yapmış, medreselerde okutulmak üzere hem Türkçe hem de Arapçayı öğreten kitaplar kaleme almış Ahmed Hadi Maksudi'dir. Kazan bölgesinin önemli eğitimcilerinden biri olan Ahmed Hadi Maksudi, İsmail Gaspıralı'nın kurucusu olduğu Bahçesaray medresesine ders vermek üzere davet edilince bu hareketle tanışmıştır. Burada bu usulde ders verme metodlarını iyice benimsemiş, kendi memleketi Kazan'a dönünce de açtığı medreseyle ve yazdığı kitaplarla Ceditçilik hareketinin önemli bir temsilcisi olmuştur.

Bu çalışmada eğitim ve öğretimde yenilik çabalarından biri olarak Ceditçilik'in ortaya çıkışı, benimsediği metot ve temsilcilerine değinilecektir. Hareketin temsilcilerinden biri olarak Ahmed Hadi Maksudi'nin hayatı, eğitimciliği ve bu bağlamda kaleme aldığı 'el-Kavâninu'n-Nahviyye', 'eş-Şifahiye', 'İstikmâl', 'Muallim-i Sani' ve 'Arabiyyât' isimli eserleri tanıtılacak, bu kitapların Arapça öğretimine ilişkin ortaya koyduğu yenilik ve yaklaşımlar tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ceditçilik, Dil eğitimi, Ahmed Hadi, Arapça

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

"Hz. Süleyman'ın Emrindeki Cinler ve Mahiyeti Üzerine"

Prof. Mehmet ÜNAL
Ankara Yıldırım Beyazıt University, mehmetunalunal@hotmail.com

ÖZET

Bu sunumumuzda Kur'an'da yer alan kıssalardan birisi olan Hz. Süleyman (a.s.)'ın kıssasında yer alan karınca, hüdhüt kuşu, rüzgarlar ve cinler gibi ayrı ayrı değerlendirilip ele alınacak olan konulardan "cin" kavramı ve onun hakkında yapılan yorumları değerlendirmeye çalışmaktadır. Bilindiği gibi cin Kur'ân âyetlerinde bir çok yerde söz konusu edilmekte, onların varlığı, "Ben insanları ve cinleri bana kulluk etsinler diye yarattım"(Zariyat:56) ayetinde ve haklarında inen bir sûre de (Cin sûresi) söz konusu edilmektedir. Ancak Hz Süleyman kıssasında onun emri altında insanlardan ve cinlerden oluşan ordusundan bahsedildiği gibi şeytanların onun emrinde çalıştığına da vurgu yapılmaktadır. Tefsir kaynaklarında Hz. Süleyman kıssasında yer alan bir husus olarak bunlarla alakalı çok farklı yorumlar yapılmaktadır. Ancak bu rivayetlerin içinde tutarsızlıklar ve abartılı bir şekilde olayları değerlendiren pasajlar da az değildir. Çağdaş Müslüman birçok yazar, klasik kaynaklarda yer alan bu çelişkili rivayetler karşısında haklı olarak bazı soruları gündeme getirmektedir. Kıssaları tahlil ederken cin özelinde var olan tartışmaları bu paralelde değerlendirdiğimizde şu soruların cevabının verilmesi gerekmektedir: "Acaba Kur'ân cin ifadesini sıfat yönünü esas alarak mı kullanmıştır? İlgili ayetlerde duyularla teşhis edilemeyen varlıklar olarak bildik cinler mi sadece bu ayetlerde konu etmektedir? Yoksa yabancılar ve sanatkârlar (kâhin, müneccim, hünerli ustalar) kastedilmiş olamaz mı? Bu konuda Tevrat'taki bilgiler nasıldır? Kur'an'ın Ehl-i Kitabı referans gösterdiği ve kimi ayetlerde "Eğer doğru söyleyenlerdenseniz getirin Tevratı" diyerek çağrıda bulunmasını dikkate alarak kıssaların tahlilinde Kitab-ı mukaddesten yararlanmamız makul olmaz mı? Çalışmada mevcut tartışmalarını ve konu hakkında zıt yorumları dikkate alarak bir sonuca varılmaya çalışılması hedeflenmektedir. Ele alacağımız konuyu tahlil ederken daha çok batıda kutsal metin kritisizmi ile gündeme gelen ve sonrasında Müslüman yorumcuların kısmen seslendirdiği bir husus olarak kıssaların mitolojik unsurları barındırıp barındırmadığı; kıssaların tarihselliği; kıssaların hakikat ve mecaz unsurunu (ne derece) barındırdığı; daha önemlisi kıssaların gerçekliğinin mahiyeti gibi argümanları da gözardı etmeyeceğimiz bilinmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hz. Süleyman, Cin, Kur'an,.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Semavi Dinlerde Kudüs ve Önemi

Assist. Prof. Hüseyin KÖFTÜRCÜ
Mehmet Akif Ersoy University, hkofturcu@mehmetakif.edu.tr
Prof. Ahmet ONAY
Mehmet Akif Ersoy University, aonay@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Dinler Tarihinde Semavi olarak nitelendirilen Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslam için kutsallık ifade eden birçok detay Kudüs'te bir araya gelmiştir. Bu üç dini gelenekte Kudüs dostluk şehri olarak anılmıştır.

Yahudi tarihi Hz. İbrahim ve oğlu İshak ile başlamıştır. Kendilerine vaat edilen Kenan diyarından yaşadıkları açlık ve zor şartlar sebebiyle ayrılan Yahudiler Mısır'a yerleşmişler burada yaşadıkları kölelik ve eziyetten kurtulmak amacıyla Hz. Musa'nın önderliğinde tekrar geri dönmüşlerdir. Kral Davut Yahudileri bir araya getirerek Filistinlileri yenmiş, Süleyman ise halkının milli ve dini hayatında önemli bir yeri olan Kudüs'teki tapınağı inşa etmiştir. Tapınak ilk olarak Babil'liler daha sonra da Romalılar tarafından yıkılmıştır.

Hıristiyanlığın kurucusu Hz. İsa Filistin'in Nasıra kasabasında doğmuş, otuz yaşlarında tebliğ faaliyetine başlamıştır. Hz İsa Kudüs'te yaşamış, Zeytin Dağında vaaz etmiş, kendisine inananlarla birlikte son akşam yemeğini burada yemiş ve onun hayatında Tapınak her zaman önemli olmuştur. Kudüs Hristiyanlar için her zaman kutsal sayılan ve hac ibadetlerini yerine getirdikleri bir mekân olmuştur.

İslam inancına göre Müslümanların ilk kıblesi bereket ve mübarek anlamına gelen Kudüs'tür. Ayrıca İsra ve Miraç hadiseleri Kudüs'te meydana gelmiştir. Kudüs Mescid-i Aksayı ve Hz İbrahim'den bu yana birçok peygamberi barındırmış, Müslümanlar bu özelliklerinden dolayı Kudüs'e büyük önem vermişlerdir. Bu tebliğde Kudüs'ün semavi dinler açısından örtüşen veya ayrışan yönleri göz önünde bulundurularak önemi ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Yahudilik, Hıristiyanlık, İslam, Mescid-i Aksa

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

XV. Yüzyılda Osmanlı Devleti'ne Yahudi Göçleri (Dış ve İç Etkenler)

Prof. Ahmet Hikmet EROĞLU
Ankara University, eroglu@divinity.ankara.edu.tr

ÖZET

Osmanlı Devleti farklı dil, din ve kültüre mensup insanları ülkesinde yüzyıllar boyunca barış içinde yaşatmayı başarmıştır. Bu devlet farklılıkları zenginlik olarak görmüş, farklı olanı ötekileştirmek yerine kurduğu sistem içinde yer vermiştir.

Osmanlı Devleti gayrimüslimlerle ilgili uygulamalarında İslam Hukuku, Türk devlet geleneği ile örfe, töreye göre davranmıştır. Gayrimüslimlerin zımmî hukukuna uygun olarak inanç ve ibadet özgürlükleri sağlanmış, özel hukuka ait uygulamaları (evlenme, boşanma, miras vb.) kendi kurallarına göre yapılmış, can ve mal emniyetleri sağlanmıştır. Ülkesindeki gayrimüslimlere her türlü yaşamsal ortamı sağlayan devlet yöneticileri baskı ve zulümden kaçarak ülkesine gelmek isteyen gayrimüslimlere de ülkede yerleşme izni vermiştir.

Osmanlı Devleti'ne sığınan ve kabul gören gayrimüslim topluluklardan birisi de Yahudilerdir. Avrupa'da ayrımcılığa ve zulme uğrayan Yahudiler Osmanlı Devleti'ni her zaman bir sığınma yeri olarak görmüştür. Bu bağlamda Osmanlı Devleti'ne dönem dönem Yahudi göçleri olmuştur. Bu göçlerin en dikkat çekenleri XV. Yüzyılda yaşanmıştır. İspanya ve Portekiz'den kovulan Sefarad Yahudilerden bir kısmı Osmanlı Devleti'ne göç etmiştir. Yine aynı yüzyılda Doğu Avrupa'dan da Osmanlı Devleti'ne birçok Aşkenaz Yahudi göçü olmuştur.

Osmanlı Devleti'ne yapılan Yahudi göçleri iki açıdan ele alınmalıdır. Bunlardan birincisi Yahudilerin neden bulundukları ülkeleri terk etmeye zorlandıklarıdır. İkincisi ise Osmanlı Devleti'nin başka ülkelerden çıkarılmaya çalışılan farklı din mensubu insanları neden ülkesine kabul ettiğidir. Bunlardan birincisi dış etken ikincisi ise iç etken çerçevesinde incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: **Göç, Yahudi, Aşkenaz, Sefarad, millet sistemi.**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türkiye Tecrübesinde Köylü Dininin Toplumsal Tezahürleri ve Kaynakları

Prof. Niyazi AKYÜZ
Ankara University, niyaziakyuz06@hotmail.com

ÖZET

Dünya sosyoloji literatürü, kent hayatı ile köy hayatının farklı sosyo-kültürel kalıplar arz ettiğini göstermiştir. Alman sosyolog F. Tönnies, Cemaat-Cemiyet kavramsallaştırmasını köy-kent farklılaşması ile temellendirmektedir. Söz konusu köy-kent farklılaşması, sosyolojik araştırmaların hem süreç, hem de yapı kavramsallaştırması içinde incelemelerine de konu teşkil etmektedir. Dünya tarihindeki toplumsal örgütlenmeler içinde köy-kent farklılaşmasının, sosyolojik araştırmalar için önemi, aşağı yukarı bütün toplumlarda kentlerin bir kısmının, köylerden gelenler tarafından oluşturulmasından ileri gelmektedir. Sosyolojik araştırmaların sonuçları, köy ve kent hayatının farklılaşması içerisinde, kültürün önemli bir dinamiği olması açısından din hayatının farklılaşmasını da göstermiştir. Kentlerin bir kısmının köylerden gelenler tarafından oluşturulması gerçeği, kırsal kesimin din hayatına Din Sosyologlarının ciddiyetle eğilmelerini zorunlu kılmıştır.

Köylü dindarlığıyla ilgili uluslararası literatür, köylülerin büyüsel pratiklere eğilimini; toprağa, dolayısıyla tabiat kuvvetlerine bağımlılığını; esrarlı güç ve figürlere inançlarını vurgulamaktadır. Hatta eski kavimlerdeki önemli tanrılar, ziraat ve verimlilikle ilişkili olmuştur.

Konumuzla ilgili Türkiye'nin tecrübesine baktığımızda, 1950'lerden sonra tarımdaki makineleşmenin sonucunda başlayan köylerden kentlere göçle birlikte, dinin toplumsal hayat içindeki rolü değişmeye başlamıştır. Bu bağlamda son 30 yılda ülkemizde gözlenen dinsellikteki artış ve canlanmayı Mardin, taşra kasabalarının kent merkezlerine etkisi olarak değerlendirmiş ve 'çevrenin merkezi fetih hareketi' olarak nitelemiştir. O halde kırsaldaki din anlayışının özellikleri bizi birinci derecede ilgilendirmektedir. Çünkü Türk kültürü, Osmanlı'dan devralınan sosyo-kültürel unsurların izlerini içerisinde barındırmaktadır.
Çalışmamız, literatür desenli bilgilere sosyolojik gözlemlerimizin katılmasıyla oluşturulmuştur.

Bu tebliğimizde yukarıda özetini verdiğimiz kırsaldaki din hayatının çeşitli tezahürlerine ve bu din anlayışının kaynaklarına sosyolojik açıdan ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: **Köy, kent, din hayatı.**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Din Sosyolojisi Araştırmalarında Nicel ve Nitel Bilgi Toplama Tekniklerinin Yeri

Prof. Niyazi AKYÜZ
Ankara University, niyaziakyuz06@hotmail.com

ÖZET

Bilimsel bilginin en önemli özelliği, özel tekniklerle toplanmış ve belli metotlarla düzenlenmiş bilgiler bütünü olmasıdır. Bu metotların biri de deneysel metotlardır.

Sosyoloji, Charles Booth'un 19. yüzyılın sonlarında binlerce kişiyle yaptığı 'Survey' adı verilen çalışmalardan çok etkilenmiştir. Nicel yaklaşımın bilgi toplama teknikleri, sosyal olguların tasviri ve aralarındaki ilişkilerin ortaya çıkarılmasında önemli bir sosyolojik araç olmuştu. 20. Yüzyılın ikinci yarısında bilhassa üçüncü çeyreğinde sosyal bilimlerde nitel bilgi eğilimi ortaya çıkmış ve 1970'li yıllardan beri özellikle Almanya'da bir hayli güçlenmişti. Dünyadaki 50-60'lı yıllarda "Amerikanlaşma" dalgasından sonra nicel yaklaşım ile nitel yaklaşım arasında şiddetli bir yöntem tartışması ortaya çıkmış ve bu tartışma halen devam etmektedir.

Ülkemizde de Din Sosyolojisi literatürü içinde ilk deneysel nicel araştırma, 1963 yılında M. Taplamacıoğlu tarafından yapılmıştır. O zamandan günümüze kadar, Din Sosyolojisi çalışmalarında hem deneysel hem de teorik olarak geliştiği görülüyor. Deneysel çalışmalar içinde nicel veri analiz teknikleri çok geliştiği için, araştırmalarda tercih edilmekteyse de son yıllarda nitel bilgi toplama eğiliminin arttığını gözlüyoruz. Sosyolojik kuramların bakış açıları, modeller, yaklaşımlar, yöntemler, teknikler, amaçlar ve ağırlık verdikleri hususlar çok farklı olunca araştırmacının kendine şu soruyu sorma hakkı doğmaktadır: "Bu kadar farklı kuram, bakış açısı, teknik, yöntem ve modeller arasından hangisi tercih edilebilir/edilmelidir.

Çalışmamız, konuyu, sosyolojik araştırmalarla ilgili literatür taramasının sonuçlarıyla ele almıştır. Tebliğimizde, her iki yaklaşımın ontolojik ve epistemolojik ve aksiyolojik temellerine dayanarak bu sorunun cevabı konusunda görüşümüzü ve sebeplerini ifade edeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Sosyoloji, Din Sosyolojisi, Yöntem, Nicel Yaklaşım, Nitel Yaklaşım.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Şanlıurfa'nın Toplumsal ve Kültürel Yapısında Tarikatların Rolü: Kadiri Dede Osman Avni ve Şazeli Ali Dede Örnekleri

Assist. Prof. Salih AYDEMİR
Hakkari University, saydemirs@gmail.com

ÖZET

Şanlıurfa, Peygamberler şehri olarak bilinen bir ildir. Buraya bu ismin verilmesinin nedeni, Kur'an-ı Kerim'de adları geçen altı peygamberin (Hz. Âdem, Hz. İbrahim, Hz. Eyyub, Hz. İsa, Hz. Şuayb ve Hz. Musa) burada yaşamış olduğuna inanılıyor olması ve bunlardan birçoğu ile ilgili makamın bulunmasıdır. Bunlar, Urfa'nın kültürel hayatında, toplumsal yapı ve ilişkilerinde, manevi atmosferinde önemli bir yer tutmaktadır.

Tıpkı peygamberler gibi tasavvuf ve tarikatların da kentin dinî-kültürel kimliğinin belirlemesinde ve süreklilik kazanmasında katkısını göz ardı etmemek gerekmektedir. Bu müesseseler şehirde var olan dini atmosferin canlı ve sürekli kalmasının en önemli taşıyıcılarıdır. Hz. İbrahim ile özdeşleşmiş olan dini kompleks "Dergâh" ve onun içerisinde yer alan Dede Osman Avni ve Şazeli Ali Dede geleneği ile çok daha fazla canlılık ve süreklilik kazanmıştır. Dergâh Camii şehrin en merkezi camiidir ve bu yapı her gün aralıksız Sabah, İkindi ve Yatsı namazlarından sonra yüz yılı aşkındır Kadiri zikrine ev sahipliği yapmaktadır. Bu geleneğin kökeni Dede Osman Avni tekkesine dayanmaktadır. Bu mekânı diğer namaz kılma mekânı olan camilerden farklı ve özgün kılan buranın cami-tekke tarzı bir fonksiyona sahip olmasıdır. Şüphesiz bu iki fonksiyonu bir arada yerine getiren mekânın başka birçok örneği de bulunabilir, ancak Dergâhı özel kılan buranın tarihsel olarak daha köklü geçmişinin bulunması; canlı ve sürekliliğinin olmasıdır.

Bu bildiride kent-kültür- kimlik ilişkileri Şanlıurfa'nın manevi atmosferi üzerinde oldukça etkili olan iki tarikat -Dede Osman Avni ve Şazeli Ali Dede- örneklemi üzerinden ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarikat, kent, kültür, kimlik, Dede Osman Avnî.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Talak Hakkının Kötüye Kullanılması Bağlamında İslam Hukukunda Boşanma Tazminatının Hükmü

Res. Assist. Ayşegül YURDUSEVEN
Ankara Yildirim Beyazit University, yurduseven13@hotmail.com

ÖZET

Toplumun en küçük birimini oluşturan aile, İslam'ın önem verdiği bir müessesedir ve aile hayatıyla ilgili pek çok hüküm İslam'da yerini almıştır. İnsan için huzur ve sükûn, sevgi ve mutluluk kaynağı olan aile hayatı, her zaman devam etmemekte ve bazen iradi olarak sona ermektedir. Aile hayatında sevginin yerine nefretin hâkim olması ve aile hayatının çekilmez hale gelmesi durumunda İslam son çare olarak aile hayatının sona erdirilmesine müsaade etmektedir.

Bir evlilik akdinin kurulmasıyla kadın ve erkeğe getirilen hak ve sorumluluklar İslam hukukunda düzenlendiği gibi, boşanmanın gerçekleşmesi durumunda da bazı hak ve sorumluluklar düzenlenmiştir. İddet, mehir, nafaka ve hidane İslam hukukunda boşanma sonrası düzenlenen haklardan bazılarıdır. Modern hukukta, boşanma sonrası kusurlu olan tarafın daha az kusurlu olan veya kusursuz olan tarafa vermesi gereken boşanma tazminatının, İslam hukukunda verilmesi gereken bir hak olup olmadığı meselelesi de günümüzde tartışılmaktadır.

İslam hukukunda boşanma tazminatının olduğunu ileri sürenler bunu akid mesuliyeti, kusur mesuliyeti, kocanın tek taraflı boşanma hakkına sahip olması ve talak hakkının kötüye kullanılmasıyla temellendirirler. Bunlardan kocanın talak hakkını kötüye kullanarak sebepsiz yere eşini boşaması boşanma tazminatını caiz görenlerin dayandığı en önemli argümandır.

Bu çalışmada, kadının boşanması sonucu mağduriyete uğraması halinde, modern hukukta öngörülen boşanma tazminatının İslam hukukunda bir hak olarak görülüp görülmediği ve özellikle talak hakkını elinde bulunduran kocanın, bu hakkını kötüye kullanmasının boşanma tazminatına olan etkisi üzerinde durulacak ve bu konudaki görüşlere ve görüş sahiplerinin delillerine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: İslam hukuku, boşanma tazminatı, hakkın kötüye kullanılması

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kindi'ye Göre Evrenin Tanrı Karşısındaki Ontolojik Statüsü

Prof. Şamil ÖÇAL
Ankara Sosyal Bilimler University, samil.ocal@asbu.edu.tr

ÖZET

İslam Felsefesi tarihi farklı görüşlere rağmen genellikle Kindi (ö. 866) ile başlatılır. Diğer yandan Kindi kelami düşünceden felsefi düşünceye geçişin eşiğinde bulunan bir filozoftur. Bazı kaynaklarda onun Abbasiler döneminde çeşitli dillerden bilimsel felsefi eserlerin Arapçaya aktarılması aracılığıyla kurulan Beytü'l-hikme'de tercümelerin tashih edilmesi görevini üstlendiğinden bahseder. Kindi'den önce genellikle evrenin ontolojik statüsü naslara dayanarak teolojik bir yola kelami spekülasyon çerçevesinde açıklanıyordu. Kindî'den itibaren Müslüman filozoflar dünyanın Tanrı karşınındaki ontolojik statüsüne teolojik temellendimenin yanında felsefi temellendirmeyi de göz önünde bulunduran açıklamalar getirmeye çalışmışlardır. Kindî hem kelamcı sıfatıyla hem de felsefi donanımıyla dünyanın sonluluğunu ve yaratılmışlığını ispat etmeye çalıştı. O, Dünyanın yapısındaki oluş ve bozuluşun bile, evrende var olan güçlü bir yönetime ve bilgeliğe işaret ettiğini savundu. Ay altı âlemdeki şeylerdeki bozulan unsurların ve bozulmadan varlıklarını devam ettiren unsurların, bozulmalarını ya da belli bir süreye kadar bozulmadan varlıklarını sürdürmelerine sebep olan Tanrı'dır. Dolayısıyla âlem Tanrı'nın verdiği bir düzenle ayakta durmaktadır. Bu bildiride Kindi'nin risaleleri ve çerçevesinde evrenin ontolojik sttaüsü, evrendeki varlıkların doğası konusundaki görüşleri ele alıp tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kindi, İslam Felsefesi, Evren, Tanrı,

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Dini Hayat Dair Bazı Göstergeler ile Bazı Yatırım ve Gelişmişlik Göstergeleri Arasında İlişki, Burdur İli Örneği

Prof. Ahmet ONAY
Mehmet Akif Ersoy University, aonay@mehmetakif.edu.tr
Assist. Prof. Hüseyin KÖFTÜRCÜ
Mehmet Akif Ersoy University, hkofturcu@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

İnsanların sosyal davranışlarında ve ekonomik ilişkilerinde temel biyolojik gereksinimlerin etkisi tabiidir. Daha çok kazanma, daha çok üretme ve daha çok gelişme gibi arzuları motive etme ve beslemede ise manevi faktörler önemli bir etkiye sahiptir. İnsan davranışlarını etkileyen, duygu ve düşüncelerine yön veren, değer yargılarıyla üst benlik örüntüsünü oluşturan faktörler arasında dini inanç ve kabullerin yeri büyüktür. Nitekim "İnsan çalışmasının karşılığını görür" (53/ Necm: 39) ve "Ey Davud ailesi, şükür olarak, çalışın" (34/Sebe:13) ayetleri hem bireysel hem de toplumsal düzlemlerde Müslümanları çalışmaya teşvik eder. Semavi dinlerden Hristiyanlıkta "Protestan ahlakı ve kapitalizmin ruhu" isimli meşhur eseriyle tanınan Max Weber'in çalışması, bunun farklı bir göstergesidir.
Bu çalışmada, mezkur bakış açısı göz önünde bulundurularak Burdur il merkezi yanında iki büyük ilçesinde mevcut bazı ticaret ve yatırım kapasitelerinin kullanımına dair göstergeler ile dini hayata dair somut/ görünür bazı bazı göstergeler karşılaştırmalı olarak araştırılmıştır. Bu amaçla, Burdur il merkezi ile Bucak ve Gölhisar ilçelerindeki toplam cami ve cemaat sayıları, Kur'an Kursu, yaz kursu ve hafız öğrenci sayıları ile vaaz ve hutbelerde son beş yıl içinde her yıl ortalama eğitim, ekonomi, ticaret ahlakı, bilim ve teknoloji konularında verilen vaaz sayıları toplanmıştır. Elde edilen bu veriler ile anılan yerleşim birimlerindeki girişimci sayıları, ticaret ve yatırımcı kapasite büyüklüklerine dair veriler uygun istatistiki yöntemler kullanılarak karşılaştırılmıştır. Nüfusa oranla sanayi ve yatırıma dair göstergeleri bakımından Burudur il merkezi ve Gölhisar ilçesinden önde olan Bucak ilçesinin aynı şekilde dini hayata dair esas alınan göstergeler bakımından da araştırmamıza dahil diğer yerleşim birimlerine göre daha önde olduğu görülmüştür. Yapılan analizler sonucunda istatistiki olarak aralarında anlamlı ilişki tespit edilen benzer hususlar, yöresel şartlar da dikkate alınarak muhtemel nedenleriyle birlikte bu çalışmada değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dindarlık, ekonomik göstergeler, vaazlar, gelişmişlik

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Abbasilerin İlk Asrının En Parlak Dönemi: Hârun Reşîd Zamanı (786-809) ve Şahsiyet Analizi

Res. Assist. Aygün Yılmaz
Ankara Yildirim Beyazit University, ayilmaz@ybu.edu.tr

ÖZET

Abbasoğulları başlattıkları ihtilal süreci ile Emevilere son vererek büyük bir devlet kurmuşlardır. 500 yılı aşkın bir süre yönetimde kalan Abbasiler, siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik ve dini anlamda birçok değişmeleri ve gelişmeleri yaşamışlardır. Bu dönem İslam Tarihi ve Dünya Tarihi açısından önem arz etmektedir. Zira bu dönem günümüze kadar etkisi devam eden bazı hadiselerin keskin çizgilerini anlamada katkı sağlamaktadır.

Abbasi halifeleri içerisinde bu değişim ve gelişimin gerek siyasi anlamda gerekse ekonomik anlamda zirveye ulaştığı ilk dönem Hârun Reşîd zamanıdır. Bu yüzden Hârun Reşîd dönemi tarihçiler tarafından Abbasilerin ilk asrının altın çağı olarak kabul edilir. 17 yıllık halifelik süreci boyunca Hârun Reşîd, Bağdat'ta devletin refah seviyesini en üst düzeye ulaştırmış, bilimsel, kültürel, mimari, edebi faaliyetlerin gerçekleşmesinde büyük hizmetler sunmuştur. Fakat bu gelişmelerle birlikte devlet siyasi kırılmalar da yaşamış, birçok dahili problem ortaya çıkarak isyanlar baş göstermiştir. Konuya ilişkin literatür taraması yapıldığında Hârun Reşîd zamanına ve onun şahsiyet analizine dair bir makaleye rastlanılmamıştır. Ancak, basılmamış bir doktora tezi bulunmaktadır. Ayrıca Hugh Kennedy'nin ve Andre Clot'un bu dönemi konu edindiği eserleri mevcuttur. Bu çalışmalar incelenmiş, onların vermiş olduğu kronolojik bilgilerden farklı olarak Hârun Reşîd'in takındığı tavırlarla olaylar arasında ilişkilendirme yapılması ve yükseliş ve refah ortamı içerisinde isyanların vuku bulmasının ardında yatan nedenleri irdelemek yerinde olacaktır.

Bu bağlamda çalışma Hârun Reşîd dönemini konu edinerek, zamanında gerçekleşen olaylarda karakterinin ve duruşunun ne kadar etkili olduğunun değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Buna binaen de çalışma biyografik ve şahsiyet analizi niteliği taşımaktadır. Çalışmada Hârun Reşîd'in hayatına, idari ve siyasi alanda yükselişine ve halife oluşuna, devrinde yaşanan dahili ve harici olaylara yer verilmiştir. Ayrıca, Hârun Reşîd döneminde yapılan kültürel ve ilmi faaliyetler, devletin iktisadi olarak gelişimi, vefatı ele alınmıştır. Böylece Hârun Reşîd'in şahsiyetinin değerlendirilmesi ile ortaya çıkan olayların arka planlarının açıklanması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Abbasiler, Harun Reşid, Şahsiyet Analizi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Toplumsal Cinsiyet Algısı, Din ve Kadın

Assist. Prof. Handan KARAKAYA
Elazığ Fırat University, hkarakaya@firat.edu.tr

ÖZET

Toplumsal Cinsiyet(Gender) tarih boyunca ve günümüzde kadının toplumsal konumunun biçimlenmesinde önemli bir faktör olarak kabul edilmektedir. İnsan bir birey olarak doğduğu toplumda cinsiyetine göre biçimlenmiş bir toplumsallaşma süreciyle baş başa kalmaktadır. Bu toplumsallaşma süreci kadınlar ve erkekler için farklı anlamlar ifade etmektedir. Bu süreçte kadınlar daha edilgen ve kamusal alanın dışında bir hayat için hazırlanmaktadırlar. Erkekler ise kamusal alana hakim ve yöneten bir kimlikte tanımlanmaktadırlar. Bu ayrım tarihi süreç içerisinde, farklı toplumlarda farklı biçimlerde varlığını korumuştur. Değişen yaşam koşulları ve modernleşme süreci bu yaklaşım değişmesinde etkili olmakla birlikte ortadan kaldırıcı bir etkisinin olduğunu söylemek zordur. Toplumda kadın ve erkekler arasındaki ayrımın derinliği, toplumsal cinsiyet algılarının gücü bağlamında derinleşebilmektedir. Kadınlar ve erkekler biyolojik cinsiyet (sex) farklılıklarının ötesinde sınırları keskince belirlenmiş sosyokültürel kalıplara zorlanmaktadırlar. Dolayısıyla toplumsal cinsiyet algısını besleyen unsurlar bu noktada önem kazanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, toplumsal cinsiyeti besleyen tüm unsurlara görünürlük kazandırmak değildir. Çalışmada amacımız toplumsal yapının ve kültürün biçimlenmesinde önemli bir kaynak olan din ve toplumsal cinsiyet algısı arasındaki etkileşimin biçimini ortaya koymaktır. Bu noktada ilkel dinlerden ilahi dinlere kadar cinsiyet kalıplarının ortaya çıkış biçimi ve korunma şekilleri üzerinde durulacaktır. Bu noktada dinlerin kutsal metinlerinden yararlanılacaktır. Konuyla ilgili tüm kaynakların bu makalenin sınırları içerisinde ele alınması zordur. Ancak başta üç semavi din ve bunun dışında öne çıkan inanç biçimlerinin (Budizm, Hinduizm vb) kadın algısı kutsal metinler üzerinden ele alınacaktır. Bu bağlamda genel bir çerçevenin ortaya konulması önemlidir. Bunun bize dinin kadın algısı ve bu algının toplumsal cinsiyet algısına etkisini ortaya koyabilmek açısından bir açı sunabileceği kanısındayız. Bu alanda çalışan birçok uzman dinlerin kadınları erkeklerin gerisinde varlıklar olarak tanımlamadığını ifade eder. Ancak yapılan çalışmalar gerek metinlerin yorumlanış biçiminin gerekse ataerkil toplumsal yapının kadının algısına etkisinin büyük olduğunu ortaya koymaktadır. Bu algılamaya bağlı olarak kadınlar birçok ayrımcılığa uğradığa uğramakta ve kamusal alnın dışında kalmaktadırlar. Dolayısıyla din ya da toplumsal cinsiyet algısı kullanılarak kadın kamusal alnın dışına itilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Din, Kadın, Toplumsal Cinsiyet

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Edward Said'in Entelektüel Birikiminde Kudüs'ün Yeri

Hatice BİLDİRİCİ
Millî Eğitim Bakanlığı, haticebildirici@gmail.com

ÖZET

Karşılaştırmalı edebiyat profesörü, aktivist ve teorisyen olan Edward Said, dünya düşünce tarihinde etkili olmuş bir entelektüeldir. Filistin meselesi başta olmak üzere Orta Doğu'yla ilgili yazdıkları ve yaptıkları, bu bölge ve bu mesele üzerine hakkaniyetli bir duruş geliştirilmek isteyenler için yol açıcı bir niteliğe sahiptir. Filistin meselesinin yerel bir mesele olmaktan çıkıp, bölgesel ve evrensel bir meseleye dönüşmesine katkı sağlamıştır.

Said, Hristiyan Arap bir ailenin evladı olarak Kudüs'te doğdu. Arap İsrail Savaşı'nda 12 yaşında olan Said, ailesi ile birlikte bu şehirden ayrıldı. Hayatının bundan sonraki kısmında sürgün olmak ve yabancı olmak, onun varoluşsal meselelerinin başında yer aldı. Hatıralarında, denemelerinde ve makalelerinde sürgün olmak temel bahislerden biri oldu.

Biz bu çalışmada Edward Said'in sürgünlük üzerine geliştirdiği teorilerinde Filistin'in bilhassa da çıkış noktası kabul edebileceğimiz çocukluk vatanı olan Kudüs'ün yerini tespit etmek, şehrin onun entelektüel birikiminde ve sergilediği duruşta nasıl bir değer taşıdığını ortaya koymak üzere hareket edildi.

Said için Kudüs'ün ne değer taşıdığını tespit ederek onun entelektüel birikiminde bu şehrin kapladığı yeri ortaya koymak ve Kudüs'ün bir şehir olmanın yanında tarihî, dinî ve kültürel bir değer olarak entelektüel bir yaşam üzerinde nasıl belirleyici bir rolü olabileceği de incelendi.

Çalışma nitel bir desenle anlamaya dönük olarak betimlenmiştir. Kudüs'ün bir şehir olarak değil tarihî bir değer olarak Edward Said'i tefekkür bağlamında etkilediği, ona yön verdiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Edward Said, Kudüs, Emperyalizm, Ortadoğu

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Hadis Açısından Kudüs ve Mescid-i Aksa'nın Değeri

Assist. Prof. Ali KARAKAŞ
Mardin Artuklu University, alikarakas72@hotmail.com

ÖZET

İslâm dininin Kur'an ve sünnet olmak üzere iki temel kaynağı vardır. Bu iki temel kaynakta Kudüs ve Mescid-i Aksa'nın önemine değinilmiş ve kutsiyeti vurgulanmıştır. Çünkü Mesçid-i Aksa Müslümanların ilk kıblesidir ve bu durum miraç ayet ile de sabittir. Diğer iki ilahi din olan Hristiyanlık ve Yahudilikte de, Filistin bölgesinde bulunan Kudüs şehri kutsal bir mekan olarak kabul edilmketedir. Bu nedenden dolayı bu şehir, başlangıcından itibaren bu üç din mensupları tarafından önemli bir yer olarak kabul edilmekte ve herkes orayı kendi egemenliği altna almaya ve yönetmeye çalışmaktadır. Bu kutsal şehir için çeşitli isimler kullanılmaktadır. Örneğin Grekçe'de Hierosolyma. İbranice'de Yeruşalayim ve genel olarak "Dârüsselâm" veya "Medinetüsselâm" isimleri yaygın olarak ön plana çıkmaktadır. Nitekim günümüzde Batı dillerinde Kudüs için "Jerusalem" denmektedir. Ayrıca kutsiyeti nedeniyle burası için "Harem-i Şerif" veya sadece "Harem" isimleri de kullanılmaktadır. Kur'ân'da "Kudüs" kelimesi doğrudan açık ve net bir şekilde geçmemektedir. Ancak miraç olayını anlatan ayette "el-Mescidü'l-Aksa" ismi geçmektedir. Hz. Muhammed (s.a.v.) Medine'de Mescid-i Aksa'ya doğru durarak namazı kıldırıyordu. Bir ayetin nazil olması ile kıble değişti ve Müslümanlar Mescid-i Aksa'dan Mekke'deki Mescid-i Haram'a dönerek namaz kılmaya başladılar. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) pek çok hadisinde Mescid-i Aksa'nın önemine ve orada kılınan namazın faziletine dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: **Kur'ân, sünnet, Kudüs, Mescid-i Aksa.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Dini Otoritede Bilgi-Karizma Karşılaşması -Yahudilikte 'Rabbi'ye Karşı 'Rebbe' Modeli-

Prof. Ali Osman KURT
Ankara Sosyal Bilimler University, aliosman.kurt@asbu.edu.tr

ÖZET

Yahudilikte rabbi ve rebbe şeklinde iki farklı din adamı modelinden söz edilebilir. Rabbiler, geleneksel Yahudilikte hukuk ve dini konularda otorite olan din adamı sınıfıdır. Rabbiler, dini konulardaki tartışmaları çözebilecek ve soruları yanıtlayabilecek düzeyde halaha bilgisine sahip ve topluma yol gösteren bir çeşit öğretmendir. Kavram Tanah'ta hiç geçmez. Tannaitik Dönemde (MS 1-220), özellikle MS 70 yılında Süleyman Mabedi'nin yıkılmasından sonra önem kazanmaya başlar. Bu kişilere yazılı (Tora) ve sözlü (Talmud) dinî literatür konusunda derin bilgileri sebebiyle büyük anlamında rabbi denildiği ya da kölenin karşıtı olarak efendi anlamına geldiği belirtilmektedir. Rabbiler, Yahudiler nazarında dinî otorite olarak genellikle saygı ve değer görmüşlerdir.

Yahudiler nezdindeki önemlerine karşın rabbilere karşı eleştiriler de yok değildir. Onlara yönelik ilk ciddi eleştiri, kendisi de bir ferisi olan Hz. İsa'dan gelmiştir. Yeni Ahit'te Hz. İsa, kendilerine rabbi (efendim) denilmesinden zevk duyan din bilginleri ve ferisileri eleştirmekte, onları yaptıklarını gösteriş için yapan, muskalarını büyük, giysilerinin püsküllerini uzun yapan; şölenlerde başköşeye, havralarda en seçkin yerlere kurulmaya bayılan, meydanlarda selamlanmaktan hoşlanan kimseler olarak suçlamaktadır. (Matta 23/1-33). Yeni Ahit'teki rabbilere yönelik bu eleştiriler, Hıristiyanlıkta yeni bir din adamı sınıfını ortaya çıkarmıştır.
İkinci grup ise 17. yüzyılda rabbanî Yahudiliğe tepki olarak ortaya çıkan Hasidi Yahudiliğin din adamı sınıfıdır. Rabbi sahip olduğu derin Tora ve Talmud bilgisiyle öne çıkarken, rebbe (daha sonra saddik denilecektir) daha ziyade karizmatik yönüyle temayüz etmiştir. Bu kişiler çoğunlukla geleneksel Yahudi eğitimi almamış, halaha bilgisi oldukça sınırlı, faaliyetlerini sinagog dışında sürdüren, çokça seyahat eden, muska yazıp insanları tedavi eden, Tanrı ile insanlar arasında aracılık ettiğini iddia eden kimselerdir. Rebbenin kişiliği dinî öğretinin yerini almış, böylece Tevrat bilgisi, dinî değerler hiyerarşisinde değerini büyük oranda yitirmiştir.

Bu çalışma, eğitimli ancak yaşantıları kuru dinî şekilcilikten öte geçmeyen, vaazlarında kendi egolarını tatmin etmeye çalışan, statülerini kullanarak zenginleşen, yetkilerini kendi konumlarını sürdürmek için kullanan, topluma karşı sorumluluklarını yerine getirmeyen ve böylece dinî temsil kabiliyetini yitiren din adamları karşısında, eğitimsiz ancak karizmatik, dini halkın beklentilerine uygun şekilde basite indirgeyerek onların anlayacağı biçimine sokan ve onları hurafeler içinde bırakan kişilerin halk nazarında nasıl itibar kazanıp külte dönüşebildiklerini göstermesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Yahudilik, Hasidilik, Dinî Otorite, Rabbi, Rebbe.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Klasik Dönem Arap Dili Çalışmaları İçerisinde Me'âni'l-Kur'ân Adlı Çalışmalar

Rahime KAYHAN
Milli Eğitim Bakanlığı, rbayoglukay@hotmail.com

ÖZET

İslamiyet'in gelmesiyle birlikte başlayan ilk filolojik çalışmalar arasında yer alan "Meâni'l-Kur'ân" adlı eserler, Kur'ân-ı Kerim'in ihtiva ettiği kelimelerin anlam ve medlullerinin (göstergelerinin) tam ve sahih bir şekilde anlaşılmasını esas alan çalışmalardır. Dolayısıyla Kur'ân'ın anlaşılmasını esas alan bu filolojik eserler, aynı zamanda tefsir çalışmalarının da başlangıcını oluşturur. Sahabe, nazil olan ayetlerde anlamı tam anlaşılmayan yerleri Hz. Peygamber'e sorar, Hz. Peygamber de gerekli açıklamalarda bulunurdu. Hz. Peygamberin başlattığı bu tefsir hareketi sahabe ve tabiîn döneminde de devam etmiştir. Ancak, gerek fiziki gerekse beşeri İslam coğrafyasının genişlemesiyle birlikte Arapça bilen/bilmeyen insanların Kur'an-ı Kerim'i hatalı okumaları yanında Kur'ân'ı doğru anlamada da bir takım sıkıntıların ortaya çıkması sonucu, manâ, irâb, icâz ve mucem gibi farklı alanlarda filolojik çalışmalara ihtiyaç hasıl olmuş ve buna binaen dil âlimleri Kur'ân üzerinde ortaya çıkan bu ihtiyacı karşılamak üzere dilbilim temeline dayalı bir takım çalışmalar başlatmışlardır. Filolojik Tefsirler adıyla da anılan bu çalışmalar ilk dönemlerde daha çok Garîbu'l-Kur'ân, Müşkilu'l-Kur'ân, Meâni'l-Kur'ân, İrâbu'l-Kur'ân, İcâzu'l-Kur'ân gibi başlıklarla isimlendirilmiştir. Meâni'l-Kur'ân adıyla yapılan çalışmalar da bu ilim dallarından biridir. Ancak bu çalışmaların dayandığı temel yüzey Arap Dilidir. Yani, Arapçanın dilbilgisi kuralları ile Arap kültür ve edebiyatına dayanmaktadır. Dolayısıyla Kur'an'ın doğru okunması ve doğru anlaşılması yönündeki çalışmalar aynı zamanda Arapçanın dilbilgisi kurallarının tespitini ve aynı zamanda edebiyat, tarih ve kültürünün kayda geçirilmesini sağlamıştır.

Bu çalışmada amacımız Meâni'l-Kur'ân alanında yazılan eserlerin tarihi süreç içerisindeki seyrini tespit etmektir. Mümkün mertebe ilk kaynaklara ulaşmaya çalıştık. Müellif ve eserinin kısaca tanıtımını yaptık. Bazı eserler günümüze ulaşmamıştır. O zamanda bu eserlerden faydalanılarak hazırlanan ikinci derecedeki eserlere müracaat etmek zorunda kaldık. İncelenen çalışmalar ışığında Kur'ân ve Arap Dili arasındaki ilişkinin boyutlarını ve önemini de ortaya koymaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Meâni'l-Kur'ân, Filolojik Tefsir, Arapça.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Beni İsrail Suresinden İstisna Edilen ve Medenî Olarak Görülen Ayetler Meselesi

Assist. Prof. Mustafa KAYHAN
Gumushane University, m61kayhan@hotmail.com

ÖZET

Kurân'a ve onunla alakalı ilimler ilişkin çalışmalar, son yıllarda hem nitelik hem de nicelik olarak oldukça fazla artış göstermektedir. Bu bağlamda Türk tefsir mektebine mensup ulema ve akademisyenler de diğer Müslüman ülkelerden oldukça avantajlı bir konum elde etmiştir. Bilginlerin bu konudaki çabaları, Kurân'a ve onunla ilgili bilimlere daha derinlikli ve nesnel katkılar sunmaktadır. İlerde adından çokça söz edileceği şimdiden belli olan Türk tefsir ekolu, nitelikli çalışmalarını sunduğu bilim alanında haklı bir övgüye mazhar olacak gibi görünmektedir. Bu çabalar, gerek ilahiyat fakültelerindeki sayısal artış ve buna bağlı olarak artan akademisyenler ile ve gerekse sivil ulemanın yaptığı katkılar ile kalite ve niteliğin artması kaçınılmaz bir hal almıştır. Bu açıdan ulûmu'l-kurân arasında çok önemli bir yer işgal eden mekkî ve medenî meselesi, gerek tefsirlerde ve Türk tefsir ekolüne bağlı bilginlerce henüz halledilebilmiş değildir. Zira bu konuda birçok çalışma yapılmasına rağmen, nakle bağlı tutum daha da kalınlaşmakta ve artık aşılamaz bir engel haline gelmektedir. Nitekim bunun sonucu olarak yazılan Arapça ve Türkçe birçok tefsir ve mealde konunun kenarından dolaşılmakta ve dirayet edecek bir fikir ifade edilmektedir. Bunun Türk akademisyen ve ilahiyatçısının gerek alaylı ve mektepli kesimlerinde hala varlığını sürdüren gelenekçiliğin ya da bir türlü elde edilemeyen İmam-ı Azam Ebu Hanife'ye ait tenkit metodunun işlevsizleştirilmesiyle yakından alakası olduğu düşünülmüştür. Ayrıca bu sureye Beni İsrail ve İsra suresi denilmiştir. İsra ile meşhur olmuştur. Çok ilginçtir ki bu surede anlatılan İsrail oğulları, diğer surelerde anlatılanlardan tamamen farklı bir içeriğe sahip olduğu ifade edilmiştir.

Mekkî surelerden istisna edilen ve Medenî olduğu iddia edilen ayetler, adı Beni İsrail ve ya İsra suresi olan bu surede de olduğu beyan edilmiştir. Bu husus, yeni yazılanları da dâhil birçok tefsirde ve mealde hala varlığını da devam ettirmektedir. Kanaatimce Türk tefsir ekolunun bu anlamda kat edeceği bir hayli mesafenin olduğunu söylemek abartı sayılmamalıdır. Bu mesele, akademisyenler ve bilim insanları nezdinde hala çözümlenmemiş bir mesele olarak durmaktadır. Bu çalışma, Arapça veya Türkçe sure ile ilgili birçok çalışmaya konu olan hatta ulûmu'l-kurân eserlerinde bile sözü edilen ve sureden istisna edilerek medenî oldukları varsayılan bir problemi gündeme almıştır. Bu çalışmanın amacı, deliller ve veriler yardımıyla dahası dirayete önem veren ulemanın da delaletiyle mevzu bahis olan ayetlerin surenin bütünlüğünde önemli yerler işgal ettiklerini ve sureden istisna edilmelerinin doğru olmayacağını göstermektir. Bunun için elde edilen lehte ve aleyhte veriler derlenmiş, bir tasnife tabi tutulmuş ve tüme varım yöntemiyle bir neticeye varılmıştır. Buna göre mekkî ve medenî ilmi teşekkül ettikten beri sürdürülen bu tür rivayet ve bilgilerin, aslında delillendirmek için ele alındığı konuya tasdik etmediği, ona delil olmadığı ve en azından sureden istisna edilmesi gereken bir ayet olmadığı gibi bazı sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırmanın Kurân bütünlüğünde yaklaşık olarak 120 tane olduğu beyan edilen mekkî surelerden istisna edilerek medenî ayetler olarak imlenen diğer sure ve ayetler için bir örnek ve model teşkil edeceğine olan inancımızı hala canlı tutmaktayız.

Anahtar Kelimeler: Beni İsrail / İsra Suresi, Mekkî Sure, Mekkî Ayet, Medenî Sure, Medenî Ayet, İstisna

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Hz. Süleyman'ın Yaptığı Bazı İşler Kurân'da Acaba Zülkarneyn Sıfatıyla mı Anlatılmıştır?

Assist. Prof. Mustafa KAYHAN
Gumushane University, m61kayhan@hotmail.com

ÖZET

Kurân, malum olduğu üzere birçok hakikatleri içinde barındıran bir kitap olarak indirilmiştir. Her müslümanın ilk temel vazifesi, Kurân'ı anlamak veya anlamaya gayret etmek olmuştur. Ama dört yüz yıllık süreçte Kurân'ın anlaşılması noktasında bazı hatalı sonuçlar veya çıkarımlar yapılmıştır. Bu hatalar, daha sonraki yıllarda tekrarlanarak artmış ve artık hakkında söz söylenemez bir biçime sokulmuştur. Bu hatalar ile benzeri eksikliklerden uzak kalmanın yolu, yeniden ve dikkatlice Kurân'ı araştırmak ve incelemek olduğu yazar tarafından ifade edilmiştir. Bu bağlamda Kudüs gibi kadim dinlerin başkenti olan, bir dönem İslam'ın kıblegâhı hatta Hz. Peygamberin miraçgâhı olan bu şehirde düzenlenen kongrede o şehre damgasını vurmuş ve orada büyük bir mabet inşa etmiş bir kral peygamberden söz etmemek, büyük bir eksiklik olarak değerlendirilmiştir. Bu bağlamda müellif, adı anılan zülkarneynin esasında Hz. Süleyman (as) olabileceğini ifade etmiştir. Zira Allah'tan istediği mülkün, kendisinden sonra kimseye nasip olmamasını duasına ilave etmiştir. Bu açıdan hiçbir gelişme Zülkarneyn olarak eylem yapan Hz. Süleyman'ın üzerinde olmamıştır. Bu aslında gelecekte de olmayacaktır. Bu açıdan miraç olayının bu kapsama girmediği düşünülmüştür. Çünkü Hz. Peygamber, yakalanıp mescidin direğine bağlanmak istenen bir cin için "Kardeşim Süleyman'ın duası olmasaydı onu buraya bağlardım..." dediği bildirilmiştir. Bu sebeple yazar, uzun yıllara dayanan araştırmasında kadim zülkarneyn meselesinin, anlatılanın dışında bir açıklaması olabileceğini düşünmüştür. Mesela bir mir makalede Hz. Zülkarneyn'in uzaya çıkan ilk insan olduğundan bile söz edilmiştir.

Kehf suresinde anlatılan oldukça gizemli olaylardan biri de Zülkarneyn kıssasıdır. Bu soru, yahudilerden yardım alınmak suretiyle müşrikler tarafından Hz. Muhammed'e yöneltilmiş ve onun gerçekten elçi olup olmadığı hem yahudiler hem de müşrikler tarafından test edilmeye kalkışılmıştır. Bazılarının surenin Hz. Süleyman ile ne alakası olduğunu ilk etapta soracakları düşünülmüştür. Zira yazar, Zülkarneyn'in yolculuklarından olarak surede anlatılan seferlerin, büyük olasılıkla Hz. Süleyman'ın zülkarneyn sıfatıyla yaptığı yolculuklar olduğunu dile getirmiştir. Mehmet Alagaş, bu eserinde detaylarını vererek buna bir açıklama denemesinde bulunmuştur. Bu, tarafımızdan oldukça başarılı bir yorum olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca müellif, bunun zamanda gerçekleşen bir yolculuk olabileceğini de ifade etmiştir. Nitekim o, suredeki kehf kıssasında uyuyanların aynı zamanda zamanın kenarına çekildikleri şeklinde anlaşılabileceğine işaret etmiştir. Yapılan açıklamanın, oldukça mantıklı, yerinde ve doğru olabileceğini düşünülmüştür. Zülkarneyn adı verilerek zamanın başına ve yine zamanın sonuna gönderildiği ifade edilen Hz. Süleyman, bu durum için en elverişli peygamber olarak görülmüştür. Binaenaleyh o, zamanda yolculuk yapmış ve halefi Hz. Muhammed'e de zamanda dikey bir yolculuğun ve mekânda yatay bir seferin yani isra ve miracın kapılarını aralamıştır. Miraç, zaten Kehf suresinde anlatılmıştır. Bu çalışmada ayrıca yazarın eserinde de işaret ettiği gibi zülkarneyn sıfatıyla Hz. Süleyman'ın doğu, batı ve kuzey seferlerine açıklık getirilmiştir. Çalışma, Hz. Süleyman'ın zülkarneynin sıfatıyla yaptığı seferleri açıklamayı amaç edinmiştir. Yöntem olarak, betimleyici ve tasvir edici mantıksal çıkarımlara riayet eden bir metot izlenmiştir. Neticede Hz. Süleyman'ın bu sıfatıyla yaptığı ve İslam dünyasında pek az anlaşılan bir konu, kanaatimizce yazar tarafından daha açık ve anlaşılır bir hale getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kehf Suresi, Hz. Süleyman, Zülkarneyn, Doğu Seferi, Batı Seferi, Kuzey Seferi

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Osmanlı Toplum Yapısında Gayri Müslimlerin Ekonomik Statüsü-18.Yüzyıl Konya Örneği-

Prof. Hayri ERTEN
Necmettin Erbakan University, ertenhayri@hotmail.com

ÖZET

İnsanların gelirleri bilindiği üzere içinde yaşadıkları toplumsal hayat içerisinde sahip oldukları sosyal statülerini belirleyen önemli ölçütlerden birisidir. Başka bir ifade ile bireylerin sosyal yaşamda hiyerarşik olarak dizilmesinde ekonomi önemli bir göstergedir. Eğer bir toplumsal sistemde bireyler mal-mülk edinebiliyor, ticaret yapabiliyor iseler bu aynı zamanda seyahat, sağlık ve eğitim gibi haklarının olduğu anlamına da gelebilir. Yıllardır Gayrı Müslimlerin Müslüman toplumlarda özgür olmadıkları ve haklarının korunmadığı şeklinde iddialar sürülegelmiştir. Bu durumun Osmanlı toplum yapısında da bulunduğunu ileri sürenler olmuştur.

Bu bildiri 18. Yüzyılda Osmanlı toplumsal yapısında Gayrı Müslimlerin Anadolu'nun tam merkezinde yer alan Konya yerleşkesindeki ekonomik durumlarını birincil kaynak olma niteliğine haiz mahkeme kayıtları verilerinden yararlanarak istatistik değerlendirmelere de yer vererek ortaya koymaya çalışmaktadır. İlave olarak Gayrı Müslimlerin Gelirleri ile Müslümanların gelirlerini karşılaştırarak iki toplumsal grup arasındaki gerçekliğin ne olduğunu tahlil etmektedir. Bildirinin amacı konunun spekülatif ve kanaatten öte sosyal olgulardan hareketle toplumsal gerçekliği ortaya koymak ve farklı dini grupların Müslüman bir toplumsal yapıda nasıl çatışmaksızın bir arada olabildiklerinin ve olabileceklerinin imkanına katkı sunmaktır. Benzer konu veya aynı konularda araştırma yapacak genç araştırmacılara mahkeme kayıtlarından nasıl bilimsel çerçevede yararlanabileceklerine de ışık tutma hedeflenmiştir.

Bildiri Osmanlı arşiv belgelerinin en önemlileri arasında yer alan ilgili dönem ve yerleşkeyle alakalı mahkeme kayıtlarının sunduğu verilerin tam olarak taranmasıyla nesnel bir bakış, değerlendirme ve çözümlemeyi içermektedir. Arşiv belgeleri vasıtasıyla kuru bir tarih yaklaşımının dışına çıkılarak Osmanlı değerlendirilmeye gayret edilmekte ve özellikle Gayrı Müslimlerle ilgili sosyal gerçeklikleri tespit etmeye çalışmaktadır. Böylece Osmanlı Toplum yapısında Gayrı Müslimlerin ekonomik durumu nesnel şekilde çözümlenmekte ve bilim dünyasına sunulmaktadır. Bildirinin her geçen yıl çatışmaların arttığı süreçte hem Müslüman toplumlara hem de diğer toplumlara farklı dini grupların bir arada yaşayabilme konusunda ümit ve örneklerden birisi olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gayrı Müslim, Osmanlı, Ekonomik Statü, 18. Yüzyıl, Konya

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Batı'da İslam Ve Hz. Peygamber İmajı (Jabal Muhammad Buaben'in "İmage of the Prophet Muhammad in the West" Adlı Eseri Çerçevesinde Bir Değerlendirme)

Assist. Prof. İlhami AYRANCI
Kırıkkale University, ilhami.ayranci@gmail.com

ÖZET

Bi'setin ilk günlerinden bugüne, bu dini kabul edip benimseyenler olduğu gibi, kabul etmeyenler de olmuştur, bundan sonra da bulunacaktır. Herhangi bir görüşü benimseyip benimsememe konusunda tercih insanların elbette kendilerine aittir. Burada önemli olan, benimsemediğimiz fikre, görüş veya dine karşı takındığımız tavır, aldığımız pozisyondur. Başka bir deyişle, asıl olan, bir görüş veya inancı kabullenip-kabullenmediğiz değil, ona karşı olan tutumumuzdur. Batı'da İslam araştırmalarının tarihi yüzyıllar öncesine dayanır. Bu çalışmalar özellikle XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren çağdaş bir norma, bir sistematiğe bağlanmış, bir program dâhilinde yürütülmeye başlanmıştır. Günümüzde onlarca Avrupa ve Amerikan üniversitesinde İslam araştırmaları merkezleri (bölümleri) bulunmakta, bu bölümlerde çok sayıda Hıristiyan ve Müslüman bilim adamı görev yapmaktadır.

Günümüz Batı dünyasında İslam ve Hz. Muhammed konularında çalışma yapan düşünürlerin bakış açısının, Müslüman bakış açısının tıpkısı olmasa da, Ortaçağ Hıristiyan düşünürlerine göre müspet anlamda epey mesafe kat ettiği, önceki dönemlere göre objektif sayılabilecek yorumların da yapılabildiği dikkat çekmektedir.

Bu tebliğde, Batı'lı bilim insanlarının İslam ve Hz. Peygamber imajı, Jabal Muhammad Buaben'in, "İmage of the Prophet Muhammad in the West" adlı eseri çerçevesinde ele alınıp değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İslam, Hz. Muhammed, Batı, Oryantalizm, İmaj.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Edward Said'in Entelektüel Birikiminde Kudüs'ün Yeri

Hatice BİLDİRİCİ
Millî Eğitim Bakanlığı, haticebildirici@gmail.com

ÖZET

Karşılaştırmalı edebiyat profesörü, aktivist ve teorisyen olan Edward Said, dünya düşünce tarihinde etkili olmuş bir entelektüeldir. Filistin meselesi başta olmak üzere Orta Doğu'yla ilgili yazdıkları ve yaptıkları, bu bölge ve bu mesele üzerine hakkaniyetli bir duruş geliştirilmek isteyenler için yol açıcı bir niteliğe sahiptir. Filistin meselesinin yerel bir mesele olmaktan çıkıp, bölgesel ve evrensel bir meseleye dönüşmesine katkı sağlamıştır.

Said, Hristiyan Arap bir ailenin evladı olarak Kudüs'te doğdu. Arap İsrail Savaşı'nda 12 yaşında olan Said, ailesi ile birlikte bu şehirden ayrıldı. Hayatının bundan sonraki kısmında sürgün olmak ve yabancı olmak, onun varoluşsal meselelerinin başında yer aldı. Hatıralarında, denemelerinde ve makalelerinde sürgün olmak temel bahislerden biri oldu.

Biz bu çalışmada Edward Said'in sürgünlük üzerine geliştirdiği teorilerinde Filistin'in bilhassa da çıkış noktası kabul edebileceğimiz çocukluk vatanı olan Kudüs'ün yerini tespit etmek, şehrin onun entelektüel birikiminde ve sergilediği duruşta nasıl bir değer taşıdığını ortaya koymak üzere hareket edildi.

Said için Kudüs'ün ne değer taşıdığını tespit ederek onun entelektüel birikiminde bu şehrin kapladığı yeri ortaya koymak ve Kudüs'ün bir şehir olmanın yanında tarihî, dinî ve kültürel bir değer olarak entelektüel bir yaşam üzerinde nasıl belirleyici bir rolü olabileceği de incelendi.

Çalışma nitel bir desenle anlamaya dönük olarak betimlenmiştir. Kudüs'ün bir şehir olarak değil tarihî bir değer olarak Edward Said'i tefekkür bağlamında etkilediği, ona yön verdiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Edward Said, Kudüs, Emperyalizm, Ortadoğu

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Hadis Açısından Kudüs ve Mescid-i Aksa'nın Değeri

Assist. Prof. Ali KARAKAŞ
Mardin Artuklu University, alikarakas72@hotmail.com

ÖZET

İslâm dininin Kur'an ve sünnet olmak üzere iki temel kaynağı vardır. Bu iki temel kaynakta Kudüs ve Mescid-i Aksa'nın önemine değinilmiş ve kutsiyeti vurgulanmıştır. Çünkü Mesçid-i Aksa Müslümanların ilk kıblesidir ve bu durum miraç ayet ile de sabittir. Diğer iki ilahi din olan Hristiyanlık ve Yahudilikte de, Filistin bölgesinde bulunan Kudüs şehri kutsal bir mekan olarak kabul edilmketedir. Bu nedenden dolayı bu şehir, başlangıcından itibaren bu üç din mensupları tarafından önemli bir yer olarak kabul edilmekte ve herkes orayı kendi egemenliği altna almaya ve yönetmeye çalışmaktadır. Bu kutsal şehir için çeşitli isimler kullanılmaktadır. Örneğin Grekçe'de Hierosolyma. İbranice'de Yeruşalayim ve genel olarak "Dârüsselâm" veya "Medinetüsselâm" isimleri yaygın olarak ön plana çıkmaktadır. Nitekim günümüzde Batı dillerinde Kudüs için "Jerusalem" denmektedir. Ayrıca kutsiyeti nedeniyle burası için "Harem-i Şerif" veya sadece "Harem" isimleri de kullanılmaktadır. Kur'ân'da "Kudüs" kelimesi doğrudan açık ve net bir şekilde geçmemektedir. Ancak miraç olayını anlatan ayette "el-Mescidü'l-Aksa" ismi geçmektedir. Hz. Muhammed (s.a.v.) Medine'de Mescid-i Aksa'ya doğru durarak namazı kıldırıyordu. Bir ayetin nazil olması ile kıble değişti ve Müslümanlar Mescid-i Aksa'dan Mekke'deki Mescid-i Haram'a dönerek namaz kılmaya başladılar. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) pek çok hadisinde Mescid-i Aksa'nın önemine ve orada kılınan namazın faziletine dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: **Kur'ân, sünnet, Kudüs, Mescid-i Aksa.**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Bir Aforoz Hikayesi: Tolstoy-Rus Ortodoks Kilisesi İlişkisi

Res. Assist. Rukiye Aysun İNAN
Ankara Yıldırım Beyazıt University, r.aysun.inan@gmail.com

ÖZET

Tolstoy, eserleri yüzyılı aşkın süredir hem Rusya'da hem dünyada büyük ilgiyle okunan bir yazar olmasıyla malumdur. Onun daha az bilinen yönü kiliseyle ve siyasi otoriteyle yaşadığı sorunlardır. Eserlerinde karakterler üzerinden dini, ahlaki, vicdani muhasebeler yapmıştır. Bu muhasebeler kendi din anlayışının bir yansımasıdır ve neticede dinin esas şu beş buyruğunun olduğu sonucuna ulaşmasına yol açmıştır; "Kızmayacaksın, zina yapmayacaksın, komşularına küfretmeyeceksin ve onları suçlamayacaksın, kötülüğe kötülükle karşılık vermeyeceksin ve düşman edinmeyeceksin". Özellikle kötülüğe kötülükle karşılık vermeme prensibi savaş karşıtlığına sebep olduğu için siyasi otorite tarafından hoşnutsuzlukla karşılanmıştır. Benzer şekilde farklı mezhep mensuplarının, dini otoritenin teşvikiyle cezalandırılması Tolstoy'un sert tepkisine neden olmuştur. Çeşitli olaylarla gerilen ilişkiler, Tolstoy'un Diriliş romanında yazdığı hapishanedeki ayin sahnesi sebebiyle kopma noktasına gelmiş ve neticede aforoz kararı gelmiştir.

Literatür tarandığında, eserleriyle ve edebiyatçı yönüyle ön planda olan Tolstoy'un aforoz edilmesinin Dinler Tarihi bakışıyla incelenmediği tespit edilmiştir. Bu minvalde çalışmada önce aforozun ne olduğu ve genel Hıristiyan tarihi içerisindeki yerine değinilecektir. Sonra Tolstoy'un hayatı ve dini düşünceleri anlatılacak, Rus Ortodoks Kilisesi'nin aforoz cezasıyla sonuçlanan çatışmaları anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tolstoy, Aforoz, Rus Ortodoks Kilisesi, Rusya

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Akademik Motivasyonlarıyla Psikolojik İyi Oluşları Arasındaki İlişki (KBÜ ve Atatürk Üniversitesi Örneği)

Prof. Faruk KARACA
Atatürk University, karacafaruk@hotmail.com
Assist. Prof. Zeynep ÖZCAN
Karabük University, zeycankan@hotmail.com

ÖZET

Psikolojik iyi oluş, kişinin yaşam amaçlarına sahip olup olmadığını, potansiyellerini gerçekleştirip gerçekleştirmediğini, diğer insanlar ile ilişkilerinin niteliğini ve kişinin kendi yaşamı ile ilgili sorumluluk alıp almadığını içeren bir kavramdır. "Mutluluk" ifadesiyle de karşılık bulan bu kavram, bireyin kendisini ve yaşamının niteliğini nasıl değerlendirdiği ile ilgili de bilgi vermektedir. Literatürde "öznel iyi oluş" olarak da ifade edilen bu kavrama çeşitli eleştiriler yöneltilmiş, iyi oluş durumunun bireysel algıya indirgenemeyeceği, durumun rasyonel ve sosyal boyutunun da bulunduğu dile getirilmiştir. Bu bağlamda psikolojik iyi oluş düzeyi yüksek olan bireylerin, hem entelektüel hem de ahlaki olgunluk düzeyine ulaşmış olmaları gereği üzerinde durulmuştur. Mutlu olmanın yanı sıra bireyin kendini gerçekleştirmesi, aşırılıktan uzaklaşıp mantık doğrultusunda yaşamasını da ifade eden psikolojik iyi oluş, tüm bu yönleriyle hedonik yani hazcı iyi oluştan farklılık arz etmektedir. Akademik motivasyon ise; bireyin eğitimle ilgili konulara yönelik bakış açısını, çalışma azmini ve ilgi düzeyini içine alan ihtiyaç ve arzuları kapsar. Başarılı olma ya da içinde bulunulan şartlar içerisinde yapılan işi en etkili bir şekilde gerçekleştirme ihtiyacı olarak da ifade edilen akademik motivasyonun önemi; eğitim kurumlarındaki öğrenme düzeyi üzerindeki etkisinden kaynaklanmaktadır. Akademik motivasyon düzeyi yüksek bireylerin eğitim ve öğretim hayatında daha başarılı bir performans ortaya koymalarının psikolojik iyi oluş düzeylerini olumlu yönde etkilemesi beklenir. Bu bağlamda araştırmanın temel hipotezi akademik motivasyonu yüksek olan bireylerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin de yüksek olacağına yöneliktir.

Çalışma ilişkisel tarama yöntemiyle gerçekleştirilmiş, verileri toplamak amacıyla kişisel bilgi formunun yanı sıra, psikolojik iyi oluş ve akademik motivasyon ölçekleri kullanılmıştır. Uygulama Karabük ve Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültelerinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerden tesadüfi örneklem yoluyla seçilmiş 276 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilere göre akademik motivasyon ile psikolojik iyi oluş arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. (r=.153, n=276, p=.011).

Anahtar Kelimeler: Psikolojik İyi Oluş, Akademik Motivasyon, Din, Psikoloji

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Is It Possıble To Solve The Dısputes In Arbıtratıon And Medıatıon Accordıng To The Rules Of Mecelle (Ottoman Code Of Cıvıl Law)

Assist. Prof. İbrahim ÜLKER
Konya Selçuk University, iulker@selcuk.edu.tr

ABSTRACT

Arbitration is defined as solving the disputes or the potentials of disputes among the parties by an arbitrator or an arbitration board. Arbitration topic was regulated in Code of Civil Procedure no. 6100 between the 407th and 444th clauses. Mediation is defined as kind of optional solution method in which a professional and neutral third person applies systematic techniques to bring parties together and make it possible for them to negotiate with each other, to generate a process of communication for parties to understand each other and by doing so enabling them to try and solve the issues among them by themselves. In our country "Law of Mediation In Legal Disputes" has been accepted in 7.6.2012.

On the basis of alternative solutions for legal disputes such as arbitration and mediation lies the idea of finding a solution to the parties without subjecting them to long and complex process of judgement. In these methods what is aimed is that parties who have disputes among each other get together with neutral and independent third party or parties determined by their free will, in a freer environment to solve the disputes among them regarding parties' wills and demands.
In this study; when parties resort to alternative solution methods whether they would prefer the disputes among them to be solved according to the Ottoman Code of Civil Law and whether the judgement which was generated with the Ottoman Code of Civil Law is valid according to domestic law has been investigated.

Key Words: Mecelle, arbitration, mediation, solution.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sûf Hareketi Açısından Mescid-i Aksâ ve İsrânın İrfânî Boyutu

Nevhibe ALTUNKAYA
Ankara University, (Ph.D. Program), mevhibealtunkaya@hotmail.com

ÖZET

Kudüs'ün zühd/sûf hareketi tarihinde özel bir yeri vardır: Burası, İbrahim Halilullah'ın yeri, peygamberlerin diyarı, Zühd peygamberi İsa'nın şehridir. İbn Abbas'a göre Beyt'ü-l Mukaddesi, Peygamberler bina edip buraya yerleştiler. Şehir, Filistin'in başkenti olarak İslami dönemden itibaren semavi geleneklerin ve medeniyetlerin buluşma yeri oldu.

Müslümanlar, Kudüs'e bağlılıklarını, onu himaye ederek gösterdiler. Peygamberlerin yanı sıra diğer semavî gelenekler arasında da ayrım yapmadılar. Kudüs'ün kadim eserlerinden biri kuşkusuz Süleyman Mescidi'dir. Kubbetu's-Sahra da buradadır. Mihrabın üzerinde; "Biz seni yeryüzüne halife kıldık, insanlar arasında hak ile hükmet" yazılıdır.

Evliya Çelebi Seyahatnâme'de Kudüs'ü anlatır. Miraç yeri, ilk kıble, ziyaretgâh, nefis tezkiyesi, kalp tasfiyesi yapılan bir ibadetgâh olduğundan söz eder. Ona göre; Rabiatu'l-Adevîyye, Gazâlî, İbn'ül Arabî gibi çokça ilim-düşünce önderinin yolu Kudüs'e düşmüştür. Kudüs hâlâ fukaranın Kabesi'dir. Şehrin duvarları İran'ın Kahkaha Kalesi gibi, mimarisi ise olağanüstüdür. Öyle ki, Hz. Süleyman Mescid-i Aksa'yı adeta devlere, insanüstü varlıklara yaptırmıştır.

Kudüs, sûf hareketi için neden bu kadar önemlidir? İşte çalışmamızda miraçtan yola çıkarak insanın benlikten Allah'a yolculuğunu, özgürlüğü için masivadan sıyrılıp Allah'a yaklaşması gerektiğini ve tevhidi yaşama hali olduğunu bilimsel yöntemle ortaya koyup aynı zamanda insanlığın özgürlük ve adalet yürüyüşünün, Kudüs'ün miraç misyonu ile ilgisini kurmaya çalışacağız.
İsrânın irfânî boyutu ile semavi geleneklerin müntesipleri, bir insani müşterek etrafında barışı gerçekleştirebilecek, kendi özüne örttüğü perdeleri yırtıp nefsinin kötülüklerinden arınarak kemal mertebelerine uruç edeceklerdir. Zira miraç, insanlığın yükselişi, hakikate ulaşmasıdır.

Çalışmamızda, yüz yıldır Osmanlı'nın elinden çıkarak istikrarsızlaşan bu beldenin, peygamberlerle özdeş kapılarının irfan açısından ifade ettiği küresel anlamın izi sürülecek, İsra'daki irfâni boyutun ihmal edilmesinin nelere müncer olacağına dikkat çekilecek, İmran kızı Meryem'in kapısı Sekine (huzur)'ye ve Zekeriya'nın müjdesine ulaşmanın yolunun; ibadet için gidilecek üç mescidden ikincisi Mescid-i Aksa'dan geçtiğinin bilimsel yöntemlerle fikri temellendirmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Sûf Hareketi, Mescid-i Aksâ, İrfânî Boyut, İsrâ**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Medine Zühd Ekolünden İslam'ın 3T Hareketleriyle Kudüs ve İslam Birliğine İmkân Analizi

Assoct. Prof. Mustafa ALTUNKAYA
İnönü University, mustafa.altunkaya@inonu.edu.tr

ÖZET

İslam'ın ilk yüzyılı birçok farklı açılardan da analiz edilmeyi beklemektedir. İslâm'ın ilk yüzyılını inşa eden en önemli düşünce, kuşkusuz Medine Ekolü düşüncesidir. Hz. Peygamber'in ve sahabenin yaşam biçimini de yansıtan bu ekol başlangıçta inkâr, şirk ve nifak üçlüsüne karşı İslam'ın evrensel değer ve mesajlarını savunmaktaydı. Ancak fetih hareketlerinin etkisiyle gelişen dünyevileşme eğilimleri, iç bünyede ciddi hasarlara yol açınca, Medine zühd hareketi bu kez içe yönelmiş ve emr-i bi'l-maruf neyh-i ani'l-münker ile Zühd/irfân, Sünnet ve Ehlibeyt duyarlılığını yeniden inşa etmiştir.

Bu ekolün öncü sahabileri, bir yandan zühd, ihlas, ihsan ve takvaya vurgu yaparken diğer yandan sünnete ve nebevi mirasa tabi olmakta ve Yezid'e biat etmemekte ısrar etmekteydi.

Medine ekolünün öncü isimleri arasında Bilal-i Habeşi (ö. 640), Abdullah b. Mes'ud (ö. 650), Ebuzer el-Ğifari (ö. 652), Ammar b. Yasir (ö. 657) Muhammed b. Ebubekir (ö. 658), Sa'd b. Ebi Vakkas (ö. 674) ve Abdullah b. Ömer (693) ve Hasan (ö. 669) ile Hüseyin (ö. 681) gibi önemli isimler yer almaktadır. Bu isimlerin Yezid'e biat etmemeleri Harre vakası (M. 683) ile Kâbe işgaline (M. 687) sebep olmuştur. Siyaseten başarısız gibi görülen Medine ekolünün uzun vadede başarılı olduğu görülmektedir. Zira İslam tarihinde Yezid iktidarıyla özdeşleşen seküler eğilimler sonsuza dek gayr-ı meşru ilan edilmiş; İslam'ın Tesennün, Teşeyyü' ve Tasavvuf (3T) eğilimleri bu hususta görüş birliği içinde olmuşlardır.

Bu çalışma ile İslam'ın ilk yüzyılında aynı ruh köküne sahip 3T hareketlerinin günümüzde ayrışma içinde oldukları yanılsamasını ortaya koymaya ve İslam birliği idealinin imkân analizini yapmaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Medine Ekolü, Kudüs, 3T Eğilimleri, Tasavvuf, İslam Birliği.

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kudüs Vakıflarının Durumu ve Sûf Hareketinin İsrâ Algısı

Assoct. Prof. Mustafa ALTUNKAYA
Malatya İnönü University, mustafa.altunkaya@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma yıllar önce Başbakanlık arşiv uzmanlığımız sırasında yaptığımız bir çalışma esas alınarak hazırlanmıştır. Çalışmamızda, işgal altındaki Filistin topraklarında 1948'den bu yana, Osmanlı sûf hareketi vakıflarına yönelik hak ihlallerini okuyacak, 2. Abdülhamid (ö. 1918)'in hal'inden sonra Müslüman köylerin sistemli bir katliama tabi tutularak nasıl boşaltıldığını, Filistin mülklerinin ve tekke, zaviye, hangah, asitane gibi sûf hareketi kurumsal vakıflarının mal varlıklarına nasıl el konulduğunu ve bunun için çıkarılan hukuksuz yasaları göreceksiniz.

Kudüs'te ve genel olarak Filistin'de, Osmanlı sûf hareketinin sahip olduğu kurumsal mülkler, İngiliz işgaline kadar Filistin'in İslâmî referanslarını oluştururken bugün tam bir yok oluşa, tam bir silinmeye yüz tutmuş vaziyettedir. Uluslararası hukuk, vakıf yasaları, devletlerarası anlaşmaların mevcudiyetine rağmen Siyonist yönetim BM kararlarına uymadığı gibi söz konusu hukukun amir hükümlerine de riayet etmemektedir. 1948'den sonra sûf hareketi vakıfları (tekke, zaviye, hangâh, asitane vb.) işgal kuvvetlerinin Kudüs'ün İslami kimliğini yok etmeye dönük ihlal/saldırılarıyla karşı karşıyadır.

İslâm ve Müslümanların tarihi, birçok peygamber ve sahabe kabirleri, sûf hareketi şeyhlerinin vakıf binaları, Kudüs'teki İslâm medeniyeti kültürü darmadağın edilmiştir. Malatya Üniversitesi, Malatya Valiliği, Battalgazi Belediyesi ve Birlik Vakfı öncülüğünde "400. Doğum yıldönümünde Niyâzî-i Mısrî el-Malatî'nin Birlik Çağrısı" konulu büyük bir uluslararası sempozyuma hazırlanırken el-Malatî'nin Kudüs'teki ayak izlerinin bulunduğu sûfi mekânlar yok edilmiştir. Sonuç olarak birbiri arkasından gelen İsrail hükümetleri ve işgal güçleri, ülkedeki vakıf mülklerimizin akar gelirlerini siyonist Yahudilerin yararına kullanmaktadır. Vakıf mülklerinden geriye kalanların çoğu da bakımsızlıktan yıkılmış veya yıkılmak üzeredir. Böyle giderse Selçuklu ve Osmanlı resmi düşüncesi olarak Sûfî hareketin ayakta kalabilen kurumsal mülkleri, dergah, asitane, tekke, zaviye ve benzer yapıları da yüzlercesi gibi, yok olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Vakıflar, Sûf Hareketi, İsrâ Algısı

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Secularity and Religiosity at Intersection of Welfare and Values: The Case of Turkey

Prof. Mehmet Ali KİRMAN
Mustafa Kemal University, makirman@mku.edu.tr

ABSTRACT

This article discusses the relationship between welfare and value from the perspective of social change, in the case of Turkey. As we know, Turkey, with its secularization and modernization processes and changing religious landscape, is a modern and secular state in the way of European Union. In the 1980s, named as Özal period, with the series of reforms and the free market mechanism, Turkey has been in transformation process into a liberal, modern and industrial nation-state. Therefore it is possible to say that the transformation is still continuing in Turkey. This new economic restructuring and other various factors attracted many small businessmen, merchants and artisans to the big cities from the traditional-conservative provincial towns. This group established their workplace in metropolitan centers with the help of jointly managed family concern. This sector as a part of "petty bourgeoisie" which is conservative and anti-socialistic in nature has grown very rapidly in the 1980s and it is still continuing. As a result of tendency of migrants from the same region or village to cluster in the some squatter neighbourhood the values and norms, and to lesser degree the ways of life, of the village are preserved in the city. They want to get earn much money and to be rich, but also to be conservative some values.

In the post 1980 periods, with the steps towards economic and politic liberalization, the religious symbols, issues and identities started to gain public visibility, social recognition, legitimacy and prestige. At the same time, "new forms of religiosity" called "new public visibilities of Islam" have emerged. For example, wedding in luxurious hotel, veiling dress fashion shows, holiday in luxurious hotel, swimming, attending to musical concerts and sport competitions.

In this paper, firstly, the developments of secularization and modernization processes in the context of modern Turkish society will be summarized, and then how should these developments evaluate will be examined in social change and secularization perspectives. In this paper, conflicts and reconciliations between welfare and value will be examined in the case of modern Turkey. These analyses will contribute to understanding the role of religion (Islam) in modern welfare society.

Key Words: **Turkey, Social Change, Welfare, Value.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Recruitment Techniques of Religious Groups

Prof. Mehmet Ali KİRMAN
Mustafa Kemal University, makirman@mku.edu.tr

ABSTRACT

In almost every religious tradition, it is known that groups using the different methods and techniques in terms of belief, worship and moral understanding and life have emerged as a "new form". As it is true in all groups, religious groups have also endeavored to live longer by recruitment new members. Religious groups have used a variety of methods and techniques to achieve these their goals. Particularly, in today's highly competitive, flexible and enlarged religious markets, the efforts of recruitment new members have led religious groups to find and develop new methods and techniques. In this context, the "brainwashing" and "resource mobilization" are among the outstanding methods and techniques. In this paper, the ways and methods of recruitment new members of religious groups will be tried to be explained from sociological perspective.

Key Words: Religious group, recruitment, brainwashing, resource mobilization.

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

İslâm Düşüncesinde Birlikte Yaşama Tecrübesi

Prof. Ahmet YILDIRIM
Ankara Yıldırım Beyazıt University, ayildirim2000@hotmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihine bakıldığında farklı din ve kültür mensuplarının birbiriyle bir arada yaşama tecrübesiyle ilgili –sınırlı da olsa- örnekleri görmek mümkündür. Gücü ve fırsatı ele geçirdiğinde din fanatizmini uygulayanlara rağmen, başka din ve kültür mensuplarıyla bir arada yaşayıp ortak medeniyet oluşturmanın en güzel örneğini Müslümanlar vermiştir. İslam dini ortaya koyduğu öğretileriyle diğer dinlere en açık olan ve iletişim kurabilen bir dindir. Ayrıca İslam temel esasları, sabiteleri değişmeyen fakat zamana, coğrafyalara ve bulunulan şartlara göre farklı yorumlara imkân sağlayan bir özelliğe sahiptir. Bu sebeple bizim coğrafyalarımız İslam'ın farklı yorumlarının tezahürlerinin şahididir. Nitekim konuyla ilgili literatüre bakıldığında Medîne'de başlayan asr-ı saâdet döneminden itibaren Emevî ve Abbâsî hilâfetinden günümüze kadar Asya, Avrupa ve Afrika'da yer alan pek çok şehirde görüldüğü üzere başka dinlerin ve kültürlerin tarihinde eşine rastlanmayacak müsamaha ve hoşgörü ortamı içerisinde yaşamaları birlikte yaşamanın en güzel örneklerini oluşturmaktadır. Yani her birimizin yaşadığı ülkelerdeki İslam, sabiteleri, yani temel unsurları aynı olmak kaydıyla kültür farklılıklarını bünyesinde hazmedebilmiş ve İslam medeniyetinin merkezi kabul edilen coğrafya ve şehirlerde her dinden insan huzur içinde yaşamıştır. Bu şehirlerin tarihini incelediğimiz zaman farklı dinlerin, milletlerin, ırkların, renklerin, mezhep ve meşreplerin huzur içinde bir arada yaşadığını görme imkânına sahibiz. Orta Doğu coğrafyası da, târihî süreç içerisinde birlikte yaşama tecrübesinden nasîbini almıştır. Özellikle Kudüs Müslümanların bu tecrübeyi en yüksek seviyede yaşadığı yerlerden biridir. Uzun süre İslam'ın egemen olduğu Kudüs Müslümanlarla birlikte yaşama tecrübesinin en güzel örneğini vermiştir.

Konunun açıklığa kavuşturulması açısından belirtilen hususların cevaplarının verilmesi gerekmektedir. İşte biz bu tebliğimizde bu gibi sorular cevap bağlamında şu konuları inceleyeceğiz.

1-Kısaca giriş mahiyetinde birlikte yaşamanın nedir? Ne değildir? Bunun üzerinde durulacak.

2-Birlikte yaşamanın İslam Düşüncesindeki oluşumu ve önemi,

3-Kudüs şehri örneğinden hareketle İslam coğrafyalarındaki örnekler.

Bu ve buna benzer konular tebliğ sınırları çerçevesinde incelenmeye çalışılacak, tespitler, öneriler ve genel bir değerlendirme ile konu sonuçlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Birlikte yaşama, Asr-I Saadet, Emeviler, Abbasiler.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Cinuçen Tanrıkorur'a Ait Bayâtî-Araban Âyîn-i Şerîfi'nin İlk Peşrev, Son Peşrev ve Son Yürük Semâî'sinin Makam ve Ezgisel Yönden İncelenmesi

Assist. Prof. Alper AKDENİZ
Ankara Yıldırım Beyazıt University, yorgobacanos@gmail.com

ÖZET

Dinî ve dindışı formlarda eserler bestelemiş olan Klâsik Türk Mûsıkîsi'nin 20. yüzyıldaki en önemli bestekârlarından ve ud icracılarından Cinuçen Tanrıkorur'un "Mevlevî Ayîn-î Şerîfi" formunda 4 eseri bulunmaktadır. Bayâtî-Araban, Evcârâ, Nişâburek ve Zâvil-Aşîrân makamında bestelenen bu 4 eserden Bayâtî-Araban Mevlevî Ayîn-î Şerîfi 1979 yılında Konya Turizm Derneği'nin tertîb ettiği Mevlevî Ayîn-î Şerîfi Beste Yarışması'nda birincilik ödülüne lâyık görülmüş, 1981 senesinde de Paris'de Académie Internationale de Lutèce'in tertîb ettiği XIII. Uluslararası Sanat Yarışması'nda altın madalya ile ödüllendirilmiştir. Cinuçen Tanrıkorur'a ait Bayâtî-Araban Ayîn-i Şerîfi'nin ilk peşrev, son peşrev ve son yürük semâî'sinin makam ve ezgisel yönden incelenmesi bu tebliğin konusunu oluşturmaktadır. Bu çalışma ile Klâsik Türk Mûsıkîsi'nde ustalık seviyesine gelerek nitelikli eserler verebilmiş müzik adamlarının eserlerini bilimsel olarak inceleyerek, bu eserler üzerinde araştırmalar yapmak tüm müzik eğitimi verilen kurumlar ve ilgililer için makam yapılarının öğrenilmesine fayda sağlayacağı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mevlevî Ayîn-î Şerîfi, Makam, İlk Peşrev, Son Peşrev, Son Yürük Semâî.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Arapça Güftelerin Dinî Mûsikîmize Yansımaları

Assist. Prof. Mustafa DEMİRCİ
Ankara Yıldırım Beyazıt University, demircimustafa70@gmail.com

ÖZET

İslam medeniyetini oluşturan unsurların içerisinde sanat ve estetik önemli bir yere sahiptir. Kur'ân-ı Kerîm diğer bütün estetik anlatımlar için olduğu gibi "ses sanatı" olan mûsikî için de model görev işlevine sahiptir. Bu yönüyle, ses sanatında da özün şekillenmesini sağlar. Malezya'nın kasîdesi, İran Orta Asya ve Hind alt kıtasının gazeli, Türk coğrafyasının ilâhî, nât, tevşih, nefes ve şuğlu, güneydoğu Asya'nın neşîdi bu özün mûsikî kalıplarına dökülmüş sanatsal ifadeleridir. Dinî içerikli şiirlerin nağmeli okunuşu ile ortaya çıkan dinî mûsikî formları; Allah'a hamdi, şükrü, Hz. Peygamber'e övgüyü, zikri, birtakım tasavvufî sembolleri ve ifadeleri ihtiva eder. Bu ortak anlayış ve inanışın sesi, farklı dillerde, farklı ritim ve enstrümanlarla, farklı kültür ve coğrafyalarda aynı duygu ve ulvî hissiyatla gönül kulaklarında yankılanır. Kur'ân dili olan Arapça aynı zamanda bir ibadet dili olarak dinî mûsikî alanında da ağırlığını hissettirmiştir. Genel toplantılarda, evde, camide, tekkelerde diğer önemli günlerde okunan bir kısım dinî mûsikî formlarında Arapça güftelere de yer verilmiştir. Öyle ki; Türk Din Mûsikîsi bestekârları, Türk mûsikisi makam ve usulleriyle Arapça gûfteli ilâhiler bestelemişler ve "şuğl" formunun oluşmasını sağlamışlardır. Tevşih, na't, tesbih ve salât gibi formlarda da Arapça güftelere rastlanmaktadır. Bu tebliğin amacı dini mûsikîmizde Arapça güftelerin şekillendirdiği ve etkilediği formlardan bahsetmek, bazı örnekler sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Arapça, Güfte, Dinî Mûsikî, Şuğl, Tevşih

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

XVIII. Yüzyıl Hac Seyahatnâmelerinde Kudüs: el-Nakşibendî el-Muradî'nin "Nebzetü'l-Menâsik"i Örneği

Ph.D. Şerife EROĞLU MEMİŞ
Ankara Vakıflar Genel Müdürlüğü, serife_eroglu@yahoo.com

ÖZET

Hac, tarih boyunca insan topluluklarının en eski ve en temel toplumsal hareketlilik biçimlerinden birisi olmuştur. Neredeyse bütün dinlerin, kutsal addettikleri farklı mekânlar için emir ve tavsiye ettikleri bu ibadet, hacıların çoğunlukla uzun, meşakkatli ve hatta tehlikeli bir yolculuğu göze almalarını gerektirmiştir. Bu kutsal yolculukta edinilen tecrübe ve izlenimler ise, sonraki hacı adaylarının kutsal yerleri bulabilmesi ve hac vecibelerini doğru ve ağırbaşlı bir biçimde yerine getirebilmesi gibi pratik bir amaçla bazen günü gününe, bazen de yolculuk sonrasında kayıt altına alınmıştır. Seyahatname ve günlük türü içerisinde ayrı bir yer edinen bu metinler, Peygamberin ve sahabelerinin eylemleri gibi olayların yanı sıra çoğu belli başlı camilere ait tarihsel bilgileri de içermiştir. Bu nedenle hac seyahatnameleri hem dinsel yapıtlar, hem de zaman ve mekânda yer almış eylem ve nesnelerin betimlenmesi bakımından önemli tarihi belgelerdir. Öte yandan, tezkirelerin, modern tarih ve ansiklopedilerin haklarında çok az bilgi verdiği bu önemli kaynaklar mevcut çalışmaların pek çoğunda ya dilbilgisi bakımından incelenmiş ya da İslam fıkhı açısından hac ibadeti pratikleri bakımından değerlendirilmiştir.
Bu bağlamda, bir hac rehberi niteliğinde kaleme alınan ve 1170/ 1756-1757 tarihinde el-Nakşibendî el-Muradî tarafından telif edilen 'Nebzetü'l-Menâsik' isimli eserin Kudüs bahsine ayrılan kısmının incelenmesi suretiyle, tarihi belge olarak hac rehberlerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Eser, bir sufi tarafından kaleme alınması ve Mekke ve Medine'nin yanı sıra Kudüs ve el-Halil kentlerinde bulunan kutsal mekânların tasvirlerine de yer vermesi bakımından önemsenmiştir. Çalışma, üç bölümden oluşacaktır. Öncelikle eser; müellifi, konusu ve bölümleri, yazılış gerekçesi ve içeriği bakımından kısaca tanıtılacaktır. Sonrasında, eserin Kudüs'e hasredilen bölümünün detaylı bir şekilde incelenmesi ile Mekke ve Medine'den sonraki en kutsal şehir sayılan Kudüs'ün nasıl görüldüğü ve algılandığı ortaya konulmaya çalışılacaktır. Üçüncü bölümde ise, el-Muradî'nin eseri benzer nitelikteki diğer çalışmalarla karşılaştırılarak, farklı olarak Kudüs'e dair söyledikleri tarihi bir perspektiften tahlil edilecektir.

Anahtar Kelimeler: **Hac, Kudüs, Seyahatname, sufi.**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Suriye Vilayeti Salnâmeleri'nde Kudüs

Assoct. Prof. Yasin YILMAZ
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, yasinyil_63@hotmail.com

ÖZET

Osmanlıda vilayetlerde 1283/1866-1867 tarihinden itibaren yıllık olayları anlatmak için yazılmış olan Salnameler, her vilayet için yılda bir defa yayınlanmıştır. Vilayetlerin bazılarında sadece tek salnâme yayınlandığı gibi bazılarında yirmiden fazla salnâme neşredilmiştir. Osmanlı taşra teşkilatı hakkında önemli bilgiler veren bu salnamelerin tarihî açıdan değerleri çok büyüktür. Devletin karşı karşıya kaldığı birçok olaydan dolayı düzenli olarak çıkarılamayan bu salnameler, vilayet ve oraya bağlı olan sancak, kaza ve nahiyelerin siyasî, sosyal, ekonomik, eğitim kurumları, ilmî ve kültürel durumları hakkında bilgiler vermektedir.
Yirmi yedi cilt yayınlanan Suriye Vilayet Salnâmeleri'nde Kudüs de bir sancak/livâ olarak geçmektedir. 1286/1869 yılında yayınlanmaya başlayan Suriye Vilayet Salnâmeleri 1318/1900 yılına kadar devam etmiştir. Yeryüzünde bulunan üç semavî din açısından önemli olan Kudüs, uzun süre Osmanlı hâkimiyeti altında kalmış ve burada yaşayan bütün din mensupları herhangi bir baskıya maruz kalmadan dinî hayatlarını devam ettirmişlerdir. Bundan dolayı çok kültürlü çok inançlı bir yapıya sahip olan şehrin, 1286/1869-1318/1900 yılları arasındaki dönemde sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel durumu üzerinde durulacaktır. Bundan dolayı sunacağımız tebliğde söz konusu tarihler arasında (1286/1869-1318/1900) yayınlanan salnâmelerde Kudüs şehrinin (sancağının) idarî, fizikî, eğitim, nüfus yapısı, ekonomik, ilmî ve kültürel hayatı ile üretim ve tüketim ilişkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktayız.

Belirttiğimiz tarihler arasında Kudüs'te görev yapmış mutasarrıflar, idare, deâvî, belediye meclisi üyeleri, tahrirât odası, ticaret mahkemesi, sancağa bağlı kaza ve nahiyeler ile bunların ticarî, ekonomik ve kültürel durumları hakkında bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Salnâme, Suriye Vilayeti, Kudüs Sancağı, Bağlı yerleşim birimleri.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Pozitivist ve Postmodern Sosyologlara Göre Sosyolojide "Kutsallık"

Assoct. Prof. Ayşe CANATAN
Gazi University, canatan@gazi.edu.tr

ÖZET

Sosyolojinin ve pozitivizmin kurucusu A. Comte insanlığın geçtiği üç aşamadan bahsederken en gelişmiş üçüncü aşamayı (pozitivist aşamayı) "insanlık dini" olarak açıklamıştır. Pozitivist bir sosyolog olan E. Durkheim dinin ve beraberinde kutsallığın toplumun vazgeçilmez bir parçası olduğunu ileri sürmektedir. Durkheim en ilkel toplumlarda bile dinin özünün anlaşılabilmesine izin verecek ölçüde ayırt edilebildiğini belirtmiştir. Sosyolojik bir bakış açısı ile din toplumsal olarak toplum üyeleri onların ilişkilieri ile yaşanır "kutsal ve "kutsal olmayan" kısımlarıyla toplum nedeniyle ilgilenir, yoksa dinin kendi içerikleriyle doğrudan ilgilenmez. Sosyolojiye göre bütün dinler eşit bir ilgiye sahiptir. Ancak bütün dinlerin kendi iç dinamikleri ve unsurları açısından sosyolojilerden söz edilebilir. Durkheim'a göre din toplumsal yaşantı ile birlikte ortaya çıkan ve gelişen bir olgudur. Dinin yatatıcısı ise toplumdur. Bir başka ifade ile din toplumun kendine atfettiği yüce değerin ve kutsallığın paylaşılmış anlamıdır. Durkheim'a göre din toplumu bir arada tutan paylaşılmış bir kutsallıktır. 19.yüzyılda sistematik gözlem ve deneye dayanan bir bilimsel girişim olarak doğa bilimleri arasında kendine yer bulan sosyolojinin serencamı 20.yüzyıl ortalarına kadar pozitivist bir çerçeve içinde devam etmiştir. Sosyolojinin temel problemi olarak toplumsal düzenin sağlanması öne çıkmıştır.

20.yüzyılın ikinci yarısından sonra ortaya çıkan yeni paradigma sosyolojiyi pozitivist bir çerçevenin dışına taşımıştır. Dolayısıyla toplumsal problemlerin bağlamları da yeni arayışlar içine girmiştir. Modern toplumun sistemci ve düzenin sürdürülmesi işlevine bağlı roller ve görevlerin ihtiyaçları yeterince karşılayamaması, yeni yaşam düzenleri ve yeni sosyal problemlerin ortaya çıkışı, topluma ve doğaya bakışı etkilediği gibi kutsallığı ve kutsallığa yüklenen anlamları da etkilemiştir. Özellikle post-modern dünyanın kutsallığı kalıplaştırarak kapitalist bir döngü içinde kendini var kılmanın pek çok yolunu sunmuştur. Post-modern toplumu değerlendiren Z.Bauman, J.Baudrillard kutsallık atfedilen kapitalist tüketim biçimleri, yaşam alanları ve tarzları ile küresel bir hareket içinde kaybolma tehlikesine karşı yerel ve farklı kimliklerin kendini koruma çabasının bir uzantısı olarak din ve kutsallık biçimleri üzerinde durmaktadırlar. Bireyselleşmenin ve yalnızlaşmanın giderek arttığı günümüzde dinin ve kutsallığın bireysel yorumları ve bunların paylaşımları da öne çıkmaktadır. Bu bildiride pozitivist ve post-modernist çerçevelerde kutsallığın aslında benzer bir materyalist doku içinde sürdürüldüğü düşüncesi hakkında sosyolojik bir tartışma sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplum, din, kutsallık, pozitivizm, post- modernite

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Etik Kavramı Çerçevesinde İletişim Fakültesi Öğrencilerinin Magazin Medyasına Yaklaşımı

Assist. Prof. Erol İLHAN
Gazi Üniversitesi, erol@gazi.edu.edu.tr
Ph.D. Adalet GÖRGÜLÜ AYDOĞDU
Gazi Üniversitesi, adaletgorg@gazi.edu.tr

ÖZET

Hemen her kesimden insanın yakından takip ettiği magazin, günümüzde en önemli habercilik türlerinden biri haline gelmiştir. Eğlenceli ve renkli haberin verildiği magazin haberleriyle "serbest zaman"lar doldurulmaya çalışılmaktadır. Gündelik hayatın sıkıntılarından kaçmak isteyen kimi bireyler, çareyi bir anlamda eğlence içerikli magazin medyasında bulmaktadırlar. Magazin haberleri belli yaşam tarzları sunarak, bireylerin tüketim alışkanlıklarına yön verdiği gibi bireyler magazin haberlerinde yer alan karakterleri kendilerine model alabilmektedir. Çalışma Frankfurt Okulu'nun literatüre kazandırdığı "kültür endüstrisi" kavramı kapsamında şekillendirilmiştir. Bir kültür endüstrisi olarak medya eleştirel bakış açısından uzak, sorgulamayan ve düşünmeyen bireyler yaratmaktadır. Ticari bir anlayışla hareket eden medya kuruluşları için magazin en önemli tiraj-reyting araçlarından biridir ve medyanın genelinde magazinleşme eğilimi görülmektedir. Bu durum gazetecilik etiği açısından tartışmalara yol açmakla birlikte medyadaki kalitenin de sorgulanmasına neden olmaktadır. Bu noktada iletişim fakültesi öğrencilerinin meslek etiği konusunda iyi bir eğitim almaları ve etik kodları özümsemeleri büyük önem kazanmaktadır. Etik kavramı çerçevesinde magazin basınının incelendiği bu araştırmada iletişim fakültesi öğrencilerinin magazin basınına yaklaşımları ve magazin basınını algılayış biçimleri irdelenmeye çalışılacaktır. Çalışma kapsamında Ankara'da bulunan ikisi devlet, biri özel üç iletişim fakültesinde öğrenim gören (Ankara Üniversitesi, Başkent Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi) toplam 350 öğrenciye anket uygulanmış, elde edilen veriler SPSS programıyla analiz edilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Magazin, Medya, Etik, Özel Yaşam**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

el-Mu'âfâ b. 'İmrân, Kitâbu'z-Zühd ve Eserdeki Merfû' Hadîslerin Değerlendirilmesi

Res. Assist. Halil İbrahim DOĞAN
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ibrahimseyh60@gmail.com

ÖZET

İslâm dininin ilk üç asrı, ilimler açısından oldukça önemlidir. Çünkü bu asırlar, neredeyse her bir ilmin oluşum dönemidir. Hicrî ilk iki asırda telif edilen eserler oldukça sınırlı olsa da hicrî üçüncü asır, her bir ilmin temel eserlerinin yazıldığı bir dönemdir. Bu ilimlerden biri olan hadîs ilmi açısından da böyledir. Hicrî ilk asırda elimize ulaşan herhangi bir kitap olmazken iki asırda hadisle ilgili oldukça az eser telif edilmiştir. Bu zamanda telif edilen eserlerden biri de el-Mu'âfâ b. 'İmrân'ın (v. 185/801) yazdığı Kitâbu'z-Zühd'dür.

El-Mu'âfâ b. 'İmrân, hicrî ikinci asırda yaşamış olup tebe-i tâbi'înden sayılan, Mevsıl (Musul) bölgesinde söz sahibi olan âlim, fâkih, muhaddis ve âbid birisidir. O, hicrî 120'lerde doğmuş olup genel kabule göre 185 yılında vefat etmiştir. Asil bir soydan gelen el-Mu'âfâ b. 'İmrân, ilim öğrenmek için pek çok beldeye seyahat etmiş, Süfyân es-Sevrî, Ebû Hanîfe, Hammâd b. Seleme, 'Abdül'azîz b. Cüreyc, Mâlik b. Enes ve el-Evzâ'î gibi önde gelen pek çok âlimden dersler almıştır. Kendisinden de 'Abdullah b. el-Mübârek, Bakiyye b. el-Velîd, Vekî' b. Cerrâh gibi önemli kimseler ilim almıştır. Sûfî bir kimliği olan el-Mu'âfâ'nın başta Kütüb-i Sitte'deki dört eser olmak üzere pek çok hadîs kitaplarında rivayetleri yer almaktadır.el-Mu'âfâ'nın eseri olan Kitâbu'z-Zühd, zühd literatürü içerisinde ilk telif edilen eserlerdendir. Eser'deki yer alan rivayetler hem içerik bakımından hem de hadîs ilmi açısından oldukça önemlidir. Eserde merfû rivayetlerin yanı sıra mevkûf ve maktû olanlar da yer almaktadır.

Hem müellif hem de Kitâbu'z-Zühd hakkında akademi dünyasında üzerinde hiçbir çalışma yapılmamıştır. Sadece eseri yayımlanmış, müellif ve kitap hakkında bazı ön bilgiler verilmiştir. Bu nedenle bu tebliği el-Mu'âfâ'nın hayatına yer verilecek, ardından eseri hakkında bazı bilgilere işaret edilecek ve kitapta yer alan merfû' rivayetlerin değerlendirilmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: el-Mu'âfâ b. 'İmrân, Kitâbu'z-Zühd, Merfû Hadîs, Mürsel, Belağ.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

دور الثقافة الوطنية في تعزيز الانتماء الوطني لدى الشباب تجاه القدس

Ph.D. Raid Nemr Ahmed YAKUP
Al-Quds University.
Ph.D. Iyad Muhammed Feyyaz AMEVÎ
Al-Quds University.

خلاصة

مثلت القدس لدى المجتمع الفلسطيني والعالم العربي والإسلامي محور الاهتمام الأكبر لأهميتها (الدينية، والتاريخية، والسياسية ، والثقافية ...) في ثقافتنا ماضياً وحاضراً، لما تحمله من مكانة رمزية بالغة الأهمية في وجدان كل شاب في وطننا العربي والإسلامي، فهي المدينة الأكثر قدسية في تاريخ البشرية، وهي ملتقى العالم بثقافاتهم المختلفة والمتباينة، ولكن هذه الثقافات تلتقي وتتجه صوب القدس في الوقت نفسه، تلك المدينة المقدسة لدى الأديان السماوية.

وفي الآونة الأخيرة تعرضت القدس إلى هجمة استعمارية استيطانية صهيونية، هادفة إلى تهويدها وتغير معالمها التاريخية والإنسانية والثقافية والتي رسخت عبر الأزمنة المختلفة، ولكن هذا الكيان لم يستطع أن يغير من هويتها الوطنية الفلسطينية وانتمائها إلى الإرث العالمي العربي والإسلامي والمسيحي، فهي مسرى سيدنا محمد (عليه أفضل الصلاة والسلام)، وهي بوابة السماء، وهي النموذج الأكثر وضوحا بالتقاء الماضي بالحاضر.

ولكي يحقق هذا المستعمر الصهيوني أهدافه بتهويد قدسنا وسرقتها، سعى إلى اتخاذ العديد من الإجراءات بحق القدس وأهلها، من أجل تغير معالمها وطمس ثقافتها. ومن أهم هذه الإجراءات خلق ثقافة بديلة لدى المجتمع الفلسطيني عامة والشباب خاصة، بالاعتماد على الفكرة الصهيونية للإرهابي ديفيد بن غوريون " بأن الكبار يموتون والصغار ينسون " فأبعد الشباب الفلسطيني ولسنوات عديدة عن القدس من خلال عدم السماح لهم بزيارتها وعدم منحهم التصاريح اللازمة لذلك حتى ينسو القدس أو التقليل من الارتباط بها، بإشغالهم بمواضيع حياتية واقتصادية ليس لها أي قيمة حقيقية.

ومن هنا تأتي أهمية هذه الدراسة من خلال تسليط الضوء على القدس كمدينة وكقضية فلسطين الرئيسية عند الشباب، وذلك بتعزيز الانتماء لديهم وإكسابهم الثقافة الوطنية التي تتحدى المحتل الصهيوني، ليصبحوا أكثر دفاعاً وتمسكاً بهويتهم الوطنية، وأكثر معرفة بالقدس بالشكل الصحيح.

وما دفعنا كذلك إلى اختيار هذا الموضوع التوصيات التي خرجت بها ورشة العمل التي عقدت في جامعة القدس المفتوحة فرع قلقيلية بعنوان "علاقة الثقافة الوطنية بالانتماء الوطني"، والتي أظهرت افتقاد الشباب لأبجديات الانتماء الوطني الحقيقي، وذلك بضعف معرفتهم بالقدس كمدينة، من حيث مكوناتها الايكولوجية والديمغرافية والثقافية.....، ومن هنا فأننا سنحاول أن نجيب عن سؤال الدراسة الرئيسي **دور الثقافة الوطنية في تعزيز الانتماء الوطني لدى الشباب تجاه القدس**

المصطلحات دور، الثقافة الوطنية، تعزيز الانتماء، الشباب، القدس

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kırgızistan'da Sovyet Hükümetinin İslam'a Yönelik Dini Politikası

Myrzabaeva Nurzhamal SASLİMOVNA
Kırgızistan, nurka_74@rambler.ru

ÖZET

Makalenin tezinin amacı, Sovyet döneminde Kırgızistan'daki devlet-İslam ilişkisidir. Makalenin konusu, kamu-İslam ilişkilerinin inşası ile ilgili kararlar alan devlet aygıtının temsil ettiği Sovyet devletinin çalışmaları, Bu ilişkilerin toplumun durumu üzerindeki etkisi. Makalenin amacı, Kırgızistan'daki devlet-İslam ilişkilerini incelemek, onların gelişim eğilimlerini, eğilimlerini ve çelişkilerini belirlemek ve Kırgızistan'daki devlet ve İslam ilişkilerini modern uygulamada kullanışlı kılabilecek pratik öneriler sunmaktır.

Araştırmanın bilimsel yeniliği, geniş arşivlenmiş materyallerin temelinde, Kırgızistan'ın devlet ve parti organlarının, yeni kavramsal seçeneklerin konumuyla devlet-islam ilişkileri kurma faaliyetlerinin analiz edildiği; Sovyet dönemi devlet-islam ilişkileri alanındaki yasal düzenlemelerin temel yönleri, eğilimleri, kusurları ve çelişkileri araştırılmıştır; bilinmeyen arşiv materyalleri ortaya çıktı; devlet-İslam ilişkilerinin birikimiyle ilgili dersler modern koşullarla öğrenildi; bilimsel sonuçlar ve pratik tavsiyeler formüle edildi.

Bu tezde, Sovyet döneminde devlet-İslam ilişkilerinin doğası ile ilgili teorik önermeler sistematikleştirildi ve analiz edildi; bunların sonuçları, devletin İslam'a ve İslam dini organizasyonlarına yönelik strateji ve taktiklerinin daha da geliştirilmesi için kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Din, İslam, devlet-İslam ilişkileri, Rahiplik, Müslüman toplum, dini organizasyonlar.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kurban Kayası, Haceri Muallak, Kubbet'üs Sahra

Assist. Prof. Ahmet ARAS
Necmettin Erbakan University, arasahmet@hotmail.com

ÖZET

Kutsal yerler, toplumların dinî hayatının merkezini oluşturur. Hinduizm'de ganj nehri Varanasi şehri, Yahudilik'te Mescid-i Aksa ve Kudüs, İslamiyet'te Mescid-i Haram ve Mekke, bu önemli mekanlardan birkaçıdır. Hatta bu mekanlar Eğitim kurumlarının, ibadethanelerin, hastahane ve aşevlerinin bulunduğu müşterek kurumları barındıran birer külliye durumunda tarih boyunca birçok devlette varlıklarını sürdürmüşlerdir.

Kudüs'te özellikle Moriah dağı ve çevresi dünya tarihinin en eski yerleşim merkezidir. Kenanlılarla ilk şehir yapıları oluşturulurken "Kubbet'üs Sahra" denilen mekandakı "Hacer-i Muallak" isimli kaya "Kurban Kayası" olarak belirlenmiş ve daha sonraki şehir yapısı da bunun çevresinde gelişim göstermiştir. Kenanlılar sonrası Hz. İbrahim bölgeye yerleşmiş ve oğlu İshak ile torunları Yakup döneminde de şehrin bu merkezde olduğu bilinmektedir.

Yahudilik Hz. Musa ile başlatılırsa, Yahudilerin Mısırdaki uzun esaret dönemi ve Yahudi kabilelerinin Mısır çıkışı sonrası ulaşmak istedikleri yer yine bu merkezin bulunduğu Kudüs şehridir. Yeşu ile Kudüs ve çevre şehirlere yerleşen Yahudilerin mö. 10ncu asırda Hz. Davut ile devletlerini kurdukları yer ve yönetim merkezi yine bu kayanın bulunduğu merkezdir.

Hz. Süleyman mö.967 de devletin başına geçince tamamladığı mabetin yeri de "kurban kayası"dır. Süleyman peygamber buraya sadece mabet değil, eğitim yeri olan midraş, ahit sandığı konulan özel yer ve kurban sunaklarının bulunduğu mekanlar inşa etmiştir.

Süleyman peygamberin vefatı sonrası bölünen Davut Kırallığının güney kesimde kalan Yahuda devletinin yaklaşık 4 asır merkezi yine moriah dağındaki kurban kayası olmuştur.

Bölge Asurlular döneminde istila edilmiş, yakılıp yıkılmış, Babil sürgünü dönemi onarım görmüş, romalılar tarafından tekrar yıkılmış, ağlama duvarı bırakılmış, İslam dönemi ile bölge yeniden düzenlenmiş ve Selçuklular ve Osmanlı döneminde de hemen hemen bugünkü yapısı şekillenmiştir.
Biz tebliğimizde 'Kurban Kayası' denen bu mekanı tarihi perspektif içerisinde değişimini ve önemini harita, grafik ve şemalarla aktaracağız.

Anahtar Kelimeler: Kurban Kayası, Haceri Muallak, Kubbet'üs Sahra

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

أسباب تعدُّد المصطلحات البلاغية وتأثيرها في البحوث

Res. Assist. İsa GÜCEYÜZ
Social Sciences University of Ankara isa.guceyuz@asbu.edu.tr

خلاصة

اللغة هي ظاهرة تتغير وتتطور بشكل دائم، وفي الغالب الكلمات الموجودة في الكلام الشفهي تدوَّن و تتحول الى كلمات أو مصطلحات جديدة، ينطبق هذا على مصطلحات علم البلاغة الذي يحوي علوماً كالمعاني والبيان والبديع تشكلت أغلبها خلال مدة طويلة، ويذْكر العلماء مصطلحات كثيرة في علم البلاغة مقارنة بعلمي الصرف والنحو. وقد ذُكرَ مصطلحات عديدة لعلم البلاغة في مرحلة التكوُّن والتشكُّل، إلا أن عدم ضبط هذه المصطلحات أدى الى مشكلات كثيرة في علم البلاغة، ولازال ثمة احتياج إلى البحث في أسباب تعدد هذه المصطلحات وعلى الرغم من أن هذا الموضوع تناوله عدد الباحثين ومختصين عرب، وقلة من الباحثين الأتراك، إلا أنه هنالك أسباب أُغفلت من قبل الباحثين عموماً ستكون موضوعاً لهذه الورقة.

إن الهدف من هذه الورقة هو البحث في الأسباب التي تم إغفالها أو إهمالها في موضوع تعدد المصطلحات البلاغية من جهة، وفي تأثير أسباب التعدد البلاغي عموماً على البحوث الاختصاصية في مجال البلاغة من جهة أخرى.

سيتناول البحث من منظور تاريخي للعلم البلاغة انطلاقاً من المؤلفات الأولى، بحيث يمكن فهم كيف تم تناول هذه المصطلحات وتطورت وتغيرت مع الوقت، وكيف تزايدت وتكاثرت خلال رحلتها الطويلة في مؤلفات هذا العلم.

المصادر: قضايا المصطلح البلاغي:كثرته و تعدده و اشتراكه و صيغاته لمحمد علي بن الصامل

مصطلحات البلاغية لأحمد مطلوب

معجم المصطلحات البلاغية و تطورها لأحمد مطلوب

المصطلحات أسباب، تعدُّد، المصطلحات البلاغية.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Reading the 1948 and 1967 Arab-Israeli Wars through Turkish Islamic Thought; Continuities and Changes

Res. Asist. Ahmet KÖROĞLU
Istanbul University, ahmet.koroglu@istanbul.edu.tr

ABSTRACT

This study will draw attention to the two important historical moments during the Palestinian conflict and will focus how they have been perceived and been debated among the Turkish Islamism. These two important moments to be focused are the 1948 Arab-Israeli War which emerged immediately after the establishment of Israel, and the 1967 Six Days War, which occurred almost 20 years after the first one and lasted only six days. In both wars, the Arabs have been defeated, and the newly established state of Israel got a chance to increase his power in the region and strengthened their policies towards the vulnerable region. Moreover, both wars brought about critical ruptures and renewals within the ideas of nationalism, socialism, and Islamism as the political thought of Arab World. Firstly, in this work, it will be analyzed how these changes are perceived and discussed from the perspective of a different Islamic country which out of the region. In this regard, Turkey is an interesting example with his different political attitudes to the region and more importantly the historical ties and relations with the societies of the region. Then, after mentioning briefly as a matter of the Turkish Foreign policy approaches to these two major wars, I will focus the idea of Islamism that has revealed itself in different forms in both periods and its approaching to these two important wars and aftermath. Although the Palestinian issue has always been occupied an important place in the Islamic thought in Turkey, because of its periodic changes at different eras, Turkish Islamism has ascribed different meanings to the developments in the region over these two wars. In the Turkish Islamic thought, on the one hand, there are some approaches to these developments in the region that have based on more global scale and external outbreaks, on the other hand, there are also approaches in both cases that deal with the attitude of the Arab States and more generally the situation of Muslims in a self-criticism. Finally, in this study, all these debates will be handled through some Islamic magazines such as Sebilurresad, Buyuk Dogu, Hilal and Islam as important grounds for discussing the issues of Islamic thought.

Keywords: 1948 Arab-Israeli War, 1967 Arab-Israeli War, Turkey, Islamic Thought, Islamic Magazines

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Hekim Sorumluluğu Bağlamında Aydınlatılmış Onam -İslam/Osmanlı Hukuku Uygulamaları-

Prof. Nasi ASLAN
Çukurova Üniversitesi, nasiaslan@cu.edu.tr

Res. Assist. Ömer KORKMAZ
Çukurova Üniversitesi, okorkmaz@cu.edu.tr

ÖZET

Aydınlatılmış onam, hastanın tedavisi ve tedaviye dönük onun vücut bütünlüğüne uygulanacak cerrahi müdahalelerde hastanın bilgilendirilmesi ve doğabilecek zararlı sonuçlar ve riskler konusunda yeterince aydınlatılması ve bunun neticesinde hastanın rızasını alarak işlemin yapılmasına dönük hasta-hekim arasındaki ilişkiyi ifade eder. Tarihi süreçte hekim sorumluluğu bağlamında yetkilendirilmemiş dokunma, bundan doğan ihmal ve hastanın maruz kaldığı mağduriyet, hastanın haklarını ve bedenini etkileyebilecek tüm işlemlerin, yararlarının, zararlarının açıklanmasının bir ödev olduğu düşüncesine sevk etmiştir. Bu da hastanın karşı karşıya kalacağı "muhtemel tehlikeler" konusunda onu uyarma yükümlülüğü olarak aydınlatılmış onamın kurumsallaşması sonucunu doğurmuştur.

Mesele günümüzde hasta-hekim arasındaki ilişkide güvene dayalı olarak tıp etiği bağlamında tartışılmaya devam etmektedir. Konunun hukukî statüsünün belirlenmesine yönelik çalışmalar batıda çok geç dönemlere rastlamaktadır. Nitekim 1947'de Nuremberg mahkemesinin aldığı karar neticesinde meselenin hukukî statüsü ancak tartışılmaya başlamıştır. Oysa bu husus yani hekimin sorumluluğu ve yapılan tedavi ve cerrahi müdahaleden doğabilecek problemlerin çözüme kavuşturulması İslam hukuku doktrininde X. asırda çok erken dönem denilebilecek bir zamanda tartışılmış ve hukukî statüye kavuşturulmaya çalışılmıştır. Konu bağımsız bir başlıkta mütalaa edilmese de bununla ilgili hükümler genelde icâre, özelde ecîr-i müşterek bahislerinde enine boyuna tartışılmıştır. Uygulamaya gelince bazı çevreler tarafından iddia edildiği gibi günümüz terimiyle ifade ettiğimiz "aydınlatılmış onam" hekimle hasta arasında rızaya dayalı basit bir senetmiş gibi gösterilse de Osmanlı toplumunda devletin en üst resmi mercileri tarafından tanzim edilen belgelere dayanmaktaydı. Nitekim gerek idari manada gerekse kazaî bağlamda bulunduğu mahallin en yetkin kamu otoritesi olan kadı huzurunda böyle bir belgenin tanzim edilmesi, meselenin hukukî statüye kavuşturulması ve ona atfedilen önem açısından çok manidardır. Kısacası bu husus sıradan bir rıza senedi değildir. Doktrinde temel referansları olan uygulamada ise en yetkin kamu otoritesi marifetinde ve onun onayıyla tanzim edilen bir sözleşmedir. Biz bu araştırmamızda hekimin sorumluluğu ve aydınlatılmış onamın İslam hukuku doktrinindeki yeri ve önemi hakkında bilgi vererek uygulamada Osmanlı şer'iye sicilleri vesikalarını esas alarak ne şekilde tezahür ettiğini incelemeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Hekim Sorumluluğu, Aydınlatılmış Onam, Şer'iye Sicilleri, Ecîr-i Müşterek.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Education Of Handicapped Persons In Islamic Culture

Prof. Sıddık KORKMAZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, skorkmaztr@gmail.com

ABSTRACT

The religion of Islam accepted the human being as the addressee of the Glorious Maker on the basis of his pure being without any discrimination; he is consecrated just because he is a human being, not because of his physical appearance, and he is regarded as more valuable than mountains and stones. Being the owner of religion, God started the revelation He sent down upon Earth with the command "Read!", giving priority to the education of the man who personally He addressed. During the twenty three years of his prophetic mission, Muhammad (pbuh) put all Muslims to the same training, no matter whether they were handicapped or not. He did not consider the physically handicapped people to be the same as the others in terms of religious responsibilities and duties, ordering them to be put in charge of the tasks that they could accomplish.

Many of the Muslim scholars who have contributed to the development of Islamic thought are handicapped. While some of them were distinguished in the field of science and thought, the others were famous in the field of arts and literature. In our presentation, we will try to examine whether to be impaired is fate or not, the notion of disability and the significance of the handicapped in the early years of Islamic thought, the significance of the education of the handicapped, their responsibilities, and some exemplary handicapped personalities

Key Words: Predestine, disability, education, some exemplary handicapped personalities.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Mezhepçilik Karşısında İhtilaf Ahlâkı

Prof. Sıddık KORKMAZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, skorkmaztr@gmail.com

ÖZET

Allah Teâlâ'nın insanlığa göndermiş olduğu evrensel hakikatleri içeren ilkeler ve tavsiyeler bütünüdür. Bu ilkeler; en doğru, en güzel, en faydalı ve en kuşatıcı olana denk geldiği sürece İslâm'dır. Bu ilkeleri bir Müslüman'ın öğrenebileceği en temel kaynaklar; Kur'ân-ı Kerîm ve Hz. Peygamber'in sahih sünnetidir. Kanaatimizce "İslâm" böyle anlaşılmalı ve İslâm'a dâhil olmayan diğer unsurlar bu kavramın dışında tutulmalıdır.

Müslümanlık kavramı, Hz. Peygamber'den günümüze kadar gelen bütün Müslümanların ortaya koymuş oldukları, başta ilmî gelenek olmak üzere, akidevî, kelâmî, siyasî, hukukî ve diğer alanlardaki tarihi tecrübeleridir. Başka bir ifade ile Müslümanlık, tarihte ve günümüzde Müslümanların İslâm'a bakarak üretmiş oldukları kültürden ibarettir. Müslümanlığı İslâm ile özdeşleştirmek İslâm'ın evrenselliğine gölge düşürmektir. Hem İslâm'ı hem de Müslümanları tarihin derinliklerine hapsetmek ve içinde yaşadıkları dönemden koparmak demektir. Ya da Türkiye'de uzun süre inananlara yönelik olarak kullanılan "mürteci" tanımlamasını haklı çıkarmak demektir.

Sunumumuzda İslam kültürünü oluşturan temel kavramların ne olduğu üzerinde durulacak, İslam'ın evrenselliği gündeme getirilecek, Müslümanlar arasında görülen mezhepçilik sorununun üstesinden gelmenin yolları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İslam, Müslüman, Müslümanlık, Mezhep, Mezhepçilik..

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Evliya Çelebi Seyahatnamesi ve Kudüs

Ph.D. Mukadder GÜNERİ
mukadderguneri@gmail.com

ÖZET

Bilindiği üzere geçmişi günümüze taşıyan (dil ve tarih, edebiyat, halk bilimi, otobiyografi, sosyoloji ve bu gibi) kaynaklardan biri de seyahatnamelerdir. Bu eserler, yazıldığı dönemi gerek yüzeysel gerekse çok ayrıntılı bir şekilde günümüze taşırlar. Evliya Çelebi Seyahatnamesi de bunlardan biridir. Türk büyüklerinden biri olan Evliya Çelebi(İstanbul doğumlu), 1640 yılında başlamış olduğu seyahatine, doğu-batı, kuzey-güney olmak üzere çok geniş coğrafyayı(Osmanlı), aşağı yukarı yarım asır boyunca dolaşarak, gözlemlerini zaman zaman çok kısa ve sade "Aya, baba, anne ve kardeş kahrından nasıl kurtulup cihanı gezip dolaşıp, dünya seyyahı olabilirim?" ve yine zaman zaman çok ayrıntılı ve abartılı "Evsaf-ı vilayet-i Germiyan ve dar-ı bahadıran ya'ni kal'a-i gevher-nigin ve sedd-i metin eyalet-i taht-ı Anatolu kal'a-i Kütahiyye", "Be-kavl-i müverrihan ibtida banisi Enuşirvan kızı Banu-yı Cihan inşa etmeğiyle Şehr-i Banu derler." gibi bir dille kaleme alır. Evliya Çelebi seyahatnamesi ilk olarak Arap harfleriyle 1896 da yayınlanır. Latin harflerine aktarılarak, günümüz Türkçesiyle basımı ise 2003 yılı ve sonrası yıllarda yapılır. 0n ciltten oluşan bu seyahatname, ülkemizde ve dünyada birinci elden kaynak olarak kabul görmektedir.

Evliya Çelebi, adım adım dolaştığı köy, kasaba, kent ve yerleşim birimlerinin o günkü durumlarıyla ilgili tespitlerini (askeri, dini, ekonomik, idari, kültürel, siyasi, sosyal ve bu gibi) kendine özgü bir dille günümüze taşımıştır. Evliya Çelebi seyahatnamesinde, Kudüs (Kudüs-i Şerif) kentiyle ilgili gerek genel gerekse doğrudan izlenimlerini kapsayan pek çok bilgiye de yer vermiştir. Bu bilgiler, genel, o günün dünyası Osmanlı camiasına ve günümüz dünyasına ışık tutmaktadır.

Bu bilgiler ışığında, her konunun çok boyutlu ele alındığı günümüz anlayışıyla, klasik bir yöntem izlenmek suretiyle bu çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Evliya Çelebi, İstanbul, Kudüs, Osmanlı, Seyahatname, Türkçe.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Dımensıons Of Perceptıonal Change On The Issue Of Attachment To Relıgıous Groups In Turkey Followıng July 15 Faıled Coup

Assist. Prof. Zekeriya IŞIK
Çorum Hitit University, zekeriyaisik@hitit.edu.tr

ABSTRACT

Religious groups found within the social and communal texture of a country occupies an important place within the material and spiritual thoughts and actions of a state and did have a significant effect throughout history. The actions and statements of these structures, their beliefs and minds had an influence on almost all parts of social life. Therefore, individuals, societies and states have been affected positively, and sometimes negatively particularly by the deviant ones or those resorted in politics. Such organizations, particularly the historic movements called Hashasin (assassin), Hurufi, led to partitions and conflicts in society. Without a doubt, the damage caused by these groups did lead to deep worries and fears within the state, society and Muslim community in those days too. So this current statement aims to reveal the change in social perception following the coup and occupation attempt by a similar deviant organization/FETO in July 15, a change which has apparently occurred in terms of attachment to other religious groups. This statement has been prepared by availing of the relevant section of the academic and field study titled "Religious Order, Sect Perception in Turkish Community Following the July 15 Failed Coup" conducted by us and supported by Hitit University Scientific Research Unit. This field study has been conducted by GENAR AŞ through face to face interviews with 1.500 in 14 provinces thought to best illustrate the example of Turkey. With the purpose of revealing the psychologic and socio-psychologic reflections in the society following such a sad event, we analysed the change in attitudes and behaviours both before July 15 and after July 15.

Key Words: **July 15, FETO, Coup Attempt, State, Society.**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Millî Görüş Hareketi'ne Göre Yeni Dünya Düzeni

Lect. Halil İbrahim AŞGIN
Hitit Üniversitesi, hibrahimasgin@hitit.edu.tr

ÖZET

Kurucu lideri Necmettin Erbakan'ın, 1960'larda Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Ankara Anlaşması'nı imzalayarak Türkiye'yi Avrupa'ya müstemleke yapmaya çalışan zihniyete karşı 1969'da başlatılan bir "isyan" hareketi olarak tasvir ettiği Millî Görüş Hareketi (MGH), Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en önemli bağımsız İslâmî hareketidir. İnsanlık tarihini bir bakıma hak ve kuvvet merkezli iki farklı hak anlayışının mücadelesi tarihi olarak gören MGH'ye göre İkinci Viyana Kuşatması ile birlikte maddi güç ırkçı emperyalizmin eline geçmiş, onlar da adım adım tüm insanlığı kendilerine köle yapmak için bugünkü dünya nizamını kurmuşlardır. İkinci Dünya Savaşı sonrasında Roosevelt, Churchill ve Stalin Rusya'nın Yalta Limanı'nda bir araya gelerek güya insanlığa huzur ve barış getirecek "Yeni Bir Dünya" tasarlamışlardır. Bu süreç fakir ülkelerin daha da yoksullaşması zengin ülkelerin de giderek semirmesi ile sonuçlanmıştır. 1989 yılında komünizmin çökmesinden sonra artık yeryüzüne barış ve huzur geleceği ümit edilirken hedefe bu kez İslam alemi konulmuş, başta Müslüman coğrafyası olmak üzere bütün dünya sömürü tuzağının içine çekilmiştir.

"Yeni Dünya Düzeni" söyleminden maksat, tek kutuplu bir tahakküm ve sömürü düzeninin tesis edilmek istenmesidir. Dünyayı büyük bir felakete sürükleyen mevcut dünya nizamının arkasında ırkçı emperyalizm (Siyonizm)'in olduğunu iddia eden Erbakan'a göre dünyada huzur ve saadetin tesisi için batıl karşısında Hakkın egemen olduğu "Yeni Bir Dünya"nın kurulma mecburiyeti vardır. Bunun için dünyanın fesadı için emperyalizm, Siyonizm ve tekelci sermayeye hizmet eden BM, Dünya Bankası, IMF, AB ve NATO gibi kuruluşların yerine hakkı ve hakkaniyeti üstün tutan ve ifsada değil ıslaha hizmet eden kuruluşların varlığına ihtiyaç vardır.

Bu bağlamda nitel bir desenle anlamaya yönelik olarak betimlenmiş bu çalışmamız tüm dünyada ve özellikle de Müslüman coğrafyalarda yaşanan kan, göz yaşı ve savaşların teolojik ve emperyal arka planlarını Millî Görüş perspektifinden izah etmeyi amaçlamaktadır. MGH'nin hak merkezli bir dünyanın nasıl olabileceğine dair geliştirdiği söylem ve eylem plan ve programlarından dünyada barış ve huzur isteyen herkesin alacağı derslerin var olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Siyaset, Millî Görüş Hareketi, Yeni Dünya Düzeni, Siyonizm, Irkçı Emperyalizm

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Tevrat ve Kur'an Üzerinden "Kutsalın Dokunulmazlığı" Kavramına Yeniden Bakış

Assoct. Prof. Nermin ÖZTÜRK
Necmettin Erbakan Üniversitesi, nozturk@konya.edu.tr

ÖZET

Hangi dine bakılırsa bakılsın merkezinde bir "kutsal" kavramı vardır. Bir bilim olarak Dinler Tarihi de kutsalın kendini açığa vurma biçimleriyle doludur. Bu biçimler zaman içinde değişebilirler fakat süreklilik arz ederler. Kutsalın önemli özelliklerinden birisi onun "dokunulmaz" yani tabu oluşudur. Biz de bu çalışmada Hz. İbrahim gibi ortak bir atadan beslenen iki dinin kutsal kitaplarındaki örneklerden hareketle bu evrensel gerçeğe fenomenolojik olarak yaklaşmaya çalışacağız. İlk örneğimiz Tevrat'tan Ahit Sandığı'dır. MÖ. 586'da kayboluşundan beri bir türlü bulunamayan bu sandık belki de Tevrat'ta bahsedilen en kutsal nesnedir. Yapımı bizzat Yahve tarafından Hz. Musa'ya tarif edilen bu sandığa ait en küçük ayrıntılar dahi Tevrat'ta yer almaktadır. Sandığın en önemli özelliği ona Musa, Harun ve baş kohen dışında kimsenin dokunamamasıdır; çünkü dokunan ölmektedir. Sanırız kutsalın dokunulmazlığının anlatılabilmesi için her şeyin materyalist bir zihniyetle kavranmaya çalışıldığı o dönemlerde dokunanı öldüren Ahit Sandığı güzel bir örnekti ve mevcut şartlarda olması gerekendi. Diğer örneğimiz ise İslam'dandır. Müslümanların kutsal kitabında da Kur'an'a temiz olmayanların dokunamayacağından söz edilmektedir. Hz. Muhammed'in yaşadığı yer ve zaman Hz. Musa'nınkinden farklıdır ve onun risalet döneminin en önemli özelliği Arapçanın edebi açıdan zirvede olmasıdır. Kur'an'ın inanmayanlara meydan okuyuşu da bu yüzden dil ile olmuştur. Kur'an Ahit Sandığı gibi dokunanı hemen oracıkta öldürmez. Dokunulmazlıktan maksadın onun cismine değil manasına olduğu yine Kur'an'ın değişik yerlerinde değişik ayetlerle anlatılır. Yani her iki örnekte de maksat kutsalın dokunulmazlığını anlatmak olsa da dünyevi ve materyalist olanın daha ilahi veya aşkın olanla yer değiştirmesi veya somuttan soyuta geçiş söz konusudur. Dini fenomenlerin anlaşılmasına yönelik böyle bir çalışmanın, üç semavi din açısından kutsal kabul edilen fakat tarihin hiçbir döneminde acı, kan ve gözyaşının eksik olmadığı Kudüs kentinde sunulmasının, farklı platformlarda devam eden barış çabalarına katkı olmasını ümit ve temenni ediyoruz.

Anahtar Kelimeler: Dokunulmazlık, Tabu, Ahit Sandığı, Kutsal, Kur'an

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

İnsan ve Din

Prof. Şaban HAKLI
Hitit University, sabanhakli@hitit.edu.tr

ÖZET

Biyolojik bir varlık olarak dünyaya gelen insan, kendi kültürel ortamına göre bir din ile karşılaşır. Kendisine sunulan din, bir toplumun geleneği-göreneği ve dili gibi tercih koşulu olmayan bir özelliğe sahiptir. Farklı inanç ve din formlarını görmeyen birey, henüz doğruluk ya da yanlışlık kriterlerine sahip olmadan içerisinde yaşadığı toplumun dini içerisinde kendisini bulur. Ailesinin konuştuğu dili konuşmaya başlayan çocuk nasıl ki onun Türkçe, Arapça, İngilizce vs. olduğunu bilmiyorsa, o da inandığı dinin ayırtında değildir. Başka türlü olmak ona göre düşünülebilir bir şey değildir. Değerlendirme ve analiz etme yaşına gelen bireyin, kendi aklıyla inanç objelerini doğrulayıp doğrulayamama imkânı, bu sunumun özünü oluşturacaktır.

İnsan aklının kendi dışında var olan daha doğrusu inşasına katkı sağlamadığı din, geçmişte olduğu gibi günümüzde de hemen hemen bütün insanlığın olumlu ya da olumsuz anlamda üzerinde birleştiği bir olgudur. Din olgusunun olumlu algısı esas alındığında bunun, bütün insanlığın barışı için temel bir vasıta olarak kullanılabileceği rahatlıkla söylenebilir. Dini çoğulcuk, dinin, dünya barışına katkısı gibi konuyla ilgili çalışmalar olsa da akıllı bir bireyin, hazır bulduğu dini ya da dini doğruları analiz yapıp yapamayacağını dair çalışma yok denecek kadar azdır.

Bu bağlamda çalışmada, insan aklının, sunulan dini doğruları analiz edip etmeme yeteneğinde olduğu sorunu ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Dinin doğruların akılla ilgisinin kopartılmaması gerektiği bunun da din bilim ya da din-akıl krizinin çözümüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Sonuç olarak insanın, sadece bir mezhep, doktrin, otorite vs alanında değil hak din ile batıl dini ayırmak için bile aklını en doğru şekilde kullanması gerektiği sorunları ele alınacaktır. Çalışma insan olması gereği kişinin, eleştirel düşünceye sahip olması gerektiği, eleştirel düşüncenin insanın en değerli serveti olan özgürlüğü ile eşdeğer olduğu ve dışa değil de içe dönük eleştirinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsan, Din, Düşünme, Eleştiri

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

21. Yüzyılda İslam Dünyasının Dini Gündemini Meşgul Edecek Üç Mesele: Terörizm, Enformasyon Kültürü ve Tekno-Toplum

Prof. Mustafa ARSLAN
Malatya İnönü University, mustafa.arslan@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu tebliğ 21. yüzyılda İslam toplumlarını çokça meşgul edecek üç temel meseleye odaklanmaktadır. Bunlar "terörizm, enformasyon kültürü ve tekno-toplum"dur. Bu üç olgu gelecekte tüm dünyayı etkileyecek, aynı zamanda müslümanların dini kültüründe de birtakım etkileri olacaktır. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

i. Terör şiddetin özel bir türü olup yirmibirinci yüzyılda dünya çapında yaygınlaşan bir olgu olarak kendisini göstermektedir. Konu ile ilgili önemli çalışmalar yapan sosyolog ve siyaset uzmanları terörrün çağımızda kendisinden daha da söz ettireceğini belirtmektedirler. Hatta o kadar ki kimi sosyologlar (Ulrich Beck) yirmibirinci yüzyılı "terör çağı" olarak adlandırmaktadırlar. Diğer taraftan terör günümüzde dini alanda da kendisini göstermektedir. Özellikle uluslararası siyasette ve medyada terör ve kimi İslami gruplar sıklıkla yanyana zikredilmektedir. Terör konusu sadece İslami grupları değil İslamın doğasına ilişkin tartışmalarla dahi gündeme gelmektedir. Terör olgusunun İslami kültüre etkileri hızlı biçimde görülmeye başlamıştır ve ileride daha farklı biçimlerde görülmeye devam edecektir. Tebliğde bu konuda gelecekte karşılaşılacak konular, birtakım kuramlar ve "risk toplumu, dini terör, milenaryanizm, apokaliptisizm ve yeni dini hareketler" kavramları çerçevesinde analiz edilecek; İslam toplumlarının geleceğine üzerinde durulacaktır.

ii. Çağımızı ve de İslam toplumlarını etkileyecek diğer olgu hızlı biçimde hayatımıza giren enformasyon(iletişim) kültürüdür. İletişim araçları ve medya hem gündelik hayatımızdaki algılarımızı belirlemekte hem de öznel gerçekliğimizin yeniden üretilmesinde etkili olmaktadır. İletişim araçları geleneksel kültürde büyük değişiklikler yaparken bunun dini kültürdeki etkisi olmaması düşünülemez. KİA popüler dinin etki alanını artırmış medyada yeni dinsel tezahürlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Medyanın seküler karakteri, iletişim araçlarındaki dinselliğin seküler tarzlarının doğmasına neden olacaktır. İletişim araçlarının yaygınlaşması ile dini kültürde oluşacak yeni dinsellikler üzerinde durulacak ve iletişim toplumunun dini kültür üzerinde yaratacağı muhtemel yeni durumlara değinilecektir.

iii. 21. yüzyılda toplumu etkileyecek diğer bir konu teknotoplum veya robotik toplum denilen olgudur. Oldukça yeni olan bu konu yeni bir sosyolojik inceleme alanıdır. İnsan ötesi (post-humanist) bir toplumsal döneme geçilecek mi sorularına cevap aranmaktadır. Robot teknolojisi ve yapay zekadaki hızlı dönüşüm yeni hibrit toplumsallıklar ortaya çıkaracaktır. Bu teknolojilerin, dindarlığın anlamının toplumsal oluşumu üzerindeki sosyo-kültürel etkileri incelenmelidir. Mistik, etik ve dini konular robot ve yapay zekanın hızlı ilerlemesi ile gündemdedir. Robotik ve yapay zekanın sosyo-dini anlamının incelenmesi, bu konudaki öncü çalışmaların seriminin yapılması gelecekteki tartışmaların mahiyetini belirleyeceği gibi önümüzü görme açısından da işlevsel olacaktır. Tebliğde bu üç olgunun gelecekte toplumların sosyo-kültürel ve dini hayatını nasıl etkileyeceği ve ne gibi değişim ve dönüşümlere neden olacağı üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dini terör, milenaryanizm, apokaliptisizm, seküler kutsal, tekno-toplum.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Evanjelik Hıristiyanlığın Eskatolojik Kudüs Algısı

Prof. Mustafa BIYIK
Hitit University, mbiyik61@hotmail.com

ÖZET

Hıristiyan Siyonizmi olan Evanjelik Hıristiyanlığın kökeni 17. asır İngilteresindeki isyankâr püriten burjuvazisine kadar geriye gider. Evanjelizmin ön önemli temsilcisi ve sistematik fikir babası İngiliz Anglikan rahip John Nelson Darby olup, onun 1870'lerden itibaren ABD'ye taşıdığı fikirleri özellikle bu ülkede gelişerek bugünün Amerikan evanjelizmini ortaya çıkarmıştır. Dünya hayatını 7 döneme ayırıp şu anı eskatolojik sonun arefesi olarak niteleyen Darby'in eskatolojik son algısı, Mesih'in Ortadoğu merkezli olarak Deccal öncülüğünde gittikçe kötüleşen ortamda ortaya çıkarak yapılacak büyük Armagedon Savaşında Deccal ve ordusunu yenmek suretiyle Kudüs merkezli olarak Tanrı Krallığını kurması şeklinde karşımıza çıkar. Modern evanjelik teo-politik bakış evanjelikleri eskatolojik anlamda diğer Hıristiyanlardan ayırırken, onların Ortadoğu'ya ilişkin politikalarını ve vizyonlarını belirler. Bu metin, evanjeliklerin Kudüs merkezli dünyanın sonu anlayışlarını ve bunun politikaya yansımalarını ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Evanjelik, Kudüs, Eskatoloji, Siyonizm

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Geç Antik Roma Dönemi Maniheist Metinleri Üzerine Bir İnceleme

Res. Assist. Dilâ BARAN TEKİN
Hitit University, dilabarantekin@hitit.edu.tr

ÖZET

Maniheizm Mezopotamya'nın Babil kentinde dünyaya gelen İran kökenli Mani'nin Zerdüştlük, Budizm ve Hıristiyanlıktan aldığı öğeleri sentezleyerek oluşturduğu öğretisini, milattan sonra üçüncü yüzyılda resmen ilan etmesiyle ortaya çıkmış ve sahip olduğu güçlü misyonerlik anlayışı sayesinde oldukça geniş bir coğrafi alana yayılmıştır. Maniheist öğretinin yayılmasında önemli bir yeri olan misyonerlik hareketi, bizzat Mani'nin kendisi tarafından kaleme alınan ve karşılaşılan toplumlara göre farklı dillere tercüme edilen kitaplar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Ancak Mani tarafından yazılan kitapların hiç biri ne yazık ki günümüze ulaşmamıştır. Dolayısıyla Maniheizm'e ait bilgiler yirminci yüzyıla kadar ya Maniheist karşıtlarının yazılarından ya da Maniheist olmayan yazarların eserlerinden elde edilen verilerle sınırlı olarak kalmıştır.

Yirminci yüzyılda ilk olarak günümüz Çin sınırları içerisinde kalan Turfan Bölgesi'nde, takip eden yıllarda ise Mısır'ın antik Roma kentlerinde ortaya çıkarılan farklı dillerde yazılmış metinler, Maniheizm'in yeniden yorumlanıp anlaşılmasına imkan sağlaması açısından son derece mühimdir. Zira söz konusu metinler sayesinde ilk kez Maniheist inanırlara yönelik bilgilere doğrudan ulaşılma fırsatı yakalanmıştır. Büyük bir kısmı fragmanlar halinde olan bu metinler Süryanice, Kıptîce, Grekçe, Uygurca, Çince gibi birbirinden farklı dillerde kaleme alınmıştır. Metinlerin tercüme edilerek değerlendirilmesi Maniheist inancın teolojik boyutunun anlaşılmasına yönelik Dinler Tarihi alanında yapılacak çalışmalar açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir. Bu bağlamda bu bildiri yirminci yüzyılda Lycopolis, Narmouthis (Medinet Madi) ve Kellis (Ismant El-Kharab)'de gerçekleştirilen arkeolojik kazılar sonucunda ortaya çıkarılan Geç Antik Roma Dönemi'ne ait Kıptî ve Grek dillerinde yazılmış Maniheist metinleri tarihsel açıdan değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Mani, Maniheizm, Maniheist Literatür**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Gerizim Dağı'nın 'Gizemli Halkı' Samiriler

Esat FIRAT
Anadolu Ajansı, firat.esat@gmail.com

ÖZET

Farklı inançları, gizemli geçmişleri ve kendilerine has bilimleriyle Filistin Yahudileri ya da diğer adlarıyla Samiriler, buhranlarla kasıp kavrulan Ortadoğu'da, İsrail'in Filistin halkına yönelik ihlallerine şahitlikleriyle başta İsrail Yahudilerinin olmak üzere insanlığın vicdanının yeniden adalet ilkesi üzerine yeşermesini ümit ediyor.

Samiriler, Kudüs'ten yaklaşık 80 kilometre uzakta, işgal altındaki Batı Şeria'nın kuzeyinde, bazen Ortadoğu'nun "Süslü Gelini Şam'ın Kız Kardeşi" olarak bazen de "Küçük Şam" (Dimeşk es-Suğra) olarak adlandırılan tarihi Nablus kentinde yaşıyorlar.

Kudüs yönünden Nablus'a doğru giderken solda yükselen "Kutsal Gerizim Dağı'nın" sakinleri olan Samiriler'in, İsrail'in başkenti Tel Aviv yakınlarındaki Holon bölgesinde yaşayan akrabalarıyla birlikte sayıları 800'ü buluyor.
Dünyanın en küçük dini cemaati sayılan, gizemli yapılarıyla, yaklaşık 3 bin yıllık tarihleriyle Filistin Yahudileri olan Samiriler, bölgedeki tüm siyasi çekişmelerden uzak durarak, varlıklarını sürdürmeye çalışıyor. Samiriler, Gerizim Dağı'na yönelerek dini ayinler düzenliyorlar.

Samiriler, İsrail'in kendilerine vatandaşlık vermesine rağmen, işgal altındaki Filistin topraklarında yaşamayı tercih ediyor, Filistin toplumuna entegre yapılarıyla, konuştukları Arapça dilleriyle dini-kültürel varlıklarının Filistin'in ayrılmaz bir parçası olduğunu söylüyor.

Samiriler, Hazreti Musa'nın vefatından sonra Hazreti Yuşa Bin Nun'un komutasındaki İsrailoğulları'nın 3 bin yıl önce Filistin topraklarını fethettiğinden bu yana Nablus'ta yaşıyor, Beyt'ul Makdis'in Kudüs'te değil, "Küçük Şam'daki" Gerizim Dağı'nın üstünde olduğuna inanıyor.
İsrail'in bu gizemli topluluğa yaklaşımı da farklı. Azınlığın Filistin halkı ile iç içe girmesine sıcak bakmayan yönetim, yaşadıkları mahallenin giriş çıkışlarını kontrol altında tutuyor. Mahalleye girişler sabah 7 ile akşam 7 arasında sınırlandırılmış ve Filistinliler kendi toprakları içerisinde yer alan bu mahalleye yalnız özel izinle girebiliyor.

Anahtar Kelimeler: **Samiriler, Musa, Gerizim Dağı.**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Religious Identity and the Social Media: Case of Japanese Muslim Converts

Res. Assist. Elif Büşra KOCALAN
Hitit University, ebusrakocalan@hitit.edu.tr

ABSTRACT

In the contemporary world, the social media plays a significant role in creating, shaping, maintaining or challenging religious identities of individuals. The purpose of this research is to analyse to what extent social media is influential on creating and maintaining new religious identities of Japanese individuals who chose to become a Muslim, and likewise, to what extent these Japanese Muslim converts use social media to express their new religious identities. The paper is based on the findings of the field study carried out in Japan for a period of approximately one and half years. The data deriving methods employed were semi-structured interviews, participant observations, field notes, photographs, and social media usage analyses. It is observed that, although social media has little to no influence on the formation of Muslim identity, it has significant role in its maintenance by establishing connections in between Japanese Muslims who are a very small minority and scattered throughout Japan otherwise. However, it is not a popular medium for expressing and explaining their new religious identities to others.

Keywords: Conversion, Japanese Muslims, Social Media, Identity

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türk Halkının Göçmenlere Bakışı Üzerine Psiko-Sosyolojik Bir Analiz – Çorum Örneği

Prof. Muammer CENGİL
Hitit Üniversitesi, muammercengil@gmail.com

ÖZET

Göç ve göçmenler bugün de dünya ülkelerinin en başta gelen problemlerinden birisidir. Ülkemize de başta Suriye, Irak, İran, Afganistan'tan olmak üzere çeşitli ülkelerinden yoğun göçler yaşanmaktadır. Ülkemize yönelik olarak gerçekleşen bu göçler yerel halk üzerinde farklı tepkilere neden olmaktadır. Yaşanan bu göçler kimi insanlar üzerinde gerek insani gerekse dini motivasyon kaynaklı olmak üzere yardım etme duygusunu harekete geçirirken kimilerinde ise olumsuz tepkilere neden olmaktadır. Bu olumsuz tepkiler bazen toplumun farklı kesimleri tarafından ifade edilmektedir. Bu tepkilerin nedenleri arasında ekonomik kaygılar başta gelmektedir. Göçmenlere yapılan yardımlarla ülkenin ihtiyaç duyduğu birtakım yatırımların yapılabileceği ya da ihtiyaç sahibi kendi vatandaşlarımıza daha fazla yardım yapılabileceği zaman zaman dillendirilen gerekçelerden bazılarıdır. Bazen de özellikle savaş bölgelerinden kaçan insanlar vatanlarını savunmamakla suçlanmaktadır.

Biz bu bildiride ülkemize çeşitli sebeplerle göç etmek zorunda kalan göçmenlere karşı halkın tutumlarının ne olduğu ve bu tutumların şekillenmesinde etkili olan değişkenlerin neler olduğu hususunu temel problem olarak ele almaktayız. Bu probleme bağlı olarak çalışmanın amacı insanlığın ortak problemi olan göçmenlere yönelik ülkemiz insanının tutumlarını etkileyen hususların tespit edilmesi ve göçmenlere yönelik sosyal politikalara veri kaynağı olarak kullanılabilmesidir. Biz bu çalışmamızda yerel halkın ülkemize gelen göçmenlere yönelik bakış açısını, yaş, cinsiyet, sosyo-ekonomik durum, eğitim durumu, dini yönelim durumu vb. değişkenler açısından değerlendirerek psiko-sosyolojik bir analizini yapacağız. Çalışmamız Çorum ilinden belirleyeceğimiz örneklem üzerinde nitel araştırma tekniklerinden yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılarak yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Göç, Göçmen, Göçmen Psikolojisi, Kaygı**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Şehirleşme ve Göç Olgusunun Dini Hayat Üzerine Etkisi

Prof. Muammer CENGİL
Hitit Üniversitesi, muammercengil@gmail.com

ÖZET

Şehirlerde, kırsaldaki aile ve akrabalık bağlarının gevşemesi ve bireyler arası ilişkilerin resmî, kesintili, yüzeysel, geçici ve anonim olması, gelir dağılımındaki eşitsizlikler, sosyal kontrolün kaybı, kültürel çözülme, şehirle bütünleşememe ve kimlik bunalımı gibi olumsuzluklar; yalnızlık, güvensizlik, sapkın davranışlar, suça yönelim, uyuşturucu kullanımı gibi sosyal ve psikolojik problemler ortaya çıkarabilmektedir

Geleneksel yapıyı "toplumsal bilinç" kavramıyla açıklayan Durkheim'e göre, toplumsal bilincin zayıflamasına, nüfus yoğunluğunun artması, iş bölümünün gelişmesi ve dinî normların etkinliğini kaybetmesi neden olmaktadır. Dolayısıyla büyük şehirler, toplumsal bilincin zayıfladığı ve çözülmelerin meydana geldiği yerleşim yerleri olmaktadır. Zira nüfus yoğunluğu, iş bölümü ve uzmanlaşmanın artması ve dinin etkinliğinin azalması, şehirlerin temel özellikleri arasında görülmektedir.

Geleneksel kır toplumlarında en üst noktada bulunan ve bireyi bütün yönleriyle kuşatan din, şehirleşme sürecinde ortaya çıkan sekülarizasyon sonucu, toplumsal etkilerden arınarak sadece bireyi ve onun özel hayatını ilgilendiren bir karaktere bürünmüştür. Şehirlerde, özellikle sanayi şehirlerinde, dinî inanç ve prâtiklere olan ilginin azalması, dinin bir sosyal kontrol aracı olarak da gücünün azaldığının göstergesi olarak kabul edilebilir. Ancak modern sanayi toplumlarında, dinin etkinliğini kaybettiği yönündeki görüşler, Avrupa ülkeleri için kabul edilebilir olmasına karşın; ABD için aynı şeyler söylenemez. Herberg, son yıllarda ABD'de, dinin yeniden canlandığını ileri sürmektedir. Ancak O, dinin işlevsel açıdan yeniden modern öncesi döneme döneceğini beklememektedir.

Bu tebliğimizde temel problemimiz şehirleşme ve göç olgusunun bireysel ve toplumsal açıdan dini hayat üzerindeki etkisidir. Bu temel probleme bağlı olarak göçmenlerin dini hayata yönelik yaşamış oldukları sorunlarda onlara çözüm önerileri sunmak araştırmamızın temel amacını oluşturmaktadır. Çalışmada literatür taraması ve içerik analizi yöntemleri kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Şehirleşme, Göç, Dini Hayat, Din Psikolojisi**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Is Conflıct Of Relıgıous Identıtıes Imperatıve?
-An Investigation On The Historical And Theological Adventure Of The Jew-Muslim Relations-

Prof. Mehmet EVKURAN
Hitit Üniversitesi, mehmetevkuran@hotmail.com

ABSTRACT

From the beginning of the 19th century, humanity has delivered itself to modern ideologies with great hopes and anticipations. Hopes of development, progress, purification from superstition and myths, living in a happy and free world in the light of reason and science have failed. The world witnessed massacres and devastations in dimensions not seen in the history during the two great world wars. Humanity, pursued by human ideologies hoping to get rid of the medieval darkness, had to live big tragedies and he understood that dogmatism and cruelty were not left behind with religion torturously. An intellectual rhetoric of criticism of modernism that has come to the end of the XX. century has spread worldwide. This rhetoric and style of thinking called postmodernism, argued that at least it was not the only one truth, cultures are unique and can not be compared with each other and every claim of truth must be met with respect.

The idea of liberation of the non-Western world strengthened without violence and oppression. But after the September 11 attacks, the Islamic world (Iraq, Afghanistan) was occupied. Chaos, terrorism, sectarian conflicts have become widespread in the regions that have been demobilized. The policy of managing the Middle East with non-state actors (destabilization is the new way of managing) policy is ongoing.

In this context, the Arab-Israeli conflict from 1945 is the hottest agenda of the region. The aggressiveness of the Israeli state, which claims to have rights over Jerusalem and purifies Jerusalem and its non-Jews (Muslims and Christians) by following a policy that has spread over time, is a serious problem. The state of Israel is acting with the idea of a privilege hidden deeply in the deep root of its own private agenda and politics. the funny part is that it seems that there is a 'difference' in the view of Israel in the world, a 'special situation'. Apparently, 'selected id' has been accepted by the secular world as well as Israel in thought.

The Muslim world regards the issue as 'the Palestinian issue'. The problem stems from Israel's occupation of Palestinian territories and violence against its people. Palestinian resistance is a reality that can not be ignored in the modern Islamic thought. In the Islamic world, some intellectuals and thinkers make an assessment on the Jewish identity, and emphasize the main problem is 'Zionism'. The Jewish-Zionist distinction is widespread among some religious Jewish as well as secular Jewish intellectuals. In the Islamic world, in the popular religious understanding, the identity of Judaism-Zionism is a cliché.

How was the situation before 1945? How did we get to this point? What does it mean in terms of political-theology that the Jews who believe in concepts such as Holy Jerusalem, the chosen tribe, the promised lands, are insistent on Jerusalem (occupation)? Will this conflict, which has become a part of faith and identity, will last as long as doomsday? Is there a peaceful solution?

In this study will be focus on religious developments in the Middle East, will be examine the recent state of religion-politics relations, and the reasons behind sectarian conflicts. in particular, Jewish-Muslim relations will be emphasized, religious identities will look at each other, and the possibilities to prevent conflict will be discussed.

Key Words: Jerusalem, Religion and identity, Judaism, Muslim, Zionism, politics.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018 مارس

Sosyal Bilimlerde Bilim Ve İdeoloji Çekişmesi -Kimlik Çalışmalarında Yöntem Ve Paradigma Sorunu-

Prof. Mehmet EVKURAN
Hitit Üniversitesi, mehmetevkuran@hotmail.com

ÖZET

Nesnellik tartışmaları Sosyal Bilimlerin yakasını bırakmayan bir konudur. Doğa bilimlerinin egemenliğini teknoloji ile birleştirerek tahkim etmesine paralel olarak yükselen bilimcilik söylemi, sosyal bilimlere bir tür bilim-dışı alan olarak bakılması sonucunu doğurmuştur. Sosyal bilimlerin de kendini, bu paradigma ışığında tanımlamak zorunda bırakmamıştır.

Sosyal bilimcinin de tıpkı doğa bilimlerinde olduğu gibi ele olguyu olduğu gibi tüm nesnelliğiyle tanımlaması gerektiğini savunan bir bakış açısı zaman zaman belirginlik kazanmıştır. Doğa bilimleri mantığı çerçevesinde bir sosyal bilim oluşturma önerileri bu bakışın bir parçasıdır. Buna göre, değer yüklü bir varlık olan insanın bireysel ve toplumsal durum ve davranışlarının konu edinilmesi, bilimsel yöntemde bir farklılığa gidilmesini gerektirmemektedir.

Oysa insanı ve toplumu anlama ihtiyacı asla ortadan kalkmamıştır. Teknolojinin ve sanayiinin devasa gelişimi sonucu ortaya çıkan sorunları tartışmak, sosyal bilimlerin önemini bir kez daha öne çıkarmıştır. Bununla birlikte bilimsel düşüncenin temelini oluşturan özeleştiri, sosyal bilimler için de kaçınılmazdır. Özeleştiri yapılması gereken konuların başında özellikle yöntem sorunları gelmektedir. Tartışmayı salt felsefi ve kuramsal düzeyde tutmak değerli olmakla birlikte, somut bir çalışma alanında pratize etmek daha anlamlı olacaktır.

Günümüzde dünyada yaşanan küreselleşme-yerelleşme sorunlarına bağlı olarak kimlik, bir arada yaşama, çokkültürlülük, farklılıklar, ortak değerler ve demokrasi konuları sosyal bilimlerin yoğunlaştığı konulardır. Sosyal Bilimlerin bir arada yaşama formülü üretmek gibi bir görevi ve işlevi olabilir mi? Sorusu bilimin nesnelliği ve tarafsızlığı ile ilgili olarak yapılan tartışmalarda sıklıkla gündeme getirilir. Bu sorun bilim-iktidar, bilim-toplum, bilgi-ideoloji ayrımı bağlamında ele alınmakta ise de temelde bilgi-değer ilişkisine indirgenebilir.

Bildiride kimlik ve çokkültürlülük alanında yapılan çalışmaların mantığı yöntemsel ve paradigmatik açıdan ele alınacak ve çalışmalarda izlenen yöntemler karşılaştırmalı bir yaklaşımla tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilim mantığı, yöntem, kimlik, çokkültürlülük, demokrasi teorisi.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Dini Gruplarda Bekâret Olgusu: Meşveret Grubu Örneği

Prof. Abdurrahman KURT
Bursa Uludağ University, k_abdurrahman@hotmail.com

Res. Assist. Ahmet Selim DEMİRYÜREK
Bursa Uludağ University, a.selim66@hotmail.com

ÖZET

Hayatını belli bir ideale adamak, tarih boyunca dini grup ve hareketlerde rastlanabilen bir olgu olmuştur. Böyle bir adanma olgusu beraberinde grubun idealleri uğruna her şeyden vazgeçmeyi ve bu ideallerle bütünleşmeyi gerektirebilmektedir. Dini grubun üyeleri, liderin karizmasına veya onun misyonuna içsel bir tarzda hayatını adar. Adanmışlık sadece grup liderinin karizmasına ve misyonuna değil aynı zamanda belli dini pratikleri yaşamak için evlilik ve meslek yaşamının temel yükümlülüklerini askıya alma tutumları ile de tezahür edebilir.
Böyle bir dini adanmışlığın modern kurumsal formuna ise Nur hareketinin ana kollarından Meşveret grubunda rastlamak mümkündür. Nursi'nin vefatından sonra hareketin önemli kollarından Meşveret grubu, başta Nursi'den ve onun bazı öğrencilerinden öykünerek adanmayı kurumsal bir karaktere büründürmüştür. Başka bir ifadeyle hayatını Risale-i Nur hizmetine adama (vakf-ı hayat), Nursi'nin vefatından sonra Meşveret grubunda geleneksel hale gelmiş, "vakıf", ismini alan bir kısım dini grup üyeleri, evliliği geçici ya da sürekli olarak askıya alarak hayatlarını "iman hizmeti"ne adamışlardır. "Vakıflık müesesesi" adındaki bu kurumsal yapı, bugün Nur cemaatinin Meşveret grubunda hala işlerliliğini sürdürmeye devam etmektedir. Çalışmanın konusu Meşveret grubunda günümüzde de devam eden bu adanma ve adanmanın getirdiği bekâret olgusunu saha araştırmasından elde edilen verilerle incelemek ve bu verilerden hareketle olgunun genel niteliklerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: **Dini Grup, Bekâret, Adanma, "Vakıf"**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Müslüman Göçmenler ve İslamafobi; İngiltere Örneği

Assoct. Prof. Yakup ÇOŞTU
Hitit University, yakupcostu@hitit.edu.tr

ÖZET

Müslümanlar hemen hemen bir buçuk arsıdan beri İngiliz sosyal ve kültürel yaşamının önemli parçasını oluşturmaktadır. Etnik, dilsel ve sınıfsal farklılıklarıyla Müslüman topluluklar, İngiliz sosyo-kültürel mozaiğinin çok-kültürlü ve çok-etnikli yapısı içerisinde önemli bir parçayı temsil etmektedirler. İngiltere'deki Müslüman toplulukların bu etnik zenginliği, İslam dünyasının adeta bir izdüşümünü yansıtmaktadır.

Müslüman ülkelerden İngiltere'ye, insanlar çeşitli zamanlarda ve farklı nedenlerle göçmen ya da sığınmacı olarak göç etmişler ve İngiltere'nin çeşitli bölgelerine yerleşmişlerdir. İngiltere'de, her on yılda bir nüfus sayımı yapılmaktadır. En son yapılan 2011 nüfus sayımı verilerine göre, İngiltere'de 2.7 milyon Müslüman yaşamaktadır. Bu nüfus oranı ise, genel nüfusun % 5'ine denk gelmektedir. Buna göre İngiltere'de İslam, Hristiyanlıktan sonra en büyük ikinci din konumundadır.

İngiltere'de Müslümanların toplumsal alanda görünürlükleri, özellikle yerleşik İngiliz toplumu tarafından son derece dikkatle izlenmektedir. Bir taraftan Müslüman toplumların göç ve göçmenlik halleri ile özgül yaşam biçimleri, diğer taraftan dünyadaki konjonktürel gelişmeler, yerleşik İngiliz toplumunun Müslümanlara bakışını ve birlikte yaşamı kültürünü şekillendirmektedir. Özellikle son yıllarda Batı dünyasına yönelik hem Orta Doğu kökenlik mülteci akımı, hem de çeşitli Avrupa ülkelerinde yaşanan bir takım şiddet eylemleri bu hususu daha da karmaşık hale getirmiştir.

Bu bildiride, İslam dünyasından İngiltere'ye göç eden Müslüman toplulukların göçmenlik halleri ve uyum sorunları ele alınacak, buradan hareketle yerleşik İngiliz toplumunun Müslümanlara bakışı ve birlikte yaşam kültürü, İslamafobi ekseninde tartışılacaktır. Anılan tartışma makro-sosyolojik perspektiften hareketle yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Göç, Müslüman Göçmenler, İslamafobi, İngiltere**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Mâturîdî ve Taberî'nin Nesh Meselesine Dair Görüşleri -Mukayeseli Bir İnceleme-

Res. Assist. Ömer DİNÇ
Çorum Hitit University, omerdinc@hitit.edu.tr

ÖZET

Nesh mevzusu genel olarak İslamî bilimlerin, özel olarak tefsir sahasının tartışmalı konuları arasında yer almaktadır. Söz konusu bu mesele, Kur'an'ın nüzulü ve sonrası dönemde ortaya çıkarak üzerinde konuşulan, belirli bir süreçten sonra teorik orik bir çerçeveye oturtulan önemli bir konu olarak karşımızda durmaktadır. Tefsir, kelam, fıkıh, hadis gibi alanların teşekkül sürecinden bugüne kadar tartışılagelen nesh meselesinin, tarihsel süreç içerisinde nasıl algılandığı hususunun araştırılmaya muhtaç olduğu ifade edilebilir.

Tartışmalı bir mesele olan nesh konusuyla ilgili tarihsel süreç incelendiğinde, söz konusu alanla ilgili oldukça geniş bir literatürün olduğunu söylemek mümkündür. Özellikle hicrî ilk üç asırda bu hususla ilgili yapılan çalışmalar, konunun seyrine ışık tutması ve tarihî boyutu ortaya koyması bakımından dikkate değer görünmektedir. Bu bağlamda, meselenin serencamına göz atılırsa, hicrî III. asırdan sonra, bu hususla alakalı oluşan algılamaların bazı yaklaşım biçimleri ekseninde sınırlandığı, belirli bir fikrî duruşa sahip şahısların, kendi düşünce tarzlarının etkisi altında kalarak nesh meselesini anlamaya çalıştıkları görülmektedir. Bu duruma güzel bir örnek olması açısından, muhaddis kimliğinin yanı sıra, rivayet tefsirinin önde gelenlerinden olan Taberî ile Maturidîye kelam ekolünün kurucusu kabul edilen İmam Maturidî'nin tefsir eserlerinden hareketle, nesh meselesine dair yaklaşım biçimlerinin irdelenmesi, konunun bazı noktalardan daha iyi bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Bu açıdan çalışmada, Maturîdî ve Taberî'nin nesh meselesine dair yaklaşımları, konuyu tanımlamaları, neshle ilgili teorik görüşleriyle birlikte, Kur'an ve Sünnet bağlamında konuyu nasıl ele aldıklarının irdelenmesi amaçlanmaktadır. Bunun yanında, kendi fikrî yapılanmalarının, bu meselenin onlar tarafından farklı algılanmasına etkisi, kendilerinden önceki şahısların konuyla ilgili görüşleriyle mukayeseli bir şekilde ele alınacaktır. Ayrıca nesh hususuyla ilgili ortak ve farklı düşündükleri noktalar tespit edilmek suretiyle, bu meseleye dair görüşlerinin daha net olarak ortaya konulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nesh, Tefsir, Taberî, Maturîdî,

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

İsviçre'de Dini Cemaatlerin Anayasal Hakları ve Müslüman Cemaatlerin Hukuki Statüleri

Lect. Muhterem DİLBİRLİĞİ
Polis Akademisi Başkanlığı – Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, dilbirligi@gmail.com muhterem.dilbirligi@pa.edu.tr

ÖZET

Yirmi altı farklı Kantondan oluşan İsviçre Konfederasyonu, bulunduğu coğrafi alanın etkisiyle ve ülkede konuşulan farklı dillerden dolayı, hem kültürel açıdan hem de dini açıdan çok farklı etkiler altında kalan oldukça ilginç bir ülkedir. Bilhassa coğrafi açıdan farklı bölgesel özelliklere sahip olması sebebiyle, bu bölgelere komşu coğrafi bölgelerin etkisi hâkimdir. Dini özellikleri ve dini yaşam şekillerini de bu özellikler belirlemektedir. Örneğin Alpler bölgesinde, Katoliklerin yoğun yaşadığı bölgelerde, dini yaşantıdaki geleneksel ögeler, kısmen Hristiyanlık öncesi dönemlere kadar uzanmaktadır.

İsviçre'de Katoliklik ve Protestanlıktan beslenen dini yaşantıda, zaman içerisinde Yahudiler de yer aldığı görülmektedir. 1. Dünya savaşı sonrasında, Balkan ülkelerinden gelen sınırlı sayıdaki Müslümanlara ilave olarak 20. Yy'ın ikinci yarısından itibaren başlayan iş göçü sebebiyle, önceki gelen Müslümanlara ilaveten, Türkiye ve Balkan ülkelerinden Müslümanlar da, İsviçre'ye gelmişlerdir.
Anayasal açıdan, seküler ve toleranslı bir şekilde düzenlenen İsviçre'deki dini yaşantı, Müslümanların toplumda çeşitli alanlara girmesiyle sürtüşmelere sebep olmuştur. Bu çok daha önceden başlayan sürtüşmelerin neticesi, kendisini Minare yasağı veya okullarda başörtüsü yasağı olarak kendini göstermiştir. Bu yasaklamalarla ilgili karar alınmasında federal düzeyde ve kantonal düzeyde halk oylamalarının önemli rol oynaması oldukça dikkat çekicidir.

Günümüz İsviçre'sinde Katolik ve Protestanlardan sonra en kalabalık nüfusu artık Müslümanların oluşturması, yukarıda verdiğimiz kısıtlama ve yasaklama hususlarının yeniden düşünülmesini, Müslümanların hukuki tanıma süreçlerine dâhil edilmesini gündeme taşınmaktadır.
İsviçre'de dini cemaatlerin anayasal olarak tanınmasının kantonların yetkisinde olması ve kantonlar arasında tanımalar açısından anayasal olarak fark olması, hem Hristiyan, Protestan ve Yahudi dini cemaatler açısından, hem de Müslüman cemaatler açısından oldukça ilginç hukuki sonuçları ve hukuki statüleri ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İsviçre, Anayasa, Dini Cemaat Hukuku, Müslüman Cemaatler, Anayasal Tanıma

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

The Importance of Language in Prayers

Res. Assist. Fatma Nur BEDİR
Hitit University, fnurozdemirbedir@hitit.edu.tr

ABSTRACT

Language is an alive and dynamic phenomenon which grows, changes and expands by its nature. It is a vital tool to communicate with other people and to understand them. Language has an immense role in religion too. There are several studies on language and prayer relationship mostly from sociological or linguistic perspectives. Therefore, many of them emphasize what kind of language is appropriate in prayers, how accurate translations are and how prayer types differ in terms of linguistic features or how language and religion are efficient agents on creating ethno-national identity or meaningless language such as glossolalia. There are various uses of language; however, in this paper its usage in religion will be taken into account from a psychological point of view. With that purpose, the question of "To what extent is language important in prayers?" will be tried to answer. First of all, concepts such as "prayer" and "language" will be defined in order to clarify what is referred in this study. Following these definitions, prayer types and the function of prayers will be mentioned. Then, the importance of the language and prayer relationship issue will be explained. After that, some previous studies which have been done related to this issue will be reviewed. Finally, the positive and negative aspects of this issue will be discussed.

Key Words: Language, Prayer, Psychological Aspects, Psychology of Religion

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Rağıb El-Isfehânî'de Allah Bilgisi ve Çeşitleri

Assist. Prof. Özden KANTER
Hitit University, ozdenkanter@hitit.edu.tr

ÖZET

Rağıb el-İsfehâni, kaynaklarda yaşadığı dönem konusunda kesin bilgi olmamasına rağmen kendi eseri olan Müfredât'ın 409/1108 tarihli bir yazmasındaki notta 343 yılı Recep ayının başında doğduğu belirtilmiştir. İsfehâni'nin yaşadığı dönemin tam olarak belirtilmemiş olmasının temel gerekçesini onun Ehl-i Sünnet alimlerinden birisi olmasına rağmen, bu kavramın içerisinde olan herhangi bir ekol içerisinde yer almamasından kaynaklanabilir. Kendisi Eser Ehlinin görüşlerini dile getirdiğini söylese de İsfehâni Ehl-i Sünnet içerisinde herhangi bir eğilime bağlı olmayan özgün bir kelamcı olarak değerlendirilebilir.

Kelam ilminde bütün varlıkların Allah'a dayanmasından hareketle varlık kategorisindeki her şey ancak Allah'ın varlığının ispatından sonra anlam kazanmaktadır. İsfehânî, Allah bilgisinin bedihi, kazanılmış ve bahşedilmiş olmak üzere üç çeşidinin olduğunu belirtmekte ve asıl olarak bu bilgilerin insana kazandırdıklarını değil de insanı kurtardığı olumsuzluklar üzerinde inşa etmektedir. Bedihi ve kazanılmış bilgi, asıl olarak insanı inkarcılığın her çeşidinden kurtarmaktadır. Bedihi bilgi, her insanda var olduğundan insan onunla inkarcılıktan kurtulmaktadır. Kazanılmış bilgi de Tanrı'nın zatını bilmek, birliğini bilmek, soyutlama sıfatlarını bilmek ve övgü sıfatlarını bilmek ile gerçekleşmektedir. Kazanılmış bilgi ile istidlalde bulunmayı, cedel ehli ve filozoflar, farklı yöntemleri kullanarak ortaya koyarlar. Cedel ehli, tür, cins ve cevherlerden oluşan alemi yaratmadaki Allah'ın gücü ile istidlalde bulunmakta iken, filozoflar alemdeki varlıkları illetleri ve maddeleri yönünden incelemekte ve istidlalde bulunmaktadırlar. İsfehânî, insanlardaki Allah bilgisini genelden özele doğru sıralamak ve insanlara genel olan bedihî bilgi, inceleme ve araştırma yoluyla elde edilen kazanılmış ve tamamen Allah vergisine dayanan elçi ve velilere özel bilgi olarak sınıflandırmaktadır. Bu sınıflandırmada kazanılmış bilgi, insanın bilgi araçlarıyla elde ettiği bilgidir. Gerek kelamcılar ve gerekse filozoflar, kazanılmış bilgi ile Allah'ın varlığı hakkında sistemli bir şekilde istidlalde bulundukları gibi, genel olarak insan da doğasındaki özellikleri ile bir sisteme dayalı olmadan çıkarımlarda bulunmaktadır Bu bildiride Rağıb el-İsfehâni'nin Allah bilgisi hakkındaki görüşleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Rağıb el-İsfehâni, Allah, Bilgi, Kelam

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

XI. Yüzyıl Sonunda Kudüs

Assist. Prof. Nadir KARAKUŞ
Hitit University, nadirkarakus@hitit.edu.tr

ÖZET

Daha önce Fatımîler'e ait olan Kudüs, Alparslan'ın ordu komutanlarından biri olan Atsız tarafından Malazgirt Zaferi'nin hemen ardından 463/1071'de onların elinden alınmıştı. Daha sonra da burası Türk komutanlardan Artuk'a ikta olarak verilmişti. Fatımîler, bölgedeki karışıklıktan faydalanarak, Tutuş'un oğlu ve Dımaşk meliki Dukak'ın, Artuk'un oğulları Sökmen ve İlgazi tarafından metbû tanındığı Kudüs'e yönelmişlerdi. Kudüs, Fatımîler tarafından kırk gün kuşatıldı. Artuklu askerleri kahramanca müdafaada bulunmalarına rağmen, Dukak'ın yardıma gelmemesi ve Fatımîler karşısında çaresiz kalmaları üzerine şehri onlara terk etmek zorunda kaldılar. Fatımîler de Artuklular'a Dımaşk'a çekilme müsaadesi vererek bu boyun eğmeyi karşılıksız bırakmadılar. Kudüs Şaban 491/Temmuz 1098 tarihinde Artuklular'dan Şiî Fatımîler'e geçerek el değiştirmiş oluyordu. Fatımîlerin ciddi bir muhalefet göstermemesinden dolayı Kudüs 23 Şaban 492/15 Temmuz 1099 tarihinde bu sefer bir aylık bir kuşatmadan ve bir yıllık Fatımî yönetiminden sonra Haçlıların eline geçti. Müslüman halk büyük bir panik içerisinde Kubbetü's-Sahrâ ve Mescid-i Aksâ gibi Kutsal mekânlara sığındı. Fatımî valisi İftiharüddevle ve adamlarının Kudüs'ü terk etmelerine izin verildi. Müslümanlar ve Yahudilere ait kutsal mabedler yakılarak, içine sığınanlar acımasızca öldürüldü. Kutsal yerlerin zenginlikleri yağmalandı. Kudüs kan gölüne dönmüş, her taraf Müslüman ve Yahudi cesedi ile dolmuştu. "Kutsal Savaş" olarak da adlandırılan Haçlı Seferi kutsalı ayaklar altına almıştı. Bundan sonra şehir Kudüs Haçlı kralları tarafından yönetilecekti. Kudüs'te dini idare kabul edilmemiş, resmi idare işbaşına gelmişti. Kudüs'ün ilk Lâtin ruhanisi Pisalı Patrik Daimbert bütün çabalarına rağmen Kudüs'ün siyasi ve idari yönetimini ele geçirememişti. Bundan sonra 27 Receb 583/2 Ekim 1187'de Selahaddin'in şehri Haçlılardan geri almasına kadar da Kudüs yaklaşık doksan yıl Frenk krallar tarafından idare olunacaktı.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Selçuklular, Fatımiler, Haçlılar

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Matüridi Çağında Türkistan

Prof. Mehmet AZİMLİ
Hitit Üniversitesi, mehmetazimli@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmamızda İmam Matüridi'nin yaşadığı asırdaki siyasi coğrafyayı panaromik olarak göstermek istiyoruz. İmam Matüridi'nin yetiştiği çağ öncesi bölgedeki siyasi yapılanmaların onun fikir dünyasına etkisinin önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bilindiği gibi İmam Maturidi (ö. 333/944) tarihinde vefat etmiştir. Bu dönem Samaniler dönemidir. Esasen bu tarih ilk Müslüman Türk devleti olarak addedilen (Volga-Bulgar Hanlığı istisna edildiği takdirde) Karahanlıların da ortaya çıkış tarihidir. Yani Matüridi bir anlamda adeta mantar gibi Müslüman-Türk devletlerinin kurulmaya başlayacağı çağın hemen öncesi yaşamıştır. Bu tarihten sonra batıya doğru oluşacak bu devletlerin inanç esaslarının belirlenmesinde ve Şii yüzyılı olarak kabul ettiğimiz X. Asrın kapatılmasında ve orta yol olarak niteleyebileceğimiz Ehl-i Sünnet'in İslam dünyasına hakim olmasında temel direklerinden biri olmuştur diyebiliriz.

Ayrıca İmam Matüridi sonrası Türkistan bölgesisinin siyasi yapılanma da bize İmam Matüridi'nin bölgedeki etkisini göstermesi açısından önem arzetmektedir. Çünkü aşırı uçların ortadan kaldırılmasında onun etkisinin görülmesi ancak bu kıyaslama ile mümkün olabilecektir.

Bugün İslam dünyasını yatay bir şekilde Çin'den Adriyatik'e kadar bölgede yayılan Türklerin arasında aşırı uçların (Haricilik, Selefilik, Şiilik…) diğer topluluklara nispeten oluşmamasının ana etkenlerinden biri de de İmam Matüridi'dir. Onun değeri artık daha bir ortaya çıkmış ve tekrar değerlendirme safhasının başlaması zamanı gelmiştir.

Özetle İmam Matüridi öncesi siyasi yapıyı izah ettikten sonra onun vefatı sonrası oluşmuş siyasi yapılanmalardaki onun etkilerini bu bildirimizde sunacağız ve çalışmamız bu minval üzere olacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Maturidi, Ortaasya, Mezhepler, Ehl-i Sünnet**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Zihin Sorununa İki Farklı Bakış: Descartes ve Ryle

Assist. Prof. Feyza CEYHAN ÇOŞTU
Hitit University, feyzaceyhancostu@hitit.edu.tr

ÖZET

İnsan eğer bir zihne sahip olmasaydı dış dünyada nasıl var olabilecekti? İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliği bir zihne sahip olmasıdır. Çevreye uyum sağlama insanda zihnin bir işlevi haline gelmektedir. Hayatta kalmak ve daha iyi yaşam koşulları için düşünen insan, diğer canlılardan farklı olarak dış dünyada uzun süre kalabilmenin yolunu böylece bulmuş olmaktadır. Dolayısıyla düşündüğümüz sürece var olduğumuz fikri insan için oldukça geçerlidir. Descartes 17. yy'da öyle bir cümle söyledi ki, şu anda felsefeye bulaşmış veya bulaşmamış herkesin zihninde bu cümle vardır: "Düşünüyorum o halde varım". İnsanlar tarafından içeriği çok bilinmese de Descartes aslında zihin üzerine bir yolculuk yapmakta ve insan varlığının fiziksel ve zihinsel yönlerini anlamaya çalışmaktadır. Descartes'in yapmaya çalıştığı şeyin bugün hala çözüme kavuşturulduğunu söylemek zordur. İnsan zihninin yapısı, işlevleri, bedenle irtibatı hala tartışılmaktadır.

Peki nedir bu zihin? Benim bedenimde zihne ait bir yer var mı? Bedenimin üst kısmında bulunan beyin, zihnimin veya ruhumun merkezi olabilir mi? Eğer beyin tüm bu bilinç durumlarının merkezi ise, zihin fiziksel bir yapıda mıdır yoksa fiziksel olmayan bir yapısı mı vardır? Eğer zihin fiziksel olmayan bir yapıda ise fiziksel olan bedenimle nasıl etkileşim içine girmektedir? Örneğin ben kitaplığımdaki bir kitabı almak istediğimde, bu istek ve kitabı alma kararı ile kitaba elimi uzatıp alma eylemimde, zihnim bedenimi nasıl etkileyebilmiştir? Bedenim zihin tarafından kontrol edilen bir makine midir? Bu makine, işlevini, zihin onu bıraktığında veya terk ettiğinde yitirecek midir?

Zihinle ilgili bu soruları çoğaltmak mümkündür. Felsefe tarihinde zihin veya ruh üzerine konuşmak yeni değildir. İnsanı tanıma çabasında kimi zaman ruh merkeze alınmıştır, kimi zaman ise beden üzerinden konuşulmuştur. Descartes ise insanı iki parçalı şekilde yani ruh ve bedenden ibaret anlatırken, bu süreçte önemli bir yol ayrımında bulunur. 20.yy'da ise Ryle, bu yerleşik ikici anlayışı reddederek, düşünen ve eyleyen iki işlemli insan yerine aynı anda tek eylem gerçekleştiren bireyden bahseder.

Bu çalışmada Descartes ve Ryle'ın insanı zihin üzerinden anlatma çabasının nasıl farklılaştığı tarihsel perspektiften hareketle ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Zihin, Descartes, Ryle

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Bir Tercüme Problemi Olarak Kur'an'da Haber ve İnşâ Cümlelerinin Mecazi Kullanımları

Assist. Prof. Avnullah Enes ATEŞ
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, enes.ates@bilecik.edu.tr

ÖZET

Kur'an-ı Kerîm Müslümanların kutsal kitabıdır. Dili, fasih bir Arapçadır. Belagat ve fesahatte zirvede olan bir topluma nazil olduğundan muhataplarının dile olan beceri ve meraklarını dikkate almıştır. Bu nedenle İslam'a cephe almış olanları bile kendine hayran bırakacak bir üslup kullanmıştır. Kur'an-ı Kerîm'in kulağa ve gönle hitap eden bu etkisinin, dili Arapça olmayan diğer Müslüman toplumlara da ulaştırılması dini bir sorumluluk olarak addedilmelidir. Bu nedenle Kur'an'ın tercümesi titizlikle yapılmalı; içerdiği anlam ve edebi üslupların hedef dilde yankı uyandırması sağlanmalıdır. Bu yapılmadığı takdirde okuması sıkıcı, anlaşılması zor ve edebi zevke hitap etmeyen bir metnin, tercüme dahi olsa, Allah'a isnadının söz konusu olacağı unutulmamalıdır. Dolayısıyla Kur'an meali yazarlarının, kaynak dilin yanında hedef dile hâkim olmaları ve bu dilin muhataplarının kulağına ve gönlüne hitap edebilme kaygısı taşımaları gerekmektedir.

Türkiye'de yüzün üzerinde Kur'an meali bulunur ancak halk nezdinde mezkûr etkiyi bırakabilmiş olanlar parmak sayısını geçmez. Bu; kaynak dile veya hedef dile yeterince vakıf olunmaması, hedef dile aktarımda edebi kaygının duyulmaması, kaynak dile olan yersiz ve gereksiz sadakat ve daha birçok şey ile açıklanabilir. Nitekim tertip edilen meal sempozyumlarında bu sorunlara değinilmiş, tercüme problemleriyle ilgili kitap, makale ve tezlerde bunlar anlatılmıştır. Ancak bu problemlere genel çerçevede ve sathi olarak değinilmiş; hususi konularda derin araştırmalar çok fazla yapılmamıştır. Hâlbuki sorunların daha spesifik gösterilmesi ve bunlara çözüm önerilerinin sunulması gerekmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, dar çerçeveli bir konu olarak Kur'an'daki haber ve inşâ cümlelerinin mecazi kullanımları bir tercüme problemi olarak ele alınacaktır. Bunların hedef dile doğru aktarılamaması durumunda ortaya çıkan sorunlar tespit edilecek ve bunlara somut çözüm önerilerinde bulunulacaktır. Konunun müşahhas kılınması noktasında Türkiye'de belli niteliklerle öne çıkan ve halk arasında daha çok okunan mealler incelenecektir. Öncelikle Arap Dilinde haber ve inşâ cümlelerinin kavramsal çerçevesi çizilecek ve bunların mecazi kullanımlarına değinilecek, ardından konu bağlamında örnek ayetler üzerinden konu belirgin kılınacaktır. Bu örnek ayetler ise Türkiye'deki meallerin genelinde hatalı çevrilenlerden seçilecektir. İşleyiş olarak; ayetin içerisinde yer alan mecazi kullanım gösterilecek, meallerin ilgili yeri çevirileri değerlendirilecek, problem tespit edilerek önerilerde bulunulacaktır. Böylelikle Kur'an-ı Kerîm'in tercüme edilmesi noktasında belli kaygıların güdülmesi gerektiği ortaya konulmuş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Haber Cümlesi, İnşâ Cümlesi, Mecaz, Tercüme, Meal.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Asabiyyah Theory of Ibn Khaldun and Its Effect on Education

Assoct. Prof. Aygün AKYOL
Hitit University, aygunakyol@hitit.edu.tr

ABSTRACT

The purpose of the society is to transfer their culture to the next generation. Ibn Khaldun is one of the significant and genuine philosophers of philosophy tradition of Islam due to its unique view infrastructure. According to Ibn Khaldun, this is provided with the concept of asabiyyah. But at this point the relationship between civilization and asabiyyah is remarkable. As education increases, increases culture and civilization, however, asabiyyah is reduced. At this point, we will examine the role of asabiyyah in higher education. In this context, we will investigate the transfer of value to future generations. In the same way, we will also discuss discontinuities in the values area. Cultural transmission is necessary for continuation of presence of community. At this point a civilized life is important. In this context, particularly on the basis of Ibn Khaldun's philosophy, we will investigate the role of education on values transfer and cultural continuity.

Key Words: Ibn Khaldun, Asabiyyah, Education, Civilization

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Türkiye'de Öğrenim Görmeye Yeni Başlayan Yabancı Uyruklu Üniversite Öğrencilerine Yönelik Softpower Araştırması: Gazi Üniversitesi Örneği

Prof. Mehmet Sezai TÜRK, Prof. Zuhal TOPÇU, Res. Assist. Nur YAŞAR
Gazi University, msturk@gazi.edu.tr

ÖZET

Yirminci yüzyılın son çeyreğinden itibaren eğitim ve üniversiteler sınırların yabancı uyruklu öğrencilere açılmasıyla küresel ekonomik pazarın hem "oyun alanı" hem de "oyuncusu" olmaya başlamıştır. Bu dönüşüm üniversiteleri dünya güç politikalarının bir parçası haline getirmiştir Yabancı uyruklu öğrenciler de bu güç politikalarının en önemli figürleridir.

Bu çalışma; Gazi Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezinde (TÖMER) 2016 yılı Aralık ayında gerçekleştirilmiştir. Tam örneklem yoluyla 2016 yılında TÖMER'e yeni kayıt yaptıran tüm yabancı uyruklu öğrencilere anket uygulanmıştır. Çalışmada en önemli zorluk Türkçe yeterliği olarak ortaya çıkmıştır. Çünkü anket için seçilen öğrencilerin Türkiye'ye yeni gelmiş ve yeterince Türkiye'deki yaşamdan etkilenmemiş olması istenmektedir. Anket çalışması, üniversite öğrenimi görmek için yeni kayıt yaptırmış olan, anketi doldurabilecek Türkçe yeterliliğine sahip, yabancı uyruklu tüm öğrencilere uygulanmıştır. Anketi tüm olarak dolduran 86 öğrenciden elde edilen bilgiler ışığında veriler yorumlanmıştır.

Türkiye'de öğrenim görmeye yeni başlayan yabancı uyruklu üniversite öğrencilerine yönelik softpower araştırmasında, Türkiye'yi eğitim amaçlı tercih etmiş olan öğrencilerin ülkede yaşadığı süre içerisinde Türkiye hakkındaki olumlu izlenimlerinin artarak devam ettiği ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin Türkiye'ye gelmeden önceki ve geldikten sonraki hissiyatlarının farklı olup olmadığı yani Türkiye'ye geldikten sonra hissiyatlarının olumlu ya da olumsuz değişip değişmediği incelemek için bağımlı örneklemler t-testi yapılmıştır. Türkiye'ye geldikten sonra öğrencilerin Türkiye hakkındaki görüşlerinde önemli bir değişiklik olmadığı %95 güvenilirlikle belirlenmiştir. Öğrencilerin Türkiye'ye geldikten sonra hayal kırıklığına uğramadıklarını göstermektedir. Bu durum Türkiye'nin soft power açısından değerlendirildiğinde sürdürülebilir bir eğitim cazibe merkezi olma yolunda başarılı bir grafik çizdiği söylenebilir. Yine gelecekte Türkiye'yi nerede görüyorsunuz sorusuna verilen büyük oranda "süper güç olacak" cevabı öğrencilerin gözünde Türkiye imajını çok olumlu olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda eğitim için Türkiye'yi tercih etmiş olan yabancı uyruklu öğrencilere yönelik yapılan softpower çalışmalarında Türkiye'nin başarı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Softpower, Yabancı Uyruklu Öğrenci

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

İslam Şehirlerindeki Çok Seslilik Bağlamında Fıkhî Konularda Münazara Geleneği ve Örnekleri

Assist. Prof. Sefa ATİK
Denizli Pamukkale University, atiksefa@hotmail.com

ÖZET

İslam'ın kurduğu veya tanıştığı şehirlere taşıdığı karşılıklı yaşama kültürü ve çok sesliliği sağlayan hoş görü kültürünün hukukî altyapısını kurması ile birlikte gerek farklı dinler arasında gerekse aynı dindeki farklı mezhepler arasındaki örnek çok seslilik uygulamaları dikkat çekmektedir.

Farklı medeniyetlerin birlikte yaşama tecrübesini insanlığa armağan eden Kudüs şehrindekine benzer güzel bir uygulama örneğine tarihimizde Bağdat'ta da rastlamaktayız. İslam'ın rengini vermiş olduğu bu şehirde gerek sünnî gerekse şiî mezheplerine mensup fakihlerin birlikte icra etmiş oldukları fıkhî münazara örnekleri ve bu münazaalardan hareketle kaleme alınan eserler bize geçmiş ilim mirasına yeniden eğilmemiz gerektiğini hatırlatmaktadır. Buradan elde edeceğimiz tecrübeler aynı oranda geleceğimize de ışık tutacaktır.

Günümüzde İslam şehirlerinde yaşanan acı, ızdırap ve iç savaşlar Müslümanların iç dünyalarında derin yara açmakta ve bunun neticesinde Müslümanlar, hangi İslam'a aidiyet hissedeceklerine dair bir deneyimsizlik hali yaşamaktadırlar. Bu çalışmada ortaya konulacak yaşanmış çok sesli düşünme örnekleri karşılaşılan deneyimsizlik halini izale etmek hususunda ciddi bir katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Münazara, Özgür Düşünce, Bağdat

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

İslam Sanatı ve Mimarisinde Kubbetüssahra

Prof. Abdulkadir DÜNDAR
Ankara University, abdulkadirdundar@yahoo.com

ÖZET

İslam'daki ilk mescitler, Mekke Hz. Ebu Bekir ile Ammar b. Yasir'in kendi evlerinde kurdukları mescitler ile II. Akabe biatında Müslüman olanların Medine'de yaptıkları mahalle mescitleri ve hicret esnasında bizzat Hz. Peygamber tarafından inşa ettirilen Kuba Mescidi'dir. Ancak, bu mescitlerin plan ve mimarileri hakkında tarihi kaynaklarda fazla bir bilgiye rastlanılmamaktadır. Dolayısıyla İslam mimarisinde planı ve mimarisiyle bilinen ilk mescit, planı bizzat Hz. Peygamber (s.a.v) tarafından çizilen ve inşaatı esnasında kendisinin de bir işçi gibi çalıştığı 622 yılında yapılan Mescid-i Nebevî'dir. Daha sonraki dönemlerde ise Basra Camii (635/6) oldukça sade plânlı bir cami, 638'de yapılan Kûfe Camii ise çok basitti. Mısır'daki ilk mescit olan Fustat Amr Mescidi (641) ise küçük bir eserdi. Yukarıda da belirtildiği gibi bildiri konumuz olan Kubbetüssahra'nın 691 yılındaki inşasına kadar İslam sanatı ve mimarisine ait henüz âbidevî bir eser yapılamamıştır. Kubbetüssahra'nın Halife Abdülmelik b. Mervan tarafından inşa ettirilmesi, İslâm'ın sanat ve mimari bakımından da diğer kültür çevreleriyle yarışır bir hâle gelmesinin önemli ve ilk kanıtıdır. Bildirimizde, ilk önce Kubbetüssahra'nın neden burada yani mabet tepesinde inşa edildiğinin sebepleri üzerinde durulacak ve burasının Müslümanların Kudüs'ü fethetmeden önceki durumu, konumu ve burada bulunan yapılar hakkında bilgi verilecektir. Daha sonra Kubbetüssahra'nın planı ve mimarisi detaylı bir şekilde ortaya konulacaktır. Yapı ile ilgili litaratürde, özellikle bildirimizin sonuç ve değerlendirme kısmında ortaya koyacağımız hususların oldukça yetersiz olduğu tespit edilmektedir.
Bildirimizin sonuç ve değerlendirme bölümünde ise tarihi kaynaklardaki bilgilerin, özellikle de eserin kendi özelliklerinin, süslemelerinin, iç ve dışındaki çeşitli ayetleri içeren yazıların ve kitabesinin ne ifade ettiği, kimlere nasıl mesajlar verildiği gibi hususlar tespit edilmeye çalışılacaktır. Ayrıca, eserin inşa edildiği yer ve konumu itibariyle Kudüs şehrine katkısı belirtildikten sonra, İslam mimarisine ait ilk âbidevî eser olmasının kendi dönemi ve daha sonraki dönemlerdeki tesiri ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Mimarisi, Kubbetüssahra, Mabet Tepesi, Abdülmelik b. Mervan, Âbidevi yapı.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Şia Kelam Kaynaklarında Meâd

Assist. Prof. Ahmet BARDAK
Hakkâri Üniversitesi, ahmetbardak@hotmail.com

ÖZET

Kelam kaynaklarında ele alınan konulardan birisi de ahiret inancı olan "meâd" konusudur. Bu başlık altında ölüm ötesi hayata dair meseleler naslar ışığında ele alınmaktadır. Ehl-i Sünnet alimlerinin mead hakkındaki görüşleri çok detaylı şekilde incelenmiştir. Bu bağlamda tartışılan en önemli konu haşrin cismaniliği meselesidir. Gazali'nin özellikle felsefecileri cismani haşri inkarları sebebiyle tekfir ettiği bilinmektedir. Tartışılan diğer konu cennet ve cehenneme kimlerin gireceği ve bunların ebediliği konusudur. Araf konusu ve çocukların ahiretteki konumları konusunda da mezheplerin değişik görüşleri mevcuttur. Biz bu tebliğimizde ahirete müteallik konularda şianın ana kaynaklarında konunun ele alınışını inceleyeceğiz. Bu bağlamda Şia'nın önemli isimleri olan Şeyh Müfid, et-Tusî gibi alimlerin eserlerine müracaat edilecektir. Özellikle et-Tusi'nin et-Tecrid eserinde konunun felsefi ve kelami boyutlarıyla ele alınışına bakılacaktır. Böylece şia kelamcılarının mead konusunda Ehl-i Sünnet ile örtüştüğü ve fakrlılaştığı görüşlerini inceleyeceğiz. Bu bağlamda Şia'nın Mu'tezile'nin ahiret görüşleri ile ne denli ortak noktalarının olduğunu anlamaya çalışacağız. Ayrıca şia kaynaklarındaki ahirete ait görüşlerin felsefecilerin ahiretteki cismani direnişle ilgili görüşleriyle çatışıp çatışmadığını inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Mead, ahiret, haşr, şia,

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Çocukluk Dönemi Tanrı Tasavvuru Evreleri

Öznur GÜNGÖR
Atatürk Üniversitesi, oznurgungor@yahoo.com

Assist. Prof. Behlül TOKUR
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, behlultokur@hotmail.com

ÖZET

Din psikolojisinin en önemli konularından biri; dini hayatın ve bu hayat içerisinde elde edilecek veya edilmiş tecrübelerin insan ruhuna ve davranışlarına yansıyan etki durumlarını kendisine konu edinmesidir. Bu bağlamda insan hayatına etki edebilecek en temel kavramlardan biri olan Tanrı tasavvuru/algısı önemli bir konu olarak görülmektedir. Özellikle modernizm etkisiyle Tanrı'nın bireysel, toplumsal ve kültürel hayattan çekileceği ve Tanrıya ihtiyaç kalmayacağına dair öngörü tutmamışsa da gelinen noktada Tanrı algısının geleneksel algılardan bir hayli farklılaştığı ve bu farklılaşmada bireysel etki, beklenti ve yaşantıların daha belirgin bir şekilde görünüklük kazandığı görülmektedir. Nassi veya geleneksel bağlamda Tanrı imgesini besleyen değer, sembol ve ilişki ağlarını yorumlama, anlama ve anlamlandırma ciddi oranda değişimlere maruz kalmıştır.

Bunun yanında özellikle Tanrı tasavvurunun temeli, çocukluk döneminde öğrenilen kavram, sembol ve duyumlardan büyük oranda etkilenmektedir. Bilinir ki, çocukluk döneminde edinilen izlenimler, bütün hayat boyunca etkisini çok farklı düzeylerde hissettirmekte ve bireyin hayata bakışını temelde etkilemektedir. Böyle olunca bu dönemdeki kazanım ve yaşantılar daha bir önem kazanmaktadır. Çocukluk döneminin doğru tahlil edebilmek için, çocuğun bilişsel gelişim evrelerinin iyi bilinmesi ve incelenmesi önem arz etmektedir. Buradan hareketle çocuklarda Tanrı tasavvurunun gelişim evrelerinin nasıl oluştuğunu ve ne tür özellikler taşıdığının araştırılması bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışma anlayıcı bir yaklaşımla tasvir edici meta analiz tekniğiyle yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tanrı tasavvuru, gelişim evreleri, çocukluk dönemi, din psikolojisi

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

"Sahip Olmak Ya da Olma" Eğilimleri Üzerine Sosyo-Psikolojk İnceleme

Assist. Prof. Behlül TOKUR
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, behlultokur@hotmail.com

Öznur GÜNGÖR
Atatürk Üniversitesi, oznurgungor@yahoo.com

ÖZET

Erich Fromm, insan hayatının neredeyse bütününü kaplayan sahip olmak ile olmak ilkelerini varoluşun iki temel ögesi olarak nitelendirmiştir. Ona göre her iki ilke insan ile birlikte vardır. Sahip olmak, insan yaşamında mala, mülke, insana, bilgiye sahip olma; yaşamını daha fazla şeye sahip olma hırs ve ihtirasına kapılarak kazanç için geçirme tutkusudur. Olmak ise egemen olmak, elde etmek hırsından arınık olup her şeyi olduğu gibi kendi bütünlüğüyle kabul etme, maddesel olan hiçbir şeye bağlanmadan var olanı kendi canlılığı içinde sevme sanatıdır.

Fromm'un bu kitabı, iki temel varoluş ilkesinin karşılaştırmalı bir perspektifle yorumlandığı nitel bir çalışmadır. Onun savunduğu temel düşünce sahip olmak ilkesi üzerine kurulmuş toplumsal düzenin ve endüstriyel toplumsal sistemin insana vadettiği sınırsız üretim, mutlak özgürlük ve kısıtlanmamış mutluluk üçlemesinin hiçbir zaman gerçekleşmediği, bunun aksine insanı daha çok mutsuzluğa, bunalıma sürüklediği; bu sebeple insanların sahip olmak ilkesinden olmak ilkesine geçmesi gerektiği ve bunun gerçekleşebilmesi için olmak ilkesine dayalı yeni bir toplum inşa edilmesi gerektiğidir. İnsanın olumlu yönde değişebilmesi için Fromm'a göre dört ön koşul elzemdir: Acı çekmek ve bunun bilincinde olmak, huzursuzluğun nedenlerini tanımak ve bilmek, bu bunalımı atlatabilmek için bir yol bulmak ve belirli davranış biçimlerini kendimize özgü kılmak, acıları aşabilmek için çağdaş yaşam pratiğimizi değiştirmemiz gerektiğine inanmak… İnsanlığın geleceği, Fromm'un deyimiyle günümüzdeki krizin uyaracağı bazı yetenekli insanların kendilerini hümaniter bilimin emrine vererek titiz bir çalışma ile çözülemez olarak görülen sorunların üstesinden gelmelerine bağlıdır. İnsanların ihtiyaçlarının hangilerinin aktifleştirici ve pasifleştirici olduğunun, hangilerinin endüstri tarafından dikte edildiğinin, hangilerinin ruhsal sağlığa ya da patolojik kökenlere dayandığının iyi bilinmesi gerekir. Pazar karakterine bürünen insanlık, kendisini bir mal olmaktan çıkarıp her şeyi alıp tüketen karakterden uzaklaşmalıdır. Sibernetik ve endüstriyel din yerine radikal hümaniter bir anlayış getirilmelidir. İnsanlığın yeni bir ahlaka, yeni bir doğa anlayışına, insanlar arası dayanışma hareketine ve yardımlaşmaya ihtiyacı vardır. Bu sebeple dünyanın kurtuluşu Fromm'a göre "olmak" şehrindedir. Eğer tüm bunlar gerçekleşmezse modern dünyanın insanı, itibarını -Shakespeare'ın deyimiyle- ölümsüz yanını kaybedecek ve insan olma kabiliyetini yitirecektir.

Anahtar Kelimeler: Sahip olmak, olmak, sosyoloji, psikoloji, din

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Exegesis of the Mysterious Letters in Orientalist Notion

Res. Assist. Ayşenur Elif ÜNAL
Ankara Gazi Üniversitesi, aelifunal@gazi.edu.tr

ABSTRACT

The mysterious letters called in Arabic Fawâtih al-suwar, "the openers of the sûrahs", Avâil al-suwar, "the beginnings of the sûrahs", al-hurûf al-mukatta'ât, "the disconnected letters", etc., are the combinations of between one and five Arabic letters figuring at the beginning of 29 from over the 114 sûrahs (chapters) of the Qur'ān just after the basmala. It has been a controversial topic between not only orientalists but also Islamic scholars. However, there is no comprehensive study examining Orientalist commentaries on the mysterious letters. This paper critically reviews ideas of European Orientalists about The Mysterious Letters. A certain number of them such as Margoliouth and Rodinson claim that those letters are nonsense remains of sounds that the Prophet uttered while he hurried up during the getting revelation. However, literature research shows us there are two basic opinions in Orientalist literature on this issue. Firstly, the abbreviation theory has tended to view the mysterious letters as independent of the original Qur'ānic text. It includes a great variety of arguments such as the abbreviation of basmala, kabbalistic symbols, the names of people who had been used as sources for surahs, some inscriptions taken from monotheists scriptures, ect. Secondly, the redactional theory has tended to view it as means for ordering the Qur'ānic text which is ordered wrongly. The article aims to identify that whether Orientalists opinions about the mysterious letters are based on a systematic thinking or not. It also examines the common thread to all their ideas.

Key Words: The Mysterious Letters, Orientalists, al-Hurûf al-Mukatta'ât, Exegesis of the Qur'ān

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

İki Çağdaş Seyyah: Evliya Çelebi Ve Nablusî'nin XVII Yy.'Da Kudüs'e Dair Anlatımlarının Karşılaştırılması

Res. Assist. Şeyda Nur ERSÖZ
Samsun Ondokuz Mayıs University, seydanurersoz¬@hotmail.com

ÖZET

Tarihi milattan önce IV. binyıla kadar uzanan Kudüs, üç semavî dinin kutsal olarak kabul ettiği bir mekân olmasıyla da zamanla dinî bir merkez haline gelmiş ve önemi gün geçtikçe artmıştır. Hz. Ömer'in şehri teslim almasıyla birlikte İslamlaşma sürecine dâhil olan şehir, 1516 yılında Yavuz Sultan Selim'in Memlükler'e kazandığı zaferle, bir Osmanlı şehrine dönüşmüş ve bu önemini günümüze kadar da muhafaza etmiştir. Osmanlı'nın, özellikle de Kanuni'nin şehre yaptığı yatırımlarla gelişen Kudüs her daim seyyahların da ilgi odağı olmuştur.
XVII. yüzyılın dikkat çeken Müslüman seyyahlarından Evliya Çelebi ve Nablusî de Kudüs'e bigâne kalmamışlardır. 1672 yılında Kudüs'ü ziyaret eden Evliya Çelebi Seyahatname adlı eserinde dönemin özellikleriyle birlikte şehri tasvir etmiş, ziyaret yerleri hakkında bilgi vermiş, hatta eserinin genelinde farklı beldelerdeki mimari eserleri zaman zaman Kudüs'le kıyaslamıştır. Ondan on sekiz yıl sonra (1690) şehri ziyaret eden Nablusî ise mutasavvıf, kelâmcı ve edîb yönünü de kullanarak el-Hakîka ve'l-mecâz fi'r-rihle ilâ biladi'ş-Şam ve Mısır ve'l-Hicâz, el-Hadretü'l-Ünsiyye fi'r-Rihleti'l-Kudsiyye adlı eserlerinde Kudüs anlatımı gerçekleştirmiştir. Eserlerinde Seyahatname ile benzer bir sırayı takip eden Nablûsî üslup ve daha birçok yönüyle Evliya Çelebi'den ayrılmaktadır.
Bu çalışmanın amacı; iki çağdaş seyyahın Kudüs'e dair metinlerinin karşılaştırılması, aralarındaki ortak noktaların ve farklılıkların ortaya konularak, metinlerin değerlendirmesini yapmak ve dönemin Kudüs şehri hakkında bir çerçeve çizmektir. Böylece ülkemizde daha çok rüya tabirleri ve sûfî kimliği ile bilinen Nablusî'nin belirtilen eserlerinin Türkçe çevirisinin olmaması sebebiyle bilinmeyen seyyah ve gözlemci yönünü de ortaya çıkararak, Arap bir Osmanlı âlimi ile devlet adamı bir seyyahın aynı döneme dair bakışlarını tespit etmektir.

Anahtar Kelimeler: Seyahatname, el-Hakika ve'l Mecaz, Kudüs, Evliya Çelebi, Nablûsî

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Hz. Ömer ve Arap Kimliğinin Oluşumu

Res. Assist. Maşallah NAR
Ankara Yıldırım Beyazıt University, masallahnar@gmail.com

ÖZET

Araplar, İslam öncesi dönemde kabile esası üzerine savaşan, barış yapan ve hayatını idame ettiren bir toplumdu. Varlıklarını devam ettirmenin yolunu kabile asabiyetlerini olabildiğince güçlü tutmakta ve diğer kabilelere karşı güçlü kalmakta görüyorlardı. Dolayısıyla düşman algısı da dışa dönük olmaktan ziyade içe dönüktü. Arapların o dönem için en yakın komşuları Bizans ve Sâsâni İmparatorluklarıydı. Her iki devletle de Gassani ve Hire devletleri aracılığıyla vasallık ilişkisi kuran Araplar, bu iki imparatorluk arasındaki savaşlarda müttefik olarak yer alıyor ve savaşın sonucunu değiştirebilecek derecede müessir olabiliyordu.

Hire devleti reisi Numan, Sâsânilerle özellikle Anüşirvan döneminde zirveye çıkan iyi ilişkiler geliştirdi. Fakat Sâsâni tahtındaki değişiklik, ittifak merkezli iyi ilişkileri baskı ve şiddet içerikli dramatik bir değişime uğrattı. Bu değişimin bir sonucu olarak vücuda gelen Zûkār savaşında bazı Arap kabilelerin Farslara karşı kazandığı zafer, bütün Arap kabileleri tarafından büyük bir coşkuyla karşılandı. İslâm'ın zuhuruyla beraber Arap kabileleri tedrici olarak inanç merkezli bir birlik oluşturdu ve bu durum Araplarla Farslar arasındaki güç dengesini de değiştirdi.

Hz. Ömer döneminde Sasaniler'le savaş kaçınılmaz hale gelince, Arap muhayyilesinde aşılmaz bir güç olarak yerleşmiş bu devleti alt etmek için güçlü bir ordu toplama zarureti ortaya çıktı. Fakat Araplar onlara yönelen bu çağrıya önce çok çekingen bir reaksiyon verdi. Müsenna b. Hârise, Farslara karşı güçlü bir Arap ordusu toplanmasını sağlamak için görevlendirildi. Güçlü bir propaganda faaliyeti yürüten Müsenna, Müslüman olmayan bazı Arap kabileleri de Müslüman Araplarla beraber Farslara karşı savaşmak konusunda ikna etti. Bu propaganda faaliyeti yürütülürken Arapların kavmî hamasetlerini de tahrik eden tarihi vakıalara yer verildi.

Netice olarak Hz. Ömer zamanında Arap coğrafyası dışına taşan İslam fetihleri Arap kimliğini güçlendirmek yönünde önemli bir sonuç doğurdu. Dâhildeki enerjiyi amaçsızca tüketen kabile savaşlarının yerini harice yönelmiş yeni bir mücadele aldı. Hem inanç hem de ganimet motivasyonu taşıyan bu yeni mücadele alanı, Arap birliğini pekiştiren bir sonuç doğurdu.

Anahtar Kelimeler: Arap Kimliği, Kabile, Hz. Ömer, Farslar, Fetih

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Mescidu'l-Aksa İle İlgili Rivayetlerin Değerlendirilmesi

Assist. Prof. Halil KAYA
Hakkari University, halilkaya@hakkari.edu.tr

ÖZET

Ehl-i Kitabın kutsal mekân olarak gördükleri Kudüs; Müslümanların ilk kıblesi olan Mescidu'l-Aksa'nın burada yer alması itibarıyla İslam dini açısından da çok büyük bir önem arz etmektedir. Ayrıca Beytü'l-Makdis'te yapılan ibadetlerin, diğer mescitlerin çoğunda yapılan ibadetlerden daha faziletli olduğu şeklinde hadislerin bulunması Mescidu'l-Aksa'nın önemini Müslümanlar nezdinde kat kat değerini artırmıştır. Bu itibarla bu çalışmada öncelikle hadis kaynaklarında Mescidü'l-Aksa ile ilgili rivayetler tespit edilmiştir. Akabinde ise söz konusu rivayetler bağlamında mescidin inşası, orada yapılan ibadetlerin daha faziletli olduğu ve bu mabedin ismi hakkındaki rivayetler birkaç temel başlık altında değerlendirilmiştir. Keza bu mescitte ibadet etmek maksadıyla sefere çıkmakta bir beis olmadığını ifade eden hadisler analiz edilmiştir. Ayrıca bu hadisler, sıhhat açısından da değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Bunun yanında konuyla ilgili tespit edilen mevzu rivayetlere de yer verilmiştir. Konuyla ilgili tespit edilebildiği kadarıyla Ebu'l-Ferec İbnü'l-Cevzî'nin Fedâilu'l-Kuds adında bir eseri bulunmaktadır. İbnü'l-Cevzî birçok açıdan konuyu ele almıştır.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Mescidü'l-Aksa, Uydurma,

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Günümüz İnsanının Anlam Arayışına Cevap Vermede Formel Din Eğitiminin Rolü

Assoct. Prof. Hasan MEYDAN
Bülent Ecevit University, hasanmeydan77@gmail.com

ÖZET

İnsan, Yaratıcının, fıtratına yerleştirmiş olduğu manevi potansiyelin vahiyle buluşması sayesinde Yaratıcıyı tanır ve anlam dünyasını ona göre kurar. Tarihi açıdan insanın manevi gelişiminin en yaygın görünümü olan bu buluşmanın son birkaç yüzyılda daha zor gerçekleştiğine şahit oluyoruz. Modernizmle, dinin bireysel ve toplumsal hayattaki etkisini zayıflatan faktörlerin güçlenmesi; post modernizm ile birlikte görecelilik ve bireyselleşmeye yapılan vurgu insanların geleneksel dini yapılar dışında manevi arayasılara yönelmesine neden olmuştur. Buna, dinlerin yorumlanış ve öğretilişinde doktrin temelli ve şekilci anlayışların öne çıkarılması da eklenince insanların önemli bir kısmı ya şekilsel bir dini aidiyete yönelmiş ya da fıtratındaki manevi potansiyeli farklı âlemlerde gerçekleştirmenin yollarını aramaya başlamıştır.

İlahi nefesten pay alarak insan olma bahtiyarlığına erişmiş bir canlı olarak insan, hem özündeki manevi potansiyele hem de bu potansiyeli harekete geçirecek vahye yabancılaşmaya başlamıştır. Günümüz insanının, en azından bir kısmı, anlamlandırma süreçlerinde geleneksel dini yapılardan uzaklaşmış; manevi açlığını Yeni Çağ gibi oluşumların sunduğu yaldızlı âlemlerde gidermeye çalışmaktadır. Özgürlük, bireycilik ve tüketimi kendine azık edinen insanoğlu madde ile ilişkisinde olduğu gibi manevi âleme ilişkin tutumlarında da peşin hazzı satın almanın peşine düşmüştür. Acaba günümüz insanı, ilahi kaynağın pusulasını bir kenara bırakarak manevi arayışlara yönelirken kendini ensesinden yakalamış ve zihnini istediği gibi formatlayan pek çok faktörün farkında bile olmayan bir bilim kurgu kahramanı gibi midir?

"Günümüz İnsanının Anlam Arayışına Cevap Vermede Formel Din Eğitiminin Rolü" başlığını taşıyan bu bildiri din, maneviyat, manevi gelişim, tasavvufi eğitim ve din eğitimi alanları üzerine var olan literatürün incelenmesine dayalı bir çalışmadır. Söz konusu literatürde günümüz insanının manevi ihtiyacını karşılamada formel din eğitiminin yeterliliği meselesine eleştirel ve disiplinler arası bir perspektifle yaklaşılmıştır. Amacımız; seküler maneviyat arayışlarının hızla güç kazandığı, insanların kendilerine dinden bağımsız manevi tatmin yolları aradıkları günümüz toplumlarında din eğitimine düşen manevi gelişimi sağlama sorumluluğunu tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsanın Manevi Potansiyeli, Maneviyatçılık, Din Eğitimi.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Çocukluk Dönemi Bazı Sübliminal Mesajların Kişiliğin Oluşuna Korku ve Kaygı olarak Yansıması

Assist. Prof. Tahsin KULA
Dicle Üniversitesi. tahsinkula@hotmail.com

ÖZET

İnsan hayatının en önemli fakat en şuursuz geçirildiği dönem çocukluk dönemidir. İnsan zihinsel olarak boş bir levha gibi dünya ya gelirler. Başta anne-baba olmak üzere çevre, biyolojik gelişiminde katkılarıyla hem zihinsel hem de karakter ve kişilik olarak gelişim ve olgunlaşma süreçlerini yaşar. Çocukluk dönemi süre olarak kısa olabilir fakat karakter ve kişiliğin temellerinin atıldığı dönemdir. Başta Freud olmak üzere birçok psikolog ve pedegog kişiliğin oluşumunda çocukluk dönemine dikkat çekmişlerdir. Çocukluk döneminde yaşanılan (aktif veya pasif) olayların çoğu ileri dönemde kişiliğimizin bir parçası olacaktır. Çocukluk dönemin de olumlu tutum ve davranışla yetiştirilen çocuk ile olumsuz tutum ve davranışlarla yetiştirilen çocukların kişilik yapıları, hayata bakışları aynı olmaz.

Korku ve kaygıların büyük oranda kaynağı çocukluk dönemi yaşanan olaylardır. Anne-babanın veya bakıcının bazen susturmak için bazen de yaramalıklarının önüne geçmek için yaptıkları yanlış eğitim çocukların korku ve kaygıyı derinden hissetmelerine zemin hazırlayabilir. Anne-babaya hakaret edilmesi, dövülmesi, onların yanında yüksek sesle tartışılması çocukların kişiliklerinin oluşmasında olumsuz etkiler yapmaktadır. Sürekli şiddet ortamında büyüyen veya sürekli şiddet içeren film veya dizileri izleyen çocukların zihinsel dünyasında yaşadıkları negatif yönelimleri kişiliklerinde de gösterirler. Çocukluk döneminde gerek kendilerinin yaşadıkları ve gerekse birinci dereceden sevdikleri kişilerin yaşadıkları olayları unutamazlar. Çocuklar affetmez, ama unutur. Çünkü affetmek iradeyle alakalı bir durumdur. Oysa çocuklar iradeden ziyade duyguları ile hareket eder. Çocuklarınızla 7 yaşına kadar oynayın, 15 yaşına kadar onlarla arkadaş olun, 15 yaşından sonra da onlarla iştişare edin (Hz. ALİ).Çocukların nasihatten çok örneğe ihtiyacı vardır.(Joseph Joubert). Çocukluk döneminde yaşanan acı ve ızdıraplar önce korku ve kaygıya sebep olurlar. Daha sonra korku ve kaygılar kin, nefret ve intikam duygusuna dönüşür.

Anahtar Kelimeler: Subliminal Mesaj, Korku, Kaygı, Bilinçaltı, çocukluk dönemi.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Göç ve Dini Çoğulculuk Algısı: Amerika'daki Türk Topluluğu Örneği

Assist. Prof. Banu GÜRER
Marmara University, banu.gurer@marmara.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme günümüz dünyasının genel özelliği olarak kabul edilmektedir. Küreselleşmenin genel nitelikleri ise çoğulculuk ve çokkültürlülüktür. Bu niteliklerin ortaya çıkışında göç, toplumu çoğulcu bir yapıya doğru şekillendirmesi bağlamında önemli bir rol oynamaktadır. Toplumun yapısının değişmesine bağlı olarak ise bu nitelikler, farklılıkların kabulünün sağlanması açısından müfredatların düzenlenmesi gereği açısından eğitim sistemi ve politika üzerinde etkili olmaktadır. Zira farklılıkların kabulü ve onlar hakkında doğru bilgi edinilmesi, birlikte barış içinde yaşamak için önemli görülmektedir.

Eğitim sisteminde çoğulculuk ve çokkültürlülük eğilimi, din eğitimi açısından da önemlidir. Çünkü farklı dini gruplara dair karşılıklı bilgi alışverişinin lüzumu, hem farklı dini gruplara karşı tutum geliştirme hem de din eğitimi müfradatlarının hazırlanma sürecinde göz önünde bulundurulması gereken önemli bir husus olarak vurgulanmaktadır. Bu noktadan hareketle araştırmamızda çoğulculuk ve çokkültürlülüğün önemli bir örneği olan Amerika'da yaşayan Türklerin din eğitimi bağlamında dini çoğulculuk algılarını, bu alandaki ihtiyaç ve beklentilerini de göz önüne alarak anlamayı hedefledik.

Dini çoğulculuk kavramına dair dünya literatüründe oldukça fazla çalışma yapılmış olmasına rağmen, Türkiye'de bu alandaki çalışmalar daha sınırlı sayıdadır. Ve bu çalışmalar genellikle kavramın çeşitli açılardan incelenmesi doğrultusundadır. Çalışmamız ise, gerek konusu gerekse araştırmada kullanılan ölçek itibariyle dünya ve Türkiye literatüründe bir ilk olma özelliği taşımaktadır. Bu bağlamda araştırmamız Amerika'da en az bir senedir yaşamakta olan Türklerle gerçekleştirdiğimiz anket çalışmamıza dayanmaktadır. Bu kapsamda 250 kişiye ulaşılmış, tarafımızdan hazırlanmış tutum ölçeğini içeren anket vasıtasıyla kendilerinin farklı dini gruplarla iletişim eğilimleri, kimlik ve tarafgirlik bağlamında dini çoğulculuk algıları anlaşılmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda kendileri için düzenlenebilecek din eğitimi müfredatları üzerinde tartışmak üzere araştırmamızın sonuçlarını paylaşmak istiyoruz.

Anahtar Kelimeler: **Dini çoğulculuk, din eğitimi, küreselleşme, çokkültürlülük.**

جامعة القدس
Al-Quds University
TS
TURKISH STUDIES

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

ملامح مدرسة التفسير في تركيا

Prof. M. Halil ÇİÇEK
Ankara Yildirim Beyazit University, mehmedhalilcicek@yahoo.com.tr

الملخص

إن مدرسة التفسير التركية المستمرة من فترة الدولة العثمانية مدرسة عريقة لها تجاربها الماضية وخبراتها الحاضرة وطموحاتها المستقبلية. فلها خصائصها وميزاتها، ولها ملامحها ومعالمها مما يحدد كيانها، ويميز بنيانها.

إن المدرسة التفسيرية التركية اكتسبت في القرنين الأخيرين وخصيصا بانتشار الوسائل العلمية وتكثر الجامعات كيانا علميا قويا جديرا بالاعتبار. ففيها خطوط واضحة من أساليب التفسير القديم من البلاغة، والبيان، والإعراب، واللغة، والاستشهاد بالأشعار القديمة، والخوض في بعض المسائل الكلامية، ومناقشة الأحكام الفقهية، والتفسير المأثور، والنقل من أساطينه كابن عباس وتلاميذه حتى إنه يذكر أحيانا شيئا من الإسرائيليات. وإلى جانب هذا التمسك بالتراث القديم نرى التفسير التركي لا ينقطع عن عصره الذي يعيش فيه ففيه التفسير العلمي، وفيه تناول المسائل الاجتماعية التي كثر ما يهتم بها المعاصرون، وفيه التفسير العلمي الذي يسعى خلفه المثقفون، وفيه خطوط عريضة من الاتجاه السلفي، وفيه جملة غير قليلة من الاتجاه الصوفي، وفيه كتلة قوية من الاتجاه الحداثي، وفيه اتجاه شعبي كتب على مستوى فهم الشعب، وفيه ركن شديد من التفسير الموضوعي والتفسير التركي غالبه مؤلف باللغة التركية، ولكن منه ما ألف باللغة العربية وغيرها من اللغات أيضا. ومنه ما ألف في حدود مجلد، ومنه في مجلدين إلى أكثر من عشرين مجلدا. كما أن في الأوساط التركية سعيا حثيثا نحو ترجمة أمهات التفاسير كالرازي إلى التركية. أما كثرة التراجم القرآنية وكثرة ما ألف في علوم القرآن والتفسير الموضوعي فحدث عنها ولا حرج. فبالرغم من الجهد الجهيد الذي بذل ولا يزال يبذل للتفسير وعلوم القرآن في تركيا لكن لا يوجد بحث علمي مترن يقدم على الصعيد العالمي صورة للمدرسة التفسيرية في تركيا، فسنحاول من خلال هذا البحث تقديم صورة فوطوغرافية لمدرسة التفسير في تركيا في القرنين الأخيرين مستفيدا أثناء ذلك من أمهات التفاسير التركية كتفسير حمدي يازر وتفسير سليمان آتش والتفسير الذي كتب من طرف لجنة بتوجيه من رأسة الشؤون الدينية وغيرها من مصادر علوم القرآن والتفسير العربية والتركية.

الكلمات المفتاحية: التفسير، التركية، الاتجاه، الحداثة، السلف، العلم

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Çocuğun Din Eğitiminde 3D: Dil, Din Ve Dua

Assist. Prof. Salih AYBEY
Bülent Ecevit University, salihaybey@hotmail.com

ÖZET

İnsan maddi ve manevi yönden müteşekkil bir varlıktır. Eğitim, kişinin hem maddi/fiziki hem de manevi/ruhi ihtiyaçlarını birlikte ele alarak geliştirmek ve karşılamakla görevlidir. Bu nedenle eğitim doğumdan önce başlayıp, ailede temellenen ve okulda şekillenen ve hayat boyu devam eden bir süreçtir. Bu süreçte aktarılacak temel mirasın en belirleyici unsurları "dil ve din"dir. İnsanın, Allah'la kurduğu en önemli bağ olan dua ise, dini yaşantının temellerinin atıldığı çocukluk döneminden itibaren kazandırılmasına bağlıdır. Çocuklara yaşlarına uygun "din dili"ni kullanılarak dua eğitimini vermek, bireyin gelecek hayatı için son derece önemlidir. Çeşitli araştırmalardan elde edilen veriler, çocuklara ailenin ve din eğitimcilerinin doğru dil, doğru metod ve doğru tutumlarla verilecek olan dua anlayışının/eğitiminin, çocuğun hem Allah'la iletişim kurarak dini gelişimine katkı sağlayacağını hem de korkularla dolu olan çocukluk döneminde ruhsal gelişimine destek olacağını ortaya koymaktadır. Bu sebeple, çocukların gelişim dönemlerine uygun bir dua eğitimi verilmesi önemlidir.

Çocuğun din eğitiminde dil, din ve dua kavramlarını birbirinden ayıramayız. Çünkü din, dil ile ikrar edilir, dua ile ikame edilir. Her çocuğun dini, dil ve dua ile yoğrulur. Buradan hareketle çocuğun dini gelişiminin dil gelişimi ile yakın bir ilişkisi vardır. Din eğitimi sürecinde dil eğitiminin asla göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Çocuğa verilecek din eğitiminin çocuğun anlayabileceği dilde "çocuğun dini" olarak sunulması önem arz etmektedir.

Çocukların din eğitimi için yapılması gereken ilk işlerden birisi, "din dili"ni sade ve çocuğa uygun bir şekilde kullanabilmek, onların anlayabileceği bir "din dil"i geliştirmek olmalıdır. Bunun için başta anne-babalar olmak üzere tüm eğitimciler kullandıkları kavramın, kelime ve muhtevanın anlaşılır olmasına dikkat etmelidirler. Din eğitiminde kullanılan kavramlar ve bu kavramlara yüklenen anlamlardan, eğiten ve eğitilenlerin aynı şeyi anlamaları son derece önemlidir. Bu bağlamda bu çalışmada çocuğun din eğitiminde en önemli üç unsur olarak gördüğümüz dil, din ve dua kavramlarının, çocuğa verilirken dikkat edilecek hususlar incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: **Din Eğitimi, Din, Dil, Dua, Çocuk.**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

İbn Arabi'nin İşâri Tefsirinde Ben-i İsrail

Assist. Prof. Musa KAVAL
Hakkari University, kavalmusa@hotmail.com

ÖZET

İbn Arabi büyük bir mutasavvıf olmasının yanında diğer ilimlerde de derinleşmiş bir şahsiyettir. Tasavvufi hakikatlerin diğer ilmi disiplinlerle açıklanması geleneği yeni değildir. Mutasavvıflar tarafından Kur'an-ı Kerim'in işâri olarak tefsir edilmesi,onun zahiri manasını inkar etmeden ve çelişmeden, tasavvufun diğer disiplinleri de işe koşarak Allah'ın ayetlerinde murad ettiği sonsuz hikmetlerini açığa vurma gayesidir. İbn Arabi, Arapça konuşan, tasavvufi eğitim görmüş ve onu savunan bir hal ehli kişi olmasının yanında kozmoloji ve hurufilik gibi metafizik ve sembolizme dair tespitlerinin bulunduğu Tefsir-i Kebir Te'vilat adlı işari tefsiri zengin bir muhteva sunmaktadır.Kur'an-ı Kerim'in muhatabı olan insana öncelikle kendisi, görünen ya da görünmeyen diğer mahluklar (tasavvuf haller ve makamlar da dahil) ve bütün bunların yaratıcıya götüren bir ayet/işaretolması gerektiği düşüncesinin merkeze alınan eserde İbn Arabi bir çok kıssaya konu edilen Ben-i İsrail'e dair bir çok açıklama yapmıştır. Allah tarafından seçilip yücelti-len İsrailoğulları'nın Firavun'a karşı verdikleri mücadele, Hz. Musa'nın onların içlerindeki halleri, birlikte tecrübe ettikleri zahiri olayları özellikle seyr-i süluk sürecinde geçirilen evreleri teşbihi olarak ifade etmekte kullanır. Seçilip yücelti-len soylarından birçok peygamber gelmiş olan Ben-i İsrail'in geçirmiş olduğu dini ve tarihsel süreçlerden hareketle insanın kendini gerçekleştirme ve hakikate erme sürecinde benzer seyir izlediği görülecektir. Tasavvufun sıkça kullandığı hikayeleştirme ve sembolik anlatımın örneklerini kullanan İbn Arabi, Ben-i İsrail örneğinden hareketle manevi olarak nasıl istifade edilebileceğini göstermektedir. Biz bu çalışmamızda İbn Arabi'nin Ben-i İsrail kıssalarından hareketle tasavvufi eğitimin evrelerine dair açıklamalarına temas etmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: İbn Arabi, İşâri Tefsir, Ben-i İsrail, tasavvuf, seyr-i süluk

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Akâid Metni Yazma Geleneği Üzerine

Assist. Prof. Murat AKIN
Bülent Ecevit University, makin119@hotmail.co.uk

ÖZET

Vahyin tamamlanmasından/kesilmesinden sonra İslam dünyasında meydana gelen bir takım gelişmeler, bazı görüş ayrılıklarını da beraberinde getirmiştir. Başta kader konusu olmak üzere Allah'ın sıfatları ve insanın fiilleri gibi meseleler tartışılmaya başlanmıştı. Bunun neticesinde hicri I ve II. asırlarda farklı görüşler etrafında toparlanan gruplar görülmektedir. Böyle bir ortam, her grup tarafından sahih kabul edilen bir inanç sisteminin ortaya konulmasını gerektirdi. Böylece ekoller akâid türü metinleri yazılmaya başladılar.

Matürîdî geleneğinde akâid türü eserlerin yazılması Ebû Hanife (ö. 150/767)'nin Fıkhu'l-ekber'i ile başlatılır. Daha sonraları Ebü'l-Ca'fer et-Tahavî (ö. 321/933)'nin Akîdetü't-Tahâvî'si, Hakîm es-Semerkandî'nin es-Sevâdü'l-a'zam'ı, Ebü'l-Leys es-Semerkandî (ö. 373/983)'nin el-Akîde'si ve Ömer en-Nesefî (ö. 537/1142)'nin Akâidü'n-Nesefî'si ile devam etmiştir. Eş'ârilerde ise akâid türü eserler, her ne kadar aidiyetinde şüpheler bulunsa da İmam Şâfiî (ö. 204/820)'nin Fıkhu'l-ekber'i ile başlatılabilir. Daha sonraları el-Cüveynî (ö. 478/1085)'nin el-Akîdetü'n-Nizamiyye'si, Gazzalî (ö. 505/1111)'nin Kavâidü'l-akâid'i ve Adüddin el-İcî (ö. 756/1355)'nin el-Akâidü'l-Adudiyye'si gibi eserlerle devam etmiştir. Çalışmamızda kısaca akâid metni yazma geleneğinin nasıl oluştuğuna ve bu metinlerin kelam eserlerinden farklılıklarına değinmeye çalışacağız. Ayrıca şerh, haşiye ve tercümelerden ziyade metinlerin bizzat kendileri hakkında bilgiler sunmayı hedeflemekteyiz.

Anahtar Kelimeler: **Akâid, Kelâm, Matüridi, Eşarî**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Engellilerin Sorunları: Toplumsal Önyargı ve Ayrımcılık

Assist. Prof. İslam MUSAYEV
Hakkari Üniversitesi islamismayil@gmail.com

ÖZET

"Engelli" sözcüğü genelde hareket yeteneği sınırlanmış bire¬yi çağrıştırmaktadır. Hareket yeteneğini sınırlayan nedenler, doğuştan, doğum sırasında karşılaşılan ya da sonradan yaşanan bir hastalık veya kaza sonucu ortaya çıkmaktadır. Engelliliği sadece biyolojik açıdan açıklamaya çalışmak doğru bir yaklaşım değildir. Hastalıkların sadece biyolojik bir süreç olmadığı, toplumsal ve kültürel boyutunun da olduğu unutulmamalıdır. Görülüyor ki günümüzde engellilik olgusunun sadece biyolojik olarak değil toplumsal ve kültürel yönlerden de ele alınması gerekmektedir.

- **Kimdir Engelli Birey?**
- **Engel nedir?**
- **Kime Göre Engelli?**
- **Neye Göre Engelli?**

Engel sosyal çevrenin bireyden istekleri, beklentileri sonucu ortaya çıktığı için bireyin kendi problemi olmaktan çıkıp sosyal bir problem olmaktadır. Bu yüzden birey belli ortamlarda engelli olabilirken, bazı ortamlarda engelli olmayabilir. Örneğin görme yetersizliği olan birisi sesli sinyallerin, Braille yazıların yer aldığı uygun fiziksel donanıma sahip yerlerde engelli olamazken, bu özelliklere sahip olmayan yerlerde engelli olabilir. Bedensel veya tekerlekli sandalye kullanan birisi, mimari düzenlemelerde olan eksiklik, rampaların yokluğu, kaldırımların uygun olmayışı, asansörlerin olmaması nedeniyle sorun yaşarken, gerekli düzenlemeler yapılmış olan yerlerde hiçbir sorunla karşılaşmayabilirler. Engellilerin yaşadıkları sorunların temelinde sadece sahip oldukları "yetersizlik" değil, yetersizliğinden kaynaklanan farkı bahane eden toplumun, engelli bireylere karşı sergilediği farklı engelleyici tutum ve davranışlar ve ayrımcı uygulamaları pekiştiren yanlış değer yargıları da vardır. Farklılıkları olan insanları engelli kılan toplumdur. Eğitim ve iş ortamlarında engelli birisiyle karşılaştığında onun bilgi, beceri ve yeteneklerini görmeden, ona kendini tanıtma imkânı vermeden önyargılı davranmak, engelli birisini gördüğü zaman ona şaşkınlık ve hayranlıkla bakmak, sağlıklı birisinin engelli birisiyle evlenmesini aklının ucundan geçirememek gibi önyargı ve tutumlar nedeniyle engelli bireyler toplum içinde hak ettiği yeri alamamakta, dışlanmakta ve "ötekileştirilme" denilen durumla karşı karşıya kalmaktadırlar. Bireyin toplumla, çevresiyle etkili bir iletişim kurma çabasının önünde engelinden kaynaklanan sorunlarla birlikte, çevreden kaynaklanan önyargılar, acımak, dışlamak, ayrımcılık gibi engelleyici tutum ve davranışlar ONLARIN toplumla bütün olamamalarına "öteki"leştirilerek ayrımcılığa uğramalarına sebep olmaktadır. Sağlık, rehabilite, eğitim, ekonomi, istihdam mimari gibi sorunların tek nedeni ÖNYARGI VE AYRIMCILIKTIR. Örneğin, tekerlekli sandalye kullanan engelli birisi için şehir mimarisi en büyük sorun olurken, işitme engelli biri için şehir mimarisinin hiç bir önemi yoktur. Engellilerin engellenmesine neden olan en önemli etmen ayrımcılıktır.

Bu çalışmada bilimsel veriler ışığında engellilerin sorunları dile getirilecek ve bu sorunlarının temelinde yatan toplumsal önyargı ve ayrımcılık gibi nedenlerin üzerinde durulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Engellilik, Bakış Açısı, Önyargı, Ayrımcılık**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Devlet ve Dini Gruplar İlişkisi Bağlamında Diyanet

Assoct. Prof. Özcan GÜNGÖR
Ankara Yildirim Beyazit University, ogungor@ybu.edu.tr

ÖZET

Türk tarihinde din ve devlet ilişkileri farklı şekillerde ancak belirli bir sistematik içinde devam etmiştir. Temelde bu iki kurum arasında doğasından kaynaklanan zorluklara karşın Türk halkı ve devleti nezdinde konunun dengeli tutulmaya çalışıldığı görülmektedir. Egemenlik ve belirleyicilik ekseninde olmadan dengeli bir işlevsel araçsallaştırmanın karşılıklı olduğu hemen dikkat çekmektedir.

Selçuklu-Osmanlı siyasal geleneğinde dinin devlet gerekliliği olarak işlevselliği dikkat çekerken Türkiye Cumhuriyeti'nde din alanı daraltılmış olsa da bir devlet gerekliliği olarak yine rol oynamaya devam ettiği görülmektedir. Bu bağlamda Şeyhulislamlık kurumunun Diyanet'e benzeyen yanları varsa da işlevleri ve etkisi bakımından ayrıldığı noktalar da mevcuttur. Cumhuriyet döneminde devletin din ile ilişkisini Diyanet üzerinden kurguladığı görülmektedir. Eskiye oranla gayrimeşru hale getirilen bütün dini gruplar yasal olmasa da faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

Diyanet'in bu gruplar tarafından farklı değerlendirmelere konu olduğu bilinmektedir. Bu farklı değerlendirmelerin temeli ülkenin yaşadığı ideolojik dönüşümlerin bu kurumlara ilişkin tutumlara yansımasından ibarettir.

Örneğin 80'li yılarda Diyanet'e "hıyanet" kurumu diyenler olduğu bilinirken bu çevrelerin günümüzde Diyanet'e çok büyük roller biçtiği görülmektedir. Diğer taraftan kimi dini gruplar Diyanet'i dini hayatı en sahih biçimde yorumlayan ve itaat edilmesi gereken kurum olarak görürken; diğer bir grup da dinin devlet eliyle Diyanetçe şekillendirildiği ve laikliğin aletine dönüştürüldüğü iddialarını dile getirmekteler. Bunlar aynı anda da yaşanabilmektedir. Dini grupların Diyanet'e bakışı biraz de tarihten gelen medrese-tekke mücadelesi üzerinden de okunabilir. Ancak Cumhuriyet döneminde Diyanet'e ilişkin menfi tavırlarda devletin dini hayatta getirdiği kısıtlamalarla doğrudan ilişkili görünmektedir.

Gelinen noktada ülkede pek çok dini grup faaliyetlerini yürütürken çoğunluk itibariyle Diyanet'e ilişkin tavırlar değişmeye başlamışa benzemektedir. Bu defa yaşanan FETÖ olayı ülkede bir kez daha Diyanet ve dini gruplar konusunu gündeme getirmiştir. Konuya devletin halkın doğru dini bilgiye ulaşma noktasından Diyanet'in öncü rol oynaması beklentisi yanında siyasal iktidarın dini gruplarla olan yakınlığının verdiği avantajla dini grupları devlete yakınlaştırması bir tarafa; diğer taraftan kontrolsüz beyanat ve uygulama isteklerinin siyasal iktidarı rahatsız ederek Diyanet'i göreve çağırması ilginç bir noktaya işaret etmektedir. Bu bağlamda çalışmada Diyanet'in dini gruplarla sürdürdüğü ilişkinin a) ontolojik b) gündelik c) siyasal ve e) dini yönlerini ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Dini Gruplar, Diyanet, Devlet

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Tevrattaki On Emir İle İsra Süresindeki Dini ve Ahlaki Öğretiler

Assist. Prof. Beşir ÇELİK
Hakkari Üniversitesi bcelik56@hotmail.com

ÖZET

Vahye dayalı metinlerde birey ve topluma yönelik birçok dini ve ahlaki ilke yer almaktadır. Tevrat'ta Hz. Musa'ya indirilen On emir, insan tabiatının bir gereği ve evrensel öğretiler olduğu için sadece Yahudilikte değil, diğer ilâhî dinlerin kutsal metinlerinde de yer almaktadır. Kur'an'ın muhtelif sürelerinde bu öğretilere, İsrâiloğulları ile yapılan ahidlere ve onların yükümlülüklerine dair bilgiler bulunmaktadır. (Bakara, 2/83-84)

İbrânîce'si "on söz" anlamında "aseret ha-dibberot, batı dillerine "decalogue," Arapça'ya "el-evâmirü'l-aşere", Türkçe'ye "on emir" şeklinde geçen bu emirler, Hz. Mûsâ önderliğindeki İsrâiloğulları'nın Mısır'dan çıkışlarından yedi hafta sonra Sînâ dağında bizzat Tanrı tarafından Mûsâ'ya önce sözlü olarak bildirilen, ardından iki taş levha üzerine yazılıp verilen emirlerdir.(DİA, XXXIII, 334; Çıkış, 20, 32/15, 20/1-17) Bu ilahi emirlerin yer aldığı sürelerden biri de İsra, diğer bir adıyla Beni İsrail Süresidir. "Geceleyin yürütmek" anlamına gelen İsrâ, Hz. Peygamber'in bir gece, Mekke'den Kudüs'e götürülmesini ifade eder.

Çalışmamızda, sözü edilen bu ilahi öğretiler üzerinde durulacak ve bunların mukayeseli bir analizi yapılacaktır. Amacımız gerek İslamiyet'in ve gerekse diğer semavi dinlerin dayanağı olan vahyin, inançları düzeltme ve olumsuz niteliklere sahip insanları eğitmedeki evrensel roluna vurgu yapmaktır. Kutsal metinlerin karşılaştırılması ile ilgili genel çalışmalar yapılmışsa da, biz konuyu on emir ile İsra süresinde yer alan buyruklarla sınırlandırarak yaptık. İlahi buyrukların birey ve toplumu yönlendirmedeki olumlu etkisi şüphesiz konunun da önemini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Tevrat, Kur'an, Vahiy, On Emir, İsra Süresi.**

جامعة القدس
Al-Quds University
TS
TURKISH STUDIES

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

جعل الانسان خليفة على الارض –النظرة القرآنية–

Prof. Erkan YAR
Elazığ Fırat University, eyar@firat.edu.tr

الملخص

تسمية الانسان خليفة على الارض تستند إلى الأيات القرآنية. ولكن التفريق بين الجعل والخلق من ناحية المعنى هي النقطة المحورية في تأسيس النظرة القرآنية. اذا كان الخلق يفيد الوجود من العدم والجعل يفيد الصيرورة بعد الوجود. والقصة بكلياتها تحكي جعل البشر خليفة على الأرض. ما دامت الوظيفة محددة بالأرض فهي تتجاوز الأرض الى الكون كله الذي يقع نطاق معرفة الإنسان. لأن القرأن يخاطب الناس بقدر عقولهم. وخلافته في الأرض تشير إلى تحكمه بالأرض تعني الموجودات وصنعه الحضارة. وهو يقوم بهذه الوظيفة بقوته الفطرية. وتعليم الله الأسماء كلها للإنسان تشير الى هذا المعنى. وهو يستحق سجود الموجودات بهذه الخصوصية الفطرية التي أودعها الله فيه.

وفي هذه الرسالة أتبع ثلاثة مناهج وهي التحليل و المقارنة و النقد. وفي التحليل حينما يتحدث عن جعل الانسان خليفة على الارض فهي صورة تشبيهية بملك يشاور حاشيته. وفي المقارنة سأتحدث عن هذه القصة وعن جذورها الموجودة في التوراة والإنجيل وفي الثقافات الأخرى. وفي النقد سأشير إلى إختلافات فهم المفسرين لهذه القصة والوصول إلى الأهداف الحقيقية التي تكمن وراء هذه القصة.

وسنبين في النتائج أن آدم ليس أول البشر وإمكانية وجود آدميين أخر قبله.وان القرأن حينما يتحدث عن آدم فهو في الحقيقة يتحدث عن البشر ممثلا بآدم. وبيان أن حقيقة هذه القصة هو رد لما ورد في التوراة. وبيان حقيقة الحوارالذي دار بين الله والملائكة. وبيان منع آدم وزوجته من أكل الشجرة هو في الحقيقة أراد أن يأكلاها. لأن الإنسان بطبيعته يميل إلى المحظورات. وأكل الشجرة يشير إلى كشفه عن جوارحه. وابعاده عن الجنة الأرضية إنما كان نتيجة لتكاثره. و حقيقة الحوار الذي دار بين الله وإبليس إنما هو إشارة إلى ثقة الله بالإنسان.

الكلمات المفتاحية: الانسان، خليفة، الأرض، النظرة القرآنية.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Hisâlî Abdurrahman Çelebi'nin Beyyine leha'r-rüc̣hân 'inde te'âruzi'l-burhân Adlı Eseri ve Yargılama Hukuku Açısından Değeri

Prof. Nasi ASLAN
Çukurova Üniversitesi, nasiaslan@cu.edu.tr

Res. Assist. Ömer KORKMAZ
Çukurova Üniversitesi, okorkmaz@cu.edu.tr

ÖZET

Hisâlî Abdurrahman Çelebi, miladî 17. Yüzyılın ortalarında yaşamış olup (ö. 1087/1676) verdiği dersler, yazdığı eserler ve yaptığı yargı/kaza faaliyetiyle İslam-Osmanlı hukuku alanına katkı sağlamış bir Osmanlı âlimidir. Kadılık görevine ilk defa 1069 (1658) yılında Kayseri'de başlamış yaklaşık 18 yıl yargı faaliyetinin bizzat içinde bulunmuştur. Hayatının son anına kadar kadılık mesleğine devam etmiş, Zilkade 1086 (Ocak 1676)'da Eyüp kadılığına tayin edildikten kısa bir süre sonra Cemâziyelevvel 1087'de (Temmuz 1676) Bursa'da vefat etmiştir. Biyografisinden de anlaşıldığı üzere Hisâlî, yargı faaliyetinin işleyişine ve karşılaşılan problemlere vakıf bir âlimdir. Bu yüzden yargılama hukukuna dair yazmış olduğu eserler, alan açısından farklı bir önem arz etmektedir.

Hisâlî'nin yazmış olduğu Beyyine leha'r-rüchân 'inde te'âruzi'l-burhân (Tercîhu'l-beyyinât) adlı eser, kadı huzurunda öne sürülen birbirine zıt delillerden hangisinin tercihe şayan olduğu noktasında kadıya yardımcı olan başvuru kitabı niteliğinde bir eserdir. Yargı önünde davacı ve davalıdan her biri aynı konuda kendi iddiasını ispata yönelik bir delil arz ettiğinde İslam yargılama hukuku düzleminde bunlardan hangisinin diğerine tercih edilmesi gerektiğini tespit etmek zor bir ameliyedir ve yargının işleyişini yavaşlatma ihtimali bulunmaktadır. İşte bu tür durumlarda meseleyi açıklığa kavuşturan konuya özgü kitaplar yargılama hukukunun işleyişine hatırı sayılır derecede katkı sunmaktadır. Bu araştırmamızda Hisâlî Abdurrahman Çelebi'nin hayatından kısaca bahsedilecek ve Beyyine leha'r-rüchân 'inde te'âruzi'l-burhân adlı eseri tanıtılarak yargılama hukuku açısından önemi izah edilecektir. Ayrıca eserde yer alan yargılamaya dair ilkelerin İslam muhakeme hukuku alanına ne tür katkıda bulunduğu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yargılama Hukuku, Hisâlî, Abdurrahman Çelebi, Beyyine leha'r-rüchân, Tercîhu'l-beyyinât.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Apokaliptik Edebiyat ile "Kitab-ı Mukaddes"teki Ahiret İnancının Tahrifi ve Kıyamet Savaşı İle İlgili Teolojik Yorumların Tahlili

Prof. İbrahim COŞKUN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, ibrahimcoskun@hotmail.com

ÖZET

Kur'anda bildirilen kıyamet ve ahiret ile ilgili bilgilerin hedefi dünya hayatında son derece etkili, dinamik bir mekanizma oluşturmaktır. Kıyamet yalnızca Allah tarafından bilinebilir ve onu gerçekleştirmek O'nun küdretindedir. O halde insan ölüm sonrasında mükafat görmek için, dünya ha¬yatında iyi işlere koşmalı cezadan korunmak için ise, her fır¬satı değerlendirip kötülük etmekten kaçmalıdır. Ahiret, varılması kaçınılmaz, bu bakımdan kazanılma zo¬runluluğu bulunan aşkın bir hedeftir.

Apokalips Yunanca bir kelime olup manası, örtülü bir şeyi açmak, örtüsünü kal¬dırmaktır. Bu kavram, yahudilik ve hıristiyanlık içindeki bir hareketi ifade etmektedir. Buna gö¬re Allah, dünyanın sonu hakkındaki sır¬ları, bazı kişilere halka anlatmaları için açıklamıştır. Yahudiler bu dünyayı kudreti ile yaratan ve herşeyi idare eden bir Allah'a inanıyorlardı. Fakat bekledikleri Allah'ın dünyevî Hükümranlığı bir türlü kurulmuyor, "Allah'ın milleti"i her seferinde eziyorlardı. Bu karmaşık durum Allah'ın Hükümranlığı konusundaki umuda yeni bir tarz yorumu gerektiriyordu. İşte Apokaliptik litera¬tür ile bu ihtiyaca cevap vermiştir. Apokalipslerde insanın yaşadığı dünya ile Allah'ın kura¬cağı dünya arasında kesin bir ayrılık vardır. Şimdiki dünya günahlar ile dolu bir dünyadır. Gelecekte Allah'ın kuracağı dünya, bunlardan kurtulmuş olacaktır. Bu düşünce ile bu çağ ve gelecek çağ kavramlarını işleyerek, bu iki kavram arasında derin bir ayrılık meydana getirmiştir. Kitaplarda Mesihî Hükümran¬lığın ve Altın Çağ'ın tarihin sonunda yeryüzünde kurulacağı düşüncesi yer almıştır. Buna göre, Allah ya da O'nun Mesih'i tarafından bir mahkeme kurulacak, burada kötüler ve Beni İsrail'in düşmanları cezalandırılacaktır. Bu düşüncelere sahip olan kimi Hıristiyan ve Yahudi mezhepleri bir an önce armagedon savaşının gerçekleşmesini arzu etmektedirler. Ortadoğuda yaşanan şiddet ve savaşların bu inançlarla doğrudan alakası vardır. Biz tebliğimizde Kur'an'daki ahiret inancı ile apokaliptik edebiyat ile tahrif olmuş kimi Yahudi ve Hıristiyan mezheplerinin kıyamet ve ahiret inaçlarına yönelik yorumların tutarsızlıklarını tesbit etmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: **Armagedon, ahiret, Kur'an, Kitab-ı Mukaddes**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Hz. Süleyman'a İsnad Edilen Tevhid Akaidine Aykırı Haberlere Eleştirel Bakış

Prof. İbrahim COŞKUN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, ibrahimcoskun@hotmail.com

ÖZET

Hz. Süleyman Kur'an'da ismi çokça bahsedilen peygamberlerden biridir. O, büyük dünya nimetlerine mazhar olmuştu, dillere destan muazzam bir saltanatın sahibidir. O kuşdilini bilen, rüzgârın emrine amade kılındığı, insanlar, kuşlar ve cinlerden oluşan ordulara sahip bir peygamberdir. Bakır madeni ilk kez kendisi için bir pınar gibi akıtılmıştı. Cinler itirazsız hizmetini görür ve emrinden dışarı çıkmazlardı. Varlık ve mevki sahibi herkes gibi Süleyman (as) için de bir takım gayr-ı memnunlar zümresi türemişti. Bunlar onun aleyhine çeşitli fitnelerle çeşitli ihtilal denemelerine giriştiler. Onlar bir tevhid peygamberi olan Hz. Süleyman'a yakışmayan nice hurafeler uydurdular. Günümüzde de hala yürürlükte olan Yahudi inanç, kültür ve geleneklerindeki tevhid akaidine aykırı inanç ve uygulamaların bir kısmı bu hurafelere dayanmaktadır.

İslam düşüncesinde de Hz. Süleyman'ın Kur'an ve hadiste muhtasar olarak anlatılan bazı halleri ve icraatları bazı yazarlarca rivayetlerin kaynağına bakılmaksızın zenginleştirilmiştir. Rasyonel, objektif, kendi içerisinde tutarlı ve kapsamlı bakış açısına sahip olamayan kişilerin bu gayretleri ile pek çok hurafe, Hz. Süleyman'a isnad edilebilmiştir.

Biz tebliğimizde Hz. Süleyman'a isnad edilen hurafeleri belirledikten sonra kelam ilmi açısından sözkonusu hurafelerin tutarsızlıklarını tesbit etmeye çalışacağız. Ayrıca kimi Yahudi mezheplerinin hurafelere dayalı inançlarını esas kabul ederek kendileri gibi düşünmeyen başta Filistinli Müslümanlar olmak üzere diğer din ve mezhep mensuplarına karşı yürüttükleri şiddetin ve düşmanlığın anlamsızlığını ortaya koymaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Hz. Süleyman, Hurafe, tevhid, mucize

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kur'an'da Hz. Süleyman'a Verilen Nimetler

Assist. Prof. Abdurrahman ALTUNTAŞ
Gümüşhane Üniversitesi, abdaltuntas@hotmail.com

ÖZET

İslam'a göre Yüce Allah, başta Âdem olmak üzere birçok peygambere vahyetmiş ve bunlardan bir kısmının adlarını Kur'an'ı Kerim'de zikretmiştir. Kur'an'da zikredilen ve zikredilmeyen peygamberlerin hemen tamamı ilahi mesajın gereklerini yapmaya çalışmış ve bu yolda genelde hakkı kabul etmeyen kimseleriyle bir mücadeleye girişmişlerdir. Bu yüzden Kur'an peygamberleri ilahi vahyi insanlara ulaştıran ve davranışlarıyla insanlara örnek teşkil eden kimseler olarak nitelendirmektedir.

Kur'an'da Hz. Süleyman'a verilen nimetler çeşitlilik arz etmektedir. Bu nimetlerin çeşitli şekillerde verilmesi farklı durumlara işaret etmek için kullanılmıştır. Verilen nimetlerin aynı türden olmaması ortada farklı bir durumun olduğuna işaret etmektedir. Bu bağlamda çalışma, Hz. Süleyman'a verilen nimetlerin çeşitli açılardan değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Bu anlamda peygamberlere verilen nimetlerin nasıl kullanıldığı da önem arz etmektedir. Bildiri genelde Kur'an tefsirlerinden yararlanılarak oluşturulacak, Kur'an'ın değişik surelerinde geçen Hz. Süleyman ile ilgili ayetler bir bütün olarak değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Hz. Süleyman'a ilk olarak verilen nimet peygamberliktir. Yüce Allah, Nuh, İbrahim, İshak, Yakup gibi peygamberlere vahyettiği gibi ona da vahyetmiştir. Bundan dolayı Müslüman din bilginleri Hz. Süleyman'ı klasik manada peygamberlerden biri olarak telakki etmektedir. Peygamberlik verilmesi Hz. Süleyman'a verilen bir nimet olarak değerlendirilebilir.

İslam geleneğine göre Hz. Süleyman'a, peygamberlik nimetinin yanında hükümdarlık da verilmiştir. Bu sebepten o, hem peygamberlik hem de hükümdarlık gibi uhrevi ve dünyevi iki liderliği kendisinde toplamıştır. Bu durum Kur'an ayetlerinde ifade edilmekte olup, Hz. Davut'ta olduğu gibi oğlu Süleyman'a da peygamberlik ve krallık vasfı verilmiş ve babasına varis kılınmıştır.

Kur'an'da bildirildiğine göre Hz. Süleyman'a verilen nimetlerden birisi de rüzgârın emrine verilmesidir. Hz. Süleyman Allah'tan, kendisinden sonra kimsenin sahip olamayacağı güçte bir hükümranlık dilemiş, Allah da onun bu duasını kabul ederek, iktidarını güçlü kılması için, verdiği pek çok nimetin yanında, rüzgârı da onun emrine vermiştir.

Hz. Süleyman'a ilim verilmesi ona verilen nimetlerdendir. Hz. Süleyman'a verilen bu ilimlerden bir tanesi de kuşların konuştuklarını anlamasıdır. Kur'an'a göre Allah, Hz. Süleyman'a onu diğer insanlardan üstün kılan bir ilim olarak, başta kuşlar olmak üzere pek çok varlığın konuşmasını anlama yeteneği vermiştir.

Gözle görünmeyen varlıkların Hz. Süleyman'a itaat etmesi de ona verilen nimetlerdendir. Kur'an'ın anlatımlarına göre Hz. Süleyman'ın hükmettiği varlıklardan bir tanesi de İslam inancında gözle görünmeyen varlıklar olarak tanımlanan cinlerdir. Yine ayetlerde anlatıldığına göre Hz. Süleyman'ın emrine verilen gözle görünmeyen varlıklar, cinlerle sınırlı olmamış, aynı zamanda şeytanlar da onun emrine verilmiştir. Görünmeyen varlıklara hükmetme Hz. Süleyman'a verilen nimetlerdendir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Hz. Süleyman, Nimet, Peygamberlik

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Karekter İnşasında Dinin Yeri Bağlamında Kur'an'ın Hedeflediği İnsan

Assist. Prof. Abdurrahman ALTUNTAŞ
Gümüşhane Üniversitesi, abdaltuntas@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın giriş kısmında din eğitiminin genel değerlendirilmesi ve elde edilen ve elde edilemeyen sonuçlar ele alınacaktır. Genel itibariyle baktığımızda kısmen de olsa dini bilen, dini konuları yorumlayarak tartışan bir din eğitimi verdiğimizi söyleyebiliriz. Fakat dini yaşama, özellikle iman, ahlak, ibadet ve muamelat noktasında zaaflarımızın olduğunu itiraf etmek durumundayız.

Gelinen süreç aslında bizlere sadece öğrenmekle ahlaklı olunmayacağını ortaya koyuyor. Ahlaklı olmanın çok farklı bir şey olduğunu anlıyoruz. Buradan hareketle Kur'an'ın hedeflediği insan tipi nedir? Bir insanı ahlaklı bir kimse haline nasıl getirebiliriz? Kur'an nasıl bir karakter eğitimi ve inşası öngörmektedir? Bütün yönleriyle iyi bir Müslümanı yetiştirmek için din ne gibi bir rol oynar ve bu konuda çabamız acaba ne olmalıdır? Dinin veya Kur'an'ın karakter inşasındaki hedefi nedir? Bütün bu soruların cevabı Kur'an'dan hareketle verilmeye çalışılacaktır. Karakter eğitiminde Kur'an bizden ilk önce sağlam ve sarsılmaz bir iman sahibi olmamızı ister. İman her şeyin temelidir. Mücadele, sabır, tevekkül, teslimiyet gibi bütün kavramlar imanla anlam kazanır. Bu konu Kur'an'dan seçtiğimiz çeşitli örneklerle ortaya konulmaya çalışılacaktır. Firavun'un sihirbazları, Ashab-ı Uhdud ve Ashab-ı Kehf bu bağlamda örnek olarak ele alınacaktır.

Diğer bir noktada ahlaklı Müslüman ki buna da Hz. Şuayb, Hz. Eyyûb ve Hz. Âdem örnek olarak verilecektir. Verilen bütün bu örnekler bağlamında gerekli değerlendirmeler de yapılacaktır.

Öte yandan düzgün bir muamelatta önem arz etmektedir. Bu konuda hilm, iffet gibi kavramlar işlenecektir. Hz. Lut ve Hz. Nuh'un hanımlarının tutumu ve bunların karşısında Hz. Meryem ve Hz. Asiye'nin örnek davranışları ortaya konulacaktır.

Bu çalışmanın amacı hedeflenen karakter inşasının Kur'an'ı Kerim'e göre belirlenmesi olacaktır. Başka bir deyişle Kur'an bizden yeni nesli hangi karakteristik özelliklere sahip olarak yetiştirmemizi istemektedir, sorusunun cevabı aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Karakter inşası, İman, Ahlak, İnsan.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

What Is Scıentıfıc Knowledge and How Can It Be Obtaıned?
-An Study on Kuhn and Popper's Discussions About Science Paradigma-

Ümran EVKURAN
İstanbul Medeniyet University, umranevkuran@hotmail.com

Lect. Sema DİNÇ
Hitit University, orhan_sema@hotmail.com

ABSTRACT

Thomas Kuhn and Karl Popper are leading thinkers, have made significant contributions to social sciences. Kuhn earned the concept of "Scientific Revolution" in social sciences. According to Kuhn, scientific knowledge emerges in three stages. The first one is the period before the paradigm (pre-paradigm). In this period, various methods and theories are used for information. Over time, one of these theories comes to the fore. So the second phase, the normal science phase, comes. This generally accepted theory is the 'paradigm'. Disagreements arise between science and information models that function according to these paradigms. These incompatibilities initiate the third phase, the 'scientific revolution' period. The scientific revolution took place when more advocates emerged than the old paradigm of the new paradigm.

Popper defended liberalism and the idea of 'open society'. The most important contribution of Popper to social sciences is the principle of 'falsifiability'. Popper asks scientists to prove the opposite of their work. He believes that scientific knowledge will emerge only this way.

At first glance it can be said that Popper's thoughts are more rational and plausible and It was in the shadow of his Kuhn's scientific method and Kuhn developed a more efficient theory of science. The discussions between these two philosophers have made important contributions to the social sciences.

In this study, the discussions between Kuhn and Popper on the methodology and paradigm in science are addressed and this contributes to the social sciences is revealed.

Key Words: Kuhn, Popper, scientific knowledge, paradigm, scientific revolution, falsifiability

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON RELIGION AND SOCIETY
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

الإقناع في القران الكريم

refik.kasim@inonu.edu.tr
Refik KASIM
İnonu University Associate Professor Dr.

ملخص الدراسة

تناولت دراسات كثيرة الإقناع في عدة مجالات مختلفة من حيث الأسلوب والقيم وغيرها، ولكن ظل الإقناع في القران بعيداً عن إظهار حقائقه لكامنة والباهرة حسنة بكل القدرات البديعية التي يعجز الإنسان في حد ذاته عن سردها أو احتوائها بالشكل المضمون حسب ما ذكرت في مقام القرآن. لأن القرآن تميز عن لأساليب الإقناعية بأسلوبه البياني المقنع الذي يريح القلب ويتوافق مع العقل ويسعد الروح. لهدف من الدراسة هو خدمة لدين أولا وثانيا إظهار القرآن الكريم بمنظور علمي لا بمنظر آخر ومفهوم مختلف، وسيتم استخدام الأسلوب التحليلي والمنهجي والاستنباطي.

ويعد الإقناع في القرآن الكريم من أعظم الاقناعات الكتابية والمنطقية واللفظية والعقلية عموماً وذلك من حيث الأسلوب الدلالي المختصر والموجز بألفاظه القيمة والهادفة عظيمة المعنى ولقول والفهم والاتجاه الرائد والبناء، لأن كتاب الله تعالى تمحور في أسلوبه بالإقناع وذلك بحدة اتجاهات تمثلت حول الشخص والمقام والمكان ولغرض ولمقصود، واحتوت على لتوضيح والإرشاد والتوجيه ورقي التعامل ونباهة الشمول والإلهام الفكري في سواء في الرد المتمثل في الجواب أو في للسؤال. مشكلة البحث أن الإقناع في القرآن الكريم لم يأخذ بعين الاعتبار من قبل المفسرين وغيرهم.

وقد اشتملت الأساليب القرآنية في الإقناع على أسلوب المفاوضات الروحية بالأدلة العقلية، وعلو التأدب الخطابي لمخاطب من عدة نواحي سواء كانت مجتمعية كجهة أو مجتمع أو قوم التي كانت تعرف بالقبائل أو مملكة فارس وقريش والروم وغيرهم، أو شخصية كالملك والأمير وسادة لقوم من أمثال ملك الروم والفرس وسادة قريش، أو دينية كاليهودية أو النصرانية أو الغير دينية من عبادة الأصنام كأمثال يهود يتقرب بكل أصنافهم أو نصارى نجران وغيرهم، أو من أصحاب ما كان يعرف في الجاهلية بملة إبراهيم عليه السلام، كأمثال ورقة ابن نوفل وغيرهم.

من خلال النتيجة التي أسعى الى ذكرها في الخاتمة فإن الدراسة البحثية أظهرت قيم ومعاني وحوار وأسلوب ومنطق وقول القرآن الكريم المتمثل بالروح لمقنعة للخلق لمن يعرف مفاهيم الحوار والاقناع بعيداً عن كل الأقوال الاستشرافية الهادفة الى النيل من الآيات والقصص القرآنية المعروفة عند أهل العلم من العلماء والفقهاء والمفكرين وغيرهم. ولعلم فهذه الدراسة قد تعد الأولى بل الفريدة من نوعها في هذا المجال من حيث توضيحها للمواضيع القرآنية حول المسالك والطرق والمسميات في الإقناع وصلى الله وسلم على سيدنا محمد وعلى آله.

الكلمات المفتاحية: الإقناع، الأسلوب، الدلالة، المعنى، المفهوم

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2018
INCSOS
INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018 مارس

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek
Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri

2018
INCSOS

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk ve Batı Edebiyatlarında ve Toplumunda Kadın İmajı

Prof. Dr. Beyhan ASMA
Erciyes University, asmabeyhan@yahoo.com

ÖZET

Toplumlar arası ilişkilerde tarihin büyük bir rolü vardır. Bütün batı ve doğu kimliklerini kazanma sürecinde, karşılıklı ilişkilerin, mücadelelerin etkisi olmuştur. Bu sanayileşmiş toplumların etkisiyle ortaya çıkan bir durumdur. Sanayileşme ile nüfusun toprağa bağlı, tamamen olmamakla birlikte endüstriyel yapıya doğru yol alma sürecidir. Oryantalizm odağında ilerleyen modernleşme sürecinde 'kadın konusu' ise toplumsal dönüşümün en mühim konularından biri olarak karşımıza çıkar. Doğu olarak isimlendirilen ve coğrafya ile nitelenen belli kısımlarıdır. Doğu-Batı gibi yer ayrımlar öncelikle farklılık üzerine kurulmuştur. Ayrılık ve ötekiliği üreten tanımlayıcı ve sınıflandırıcı metaforlar mekân ilişkilerine de hükmederler. Bizzat Oryantalist söylem tarafından üretilen bilgi, 'Doğu' yu yaratır. Bu söylemler sadece bilgi değil bizzat betimlemeler olmuştur. Oryantalizm, bir bilim dalı, bir söylem tarzı ya da bir dünya görüşü olarak değerlendirilebilir. Oryantalizm, Oryantalist yazımların Doğuyu kültürel ve coğrafi bir birlik olarak kurma biçimlerine ilişkin zengin bir görünüm sunarak, kültürel ve cinsel farkın temsili sorununa ve ötekiliğin söylemsel durumuna ve felsefesine dayalı daha genel sorular sorabileceğimiz geniş bir alanın kurulmasına da öncülük eden bir çalışmadır. Ötekileştirilen Doğu' da oryantalistler kendilerine yasaklanmış olan ya da kendileriyle özdeşleştiremedikleri birçok özelliği Doğuya atfetmişlerdir. Örneğin pek çok Batılı yazar için Doğulu kadın gizemli, şehvetli ulaşılmaz bir arzu nesnesidir. Batı aklı, düşünmeyi ve bilimi temsil ederken, Doğu daima tembelliği, zorbalığı, geri kalmışlığı temsil eder. Bu bakış açısından dolayı da edebi yazımlarında doğal olarak Doğulu ve Batılı kadınlar kendilerine düşen payı almışlardır. Özellikle Türk kadını erotik görünümlerle Osmanlı kadın imajıyla, harem geleneğiyle algılanmış ve anlatılmışlardır. Edebiyatımızda ve Batı edebiyatlarında kadının kimliği ve konumu nerededir, algılama biçimi nedir gibi sorular karşımıza çıkar. Edebi yazımlarda Türk ve Batı Kadının tarihi dönemlere göre konumunun ne olduğu bu çalışmanın temel amacıdır. Aynı zamanda, Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte yapılan inkılâplar ile varılmaya çalışılan, istenilen modern Türk kadın imajı Batı kadın imajı ile karşılaştırılarak ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Doğu kadını, Batı kadını, Kadın imajı, Toplum**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Yabancı Dil Öğretimine Çeviri Katkısı

Yrd.Doç.Dr. Lokman TANRIKULU
Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, ltanrikulu@nevsehir.edu.tr

ÖZET

Teknolojinin gelişimiyle uluslararası ilişkilerin günden güne arttığı dünyamızda, yabancı dille iletişim kurma önemini artırmış, bu nedenle yabancı dil öğretimi ve öğrenimi herkes için zaruri ihtiyaç haline gelmiştir. Yabancı dil öğretiminde, kitap, radyo, televizyon, film vs. gibi hem görsel hem de işitsel araçlardan faydalanılmaktadır. Bunu gerçekleştirmek için günümüzde yabancı dil öğretiminde "dinleme-anlama (Hörverständnis)", konuşma (Sprechfertigkeit), "okuma-anlama (Leseverständnis)" ve "yazma (Schreibfertigkeit)" olarak adlandırılan dört dil becerisi esas alınmakta ve uygulamada değişik yaklaşım ve etkinliklerle bu becerilerin kazandırılmasına ve pekiştirilmesine çalışılmaktadır.
Çeviri, yabancı dil öğretiminde araç olarak kullanılmaktadır. Araştırmalarda yabancı dil öğretiminde yer alan çeviri derslerinin öğrenilen bilgileri destekleyici ve pekiştirici işlevi olduğu belirtilmekte ve bu doğrultuda yabancı dil seviyesine uygun olacak şekilde, değişik metin türlerinin seçilmesi önerilmektedir.

Bu çalışmada, öncelikle yabancı dil öğretim yöntemlerinde yer alan çeviri yöntemine ilişkin kuramsal bilgilere yer verildikten sonra kaynak dilden hedef dile ve hedef dilden kaynak dile çeviri şeklinde uygulanan çeviri derslerinin yabancı dil öğretimine-öğrenimine katkısı üzerine son yıllarda yapılmış olan çalışmalar incelenmiş olup, çevirinin yabancı dil öğretiminde araç olarak nasıl kullanıldığı, hangi metin türlerinin kullanıldığı ve çevirinin dil öğretimine katkısı ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Yabancı dil öğretim yöntemleri, çeviri yöntemi, araç olarak çeviri**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

ABD'nin Kudüs'ü İsrail'in Başkenti Olarak Tanıdığı Kararın BM Genel Kurulunda Yapılan Oylamayla Reddedilmesi Sürecinde Türkiye'nin Üstlenmiş Olduğu Rolün Alman Basınına Yansıması

Yrd. Doç. Dr. Lokman TANRIKULU
Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, ltanrikulu@nevsehir.edu.tr

Doç. Dr. Muhammet KOÇAK
Ankara Gazi University, muhammetkocak@gazi.edu.tr

ÖZET

5000 yıllık tarihe sahip olduğu tahmin edilen ve Müslümanların ilk kıblesi olan Kudüs, içerisinde barındırdığı kutsal yerler nedeniyle diğer semavi dinler olan Yahudilik ve Hristiyanlık açısından da çok önemli bir konumdadır. Tarihsel süreç incelendiğinde, her üç dinin mensuplarının bu kutsal şehri ellerinde bulundurmak için onlarca savaş verdiği de görülmektedir. 1967 yılı itibariyle şehrin İsrail kontrolüne geçmesi, Filistin ile İsrail çatışmalarının da odak noktasını oluşturmaktadır. İsrail 1980 yılında kabul ettiği kanunla Kudüs'ü başkent olarak ilan etmesine rağmen, hiçbir ülke bu kararı tanımamış ve elçiliklerinin Tel Aviv'de faaliyet göstermesine devam etmişlerdir. 6 Aralık 2017 tarihinde ABD Başkanı Donald Trump'ın "gecikmiş bir karar" ifadesiyle Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıması tüm dünya üzerinde büyük bir tartışmayı beraberinde getirmiştir. Birçok İslam ülkesi bunun üzerine 13 Aralık 2017 tarihinde toplanan İstanbul'daki İslam İşbirliği Teşkilatı Zirvesi'nde bir araya gelmiş ve Doğu Kudüs'ü Filistin'in başkenti olarak tanıdıklarını ilan etmişlerdir.

Tepkiler bununla da sınırlı kalmayıp, Başkan Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıma kararını reddeden tasarı BM Güvenlik Konseyi'ne taşınmış, fakat ABD'nin vetosu nedeniyle kabul edilmemiştir. Son aşama olarak ise kararın iptaline yönelik olarak Türkiye ve Yemen'in talebi 21 Aralık 2017 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda oylanmış ve neticede 128 Kabul, 9 Ret ve 35 çekimser oy sonucu ortaya çıkmıştır.

3 milyondan fazla Türk vatandaşıyla birlikte yaklaşık 5 milyon Müslümanın yaşadığı ve Avrupa Birliğinin lokomotifi konumundaki Almanya da ilgili oylamada "Kabul" yönünde oy kullanmış ve bu durum Alman medyasına geniş ölçüde yansımıştır. Gerek İslam İşbirliği Teşkilatının gerekse Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kararının alınmasında oldukça aktif bir rol üstlenen Türkiye'nin bu tutumunun Alman medyasında nasıl yer aldığı araştırmamızın ana unsurunu oluşturmuştur. Bu bağlamda Almanya'nın en çok satan üç gazete ve dergisinin bu doğrultudaki haberleri içerik analizi yöntemine göre değerlendirilmiş ve Kudüs'ün başkent olarak ilan edilmesi sonrası başlayan süreçte Türkiye'nin oynadığı rolün bu yayın organlarında nasıl görüldüğü ve değerlendirildiği tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alman Basını, Kudüs, Türkiye

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kudüs'ün Fethine Dair Önemli Bir Yazma Eser: Fetihnâme-yi Kudüs

Okt. Dr. Özlem ŞAHİN
Yozgat Bozok University, ozlem.sahin@bozok.edu.tr

ÖZET

Fetihnâmeler İslam ve Türk-İslam ülkelerinde fethedilen beldeleri, kazanılan zaferleri hükümdarlara, hanlara, valilere bildirmek için yazılan mektup ve fermanlarla bu fetihleri anlatan tarihi eserlerin genel adıdır. "Zafernâme", "beşâretnâme" ve "tehditnâme olarak da bilinen bu eserler dost devletler için bir müjde, düşman devletler için ise bir tehdit mahiyetindedir. Diğer bir adı fethiyye olan fetihnâmeler, genellikle Allah'a hamd, Hz. Peygamber'e salâtla başlar. Eserde fethedilen yerin öneminden bahsedildikten sonra şehrin veya ülkenin tasiviri yapılır ayrıca askerin çokluğu, düşmanın durumu, Allah'ın padişaha yardımı, düşman beldenin zaptedilmesi, düşmanın yenilmesi, padişahın Allah'a duası gibi çeşitli konu başlıklarına yer verilir.

Osmanlı ve Türk devletlerinin dışında tüm İslam ülkelerinde yazılan Fetihnâmeler Türkçe, Arapça ve Farsça kaleme alınmıştır. Klasik edebiyatımızda manzum, mensur ve manzum-mensur karışık olarak meydana getirilen fetihnâmelerin ilk örneklerine 15. yüzyıldan itibaren rastlanmaktadır. Bu eserler Tacizade Cafer Çelebi, Matrakçı Nasuh, Nabi, Celalzade Salih, Agehi Mansur Çelebi, Münif Mustafa, Seyyid Mehmed, Mehmed Esad Efendi, Ragıp Paşa gibi mühim ilim adamları ve itibarlı şairler tarafından kaleme alınmıştır.

Osmanlı tarihi olduğu kadar Osmanlı edebiyatı için de önem arzeden bu eserler kültür ve edebiyatımıza önemli katkılar sağlamıştır. Bildirimizde Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi'nde 19 Hk 1124/1 arşiv numarası ile kayıtlı olan müstensihliğini Abdullah b. Mahmud Figanizade Çorumi'nin yaptığı Türkçe mensur olarak kaleme alınmış "Fetihnâme-yi Kudüs" adlı yazma eserin tanıtımı yapılarak muhteviyatı hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Fetihnâme, Osmanlı edebiyatı, Osmanlı tarihi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar Üzerine Tespitler ve Teklifler: Sudan Kuran-ı Kerim Üniversitesi Örneği

Arş. Gör. Esra KİRİK
Sakarya University, ekirik@sakarya.edu.tr

ÖZET

Toplumların kendi dillerini yabancılara öğretmeleri süreci dünyada özellikle son iki yüz yıldır önem kazanan bir eğitim alanı olsa da, Türkiye'de bu çalışmaların tarihi çok yenidir. Türkçe'nin öğretimi alanında yapılan akademik çalışmaların azlığı, öğretimine yeni başlanan bir alan için çeşitli güçlükleri de beraberinde getirmektedir.

Yabancılara Türkçe öğretimi, kendi içinde sürekli yenilenmeye ihtiyaç duyan, öğretim süreçlerinde herhangi bir sorunla karşılaşıldığında hızlı ve tatmin edici çözüm gerektiren incelikli bir alandır. Öğretim kalitesinin artırılması, sürdürülebilir bir dil öğretim sisteminin oturması için öncelikle sorunların tespiti, soruna bağlı olarak deneyimlenen çözüm önerilerinin kayda geçirilmesi gerekmektedir. Alanla ilgili çalışmalar incelendiğinde, yurtdışında Türkçe eğitimi veren kurumlarda çalışan eğitimcilerin tecrübelerini yazılı olarak aktardığı çalışmalara pek rastlanmamıştır. Bu deneyimlerin yabancılara Türkçe öğreten başka eğitimcilere de fikir sunması ve akademik çalışmalara katkıda bulunması bakımından mühimdir.

Bu bağlamda çalışmada, Yunus Emre Enstitüsü'nün destekleriyle "Sudan Kuran-ı Kerim Üniversitesinde" tarafımızdan gerçekleştirilen Türkçe öğretim faaliyetlerinde karşılaşılan sorunlar ve süreç içerisinde tecrübe edilen çözüm önerileri aktarılacaktır. Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma ölçütlerine göre tespitler ve teklifler sunulacaktır. Bu doğrultuda Yunus Emre Enstitüsü'nün yabancı üniversitelerdeki Türkçe öğretimine katkıları da çalışmada yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Afrika, Sudan, Arapça, Yunus Emre Enstitüsü

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Gürsel Korat'ın Rüya Körü Romanında "Varolma" Kaygısı İle Başlayan Rüya Kardeşliği Örneği Olarak "Stefanos Ve Andronikos"

Dr. Canan OLPAK KOÇ
Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Personel Eğitim Merkezi, c_olpak@mynet.com

ÖZET

Roman türü metinler bir yönüyle okuru farklı kurmaca yaşantılara şahit tutarken diğer taraftan insan varlığına dair gösterilmesi neredeyse imkânsız olan bilinçaltı süreçlerinin hissedilmesini sağlar. Özellikle modern dönem kurmacaları daha çok insanı merkeze almış ve insanın hem kendisi hem öteki ile ilişkisinde varoluşsal kaygıları yansıtmışlardır. Bu manada Gürsel Korat'ın Rüya Körü romanı ilginç bir örnektir. İnsana ait temel var olma sorunlarının dönemle bağlantılı olmadığını gösteren bir roman olan Rüya Körü, iki karakterin Stefanos ve Andronikos'un macerasını anlatır.

Bu bildiri de roman karakterlerinden Stefanos ve Andronikos'un "varolma" kaygısı ile başlayan rüya kardeşliği varoluşçu bakış ile anlatılmaya çalışılacaktır. Gürsel Korat'ın Rüya Körü romanında gelecekte olanları rüyasında gören Stefanos'un ve geçmişi gören Andronikos'un hikâyesi anlatılır. Bu sebeple ikisi de rüya körü kabul edilir. Farklı özellikleri ile okurun karşısına çıkan bu karakterler aynı zamanda tarihi bir düzlemde varolma mücadelesi vermektedir. Annesiz büyüyen, babasından sevgi görmeyen, imparatorun yakınında iken kovulan, gittikçe değersizleştiğini düşünen Stefanos'un kaybettiği benlik saygısı ile güç ve iktidarın temsili olarak imparator olmak isteyen Andronikos'un hayatı bu varoluş mücadelesinde kesişir. Benlik saygısını kazanmak ve imparatorluk makamı her iki karakter için farklı mutluluk kapılarıdır. Rüya Körü romanında varoluşu tamamlama şekli olarak yolu, yolculuğu seçen bu iki karakterin her çağın insanına farklı şekilde seslendikleri görülür. "Olma" kaygısı etrafında birleşen bu kardeşlik hikâyesinde evrensel arayışa cevaplar vardır. Hırs ve iktidar heveslisi Andronikos'a karşın ait olduğunu sandığı toplumun değer yargılarına sorular sorarak benliğini anlamlandırmaya çalışan Stefanos insanoğlunun varoluş mücadelesinin bir örneği kabul edilebilir.

Anahtar Kelimeler: **Roman, Gürsel Korat, Rüya Körü, varoluş, varoluşçu karakter**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sekülerleşme Krizine Karşı Cumhuriyet Dönemi Türk Şiirinde Kudüs Duyarlılığı Şairler Ne Söylüyor?

Dr. Canan OLPAK KOÇ
Adalet Bak. CTE, Ankara Personel Eğitim Merkezi c_olpak@mynet.com

ÖZET

Klasik Türk şiirinde, gerek Divan şiirinin oluştuğu ortak kültürün gerekse imparatorluk sınırlığının genişliği etkisiyle, ülkelerin ve şehirlerin konu edildiği görülür. Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinde ise bakış açısının yön değiştirmesiyle beraber yeni ülke ve şehirler de şiirin konu halkasına dâhil olur. Bu değişikliği sadece şairlerin bakış açısına bağlamak doğru olmayacaktır. Çünkü dünyada yaşanan değişim insanın eşyaya, mekâna, zamana bakışını etkilediği gibi edebi eserleri de etkilemiştir. Şair şiirini dünyanın insana verdiği imkânlarla mı yoksa şair ruhun vazettiği duyarlılıkla mı kurmaktadır, kurmalıdır? Zamanın sunduğu gereklilikler insanın dünyada olma halinin kutsallığını evirmeye başlayınca sekülerleşme kavramı ortaya çıkmıştır. Sekülerleşme kavramının çeşitli yorumları vardır. Bu bildiride kavramın genel olarak tanımı yapılarak şiire etkisi, seçilen konu ekseninde bağlantısı kurulmaya çalışılacaktır. Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinde, Türk şiirin ilk Batılılaşma hareketlerinin başladığı zaman sonrasında, hem şekil yönüyle hem de konu bakımından büyük değişikliklerin görüldüğü bir dönemdir. Cumhuriyet Dönemi şiirinde coğrafyalar, temsil ettikleri temsil değerleriyle birlikte öne çıkmaya başlar. Bu tür siyasi duyarlılıklar ekseninde ele alınan coğrafyalardan biri de Filistin'dir. Filistin'in de daha çok, Kudüs şehri özelinde ele alındığı görülür. Kudüs, uzun tarihi geçmişinde üç semai dinin ortaya çıktığı ve Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanların kutsal saydığı bir şehirdir. Bu zengin arka planda, tarihi seyirde hep istenen ve uğruna mücadele verilen bir şehir olma sonucunu doğurmuştur. İslamiyet için, ilk kıble olması ve Miraç mucizesinin gerçekleştiği yer olması yönündeki inanışlar; Müslümanlar açısından Kudüs'ü özel ve önemli bir yer haline getirmiştir. Bu önem Cumhuriyet Dönemi Türk şiirine ne oranda yansımıştır? Şair sekülerleşmeye karşı direnerek şiirinde Kudüs'ü, dini bir çerçevede düşünerek mi ele almıştır? Yoksa dönemlerin konjonktürleri içerisinde belli siyasi düşüncelerin bir temsili şeklinde mi şiirde Kudüs görülmüştür? Bu bildiride, Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin belli örnekleri üzerinde söz konusu sorulara cevaplar aranmaya; ulaşılan tespitler sonrasında Kudüs duyarlılığının nasıl ve ne oranda, nasıl bir çerçeveye sığdırılarak anlatıldığı anlaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet Dönemi Türk Şiiri, Sekülerleşme Krizi, Filistin/Kudüs, Şiirde Duyarlılık.

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kerküklü Aziz Sami'nin "Mülhemât" İsimli Eseri

Yrd. Doç. Dr. Ramazan BÖLÜK
Munzur Üniversity, ramazanboluk@munzur.edu.tr

ÖZET

Bu bildiride Kerküklü Aziz Sami'nin "Mülhemât" isimli eseri transkribe edilerek metnin tanıtımı yapılacaktır. Eserin müellifi olan Kerküklü Aziz Sami hakkında bu eser dışında pek bir bilgi bulunmamaktadır. İsmindeki Kerküklü sıfatından ve Kerkük civarının kaybedilmesinden duyduğu üzüntüyü anlattığı şiirlerinden şairin Kerküklü olduğu anlaşılmaktadır. Eserini, isminden de anlaşılacağı üzere kalbine ilham veren duygulardan hareketle yazdığını, şiirlerini yazarken hislerinden başka hiçbir kayıt gözetmediğini dile getirir.
Tanıtılacak olan eser hicri 1336 yılında Kader Matbaasında yayımlanmıştır. Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Seyfettin Özege salonundadır. Eserde biri şaire ait olmak üzere üç mektup, ikisi mensur olmak üzere yirmi yedi şiir vardır. Mülhemât, millî edebiyat anlayışının ön planda olduğu bir dönemde kaleme alınmıştır. Vatan konusunun işlenmesi açısından bu dönemin özelliklerini barındırırken gerek dil, gerek kullanılan nazım şekilleri ve ölçü açısından bu dönem edebiyatının zevk ve anlayışıyla tam olarak örtüşmemektedir. Kerkük'ün kaybedilmesi karşısındaki duyguların kelimelere döküldüğü bu eserde Kerkük tarihine ilişkin bilgiler de yer almaktadır. Eserde, Kerkük'ün kaybedilişi karşısında şairin duyduğu derin üzüntü ve vatan hasretini ifade eden şiirlere ek olarak aşk ve ölüm hakkında şiirler de yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Mülhemât, Kerküklü Aziz Sami, Millî Edebiyat, Şiir**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sezai Karakoç'un Şiirlerinde Bir İslâm Şehri Olarak "Kudüs"

Prof. Dr. Zeki TAŞTAN
Van Yüzüncü Yıl Universtiy, zekitastan@gmail.com

ÖZET

Şehirler, kendilerini yurt edinen toplumların biçim verdiği kara parçalarından ibaret değildir. Esasen onlar, üzerinde barındırdığı insan topluluklarına şahsiyet kazandıran canlı varlıklardır. İnsanlık tarihi için büyük önem taşıyan köklü geçmişi göz önüne alındığında Kudüs'ün bu şehirlerin en dikkat çekici örneklerinden biri olduğu görülür. Öyle ki ilahî kaynaklı üç dinin (İslâmiyet, Hristıyanlık, Yahudilik) kutsiyet atfettiği Kudüs, bu inançların her birine mensup insanlar tarafından ilahî hakikatin çıkış yeri ve dolayısıyla kendi medeniyetlerinin tamamlayıcısı olarak kabul görmektedir. İnsanlık ve medeniyet tarihindeki ehemmiyeti ve kendisine atfedilen kutsiyet dolayısıyla Küdüs, sanatçılar için de bir ilham kaynağına dönüşmüştür. Bu sanatçılardan biri olan Sezai Karakoç'un şiirlerinde İslâm şehirlerinin mühim bir düşünsel çıkış etrafında anıldığı bilinmektedir. Karakoç'un özellikle bu şehirler içerisinde anmak suretiyle bir İslâm şehri olduğunu vurguladığı Kudüs, onun şiirlerinin anlam dünyasında ayrı bir yer edinir. İslâm medeniyetinin yeniden âbâd edilmesi fikrinden hareketle "diriliş" kavramını hayatının merkezine yerleştiren şair, Kudüs'ü de bu bağlamda yorumlar. Esasen şairin bu şehirlerin her birini İslâm coğrafyasını tamamlayan kadim ve kutsal topraklar olarak gördüğü açıktır. Ancak yine de İslâm şehirleri içerisinde Kudüs'ün ayrı bir önem arz edercesine resmedildiği fark edilir. Bu durum, konunun Filistin bağımsız mücadelesi etrafında ele alınması ve "İslâmî köklerinden koparılmak üzere zulme maruz bırakılan Kudüs" imgesi etrafında İslâm toplumunun varoluş mücadelesinin analiz edilmeye çalışılmasıyla ilgilidir.

Bu çalışmada Sezai Karakoç'un Kudüs'ü hangi anlamsal açılımlar etrafında şiirlerine taşıdığı, hangi yönleriyle ön plana çıkardığı ve nasıl yorumladığı üzerinde durulacak; böylelikle Kudüs'ün şairin fikir dünyasındaki yeri belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sezai Karakoç, İslâm Medeniyetinin "Diriliş"i, İslâm Şehirleri, Kudüs

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kudüs'ün Fethine Dair Önemli Bir Yazma Eser: Fetihnâme-yi Kudüs

Okt. Dr. Özlem ŞAHİN
Yozgat Bozok University, ozlem.sahin@bozok.edu.tr

ÖZET

Fetihnâmeler İslam ve Türk-İslam ülkelerinde fethedilen beldeleri, kazanılan zaferleri hükümdarlara, hanlara, valilere bildirmek için yazılan mektup ve fermanlarla bu fetihleri anlatan tarihi eserlerin genel adıdır. "Zafernâme", "beşâretnâme" ve "tehditnâme olarak da bilinen bu eserler dost devletler için bir müjde, düşman devletler için ise bir tehdit mahiyetindedir. Diğer bir adı fethiyye olan fetihnâmeler, genellikle Allah'a hamd, Hz. Peygamber'e salâtla başlar. Eserde fethedilen yerin öneminden bahsedildikten sonra şehrin veya ülkenin tasiviri yapılır ayrıca askerin çokluğu, düşmanın durumu, Allah'ın padişaha yardımı, düşman beldenin zaptedilmesi, düşmanın yenilmesi, padişahın Allah'a duası gibi çeşitli konu başlıklarına yer verilir.

Osmanlı ve Türk devletlerinin dışında tüm İslam ülkelerinde yazılan Fetihnâmeler Türkçe, Arapça ve Farsça kaleme alınmıştır. Klasik edebiyatımızda manzum, mensur ve manzum-mensur karışık olarak meydana getirilen fetihnâmelerin ilk örneklerine 15. yüzyıldan itibaren rastlanmaktadır. Bu eserler Tacizade Cafer Çelebi, Matrakçı Nasuh, Nabi, Celalzade Salih, Agehi Mansur Çelebi, Münif Mustafa, Seyyid Mehmed, Mehmed Esad Efendi, Ragıp Paşa gibi mühim ilim adamları ve itibarlı şairler tarafından kaleme alınmıştır.

Osmanlı tarihi olduğu kadar Osmanlı edebiyatı için de önem arzeden bu eserler kültür ve edebiyatımıza önemli katkılar sağlamıştır. Bildirimizde Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi'nde 19 Hk 1124/1 arşiv numarası ile kayıtlı olan müstensihliğini Abdullah b. Mahmud Figanizade Çorumi'nin yaptığı Türkçe mensur olarak kaleme alınmış "Fetihnâme-yi Kudüs" adlı yazma eserin tanıtımı yapılarak muhteviyatı hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Fetihnâme, Osmanlı edebiyatı, Osmanlı tarihi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar Üzerine Tespitler ve Teklifler: Sudan Kuran-ı Kerim Üniversitesi Örneği

Arş. Gör. Esra KİRİK
Sakarya University, ekirik@sakarya.edu.tr

ÖZET

Toplumların kendi dillerini yabancılara öğretmeleri süreci dünyada özellikle son iki yüz yıldır önem kazanan bir eğitim alanı olsa da, Türkiye'de bu çalışmaların tarihi çok yenidir. Türkçe'nin öğretimi alanında yapılan akademik çalışmaların azlığı, öğretimine yeni başlanan bir alan için çeşitli güçlükleri de beraberinde getirmektedir.

Yabancılara Türkçe öğretimi, kendi içinde sürekli yenilenmeye ihtiyaç duyan, öğretim süreçlerinde herhangi bir sorunla karşılaşıldığında hızlı ve tatmin edici çözüm gerektiren incelikli bir alandır. Öğretim kalitesinin artırılması, sürdürülebilir bir dil öğretim sisteminin oturması için öncelikle sorunların tespiti, soruna bağlı olarak deneyimlenen çözüm önerilerinin kayda geçirilmesi gerekmektedir. Alanla ilgili çalışmalar incelendiğinde, yurtdışında Türkçe eğitimi veren kurumlarda çalışan eğitimcilerin tecrübelerini yazılı olarak aktardığı çalışmalara pek rastlanmamıştır. Bu deneyimlerin yabancılara Türkçe öğreten başka eğitimcilere de fikir sunması ve akademik çalışmalara katkıda bulunması bakımından mühimdir.

Bu bağlamda çalışmada, Yunus Emre Enstitüsü'nün destekleriyle "Sudan Kuran-ı Kerim Üniversitesinde" tarafımızdan gerçekleştirilen Türkçe öğretim faaliyetlerinde karşılaşılan sorunlar ve süreç içerisinde tecrübe edilen çözüm önerileri aktarılacaktır. Dinleme, Okuma, Konuşma ve Yazma ölçütlerine göre tespitler ve teklifler sunulacaktır. Bu doğrultuda Yunus Emre Enstitüsü'nün yabancı üniversitelerdeki Türkçe öğretimine katkıları da çalışmada yer alacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Afrika, Sudan, Arapça, Yunus Emre Enstitüsü

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

التغيرات الصوتية في الألفاظ المشتركة بين اللغة العربية واللغة التركية

Arş. Gör. Seher KAYNAMAZOĞLU

Karamanoğlu Mehmetbey University, seher.kaynamazoglu@gmail.com

ÖZET

ف هذه الورقة البحثية إلى بيان نبذة تاريخية عن اللغة العربية في تركيا، وبيان الخصائص اللغة التركية بشكل عام. ثم يشير هذا البحث إلى الخصائص الصوتية في اللغة التركية التي تسبب تغييرات صوتية في الألفاظ العربية التي تُستعمل في اللغة التركية عن طريق أمثلة مختلفة تعرض هذه التغييرات، للوصول إلى أنواع التغييرات الصوتية وتصنيفها. وبعد ذلك يهتم هذا البحث بالألفاظ التركية الموجودة في اللهجة الأردنية بالتناسب مع الخصائص الصوتية العربية في ضوء وجود التغييرات الصوتية بالاستفادة من أمثلة متنوعة. وبالإضافة إلى ذلك يحتوي هذا البحث على بعض ضروب الأمثال العربية المستعملة في اللغة التركية

واستنادًا إلى ما سبق تتضمن هذه الورقة البحثية إلقاء الضوء على أبرز القضايا المتعلقة بالمسائل الصوتية بالاستفادة من الألفاظ المشتركة بين اللغة العربية واللغة التركية لموجودة في المعجم العربي - التركي لحديث عند سَرْدَار مُتْشَالي (Serdar Mutçalı) من خلال مراجعة بعض الألفاظ المشتركة مراجعة تحليلية لوضع الظاهرة الصوتية ضمن موقف اللغة التركية في الألفاظ العربية. وفي هذا البحث نحاول القيام بتحليل الألفاظ العربية شائعة الاستخدام في اللغة التركية، والألفاظ التركية شائعة الاستخدام في اللهجة الأردنية بهدف الوصول إلى القواعد الصوتية في اللغة التركية، والقواعد الصوتية في اللغة العربية.
وبناء على ما سبق يسعى هذا البحث إلى الكشف عن ضروب من الأمثال العربية داخل اللغة التركية بالاستفادة من عدّة أمثلة تدور حوله.

التغييرات الصوتية، ألفاظ المشتركة بين العربية والتركية. كلمة المفتاحية

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk Dillerinde Tarihen Çokluğun İfade Yöntemleri

Prof. Dr. Hacer HÜSEYNOVA
Azerbaycan Devlet Pedagoji University, hacerhuseynova@mail.ru

ÖZET

Azerbaycan -Türk dilçiliyinde kemiyyet kategorisi son zamanlara kadar kapsamlı analiz obyektine çevrilmemiş, kantitatif kategorisi deyince çok zaman eşyanın say itibari ile çokluğundan danışılmışdır.Tarihen miktar sayıları ile ifade edilmiştir. Modern Türk dillerinde olduğu gibi, eski yazılı abidelerde de sayılar, eşyanın miktarını ve sırasını bildirmiştir. Hatta birden ona kadar olan sayılar sadece fonetik özelliklerine göre modern sayılardan farklanmışlar: 1- bir- bir; 2- iki-eki // iki vb.

IX-X yüzyıllardan sonra türk dillerinde onluk sayılarından sonra teklik bildiren sayıların işlenmesi ile karmaşık sayılar da oluşmuştur. Örneğin; 17- on yeti. "Orhun-Yenisey" yazıtlarında çoğluk bildiren kop//kopan (çok), azar-azar (az); üküş // üküs (fazla-çok) sözleri ve isimlerin sonuna -ça, -çe eklerini artırmakla oluşmuştur. Örneğin; eligçe-elliye kadar; birçe- bire kadar.

Abiderde işlenmiş sıra sayıları miktar sayılarına -ınc, -inc, -ünc eklerini artırmakla düzelmişdir. Örneğin; birinc-birinci;bişinc-beşinci. Göktürk yazıtlarında cemlik kavramı ifade eden toplu sayılardan istifade edilmişdir.Göytürk yazıtlarında işlenmiş rakamların bir kısmı modern Türk dillerinde hiçbir değişiklik olmadan kullanılmaktadır. İyirmi sayısını şu şekilde parçalamak olar: İki-r-mi. Azerbaycan dilinde iki sayının anlamına uygun ikiz sözü de vardır. İkiz sözü moğol dilinde "igir" şeklinde işlenir.İyirmi kelimesindeki "mi" on sayısı anlamındadır: altmış, yetmiş sayılarındaki -miş gibi.

Kemiyyet kategorisini ifade etmek için eski Türk yazıtlarında çeşitli yöntemler kullanılmıştır: morfolojik, sintaktik, leksik. Konu ile ilişkili kaynaklarda şu meselenin türk dilleri ile karşılaştırmalı tahkikine rastlanmamışdır.

Makalede eski türk yazılarına istinaden türk dillerinde kemiyyetin tarihen daha eski zamanlarda ve müxtelif yöntemlerle ifadesinin isbatına çalışılıyor. Yazıda türk dillerinde kemiyyet kateqorisinin ta esgiden mevcut olması ve az farklarla bütün türk dillerinde kullanılması meselesi hakda bilgilerin toplanması ve dikkata çatdırılması meselesi koyulmuşdur.

Türk dillerinin qohumluğunu isbat eden hususlardan birinin kemiyyet kateqorisisnin olması kanaetine gelinmişdir.

Anahtar Kelimeler: **Kemiyyet Kateqorisi, Esgi Türk Yazıları, Ekler**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Ortadoğu'da (İslam Dünyasında) Kalkınma Arayışları ve Finans Sektörüne Yansımaları: İslami Bankacılık ya da Katılım Bankacılığı Modeli

Doç. Dr. Nurgün KOÇ
Karabük University, nurgunkoc@gmail.com

Bedriye KOÇ
bedriyekocc@gmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşından yenik çıkması Ortadoğu'daki bütün dengeleri savaşın galipleri olan İngilizler ve Fransızlar lehine değiştirmiştir. Müslüman halkların çoğunlukla yaşadığı İslam coğrafyasında yapay sınırlarla belirlenen manda yönetimleri şeklinde devletler oluşturulmuştur. İkinci Dünya Savaşı öncesinde ve sonrasında manda yönetimleri bırakan emperyal güçler oluşturdukları yapılarla bu devletleri yönetmeye ve kaynaklarını sömürmeye devam etmişlerdir.

1948 yılında İsrail Devletinin kurulması ile Arap- İsrail savaşları başlamış, iki kutuplu dünyanın Soğuk Savaş döneminde bile Ortadoğu coğrafyasının halkları savaş ve çatışmalardan kurtulamamışlardır. Birlik oluşturmak ve ortak sorunların çözümüne odaklanmak hedefinin 1969'da Suudi Arabistan'ın Cidde kentinde İslam İşbirliği Teşkilatını ortaya çıkarması önemli bir adım olarak addedilebilir. Amacı İslam dünyasının hak ve çıkarlarını korumak, üye devletler arasında işbirliği ve dayanışmayı güçlendirmek olan ve 57 üyesi bulunan teşkilata Türkiye kurulduğundan beri üyedir. 1970 yılında Cidde'de gerçekleştirilen Birinci İslam Dışişleri Bakanları konferansında bir Sekretaryanın oluşturulmasına ve Kudüs'ün kurtarılmasına kadar Cidde'de faaliyet göstermesine karar verilmişti.

Milletlerin ayakta kalmalarının temel unsurlarından birisi iktisadi yapılarının güçlü olmasıdır. Bu süreçte kapitalizmin vahşi kapitalizme evrildiği süreçte daha fazla fakirleşen Ortadoğu halklarının refah ve mutluluğunu sağlamanın yollarını arayan entellektüeller ve karar vericiler bu çerçevede bazı adımlar atmışlar, 1960'lardan beri teorisi savunulan İslami bankacılık ya da faizsiz bankacılığı finans sistemine sokmuşlardır.

Bu model Türkiye'de 2000'li yılların başlarından beri "Katılım bankacılığı" adıyla uygulanmaktadır. Atıl fonların ekonomiye kazandırılması, reel sektörün güçlendirilmesi, İslam coğrafyasının özellikle Körfez sermaye fazlasının Türkiye'ye çekilmesinin hedeflendiği anlaşılmaktadır.
Bu çalışmada mevcut literatürden yararlanmanın dışında özellikle bankacılık sektörüyle ilgili birinci elden kaynaklara başvurulacaktır. Ulaşılmak istenen hedeflerden biri İslami bankacılığın ortaya çıkma nedenlerini, özelliklerini ve geleneksel/ konvansiyonel bankacılık ile arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyabilmektir. Türkiye'nin bu alanda dünyadaki yerini tespit etmeye çalışmak diğer amaçtır. Daha da önemlisi kapitalizmin vahşi kapitalizme dönüştüğü günümüz dünyasında İslam İşbirliği Teşkilatı gibi kuruluşların ya da diğer karar alma mekanizmalarının ezilen Ortadoğu halklarının sorunlarına çare üretip üretemediklerini ortaya koyabilmek ve öneriler sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Ortadoğu, İslami Bankacılık, Katılım Bankacılığı, Yeni Dünya Düzeni, İslam İşbirliği Teşkilatı.

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Filistinli Öğrencilerin Türkiye ve Türkçe Metaforu

Prof. Dr. Halit KARATAY
Abant İzzet Baysal University, halitkaratay@gmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı sonrasında parçalanmasının ardından kalan Suriye, Irak, Mısır, Filistin, Hicaz (Arabistan), Trablusgarp, Tunus ve Cezayir gibi ülkeler, ne müstemleke dış devletlere karşı yürüttükleri bağımsızlık mücadelesini tamamlayabilmiş ne de içişlerinde tam bir demokratik yönetim anlayışını tesis edebilmişlerdir. Hem dış hem de içteki amillerden kaynaklanan istikrarsızlık her geçen gün derinleşmektedir. Geçmişten gelen sorumluluk bilinciyle sorunlarının çözümüne en büyük katkıyı ise Türkiye'nin sağladığı bir gerçektir. Bu katkıların en önemlilerinden biri de çeşitli bilim alanlarından onların ihtiyaç duyduğu insan kaynağını Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde eğitmektir. Bu amaçla her yıl Başbakanlığa bağlı çalışan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından yaklaşık 3000 öğrenciye burs verilmekte, Türkiye'de yükseköğrenim olanağı tanınmaktadır. Bu öğrenciler arasında Filistin'den gelen öğrenciler de vardır. Filistinli öğrencilerin Türkiye'de karşılaştıkları kolaylık veya zorluklar onların Türkiye'ye karşı olumlu veya olumsuz bir bakış açısı edinmelerine yol açmaktadır. Bu tutum, algı insanın belleğinde bir imge olarak belirir. İnsanlar bu duygu ve düşüncelerini daha etkili ifade etmek için kendi kültürel deneyimlerinden de yola çıkarak metafor denilen bir mecazlı anlatımdan yararlanırlar. Metafor, çağrışım yoluyla zihinde oluşan herhangi bir olay, durum ve nesneyi gerçek anlamını karşılayan sözcük dışında, yeni anlamda ve farklı bir sözcükle adlandırmadır. Bu çalışmada, Abant İzzet Baysal Üniversitesinin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören 10 Filistinli öğrencinin Türkiye ve Türkçe ile ilgili algıları incelenmiştir. Araştırmaya veri toplamak için nitel yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Filistin, Filistinli Öğrenciler, Türkçe, Türkiye, Türkiye'de Yükseköğrenim.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Küreselleşme ve Geleneksel Türk Anlatı Kahramanlarının Kültürel Değişimdeki Rolü ve Önemi

Dr. Nejla KAYALI ORTA
Mersin University, nejlakayali@mersin.edu.tr

ÖZET

21.yüzyılda küreselleşme ve teknolojinin gelişimiyle beraber pek çok kültürde değişimler yaşanmaktadır. Bu değişimle yerel ve millî kültürlerle beraber artık dünya kültürü ya da evrensel kültür kavramları ortaya çıkmıştır. Bu noktada kültürel aidiyetin günümüzde nasıl yer aldığı ve geleneksel anlatı kahramanlarının kültürel değişimde ve kültürel aidiyette nasıl bir rolü olduğu sorularının yanıtları bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Öncelikle kültür, küreselleşme, kültürel değişim, kültürel aidiyet, kültürel değişimde geleneksel ürünlerin kullanımı gibi kavramlara değinildikten sonra millî kültürün içselleştirilmesinde ve aktarılmasında geleneksel anlatıların ve kahramanlarının işlevleri üzerinde durulmuştur. Türk kültüründe öne çıkan geleneksel anlatı ve kahramanlardan örnekler seçilerek kültürel aidiyet ve değişim incelenmiştir.

Türk kültür ve sanat ürünü olan geleneksel anlatılar, sosyal ve kültürel kişiliğin inşasında önemli araçlardır. Destan, masal, fıkra, halk hikâyeleri gibi anlatılardaki kahramanlar, aslında Anadolu insanın içinden çıkan tiplerdir, ancak sahip oldukları özellikleriyle ya da temsil ettikleriyle aynı zamanda evrensel kültürün de bir parçasıdırlar. Bireyin davranışları kültürel ögeler tarafından belirlendiği için hem millî kültür açısından hem de evrensel kültür açısından bireylerin kültürel aidiyet kurabilmesi bakımından geleneksel anlatılar ve kahramanlar günümüzde de işlevlerini devam ettirmektedir.

Günümüzde sosyal ve psikolojik olarak bazı değerlerin eksikliği vurgulanmaktadır. Sonuçta bu anlatıların ve kahramanların diğer halk bilimi ürünleriyle beraber küreselleşme aracı olan teknoloji ve medya ile yeniden yorumlanarak aktarılması bireylerde öngörülen değerlerin pekişmesine, hem millî hem evrensel açıdan kültürel aidiyetin daha sağlıklı oluşmasına imkân sağlayabilmektedir. Özellikle çocuklara ve gençlere Korkut Ata'dan bilgelik; Oğuz Kağan, Burla Hatun gibi alp tipi kahramanlardan cesaret; Keloğlan ile dış görünüşe karşın iyi niyet, girişimcilik, fırsat eşitliği; Nasreddin Hoca ve Karagöz ile mizahla beraber düşünmek, düşündürmek; Banı Çiçek ve Bamsı Beyrek ile kadınla erkeğin toplumda eşit haklara sahip olduğu; Basat ile aklın, zekânın, inancın kaba güçten önemli olduğu gibi birçok değer aktarılabilir. Dolayısıyla bu anlatı kahramanlarıyla kahramanların temsil ettikleri değerler geleneksel ürünlerin içselleştirilmesinde, kültürün millî ve evrensel açıdan aktarılmasında önemli bir yere sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Kültürel Aidiyet, Kültürel Değişim, Geleneksel Anlatılar, Kahraman

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Rabguzi'nin Kısasü'l-Enbiya'sından Hareketle Kimi Kavramların Yeniden Gündeme Taşınması

Prof. Dr. Aysu ATA
Ankara Üniversitesi, DTCF, aata69@gmail.com

Hadi ŞENOL
TRT'den Emekli Belgesel Yazarı ve Yönetmeni, hadisenol48@gmail.com

ÖZET

Rabguzi, Harezm'de 1310 yılında Kısasü'l-Enbiya adlı çalışmasını tamamlar. O yıllarda henüz 9 veya 10 yaşlarında bir çocuk Şam'da hafızlık eğitimini yeni bitirmiştir. O çocuk, sonraki yıllarda yüzyılın yetiştirdiği çok önemli İslam bilginlerinden biri olarak anılan Hafız İbn Kesir'dir. Hayatı hakkında bugüne kadar hiçbir kayıta rastlanmayan, tek bilgi kaynağı yazdığı eser olan Rabguzi'nin günümüze dek gelebilen yalnızca Kısasü'l-Enbiya adlı kitabı var. İbn Kesir'in ise tefsir alanında iki, hadis alanında ya da dalında dokuz, fıkıh alanında dört, tarih ve tabakat alanında ise yedi eseri var.

Birbirlerinden 4000-5000 km uzaklıkta, İki farklı ortamda, aynı yüzyılın ilk yarısında, ayet ve hadislerin ışığında yazılan peygamber hikâyeleri hareket noktamız olacak. Başlangıç bölümlerinde yer alan yaratılış kıssası ve Âdem kıssalarının aynı ve farklı yanlarından yola çıkarak "Peygamberler Tarihi" ve "Dinler Tarihi"inde yer alan tarihler konusunu yeniden düşünmenin kapılarını aralamaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Rabguzi, İbn Kesir, Kısasül'l-Enbiya, Peygamberler Tarihi, Dinler Tarihi

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Akademik Öz Yeterliklerine İlişkin Görüşleri

Okt. Esra YILMAZ
İstanbul Üniversitesi, esraylmz61@hotmail.com

ÖZET

Türkiye'de çeşitli eğitim kurumlarında öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenci sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu öğrenciler, lisans, yüksek lisan ve doktora yapmakta ve alanlarında uzmanlaşma yoluna gitmektedirler. Bu süreçte öğrendikleri Türkçeyi kaliteli kullanabilmeleri önemlidir. Bu çalışmanın amacı; Türkiye'de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin akademik öz yeterliklerini belirlemek, akademik anlamda kendilerini yetersiz gördükleri alanları ortaya koymaktır.

Çalışma, Türkçeyi Türkiye'deki herhangi bir devlet eğitim kurumunda öğrenip lisans, yüksek lisans veya doktora yapan yabancı uyruklu öğrenciler üzerinde yapılmıştır. Araştırma; anket ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; İstanbul'da herhangi bir üniversitede lisans, yüksek lisans ya da doktora yapan öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin alanları sosyal alanlardan seçilmiş olup sayısal alanlarda çalışan öğrenciler araştırmaya dâhil edilmemiştir. Sosyal alanda öğrenim gören bu öğrenciler akademik anlamda kendilerini yetersiz görerek İstanbul Üniversitesi'nin hazırladığı 'Akademik Türkçe' kursuna gelen 30 kişilik öğrenci grubudur. Öğrencilere, böyle bir kursa neden ihtiyaç duydukları, aldıkları Türkçe eğitiminin yeterli olup olmadığı, 'Akademik Türkçe' kursundan beklentileri, akademik hayatlarında yaşadıkları problemler ve en çok hangi alanlarda zorlandıklarıyla ilgili sorular sorulmuştur.

Öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtlara ve anketlerden elde edilen verilere göre; öğrenciler, üniversitede akademik dili anlamakta ve kullanmakta zorlandıklarını, öğrendikleri Türkçenin akademik hayatlarında yetersiz olduğunu, özellikle sınavlarda yazmak istediklerini ifade etmekte zorlandıklarını ve okuldaki ders hocalarının tabiriyle sınavlarda 'basit ifadelerle 'yazdıkları için düşük puan aldıklarını, makale yazmak istediklerinde önce anadillerinde yazıp daha sonra Türkçeye tercüme ettiklerini ve bunun da zaman kaybına neden olduğunu ifade etmişlerdir. Bu yüzden 'Akademik Türkçe' anlamında kendilerini yetersiz gördüklerini, aldıkları Türkçe hazırlık öğretiminin akademik anlamda yetersiz olduğunu, bu bir yıllık eğitimden sonra kendilerini üniversiteye hazırlayacak kısa bir 'Akademik Türkçe' almaları gerektiğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı öğrenci, Akademik Türkçe, Öz yeterlik

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Çeviri veya Nezire Geleneğiyle Sınırlar Aşan Miraç Hadisesi'nin Kazak Folklorunda Halk İslamı (Folk Islam) ve Geleneksel İslam (Traditional Islam) Açısından Değerlendirilmesi

Yrd. Doç. Dr. Rüstem AŞİMOV
Ahmet Yesevi Üniversitesi, Tercüme Merkezi Başkanı, ashimov.rustam@ayu.edu.kz

ÖZET

İsra ve Miraç hadisesi İslam tarihinde hem Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s) hayatında yer almış bir ilahî vakadır, onun eşsiz mahiyeti teolojik araştırmalar başta olmak üzere öncelikle Arap, Fars ve eski Türk edebiyatında en çok işlenen mevzu haline gelmiştir. Coğrafik bakımdan birbirine yakın yerleşmiş doğu ülkelerin edebiyat sahasında Allah ve O'nun son peygamberini medheden manzum ve mansur edebi türler, akımlar meydana gelerek milli kültürlerinin zenginleşmesine, nüfusun dindarlığının yükseliş eğilimine katkıda bulunmuştur ki bunun en somut örneğini Türk divan edebiyatında görmemiz mümkündür. Edebiyat ilişkileri ve farklı kültürlerin birbirini tanımasında önemli role sahip çeviri etkinlikleri gereği kültürlerarası dolaşımını sürdüren Miraç olayı Batı uygarlığına kadar ulaşmış, hatta edebi prototip kaynağı teşkil etmiştir. Ayrıca, İbn-i İshak'ın "Siyer", İbn-i Hişam'ın "Siyer-i Nebi", "Kitabü'l Tican fi Mülük", Vakidi'nin "Kitabü'l-Magazi", Termizi'nin "Kitabü'l Şemail En-Nebi" gibi önemli eserleri peygamberimiz Muhammed (s.a.s.) vefatından sonra ona karşı duyulan sevgi, sadakat ve aşkı yazıya geçirmekten, biyografisine olan ilgiden kaynaklandığını kanıtlamaktadır. Şark-İslam medeniyeti etkileşimi içinde bulunan Kazak edebiyatında dinî konuyu işleyen manzum eserler halk edebiyatı (folklor) sahasında en son şekillenen edebî tür sayılır. Edebî türlerin oluşumunun tarihî faktörlere bağımlı olduğunu bölgede İslam dininin yayılması ve hâkim din konumuna gelmesi süreci göstermektedir. Yüzyıllar devamında Arap alfabesini kullanan Kazakların önce Latin, kısa bir süreden sonra Kirill alfabesine geçirilmesi kültürel ve manevi ilişkilerin zayıflamasına yol açmıştır. Geleneksel İslam'ın tesirini yıpratma çabaları neticesinde "halk dini" veya başka bir değişle "Halk İslamı" fenomeni meydana gelerek yerel halkın örf-adetlerinde, sözlü edebiyatı ürünlerinde yansımıştır.

Bu çalışmada, çeviriler dinî metinler ekseninde başladığının altını çizerek Kazaklar arasında dinî ideoloji ve Şerîat değerleri yaygınlaştırma bakımından misyonerler tarafından tehlikeli olarak değerlendirilmesine rağmen milletin dinî duygularının artmasına büyük önem arz eden "Hz. Muhammed'in Miraç Seferi" destanının tercüme ve nezire geleneğiyle Kazak halk edebiyatında hikâye edilişi poetiği, Halk İslamı (Folk Islam) ve Geleneksel İslam (Traditional Islam) açısından karşılaştırılarak tarihsel-genetik tipoloji çerçevesinde "suje sürekliliği" incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kazak Folkloru, Miraç, Halk İslamı, Geleneksel İslam, Dini Destan

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Şemâ'il-i Şems-i Cihân

Arş. Gör. Dr. Zeynep Dinçer BERDİBEK
Gazi University, zeynepdincer@gazi.edu.tr

ÖZET

İslam Peygamberi Hz. Muhammed'in bilhassa fizikî özelliklerinin tasvirini konu edinen "Şemâil-i Şems-i Cihân 'Aleyhi Salavâti'r-Rahmân" adlı eser Hâfız Divrikli İsmail Hakkı tarafından kaleme alınmıştır. Eserin 1910 yılında tıpkıbasımı yapılmış; ancak metnin akademik bir incelemesi ve çevirisi henüz yapılmamıştır. Metnin giriş bölümünün dışında iki temel bölümü bulunmaktadır. Giriş kısmında Peygamberimiz Hz. Muhammed'in hayatı ve sahip olduğu nitelikler ile şemâil kavramı hakkında kısa bir açıklama bulunmaktadır. İlk ve ikinci kısımda da şemâil metinlerinin genel özelliğine uygun olarak Hz. Muhammed'in dış görünüşü hakkında tasvirler yer almaktadır.

İkinci bâb kendi içerisinde on fasıldan oluşmakla birlikte burada her fasıl beden niteliklerine göre ayrılmaktadır. Toplam 41 sayfadan müteşekkil olan eserde; oldukça ayrıntılı olduğu düşünülen Hakanî Mehmed Bey'in "Hilye-i Saadet" adlı eserinden daha farklı ve detaylı niteliklere de yer verilmiştir.

Bu doğrultuda söz konusu çalışmada öncelikle "Şemâil-i Şems-i Cihân" adlı eserin Latin alfabesine çevirisi yapılacak, ardından metnin anlam dünyası incelenecektir. Son olarak eserin; Hakanî Mehmed Bey'in "Hilye-i Saadet" adlı eseri ile mukayesesi yapılacak böylece iki metnin farklı ve benzer nitelikleri ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hz. Muhammed, Şemail, güzellik, tasvir, imge.

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Nakşî-i Akkirmânî Dîvânı'nda Mi'râciyeler

Doç. Dr. Hikmet ATİK
Konya Necmettin Erbakan University, nevahik@hotmail.com

ÖZET

Asıl adı Ali olan Nakşî'nin hayatı hakkındaki bilgilerden onun, Divriği'de doğduğu, Halvetiyye Tarikatına mensup olduğu ve Koca Mustafa Paşa Dergâhı'nda tasavvufî eğitimini tamamladıktan sonra irşad vazifesiyle bugün Ukrayna sınırları içinde bulunan Akkirman'a gönderilmiş olduğunu anlıyoruz.

Nakşî, tasavvufî geleneğin içinde yetişen bir şair olması dolayısıyla sanat gayesi gütmeden müritlerini eğitmek amacıyla didaktik şiirler yazmıştır. Şiirlerinde tasavvufî temalar ağırlıklı olarak işlenmektedir. Şiirlerini sanat gayesi gütmeden, samimi, akıcı ve kolayca anlaşılabilecek bir dille tasavvufi temalar ağırlıklı olarak kaleme almıştır. Eserlerinde Allah, Allah-âlem ilişkisi, zikir, ibadet, iman, aşk, âhiret hayatı, dünyanın geçici olması ve bazı gizli sırlar gibi konuları ele almıştır.
Onun şiirlerine Zâtî Süleyman Efendi, Köstendilli Süleyman Şeyhî ve Abdullah Salâhî Uşşâkī gibi şairler tarafından şerhler yapılmıştır. Fuad Köprülü, Nakşî'yi Yûnus Emre takipçileri arasında zikrederken Rıza Tevfik Bölükbaşı onu meşhur filozof Sokrat'la kıyaslamaktadır.
Nakşî Ali Akkirmânî Dîvân'ının yanında Gavriyye, Aynu'l-Hayat adında iki mesnevî ve Esrâr-nâme adında mensur bir eser kaleme almıştır. Eserlerindeki ifadeler ve bilgilerden hareketle onun tasavvufî düşüncenin yanında, İslâmî ilimlere de fazlasıyla sahip olduğunu anlıyoruz.
İslâm edebiyatında Hz. Peygamber'in mi'racını konu alan eserlerin genel adı olan ve Mi'rac mûcizesinin ele alındığı eserler olan miraciyeler, Nakşî Divân'ında da geçmektedir. Divanda geçen miraç konulu şiirler, Kur'an ve hadislerde geçen miraç hakkındaki bilgiler doğrultusunda eğitici ve soru cevap şeklindedir.

Biz bu tebliğimizde Nakşi Ali Akkirmani Divan'ında geçen miraç konulu şiirleri ele alıp açıklamak ve araştırmacıların istifadesine sunmak istiyoruz.

Nakşi Divan'ından örnek miraç konulu gazel

İrişüp arşa Muhammed kaçan itdi seferi
Kodı ol yerde beden çün dahi varup ileri
İrüp aklı ceberûta dahi nefsi melekût
Yetişüp kalbi hamûta kim iletdi o peri
Görüp ol dem ki lâhûta çekilüp rûhı anun
Dahi sırr-ı azamûta irişüp kaldı geri
Bu kez ol nûr-ı hakîkat göricek zâtını çün
Özini mahv idüben komadı andan eseri
Görümez nûr-ı hakîkî o nûru bilmiş olun
Kanı yüzü müte'annî ki göre ol gevheri
Buyurur âyet-i yehdî bunu Nakşî yüri sen
Sözin isbât olur anda virür ol Hak haberi

Anahtar Kelimeler: Nakşî, Divân, Hz. Muhammet, Kudüs, Mirâc, Mirâciyye

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Maupassant'ın Bel-Amı Adlı "Eğitim Romanı"nda Kadınların İşlevi Üzerine

Prof. Dr. Ayten ER
Gazi University, aytener@gazi.edu.tr

ÖZET

"Eğitim romanları"nın 19. yüzyıl Fransız yazınında önemli bir yeri vardır. Bu kavram, yaşamı tanıma yolunda, etrafı kendisine öğüt verecek, rehberlik edecek ya da karşı çıkacak kişilerle çevrili ve farklı deneyimlerinden ders çıkaran bireyin öyküsü üzerine kurulan yapıtlar için kullanılır. Bu yapıtlar, yazıldıkları dönemin, toplumsal, siyasal ve ekonomik eleştirisi de yapmaktan çekinmezler. Guy de Maupassant'ın 1885 yılında yayınlanan ve gerçekçi roman ulamına yerleştirilen Bel-ami adlı yapıtı da bir "eğitim romanı"dır ve söz konusu kavram etrafında, 1880'li yılların Paris'indeki burjuva ortamını tüm yönleriyle betimler.
Romanda tutkulu fakir bir genç olan Georges Duroy'ın tolumda yükselmek için karşısına çıkan kadınların aşklarını kendi çıkarları doğrultusunda nasıl kullandığı anlatılır. Başkişinin etrafındaki yardımcı (adjuvantes) kadınlara bağlı varlığı ve kadınların işlevleri romanın merkezinde yer alır. Karşısına çıkan her bir kadın-Madeleine Forestier, Clotilde de Marelle, Virginie Walter ve Suzanne Walter-hem bir estetik nesne hem de toplumsal basamakları tırmanmadaki- toplumsal bir yer edinme, güç ve para-, araçlar olur ve hedefe ulaşmada başat rol oynarlar. Maupassant, romanında, başkişinin etrafını çevreleyen birbirinden farklı kadın tipleri çizerken, kadının söz konusu yüzyılda Fransız toplumundaki statüsünü de ele alır. Bu çalışmada, toplumbilimsel ve izleksel bir yaklaşımla, sonradan görme ve fırsatçı başkişi Georges Duroy'un gelişiminde ve toplumda bir yer edinmesinde önemli işlevler üstlenen kadınları ve buna bağlı olarak 19. yüzyıldaki statülerini irdelemeyi amaçlıyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Maupassant, Bel-ami, eğitim romanı,

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Bir Çocuğun Penceresinden Kadına Şiddet: Herve Mestron'dan Touche pas à ma mère (Anneme Dokunma)

Prof. Dr. Ayten ER
Gazi University, aytener@gazi.edu.tr

ÖZET

Bilindiği gibi, günümüzde kadına şiddet, ihlal edilen insan haklarının başında yer almaktadır ve bu konuya dikkat çekerek farkındalık yaratmayı amaçlayan çalışmalar da günden güne artmaktadır. Birleşmiş Milletler'in 20 Aralık 1993 tarihinde kabul ettiği "Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge'de kadına şiddet, "(…) kadınların haklarının ve temel özgürlüklerinin ihlali" olarak tanımlanır. Bu ihlalle "yaşama hakkı, eşitlik hakkı, özgürlük ve kişi güvenliği hakkı, kanun önünde eşitlik hakkı, tüm ayrımcılık biçimlerinden azade olma hakkı, ulaşılabilecek en yüksek fiziksel ve ruhsal sağlık standardı hakkı, adil ve elverişli çalışma koşulları hakkı, işkence veya diğer zalimce, insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleye veya cezalandırmaya maruz bırakılmama hakları" kadının elinden alınır.

Fransız yazar Hervé Mestron da 2012 yılında yayınlanan Touche pas à ma mère adlı çocuk romanında, kadına şiddeti bir çocuğun gözünden aktararak, tüm ülkelerin kanayan yarasına parmak basar; şiddete uğrayan ve susan kadının sözcüsü olur. Altmış sayfalık bu roman, şiddete maruz kalan kadınların dramını gözler önüne serer ve aile içi şiddete kurban ve cellat açısından yaklaşır. Oniki yaşındaki Cécile, babası tarafından terk edilmeyi kendisine yediremeyen ve içine kapanan annesinin yeni ilişkisinde yaşadıklarını gözlemler. Onun üzüntü, utanç ve yalanlarına tanık olur. İçinde kıvrandıkları şiddet çemberini kırmak için harekete geçerek bu durumun bir yazgı olmadığına dikkat çeker.

Yazar roman boyunca, okura adeta yol gösterir ve şiddet karşısında neler-in yapılabileceğini gösterir. Çalışmamızda, söz konusu romanı, toplumbilimsel bağlamda, kadına yönelik şiddet türleri açısından irdelemeyi amaçlıyoruz.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Mestron, Anne, Fiziksel şiddet, İhlal

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Siyer-i Veysî'nin Miraç Bölümü: Üslup ve Anlatım Özellikleri

Prof. Dr. Nuran ÖZTÜRK
Çukurova University, nryilmaz@cu.edu.tr

ÖZET

1037/1628 yılında müellifi Veysî (d. 1561/ ö. 1628)'nin vefatıyla tamamlanamamış Siyer-i Veysî (Dürretü't-Tâc fî Sîreti Sâhibi'l-Mi'râc) adlı siyer kitabının içerisinde Miraç bahsi dikkate değer bölümlerden biridir. Miraç hadisesi, Türk Edebiyatında genellikle manzum metinlerle işlenmiştir. Siyer-i Veysî'de ise mensur bir metin olarak bulunmaktadır. Anılan özelliğinin yanı sıra bu metnin, manzum miraç metinlerindeki menakıp dilinden farklılaştığı da görülmektedir. Öyle ki esere aktarılan rivayetlerin kaynaklarıyla birlikte aktarılışı diğer miraç metinlerinde rastlanmayan bir durumdur. Hatta Veysî bu rivayetleri aktarmakla yetinmeyip tenkidini de yapmıştır. Bu bakımdan eserin dil ve üslubu sadece rivayetler üzerine kurulu olmayıp dirayet özelliği de taşımaktadır. Böyle olmakla birlikte eser bir tarih metni olmayıp edebî oluşu bakımından bir yandan da Veysî'nin sanatkârane üslubunu çok iyi yansıtmaktadır. Bu itibarla eserin bahse konu bölümündeki dil ve üslubu taşıdığı bu özelliklerle birlikte bir arada görülebilmektedir.
Buradan hareketle Beytü'l-Mukaddes'i de kapsayan miraç hadisesinin işaret edilen metinle bir kez daha hatırlanması ve metnin hususiyetlerinin dile getirilmesi yerinde olur düşüncesiyle bu bildiri sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Siyer-i Veysî, Miraç, İnşa, Üslup**

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Sodom ve Gomere'de Bir Gönderge Olarak Kutsal Metinler

Arş. Gör. Ayşe Nur ÖZDEMİR
Trakya University, aysenurozdemir@trakya.edu.tr

ÖZET

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 1928 tarihinde basılan Sodom ve Gomore isimli romanı Türk edebiyatının önemli eserlerinden biridir. Roman Tevrat'ta ve Kur'an-ı Kerim'de bahsi geçen Sodom ve Gomore anlatısı üzerinde yükselir. Yazar, kendisine bir gönderge olarak seçtiği bu anlatıdan hareket ederek bir yeniden kurgulama/yazma sürecine girmiştir. Kutsal metinlerde bahsi geçen bu anlatı söz konusu romanda dönemin tarihsel gerçekliği doğrultusunda ağırlıklı olarak işlevsel bir dönüşüme uğratılır. Millî Mücadele sürecine aktif olarak katılan Yakup Kadri, düşman kuvvetlerinin işgali altındaki İstanbul ile halkının ahlaksızlığı sonucu Rab'bin gazabını üzerine çeken, gökten yağan ateşli kükürtle yıkılan Sodom ve Gomore kentleri arasında metinlerarası bir koşutluk kurar. Yazarın gerçekleştirdiği bu metinlerarası dönüşüm sadece işlevle sınırlı değildir. Ayrıca bir yeniden kurgulama, biçimlendirme ve yazma süreci de işlemektedir.
Konuya ilişkin literatür tarandığında yapılan çalışmaların tematik olduğu metinlerarasılık kuramından hareket eden bir yöntemsel yaklaşımın olmadığı görülmüştür. Bu çalışma, bir kutsal metnin farklı bağlam, işlev, anlam ve biçim düzleminde tarihsel bir kesite ışık tutmak amacıyla nasıl dönüştürüldüğünü irdeleyecektir. Bir edebî metnin, bir kutsal metni hareket noktası yaparken geçirdiği dönüşümlere metinlerarasılık kuramının yöntemleriyle yaklaşılırken bu tür bir işlemle ne amaçlanmış olabileceğinin de tartışması yapılacaktır; çünkü Yakup Kadri'nin Sodom ve Gomore metni, tarihsel bir dönemi sergilemek ya da salt estetik bir misyon üstlenmek amacıyla yazıldığı izlenimini uyandırmamaktadır. Bu tür bir üretimin ve yeniden yazımın gerisindeki motivasyonları tespit ettikten sonra, bunların söz konusu metindeki rolü, metinlerarasılık kuramının verileriyle bir sorunsal olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Yakup Kadri, Sodom ve Gomore, Tevrat, Kur'an-ı Kerim, Metinlerarasılık**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Çağatayca Münazaraların Sebeb-i Teliflerinden Türkçeye Bakış

Prof. Dr. A. DENİZ ABİK
Çukurova Üniversitesi, denabik@cu.edu.tr

ÖZET

Doğu Türk yazı dilinin Çağatayca olarak adlandırılan geniş dönemi içerisinde, özellikle Klasik Öncesi Çağatayca döneminde üç münazara bilinmektedir. Klasik sonrasında da münazaraların varlığı görülür. Ancak klasik sonrasındaki mevcut münazara örneklerinde sebeb-i telifler bulunmamaktadır. Klasik öncesinde Yakini'nin Ok Yay Münazarası ve Yusuf Emiri'nin Bengü Çagır Münazarasında sebeb-i teliflerde Türkçenin tanımlanması vardır. Farsça ile Türkçenin karşılaştırılması ile Türkçe eser yazma isteğinin belirtilişi bakımından bu münazaralardaki ifadeler dikkate değerdir. Çağataycanın Klasik dönem sanatçılarının sebeb-i teliflerindeki ifadelerin değerlendirilmesi de dönem sanatçılarının kendi dillerine bakışlarına ilişkin bilgi sunar. Türkçenin yazı dili olmasına yönelik ifadelerin Karahanlı Türkçesinden başlayarak değerlendirilmesi bize değerli bilgiler verecektir. Bildiride, münazaralardaki sebeb-i teliflerdeki Türkçeye ilişkin ifadeler ile diğer tarihi Doğu Türkçesi metinlerinin aynı bölümlerindeki ifadeler karşılaştırılacaktır. Bu karşılaştırmanın sonuçları tartışılacaktır. Tarihi Doğu Türkçesi metinlerinin sebeb-i teliflerinin kullanılan Türkçeyi adlandırması ve tanımlaması bakımından karşılaştırmalı bütüncül bir çalışmaya rastlanmaması bildirinin yararlı sonuçlar vereceğini düşündürmektedir. Bildirinin ulaşmak istediği amaçlar içerisinde özellikle eserlerin yazıldıkları dönemde yazı dili /edebi dil çerçevesinde müelliflerin, şairlerin dillerine kendi bakış açılarının bir arada görülmesi vardır.

Anahtar Kelimeler: Çağatayca, Türkçe, sebeb-i telif, münazara, Doğu Türkçesi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İkinci Dil Ediniminde Bireylerin Motivasyonunun Öğrenme Üzerindeki Etkisi

İzem DAĞDEVİREN
izemdag@gmail.com

ÖZET

Bireyi harekete geçiren, davranışlarını şekillendiren ve davranışın devamlılığını sağlayan içsel psikolojik veya dışsal araçlar neticesinde meydana gelen dürtü olarak tanımlanan motivasyon, ikinci dil edinim sürecinde büyük öneme sahip bir unsurdur. Bu önemin farkına varan uzmanlar, yabancı dil öğrenen bireylerin, öğrenmeleri üzerinde büyük etkisi olan motivasyonla ilgili kapsamlı araştırmalar yapmışlardır. Yapılan araştırmalar sonucunda ise düşünüldüğü gibi, motive olan öğrencilerin başarılarının önemli ölçüde arttığı gözlemlenmiştir. Bu durumdan hareketle, öğrencilerin dil edinimindeki başarı düzeylerini artırmak amacıyla, süreç içerisinde öğrenci motivasyonunu harekete geçirmenin yolları, içsel ve dışsal motivasyon kaynaklarını tanımlamanın önemi üzerinde durulmuştur. Bilhassa Maslow'un 'İhtiyaçlar Hiyerarşisi'nde temel aldığı varsayımdan hareketle, motivasyonun içsel bir olay olduğu savunulmuştur. İçsel motivasyonun harekete geçmesi için ise, bireylerin ihtiyaçlarının bilinmesinin gerekliliği savunulmuştur (Maslow, 1970). İhtiyaçların bu şekilde tespitinden hareketle gerekli durumlar oluşturulacak ve başarıya giden yolda ilk adım atılmış olacaktır. Bu araştırma, motivasyon kavramını tanımlamayı, dil öğretim sürecinde motivasyonun yerini açıklamayı, çağdaş eğitim sisteminde motivasyonun ne ölçüde gerekliliğe sahip olduğunu, (a) öğrenci başarısı üzerinde etkili olan unsurlar, (b) motivasyonun sınıf düzeni üzerindeki etkisi ve (c) öğrenci tutumunun öğrenmeye etkisi açısından özetlemeyi amaçlamaktadır. Ayrıca yapılan araştırmalar incelendiğinde, motivasyonun ikinci dil ediniminde vazgeçilmez bir yere sahip olması, bu konunun çalışılmaya değer olduğunu öngörmektedir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Başarı, İkinci Dil Edinimi, Dil Öğretimi, Tutum.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kazan Tatar Aydını Ayaz İshaki'nin İslam Memleketlerinde Adlı Yol Hatıralarında Kudüs

Yrd. Doç. Dr. Çulpan ZARİPOVA ÇETİN
Kafkas University, chulpancetin@gmail.com

ÖZET

Kazan Tatar edebiyatını ve Tatar halkının feci tarihini, yeni dönem Tatar Rönesans edebiyatının temel taşını atan yazar, gazeteci, büyük Tatar aydını ve milli azatlık hareketi önderi Ayaz İshaki'den başka göz önüne getirmek mümkün değil.
1931 yılının Aralık ayından 1932 yılının Mart ayının başlarına kadar Ayaz İshaki Yakın Doğu'da bulunur. Buraya o, İdil-Ural vekili olarak 6-17 Aralık aralarında gerçekleşen Bütün Dünya Müslümanlarının Kudüs'te yapılan Kurultayı'na katılır. İshaki'nin takdimi ve çabaları ile Kurultay Sovyet Birliğindeki Müslümanların hukuklarını savunup özel karar da kabul eder. Üç ay devamında İshaki Filistin, Mısır, Suriye, Lübnan ve bazı diğer ülkelerde bulunur, devlet ve cemiyet insanları, alimler, gazeteciler ve millettaşları ile görüşüp siyasi tarihi ve medeni konulara konferanslar düzenler, süreli yayınlarda konuşmalar yapar. Onun Yakın Doğu seferi yerli Arap, Türk, Ermeni, Fransız süreli yayınlarında geniş çapta yankı bulur. Böylece İshaki daha da saygın bir siyasetçi olarak tanınır. Seyahat sırasındaki tesirlerini, görüp duyduklarını edip Yeni Milli Yol dergisine sunduğu makalelerinde ve özellikle de İslam Memleketleri adlı Yol Hatıralarına yansıtır. Konuya ilişkin literatür tarandığında Ayaz İshaki'nin muhacirlikteki faaliyetleri ve yaratıcılığını araştıran Tatar bilim adamı Hatip Minnegulov'un hazırladığı akademik kitaplara başvurulmuştur.

Bu gezi esnasında Ayaz İshaki Kudüs'te bulunduğu zaman eski kalıntılar ve kutsal tarihî heykelleri de ziyaret eder. Bütün bu tarihi kalıntıların yazarın ilgisini daha çok bugünü anlama ve millet kaderini açıklama açısından çekmesi çalışmanın edindiği problemi oluşturmaktadır. A. İshaki bu seferi sırasında çeşitli milletler, çeşitli tabakalara ait insanlar ile görüşür, Osmanlı devletinin Kudüs'te bıraktığı izlerle ve Türklerle ilgili ilginç fikirlerini ortaya koyar. Bu probleme bağlı olarak mevcut seyahatnamede ve muhacirlik devrinde yazdığı bütün hizmetlerinde edibin canını sızlatan en önemli şeyin Türk ve İslam dünyasında anlaşmanın, birliğin yetersiz olmasının anlaşılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, bulunduğu ülkedeki hava durumunun veya geçen olayların İshaki tarafından memleketinin havası, memleketinde gerçekleşen olaylar ile kıyaslanarak izlenmesi bize yazarın vatan özlemini bütün derinliği ile anlamamıza yardım etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kazan Tatar edebiyatı, Ayaz İshaki, İslam Memleketlerinde, Kudüs.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Tatar Türklerinde Beşik Kültürü

Yrd.Doç. Dr. Çulpan ZARİPOVA ÇETİN
Kafkas University, chulpancetin@gmail.com

ÖZET

Beşik, bütün canlıların saklandığı ve onlara hayatta kalma imkânı sağladığı Nuh Peygamber'in gemisini hatırlatan doğa rahminin simgesidir. İnsan, doğduğu günden ölünceye kadar, cenin olduğu dönemde bulunduğu ana rahmi özlemini yaşar ve ona benzer nesneler (beşik, yatak ve tabut) yaratmaya çalışır.
Dünyanın herhangi bir yerinde ve bütün halklarda rastladığımız beşiğin yaratıcıları Türklerdir. Göçebe Türk halklarının hayat şartlarına uygun şekilde tasarlanmış olması ise onu özel yapmıştır. Fakat Tatar Türkleri bütün Türk boylarına nazaran oturak hayata daha erken dönemlerde geçtiklerinden ve soğuk iklimde yaşadıklarından bu toplumda beşik, şekil olarak biraz daha farklı olup tavana sabitleştirilmektedir.
Tatar Türklerinin aile içi gelenekleri içinde çocuk doğunca mutlaka yerine getirilen en güzel geleneklerin biri de Bebeği Beşiğe Yatırma ya da diğer adıyla Beşik Toyudur. Bebeğe isim koyduktan sonra beşiğe yatırırlar ve o gün sofraya sadece kadınlar çağırılır. Herkesin kendi durumuna göre bebeğe para ya da hediye getirmesi de adettendir.

Tataristan'ın bazı ilçelerinde beşiği loğusanın annesi, birçok il ve ilçede ise genelde kayınvalide veya çocuğun babası hazırlar. Bunun en güzel örneğini Altın Urda devri yadigârı olan Kazan Tatar destanı İdegey'de görebiliriz. Eskiden beşik, Tatar Türklerinde genel olarak söğüt ağacından örülür ve ona sevgi yüklü Talbişek adı verilirdi. Ayrıca, Tatar Türklerinde beşik etrafında birçok inanç da oluşmuştur. Beşikteki bebek, bir neslin –daha fazlası bir milletin- devamını ve ailedeki huzuru simgeler. Bebeği beşikte sallarken annesi bebeğe ninniler söyler. Böylece bebek annesinin sesi aracılığıyla onu kuşatan dünya ile bir bağlantı kurar. Beşikte yatan çocuğa söylenen ninniler, Tatar Türklerinde Bişek Cırları olarak adlandırılır: Konuya ilişkin birçok literatür taranmış olup konuyu ele alan akademik bir makaleye rastlanılmamıştır. Bu bağlamda Tatar Türklerinin kültüründe beşik konusu araştırma için problem edinmiştir. Bu probleme bağlı olarak bütün halkların kültüründe rastlanan ve evrensel bir değer olan beşiğin Tatar Türklerinin yaşamında tuttuğu yeri, onun etrafında oluşan inançları ve onun halk edebiyatına da yansımasını araştırma amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kazan Tatarları, Beşik, Kültür, Halk Edebiyatı.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İkidillilik ve İkidilli Bireyler Üzerine Bir Alan Yazın Taraması

Hasan Hüseyin ŞEN
hasyin_61@hotmail.com

ÖZET

Yaşadığımız şu günlerde toplumlar ve ülkeler arası etkileşim ve iletişim ortamı bireylerin birden fazla dil edinme ihtiyacı hissetmelerine neden olmaktadır. Bu ihtiyaç teknolojik gelişmeler sayesinde daha da artmaktadır. Ancak bireylerin bu ihtiyacı teknoloji sayesinde daha kolay karşılanabilmekte ve bireylerin dil edinme süreçleri kolaylaşmaktadır. Ülkeler arası seyahatler, göçler ve anne babalar arasındaki anadil farklılıkları ikidilli çocukların yetişmesini sağlamaktadır. Bu ve buna benzer sebepler günümüzde ikidilli bireylerin sayısını artırmakta, bu da ikidillilik üzerine yeni çalışmalar yapılmasını ve politik olarak yeni önlemleri, teşvikleri gerekli kılmaktadır. İkidillik genel haliyle bireyin iki dili etkili bir şekilde kullanabilmesini ifade eder. İkidilliğin nasıl oluştuğuna dair çeşitli görüşler vardır (Cummins 1980; Swain, 1981: Shuman, 1997: Bialystok, 1995). Örneğin Montrul (2008:), Grosjean'den yaptığı alıntıda ikidilliliğin ortaya çıkışı ile ilgili çeşitli sınıflandırmalar yapılabileceğini söylemektedir. Bu sınıflandırmaların dilleri edinim yaşı ve edinimsel sıralamaya göre olması gerektiğinden bahsetmektedir. Bu çalışmada ikidilliğin tanımı, neden önemli bir kavram olduğu ve artık günümüzde daha sık kullanılan çokdillilik kavramları ele alınacak; ikidilliğin sınıflandırılması ile ilgili görüşlere yer verilecek; ikidillilik üzerine yapılan çalışmalara değinilecek; ikidillilik ve çokdillilik kavramlarının günümüzde ifade ettikleri anlam, önem üzerine fikir beyan edilecektir. Ayrıca yapılan araştırmalar incelendiğinde ve ikidilliğin günümüzde ki karşılaşılma durumu, bireylerin ikidilli olmaya karşı istekliliği bu çalışmayı önemli kılmaktadır. Araştırmanın amacı, ikidilli bireylerin toplumda sağladığı avantajlar ve dezavantajlardır. Bu avantajlar toplumda fark edilebilir düzeyde midir? İkidilli bireyler toplumsal ve sosyal olarak daha başarılı mıdırlar? İkidillilik üzerine yazılan yazılar nelerdir? İkidilliliğin önemi nedir? gibi sorulara cevap bulmaktır. Bu çalışmada, ikidillik üzerine yapılan çalışmalar ve ikidilliliğin ortaya çıkış durumları ele alınmış. Bu durumlar alanyazın taraması şeklinde bulunan kaynaklardan incelenmiştir. Araştırmada ise tarama modeli kullanılacaktır. İkidilliliğin günümüz bireyleri için vazgeçilmez bir olgu olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İkidillilik, İkinci Dil Edinimi, Çift Dillililik, Çokdillilik, Bilingualism.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Ahmed Yesevi'inin Fakr-Nâmesi'nde İnsan Tipleri

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL
Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Bağlıca Kampüsü-Ankara,
E-posta. guzel@baskent.edu.tr

ÖZET

Fakr-nâme konusunu; tasavvufî tem'lerden alan, toplumun dünya ve ahirete dair olan eğitimini sağlayan didaktik bir eserdir. Bu eser; fakr'ın önemini, mahiyetini, makamlarını, dervişliği, dervişliğin belli-başlı sistemlerinden olan dört kapı kırk makamı; fakr'ın on makam, on nur, on yol, on orun'u ile altı fakr âdâbı, sekiz fakr makamı ve yedi fakr mertebesini; sûfî ve sûfîliğin esasları ve hususiyetlerini Hz. Muhammed'in sözlerine dayalı olarak anlatmaya çalışmaktadır.

Ayrıca Fakr-nâme, bir noktada Ahmed Yesevî'nin dervişlerine Vasiyet-nâmes'ini sunmasıdır. O, bu Vasiyet-nâme'sini:

"- Ey derviş! bu fakr-nâme'de her vasiyet ki yazıldı, Tanrı Taâlâ'nın kelamından, peygamberin hadislerinden ve icma-i ümmet'den yazıldı. Her tâlip, bu vasiyetlere göre amel edip doğru yol tutsa, dünya ve ahireti kolaylıkla elde eder. Ve eğer amel etmez ise, son anında yerini görüp pişman olur ve ahiret mahcubu olur. Her derviş bu kırk makamı bilmese ve amel etmese, onun şeyhliği şeytancadır. Bunlardan Ceberut makamı şeritat'tir, melekût makamı tarikat'ir, lâhut makamı ma'rifet'tir, nâsût makamı hakikat'tir" sözleri ile tamamlamaktadır.

Bilindiği gibi Özbek ve Türkmenler arasında Yesevîlik'in en kuvvetli bir şekilde benimsenmesinin sebebi, onların da tıpkı Ahmed Yesevî mensupları gibi sıkı bir şekilde şeriat esaslarına bağlı olmalarıdır.

Ayrıca Fakr-nâme'nin genel özelliği; azla yetinmek, alçak gönüllü olmak, nefse düşkünlük göstermemek, Tanrı'dan gayrıyı düşünmemek ve kendini Tanrı'ya teslim etmektir.

Bu cümleden olarak; Türklerin İslamiyet'i kabullerinde, İslâm'ın özünde bulunan değerlere benzer anlayış ve yaşayışın Türkler'in daha önceki inançlarında da var olmasının, İslamiyeti kabullerinde büyük bir rol oynadığını göstermektedir. Fakr-nâme'de yer alan - tarikat makam ve mertebeleri ile ilgili hususlar bir yana bırakılırsa-şeyh ve dervişlerin hâl ve hareketlerine dâir belli başlı sözler, bu müştereklerin ancak kudretli bir dil'de ortaya konmuş ifadeleri ve bu ifadelere dayalı olarak tespit edilen insan tip'leri kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. İşte biz de Fakr-nâme'de tespit ettiğimiz bu insan tip'lerini kısaca örneklemelerle vermeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: İnsan Tipleri, Makamlar, Tasavvuf, Fakr-Nâme, Hoca Ahmed Yesevi.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Michel Tournier'nin Düşüncelerin Aynası adı yapıtında Bellek ve Alışkanlık Kavramları

Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR
Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, tulingungor@gazi.edu.tr

ÖZET

1924'te Paris'te doğan ve 2016 yılında vefat eden Fransız edebiyatının önemli yazarlarından Michel Tournier, ilk romanı Cuma ya da Pasifik Arafı adlı yapıtıyla büyük ilgi toplamış, Fransız Akademisi'nin Roman Büyük Ödülü'nü almıştır. Mitlere ve insan doğasına yeni yorumlar getiren yazar, 1972'de Goncourt Akademisi üyeliğine seçilir.

Genellikle mit ya da efsaneleri günümüz çağına uyarlayan yazarın roman ve öykülerinde tema olarak insanların zayıf yönlerini, sapkınlıklarını, takıntılarını ele aldığı ve günlük ve sıradan gibi görülen bazı kavramları mizahi bir anlatımla aktardığı görülür. 1994 yılında yayımlanan ve 2017 yılında Türkçeye çevrilen Düşüncelerin Aynası adlı deneme kitabında felsefenin anahtar kavramlarını karşıtlarıyla beraber işleyen Tournier, bu kavramlara farklı bir bakış açısıyla bakmamıza olanak tanır. Yazarın bir tür felsefi kavramlar sözlüğünü anımsatan deneme kitabında erkek –kadın, efendi-uşak, su –ateş, tarih- coğrafya, ruh-beden, gösterge –imge, edim ile güç gibi birçok kavram karşıtlarıyla ele alınarak hem felsefi hem fiziksel boyutları incelenir. Her kavramın en az kendisi kadar olumlu bir karşıtı olduğunu savunan Michel Tournier, Düşüncelerin Aynası adlı yapıtında bellek kavramını alışkanlık kavramının karşıtı olarak ele alır. Kültür, bellek, düş gücü gibi kavramların zihne bağlı olduğunu belirten yazar, bunların yaştan yaşa, durumdan duruma değişebilen şeyler olduğuna dikkat çeker.

Bu çalışmada, Michel Tournier'nin "bellek" ve " alışkanlık " kavramlarını nasıl ele aldığı ve bu kavramların birbirleriyle olan karşıtlıklarını nasıl ortaya koyduğu incelenmeye çalışılacaktır. Çalışmamızda ayrıca yazarın toplumsal ve bireysel bellek konusundaki yaklaşımları karşılaştırmalı bir bakış açısıyla irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tournier, Düşüncelerin Aynası, Bellek, Alışkanlık

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Yumuşak Güç Kavramından İnsan Merkezli Değerler Politikasına: Türkiye Cumhuriyeti İnsani Yardımlar Örneği

Yrd. Doç. Dr. İbrahim Ethem ARIOĞLU
Ankara Yıldırm Beyazıt Üniversitesi, iearioglu@gmail.com

ÖZET

Bir ülkenin gerek yurt içi ve gerekse yurt dışı izlediği politikaların doğruluğu ve etkinliği kadar, sahip olduğu askeri ve ekonomik gücün yanında yumuşak güç potansiyeli de kamu diplomasisinin başarısını belirleyen unsurlar arasındadır. Yumuşak güç, bir ülkenin kültürünün, siyasi fikirlerinin ve politikalarının çekiciliğini ifade eder. Türkiye´nin sahip olduğu yumuşak güç, hem biçimi hem de kapsamı itibariyle diğer ülkelerden farklılıklar arz eder.

Türkiye´nin yumuşak güç potansiyeli, askeri yahut teknolojik üstünlükten ziyade, tevarüs ettiği tarih ve kültür derinliğinden kaynaklanmaktadır. Yumuşak güç ve Türkiye kavramları yan yana geldiğinde konu güçten ziyade insan merkezli bir değerler politikasına evrilmektedir. Çünkü yumuşak güç kavramı, eldeki hangi argüman üzerinden vurgulanırsa vurgulansın bir beklenti, çıkar ve üstün gelme zemini üzerinde kendine yaşam alanı bulmaktadır. Hâlbuki hiçbir beklenti içerisine girilmeden sırf insani ve vicdani değerler etrafında oluşturulan ve izlenen politikalar insanlık adına çok daha fazla değere sahiptir.

Bildiride, Türkiye Cumhuriyetinin izlemiş olduğu insan merkezli değerler politikası yapılan iç ve dış insani yardımlar bağlamında örnek vakalar üzerinden değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, İnsani Yardımlar, Kültür Diplomasisi, Yumuşak Güç

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Çevirilerde Bazı Edebi Kavramların Türkçe Karşılıklarının Türkçeleştirilmesi Problemi

Suzan ÖREN
Milli Eğitim Bakanlığı

Yrd. Doç. Dr. Aytaç ÖREN
Recep Tayyip Erdogan University, aytac.oren@erdogan.edu.tr

ÖZET

Edebi kavramlar ait oldukları dilden Türkçeye aktarıldıkları yapılması gerekli zaman ikinci zorlu bir uğraş ortaya çıkar. Bu zorlu uğraş, edebi kavramların Türkçesinin Türkçeleştirilmesidir. Edebiyat tercümeleri ile uğraşanların Türkçeye ve çeviri yaptıkları metnin alanına hâkimiyetlerinin eksik oluşu bir problemdir. Edebi güncel yaklaşım ve teorilere yönelik kavramlara Türkçe karşılık bulmak ise bir başka problem ve daha da sıkıntılı bir durumdur. Çünkü bazı edebi kavramlar birden fazla ve birbirinden farklı ifadelerle veya Türkçeleşmemiş ve anlaşılması zor uzun ifadelerle çevrilmektedir. Bu aynı zamanda kendi edebiyatımız içinde küresel anlamda edebiyat gündemini takip eden ve kavramsal karşılıklarını Türkçeleştirmesi beklenilen insanlarımızın eksik bir yönünü gösteriyor. Bu problemlerin üzerinde pek durulmadığı, Türkçeleştirilmesi sıkıntılı edebi terimlerin ortak irtibatlı bir çalışma içinde yürütülmediği, böylece dil içinde anlayış farklılıkları yaratacak bazı kavramların türediği ve bundan ötürü bazen bir kavram kargaşasının yaşandığı şeklinde olumsuz bir tablo ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak, edebiyat alanına kaynak sağlayacak çeviri metinleri (Türk) edebiyat alan bilgisine sahip olmayan kişilerce dilimize kazandırılması ve (Türk) edebiyat alanında çalışanlarının da güncel edebi yönelimleri içselleştirip Türkçeleştir(e)memesi çeviri yoluyla dilimize kazandırılan ve/ya kazandırılacak metinleri kısırlaştırmaktadır. Bu sıkıntıların temelinde ise düşüncel bir alt yapı oluşmadan bu kavramlara Türkçe karşılık aranması ve bu kavramların Türkçeleştirilmeye çalışılması yatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkçeleştirme, Çeviri, Edebi Kavram, Metin, Problem

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25 مارس 2018.

İç İçe Hikâyelerle Anlatıda Belirsizleştirilen Şimdi: Henry James'in Yürek Burgusu

Yrd. Doç. Dr. Aytaç ÖREN
Recep Tayyip Erdogan University, aytac.oren@erdogan.edu.tr

ÖZET

Anlatıda iç içe geçen öyküler, anlatı zamanında yeni ve farklı kırılmalar yaratır. Bu kırılmalar içinde birden çok aynı zamanlar ortaya çıkar. Bu durumda okur, anlatı içinde farklı zamanlara ait birden çok aynı zamanın içine girer ve zamansal bir belirsizlik yaşar. 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başlarında yaşamış İngiliz edebiyatının önde gelen edebiyat eleştirmeni ve roman ve hikâye yazarı Henry James'in en önemli yapıtlarından biri olan Yürek Burgusu'nda sürekli kayan "şimdi"ler vardır ve bu "şimdi"ler zamansal bir belirsizlik oluşturur. Henry James, ustaca kurguladığı iç içe öyküleme yolu ve değişen anlatıcılar ile zaman içinde zaman yaratır. Ana öykü çerçeve bir anlatı içindedir. Çerçeve hikâyede birinci şahıs anlatıcı üçüncü bir şahsın anlatacağı hikâyeye zemin hazırlar. Üçüncü şahıs ise anlatacağı hikâyeyi aslında bu olayları yaşayan kişinin yazdıklarından okuyacaktır. Okunan metinde yine birinci şahıs bir anlatıcı vardır. Böylece zamanda art arda sıçramalar ve kırılmalar oluşur. Bu kırılmalar içinde okur farklı zamanlarda oluşan "şimdi"lerle karşı karşıya kalır. "Şimdi" aynı zamanda farklı zamanları birleştiren bir zamana dönüşür. Yürek Burgusu, kitabın açılan kapağı ile yazının zamanla nasıl oynanabileceği ve zaman algısını okur üzerinde nasıl kırılıp belirsizleştirilmesi üzerine güzel ve yerinde bir örnektir.

Anahtar Kelimeler: **Yürek Burgusu, Hikâye, Anlatıcı, Zaman, Şimdi**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Adjectives: A World of Descriptions, Sounds, Colors, Textures, Compositions And Senses. A Comparative Study About The Way That The Greek Audience Learns Absorbs And Consolidates Adjectives' Aspects In Turkish Language.

Bilalis KONSTANTİNOS, Tzitzi ELENİ-IOANNA, Karastamati MARİA, Kotseli EİRİNİ
National & Kapodistrian University of Athens,vggls, argrpls@gmail.com

ABSTRACT

In this paper we present a taxonomical system that we have structured and applied, in order to distinguish and describe the deviations that occur during foreign language students' interlanguage formation process. It may be used as a tutoring performance evaluation assessment tool and at the same time it also enlightens some important matters of diagnostic procedures, which aim to understanding interlanguage phenotypes. As part of an extended Research Program, this study concerns the collection of empirical data in the form of users' implementation in writing at a whole of 175 samples orientated to A1-A2, B1 & B2+ levels.
The research focuses on adjectives and adjectival structures, essential indicators of all kinds of divisions in word classes. Turkish, known apart for its fluid and non transparent character of adjectives as a word class, may provoke some particular issues during the foreign language assimilation process, especially among greek-speaking audience. Our aim, within this paper, is to give some compact data regarding in a large scale of aspects of adjectives' use and performance in foreign language learning and competence.

Key words: Adjectives, Applied Linguistics, Taxonomy System, Data, Turkish as a foreign language

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Müellifi Bilinmeyen Bir Menâsik-i Kuds-i Şerîf

Yrd. Doç. Dr. Seydi KİRAZ
Çorum Hitit University, seydikiraz.27@gmail.com

ÖZET

Menâsik kelimesi genel olarak kutsal bir mekânın ziyaretinde uyulması gereken âdab, erkân ve usûl anlamında olsa da özellikle "hacda yapılması gereken ihram, tavaf, vakfe, sa'y vb. ibâdetlerin nasıl ve hangi sıraya göre yapılması gerektiği" anlamında kullanılır. Bu maksatla yazılan eserler, menâsikü'l-hac ya da menâsikü'l-huccâc adıyla ifade edilir. Menâsik kelimesi bu yaygın anlamının dışında Kudüs ziyaretinin âdab, erkân ve usûlü hakkında bilgi vermek için de kullanılır. Bu vesileyle yazılan eserler Menâsik-i Kuds-i Şerîf olarak adlandırılır. Bu çalışmada Menâsik-i Kuds-i Şerîf adıyla te'lif edilen bir yazma eser hakkında bilgi verildi. Literatür taramalarında araştırmaya bahis konusu olan Menâsik-i Kuds-i Şerîf, tek nüsha olarak tespit edilmiştir. Metinle ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bununla birlikte muhtevası Kudüs'ün faziletleri olan Fazîlet-i Kuds-i Şerîf ve muhtevası hac olan Menâsikü'l-Hac başlığıyla birçok eserin te'lif edildiği görülmüştür.

Çalışmada Menâsik-i Kuds-i Şerîf adlı mensur eserin muhteva hususiyetleri, nüsha özellikleri incelendikten sonra transkripsiyonlu metni verilecektir. Bu bağlamda yapılan çalışmada Kudüs'ün kutsal kabul edilen mekânları, buraları ziyaret etmenin fazileti, ziyaret anında okunması gereken âyet ve dualar ile mekânlarla ilgisi olan peygamberler; nüshanın tavsifi ve metnin dili hakkında bilgi verme amacı güdülmüştür. Çalışmada öncelikle metin tespiti yapılmış, ardından metnin tahlili yapılarak mukayese yöntemine baş vurulmuştur. Bu çalışmayla Menâsik-i Kuds-i Şerîf adıyla te'lif edilen bir eserin tanıtımı yapılarak bu sahada araştırma yapanlar için mütevazı bir katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: **Menâsik, Kudüs, Peygamberler, Dua, Âyet**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Renk Sözcükleri ile Oluşturulan Deyimsel İfadelerin Dillerarası Karşılaştırılması

Doç. Dr. Selma ELYILDIRIM
Ankara Gazi Üniversitesi, selyildirim@gazi.edu.tr

ÖZET

Diller arası Etki Kuramı (Crosslinguistic Influence) bilinen diğer dillerin yeni öğrenilen dili etkileyeceğini, aynı şekilde yeni dilin de ana dil üzerinde etkisi olacağını belirtirken, daha önce yürütülen çalışmalarda bu etkinin öğrenilen dilin ana dille benzerliği ve farklılığı oranında değişeceğini ortaya koymuştur. Hatta bazı çalışmalarda bu durum diller arasında yakınlık ve uzaklık terimleri ile anlatılmış ve yeni bir dili öğrenen kişinin bu konuya ilişkin algısının ana dilden hedef dile hedef dilden de ana dile yapacağı aktarmaları değiştireceğini göstermiştir (Kellerman, 1978, Scott ve Jarvis, 2008, Odlin, 2010).

Bu açıklamalar ışığında, bu çalışmada siyah/kara, kırmızı/al, mavi/gök rengi terimleri ile dört farklı dilde, Türkçe, Arapça, İngilizce, Almanca ve Fransızcada bu sözcüklerle oluşturulan birleşik sözcük öbekleri incelenecektir. Oluşturulan sözcük birlikteliklerinin ana anlama gönderme yapar şekilde mi oluşturulduğu yoksa genişletilmiş anlamlara mı gönderme yaptığı irdelenecektir. Ayrıca, bu renk sözcükleri ile oluşturulan deyimsel ibareler gözden geçirilerek diller arasında benzerlik ya da farklılık olup olmadığı belirlenmeye çalışılacaktır.

Çalışmada kullanılacak veri bu dillerden Türkçeye sözcük tanımlamalarını sunan sözlüklerden elde edilecektir. Sözlükbilim alanında yapılacak çalışma betimlemeli olup bu dillerin kültürel birikimini de yansıtan renk sözcükleri ile oluşturulan sözcük birlikteliklerinin ne ölçüde benzeştiğini ne ölçüde farklılaştığını gözler önüne sermeyi amaçlamaktadır. Diller arası Etki Kuramı dikkate alınarak yürütülecek çalışma bu dillerin anlambilim açısından evrensel bir yapıya sahip olup olmadığını da açığa çıkaracaktır.

Bu dillerde bulunan renk sözcükleri ile kurulan sözcük birlikteliklerinde benzerlikler olmasına karşın farklı dil ailelerine ve kültürel arka plana ait olan diller arasındaki farklılık elde edilen sonuçlar bağlamında incelenip dil öğretiminde bu farklılık ve benzerliklerin nasıl kullanılacağı tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Renk Sözcükleri, Dil Öğretimi, Diller Arası Etki Kuramı, Sözlükbilim, Diller Arası Uzaklık Ve Yakınlık

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türkçe Öğretiminde Sözcük Bilgisinin Önemi

Doç. Dr. Selma ELYILDIRIM
Ankara Gazi Üniversitesi, selyildirim@gazi.edu.tr

ÖZET

Klasik dil öğretim yöntemlerinde ağırlık öncelikle dilbilgisine verilip, o dilde kullanılan sözcüklerin edinimi dilbilgisi kurallarının öğrenimi yolu ile kazanılacak yan ürünler pozisyona indirgenir. Oysa, Wilkins'in (1972) belirttiği gibi, dilbilgisi olmadan çok az şey aktarılması mümkündür, fakat sözcük bilgisi olmadan dilbilgisini gösteren ögeler de dahil olmak üzere hiçbir şeyin aktarılması mümkün değildir. Bu gerçeğin, pek çok araştırmacı tarafından sözcük bilgisinin gerekliliğine dikkat çekilerek sunulmasından sonra dil öğretiminde sözcük bilgisine verilen önem artmış, hatta herhangi bir dilde sıkça geçen sözcüklerden, özellikle de içerik sözcüklerinden yararlanılarak geliştirilen dil öğretim yöntemleri 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren ivme kazanmıştır.

Geliştirilen dil öğretim yöntemleri tek tek sözcük öğretiminden ziyade sözcüklerin yoğun bir şekilde bir arada bulunduğu sözcüklerle oluşturulan kalıp yapılara ağırlık verilmesinin önemini vurgulamaktadır. Daha önce yürütülen birçok çalışmada kalıp yapıların öğrencilerin yeni öğrendikleri dilde kod üretme ve kod çözme yüklerini azaltacağına dair açıklamalar bulunmaktadır. Bilgisayar temelli derlem çalışmalarından elde edilen sonuçlarda ana dil konuşucuları tarafından üretilen cümle ve metinlerde bu tür sözcük birliklerinin oldukça yoğun kullandığını ortaya koymuştur (Erman ve Warren, 2000, Schmitt ve Carter, 2004:1'de aktarılan).

Bu çalışmada kalıp yapıların Türkçe öğrenen yabancılar tarafından ne ölçüde kullanıldığı ve en sık hangi kalıp yapıların tercih edildiği konusu incelenmektedir. Çalışmanın veri kaynağı 45 Swahili konuşucusu katılımcının yazmış olduğu iki kompozisyondan oluşturulmuş küçük ölçekli bir derlemdir. Öğrenciler ülkemize tıp eğitimi almak üzere gelmiş olup öğrenimlerine devam etmeden önce Gazi Üniversitesi TÖMER'deki Türkçe ders almıştır. Öğrencilerin yazmış olduğu bu kompozisyonlarda en çok geçen sözcükler ve kalıp yapılar belirlenmekte ve bunların öğrencilerin yazılı dili etkin ve akıcı kullanımına etkisi belirlenmektedir.

Veri kaynağının hem nitel hem de nicel olarak değerlendirildiği çalışmadan elde edilen sonuçlar ışığında Türkçe öğretiminde kalıp yapıların yeri ve etkin bir şekilde öğretilmesinde uygulanabilecek yöntem ve teknikler pedagojik açıdan tartışılmaktadır. Ayrıca, öğretim bağlamında derlem dilbilim ve elektronik sözlüklerden nasıl yararlanabileceği örneklerle sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Dil Öğretimi, Sözcüksel Edinç, Kalıp Yapılar, Diller Arası Etkileşim

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Dinledikleri Şarkıların Dil ve Anlatım Yönünden İncelenmesi

Dr. Dilek YILDIRIM BİLGEN
Bülent Ecevit Üniversitesi, esradilekyildirim@hotmail.com

Şenay MERAL ZEYTİN
Etiler Hasan Ali Yücel Ortaokulu, meralsenay8@gmail.com

ÖZET

Bir sanat olarak müzik, insan hayatında -diğer sanatlardan farklı olarak- çok daha önemli bir yere sahiptir. Çünkü insan doğumdan ölüme kadar yaşadığı her türlü sevinç ve üzüntüyü, isyan ve sükutu; ninni, ağıt, ilahi, nefes gibi çeşitli yapıdaki ezgilerle anlatmıştır. İnsan hayatının dönüm noktası sayılabilecek süreçlerinin başında ergenlik dönemi gelmektedir. Özellikle bu dönemin erinlik ya da puberte olarak da adlandırılan başlangıç yılları, geçirilen fiziksel ve ruhsal değişimler sebebiyle oldukça kritik ve zor yıllardır. Çocukluktan erişkinliğe geçilen bu dönemin, kaynaklarda genellikle 11-14 yaş arasını kapsadığı belirtilmektedir. Bireysel farklılıklar olsa da 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin yaş itibarıyla erinlik döneminde oldukları söylenebilir. Gençlerin, oldukça sıkıntılı ve huzursuz geçen erinlik döneminde müziği bir arkadaş, bir dost olarak gördükleri yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur. Bu dönem gençlerinin yaşadığı, hayal ettiği, düşündüğü pek çok şey şarkılar aracılığıyla ifade edilir. Ayrıca gençler şarkıları söyleyen şarkıcılar ile özdeşleşir. Onlar gibi giyinmek, düşünmek, konuşmak, yaşamak ister. Bu nedenle kimlik kazanma savaşının verildiği erinlik döneminde gençlerin dinledikleri şarkılar oldukça önemlidir. İlgili literatür tarandığında bu konuyla ilgili bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu nedenle, bu çalışmada7. ve 8. sınıf öğrencilerinin en çok dinledikleri şarkıların tespit edilmesi ve bu şarkıların dil ve anlatım yönünden incelenmesi amaçlanmıştır.
Bu bağlamda bu çalışma, erinlik döneminde bulunan 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin en çok dinledikleri şarkıların sözlerinin dil ve anlatım yönünden niteliklerinin ne olduğunu problem edinmiştir. Bu problem durumundan yola çıkılarak bu çalışmada, var olan bir durumu betimlemeye yönelik olarak tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verileri Hasan Ali Yücel Ortaokulu'nda (İstanbul) okuyan 263 7. sınıf ve 213 8. sınıf öğrencisinden elde edilmiştir. Öğrencilere bir form dağıtılmış ve öğrencilerden bu forma en çok dinledikleri 5 şarkının adını yazmaları istenmiştir. 476 öğrenci toplam 1755 şarkı adı yazmıştır. Formlardan elde edilen verilere göre 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin en çok dinledikleri 10 şarkı listelenmiştir. İki listedeki ortak olan şarkılar belirlendikten sonra toplam 13 şarkının incelenmesine karar verilmiştir. Şarkılar içerik analizine tabi tutulmuş ve zihniyet, yapı, tema, dil ve ahenk bakımından incelenmiştir. Şarkıların düşünce dünyasının ne olduğu, tema ve dil bakımından erinlik dönemindeki gençlere yönelik olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erinlik Dönemi, Şarkı, Dil ve Anlatım

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Solgun Bir Gül Dokununca Şiirinde İnsanın Değeri

Yrd. Doç. Dr. Gülten BULDUKER
Kırıkkale University, gultenbulduker@hotmail.com

ÖZET

İnsan, maddî varlığının yanı sıra manevî değerlere de sahip bir canlıdır. Çeşitli değer sistemleri ve inançları doğrultusunda hayata tutunur. Ancak modern dünyanın katı gerçekleri içerisinde insanın manevî dünyası bir şekilde yıkılmakta ve insan, buna alışarak duyarsızlaşmaktadır. Duyarsızlaşma bir başka ifadeyle hissizleşme, insan ruhundaki güzellik duygusunun algılanamaması demektir. İnsanoğlunun güzellik duygusunu kaybettiği modern dünyada sanatın işlevi tekrar sorgulanmalıdır.

Sanat, insan ruhunda var olan güzellik duygusunun dışa vurumudur. Gerçek bir sanat eserini değerli kılan pek çok unsurdan söz edilebilir. Yazarın dili kullanma becerisi ve üslûbu bunlar arasındadır. Sanatçının insanı, acı ve sevinciyle birlikte görüp anlatma başarısı ise bir eseri sun'ilikten kurtaran en önemli kriterdir. Bu anlayıştan hareketle Behçet Necatigil'in Solgun Bir Gül Dokununca adlı şiirini tahlil ederek şairin insanı anlatma gücünü tespit etmeye çalışacağız.

Bir edebî metni tahlil etmek için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Fakat iyi bir tahlil yapabilmeyi kolaylaştıracak kurallar bulunmamaktadır. Ayrıca edebî metinlerin subjektif oluşu, her okuyana, okuduğu metni değişik yorumlama imkânı vermektedir. Bununla birlikte edebî metinde kullanılan sembollerden ortalama bir mana çıkarmak mümkündür. Solgun Bir Gül Dokununca adlı şiirdeki "gül" sembolünden hareketle şairin arka tabakada neyi dile getirdiğini açıklamak bu çalışmanın amacıdır.

Anahtar Kelimeler: **İnsan, Sevgi, Sanat, Gül, Simge, Modernizm**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Üretici Dönüşümsel Dilbilgisi Kuramı Bağlamında Arap Dilbilimi: Abdulkâdir el-Fâsî el-Fihrî Örneği

Arş. Gör. Hilal ÖZDEMİR
Dumlupınar Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, hilal.ozdemir@dpu.edu.tr

ÖZET

Modern anlamda dilbilim çalışmaları 19. yüzyılda karşılaştırmalı dilbilim çalışmaları olarak başlamış ve 20. Yüzyılın başlarında ise İsveçli dilbilimci Ferdinand de Saussure'un dili kendi içinde kendisi için inceleme ilkesi çerçevesinde bağımsız bir bilim dalı niteliği kazanmıştır. Saussure'dan sonra dilbilim sahasında en çok konuşulan isimlerden biri olan Noam Chomsky ve oluşturduğu Üretici Dönüşümsel Dilbilgisi kuramı tüm dünyada büyük bir ilgi görmüştür. Bu bağlamda -modern anlamda- Arap Dilbilim çalışmaları ise 20. yy.'ın ikinci yarısı ile hız kazanmıştır. Modern dilbilim yaklaşımlarından biri olan Üretici Dönüşümsel Dilbilgisi Kuramının Arap Dilindeki gelişimi, iki aşamada gerçekleşmiştir. Mişel Zekeriyyâ, Davud Abduh, Mazin el-Va'r gibi dilbilimciler, ÜDD kuramının modüllerinden olan Standart Kuram ve Genişletilmiş Standart Kuram çerçevesinde dar kapsamda çalışmalar yapmışlardır. Arap dili verilerinin ÜDD kuramlarının yöntem ve teknikleriyle betimleyici bir şekilde ele alınması ve bu sadette daha kapsamlı çalışmalar yapılması Faslı dilbilimci Abdukâdir el-Fâsî el-Fihrî (d. 1947-) eliyle olmuştur. Fâsî'nin dilbilim çalışmaları, ÜDD'nin ilke ve parametrelerine paralel olarak gelişmiştir ve bu çalışmalar, kuramın Arap dilbilimine uygulanabilirliği noktasında önem taşımaktadır. Bu çalışmada Fâsî'nin ele aldığı bazı meseleler, Chomskyci bakış açısı bağlamında karşılaştırmalı olarak ele alınarak Arap dilbilimine katkısı ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dilbilim, Arap Dili, Üretici Dönüşümsel Dilbilgisi, Abdulkâdir el-Fâsî el-Fihrî.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Arap Şarkılarında Kudüs

Arş. Gör. Esma KAYA
Yuzuncu Yıl University, esmakaya90@hotmail.com

ÖZET

Hiç şüphesiz mekânın, toplum üzerindeki etkisi yadsınamayacak bir gerçekliğe sahiptir. Toplum kendi içinde bulunduğu ortamdan etkilenir ve bunu yaptığı sanatına bir şekilde yansıtır. Bunu da bazen bir şiirle bazen bir resimle bazen de bir şarkıyla dile getirir. Bir toplum ürünü olarak şarkı da içinde bulunduğu mekândan etkilenip, ona göre şekil almaktadır. Sonuçta şarkı bir toplumun, kültürünün, simgelerinin, davranış biçimlerinin bir şekilde dışa vurumudur.
Bir mekân olarak Kudüs şehri, Museviler, Hristiyanlar ve Müslümanlar için son derece önemli bir şehirdir. İçinde Yahudiler için Hz. Süleyman'ın mabedinden, Hristiyanlar için Hz. İsa'nın çarmıha gerildiği yerden, Müslümanlar için de onların ilk kıblesi kabul edilen Mescid-î Aksa'ya kadar her dinden bireyler için çok değerli tarihî yapılar barındırır. Bu yüzden Kudüs şehri mekân bakımından büyük bir zenginliğe sahiptir. İnsanlar bu kutlu şehir için yüzyıllar boyunca şarkılar yazmışlardır. Bu şarkılarda bu şehir hakkındaki sevgi, hasret, özlem gibi çeşitli duygularını dile getirmişlerdir. Bu çalışmada bir mekân olarak Kudüs şehri üzerine yazılmış Arapça bazı şarkılar incelenip, bu şarkılar 'kültürel bir değer' çerçevesinde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Şarkı, Mekân, Kudüs.**

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Dilbilim Yöntemleriyle Yeni Gramer Çalışmaları Üzerine Bir İnceleme

Okt. Banu DÜNDAR
Bandırma Onyedi Eylül University, bdundar@bandirma.edu.tr

ÖZET

Dilbilim alanında yapılan çalışmalar eski Hint, Yunan ve Mısır'a kadar uzanmaktadır. Bizi tarihi bir yolculuğa çıkaran dil çalışmaları, öncelikle dilin nasıl doğduğu, kullanılan ilk dilin ne olduğu sorularıyla başlamıştır. Eski Hint'te Panini, eski Yunan'da Platon ve Aristotales'in yaptığı çalışmalar ile eski Mısır'da hükümdar Psammetik tarafından dilin doğuştan gelen mi yoksa sonradan öğrenilen bir yeti mi olduğu konusunda yaptırılan deney bugün dilbilim adını verdiğimiz bilim dalının temellerini atmıştır. Dilbilim terimi batı dillerindeki linguistics terimine karşılık kullanılmaktadır.

Zaman içerisinde dilin birimlerinin tek tek incelenmesi neticesinde "Gramer" olarak adlandırılan bir çalışma alanı ortaya çıkar. Dilin yapısının incelendiği bu çalışma alanı, dilin en küçük biriminden en büyük birimine değin bütün unsurlarının daha derin ve ayrıntılı incelendiği, fonetik (ses bilgisi), leksikoloji (sözcük bilgisi), morfoloji (biçim bilgisi), etimoloji (köken bilgisi), sentaks (dizim bilgisi, söz dizimi), semantik (anlam bilgisi), onomastik (isim bilgisi), diyalektoloji (lehçe bilgisi), semiyoloji (gösterge bilgisi) gibi alt kollara sahiptir.

Modern dilbilim, 20. yüzyılın ilk yarısında İsviçreli dilbilimci Ferdinand de Saussure'le başlamış kabul edilir. Önceki dönemlerde dil incelemeleri diğer branşların bir yan dalı olarak görülürken, 20. yüzyılda dilbilim, dilin bizzat kendisini araştırma konusu yapmak suretiyle bağımsız bir bilim dalı olarak ortaya çıkmış ve zaman zaman başka branşlarla işbirliği yaparak büyük bir gelişme göstermiştir. Saussure'le birlikte dilde anlamı ortaya çıkaran alt birimler arasındaki ilişkileri incelemek manasına gelen yapısalcılık ya da yapısal yaklaşım ilk kez kullanılmıştır. Bugün dil öğretiminde kullandığımız pek çok yöntem ve tekniğin kaynağı da dilbilimdir. Birçok eğitimci akademisyen, bu bilgileri dilbilim kaynaklarından öğretmenlerin anlayacağı şekle dönüştürerek pek çok alanda kullanılmasını sağlamaktadır. Bu çalışmada ulaşabildiğimiz oranda modern dilbilim yöntemleri kullanılarak yapılan gramer çalışmaları incelenmeye gayret edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dilbilim, Gramer Terimi, Yöntem, Yapısalcılık, Gramer Çalışmaları

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.مارس 2018.

Okuduğunu Anlama Becerisi ile Okuma Kaygısı Arasındaki İlişki ve Bunları Etkileyen Bazı Faktörler

Muhammet Raşit MEMİŞ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, muhammet.memis@omu.edu.tr

Doç. Dr. Mehmet KARA
Gazi Üniversitesi, mehkara@gazi.edu.tr

ÖZET

Temel dil becerileri arasında üzerinde önemle durulan ve okul çağında öğrenme amacıyla en sık başvurulan dil becerisi olan okuma zihinsel birçok sürecin birlikte sorunsuz olarak işlemesini gerektirmektedir. Bu sürecin başarı ile tamamlanmasında ve okunanların tam olarak anlaşılması sürecinde içsel ve dışsal birçok faktörün etkisi bulunmaktadır. Araştırmalar bu faktörlerden birisinin de okuma kaygısı olduğunu göstermektedir. İlişkisel tarama modeli ile gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı ise ortaokul beşinci sınıf düzeyindeki öğrencilerin okuduğunu anlama becerileri ile okuma kaygıları arasında nasıl bir ilişki bulunduğunu ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın çalışma grubu beşinci sınıfa devem eden ve araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen 70 beşinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri 2017-2018 eğitim-öğretim yılının ilk döneminin sonunda Yıldırım (2010) tarafından geliştirilen Okuduğunu Anlama Testi, Çeliktürk ve Yamaç (2015) tarafından geliştirilen Okuma Kaygısı Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin istatiksel analizleri, çalışma grubunun okuduğunu anlama başarı puanlarının orta seviyede, okuma kaygısı düzeylerinin ise düşük seviyede olduğunu ortaya çıkarmıştır. Araştırma kapsamında ayrıca okuduğunu anlama başarısı ve okuma kaygısı ile cinsiyet, anne-babanın eğitim durumu, Türkçe dersindeki akademik başarı ve dönem boyunca okunan kitap sayısı değişkenleri arasındaki ilişki de incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen en önemli sonuç okuma kaygısı ile okuduğunu anlama becerisi arasında negatif yönlü bir ilişkinin var olduğunun belirlenmesidir. Bu sonuca göre; beşinci sınıftaki öğrencilerin okuma kaygısı düzeyleri yükseldikçe okuduklarını anlamada zorlandıkları anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okuduğunu Anlama Becerisi, Okuma Kaygısı, Beşinci Sınıf

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Hakikati Nazım ile Tebliğ Etmek: Beyânü'l-Hak'ta Şiir

Arş. Gör. Tuğba ÖZEN
Ankara Yildirim Beyazit University, tubasaritasozen@gmail.com, tozen@ybu.edu.tr

ÖZET

Beyânü'l Hak, II. Meşrutiyet döneminde, 1908–1912 tarihleri arasında 182 sayı yayınlanan "dinî, edebî, siyasî, fennî" haftalık gazetedir. Başlık klişesindeki "Bize düşen, açıkça tebliğ etmekten ibarettir." (Yasin: 17) âyetiyle misyonunu ilan eden gazete, Cemiyet-i İlmiye-yi İslâmiye'nin yayın organıdır. Gazetenin ser muharriri Mustafa Sabri, "Beyânü'l-Hak'ın Mesleği" başlıklı ilk sayının ilk yazısında, "Emr-i maruf ve nehyi ani'l-münker" vazifesinin daha ziyade ilmiyenin uhdesinde olduğu belirtilmiştir. Yazar kadrosuna bakıldığında da II. Meşrutiyet döneminden pek çok müderris, muallim, dersiam ve talebenin imzasına rastlanır. İlmiye mensuplarını ve siyasette aktif olan pek çok ismi bünyesinde bulunduran gazete; tepki vererek yahut tesiri altında kalarak devrinin akım ve görüşlerine müdahil olmuştur. Bu yönüyle Beyânü'l Hak, II. Meşrutiyet dönemine ait askerî, siyasî, dinî ve toplumsal meseleleri aksettirmektedir. Bu akisler seçilen konular ve edebî türler bakımından gazetenin kısm-ı edebiyyesini de şekillendirmiştir.

Beyânü'l-Hak'ın edebî kısmı, nazım ağırlıklıdır. Bir yanda klasik formlar ve türler devam ederken diğer yanda, bu şekil ve türler üzerinde yapılan çeşitli değişikliklerle "yeni" arayışlar görülmektedir. Beyânü'l-Hak'ta şekilden muhtevaya kadar sinen II. Meşrutiyet dönemi edebiyatının izlerinin yanı sıra millî edebiyatın başlangıç noktası olarak nitelendirilen Anadolu ve köy temalı şiirlere de rastlanır. Gazetenin edipleri Anadolu'nun hâli için tasalanmakta ve çare olarak eğitimi göstermektedir. Bu vesile ile din adamları ve ulemâdaki bozulmalar eleştirilirken medresenin önemi de çeşitli vesilelerle dile getirilir. Gazetenin edebî kısmındaki dinî-tasavvufî muhtevada dahi öğretici bir tavır sezilmektedir. İslam tarihini anlatan manzumeler; İslam büyüklerini tanıtan mesneviler; namaz, oruç gibi ibadetlere dair çeşitli nazım türlerinde kaleme alınmış eserler gazetenin dinî duyarlılıklarının edebî üslupla ifadesidir.

Beyânü'l-Hak, II. Meşrutiyet dönemi fikir akımlarından ve siyasî gelişmelerinden etkilenirken dinî hassasiyetini koruyabilmiş bir gazetedir. Bu çalışma ile iyiliği emredip kötülüğü nehyi, hakkı tebliği, hakikati beyan etmeyi yayın politikası olarak gören Beyânü'l-Hak'ın nazım vadisindeki faaliyetlerinin izi sürülecektir.

Anahtar Kelimeler: II. Meşrutiyet Dönemi, Süreli Yayınlar, Dini-Edebî Dergi, Beyânü'l-Hak

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Yusuf Akçura ve Ahmet Rasim'in Muhabir Mektuplarında Suriye'den Kudüs'e Uzanan Coğrafya

Dr. İbrahim ÖZEN
i.ozen@hotmail.com

ÖZET

Nesrin pek çok türünde eser vermiş Türk edebiyatının önemli yazarlarından Ahmet Rasim ile Türk düşünce hayatında eserleri ve faaliyetleriyle yer etmiş fikir adamlarımızdan Yusuf Akçura, birer yıl arayla, Suriye'den Kudüs'e uzanan bir gözlem ve inceleme seyahati gerçekleştirirler. Yusuf Akçura, Orenburg'da yayın faaliyetlerini sürdüren Vakit gazetesinin muhabiri olarak, 1913 yılında Kudüs yolculuğuna çıkar. Gazeteye gönderdiği seyahatle ilgili intibalarından oluşan mektuplar, otuz tefrika halinde, "Suriye'den", "Filistin'den" ve "Kudüs-i Şerif" başlıkları altında yayınlanır. Ahmet Rasim ise 1914 yılında, Mısır seferini takip etmek üzere Tasvir-i Efkâr gazetesinin savaş muhabiri olarak, İstanbul'dan Kudüs'e kadar uzanan bir seyahatin içinde yer alır. Yazarın bu seyahate dair mektupları, ilki 16 Aralık 1914'te olmak üzere, "Diyar-ı Yusuf'a Giderken" başlığıyla on bir tefrika halinde neşredilir. Bahsi geçen mektuplara yönelik literatür tarandığında, her iki yazının bir arada genel değerlendirmeye tabi tutulduğu bir çalışmayla karşılaşılmamıştır. Yapılacak çalışma, I. Dünya Savaşı başlamadan ve savaşın ilk yılında, Suriye'den başlayarak Beytü'l-Mukaddes'i de içine alan coğrafyanın askerî, siyasi, sosyal ve kültürel durumuna ışık tutmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Yusuf Akçura'nın ve Ahmet Rasim'in söz konusu coğrafyayla ilgili tarihe, siyasete, toplumsal yapıya, kültürel dokuya, dinî-etnik unsurlara yönelik değerlendirmeleri tespit edilecek, bu toprakların Osmanlı Devleti çatısı altında nasıl bir kimliğe sahip olduğu her iki muharririn gözünden ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: **I. Dünya Savaşı, Seyahat, Mektup, Suriye, Kudüs**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Eski Anadolu Türkçesi Kur'an Tercümelerinde Esmâ-i Hüsnâ'yı Karşılayan Kelimelerin Yapısal İncelemesi

Yrd. Doç. Dr. Erol KUYMA
Hitit University, erolkuyma@hitit.edu.tr

ÖZET

Satır altı Kur'an tercümeleri, Türkçenin söz varlığı açısından zengin veri kaynaklarıdır. Mütercimler, konunun hassasiyeti gereği çevirilerde titiz davranmışlardır. Satır altlarında bire bir kelime çevirisi şeklinde oluşturulmuşlardır. Bu da tercümeleri, yazıldıkları dönemin dil özelliklerini ortaya koyma noktasında önemli kılar. Tercümeler, Arapça karşısında Türkçenin ifade gücünü göstermesi bakımından da ayrı bir öneme sahiptirler. Bu çalışmada Eski Anadolu Türkçesi Kurân tercümelerinde Esma-i Hüsnâ'yı oluşturan kelimeler üzerinde durulmuştur. Veri kaynağı olarak Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait iki ayrı satır altı Kur'an Tercümesi kullanılmıştır: Muhammed bin Hamza'ya ait XV. yüzyıl başlarında yapılmış satır arası Kur'an tercümesi ve Anonim Satır Altı Kur'an Tercümesi. Bu konuda daha önce yapılan benzer çalışmalara ek olarak Kur'an'da Esmâ'ların geçtiği yerler tek tek incelenip aynı Esmâ'nın farklı Türkçe karşılıkları da tespit edilmiştir. Esmâ-i Hüsnâ'ya karşılık gelen ifadeler yapı bakımından sınıflandırılmıştır. Sınıflandırma sonucunda sıfat-fiil ve sıfat-fiil gruplarının Esmâ'ların Türkçe ifadesinde yoğun bir şekilde tercih edildiği görülmüştür. Bir Türkçeleştirme yöntemi olarak karşımıza çıkan bu kullanımlar anlam boyutu ile ayrı bir öneme sahip olan Yüce Allah'ın isimlerinin dönem Türkçesine has karşılıklarıdır. Kur'an'ın Türkçe çevirilerinde, dilde var olan kelime ihtiyacına Türkçe kelimelerle bu dönemde ne şekilde cevap verildiği ve Türk dilinin kelime türetmede ve söz diziminde nasıl hareket ettiği açıkça görülebilmektedir. Yapılan tespitlerin günümüz Türkçesi söz varlığına ve çeviri metodlarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Esma-i Hüsnâ, Eski Anadolu Türkçesi Kur'an Tercümeleri, Sıfat-Fiil

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Seng-Lâh'ta Renk Adları İle Kullanılan Hayvan Adları

Yrd. Doç. Dr. Erol KUYMA
Hitit University, erolkuyma@hitit.edu.tr

ÖZET

Çağatayca-Farsça bir sözlük olan Senglah söz varlığı bakımından zengin bir eserdir. Mirza Muhammed Mehdi Han tarafından yazılan eser, başta Ali Şir Nevaî olmak üzere Lütfî, Hüseyin Baykara gibi büyük şairlerin eserleri taranarak hazırlanmıştır. Mehdi Han ayrıca eseri hazırlarken Çağatayca yazılmış bir Kelile ve Dimne'yi Babür Divanı'nı ve Babürname'yi de taramıştır. Kelime anlamı "taşlık" olan "Senglâh" 1758- 1760 yılları arasında yazılmıştır. Bu çalışmada Senglâh'ın zengin dil malzemesi içerisinden "renk adları ile kurulu hayvan adları" ele alınmıştır. Hayvan adları, sözlüklerin söz varlığı içerisinde önemli bir orana sahiptir. Türk diline ait sözlüklerde geçen hayvan adları Türk dilinin söz hazinesinin zenginliği açısından ayrı bir önem taşır. Aynı zamanda Türk sosyal hayatı hakkında geçmişten geleceğe uzanan bilgiler ihtiva eder. Renklerin sosyal yaşamda karşıladıkları anlamlar diğer söz varlıkları ile bir araya geldiklerinde dilin ifade gücüne yeni bir boyut kazandırmaktadırlar. Türk kültüründe, hayvan adları da bazen renklerin dili ile ifade bulmuştur. Bu adlar bazen de bir renge ait anlama ikinci anlam daha kazandırabilmektedir. Eserde tespit edilen renk adlarıyla kurulu hayvan adları şu başlıklarda ele alınmıştır: ak baba, agbuga, ala böke, ala toğan, alaca serçe, ala karga, kara kuş, kara gulak, kara batak, kara baş , kara boğaz , kara tavuk, bağrı kara, kızıl ala, kızıl ayak, kızıl tüglü, sarıça, sarıg kuş, yaşıl baş , gög karga , çakır kanat.

Anahtar Kelimeler: Senglah, Hayvan Adları, Renkler

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

الاستشهاد بالأحاديث النبوية في النحو عند ابن جني

Yrd. Doç. Dr. M. Mücahit ASUTAY

Ankara Yildirim Beyazit University, mucahitasutay@hotmail.com

ملخص البحث

سجل العديد من الدارسين الذين تناولوا مسألة الاستشهاد بالحديث أن ابن جني قد استدل بالأحاديث النبوية في ضبط القواعد النحوية، والسبب هو أن هذا العلم اللغوي النحوي استخدم أحاديث كثيرة في كتبه مقارنة مع علماء اللغة الآخرين. ومع ذلك يقول فاضل صالح السامرائي الذي درس ابن جني من الجانب النحوي: "أنا لم أجد في كتبه التي بين يدي ما يؤيد ذلك، فلم أره مرة جعل الحديث اصلا، يرجع إليه في تقرير قاعدة أو إثبات نص لغوي، وإنما رد في النادر حديثاً للاستئناس به أو الاستشهاد به، فيما لم يخرم قاعدة أو لم يقرر أصلا جديدا". على الرغم من وجود اعتقاد واسع النطاق بأن ابن جني استشهد بالحديث.

وتنبع أهمية هذه الدراسة في كونها ستناقش قضية استشهاد ابن جني بالحديث الشريف، في كتابيه الخصائص وسر صناعة الإعراب، آخذة بعين الاعتبار آراء السامرائي بالحسبان.

فقد ذكر ابن جني الأحاديث عَرَضيا في تفسير معنى الكلمة، أو في موضع متعلق بالمعنى، ومع ذلك استشهد بالحديث في المسائل النحوية القليلة جدا، وفي الصرف والبلاغة وأصول النحو، وأحيانا يورد الحديث تمهيدا لموضوع ما. فقد وجدنا أن ابن جني استشهد بثلاثين حديثا في الخصائص، وبثمانية أحاديث في سر صناعة الإعراب. بالإضافة إلى ذلك، لم تصانف بيانا واضحا عن الاستشهاد بالحديث في كتاب الخصائص، الذي يعتبر من أحد المصادر الأساسية لأصول النحو، على الرغم من أن ابن جني تناول المسائل المتعلقة بأصول النحو بالتفصيل، مثل الاستشهاد بالقرآن وأقوال العرب، والقياس والعلة.

الكلمات المفتاحية: *استشهاد، حديث، القواعد، النحو،ابن جني،*

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Osmanlı Döneminde Filistinde Arapça Süreli Yayınlar

Prof. Dr. Yakup CİVELEK
Ankara Yildirim Beyazit University, yakup.civelek@gmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti'de genel anlamda basın/yayın dar anlamda da süreli yayın faaliyetleri, Avrupa'ya mukayese edildiğinde geç başlamıştır. Osmanlı Topraklarında genel anlamda basın yayın hareketleri de, gayri müslim unsurlarca gerçekleştirilmiştir. İlk süreli yayınlar Mısır'da ortaya çıkmış, zamanla İstanbul başta olmak üzere Devletin hakim olduğu tüm coğrafyada, devlet ve kişiler tarafından süreli yayın faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Osmanlı devleti, bazen kendi adına yayınladığı vilayet gazeteleri, bazen de madden desteklediği şahıslar aracılığıyla özel gazeteler süreli yayınlar çıkarmıştır. Devlet bunlar aracılığıyla politikasını diğer ülkelere aktarmaya çalışmış, Avrupa ülkeleri ve Arap bölgelerinden kendine yapılan eleştirilere cevap vermeye çalışmıştır

Bu bağlamda Osmanlı Yönetimi altındaki Filistin bölgesinde Arapça süreli yayın faaliyetleri, Mısır, Suriye ve Lübnan'a nazaran çok sonraları, yirminci yüzyılın başlarında gerçekleşmiştir. Kudüs Sancağı'nın resmi gazetesi el-Kudsü'ş-Şerif haftalık olarak 1320/1903'de yılında yayımlanmıştır. Resimli ve 35 cm ebadındaki el-Küdsu'ş-Şerif Salı günleri, Türkçe-Arapça ayrı ayı nüshalar halinde yayınlanan bir vilayet gazetesidir. Daha sonra ilk özel gazete Ortodoks bir Hıristiyan olan Necib Nassâr tarafından 1908'de Hayfa'da el-Kermel adıyla çıkarılmış, gazete 1942 yılına kadar yayınını sürdürmüştür. Yine 1911'de bir Ortodoks olan İsâ el-Isâ'da Yafa'da, Filistin adlı gazeteyi çıkarmıştır. Daha sonraki yıllarda Suriye el-Cenûbiyye, Mir'âtü'ş-Şark, es-Sabâh, es-Sırâtu'l-Mustakîm, ed-Dıfa' gibi gazeteler Osmanlı Dönemi Filistin'deki yayınlanan Arapça süreli yayınlar arasında yer almaktadır. Bu gazeteler dönemin siyasi, sosyal ve kültürel yapısını aktarması açısından önemli vesikalardır.

Bildirimizde Osmanlı Dönemi Filistin bölgesindeki Arapça süreli yayınlar ve yayın politikalarından söz edilecek, o günkü anlayış ve politikaların günümüze nasıl yansıdığına ve etkilerine işaret edilecektir.

.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Süreli Yayınlar, Arapça, Gazete, Filistin, el-Kudsü'ş-Şerif

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

16.Yy.In İlk Çeyreğinde Yazılmış Bir Mesneviye Göre Kudüs

Prof. Dr. Filiz KILIÇ
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi filizkilic64@hotmail.com

ÖZET

Fezâ'ilü'l-Kudsü'l-Şerîf Konya Koyunoğlu Kütüphanesi Yazma Eserler Koleksiyonunda 13875/1 numarada kayıtlı bir yazmadır. Başta, sonda ve arada eksik varakların bulunduğu manzum (3 varakta mensur kısım var) eserde genel olarak Hac ibadetinin nasıl yapılması gerektiği ile Müslümanlar için kutsal sayılan Mekke ve Medine şehirleri tasvir edilir.

Kudüs'ün anlatıldığı bölüm 80b'den başlamaktadır. Fî Beyânı Vasfi'l-Kudsi'ş-şerîfi başlığı ile başlayan mesnevide 81 beyitte Kudüs tasvir edilir. Kudüs şehrinin genel mimari yapısı, kutsal mekânları, bu mekânların neden kutsal sayıldığı anlatılır. Şair Kudüs'te bulunmaktan dolayı çok mutlu olduğunu belirtip bu günleri gördüğü için Allah'a şükreder. Eser aruzun Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün kalıbıyla yazılmıştır. Mesnevinin yazarı olarak Ahmed adında bir şair kayıtlı olmasına rağmen şair hakkında bilgi bulunamamıştır. Kudüs'le ilgili kısımda varak 82b'de 39. Beyitte, 85a ve 88b'de Ahmed mahlası ya da şairin adı beyitlerde geçmektedir. Yazmanın 89a'daki nesir kısmında eserin 1 Ramazan 931 (22 Haziran 1525)'de yazıldığı kayıtlıdır. Eser sade bir Eski Anadolu Türkçesi'yle yazılmış olup harekelidir.

Bu bildiride, eserin kaleme alındığı 16.yy.ın ilk çeyreğinde şehri ziyaret etmiş bir şair tarafından Kudüs'ün nasıl tasvir edildiği ile eserin dili ve üslubu konusunda bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Yazma, Mesnevi, Hac

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Cebrâ İbrâhîm Cebrâ'nın Eserlerinde Kudüs İmgesi

Doç. Dr. Fatıma Betül ÜYÜMEZ
Anadolu University, fbuyumez@anadolu.edu.tr

ÖZET

Arap edebiyatının önde gelen yazarlarından biri olan Cebrâ İbrâhîm Cebrâ 1920 yılında Beytüllahim'de fakir bir Hristiyan ailede dünyaya gelir. 1932 yılında ailesi Beytüllahim'den Kudüs'e taşınan Cebrâ, Arap Kolejinde liseyi bitirdikten sonra bir burs kazanarak İngiliz Edebiyatı eğitimi almak üzere 1939 yılında İngiltere'ye gider. 1943'te Cambridge Üniversitesinden mezun olarak Kudüs'e geri dönen yazar bir süre Reşidiyye Kolejinde İngiliz edebiyatı hocalığı yapar. Cebrâ, 1948'de vatanından ayrılarak Bağdat'a gitmek zorunda kalır ve bir daha Kudüs'te yaşama imkânı bulamaz. 1967 yılına kadar zaman zaman ülkesini ziyaret etme fırsatı bulsa da bu tarihten sonra Filistin'e bir daha dönemez. 1994 yılındaki ölümüne kadar hayatını Bağdat'ta geçirir. Roman yazarı, şair, eleştirmen ve çevirmen kimliğiyle Arap edebiyatında önemli katkılar sağlayan Cebrâ İbrâhîm Cebrâ Türkiye'de gerektiği ölçüde tanınmamaktadır.

Cebrâ vatanından ne kadar uzaklaşırsa uzaklaşsın ömrü boyunca Filistin'i ve özellikle de Kudüs'ü içinde yaşatmaya ve bu kutsal şehri eserlerinde ele alıp yansıtmaya devam eder. Filistin'den sürgün olmak onun vatanına ve özellikle de Kudüs'e yoğun bir özlem duymasına ve bu şehrin eserlerinde önemli bir yer tutmasına yol açmıştır. Bu çalışmada Cebrâ İbrâhîm Cebrâ'nın eserleri metin merkezli yakın okumaya tabi tutularak yazarın Kudüs'ü ele alış ve bir imge olarak yansıtış biçimi incelenecek, bu çerçevede bu kutsal şehrin özelde Cebrâ, genelde sürgündeki Filistinli Arap aydını için ifade ettiği anlam analiz edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Cebrâ İbrahim Cebrâ, Kudüs, Sürgün, Kaya**

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Sarışın Bombalar Romanının Sıradışı Kadın Karakterleri

Öğr. Gör. Dr. Tülin KARTAL GÜNGÖR
Gazi Uniersitiy, tulingungor@gazi.edu.tr

ÖZET

Her sanat ve edebiyat yapıtının içinde bulunduğu dönemi ve toplumu yansıttığı dikkate alındığında, Postmodern düşüncenin etkisiyle son elli yıldır Fransız yazınının türlerin birbirine karışıp melez bir yapıya büründüğü ve dağıldığı bir sürece girmiş olduğu görülür. Çağdaş Fransız yanının önemli yazarlarından Jean Echenoz'un Sarışın Bombalar, adlı romanı türlerin birbirine karıştığı tam bir coğrafi ya da gezgin romanı olarak nitelendirilebilir. Okura yaşamın kendisi gibi çok renkli ve zengin bir evren kurgulamak isteyen yazar, özenle tasarlanmış yapay bir dünyada ince ayrıntılarla süslenmiş yaşamlar ve yaşantılar kurgular. Yazarın polisiye film ve romanlarında görülen klişeleri alaya aldığı yapıt, daha ilk cümlesiyle okuru ilginç bir arayış hikâyesine ortak olmaya davet eder. Genellikle durum ironisi yapan yazar, geleneksel romanların karamanlarını ve olay örgüsünü mizahi yıkıma uğratarak bilinen gerçekliği ters yüz eder.
Sarışın ve tehlikeli eski bir televizyon yıldızının, onu tüketen şöhrete yeniden yakalanmamak için verdiği mücadelenin anlatıldığı roman, okuru Paris'ten Normandiya' ya, Avustralya'dan Hindistan'a, devasa bir coğrafyada gezintiye çıkarır. Genellikle Femme Fatale olarak nitelenen çelişkilerle dolu erotik ve ölümcül kadın karakterlerin olduğu yapıtta söz konusu kahramanlar kendi güçsüzlüklerinin bilincinde olan ve bu bilince gönüllü teslim olmak isteyen kişilerdir.
Sarışın Bombalar'da sıra dışı kadın karakteri inceleyeceğimiz bu çalışmada, yazarın kültür, sanat ve medya dünyasına yaptığı göndermeler metinlerarası yöntemlerle incelenecek ve romandaki kadın karakterlerin ruhsal ve fiziksel özellikleri ortaya konulacaktır. Çalışmamızda ayrıca yazarın tüketim toplumu, medya ve postmodern birey konusundaki yaklaşımları karşılaştırmalı bir bakış açısıyla irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: **Sarışın Bombalar ,Jean Echenoz,, Metinlerarasılık**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Azerbaycan Çocuk Oyunlari Halkin Milli-Manevi Miras Örnekleri Gibi

Doç.Dr. Nazile ABDULLAZADE
Azerbaycan Devlet Pedaqoji Üniversitesi, nazile.s.m.d@mail.ru

ÖZET

Zengin manevi kültür mirası örneklerinden olan oyun insan düşüncesinin henüz gereğince şekillenmediği çağlarda oluşmuş, insanı, insan toplumuna doğuştan eşlik etmeye başlamiştir. İnsan doğa olaylarından anlamadığı, körü körüne putlara, ilahi güçlere tapındığı, günün tutulmasının, yağmurun yağmasının "göklerden" gönderildiğini zannettiği dönemlerde inancını, arzu ve isteğini sözün yanisira, çeşitli oyunlarla belirtmiştir. Bu anlamda insanlık kültürü hazinesine manevi servet olarak dahil olan oyunlar her bir halkın yaşam ve hayatında önemli yer tutmaktadır. İçerik itibariyle oldukça geniş ve renkli olan oyun ve eğlenceler maddi ve manevi yaratıcılığın tüm alanlarını kapsamaktadir. Halkın yaşam tarzi, gelenekleri, arzu, istek ve düşünceleri, manevi dünyası çeşitli yaratıcı örneklerinde yansıtılır. Çocuğun dünyaya gelmesiyle birlikte annesinden dinledigi ninnilerden, sonrakı dönemlerde anlatılan masallara, çocuk oyunlarından tekerlemelere, bilmecelerden efsanelere ve fıkralara, destanlarımızdan kahramanlık hikayelerine, ata sözlerinden deyimlere, manilerden türkülere, dualardan ağıtlara, karagözden bebeklere, meddah`tan ortaoyunu`na kadar her şey halk edebiyatının türleri içinde yer almaktadir. Azerbaycan çocuk oyunlarinin kökleri çok eskidir. "Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve manevi gelişime etki eden" oyunlarla çocuklar küçük yaşlardan başlayarak öncelikle kendilerinin atilip düşmeye, oynamaya olan ihtiyaçlarini karşilar, fiziksel enerjilerini işte oyunlara sarf ederler. Bu oyunlar ilk olarak yetişkinler tarafindan düzenlense de, zaman geçtikçe çocuk fantezisi ve düşüncesinin ürününe dönüşmüş, onlarin psikolojisini, arzu ve düşüncelerini yansitmiştir.

Azerbaycan'da çocuk oyunlari iki bölüme ayriliyor: çocuklarin kendileri tarafindan söylenen, oynanan oyunlar ve gösterilen, temaşa edilen oyunlar. bu oyunlar iki şekilde – hareketsiz ve hareketli olur. genellikle, oyunlar en az iki kişi olmak üzere toplu bir şekilde gerçekleştirilir. Oturak oyunlara "Laldinmez", "El üste kimin eli", "Eçdu, uçdu", "Şengela", "Oyun-bilmece" oyunlarini gösterebiliriz.

Çocuk hareketli oyunlarının tarihi daha eskidir, bu oyunların oluşumu insanların işle uğraşmaları ile ilgilidir. hareketli oyunlara "Desmalı ver", "Hendeye düşme", "Pula-pula", "Benövşe", "Deyirman", "İyne-iyne", "Enzeli", "Siçan-pişik", "Yoldaş, seni kim apardi?", "Han, vezir, oğru, cellad", "Han-han" (Bir saatlik halife) ve s. gösterile bilir.

Anahtar Kelimeler:
İnsanlık Kültürü, Manevi Servet, Cocuk, Oyun, Milli-Manevi Miras

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

"Gökkuşağı"nın Toplumsal Bakış Açısı Çerçevesinde Dillerarası Karşılaştırmalı İncelemesi

Yard. Doç. Dr. Arzu YIKILMAZ
Bayburt Üniversitesi, arzuyikilmaz@bayburt.edu.tr

ÖZET

Bütün dillerde kelimelerin oluşması, anlam kazanması bakış açılarının etkisiyle gerçekleşir. Bir başka ifadeyle, kelimeler ortaya çıkarılırken toplumun bakış açısı önemlidir. Özellikle isimlerde bu durum kendini daha çok gösterir. Değişik kültür ve dillerde aynı kavramı ifade eden kelimeler, farklı bakış açılarının etkisiyle, değişik değişik nedenlerle, farklılıklar gösterir. Bu da dillerde bakış açısı ya da görünüm (İng. aspect) adıyla anılır. Çok çeşitli inanışlara bağlı olarak her toplumun kendi dilince anlatmış. Bunun dil ile ifadesinde yani adlandırılmasında toplumun bakış açısının özelliğini gözlemleme imkânına sahibiz.

İnsanlık tarihi boyunca gökyüzü, merak edilen ve keşfi için arzu duyulan bir yer olma özelliği taşımıştır. Astroloji ve Astronomi bunun üzerine gelişmiştir. Gökyüzünü merak etme ve gökyüzünden korkma da Tanrısal güç ile ilgili soruların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Yıldızlar, gezegenler, Ay, Güneş, bulut ve yağmur ile ilgili inançlar bu merak üzerine oluşmuştur. Bu çerçeveden olmak üzere gökkuşağı da tüm insanlığın ve kültürlerin merakını celbetmiştir.

Bu çalışmada "gökkuşağı" sözünün belli başlı dillerdeki örneklerini karşılaştırmalı olarak toplumsal bakış açısı çerçevesinde incelenerek sunulacaktır.

AnahtarKelimeler: Gökkuşağı, Bakış Açısı, Görünüm, Dillerarası Karşılaştırma

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

A Comparative Analysis Of Kate Chopin's The Awakening And Its Turkish Version Uyanış, A Translation by Necla Aytür, With Special Focus On The Translation Of Feminist Lexical Items Into Turkish

Okt. Tuba KÜMBÜL,
Hitit University, tubakumbul@hitit.edu.tr,

Okt. Özge AKSOY
Hitit University, ozgeertek@hitit.edu.tr

ABSTRACT

A literary work is considered to be valuable if it is comprehensible and meaningful for the readers of the society in which it is written. A work of such great value will have a significant contribution to the literary accumulation of the source culture. Similarly, translation of a literary work should make a strong impact on the literary system of the target culture. This requires literary translators to become aware of the social, cultural factors, as well as the traditions and movements inherent in the source culture as they find reflection in the source text. This study is concerned with a comparative analysis of Kate Chopin's feminist novel The Awakening and its Turkish version, Uyanış, translated by Necla Aytür. The novel centres on the theme of woman's struggle for independence. Narrated from a feminist perspective, the story builds around the protagonist's unyielding struggle to break out of the chains in her family and society. In the novel, Kate Chopin mainly focuses on the experiences of female characters who become subjected to various forms of discrimination and oppression in a society dominated by patriarchal values. Women's disadvantaged position in society is depicted through a number of words and phrases in the source text peculiar to feminist literature, such as 'motherhood', 'domestic responsibilities', 'gender discrimination' and 'social oppression'. This study aims to identify target-oriented or source-oriented tendencies of the translator in Uyanış, with a view to finding out whether the translator was able to evoke an equally powerful sense in target audience in the translation of words and phrases peculiar to feminist literature. In this paper, a comparative analysis of these special lexical items will be made on the basis of Vinay and Darbelnet's translation strategies (1995) such as calque, modulation, equivalence, adaptation, and transposition. The findings obtained reveal that the translator has a tendency towards target-oriented translation in her attempt to reflect the feminist spirit of the original work.

Key Words: The Translation Strategies, Vinay and Darbelnet, Feminism

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Yenilikçi Tanzimat Aydınlarının İslam'ın Köklerine Yönelişi

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali GÜNDOĞDU
İstinye University, mgundogdu@istinye.edu.tr

ÖZET

19. yy., Osmanlı Devleti'nin başta siyaset, toplum ve kültür olmak üzere hemen bütün alanlarda büyük bir değişim yaşadığı bir dönemdir. Bu büyük dönüşüm sürecinin yönü muhakkak ki Batı medeniyetidir. Tanzimat aydınları kaleme aldıkları makale, roman, piyes ve şiirlerde Batı'dan ithal edilen yeni fikirleri gündeme getirmişlerdir.

İlginç olarak, Batılılaşma rüzgârının her şeyi önüne kattığı böyle bir dönemde, Tanzimat aydınlarının eserlerinde, daha önce üzerinde çok durulmayan İslamî referansların ve İslam tarihinin çokça kullanıldığı göze çarpmaktadır. Başta Yeni Osmanlılar olmak üzere dönemin aydınları Batı aydınlanmasında önemli rol oynayan fikirleri İslamî kaynaklar içinde aramaya başlamışlardır. Biraz da Tunuslu Hayrettin Paşa'nın Akvâmü'l-Mesâlik adlı kitabının etkisiyle onlar meşrutiyet, akıl, irade, çalışma, hürriyet, millet, ittihad, gayret, ilim, terakki, hak, hukuk gibi Batı menşeli temaları İslam'ın köklerine, selef-i salihin dönemindeki örneklere dayandırmaya çalışmışlardır. Ayrıca bu düşüncelerini kaleme aldıkları kurgusal eserlerde çeşitli karakterler üzerinden de dile getirmişlerdir.

Bu sunumda Namık Kemal, Ziya Paşa, Ali Suavi başta olmak üzere dönemin aydınlarının kaleme aldıkları eserlerde yukarıda sayılan temaları İslam'ın kaynaklarına dayandırarak nasıl işledikleri örnek metinler ve şiirler üzerinden anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Tanzimat Edebiyatı, İslam, Batılı fikirler**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Günümüz Âşıklarının Şiirlerindeki Kudüs İmgesi

Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan AYDIN
Ankara Yildirim Beyazit University, o.aydin@gazi.edu.tr

Arş. Gör. Mustafa Yasin BAŞÇETİN
Ankara Yildirim Beyazit University, mybascetin@ybu.edu.tr

ÖZET

Kudüs, üç ilâhî kaynaklı dîne mensup insanlar tarafından özel bir şehir olmasıyla birlikte Müslümanlar için ilk kıble ve üç mukaddes mescidinden biri olan Mescid-i Aksâ'nın bulunuşu münasebetiyle ayrı bir sembolik değere sahiptir. Bu sebeple geçmişten günümüze Türk şiirinde Kudüs farklı yönlerden ele alınmıştır. Dîvân edebiyatında kaleme alınan mirâciye, seyahatnâme vs. türler içerisinde Kudüs'ün ele alındığı görülür. Modern Türk şiirinde ise 1960'lı yıllar itibaryla Arap-İsrail savaşı ve Mescid-i Aksâ'da meydana gelen olaylardan sonra yer almaya başlayan Kudüs'e ilgi Necip Fazıl Kısakürek, Sezai Karakoç, Nuri Pakdil, Cahit Zarifoğlu, Sezai Karakoç ve M. Akif İnan gibi şâirler vesilesiyle artarak devam etmiştir.

Günümüz Türk halk şiirinde âşıklar, Kudüs hakkındaki duygu ve düşüncelerini şiirlerinde dile getirmişlerdir. Çalışmamızın konusunu oluşturan, âşıkların şiirlerinde Kudüs'ü ele alış şekilleri aslında Türk toplumunun "Kudüs" hakkındaki duygularının en hâlis ifade edilmiş biçimleridir. Bu nedenle âşıkların şiirlerindeki Kudüs imajının tahlili, Anadolu insanının zihnindeki ve gönül dünyasındaki Kudüs'ün tahlili ve yansımasıdır. Konuyla ilgili literatür taraması yapıldığında Dîvân şiiri içerisindeki Kudüs'le alakalı şiirler üzerine çalışmalar yapılmış olmasına rağmen, âşıklık geleneği içerisinde yer alan şiirlerde Kudüs herhangi bir çalışmada ele alınmamıştır.

Bu bağlamda çalışmada; Âşık Kunnûrî, Âşık Nûrî Çırağı, Âşık Temel Turâbî, Âşık Cemal Dîvânî, Âşık Oğuz Beyhânî, Şâir Vahdettin Işıldak, Âşık Mevlüt Merdoğlu, Âşık Erol Ergânî, Âşık Ercan Şimşekoğlu, Âşık Yaşar Demiroğlu, Âşık Nurhânî, Âşık İhsan Yavuzer, Âşık Rahim Sağlam, Âşık Sıdkı Emiroğlu, Âşık Hüseyin Sümmânioğlu'nun Kudüs hakkındaki şiirleri tahlil edilerek, Anadolu insanının kültür ve duygu dünyasındaki Kudüs tanıtılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Anadolu, Âşıklık Geleneği, İmge

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Sehi Bey'in Heşt Behişt İsimli Tezkiresinde Yer Alan Şiirlerin Değerlendirilmesi

Ali BAL
Tokat 15Temmuz Şehitler Anadolu Lisesi, alibal060@gmail.com

ÖZET

Eski Türk edebiyatımıza ait kaynakların başında kuşkusuz tezkireler gelir. Anadolu veya Osmanlı sahasında tezkire türünün ilk örneği Sehi Bey'in "Heşt Behişt " isimli tezkiresi sayılmaktadır. "Heşt Behişt" isimli tezkirede yer alan şairlerin ve örnek metinlerin nasıl seçildiği ve en çok hangi muhteva ve biçimdeki metinlere yer verildiği üzerine bir çalışmaya rastlanılmamış olmasından dolayı böyle bir araştırmaya başvurulmuştur.

Sehi Bey'in "Heşt Behişt " isimli tezkiresinde yer alan şiirlerin mana, konu, dil ve üslup bakımından karşılaştırılmasına yer verilmiştir. Bu amaçla tezkirede yer alan şiirlerden örnekler verilerek karşılaştırma yapılacaktır.
Sehi Bey, genellikle gazel şeklinde yazılmış şiirlerden veya gazellerin matla beyitlerinden metinler seçmiştir. Sade bir dil, deyim ve atasözü niteliğinde söyleyişlere sahip beyitler ile sevgilinin güzellik unsurlarını - dudak, yanak, yüz, saç, diş, ağız, boy- anlatan beyitler daha fazla seçilmiştir. Daha çok gazel şeklindeki şiirlerden alınan örneklerde aşk, sevgili özlemi, vefasızlık, ayrılık, acı çekmek ve sevgilinin vasıfları tüm çıplaklığı ile anlatılmaktadır.

Bu çalışmada şairlerin mesleklerine, makamlarına, eğitim durumlarına, memleketlerine, inançlarına bakılmaksızın direkt şiirleri esas alınmıştır. Tezkirede toplam sekiz tabaka bulunmakta ve bu bölümlerde verilen şiirlerin tamamı taranmış ve incelememiz iki ana gurupta ele alınmıştır. Sehi Bey, gerek şairler gerekse şiirler hakkında hep klişe ifadelere başvurmuş, etraflı bir değerlendirmeden ve eleştiriden uzak bir yol izlemiştir.

Anahtar Kelimeler: Eski Türk Edebiyatı, Tezkire, Sehi Bey, Şiir,

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25 مارس 2018.

Özbek Türkçesinde Fiillerle İsim Soylu Kelimeler Arasındaki Uyum

Yrd. Doç. Dr. Feyzi ÇİMEN
İstinye University, fcimen@istinye.edu.tr

ÖZET

Türkçe eklemeli bir dil olduğu için tüm ifade biçimleri ve gramer kategorileri dilde mevcut olan kökler, gövdeler ve eklerin ilişkisinden oluşur. Dünyadaki sayısız nesne ve kavram dildeki bu sınırlı kök, gövde ve eklerin ilişkisiyle ifade edilir. Bu ekler kendi içinde yapım ekleri ve çekim ekleri diye ikiye; her iki grup da kendi içinde alt başlıklara ayrılır. Yapım ekleri kelime bünyesinde yaptığı değişiklik yine bu sınırlar içinde (yani kelime sınırları içinde) kalırken çekim ekleri kelimeleri diğer dil birlikleriyle çok değişik görev ve fonksiyonla ilişkiye girmesini sağlar. Özellikle isim çekim ekleri arasında yer alan hâl ekleri isimler ile isim soylu kelimeler; isimler ile filler arasında bağlantıyı sağlayan çok önemli bir gramer kategorisidir. Fiiller gerçekleşmek için nesnelerin ve öznelerin bağımlı birer morfemidir. Bu açıdan isim ve fiil arasında hâl kategorisi, teklik-çokluk, iyelik, şahıs, zaman vb. açılardan bir uyum gerekir. Yoksa iki unsur arasındaki ilişki eksik veya belirsiz olur. Bir başka deyişle, fiile bağlanacak unsurun bazı şartlara/özelliklere sahip olması gerekmektedir. Hâl kategorisi bakımından fiillerin kendine bağlanacak isimlerden zorunlu olarak talep ettiği bu şart ve özellikleri biz "istem" diye adlandıracağız.

Hâl ekleri fonksiyon olarak ismi-isme, ismi-edata da bağlayabilir; ama biz konumuz gereği ismi fiile bağlayan hâl ekleri üzerinde duracağız. Daha açık bir ifadeyle Özbek Türkçesinde fiillerin kendine bağlanacak isimden hangi hâl ekini talep ettiğini Türkiye Türkçesiyle karşılaştırmalı olarak ortaya koymaya çalışacağız. Bu çalışmanın bulgularının Özbek öğrencilere Türkçe öğreten öğretim görevlilerinin işine yarayacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: **Özbek Türkçesi, Kök, Gövde, Fiil, İsim**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Erken Dönem Türk Romanında Diyalojik Bağlantılar: Özne, Nesne ve Mekân

Yrd. Doç. Dr. Ruhi İNAN
Balıkesir Üniversitesi, ruhiinan@hotmail.com

ÖZET

Mekân, özne veya nesne gibi unsurların figüratif ve işlevsel bir şekilde kullanılması çok farklı değişkene bağlı metin okumalarının önemli bir yerinde durmaktadır. Bilhassa roman türündeki kurmaca metinlerdeki öznenin nerdeyse tüm figürasyonu, tabiidir ki mekân, insan veya nesne bağlantılı olmaktadır. Mekân ve nesnelerin bulundukları yerler, mimari şekil ve pozisyonlar, bu mekânların ya da nesnelerin etrafında şekillenen insani unsurlar ve sosyal hayat, yazarın mesaja ilişkin örtülü söylemlerinin soyut ve metaforik bir durumdan daha somut bir gerçekliğe evrildiği yapılar haline gelebilmektedir. Bu tür bağlantılar, bir metnin çoklu okunması ve onun daha iyi anlaşılması açısından önemlidir.
Yetmişli yıllarda Bakhtin'in başlattığı ve "diyalojik bakış açısı" şeklinde tanımladığı yöntemle Türk edebiyatının erken dönemine ait kurmaca metinlerin yeniden gözden geçirilmesi gereklidir. Bu maksatla ilk psikolojik roman olarak bilinen Eylül ve ilk realist roman olarak bilinen Araba Sevdası mekân, özne ve nesne unsurları açısından diyalojik okumaya tabi tutulacak; karakter yaratma, mekân, nesne ve karakter bağlantıları, birleşik okuma, realist ya da psikolojik olma özellikleri açısından yeniden değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: **Diyalojik okuma, Eylül, Araba Sevdası**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarının Metinlerarasılık Bağlamında İncelenmesi: Gazi Üniversitesi Vakfı Özel Anadolu Lisesi Örneği

Doç. Dr. Mehmet KARA
Gazi Üniversitesi, mehkara@gazi.edu.tr

Arş. Gör. Dr., Muhammet Raşit MEMİŞ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, muhammet.memis@omu.edu.tr

ÖZET

Gerek ana dili gerekse yabancı dil eğitiminin son yıllarda metin odaklı gerçekleştirilmesi, metin dilbilim ile dil öğretimi arasındaki disiplinler arası işbirliğini hem gerekli hem de kaçınılmaz kılmaktadır. Metin dilbilim, metnin yüzey ve derin yapıdaki kurgulanış biçimlerini ve bildirişimsel işlevlerini ortaya çıkarmayı, böylece metin oluşturmanın genel koşul ve kurallarını belirlemeyi amaçlar. Bir başka deyişle metin dilbilim, metni metin yapan ölçütleri saptamaya çalışır (Şenöz Ayata, 2005, s. 22-23). Türkçe eğitiminde hem öğrencilerin yazılı ve sözlü metinlerini incelerken hem onların metin oluşturma süreçlerine katkı sağlarken hem de ders kitaplarına metin seçerken, metinsellik ölçütlerine dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu ölçütlerden biri de metinlerarasılıktır. Günümüzde, edebiyattan halk bilimine, dilbilimden medya araştırmalarına varıncaya kadar birçok farklı disiplinin inceleme konusu ve yöntemi olan metinlerarasılık, disiplinler arası bir kavramdır. Böylesine geniş bir alanda ele alınan metinlerarasılığın tarihi, kavramın adlandırılmasının tarihinden elbette daha eskidir. Başka bir deyişle, ilkesel olarak ilk metinden bugüne, üretilen bütün metinler başka metinlerin izlerini taşır ve her metin doğası gereği metinler arasıdır. Doğal olarak her insan, çeşitli kaynaklardan beslenerek yazılı ve sözlü dilini oluşturan söz ve anlam varlığını ortaya çıkartır ve zamanla kendine özgü bir kaynak oluşturur. Sözü edilen bu hususlardan hareketle şunları söylemek olanaklıdır: Metinlerarasılık, birbirini sonsuzlayan berber aynaları gibi veya her kapısı başka bir odaya açılan sonsuz odalı bir ev gibidir. Her metin başka bir metne açılır, her metinde başka bir metnin izi sürülür ve bu yolculuk bitimsizdir.

Bu çalışmanın örneklemini, gönüllük esasına göre TEOG sınavında yakın puan aralığında olan ve benzer sosyo-ekonomik, kültürel çevreden gelen Gazi Üniversitesi Vakfı Özel Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aşamasında öğrencilere bir konu verilmiş ve onlardan bu konuyla ilgili en az 500 kelimelik konu ve anlam bütünlüğü olan bir yazı yazmaları istenmiştir. Daha sonra öğrencilerin yazdıkları bu yazılar, metinsellik ölçütlerinden "metinlerarasılık" bağlamında incelenmiştir. Yapılan bu inceleme metinlerarasılık ölçütlerinden "alıntılama, aşırma (gizli alıntı), atıf (gönderme), anıştırma, öykünme (pastiş), kurgu (montaj) ve yeniden yazma" alt başlıklarında gerçekleştirilmiştir.

Bu sınıf seviyesindeki öğrencilerin oluşturdukları metinlerde, metinlerarasılık niteliğini kazandıracak ölçütlere azımsanmayacak ölçüde yer verildiği görülmüş ve böylece yazılan metinlerde metinler arası ilişkinin sağlandığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin yazma becerisinin gelişmesini ve özellikle bağdaşıklık ve tutarlılık seviyesi yüksek nitelikli metinlerin ortaya çıkmasını istiyorsak öncelikle onların çeşitli türlerde ve konularda metinlerle karşılaşmasını sağlamamız ve okuduklarını günlük yaşamla ilişkilendirme becerisini öğrencilere kazandırmamız gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Metinlerarasılık, Yazılı Anlatım, Yazma Becerisi, İnceleme.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türkiye Türkçesinde Renk Adlarıyla Oluşturulmuş Bitki Adlandırmaları

Okt. Dr. Serdar BULUT
Giresun University, serdarbulut07@hotmail.com

ÖZET

Türkiye Türkçesi yazı dili ve ağızları terimsel bakımdan büyük zenginlik arz etmektedir. Özellikle Türkiye Türkçesi ağızları, Türk insanının kelime türetme gücünü göstermesi açısından önemlidir. Türkiye Türkçesinde bol miktarda renk adı olması ve Türk toplumunun renkleri hayvan adlandırmaları, bitki adlandırmaları, yön adlandırmaları, eşya adlandırmaları gibi birçok farklı yerde kullanmasına imkân sağlamıştır. Türklerin ilk yazılı eserleri Göktürk Abideleri'nden başlayan bu adlandırmalar, Eski Uygur Türkçesi, Karahanlı Türkçesi, Çağatay Türkçesi, Harezm Türkçesi, Kıpçak Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlı Türkçesi ve Türkiye Türkçesi yazı dili ile ağızlarında artarak devam etmiştir. Divânü Lügâti't-Türk, Kutadgu Bilig, Codex Cumanicus gibi eserler başta olmak üzere Türkçenin tarihi ve çağdaş dönemlerine ait birçok eserin söz varlığında yer alan renk adları ve bitki adlarıyla ilgili çalışmalar mevcuttur.

Tabiatta doğal olarak yetişen bitkilerin adlandırmasına insanlar öncelik vermişler ve bu bitkileri adlandırırken kendi kültürlerinden de yararlanmışlardır. Çünkü bitkiler, insanların yaşam devamlılığı için birincil önceliktir. Bitki adlandırmaları yapılırken, hayvan adları, organ adları ve renk adları en çok başvurulan kaynaklardır. Özellikle Türkiye Türkçesi ağızlarında çok bilinmeyen bitkilerin adlandırmalarında renk adlarına başvuru fazladır. Bitkilerin fiziksel özellikleri renklerle adlandırılmalarında önceliği sağlamaktadır. Bu noktada "ak" ve "kara" renkleri en çok tercih edilen renklerdir. Çalışmamızda Türkiye Türkçesi yazı dili ve ağızlarında bitki adlandırmaları yapılırken renk adlarının faktörü araştırılacaktır. Renk adlarından oluşan bitki adlandırmaları türlerine ve özelliklerine göre alt başlıklar altında incelenecek ve en çok hangi rengin tercih edildiği ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Türkçesi, Türkiye Türkçesi Ağızları, Renk Adları, Bitki Adları, Adbilim

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızlarında Hayvanlarla İlgili Adlandırmalar

Doç. Dr. Serdar BULUT
Giresun University, serdarbulut07@hotmail.com

ÖZET

Diyalektoloji çalışmaları, son yıllarda yapılan birbirinden kıymetli çalışmalarla kendini geliştirmeye devam etmektedir. Ağızlar, dilin sadece telaffuz noktasında farklılıklar gösteren küçük kollarıdır. Bu küçük kolları belirleyen birçok faktör bulunmaktadır. Özellikle etimolojik köken, coğrafya, yaşayış biçimi gibi faktörleri bu belirleyiciler arasına ekleyebiliriz.

Türkiye Türkçesi ağızları, 1940 yılından sonra yerli araştırmacılarla belli bir noktaya gelmiştir. Son yıllarda il ve ilçe düzeyinde yapılan ağız derleme çalışmaları, ağızlar içinde yaşayan farklı terimlerle ilgili çalışmaların yapılmasına da fırsat vermiştir. Özellikle hayvan ve bitki adlandırmalarıyla ilgili yapılan çalışmalar hem ağız bilimine hem bitki bilimine hem de hayvan bilimine önemli katkılar sağlamaktadır.

Çalışmamızda Gümüşhane ili ve yöresi ağızları üzerinde durulacaktır. Gümüşhane ili ve yöresi ağızları söz varlığında yer alan hayvanlarla ilgili adlandırmalar ortaya çıkarılacaktır. Hayvanlarla ilgili adlandırmalar kendi içinde, hayvanlara ait eşyalar, hayvan yemleri, hayvan yavruları, evcil hayvanlar, yabanıl hayvanlar ve hayvanların kendilerine ait adlandırmalar şekillerinde alt dallara ayrılarak ele alınacaktır. Bu çalışmamız, Derleme Sözlüğü başta olmak üzere Gümüşhane ağzını ilgilendiren çalışmaların taranmasıyla ve kaynak kişilerden derlemeler yapılmasıyla oluşturulmuştur. Çalışmamız, Derleme Sözlüğü'ne ve hayvan adları çalışmalarına önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Türkiye Türkçesi Ağızları, Gümüşhane, Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızları, Hayvan Adlandırmaları, Adbilim**

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Tragedyadan Mesneviye Katharsis: Küllerinden Doğmak

Doç. Dr. Melike GÖKCAN
Erzurum Teknik University, melikegokcan@gmail.com

ÖZET

Antik Yunan düşüncesinde bir tür "ruh dönüşümü" olarak ele alınan terim, sözcük olarak, "arınma" ya da "temizlenme" ruhun tutkulardan, arınması anlamında kullanılmıştır. Buradaki etkin güç "acı"dır. Ruhun acı yardımıyla kötülüklerden ve tutkularından arınması saflaşması beklenir. Büyük bir acı çemberinden ruhsal yapısı dağılmadan çıkan insan bu kez tam tersi potadan çıkan altın gibi olumsuz yönlerinden, fenalıklarından arınmış olarak çıkacaktır. Aristotales Poetika'da bu tarzda bir ruhsal dönüşümü açıklarken, sanatın katharsise aracısı olabileceğini tregedya örneği üzerinden açıklar. Bir tragedya insana kendisini adeta dışardan göstermek suretiyle acıyı empati yoluyla yaşatır. Böylece "tragedya", uyandırdığı acıma ve korku duygularıyla ruhu tutkulardan temizlemektedir. Batı edebiyatında romans türü eserlerde de okur aynı türden bir etkiye maruz kalır. Bu tür eserlerin hedefi, insanı dünyevi hazların asla söz konusu olmadığı, yüce ve soylu duyguları ifade eden gerçek aşk yoluyla zihinsel ve ruhsal yükselmeye ulaştıran "katharsis" i kurgulamaya yöneliktir.

Acının insanı ruhen yücelten; kelimenin alçak anlamına gelen etimolojisini de kasdederek dünyevilikten arındıran misyonu tasavvufi düşüncenin de esaslarındandır. Tasavvufi yolda müridin mutlaka içinden geçmesi beklenen "çile" yoğun ve sistematik bir arındırma sürecidir. Mürid, mürşidin gözetiminde "çile"nin potasında eritilip yeniden şekillenebilecek kıvama getirilir. Bu süreci başarıyla tamamlayan mürid, artık ayağına dolanan dünyevi bağlantılardan kurtulur ve manevi yükseliş için hazır olur. Manevi yükselişin en önemli içsel dinamiği de aşktır.

Aşkın katharsis boyutu mesnevi edebiyatında aşk konulu eserlerin yaygın temasıdır. Tanınmış aşk mesnevileri bu bağlamda ele alındığında aşk macerasının her bir aşamasında sembolik olarak, bireyin benlik kalıplarının ve inançlarının zorlanarak yıkıma sürüklendiği görülür. Yıkım, yapıbozumdur. İnsan hayatı boyunca oluşturduğu benlik kalıbını tam manasıyla kırıp dağıtıp yok etmedikçe, yani sûfi pratiklere göre "hiç" noktasına gelmedikçe yeni bir varoluşla doğamaz. Eski kalıp yeni varlık boyutunu ihata edemez. Doğu edebiyatında katharsis aşktır, diğer mistik çilecilikten farklı olarak aşk, sadece "arınma" değil, arınarak yeniden yapılanma dinamiğidir.

Bu çalışmada, Aristotales'in edebi esere yüklediği misyon olan "katharsis" düşüncesi çerçevesinde Batı romanslarında işlenen çileler, çekilen büyük acılar ve yıkımlar yoluyla ruhun arınması, olgunlaşması temasının Doğu edebiyatındaki izdüşümü araştırılacak; hikâyelerde aşk ekseninde yeniden doğuşa vesile olan varoluşsal yok oluşun aşama ve yolları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tragedya, Romans,Mesnevi, Katharsis, Varoluş.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Yusuf u Züleyha Hikâyelerinde "Yol" Alegorisi ve Arketipal Sembolizm

Doç. Dr. Melike GÖKCAN
Erzurum Teknik University, melikegokcan@gmail.com

ÖZET

Arketipal sembolizmin çözümlenmesi edebi metinlerin yorumuna derin anlamlar katmakta, incelemenin ufkunu genişletmektedir.
Kaynağını Jung'un "kollektif bilinçdışı" kuramından alan ve eser merkezli bir inceleme yöntemi olan arketipal eleştiri, tüm insanlığın ortak geçmişinden gelen birikimi hedef almaktadır. Bilinçdışı alanda örtük ve potansiyel bilgi seviyesinde mevcut olan dinler tarihi, mitoloji, medeniyetler tarihi gibi zengin bir geçmiş ve ilişkiler ağı yatmaktadır. Bu derin kültürel alt yapı edebi eserde semboller ve alegorinin diliyle açığa çıkar. Bilhassa Yusuf kıssası gibi Kitab-ı Mukaddes ve Kur'an-ı Kerim'de geniş yer bulan bir hikâyenin edebi metne dönüşmesi ile zengin bir derin yapıyı da beraberinde taşıdığı muhakkaktır. Bu metinlerde yüzeyde anlatılan esas hikâyenin derin katmanları arketipal örüntü yoluyla başka hikâye anlatır. Semboller diliyle kurgulanan bu derin hikâye, Campbell'in Jung ve Eliade'dan beslenerek oluşturduğu "Kahramanın Yolculuğu" anlatısıdır.

Jung, kişinin bireyleşme sürecinde, varoluşunun temel kaynağı olan merkeze doğru bir yolculuğun varlığından bahseder. Bu yolculuk çağrısı bireye self/ özbenlik arketipinin sembolleriyle ulaşır. Campbell da buradan hareketle edebi eserlerin derin okumalarında "arayan insan" tipolojisini çıkarır. Söz konusu yol izleği, sadece hedef metnin anlam haritasını görünür kılmakla kalmaz, belki eserle bütünleşen "okur"un da öz değerlerini arayışına ışık tutar.

Bu çalışmada Jung, Eliade ve Cambell gibi teorisyenlerin geliştirdiği kuramlar ışığında Yusuf u Züleyha kıssası derin okumayla yorumlanacaktır. Çalışma, hikâyedeki dışsal yolculuğa paralel giden içsel yolculukların anlam katmanlarını açığa çıkarmayı; arketipal örüntüyü çözümlemeyi amaçlamaktadır.

Kelimeler: **Yusuf u Züleyha, Arketipal Eleştiri, Yol Alegorisi**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Eski Türkçe "erinç" Üzerine

Doç. Dr. Akartürk KARAHAN
Ankara Yildirim Beyazit University, akartrk@yahoo.com

ÖZET

İlk olarak VIII. yüzyıl Orhun Yazıtlarında görülen Eski Türkçe "erinç" sözcüğü, daha sonra Uygur ve Karahanlı Türkçesi metinlerinde kullanılmıştır. Eski Türkçe döneminden sonra tanıklanamayan sözcük için metin yayınlarında "olasılık" ve "kesinlik" anlamlı sözcükler karşılık olarak verilmiştir. Türkologların yayınlarına bakıldığında hâlâ sözcüğün anlamlandırılmasında bir birliğin olmadığı, kimi yayınlarda ise her ikisinin de kullanıldığı görülmektedir.
Biz bu bildiride, "erinç" için söylenen ve biribirine taban tabana zıt olan iki anlamdan hangisinin metinlerin bağlamına uygun olduğunu inceledik. Bunun için öncelikle mevcut literatürdeki çeviriler değerlendirilmiş; ardından Orhun, Uygur ve Karahanlı Türkçesi metinlerindeki "erinç" sözcüğünün cümle içindeki kullanım biçimleri ele alınmıştır.

Sonuç olarak Eski Türkçe'de "erinç"in çoğunlukla, anlatıcının;
-bizzat görmediği olayların ifade edildiği geçmiş zaman cümlelerinde;
-gelecekte olabilecek durumlardan bahsettiği gelecek zaman yapılarında,
-emin olamadığı soru kalıplarında,
-tahmin cümlelerinde vd. geçtiği tespit edilmiştir. Ayrıca Kâşgarlı Mahmud'un sözcükle ilgili kayıtlarıyla bu tespitler desteklenmiş; sözcüğün metinlerde "belki, muhtemelen, büyük olasılıkla, ihtimal ki, olmalı" gibi olasılık bildiren sözcüklerle çevirisinin bağlama daha uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Eski Türkçe, Orhun Türkçesi, Eski Uygur Türkçesi, Karahanlı Türkçesi, söz varlığı.**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Binbir Gündüz Masalları Üzerine

Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM
Gazi Üniversitesi, mderdem@gazi.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme ve modern dünya şartları beraberinde çok büyük toplumsal değişimi beraberinde getirmiştir. Bu değişim bin yıllarca oluşan toplumsal tecrübelerin aktarımını sekteye uğratmış, özellikle doğu toplumları yeni dünya şartlarına uyum sağlamada başarısız olmuşlardır. Ne köklerine sahip çıkabilmişler, ne de yeni dünya şartlarına uyum sağlayabilmişlerdir. Bu uyum sürecinde başarılı olan toplumlar, geçmişi, kültürü ve inancıyla barışık değişimler geçirmişlerdir. Bu başarı ve uyumu sağlamak ise Türkiye şartlarında daha da zordur. Alfabe değişimi, dilde sadeleşme gibi durumlar, yeni nesilleri köklerine oldukça yabancılaştırmış ve bu yabancılık durumuyla uyum gerçekleştirilemiştir. Bu bildiride Türkiye'nin ve Doğu dünyasının en önemli kültürel kaynaklarından biri olan Binbir Gündüz Masalları ele alınacaktır.

Türkiye'de Binbir Gündüz Masalları üzerine çalışmalar oldukça sınırlıdır. Yayınlara bakıldığında parmak sayısını geçmeyecek kadar yayın mevcuttur. Yapılan yayınların büyük bir kısmı Osmanlıca aslından değil, Batı'da yapılan çalışmaların üçüncül çevirilerinden ibarettir. Bu çevirilerde bazen kültürel ve dini kod niteliğindeki kelimelerin doğru çevrilemediği ve eserlerin asıl kaynak yerine üçüncül çevirilerin insafına bırakılarak israf edildiği görülmektedir. Bu çeviriler içinde özellikle kültürel kod taşıyıcı kelime ve deyimlerin atlandığı veya Batılı anlayışa göre çevirldiği ve kod niteliğinin kaybolduğu görülmektedir. Konu ve içerik olarak Binbir Gece Masallarının aksine bir iddiayla ortaya çıkan Binbir Gündüz Masalları'nın yazmalar içerisinde bütün nüshaları toparlanarak tam metni oluşturulmaya çalışılacaktır.

Yaptığımız çalışmada tam metin oluşturulurken metnin sadeleştirilmesi yapılmakta, devamında buradaki masallar çocuk kitaplarına dönüştürülmektedir. Bu şekilde milletimizin kökleriyle yeni nesillerin tekrar sağlıklı bir bağ oluşturması amaçlanmaktadır. Bildiride yapılan çalışmanın niteliği ve sonuçları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Masallar, Binbir Gündüz Masalları, Binbir Gece Masalları, hikaye, Osmanlı Türkçesi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Eski Oğuz Türkçesi Üzerine Yeni Çalışma Teklifleri

Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM
Gazi Üniversitesi, mderdem@gazi.edu.tr

ÖZET

Eki Oğuz Türkçesi; Eski Anadolu Türkçesi, Eski Türkiye Türkçesi, Batı Türkçesi gibi isimlerle anılan ve Oğuz Türkçesinin ilk yazı dili dönemini kapsayan tarihi Türk lehçesidir. Osmanlı Türkçesinin temelini oluşturan bu dönemde yüzlerc eser kalem alınmıştır. Türkiye'de dil araştırmacılarının en fazla çalıştığı ve eser üretildiği dönemdir. Son yıllarda dönemi temsil eden önemli eserlerin neredeyse tamamının çalışıldığı görülmektedir. Özellikle tarnskripsiyonlu-tenkitli metin çalışması yapacak metin kalmamıştır. Bazı eserler ikinci, üçüncü defa çalışılmaya başlamıştır. Özellikle Dede Korkut gibi eserlerin bir kütüphane oluşturacak nice-likte çalışmaların yapıldığı tespit edilmektedir.
Metin çalışmaları açısından tıkanma noktasına gelen dönem araştırmalarının bir kısmı sözlük bilime veya dilbilime doğru kaymaya başlamıştır. Dönemin metinleri ne kadar çalışılsa azdır, ancak daha acil çalışmaların ortaya konulması için gerekli alt yapı oluşmuş durumdadır.İlk olarak ayrıntılı şekil ve anlambilim açısından işlevsel bir Eski Oğuz Türkçesi sözlüğü hazırlanmalıdır. Eserde geçen kelimelerin tamamının anlambilimsel ve işlevsel görevlerini ortaya koyan sözlükler ortaya konulmalıdır. Türk Dil Kurumu'nun böyle bir proje yaptığını, ancak atıl kaldığını blmekteyiz. Bu projenin tekrar ve acilen hayata geçirilmesi dönem açısından çok önemlidir.

Bununla birlikte dönemin eserleri, sadece dönemin uzmanları tarafından anlaşılmaktadır. Döneme has kelime ve eklerin varlığı, uzmandan başkasının bu eserleri anlamasını imkansız hale getirmektedir. Özellikle bu kıymetli ve kültürümüzün temelini oluşturan eserlerin günümüze kazandırılması, yeni nesil-lerle buluşturulması, ancak dönemin uzmanlarının yapabileceği bir çalışmadır. Dolayısıyla dönemin önemli metinlerinin popüler yayın dünyasına kazandırılması, en az bilimsel çalışmalar kadar önem arz etmektedir. Bildirimizde dönemin metin-leri üzerine yapılabilecek farklı çalışma teklifleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eski Anadolu Türkçesi, Eski Oğuz Türkçesi, Eski Türkiye Türkçesi, Türk Dili

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Rabgûzî'nin Kısasü'l Enbiyâ Adlı Eserinde İnsanüstü Varlıklar

Doç. Dr. Sibel ÜST ERDEM
Ankara Yildirim Beyazit University, sibelusts@gmail.com

Uz. Yasemin SÜRÜCÜ

ÖZET

Harezm Türkçesi eserlerinden olan Rabgûzî'nin Kısasü'l-Enbiya adlı eseri hem dil özellikleri hem de muhtevası itibariyle Türk edebiyatı ve kültürü için önemli bir yere sahiptir. Yazar, eserini yazarken peygamber kıssaslarının çok rağbet gördüğünü ancak kiminin eksik kiminin fazla, kiminin doğru kiminin yanlış olduğunu bazılarının rağbet görüp bazılarının görmediğini belirterek bu zor işe girdiğini ve Allah'ın yardımı ile bu işi başarmak istediğini belirtir. Eser, M. 1310/ H. 710 yılında bitirilip Nâsırüddin Tok Buga'ya sunmuştur.

Kısasü'l-Enbiya'da adından da anlaşılacağı üzere peygamber kıssaları anlatılmıştır. Ancak eserde peygamber kıssalarına yer verilirken İslamî kaynaklarla birlikte Tevrat, İncil, mitolojik anlatılara da yer vermiştir. Mitolojik anlatım eserde kahramanlardan bir kısmının insanüstü varlıklardan oluşmasına sebep olmuştur. Bildiride, Kısasü'l-Enbiya'da geçen insanüstü varlıklara değinilecek, yaratılışları, eserdeki fonksiyonları ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kısasü'l-Enbiya, Harezm Türkçesi, kıssa, peygamber.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Edirneli Nazmî'de Sanatların Kullanılışı

Doç. Dr. Sibel ÜST ERDEM-
Ankara Yildirim Beyazit University, sibelusts@gmail.com

Arş. Gör. Mustafa Yasin BAŞÇETİN
Ankara Yildirim Beyazit University, musty_205@hotmail.com

ÖZET

Edirneli Nazmî, XVI. yüzyılda yaşamış Klasik Türk edebiyatı şairlerindendir. Şairin, isminden söz ettiren en belirgin özelliği Türkî-i Basît başlığını kullanarak yazdığı şiirleridir. Ancak şairin bu özelliğinin yanında edebî sanatladaki mahareti de tezkirelerde vurgulanarak bahsedilmiş, hemen hemen bütün sanatlara örnek teşkil edecek en az bir şiir yazdığı ifade edilmiştir.

Edebî sanatların neredeyse tamamını klâsik tarzda yazdığı şiirlerinde kullanmış; kelimelerin, şeklî ve mana boyutlarında oyunlar yapmıştır. Bu şekilde derin olmamakla beraber çeşitli manaların şiir içerisinde yer almasını sağlamıştır. Buna ilaveten şiirlerinde edebî sanatları ileri derecede kullanması ve yeni sanat arayışları; şairin şiirinde sanat yapma kaygısının oldukça baskın olduğunu göstermektedir. Sanat yapma kaygısının öncelenmesi, şiirlerde anlamın derinleşmemesine sebep olmuştur.

Klâsik tarzda teşekkül ettirilen şiirlerde atasözlerinden ziyade deyimleri kullanması; çeşitli söz sanatlarını daha islevsel hâle getirmeye müsait olduğundan tercih etmiştir.

Bu bildiride Edirneli Nazmî'nin edebî sanatlar noktasındaki tasarrufları incelenecek ve şiirlerinden örnekler verilerek bu noktadaki uygulamaları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Edirneli Nazmî, Klasik Türk Edebiyatı, şiir, sanat.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON LANGUAGE AND LITERATURE
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde kullanılan İnteraktif Uygulama ve Sitelerin İçerik ve Dört Temel Dil Becerisi Açısından İncelenmesi

Muhammet Hüseyin YAZICI
Kudüs Türk Kütür Merkezi Okutmanı, hsy_yzc@hotmail.com

ÖZET

Gelişen ve ilerleyen teknoloji bireyin sınıf dışına çıkarak istediği her yerde ve her zamanda bir öğretmene bağlı kalmadan otonom ve interaktif bir şekilde yeni bir dil öğrenmesine; eğitimciler ile dil alanında çalışan araştırmacıların ise farklı öğretim metotlarını geliştirmelerine imkân sağlamaktadır. Bu doğrultuda Türkçeye ilginin artmasıyla beraber yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yapılan çalışmalar da artmış ve klasik öğretim metot ve materyalleri dışında bireylerin zaman ve mekândan bağımsız olarak Türkçe öğrenmelerini amaçlayan interaktif eğitim materyalleri çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından Türkçe öğrenmek isteyen bireylerin kullanımına sunulmuştur.

Bu çalışmada, interaktif bir şekilde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi gerçekleştiren; Yunus Emre Enstitüsünün "Uzaktan Türkçe Öğretim Portali", Anadolu Üniversitesinin "Ana Dil Türkçe Programı", Yaşar Üniversitesinin "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Farklılaştırılmış Uzaktan Öğretimi Projesi ve Diolingo uygulamasına ait olan "Türkçe Dersleri"nin içerik ve dört temel dil becerisi açısından ne derecede farklılıklara sahip olduklarının ve hangi yöntemleri kullandıklarının incelenip tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında bu uygulama ve sitelerin; eğitim içerik ve konuları, hangi seviyelerde ders verdikleri, verilen derslerde hangi dil becerilerini kullandıkları, dil bilgisi bakımından nasıl bir yol izledikleri tespit edilip karşılaştırılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, İnteraktif Öğrenme, Dil Becerileri

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2018
INCSOS
INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Devlet ve Dini Gruplar İlişkisi Bağlamında Diyanet

Doç. Dr. Özcan GÜNGÖR
Ankara Yildirim Beyazit University, ogungor@ybu.edu.tr

ÖZET

Türk tarihinde din ve devlet ilişkileri farklı şekillerde ancak belirli bir sistematik içinde devam etmiştir. Temelde bu iki kurum arasında doğasından kaynaklanan zorluklara karşın Türk halkı ve devleti nezdinde konunun dengeli tutulmaya çalışıldığı görülmektedir. Egemenlik ve belirleyicilik ekseninde olmadan dengeli bir işlevsel araçsallaştırmanın karşılıklı olduğu hemen dikkat çekmektedir.

Selçuklu-Osmanlı siyasal geleneğinde dinin devlet gerekliliği olarak işlevselliği dikkat çekerken Türkiye Cumhuriyeti'nde din alanı daraltılmış olsa da bir devlet gerekliliği olarak yine rol oynamaya devam ettiği görülmektedir. Bu bağlamda Şeyhulislamlık kurumunun Diyanet'e benzeyen yanları varsa da işlevleri ve etkisi bakımından ayrıldığı noktalar da mevcuttur. Cumhuriyet döneminde devletin din ile ilişkisini Diyanet üzerinden kurguladığı görülmektedir. Eskiye oranla gayrimeşru hale getirilen bütün dini gruplar yasal olmasa da faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

Diyanet'in bu gruplar tarafından farklı değerlendirmelere konu olduğu bilinmektedir. Bu farklı değerlendirmelerin temeli ülkenin yaşadığı ideolojik dönüşümlerin bu kurumlara ilişkin tutumlara yansımasından ibarettir.

Örneğin 80'li yılarda Diyanet'e "hıyanet" kurumu diyenler olduğu bilinirken bu çevrelerin günümüzde Diyanet'e çok büyük roller biçtiği görülmektedir. Diğer taraftan kimi dini gruplar Diyanet'i dini hayatı en sahih biçimde yorumlayan ve itaat edilmesi gereken kurum olarak görürken; diğer bir grup da dinin devlet eliyle Diyanetçe şekillendirildiği ve laikliğin aletine dönüştürüldüğü iddialarını dile getirmekteler. Bunlar aynı anda da yaşanabilmektedir. Dini grupların Diyanet'e bakışı biraz de tarihten gelen medrese-tekke mücadelesi üzerinden de okunabilir. Ancak Cumhuriyet döneminde Diyanet'e ilişkin menfi tavırlarda devletin dini hayatta getirdiği kısıtlamalarla doğrudan ilişkili görünmektedir.

Gelinen noktada ülkede pek çok dini grup faaliyetlerini yürütürken çoğunluk itibariyle Diyanet'e ilişkin tavırlar değişmeye başlamışa benzemektedir. Bu defa yaşanan FETÖ olayı ülkede bir kez daha Diyanet ve dini gruplar konusunu gündeme getirmiştir. Konuya devletin halkın doğru dini bilgiye ulaşma noktasından Diyanet'in öncü rol oynaması beklentisi yanında siyasal iktidarın dini gruplarla olan yakınlığının verdiği avantajla dini grupları devlete yakınlaştırması bir tarafa; diğer taraftan kontrolsüz beyanat ve uygulama isteklerinin siyasal iktidarı rahatsız ederek Diyanet'i göreve çağırması ilginç bir noktaya işaret etmektedir. Bu bağlamda çalışmada Diyanet'in dini gruplarla sürdürdüğü ilişkinin a) ontolojik b) gündelik c) siyasal ve e) dini yönlerini ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Dini Gruplar, Diyanet, Devlet

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Azerbaycan Ekonomisinin Bağımsızlıktan Sonraki Entegrasyon Süreci

İbrahim MAMMADOV
Azerbaycan Devlet İktisat Universitesi (UNEC), ibrahimsmammadli@gmail.com

ÖZET

Soğuk Savaş sonrası küreselleşen dünyada, ülkeler arasındaki ilişki, ticaret hacimleri ve navlun ciroları her geçen gün büyümeye devam etmiştir. Sosyalizm ve kapitalizm arasındaki "savaş" ikincinin üstünlüğü ile tamamlandıktan sonra sosyalizmin merkezi olan ülkeler de yavaş-yavaş piyasa ekonomisine yöneldiler.

70 yıllık totalitar Sovyet rejiminin çöküşünden sonra yeniden bağımsız olan Azerbaycan da piyasa ekonomisine geçiş yapmaya başladı. Bu süreç 1991'den 2009 yılına kadar sürdü. Ekonominin piyasa ekonomisine geçişiyle birlikte Azerbaycan'ın dünya pazarına entegrasyonu da önemliydi.

Fakat yeni Sovyetler Birliğinden çıkmış, Sosiyalist sisteme dayalı ekonomisi çökmüş, bir yandan Rusya tarafından yeniden işgal tehlikesi ile karşı- karşıya, diğer yandan Ermenistan'ın Dağlık Karabağ ve çevresindeki bölgelerde bölücülük faaliyetleri ve siyasi istikrarın olmaması durumu daha da zorlaştırıyordu.

26 yıl sürmüş ve halen devam eden entegrasyon süreci, "Yüzyılın anlaşması" PSA, Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum doğal gaz boru hattı, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu, TANAP, TAP projelerinin bölge, dünya çapında önemi ve dolayısıyla ekonominin bu yıllar boyunca nasıl şekillendirildiği analiz edilmiş, sorunlar ve çözüm yolları gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, entegrasyon, ekonomi, piyasa ekonomisi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk'ün Strateji ve Zeka Oyunu Mangala

Yrd.Doç. Dr. Murat KUL
Bartın University, muratkul@bartin.edu.tr

ÖZET

Uzun yıllardır Türklerin zekâlarında koşuşturan, ata yurtlarından bir savaş oyunu; kurnazlığın, sağgörünün, direnmenin ve stratejik çözümlemenin eğiticisi olan Mangala, Hunlardan Sakalara, Göktürklerden Karahanlılara, Selçuklulardan Osmanlılara kadar padişahların ve şehzadelerin kişisel, savaş stratejileri ve zekâ gelişimleri için oynadıkları bir oyundur.

Araştırma derleme çalışması olup, mangala ile ilgili literatür incelenmiş ve sınırlı sayıda kitap ile makalelerden bulgulara yer verilmiştir.

İki kişinin oyun tahtası üzerinde karşılıklı 6'şar adet olmak üzere 12 küçük kuyu ve her oyuncunun taşlarını toplayacağı birer büyük hazine bulunan Mangala oyunu toplam 48 taşla oynanır. Oyuncunun her hamlesi Türk geleneklerinin bir yansıması olarak görülen bu oyun; Türklerin baba ocağını terk etmeme geleneğinden çift yapma kuralı ile Türk inanç ve devlet sistemi tarihinde ikili anlayışına kadar bazı oluşumları sembolize ediyor. Ayrıca güç oyunu da denilen Mangala'nın zekâ ve stratejiye dayalı bir oyun olması sebebiyle tarihin en ücra köşelerinde yer almıştır. Basit bir malzemeyle oynanıyor ama o zamanlar etkili bir askerî stratejileri geliştirmeyi sağlıyordu. Bu bağlamda Türkler oyunda kullanılan her bir taşa asker, çukurlara otağ adını vermişlerdir. Oyunun en önemli özelliği, her yaş ve kesimden insan tarafından oynanabiliyor olması ve oynayabilmek için mekâna ve malzemeye bağlı kalınmamasıdır. Toprağa çukur açılarak taşlarla da oynanabiliyor. Orta Asya'da Türk çobanları tarafından geliştirildiği kabul edilen Mangala'yı dağdaki çoban, 70 yaşındaki bilginden 7 yaşındaki çocuğa, Kırgız, Kazak, Türkmen ve Altay gibi bazı Türk halklarından, padişahlara ve döneme hükmetmiş liderlere kadar her yaştan ve kültürden insan oynamış ve hala daha oynanabilen bir oyundur. Hareket ettirmek anlamına gelen Mangala'ya Anadolu'da farklı isimler verilmiş; kuyu ve güç oyunu ise en yaygın kullanılanlarıdır. Mangala'nın özellikle Osmanlı'nın son dönemlerinde sohbet yerlerinde tavla ve satranç kadar yaygın bir gelişim ve eğlence oyunu olduğu da bilinmektedir.

Türk Satrancı Mangala, günümüz bilişim ve teknoloji çağı gençleri için bir kurtuluş, uzaklaşma ve tarihlerini öğrenme açısından büyük önem arz etmektedir. Teknolojik araçların zararlı yönlerinden sıyrılarak zeka ve strateji gelişimine fayda sağlamaktadır. Günümüzde oyun malzemesi ve kurallarına kolaylıkla ulaşabilecek derecede yaygınlaşmış olup Gençlik Hizmetleri İl Müdürlüklerine bağlı Gençlik Merkezlerinde mangala oyunu ve tarihi sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk, Gelenek, Strateji, Oyun, Mangala

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

BASRA KÖRFEZİ'NDEN AKDENİZ'E AKDENİZ POLİTİKASI

Yrd. Doç. Dr. Sungur DOĞANÇAY
Dicle Üniversitesi, sungurdogancay@gmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihinin en kadim coğrafyalarından ve münbit topraklarından olan Basra Körfezi ile Akdeniz arasında kalan coğrafya hassaten batılı devletlerin her daim ilgisini çekmiştir. Sanayi devrimi ile gelişen bu devletler böylesine önemli bir coğrafyayı ele geçirmek için birbirleriyle mücadeleye tutuştular. Hindistan'ı ve günümüzde Ortadoğu olarak bilinen geniş coğrafyayı ele geçirerek nüfuz alanlarına katmak isteyen devletler arasında Fransa, İngiltere, Rusya, Avusturya-Macaristan, 1871'de bağımsızlığını kazandıktan sonra Almanya İmparatorluğu sayılabilir. Lakin bunlar içerisinde bu bölgede belki de en etkili devletler Fransa ve İngiltere oldu. XIX. yüzyılda ağırlık kazanan bu mücadelenin kazananı şüphesiz İngiltere idi. İngiltere'nin bölgedeki bilinen ilk faaliyeti Süveydiye'den (Günümüzde Hatay sınırları dâhilindeki Samandağ ilçesi) Basra Körfezi'ne ve buradan da Hindistan'a ulaşan posta sistemidir. Bunu 1790'larda Basra'da açtıkları yardımcı konsolosluk takip etti. Artık İngilizler Basra Körfezi ve Basra'da ticarete başladılar. 1798'de Fransa Mısır'ı işgal etti. Bu işgal geleneksel Türk-Fransız münasebetlerini temelinden sarstı. Bu siyasi krizi fırsata çevirmek isteyen İngilizler derhal Osmanlı Devleti'ne yardım ederek Fransızları Mısır'dan çıkarttı ve bundan kısa süre sonra da (1804) Basra'daki konsolosluğu Bağdat'a taşıdı. İngilizler ticaretin yanında siyasi faaliyetlere de ağırlık verdiler. Burada kalıcı olabilmek için Fırat-Dicle havzası boyunca Birecik ve Diyarbakır havalisine ulaşmanın yanı sıra mevcut şoselere yenilerini de ilave ederek Akdeniz ve Kızıldeniz'e ulaşarak burada ticarî ve siyasî nüfuz alanları kurmak istedi. Osmanlı Devleti'nin tüm ülke genelinde hassaten yukarıda zikredilen coğrafyada merkezi otoritesinin ziyadesiyle zayıflaması İngilizlerin bu politikalarının önüne geçmesine engel oldu. Bu dönemde İngilizler burada fiili kontrolü sağladılar. Kontrolü sağlaması ile İngilizlerin etkinliği bölgede her geçen yıl biraz daha hissedilir oldu. Konsolosları sayesinde siyasete yön vermeye, ticaret adamları vasıtasıyla ticareti kontrol altında tutmaya ve nihayet misyonerleri eli ile de Protestanlığı yaymaya başladılar. Gelişerek devam eden İngiliz politikaları 1848 yılında İsrail Devleti'nin kurulması ile zirveye ulaştı.

Anahtar Kelimeler:
Kudüs, Akdeniz, Basra, Kızıldeniz, İsrail

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

السياحة كبديل للثروات الناضبة في العالم العربي دراسة في نماذج-

ناصري سميرة -هادي الشيب

hadi.sheeb@aauj.edu - nasri_samira@yahoo.fr

الملخص

يعتبر الكثيرون قطاع السياحة بمثابة نفط فوق الأرض، ويشكل قطاعا استراتيجيا للدول، حيث انه بكافة فعالياته بات يساهم بنسبة كبيرة في روافد اقتصاد أي دولة، سواء بشكل مباشر أو غير مباشر، خاصة لكونه قطاعا مهما في توفير فرص العمل حيث تصل نسبة التشغيل فيه عالميا بنحو 15%، ويعكس مدى التقدم الحضاري والعلمي لشعوب لكونها نشاطا إنسانيا حركيا تشكل أهمية هذا القطاع بتأثيره الإيجابي المباشر على كثير من القطاعات الأخرى(الصناعة، الزراعة، النقل). ويكمن العمق الإستراتيجي لصناعة السياحة في توفير وسائل الجذب السياحي.

ورغم الأهمية البالغة لقطاع السياحة إلا انه تكثر القطاعات حساسية من ناحية تأثره بالأحداث والأوضاع الأمنية والسياسية، لان الأمن والاستقرار من أكثر عوامل الجذب السياحي لأي دولة بالعالم خصوصا في ظل نضوب الثروات الباطنية.

لذا يشكل الأمن والاستقرار الأمني مطلبا أساسيا وضروريا في حياة الدول سواء الماضية أو الحالية الغنية أو الفقيرة، ويعد من الركائز الأساسية لتحقيق الرفاهية والنمو لأي تجمع بشري. بالإضافة إلى أن الاستقرار الأمني يؤدي إلى تحفيز النمو الذي يعتبر من العوامل الفعالة والمؤثرة عند وضع الخطط الإستراتيجية الطويلة الأمد في أي قطاع وبالأخص لقطاع السياحي.

سنحاول في دراستنا هذه البحث والإجابة عن الإشكالية التالية: إلى أي مدى يمكن أن يلعب قطاع السياحة بديلا للثروات النابضة في الوطن العربي؟وما مدى مساهمته في تحقيق التنمية الاقتصادية؟

وسوف يتم تناول الإشكالية ضمن المحاور التالية:

المحور الأول: السياحة نشأتها ودوافعها.

المحور الثاني: مقومات الجذب السياحي في العالم العربي.

المحور الثالث: القطاع السياحي والدور الاقتصادي كبديل للثروات النابضة.

المحور الرابع: الأمن والاستقرار الدولي وتأثيره على القطاع السياحي

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Protection of Privacy in Public Spaces

Merve Aysegul KULULAR IBRAHIM
Social Sciences University of Ankara , aysegul.kulular@asbu.edu.tr

ABSTRACT

The protection of privacy was at the first line of the public policy long time before the evolution of the computer. The computers have altered the analogue information into computerized accessible information over networks that have resulted in moving the privacy from a localized social issue to a national level and later to the international level. Also information technologies, especially CCTVs have created a new threat on privacy in public spaces. Thus the concern about the privacy remains in increase as long as the development of the technologies is in progress. In other words, as the information technology develops, the control of the privacy becomes practically more complicated day after day.

Privacy could be defined as the right to have a special environment around the person. This special environment is not limited by private spaces. Every single person in public spaces also have a special environment. Thus, every single person's privacy must be protected not only in private spaces but also in public spaces.

On the other hand privacy in public spaces can not be subject to the same protection of it in private spaces, since public spaces are publicly-assigned and public interest must be taken into account to set up effective measures to prevent the conflict between privacy and public interest regarding public spaces. To conclude public interest and privacy in public spaces should be balanced considering characteristics of different events.

This essay consists of four chapters. The first chapter analyses the privacy with its sweeping concept. Considering the need of legislations for protecting the privacy, the second chapter discusses privacy in public spaces after a brief explanation of privacy, personal data and private and public spaces. The third section, discusses the current legislations and the case law of the European Court of Human Rights regarding the protection of privacy concerning public interest. Finally, in the last section, the challenges regarding protection of personal data and privacy in public spaces will be retailed in detail with relevant sample cases.

Keywords: **Privacy, Public interest, Public space**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türkiye Filistin ve Türkiye İsrail Ticari İlişkilerinin Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi

Yrd. Doç. Dr. Meltem KESKİN KÖYLÜ
Aksaray Üniversitesi, meltemkeskin@aksaray.edu.tr

ÖZET

Dinlerin köklerinin yeşerdiği Kudüs, Müslümanlar için Mescid-i Aksa'nın ve ilk kıblenin bu toprakların bağrında olması Hristiyanlar için Hazreti İsa'nın burada yaşaması ve mahşerdeki diriliş mekânının olması ayrıca Yahudiler için ilk kutsal mabet olan Süleyman'iyenin burada olması ve Tanrının dünyayı yaratmaya başladığı yer olduğu inanışı ile birlikte bu topraklar çok kutsal ve değerlidir. İsrail'in kurulmasından sonra kronikleşen Filistin sorunu çözüm bekleyen kördüğüm olarak insanlığın karşısında durmaktadır. Filistin sorunu yaklaşık 75 yıldır çözülmeyi beklemektedir. İsrail ve Filistinliler arasında yaşanan sorunlar kimi zaman savaşlara neden olurken kimi zamanda barış görüşmeleri ile umut aranmıştır. Bu süreç yönetilirken tamamen çözüme ulaşılamamıştır. Ortadoğu'nun bu bölgesinde pek çok ülke sorun çözümü için taraf olmuştur. Türkiye barış sürecinde yeni kapılar ve çözümler üretmekte ve üstüne düşen rolü yerine getirmeye devam etmektedir. Bu çabalar içinde uluslararası ilişkiler, tarih, din gibi sosyal ilişkilerin yer almasının yanı sıra ekonomik ilişkilerde önemlidir. Bu bağlamda Türkiye'nin hem Filistin devleti hem de İsrail devleti ile karşılıklı yaptığı ticari ve ekonomik ilişkileri değerlendirmek önemlidir.

Çalışma ile kalıcı İsrail ve Filistin barışana erişmek için Filistin devletinin güçlü olması gerekliliği öngörülmektedir. Bu sadece kurumlarının ve yönetim kapasitesinin güçlenmesi anlamına gelmeyip ekonomik açıdan güçlenmenin sağlanması ile olacaktır. Bu bağlamda Türkiye ile iki ülke ticaretinin geliştirilme yolları tartışılarak özellikle Filistin devletinin finansal dayanıklılığını sağlayacak çözüm önerilerinin ortaya konması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, çalışmada, İsrail ve Filistin devletleri dış ticareti Türkiye özelinde ikincil verilerin ışığında ampirik olarak değerlendirilmektedir. Çalışmada, elde edilen değerlendirme sonucuna dayanarak Filistin devletine ekonomik destek sağlayabilecek model de yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Türkiye Dış Ticareti, Filistin Finansal Yapısı, İsrail Ticareti, Filistin Ticareti.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Azerbaycan Ekonomisinin Bağımsızlıktan Sonraki Entegrasyon Süreci

İbrahim MAMMADOV
Azerbaycan Devlet İktisat Universitesi (UNEC), ibrahimsmammadli@gmail.com

ÖZET

Soğuk Savaş sonrası küreselleşen dünyada, ülkeler arasındaki ilişki, ticaret hacimleri ve navlun ciroları her geçen gün büyümeye devam etmiştir. Sosyalizm ve kapitalizm arasındaki "savaş" ikincinin üstünlüğü ile tamamlandıktan sonra sosyalizmin merkezi olan ülkeler de yavaş-yavaş piyasa ekonomisine yöneldiler.

70 yıllık totalitar Sovyet rejiminin çöküşünden sonra yeniden bağımsız olan Azerbaycan da piyasa ekonomisine geçiş yapmaya başladı. Bu süreç 1991'den 2009 yılına kadar sürdü. Ekonominin piyasa ekonomisine geçişiyle birlikte Azerbaycan'ın dünya pazarına entegrasyonu da önemliydi.

Fakat yeni Sovyetler Birliğinden çıkmış, Sosiyalist sisteme dayalı ekonomisi çökmüş, bir yandan Rusya tarafından yeniden işgal tehlikesi ile karşı- karşıya, diğer yandan Ermenistan'ın Dağlık Karabağ ve çevresindeki bölgelerde bölücülük faaliyetleri ve siyasi istikrarın olmaması durumu daha da zorlaştırıyordu.

26 yıl sürmüş ve halen devam eden entegrasyon süreci, "Yüzyılın anlaşması" PSA, Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum doğal gaz boru hattı, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu, TANAP, TAP projelerinin bölge, dünya çapında önemi ve dolayısıyla ekonominin bu yıllar boyunca nasıl şekillendirildiği analiz edilmiş, sorunlar ve çözüm yolları gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, entegrasyon, ekonomi, piyasa ekonomisi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk'ün Strateji ve Zeka Oyunu Mangala

Yrd.Doç. Dr. Murat KUL
Bartın University, muratkul@bartin.edu.tr

ÖZET

Uzun yıllardır Türklerin zekâlarında koşuşturan, ata yurtlarından bir savaş oyunu; kurnazlığın, sağgörünün, direnmenin ve stratejik çözümlemenin eğiticisi olan Mangala, Hunlardan Sakalara, Göktürklerden Karahanlılara, Selçuklulardan Osmanlılara kadar padişahların ve şehzadelerin kişisel, savaş stratejileri ve zekâ gelişimleri için oynadıkları bir oyundur.

Araştırma derleme çalışması olup, mangala ile ilgili literatür incelenmiş ve sınırlı sayıda kitap ile makalelerden bulgulara yer verilmiştir.

İki kişinin oyun tahtası üzerinde karşılıklı 6'şar adet olmak üzere 12 küçük kuyu ve her oyuncunun taşlarını toplayacağı birer büyük hazine bulunan Mangala oyunu toplam 48 taşla oynanır. Oyuncunun her hamlesi Türk geleneklerinin bir yansıması olarak görülen bu oyun; Türklerin baba ocağını terk etmeme geleneğinden çift yapma kuralı ile Türk inanç ve devlet sistemi tarihinde ikili anlayışına kadar bazı oluşumları sembolize ediyor. Ayrıca güç oyunu da denilen Mangala'nın zekâ ve stratejiye dayalı bir oyun olması sebebiyle tarihin en ücra köşelerinde yer almıştır. Basit bir malzemeyle oynanıyor ama o zamanlar etkili bir askerî stratejileri geliştirmeyi sağlıyordu. Bu bağlamda Türkler oyunda kullanılan her bir taşa asker, çukurlara otağ adını vermişlerdir. Oyunun en önemli özelliği, her yaş ve kesimden insan tarafından oynanabiliyor olması ve oynayabilmek için mekâna ve malzemeye bağlı kalınmamasıdır. Toprağa çukur açılarak taşlarla da oynanabiliyor. Orta Asya'da Türk çobanları tarafından geliştirildiği kabul edilen Mangala'yı dağdaki çoban, 70 yaşındaki bilginden 7 yaşındaki çocuğa, Kırgız, Kazak, Türkmen ve Altay gibi bazı Türk halklarından, padişahlara ve döneme hükmetmiş liderlere kadar her yaştan ve kültürden insan oynamış ve hala daha oynanabilen bir oyundur. Hareket ettirmek anlamına gelen Mangala'ya Anadolu'da farklı isimler verilmiş; kuyu ve güç oyunu ise en yaygın kullanılanlarıdır. Mangala'nın özellikle Osmanlı'nın son dönemlerinde sohbet yerlerinde tavla ve satranç kadar yaygın bir gelişim ve eğlence oyunu olduğu da bilinmektedir.

Türk Satrancı Mangala, günümüz bilişim ve teknoloji çağı gençleri için bir kurtuluş, uzaklaşma ve tarihlerini öğrenme açısından büyük önem arz etmektedir. Teknolojik araçların zararlı yönlerinden sıyrılarak zeka ve strateji gelişimine fayda sağlamaktadır. Günümüzde oyun malzemesi ve kurallarına kolaylıkla ulaşabilecek derecede yaygınlaşmış olup Gençlik Hizmetleri İl Müdürlüklerine bağlı Gençlik Merkezlerinde mangala oyunu ve tarihi sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türk, Gelenek, Strateji, Oyun, Mangala

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kripto Paralar ve Uluslararası Finansal Piyasalarda Yeri

Yrd. Doç. Dr. Meltem KESKİN KÖYLÜ
Aksaray Üniversitesi, meltemkeskin@aksaray.edu.tr

ÖZET

Tarih boyunca insanlar avcı toplayıcı ekonomilerden başlayarak her yerde ticaret yaptılar, para birimleri oluşturuldular. Toplumsal ilişkiler karmaşıklaşınca ve ticaret yolları birbirinden gittikçe uzaklaşınca resmi kurumlar oluştu. Devletler, bankalar, şirketler para birimlerini desteklediler. Yüzyıllardır iktisatçılar ise, bireysel olarak ve grup içerisinde yatırım kararları alırken nasıl davrandığımızı, hukuk sistemlerini, şirketler, piyasalar gibi toplumlar arasında alışverişi düzenleyen kurumları incelediler. Ama artık değer değişim şeklimiz temelden değişiyor. Gücün merkezlerde olmayıp insanların elinde toplandığı finansal teknolojiler geleceği şekillendirmeye başladılar. Güvenliği matematiksel yöntemler şifrelenerek sağlanan kripto paralar, klasik anlamda kullanılan paraların aksine hiçbir devlet ve/veya kurum desteği olmaksızın dünyanın her herhangi bir yerinde bireysel kullanıcılar tarafından üretilerek kullanılmaktadır. Hâlihazırda bin beş yüz civarında kullanılan kripto para piyasada işlem görmektedir. Bunlardan öne çıkanlar; Ripple, Ethereum, Bitcoin, Cardano, NEM, Litecoin, Stellar, Bitcoin Cash, IOTA ve TRON'dur. Bu paraların yatırım aracı olarak değerlendirilirken bazı şirketler hatta ülkeler emtia olarak da değerlendirmektedir. Kripto paraların dünyada işlem hacimlerinin artması önlenemeyen bir gerçekliktir. Bu gerçekliğin akademik bir makalede yer alması gerekliliği üzerine çalışmanın literatüre değerlenmesi önemli görülmüştür.

Çalışma ile, zaman ve mekan sınırı olmayan kripto paraların avantaj ve dezavantajlarını değerlendirerek ülkelerin ve şirketlerin kripto paraları kullanımlarına yönelik yaptıkları çalışmalar ve hukuki düzenlemeleri inceleyip Türkiye açısından konuyla ilgili yapılacak çalışmalara ışık tutmak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmada, dijitalleşen dünyada yenilikçi finansal teknolojileri kullanarak dünyanın gerisinde kalmadan gelecekte inovasyona liderlik edebilme olasılığı olan kripto paralar, yatırım olanakları ve hukuksal düzenlemeleri ikincil verilerin ışığında ampirik olarak değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra Türkiye'de yeni nesille birlikte büyüyen kripto para yatırımcılarının dikkat etmesi gereken unsurlar ile Türkiye'nin bu teknolojiye hazır olması için gerekli model de çalışmada yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kripto Para, Türkiye, Finansal Teknoloji, Yatırımlar

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Hukuk Sosyolojisi ve İslam Hukuku Açısından Suç Kavramının Karşılaştırılması

Öğr. Gör. Serkan YORGANCILAR
Gazi Üniversitesi syorgancilar@gazi.edu.tr

ÖZET

Hukuk sosyolojisi suçu bir eylem olarak görmekle birlikte biyolojik, sosyal ve psikolojik nedenlerin bireyi suça ittiğini iddia eder. Toplumsal bir organizma olarak birey, toplumsal normlar tarafından şekillendirilir ve birey bu normlara uygun davrandıkça toplumsal düzenin uyumlu bir parçası olur. Toplumsal normlar, her kültürde farklılıklar gösterebilen, zamana göre değişerek kendini güncelleyebilen, toplumsal düzenin sürdürülebilirliğini sağlayan, bireylere doğru ve yanlış davranışları gösteren kurallar bütünüdür. Hukuk sosyolojisine göre suç, toplumsal normlara bir uymama halidir. Bu bakış açısına göre bireyin toplumsal yaşamda varolmasını sağlayan rolleri ve statüleri mevcuttur. Toplumsallaşma ve toplumsal kontrol aracılığıyla birey, kendisinin edindiği veya kendisine verilmiş olan roller ve statüler aracılığıyla uyma/uymama davranışlarına başvurabilir. İslam Hukuku ise suçu tanımlarken ve tasnif ederken kendine özgü daha farklı bir metoda sahiptir. İslam Hukuk sistemi içerisinde suçun unsurları kanuni, maddi ve manevi nedenlere dayanmakla birlikte, suç bireyin kendine karşı, başkalarına karşı, Yaratıcıya karşı, topluma karşı ve doğaya karşı işlemiş olduğu istenmeyen "kötü-doğru olmayan" davranışları ifade etmektedir.

Hukuk sosyolojisi suç olgusuna toplumsal bir sorun olarak, normatif olarak yaklaşarak incelemeye çalışırken İslam Hukuku suç'u daha çok ahlaki ilkeler zemininde ele alarak suçun dünyevi yaptırımlarının olduğu gibi vicdani ve uhrevi yaptırımlarının da olduğunu ifade eder. Hukuk sosyolojisi normlar üzerinden İslam Hukuku ise değerler üzerinden ilerler. Hukuk sosyolojisine göre suç unsurunu tanımlamada ve anlamada din (islam-Hristiyanlık-Yahudilik vs) toplumdan topluma değişkenlikler gösterse de önemli bir faktörken İslam Hukukunda sadece İslam dini belirleyici unsurdur. Hukuk sosyolojisi suçun toplumsal nedenlerini anlamaya yönelik çabalar gösterirken İslam Hukuku eserlerinin ise daha çok suçun ceza ve yaptırımları üzerinde yoğunlaştığını görmekteyiz. Bu çalışmamızda her iki disiplinin suç olgusunu nasıl tanımladıklarıyla ilgili farklılıkları ve ortak yanları belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hukuk Sosyolojisi, İslam Hukuku, Suç, Günah, Ceza

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Official And Unofficial Anti- semitism in The republic of Turkey

Beyhan KARATAS
Gazi Üniversitesi syorgancilar@gazi.edu.tr

ÖZET

This essay examines to what extent Nazi ideology affected the policies of the Turkish government toward the Turkish Jewish community. The Nazi ideology was adopted by anti-Semitic journals such as Milli Inkılap and Karikatür, but not by the government. Whereas Nazism tried to exterminate the European Jews before and during WWII, the Turkish authorities made an effort to integrate and assimilate Turkish Jews into Turkish society. German nationalism was associated with race and strove to create pure German blood, while Turkish nationalism embraced the religion and ethnic minorities, if they accepted Turkification. In order to understand the ideology of the Turkish Republic, an affair called the Rafael Affair which took place in Bursa in 1940 is examined in this chapter. This case allows analyzing the official Turkish reaction to the anti- Semitic movement. Despite the 1934 Thrace Events, the Turkish government accepted some European Jews who escaped Nazi persecution in Europe and many of them integrated in the Turkish academia under the University Reform program and contributed to its development.

Anahtar Kelimeler: Anti-semitism, Turkey, Nazism

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk Patent Hukuku Açısından Çalışan Buluşlarında Hak Sahipliği ve Çalışanın Bedel İsteme Hakkı

Araş. Gör. Hakan KOÇAK
SOCIAL SCIENCES UNIVERSITY OF ANKARA, hakan.kocak@asbu.edu.tr

ÖZET

Kural olarak bir buluş üzerinde patent isteme hakkı, buluşu gerçekleştiren kişiye aittir. Ancak buluş üzerindeki hakkın, kanunla bir başka kimseye tanınması veya buluş sahibi tarafından üçüncü kişilere devredilmesi mümkündür.
Uluslararası hukukta çalışanların gerçekleştirdiği buluşların patentini isteme hakkının çalışana mı işverene mi ait olacağı konusunda yeknesak bir kural veya ilke kabul edilmemiştir. Örneğin, fikri mülkiyet hukukunda yeknesak bir sistem belirlemek isteyen Avrupa Birliğinde dahi, Avrupa Patent Sözleşmesi md. 60/1'e göre işçi buluşlarında patent isteme hakkının kime ait olduğu, işçinin istihdam edildiği ülkenin hukukuna göre belirlenecektir. Türk patent hukuku açısından ise çalışanın gerçekleştirdiği buluşlarda belirli şartların bulunması halinde, buluşa ilişkin patent isteme hakkına sahip olmak için işverene tercih hakkı tanınmıştır.

İşveren tercih hakkını çalışanın kanunla öngörülen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmesi üzerine kullanabilmektedir. Bunun sonucunda patent isteme hakkını elde ederse çalışana belli bir bedel ödeme yükümlülüğü üstlenmektedir.
6769 sayılı Kanunda işverenin buluş üzerinde tam hak sahipliği talebinde bulunması halinde ödeyeceği bedele ilişkin birtakım ilkeler belirlenmiştir. Bu ilkeler dikkate alınarak 29.09.2017 tarih ve 30195 sayılı Yönetmelikte ödenecek bedele ilişkin ayrıntılı düzenlemeler öngörülmüştür. Kanunda belirtilmemesine rağmen Yönetmelikte ayrıca çalışana teşvik ödülü hakkı tanınmıştır.

Bu makalede, 6769 sayılı SMK'nin kabulü ile 551 sayılı KHK döneminde var olan çalışan buluşlarına ilişkin düzenlemeler ve getirilen yenilikler ile 29.09.2017 tarih ve 30195 sayılı Yönetmelikte kabul edilen esaslar incelenecektir. Yönetmelikte çalışanın bedel isteme hakkına ve teşvik ödülüne ilişkin belirlenen esasların 6769 sayılı Kanunla uyumluluğu ile bu esasların etki analizinin yapılması amaçlanmaktadır. Zira Yönetmelikte bedelin belirlenmesinde dikkate alınan esaslar ile çalışanın bildirim yükümlülüğüne ilişkin düzenlemeler birtakım sorunların ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Sonuç bölümünde çalışan buluşlarında hak sahipliğine ilişkin düzenlemelerin genel analizini müteakip çalışanın bedel isteme hakkına ilişkin Yönetmelik hükümleri değerlendirilecektir. Ayrıca Yönetmelikte çalışanın bedel hakkına ve bildirim yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerin neden olacağı sorunların çözümüne yönelik çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çalışan, Bildirim Yükümlülüğü, Patent İsteme Hakkı, Patent Bedeli, Teşvik Ödülü.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Trıps Anlaşması Sonrasında Gelişmekte Olan Ülkelerde İlaç Patentlerinin Zorunlu Lisanslanması

Araş. Gör. Hakan KOÇAK
SOCIAL SCIENCES UNIVERSITY OF ANKARA, hakan.kocak@asbu.edu.tr

ÖZET

TRIPS Anlaşmasının kabul edilmesi, Anlaşma'ya üye devletlerin ilaç buluşlarının patentlenebilirliğine ilişkin farklı düzenlemeler öngörmesini sona erdirdi. Anlaşma'nın 27/1'inci maddesine göre ilaçlar da diğer buluş konuları gibi, bir ayrımcılığa maruz kalmaksızın patent korumasından faydalanabilecektir. Kural bu olmakla birlikte, Anlaşma'nın 66/1'inci maddesi ve sonrasında alınan IP/C/40, IP/C/64, IP/C/73 sayılı kararlarla, Birleşmiş Milletler tarafından az gelişmiş kabul edilen ülkeler için, 1.7.2021 tarihine kadar ilaçlara patent verilmesini erteleyebilme istisnası getirilmiştir. İlaçların patentlenebilirliğine ilişkin TRIPS düzenlemeleri, şu an 128 ülkede uygulanabilirken, 1.1.2021 tarihinden itibaren istisna getirilen ülkeler dâhil TRIP'e üye tüm ülkelerde uygulanabilecektir.

Bir ilacın patent korumasına sahip olması, ilacın ticari kullanımının yalnızca patent sahibine ait olması anlamına gelir. Patent ile ilaçların koruma süresince tekel altında olması, ilaçların piyasa arzında sınırlamalara ve fiyatlarının artmasına neden olmaktadır. Bu durum, özellikle gelişmekte olan ülkelerde patent konusu ilaçlara hastaların erişimini zorlaştırmakta, kimi durumlarda fiilen imkânsız hale getirmektedir. İlaç patentlerinin zorunlu lisanslanması, bu sorunlara çözüm olması düşüncesiyle birçok ülke tarafından uluslararası anlaşmalar ve kanuni düzenlemeler yoluyla kabul edilmiştir.

Zorunlu lisans, gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaç duydukları patentli ilaçlara daha uygun koşullarda erişimini sağlamak için kabul edilen bir araçtır. Zorunlu lisans uygulaması, ilaçların patentle korunmasının kabulü nedeniyle ortaya çıkabilecek ciddi kamusal sağlık sorunlarının çözümünde önemli bir niteliğe sahiptir. Bu makaleyle, ilaçlara erişim sorununun çözümünde TRIPS düzenlemelerinde kabul edilen zorunlu lisans kurumunun işlevselliğini analiz etmek amaçlanmaktadır. Bu nedenle makalede, öncelikle Paris Sözleşmesi ve TRIPs Anlaşması kapsamında, zorunlu lisansa ilişkin düzenlemelerin tarihsel gelişimi, zorunlu lisansın özellikleri ile hukuki niteliği incelenecektir. Daha sonra TRIPs sonrası süreçte, gelişmekte olan ülkelerde ilaç patentleri için kabul edilen zorunlu lisans kararları analiz edilecektir. Sonuç bölümünde gelişmekte olan ülkelerin ilaç patentlerine ilişkin vermiş oldukları zorunlu lisans kararlarının genel analizine ve zorunlu lisansın ilaç patentleri bakımından geleceğine ilişkin değerlendirmelere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu lisans, İlaçlara Erişim, TRIPS Anlaşması, Doha Deklarasyonu

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Can Capital Structure Have an Effect on the Financial Performance of Banks? An Analysis on the Banks Listed on the Borsa Istanbul

Yrd. Doç. Dr. Merve TUNCAY
Cumhuriyet University, mtuncay@cumhuriyet.edu.tr

ABSTRACT

Considering the fact that the Turkish Banking Industry accounts for nearly 80% of the financial system in terms of asset size, it is reasonable to expect that sectoral developments will cause a domino effect on the financial markets and economy. Together with the Basel regulations tightened against the breakdowns or deficiencies in the financial system, regulations introduced after the 2001 crisis has restricted the capital structure related decisions of the managers aiming for profit maximization in the Turkish banking sector. Therefore, the question of how much the decisions regarding capital structure are effective on the financial performance has become even more important.

In this study, determinants of banks' financial performance were examined in terms of the capital structure by the panel data regression analysis as it provides more informative finding and less multicollinearity among variables than time series and cross-sectional analyzes. Annual financial statement data of 11 banks traded in Borsa Istanbul are employed for 2006-2016. Return on assets, return on equity and earnings per share are chosen as financial performance measures. The independent variables related to the capital structure are capital adequacy, equity-to-asset and financial leverage ratios.

According to the findings; while equity-to-asset ratio affects return on assets positively, it is found no significant effect of independent variables on return on equity. Inflation and interest rates have a significant effect on both variables. Finally, it is seen that equity-to-asset ratio has a positive and significant effect on earnings per share. Only the effect of asset quality on earnings per share is found to be significant among the control variables. Findings of the study are consistent with the previous studies. In addition, the Modigliani & Miller views are not supported by the findings related to return on assets and earnings per share but the return on equity.

Key Words: Capital Structure, Profitability, Banking, Panel Data Analysis, Borsa Istanbul

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İran-Irak Savaşı – Türkiye Sınırlarında Terör Etkisi (1980-1988)

Dr. Seçil Özdemir
Bartın Üniversitesi , secilozdemirr@gmail.com

ÖZET

1979 senesine kadar gergin olan İran ve Irak ilişkileri 1979 senesinden itibaren her iki ülkede yaşanan siyasi değişimle birlikte hızla filli çatışma eksenine kaymıştır. Bu gerilimin sonucu ise İran ve Irak arasında uzun yıllar sürecek savaşın başlaması olmuştur. Savaşlar, ekonomik, sosyal, siyasi, politik, kültürel vb. pek çok alanda siyasi yapılanmaları ve toplumları etkiler. 1980-1988 yılları arasında Türkiye'nin komşusu iki Müslüman ülke arasındaki bu savaş kısa ve uzun vadeli sonuçlarıyla Türkiye'yi de etkilemiştir.

İran- Irak Savaşı'nın Türkiye'nin komşusu olan bu ülkelerle Türkiye'nin ilişkilerinde olduğu gibi sınırlarında ve bölgesinde Türkiye'nin güvenliğini tehdit eden sonuçları ve etkileri vardır. Bu savaşla birlikte Orta Doğu bölgesinde Sunni ve Şii İslam dünyası arasında ayrışma keskinleşirken, Türkiye sınırlarına yerleşen terörist gruplar da Türkiye'nin bölgesel etkisini kontrol amacına uzun vadede hizmet edecektir.

Bu çalışmada bütüncül bir yaklaşımla İran- Irak Savaşı'nın temel çerçevesi, savaş süresince Türkiye'nin bu ülkelerle sürdürdüğü ilişkiler ve savaşın Türkiye'ye yönelik etkileri incelenecektir.

Çalışma İslam dünyasındaki çatışmadan kısa ve uzun vadede zarar görenin yine İslam Dünyası olduğunu İran – Irak Savaşı'nın Türkiye'ye etkisi ekseninde analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Bu konuda yapılan literatür taramasında gerek batılı kaynaklarda gerekse Türkiye'de bu savaşın detaylı incelemesinin yapıldığı akademik araştırmaların sınırlılığını göstermiştir. Bununla birlikte savaşın Türkiye'ye uzun vadeli etkilerini doğrudan doğruya değerlendiren akademik çalışmalar eksiktir. Özellikle bu savaşın Türkiye'nin güvenliğine yönelik ortaya çıkardığı uzun vadeli sonuçlar incelenmemiştir.

21. yüzyılda gerek İslam Dünyası'nda gerekse Türkiye'nin sınırlarında bulunan güvenlik tehditlerini tam anlamıyla irdeleyebilmek için bu çalışmanın ortaya koyacağı tarihi temeller ve bağlar önem arz etmektedir.

Çalışmada öncelikle dönemin Türk basını, batılı ülkelerin medya kaynakları taranacaktır. Diplomatik dokümanlar ve bazı arşiv kayıtları da çalışma için kullanılacaktır. Bununla birlikte dönem siyasetçilerin söylem ve hatıratları ile terör meselesini irdeleyen eserler araştırmanın geliştirilmesi için kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Terör , Çatışma, Iran, Irak, Ortadoğu , Iran- Irak Savaşı

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Endüstriyel Perakende İşletmelerinde Ticari Alacak Yönetimine TOPSIS Yaklaşımlı Bir Model Önerisi

Yrd. Doç.Dr. Eşref Savaş BAŞCI
Hitit Üniversitesi, esavasbasci@hitit.edu.tr

Doç. Dr. İlker SAKINÇ
Hitit Üniversitesi, ilkersakinc@hitit.edu.tr

ÖZET

Endüstriyel Perakendecilik, üretim sürecinde bulunan endüstriyel işletmelerin ihtiyaç duyduğu sarf malzemeleri tedarik eden perakendecilerdir. Son tüketiciye hizmet sağlayan perakendecilerde, talep edilen ürünlerin temel ihtiyaçları karşılaması beklenirken, endüstriyel perakendeciler sağlamış oldukları ürün grupları ile üretime katkı sağlamakta ve böylece ekonomik gelişime dolaylı da olsa katılabilmektedir.

Endüstriyel firmaların üretim süreçlerinde doğrudan ya da dolaylı olarak kullandığı sarf malzeme ve araçların temininde nakit dışında da başka yöntemleri kullandıkları görülmektedir. Ticari Alacaklar olarak da adlandırılan ve Bilançoda yer alan bu hesaplar, vade yapısına sahip olmanın yanı sıra takibinde ve tahsilinde sorunlar yaşanmaktadır. Özellikle tahsili gecikmiş ticari alacakların takibinde perakendeciler yeni yöntemleri kullanmak zorunda kalmaktadır. Alacak tahsilinde işletmeleri sıralamak için Toplam Ciro açısından, Toplam Alacak açısından, Toplam Bakiye açısından ve Bakiye/Borçluluk Oranı açısından çeşitli yöntemleri kullanmak mümkündür. Bu sıralamalardan hangisine odaklanılması gerektiği önemli bir sorun oluşturmaktadır.

TOPSIS (Technique For Order Preference By Similarity To An Ideal Solution) yöntemi, çok değişkenli karar verme analiz yöntemlerinden birisi olup, temelde 1981 yılına dayanmaktadır. 1987 ve 1993 yıllarından geliştirilerek karar verme süreçlerinde tercih edilen bir yöntem olmuştur. Bu çalışmada önerilen sıralamalardan hangisinin endüstriyel perakendeciler için daha verimli olduğunun tespiti, TOPSIS yöntemi ile incelenmiş ve bir model önerisinde bulunulmuştur.

Yılmaz vd. (2017) çalışmasında perakende sektöründe AHP ve TOPSIS uygulamaları ile işletmelerin performansını ölçmüşlerdir. Orçun ve Eren (2017) de benzer şekilde finansal performans ölçümünde TOPSIS kullanmıştır.

Sonuçta, bu yöntem sayesinde endüstriyel perakendeciler için ticari alacak yönetiminde hangi sıralamayı kullanacakları tespit edilecektir. Böylece endüstriyel perakendeciler zaman ve kaynakları daha etkin kullanarak, işletmenin alacaklarının tahsilinde verimliliğini artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Perakende, Ticari Alacaklar, TOPSIS, Çok Değişkenli Karar Verme

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Determinants of Internal and Sustainable Growth Rate An Analyze for IT Sector in Turkish Stock Market

Assistant Professor Eşref Savaş BAŞCI
Hitit Üniversitesi, esavasbasci@hitit.edu.tr

ABSTRACT

One of the main objectives of firms is to be sustainable. A firm wants to make profits and wants to grow at the same time. It is possible to evaluate the growth of firms in two groups as internal growth and sustainable growth. Instead of transferring a small amount to the shareholders from the profits generated by the firms, internal growth is generated by their use in re-investment. The relationship between a firm's retained profits and the power of its assets determines its internal growth rate. The sustainable growth rate of the same firm's own capital is also calculated with return on equity and the retained profits.

In literature, Molly and others (2011) investigated relationships between capital structure and growth behavior of family firms. They found relationships between debt ratio and its growth, but only next generation firms. They found relationships between debt ratio and its growth in next generation firms. Radasanu (2015) found in his study relationship between growth rate and internally generated funds using operational and financial performance.

Turkey has 16 companies on capital market in IT industry. Growth rates of technology firms are faster than those of other firms. In this study, it is tried to establish a relationship between financial tables of technology firms, its internal growth rate and sustainable growth rate. The relationship between the age of the firm, the size of its assets, the size of its sales, and the expected growth rates is determined by the Panel Regression method. The panel regression model consists of both time series and cross-sectional data. Thus, the panel regression model was able to calculate the determinants of growth rates during the analyze period.

Key Words: Internal Rate of Return, Sustainable Rate of Return, ISE, Panel Regression

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Adli Muhasebe ve 6754 Sayılı Bilirkişilik Kanunu Kapsamında Muhasebe Bilirkişiliği

Öğr. Gör. Harun KISACIK
Hitit Üniversitesi harunkisacik@hitit.edu.tr

ÖZET

Teknolojideki hızlı gelişmeler ve küreselleşme ile birlikte küçülen dünya pazarında meydana gelen finansal krizler tüm dünyayı etkilemiş ve muhasebenin önemini bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Bu gelişmelere paralel olarak mali suçlarla ilgilenen adli muhasebe mesleği ortaya çıkmıştır. Hukuki davalarda uyuşmazlığın giderilebilmesi için bazı durumlarda hakim özel veya teknik bilgiye ihtiyaç duyabilmektedir. Bilirkişiliğe kabul şartlarını taşıyan ve bilirkişilik temel eğitimini tamamlayan gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerin başvuruları ile Bilirkişilik Bölge Kurulları tarafından bilirkişi listeleri oluşturulmaktadır. Hukuk dışındaki özel veya teknik bilgiyi, belirli kriterlere sahip, bilirkişilik temel eğitimini tamamlamış, bilirkişilik listesine kayıtlı ve görev yaptıkları sürece kamu görevlisi ve hakim yardımcı olarak nitelendirilen bilirkişiler hakime sunmaktadır. Muhasebenin konusunu ilgilendiren hukuki davalarda da adli muhasebenin bir alt kolu olan muhasebe bilirkişisi gerekli olan özel veya teknik bilgiyi hakime sunmaktadır. Çalışmanın amacı, adli muhasebe hakkında bilgi vermek ve 2016 yılı sonlarında hukuki davalarda bilirkişilik mesleği ile ilgili sorunları ortadan kaldırmak ve bu konuda tekdüzeliği sağlamak amacı ile yürürlüğe konan 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu bağlamında adli muhasebenin bir alt kolu olan muhasebe bilirkişiliği mesleğini tanıtmaktır.

Anahtar Kelimeler: Adli Muhasebe, Bilirkişilik Kanunu, Muhasebe Bilirkişiliği

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Adli Muhasebe ve 6754 Sayılı Bilirkişilik Kanunu Kapsamında Muhasebe Bilirkişiliği

Öğr. Gör. Harun KISACIK
Hitit Üniversitesi harunkisacik@hitit.edu.tr

ÖZET

Teknolojideki hızlı gelişmeler ve küreselleşme ile birlikte küçülen dünya pazarında meydana gelen finansal krizler tüm dünyayı etkilemiş ve muhasebenin önemini bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Bu gelişmelere paralel olarak mali suçlarla ilgilenen adli muhasebe mesleği ortaya çıkmıştır. Hukuki davalarda uyuşmazlığın giderilebilmesi için bazı durumlarda hakim özel veya teknik bilgiye ihtiyaç duyabilmektedir. Bilirkişiliğe kabul şartlarını taşıyan ve bilirkişilik temel eğitimini tamamlayan gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerin başvuruları ile Bilirkişilik Bölge Kurulları tarafından bilirkişi listeleri oluşturulmaktadır. Hukuk dışındaki özel veya teknik bilgiyi, belirli kriterlere sahip, bilirkişilik temel eğitimini tamamlamış, bilirkişilik listesine kayıtlı ve görev yaptıkları sürece kamu görevlisi ve hakim yardımcı olarak nitelendirilen bilirkişiler hakime sunmaktadır. Muhasebenin konusunu ilgilendiren hukuki davalarda da adli muhasebenin bir alt kolu olan muhasebe bilirkişisi gerekli olan özel veya teknik bilgiyi hakime sunmaktadır. Çalışmanın amacı, adli muhasebe hakkında bilgi vermek ve 2016 yılı sonlarında hukuki davalarda bilirkişilik mesleği ile ilgili sorunları ortadan kaldırmak ve bu konuda tekdüzeliği sağlamak amacı ile yürürlüğe konan 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu bağlamında adli muhasebenin bir alt kolu olan muhasebe bilirkişiliği mesleğini tanıtmaktır.

Anahtar Kelimeler: Adli Muhasebe, Bilirkişilik Kanunu, Muhasebe Bilirkişiliği

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Dünyadaki İslami Bankacılığın Gelişimi ile İslam İşbirliği Teşkilatına Üye Ülkelerin Makroekonomik Göstergeleri; Granger Nedensellik Analizi

Öğr. Gör. Recep ÇAKAR
Çorum Hitit Üniversitesi, recepcakar@hitit.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Güngör KARAKAŞ
Çorum Hitit Üniversitesi, gungorkarakas@hitit.edu.tr

ÖZET

Özellikle Müslüman nüfusun yoğun olduğu İslami İşbirliği Teşkilatı (İİT) ülkelerinde finansman ihtiyacının karşılanması ve yatırımların değerlendirilmesinde İslami bankacılık kurumları hizmet vermektedir. Modern anlamda ilk İslami bankacılık faaliyetleri 1963 yılında Mısırda başlamış konvansiyonel bankalarla kıyasıya rekabet ederek 50 yıldı ortalama %20 büyüme göstermiş ve günümüzde 1.8 trilyon dolar seviyesine ulaşmıştır. İslami usulde çalışan bankaların yaptığı işlemlerin hacmi İİT ülkelerinde yatırım ve finansman faaliyetlerini, ihtisaslaşmayı ve ticaret hacmini arttırdığı söylenebilir. Bu bilgiler ışığında çalışmanın amacı; dünyada İslami bankacılık faaliyetlerinin artması sonucu İİT ülkelerinde Gayrisafi Yurtiçi Hasıla(GSYİH), Kişi Başı Milli Gelir(KBMG), İnsani Gelişmişlik Endeksi(İGE) ve İİT Teşkilat İçi Dış Ticaret Hacmi(İİTTİDTH) verileri arasındaki Granger nedensellik ilişkisi araştırılmıştır.

Analizde incelenen veri seti 1985-2016 yıllarını kapsamakta olup ilgili seriler Granger nedensellik analizi yapılabilmesi için Augmented Dickey–Fuller birim kök testi aracılığıyla durağanlık seviyesi belirlenmiştir. Kendi seviyesinde durağan olmayan serilerin birinci derece farkları alındığında durağan olduğu tespit edilmiştir.

Granger Nedensellik testi sonucunda elde edilen bulgularda; dünyada İslami bankacılığın gelişimi ile İİT ülkelerinin GSYİH hasılaları arasında çift yönlü bir nedensellik ilişkisi olduğu, İslami bankacığın gelişimi ile İGE arasında bankacılığın gelişiminden İGE'ye doğru tek yönlü ilişki olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca İslami bankacılığın gelişimi ile KBMG arasında çift yönlü bir ilişkinin olduğu ve İslami bankacılık ile İİTTİDTH arasında tek yönlü İİTTİDTH'nden İslami bankacılığa doğru bir nedensellik ilişkisi olduğu sonucuna varılmıştır. Elde edilen bulgulara göre dünyada İslami bankacılık hacminin gelişmesi İİT ülkelerinin GYİH'sını arttırıcı etki yaptığı aynı şekilde İİT ülkelerinin GSYİH'sının artışı dünyada İslami bankacılığın hacmini arttırmaktadır. İslami bankacılık hacminin artmasıyla İİT ülkelerinde İGE'nin arttığı anlaşılmaktadır. Ayrıca İslami bankacılığın hacminin artmasıyla İİT ülkelerinde KBMG'arttığı ve İİT ülkelerinin teşkilat içi dış ticaret hacminin artmasının İslami bankacılığın hacminin artmasını sağladığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam İşbirliği Teşkilatı, İslami Bankacılık, Kişi Başına Milli Gelir

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Water Supply and its Effect on the Economic Growth of Palestine

Wisam A. Samarah
Al-Quds Open University wsamarah@qou.edu

ABSTRACT

Water is the essence of life, and wars were fought to control sources of water. In the Middle East the sources of water are limited. The Israeli authorities control the limited water resources in the Palestinian Territories. In addition, the Israeli occupation deprives the Palestinians from their legal share of water. The purpose of this paper is to determine whether the current supply of water can sustain the Palestinian population and the agricultural sector; as a result its effect on the economic growth of Palestinian economy.

There are three main sources of water in the Palestinian Territories. They are pumped groundwater, spring water discharge and water purchased from the Israeli water company (Mekorot). The data will be obtained from the Central Bureau of Statistics (PCBS) for the years 1998 to 2015. The data includes the quantity of water pumped from the groundwater in millions of meters cube, discharge of spring water in millions of meters cube, purchased water from Israeli water company (Mekorot) in millions of meters cube, population of Palestinians, the value added from the agricultural sector at constant prices and GDP per capita at constant prices.

A time series analysis will be performed to analyze the data. This will determine whether the current water supply, can sustain the needs of the Palestinians including the agricultural sector. We will also try to determine whether the current water supply can lead to an expansion of the agricultural section. These results will help in giving policy makers a good idea about the urgency of solving the water problem.

Key Words: Water, Palestine, Mekarot

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sivil Toplum Kuruluşlarının Yerel Yönetimlerin Karar Alma Süreçlerine Katılımı: Çorum İli Örneği

Öğr. Gör. Halil İbrahim AŞGIN
Hitit Üniversitesi, hibrahimasgin@hitit.edu.tr

Öğr. Gör. Gülistan BAŞCI
Hitit Üniversitesi, gulistanbasci@hitit.edu.tr

ÖZET

Dünyada, 1990'lı yıllardan itibaren büyük bir değişim süreci yaşanmaya başlamış, özellikle küreselleşme, bilgi toplumuna geçiş, şehir nüfusunun artması ile ekonomik ve sosyal değişmeler yönetim anlayışını da etkilemiş, ulusal ve yerel düzeyde kişilerin ve kurumların kamu hizmetlerinden sağlayacağı faydaya yönelik beklentileri artmıştır. Bu süreçte yerel yönetimlerin, halka en yakın hizmet sunan birimler olarak yerel demokrasi ve katılımı gerçekleştirmede etkin bir rol almaları beklenmektedir. Yerel halkın veya bu halkı temsil eden sivil toplum kuruluşlarının karar alma süreçlerine etkin bir şekilde katılımıyla yerel yönetimlerin demokratikleşmesi ve hizmetlerin halka daha etkin sunulması gerçekleştirilebilir. Halkın taleplerinin yönetime iletilmesinde en etkili araç olan sivil toplum kuruluşları (STK), katılımın yaygınlaşmasında ve demokrasi anlayışının gelişmesinde önemli bir rol üstlenmektedir.

Erdoğan (2011), Kaypak ve Bimay (2017) ile Oktay ve Pekküçükşen (2009) çalışmalarında STK'ların yerel yönetimlerin karar alma süreçlerinde ne derecede etkili olduklarını anket çalışması ile ölçmeye çalışmışlar ve yerel yönetimler ile STK'lar arasındaki işbirliği ile yerel demokrasi ve katılımın daha da gelişeceğini ortaya koymuşlardır.
Bu çalışmada, sivil toplum kuruluşlarının, yerel yönetimlerin karar alma süreçlerinde ne ölçüde etkili olabildikleri nicel araştırma yöntemi çerçevesinde, Çorum ilinde STK'lara yönelik yapılacak anket çalışması ile analiz edilmeye çalışılacaktır. Analiz sonuçlarından elde edilecek bulgular, yerel yöneticiler ve STK yöneticileri ile paylaşılacak, böylece STK'ların karar süreçlerine aktif katılımına katkı sunmaya çalışılacaktır. Sonuç olarak; STK'ların yerel yönetimlerin karar süreçlerinde etkin bir şekilde yer alabilmesi için yerel yönetimlerle işbirliği içinde olmaları, aktif ve gönüllü üye sayılarını artırmaya yönelik yeterli düzeyde çalışmalar yapmaları gerekmektedir. Yerel demokrasinin gerçekleştirilebilmesi için ise, STK'lar kendi haklarını bilme ve arama konusunda bilinçlendirilmeli, mevcut yasalarda değişiklikler yapılmalı ve STK'lar maddi ve insan kaynakları açısından güçlendirilmedir.

Anahtar Kelimeler: Yerel yönetimler, karar alma, sivil toplum kuruluşları, Çorum

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sosyal Belediyeciliğin Farkındalığının ve Memnuniyet Düzeyinin Değerlendirilmesi: Çorum Belediyesi Örneği

Öğr. Gör. Gülistan BAŞCI
Hitit Üniversitesi, gülistanbasci@hitit.edu.tr

Öğr. Gör. Aslıhan KAYA
Hitit Üniversitesi, aslihankaya@hitit.edu.tr

ÖZET

Sosyal belediyeciliğin temelinde yer alan sosyal yardım ve hizmet kavramları, toplumdaki muhtaç kesimlere verilen desteğin yanı sıra sosyal hizmet açısından toplumdaki tüm bireylerin ihtiyacının karşılanmasını da ifade etmektedir. Bu hizmetlere kolay ulaşamayan gruplara hizmetlerin rahat bir şekilde ulaştırılması anayasanın bir gereği olarak sosyal devlet olma prensibinin bir zorunluluğudur. Sosyal devlet anlayışı sayesinde toplumda yer alan dezavantajlı gruplar, güçlü gruplar karşısında korunarak sosyal eşitlik, adalet, sosyal denge sağlanır, sınıflar arası çıkar çatışmaları azaltılarak, milli birlik ve beraberlik düşüncesi yerleştirilir. Halkın sosyal ihtiyaçlarının doğru tespit edilmesinde ve bunların yeterli ölçüde karşılanmasında merkezî yönetimlerle kıyaslandığında yerel yönetimlere daha çok görev düşmektedir. Özellikle belediyeler, merkezi yönetimlere göre halka daha yakın oldukları için, halkın sosyal taleplerini daha kolay belirleyebilir, bunları giderme yönünde planlamalar yaparak, faaliyetleri gerçekleştirebilirler. Belediyelerin sosyal belediyecilik faaliyetlerini yerel halka duyurabilmesi ve halkın faydalanmasını sağlaması bu hizmetlerin başarısında büyük önem taşımaktadır.

Bu noktadan hareketle bu çalışmada Çorum Belediyesinin yerel halka sunduğu sosyal belediyecilik faaliyetleri incelenerek, bu hizmetlerden halkın yeterli ölçüde haberdar olup olmadığı, yararlanma ve bu hizmetlere ilişkin memnuniyet düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Literatür ışığında ve Çorum Belediyesi yetkilileriyle konu hakkında yapılan görüşmeler sonucunda edinilen bilgiler yardımıyla oluşturulan anket formu Çorum ili merkez mahallerinde uygulanmış, 431 adet anketle veriler toplanmıştır. Yapılan istatistiksel analizden elde edilen bulgulara göre, sosyal belediyecilik faaliyetlerine ilişkin sunulan hizmetlerin bir kısmı yerel halk tarafından bilindiği, bazı faaliyetlerin ise bilinmediği ortaya çıkmıştır. Yerel halkın sosyal belediyecilik faaliyetlerinden memnuniyet düzeyi %57 olup, genel belediye hizmetlerinden memnuniyet düzeyi ise %70 olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca halkın %79'u önceki yıllara göre belediye hizmetlerinin iyileşme gösterdiğini ifade etmiştir. Genel olarak Çorum Belediyesinin sosyal belediyecilik faaliyetlerinde başarılı bir ivmelenme gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çorum Belediyesi, Sosyal Belediyecilik, Farkındalık, Memnuniyet

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Filistin'de Temel Makroekonomik Değişkenler ve Hisse Senedi Fiyatı İlişkisi: Eşbütünleşme ve Nedensellik Analizi

Yrd. Doç. Dr. E. Ensari ŞAHİN
Hitit Üniversitesi, eyupensarisahin@hitit.edu.tr

ÖZET

Makroekonomik değişkenler ve hisse senedi fiyatları arasındaki kesin sebep sonuç ilişkisi bilinmemesine rağmen, birbirleri ile ilişkili olduklarına dair genel bir kanı vardır. Makro ekonomik değişkenler ve hisse senedi getirileri arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların yöntem ve zaman aralığı açısından birbirinden farklı olması, yapılan ampirik çalışmalara ait sonuçların farklılık göstermesine neden olmaktadır. Ayrıca, gelişmiş ekonomiler için makroekonomik değişkenleri kullanarak hisse senedi getirilerinin tahmin edilebilirliği ile ilgili kanıtlar oldukça çok iken, gelişmekte olan piyasalar için oldukça sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, Filistin'e ait seçilmiş makroekonomik değişkenler (GSMH, Kamu Borcu, İşsizlik Oranı, Döviz kuru, Dış Ticaret Açığı ve Enflasyon oranı) ile Filistin Endeksi getirit ilişkisini 1996-2017 yılları arasındaki zaman dilimi için zaman serisi analizi yardımıyla incelemektir. Araştırma verileri makroekonomik değişkenler için "Filistin Merkez Bankası", "Filistin Endeksi" kapanış fiyatları verileri için de Filistin Borsası internet sitesinden alınmıştır. Veriler Amerikan Doları cinsinden alınmış ve bu serilerin logaritmaları alınarak analize tabi tutulmuştur. Öncelikle serilerin durağanlığını test etmek için Augmented Dickey Fuller (ADF) ve Phillips Perron (PP) birim kök testleri kullanılmış ve serilerin birinci farklarında durağan oldukları belirlenmiştir. Durağanlıkları belirlenen makroekonomik değişkenler ile Hisse senedi kapanış fiyatları arasındaki uzun dönemli ilişki Engle Granger Eşbütünleşme testi ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda serilerin eşbütünleşik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca hata düzeltme modeli uygulanmış katsayı istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Seriler arasındaki ilişkinin yönünün tespiti için Grenger Nedensellik testi yapılmış ve Filistin Endeksi kapanış Fiyatları ile bazı makroekonomik değişkenler arasında ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Makroekonomik Değişkenler, Endeks Fiyatı, Eş bütünleşme, Nedensellik

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk Mutfağında Çorba Kültürü

Yrd. Doç. Dr. Ümit SORMAZ
Necmettin Erbakan University, usormaz@konya.edu.tr

ÖZET

Sosyal bilimlerin temel kavramlarından biri olarak kabul edilen turizm, gastronomi sektörünün son zamanlarda ki gelişmesi ve yaygınlaşmasıyla daha da önem kazanan sektör ve bilim alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Gastronomi biliminin çalışma alanlarından biri olan Türk mutfağı, gerek tarihi dokusu gerekse dönemleri ve yöreleri itibariyle yemek çeşitliliği bakımından dünya mutfakları arasında önemli bir yere sahiptir.

Çorba, hemen hemen bütün ulusların mutfağında yer alan bir yemek türüdür. Türk mutfağının temel özelliklerinden birisi de yemek çeşitliliğidir ve bu çeşitler arasında yer alan çorbalar hem geleneksel ve yöresel olarak gösterdiği çeşitlilik açısından Türk mutfağının zenginliğidir. Ancak, diğer mutfak kültürlerinden farklı olarak Türk mutfağında çorbanın yeri taşıdığı kültürel anlamlar doğrultusunda önem taşımaktadır. Türk mutfağında çorbaların; hazırlanış şekli ve zamanı, kullanılan malzemeler, servis şekli, servis zamanı…gibi faktörlere birer mana verildiği için çorbaların Türklerin mutfak kültüründe ayrı bir yeri ve önemi bulunmaktadır. Günümüzde Türk mutfak kültürüne artan ilgi geleneksel ve yöresel çorbaların önemini tekrar gündeme getirmiştir. Bu çalışma, Türk mutfağında çorba kültürünün turizm sektöründe tanıtılması ve yaygınlaştırılmasındaki amacıyla hazırlanmış bir derleme çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler: **Turizm, Gastronomi, Türk mutfağı, Türk mutfak kültürü, çorba.**

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Yerel Mutfakların Turizme Katkısı: Gaziantep

Araş. Gör. Mustafa YILMAZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi mustafaylmz14@gmail.com

ÖZET

Yaratıcılığı ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel sürdürülebilir kalkınmanın stratejik bir faktörü olarak belirlemiş şehirler içinde ve arasında uluslararası işbirliğini geliştirmeyi hedefleyen ve böylelikle kültürel çeşitlilik ideallerini destekleyen UNESCO, "Yaratıcı Şehirler Ağı" nı oluşturmuştur. Kültürel çeşitlilik ve sürdürülebilir kentsel kalkınma temel misyonuyla birlikte çalışan yaratıcı şehirlerden oluşan "yaratıcı şehirler ağı" farklı bölgelerden, gelir düzeylerinden, kapasitelerden şehirleri yaratıcı endüstriler alanında çalışmak üzere bir araya getiren bir girişimdir. Hedefi; kentsel kalkınma, sosyal kapsayıcılık ve kültürel etkileşim için öncü olarak yaratıcılığa yatırım yapan şehirler içinde ve arasında uluslararası işbirliğini güçlendirmek olan ve 2004 yılında başlatılan ağa dâhil olan dünya genelinde 54 ülkeden 116 şehir katılmıştır. 7 kategoriden biri olan gastronomi kapsamında 18 il ağa dahil edilmiş, listeye giren Gaziantep Türkiye'yi gastronomi kategorisinde temsil eden il olmuştur.

Dünyada birçok ülke turizm faaliyetlerini artırmak ve kendilerini tanıtmak amacıyla halk kültürü öğelerini kullanmaktadır. Bugün Türkiye' de halk kültürünün en önemli unsurlarından olan mutfak kültürünü etkin bir şekilde turizmde kullanmak; ekonomik kazancı ve bölge tanıtımını olumlu yönde etkileyecektir. Turizm açısından bakıldığında, turistlerin bir ülkeyi ziyaret etmelerinde mutfak kültürünün en önemli etkenlerden olduğu dikkat çekmektedir.

Bu çalışma; UNESCO "Yaratıcı Şehirler Ağı" na dahil olmuş Gaziantep ilinin gastronomi değerlerini ele almak ve turizm açısından değerlendirilmesi amacıyla yürütülmüştür. section. These results will help in giving policy makers a good idea about the urgency of solving the water problem.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Yerel Mutfaklar, Gastronomi, UNESCO, Gaziantep

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018 مارس

Eğitim Bilimleri Alanı Bilimsel Yayın Performansı: G-20 Ülkeleri ve Türkiye

Yrd. Doç. Dr. Abdullah SELVİTOPU
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Eğitim Fakültesi a_selvi20@hotmail.com
Yrd. Doç. Dr. Metin KAYA
Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi metinkaya439@gmail.com
Prof. Dr. Ali TAŞ
Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi atas865@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye ve diğer G-20 ülkelerinin eğitim bilimleri alanındaki bilimsel yayın performansını bibliyometrik veriler ışığında karşılaştırmalı olarak incelemektir. Çalışma durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye ve diğer G-20 ülkeleri oluşturmaktadır. Çalışmada eğitim bilim araştırmalarına ait bibliyometrik değişkenlere ilişkin veriler, SCImago ve ULAKBİM veri tabanlarında sunulan istatistiksel raporlardan elde edilmiştir. Veriler, doküman analizi tekniğiyle irdelenmiştir.

Araştırma bulgularına göre 2012 yılından bu yana eğitim bilim alanında üretilen yayın sayısı, G-20 ülkelerinin büyük çoğunluğunda ciddi düzeyde artmıştır. Diğer yandan atıf yapılabilir doküman sayısı değişkeninde de tablo çok farklı değildir. Türkiye, toplam doküman ve atıf yapılabilir doküman sayısı değişkenlerinde ilk on ülke arasında bulunmaktadır. Toplam atıf sayıları ve atıf oranları dikkate alındığında ise Türkiye ve G-20 ülkelerinin sıralamalarının oldukça farklılaştığı gözlenmiştir. Türkiye ilk üç göstergede üst kategoride yer alırken, atıf oranında son 5 yıl ortalamalarının altında kalarak son sıralarda yer almıştır. Eğitim bilim alanında ülkelerin h-indeks ve etki faktörü değerlerinin önemli düzeyde farklılaştığı ve söz konusu değişkenlerde belirli ülkelerin açık ara üstünlüğü dikkat çekmektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde Türkiye, yayın sayısı, atıf sayısı ve atıf yapılabilir yayın sayısı çerçevesinde görece iyi düzeyde iken, atıf oranı, h-indeksi ve etki faktörü açısından alt sıralarda bulunmaktadır. Bu durum doküman ve atıf sayısı gibi nicel değişkenlerdeki başarının atıf oranı, h-indeksi ve etki faktörü gibi nitel göstergelere yansımadığı göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: **Eğitim bilim, Bilimsel yayın, Performans, Türkiye.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Women's Role in the Economic Empowerment of the Arab World

Yrd. Doç. Dr. Fatma Özgü SERTTAŞ
Ankara Yildirim Beyazit University, foserttas@ybu.edu.tr

ABSTRACT

The issue of women's economic empowerment in the Arab World is widely discussed. The economic advantages of women's full contribution to the economic life are well known. Boosting economic growth is also tied to increasing the female labor force participation rates worldwide. Female labor force participation also is linked to female education. When females get more education, this not only benefits their children in the household, but benefits the whole society as females start using that education in the labor market.

In this study, data from the World Economic Indicators Data (WDI) of the World Bank and the International Financial Statistics data of the International Monetary Fund (IMF) are analyzed for the women in the Arab World which consists of 22 countries in the Middle East and North Africa. Statistical analysis is performed by using some socio-economic indicators such as Gross Domestic Product (GDP), Labor Force Participation Rates (for males and females), education data (for males and females) of the Arab World. As a conclusion of these analyses, female participation in the socio-economic life must be improved in the Arab world for the sake of economic empowerment.

Anahtar Kelimeler: **Women, Arab World, Economic Empowerment**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Suriyeli Sığınmacılar Özelinde Türkiye'nin Göç Politikaları ve Yöneti(şi)mi

Doç. Dr. Erhan ÖRSELLİ
Necmettin Erbakan University, eorselli@konya.edu.tr

ÖZET

2011 yılında Suriye'de yaşanan savaş ve iç karışıklıklar nedeniyle ciddi bir göç dalgasına maruz kalan Türkiye başlangıçta hazırlıksız yakalansa da, sonraları göçün yöneti(şi)mi konusunda önemli tecrübeler kazanmıştır. Başlangıçta çeşitli kamplarda ve sınır illerinde yerleşen sığınmacılar, daha sonraları uygulanan "açık kapı politikası" neticesinde Türkiye genelinde büyükşehirler olmak üzere geniş bir yayılım ve yerleşme alanı bulmuştur. Bugün topraklarımızda üç buçuk milyonu aşkın Suriyeli sığınmacı barınmaktadır. Bu kadar yoğun sığınmacı/göçmen nüfusunun ülkemizde yaşamaya devam etmesi ve kısa vadede ülkelerine dönüş yapmayacaklarının anlaşılması üzerine ülkemizde çeşitli göç politikalarının oluşturulması söz konusu olmuştur.

Kamu politikası inceleme alanlarından biri olan göç yöneti(şi)mi ve göç politikaları; son yıllarda Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı yoğun göç dalgası neticesinde üzerinde titizlikle durulan bir konu haline gelmiştir. Küresel ölçekte değerlendirildiğinde oldukça karmaşık bir hal alan, pek çok disiplini ilgilendiren ve tanımlanması da güçleşen göç yöneti(şi)mi ve olgusu birçok disiplinin ilgi alanına girmektedir. Bu açıdan göç olgusunun çeşitli yönleriyle değerlendirilmesi ve irdelenmesi oldukça önem arz etmektedir. Dolayısıyla göç hareketleri salt bir mekânsal hareketlilik olmasının yanında, göçün yöneti(şi)mine yönelik yerel ve ulusal boyutta kamu politikalarının geliştirilmesi ve yürürlüğe konulmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda çalışma, Türkiye'nin Suriyeli sığınmacı akınından sonra yaşamış olduğu göç dalgası neticesinde oluşturulan göç yöneti(şi)minin ve göç politikalarının incelenmesini problem edinmiştir.

Çalışmanın amacı ise Türkiye'deki göç politikalarının incelenmesi ve analiz edilmesidir. Çalışma nitel bir yöntemle ele alınıp oluşturulacaktır. Bu doğrultuda çalışmada, göç olgusu, göç yöneti(şi)mi, göç mevzuatı ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sığınmacı, Göç Politikaları, Göç Yöneti(şi)mi, Türkiye

TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türkiye'de E-Devlet Uygulamalarında Güven Sorunu ve Güvenlik Riskinin Analizi

Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, isevinc@konya.edu.tr
Araş. Gör. Selçuk KAHRAMAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, skahraman@konya.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme, serbest piyasa dinamikleri ve ulus-ötesi kuruluşların ülkelerin yönetsel yapıları ve işleyişleri üzerindeki etkileri ile teknolojinin ve internet ağlarının yaygınlaşması e-devlet uygulamalarının neredeyse bütün kamu hizmet alanlarında yer bulmasına olanak sağlamıştır. Günümüzde modern devletin önemli göstergelerinden biri olarak devletin kamu hizmetlerini dijital ortamda sunabilmesi ve devlet kurumlarında işlerin elektronik ortamda yürütülerek bürokrasinin en aza indirgenmesi gösterilmektedir. Böylece e-devlet uygulamaları geleneksel kamu yönetimi sorunlarına karşı geliştirilen çözüm sürecinin alternatif bir parçası olarak kabul görmeye başlamıştır.

Kamu yönetiminde güven artırıcı faktörler arasında e-devlet uygulamaları önemli bir yer edinmektedir. E-devlet ile ilgili gizlilik ve güvenlik tartışmaları daha fazla gündeme gelmeye başlamıştır. Bu noktada bürokrasinin gizlilik ile ilgili geleneksel direncini değiştirmesi ve yeterli güvenlik ve gizlilik önlemlerinin alındığına vatandaşların da güven duyması oldukça önemlidir. Bu bağlamda devlet ile vatandaşlar ve özel sektör arasındaki güven ilişkisi ve veri mahremiyetine ilişkin güvenlik sorunsalı daha fazla tartışılmaya başlanmıştır.

E-devlet uygulamalarına yönelik olumsuz güvenlik algısı esasında internet ağları üzerinden her geçen gün çeşitli yöntemlerle kişisel ve kurumsal veri mahremiyetinin ihlal edilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu açıdan e-devlet uygulamalarının yaygınlaşması ile güvenlik sorunlarının artması üst düzeyde veri güvenliği sorununu gündeme getirmektedir. Bu bağlamda e-devlet uygulamalarının güvenlik boyutunda öncelikli olarak Türkiye'nin temel kamusal ve kurumsal veri altyapısına yönelik eksiklikleri tamamlaması gerekmektedir. Nitekim e-devlet güvenliğinin en az ülkelerin coğrafi sınırlarının güvenliği kadar önemli olduğu ifade edilmektedir.

Bu çalışma ilk olarak Türkiye'de kamu yönetiminde e-devlet hizmetlerine yönelik güven sorunlarını irdelemeyi hedeflemektedir. Ardından bu sorunların önemli bir boyutu olan güvenlik altyapısına yönelik çeşitli çalışmalar ve gelişmelere dikkat çekilecektir. Böylece kurumsal ve yönetsel açıdan e-devlet uygulamalarının güvenlik altyapısına yönelik bazı önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, e-devlet, güven, güvenlik.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Muhasebe Meslek Mensuplarının Ufrs'ye Göre Hazırlanan Mali Tabloların Güvenirliğine Bakış Açılarını Belirlemeye Yönelik Bir Alan Araştırması

Yrd. Doç. Dr. Emin YÜREKLİ
Kırgızşstan Türkiye Manas Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, e.yurekli@pau.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Bilal SOLAK
Kırgızşstan Türkiye Manas Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, bilalsolak23@gmail.com

ÖZET

Küreselleşme süreci ile birlikte, siyasi sınırlar korunurken ülkeler arası yapılan ticari antlaşmalarla ticari sınırlar adeta ortadan kalkmıştır. Günümüzde bilgi teknolojilerinin ve internetin yaygınlaşması ile birlikte dünyanın herhangi bir yerinde yaşayan yatırımcılar istediği anda başka bir ülkede yatırım yapabilmektedirler.
Yatırımcılar yatırım karalarını verirken hiç kuşkusuz doğru, anlaşılabilir ve güvenilir bilgiye ihtiyaç duyarlar. Uluslararası muhasebe standartları yatırımcıların istediği doğru, anlaşılabilir ve güvenilir bilgiyi yatırımcıya sunulmasında önemli rol oynar. Türkiye'de ve dünyada ortak muhasebe uyguları çerçevesinde uluslararası muhasebe standartları uygulanmaya başlanmış ve giderek bütün ülkelerde uygulanmaya başlanmıştır. Konuya ilişkin literatür tarandığında uluslararası muhasebe standartlarının teorik çerçevesi ve uygulamasına yönelik birçok çalışmanın yapılmıştır.

Çalışmamızda, Türkiye'nin ticari faaliyetler açısından en gelişmiş ili olan İstanbul'da çalışan ve aktif olarak UFRS'leri uygulayan muhasebe meslek mensuplarının UFRS'ye göre hazırlanan mali tabloların güvenirliğine bakış açılarını belirlemeye yönelik araştırma yapılmış ve bulgular analiz edilmiş ve sonuçlar yorumlanmıştır. Çalışmanın verileri anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. literatüre dayalı olarak hazırlanmış anket soruları İstanbul ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarına uygulanmıştır. Çalışmanın temel amacı, İstanbul ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının UFRS'ye göre hazırlanan mali tabloların güvenirliğine bakış açılarının incelenmesidir.

Çalışmanın bulguları analiz edildiğinde, İstanbul'da çalışan ve aktif olarak UFRS'leri uygulayan muhasebe meslek mensuplarının UFRS'ye göre hazırlanan mali tabloların güvenilir ve şeffaf olarak nitelendirdikleri tespit edilmiştir. Çalışmanın bir diğer önemli bulgusu ise, İşletme dışı bilgi kullanıcılarının, UFRS'ye göre hazırlanmış mali tabloları daha rahat bir şekilde anlayabileceklerini yönelik bulgu olduğu görülmüştür

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Uluslararası Muhasebe Standartları, Mali Tabloların Güvenirliği, İstanbul

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Politika Öğrenme Süreçlerinde Baskı Gruplarının Rolü

Prof. Dr. Önder KUTLU
Necmettin Erbakan Üniversitesi, okutlu@konya.edu.tr

Araş. Gör. Selçuk KAHRAMAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, skahraman@konya.edu.tr

ÖZET

Küresel düzeyde yönetimde reform çalışmalarının yaygınlaşması ve kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesi çabaları oldukça önem arz etmiştir. Bu bağlamda özellikle reformların yaşama geçirilmesinde politika transferleri hem karşılaştırmalı kamu yönetiminin hem de kamu politikalarının önemli çalışma konularının başında gelmektedir. Bununla birlikte literatürde genel olarak politika öğrenme süreçlerinin devlet-dışı aktörleri arasında uluslararası kuruluşlar ve düşünce kuruluşları farklı başlıklar altında ifade edilse de bu aktörlerin her biri aynı zamanda birer baskı grubudur.

Literatürde oldukça az çalışılmış bir konu olması nedeniyle çalışma içerisinde yerel, ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşları, yardım kuruluşları, ulus-üstü finans kuruluşları, düşüncü kuruluşları (think-tanks) ve medya gibi devlet-dışı aktörlerin birer baskı grubu niteliği esas alınmıştır. Bu bağlamda ülkelerin kamu yönetiminde reform çalışmaları kapsamında politika öğrenme ve transfer süreçlerinde oynadıkları rollere dikkat çekilmesi hedeflenmektedir.

Çalışmanın bazı temel soruları ise şu şekilde sıralanabilir:

- Reform öğrenmelerinde devlet-dışı aktörlere ihtiyaç duyulmakta mıdır?
- Kamu yönetiminin yeniden düzenlenmesinde rol alan devlet-dışı baskı grupları nelerdir?
- Politika öğrenme süreçlerinde devlet-dışı aktörlerin belirleyici rolleri devlet birimlerinin rolleri ile mukayese edilebilir mi?

Bu çalışmada yerli ve yabancı literatürdeki temel referans kaynaklar dikkate alınarak kamu yönetiminin yeniden düzenlemesinde yönetsel reform ve politika transferleri ile ilişkili kavramlar incelenmiş, reform öğrenmelerinde rol alan aktörler ortaya konulurken, çeşitli çıkar ve hedeflerle bir araya gelen baskı grubu niteliğindeki aktörlerin bir politika transferinin karar almadan uygulanmasına kadar olan süreçlerinde oynadıkları rollere dikkat çekilmiştir. Böylece kamu yönetiminde reform çalışmaları kapsamında devlet-dışı baskı gruplarının politika öğrenmelerinin uygulanmasındaki etkilerinin analiz edilmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Politika öğrenme, politika transferi, baskı grupları.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kamu Denetçiliği Kurumu'nun İyi Yönetişim Bağlamında Türk Kamu Yönetimine (Olası) Etkilerinin Analizi

Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ
Necmettin Erbakan University, isevinc@konya.edu.tr

Doç. Dr. Erhan ÖRSELLİ
Necmettin Erbakan University, eorselli@konya.edu.tr

ÖZET

Günümüzde tüm dünyada hemen hemen her alanda çok yönlü bir dönüşüm yaşanmakta, özellikle 1990'lı yıllardan itibaren Türk kamu yönetiminde de geçmişten farklı olarak köklü bir değişim yaşandığı yadsınamaz bir gerçektir. Küresel bağlamda yaşanan bu süreç sınıflandırıldığında ise sanayi toplumundan bilgi toplumuna, fordist üretimden esnek üretime, ulus devlet anlayışından küreselleşen dünyaya geçişin yaşandığı görülmektedir. İlk kez Kuzey Avrupa'da, ardından da tüm dünyada kullanılmaya başlanan yönetişim kavramının kökeni 16. yüzyıla kadar götürülebilmektedir. Özellikle 17. yüzyılda Fransa'da hükümeti sivil toplumla uzlaştırmaya ya da kombine etmeye çalışan bir yaklaşımdan esinlendiği belirtilmektedir. Yönetişim kavramının, İngiltere'de mevcut sorunların varlığının klasik yapılanmayla ilgili olduğunu iddia eden kesimlerin düşünceleriyle olgunlaştığı söylenebilir. Genel kabul gören bir tanıma göre yönetişim, karar alıcıların kararlarını alırken o kararların uygulanması aşamasında etkilenecek olanların da karar alma süreçlerine katılımlarının sağlanmasıdır. Hükümetlerin iktisadi, siyasal, toplumsal vb. alanlarda alacağı kararlarda geniş bilgi ve perspektife duyulan ihtiyaç, bilgi toplumunun artan ihtiyaçlarını karşılamak ve daha iyi bir bilgi yönetimi sağlamak, vatandaşı politika oluşturma sürecine dâhil ederek görüşlerinin dikkate alınması yönündeki beklentilerini karşılamak ve devlete vatandaşın güvenini sağlamak, daha fazla şeffaflık ve hesap verebilirlik yönündeki talepleri karşılamak ve farklı çıkarlar arasında aracılık ederek geniş bir uzlaşmaya varmak için duyulan ihtiyaçlara cevap verebilmek vb. nedenlerden dolayı yönetişimin hızlı bir şekilde güncellik kazandığı görülmektedir.

Ombudsman; kendiliğinden ya da vatandaşlar tarafından yapılan şikâyet üzerine harekete geçerek yaptığı inceleme sonucunda görev alanı kapsamında bulunan kurumlar tarafından gerçekleştirilen işlem ya da eylemlerin, hukuka, kanuna ya da hakkaniyete aykırı olduğu kanaatine varırsa barışçıl yollarla uyuşmazlığı çözmeye çalışmaktadır. Türkiye'de şeffaflığın artırılması gereksinimi konusundaki bilinçlenme düzeyi artarak devam etse de geçmişten gelen bazı uygulamalar ve alışkanlıklar, açıklayıcı ve düzenleyici gelişmelere kamuoyunun katılımını engellemektedir. Çalışmada ombudsmanlık kurumunun Türk kamu yönetimine iyi yönetişim bağlamında katabileceği değerler incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Kamu Yönetimi, Kamu Denetçiliği Kurumu, İyi Yönetişim

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Vatandaş Gözünden Suriyeli Sığınmacılar Özelinde Türkiye'nin Göç Politikaları

Doç. Dr. Erhan ÖRSELLİ
Necmettin Erbakan University, eorselli@konya.edu.tr

Doç. Dr. İsmail SEVİNÇ
Necmettin Erbakan University, isevinc@konya.edu.tr

ÖZET

2011 yılında Suriye'de başlayan karışıklık sonucu milyonlarca Suriyeli başta Türkiye olmak üzere, komşu ülkelere göç etmek zorunda kalmıştır. Türkiye tabiri caizse başından itibaren yaşanan göç olayından hem ülke genelinde yaşayan sığınmacı sayısı dikkate alındığında hem de ülke güvenliği açısından en çok etkilenen ülke konumundadır. Göçün başladığı ilk yıllarda Suriyeli göçmenlerin kısa sürede kendi ülkelerine dönecekleri düşünülmüş bu bağlamda göçün yönetimi ve ortaya çıkan sorunların çözümü noktasında göç politikalarının oluşturulması gecikmeli olarak ele alınıp değerlendirilebilmiştir. Ancak Suriye'deki iç savaşın kısa sürede bitmeyeceğinin anlaşılması ayrıca sorunun giderek büyümesi üzerine etkili göç politikalarının yürürlüğe konulması zaruri hale gelmiştir. Devletler tarafından geliştirilen veya uygulamaya konulan kamu politikalarının varlığı her zaman problemlerin çözümü noktasında yeterli olmamaktadır. Türkiye'de de uygulamaya konulan göç politikalarının başarıya ulaşabilmesi vatandaşların bu politikaları nasıl algıladıkları, bu konudaki farkındalık düzeyleri ve bu politikaları ne kadar benimsedikleri ile yakından ilintilidir. Çünkü vatandaşlar tarafından benimsenmeyen kamu politikalarının başarıya ulaşması oldukça güçtür ve "kamu politikalarının saptanmasında seçilmişler nihai anlamda söz sahibidir". Bugün Türkiye'nin en büyük sorunlarından biri olan sığınmacı problemi karşısında geliştirilen ve uygulamaya konulan kamu politikalarının toplum nezdinde karşılık bulması başarısı açısından oldukça önemlidir. Bu bağlamda vatandaşların Suriyeli sığınmacılar hakkında ortaya konulan göç politikalarını nasıl algıladıkları ve farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi ve buna göre etkin politikaların geliştirilmesi veya değiştirilmesi çalışmanın problemi olarak değerlendirilmektedir.

Çalışmanın amacı, son yıllarda yaşanılan yoğun göç dalgası nedeniyle transit ülke yerine hedef ülke konumuna gelen Türkiye'deki yürürlüğe konulan göç politikaları ile vatandaşların bu göç politikaları hakkındaki algı ve düşüncelerini analiz etmektir. Bu doğrultuda nicel bir alan araştırması gerçekleştirilerek vatandaşların göç politikaları konusundaki düşünceleri tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç Politikası, Göç Yönetimi, Vatandaş Algısı, Türkiye.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Azerbaycan Ekonomisinin Bağımsızlıktan Sonraki Entegrasyon Süreci

İbrahim MAMMADOV
Azerbaycan Devlet İktisat Universitesi (UNEC), ibrahimsmammadli@gmail.com

ÖZET

Soğuk Savaş sonrası küreselleşen dünyada, ülkeler arasındaki ilişki, ticaret hacimleri ve navlun ciroları her geçen gün büyümeye devam etmiştir. Sosyalizm ve kapitalizm arasındaki "savaş" ikincinin üstünlüğü ile tamamlandıktan sonra sosyalizmin merkezi olan ülkeler de yavaş-yavaş piyasa ekonomisine yöneldiler.

70 yıllık totalitar Sovyet rejiminin çöküşünden sonra yeniden bağımsız olan Azerbaycan da piyasa ekonomisine geçiş yapmaya başladı. Bu süreç 1991'den 2009 yılına kadar sürdü. Ekonominin piyasa ekonomisine geçişiyle birlikte Azerbaycan'ın dünya pazarına entegrasyonu da önemliydi.

Fakat yeni Sovyetler Birliğinden çıkmış, Sosiyalist sisteme dayalı ekonomisi çökmüş, bir yandan Rusya tarafından yeniden işgal tehlikesi ile karşı- karşıya, diğer yandan Ermenistan'ın Dağlık Karabağ ve çevresindeki bölgelerde bölücülük faaliyetleri ve siyasi istikrarın olmaması durumu daha da zorlaştırıyordu.

26 yıl sürmüş ve halen devam eden entegrasyon süreci, "Yüzyılın anlaşması" PSA, Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı, Bakü-Tiflis-Erzurum doğal gaz boru hattı, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu, TANAP, TAP projelerinin bölge, dünya çapında önemi ve dolayısıyla ekonominin bu yıllar boyunca nasıl şekillendirildiği analiz edilmiş, sorunlar ve çözüm yolları gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, entegrasyon, ekonomi, piyasa ekonomisi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Muhasebe Meslek Mensuplarının Ufrs'ye Göre Hazırlanan Mali Tabloların Güvenirliğine Bakış Açılarını Belirlemeye Yönelik Bir Alan Araştırması

Yrd. Doç. Dr. Emin YÜREKLİ
Kırgızşstan Türkiye Manas Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, e.yurekli@pau.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Bilal SOLAK
Kırgızşstan Türkiye Manas Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, bilalsolak23@gmail.com

ÖZET

Küreselleşme süreci ile birlikte, siyasi sınırlar korunurken ülkeler arası yapılan ticari antlaşmalarla ticari sınırlar adeta ortadan kalkmıştır. Günümüzde bilgi teknolojilerinin ve internetin yaygınlaşması ile birlikte dünyanın herhangi bir yerinde yaşayan yatırımcılar istediği anda başka bir ülkede yatırım yapabilmektedirler.

Yatırımcılar yatırım karalarını verirken hiç kuşkusuz doğru, anlaşılabilir ve güvenilir bilgiye ihtiyaç duyarlar. Uluslararası muhasebe standartları yatırımcıların istediği doğru, anlaşılabilir ve güvenilir bilgiyi yatırımcıya sunulmasında önemli rol oynar. Türkiye'de ve dünyada ortak muhasebe uyguları çerçevesinde uluslararası muhasebe standartları uygulanmaya başlanmış ve giderek bütün ülkelerde uygulanmaya başlanmıştır. Konuya ilişkin literatür tarandığında uluslararası muhasebe standartlarının teorik çerçevesi ve uygulamasına yönelik birçok çalışmanın yapılmıştır.

Çalışmamızda, Türkiye'nin ticari faaliyetler açısından en gelişmiş ili olan İstanbul'da çalışan ve aktif olarak UFRS'leri uygulayan muhasebe meslek mensuplarının UFRS'ye göre hazırlanan mali tabloların güvenirliğine bakış açılarını belirlemeye yönelik araştırma yapılmış ve bulgular analiz edilmiş ve sonuçlar yorumlanmıştır. Çalışmanın verileri anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. literatüre dayalı olarak hazırlanmış anket soruları İstanbul ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarına uygulanmıştır. Çalışmanın temel amacı, İstanbul ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının UFRS'ye göre hazırlanan mali tabloların güvenirliğine bakış açılarının incelenmesidir.

Çalışmanın bulguları analiz edildiğinde, İstanbul'da çalışan ve aktif olarak UFRS'leri uygulayan muhasebe meslek mensuplarının UFRS'ye göre hazırlanan mali tabloların güvenilir ve şeffaf olarak nitelendirdikleri tespit edilmiştir. Çalışmanın bir diğer önemli bulgusu ise, İşletme dışı bilgi kullanıcılarının, UFRS'ye göre hazırlanmış mali tabloları daha rahat bir şekilde anlayabileceklerini yönelik bulgu olduğu görülmüştür

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Uluslararası Muhasebe Standartları, Mali Tabloların Güvenirliği, İstanbul

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

15 Temmuz Darbe Girişiminin Önlenmesinde Medyanın Etkisi Üzerine Kamuoyu Algısı

Dr. Adalet GÖRGÜLÜ AYDOĞDU;
Gazi Universitesi adaletgorg@gazi.edu.tr

Rumeysa ÖZTÜRK
Karadeniz Teknik Üniversitesi rumeysaozturk@gazi.edu.tr

ÖZET

Az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler zaman zaman iç veya dış politikada, sosyal, ekonomik hayatta yaşanan sorunlar gerekçe gösterilerek askeri darbelere maruz kalmaktadır. Bu askeri darbeler bir yandan demokratik süreci kesintiye uğratırken, bir yandan da ülkelerin gelişmelerine engel teşkil etmektedir. Türkiye tarihinde de demokratik süreç Cumhuriyet'ten günümüze pek çok kez askeri darbeler ve muhtıralarla kesintiye uğratılmıştır. İlk kez 27 Mayıs 1960 tarihinde askeri darbe ile tanışan Türkiye, daha sonra 12 Mart 1971 muhtırasını ve 12 Eylül 1980 darbesini yaşamıştır. Söz konusu darbeler dışında, Türkiye tarihinde "postmodern darbe" olarak anılan 28 Şubat 1997'de Milli Güvenlik Kurulu sonrası yayınlanan bildiriyle başlayan ve Erbakan-Çiller hükümetinin istifasıyla sonuçlanan süreç yaşanmıştır. Türkiye 27 Nisan 2007'de ise Cumhurbaşkanlığı seçiminde yaşanan kriz sonrası e-muhtıra ile karşılaşmıştır. Türkiye'ye yönelik son olarak 15 Temmuz 2016 tarihinde bir darbe girişimi gerçekleştirilmiş ve bu girişim halkın meydanlara inmesiyle engellenmiştir. İlk bilgileri medyadan alan halk sosyal medya aracılığıyla birbirleriyle iletişim kurarak ve örgütlenerek, 15 Temmuz darbe girişiminin bastırılmasında önemli rol oynamıştır. 15 Temmuz darbe girişimini diğer darbelerden ayıran en önemli özellik darbenin önlenmesinde medyanın rolü ve etkisi olmuştur. Halk, daha önceki darbeleri ancak darbe gerçekleştikten sonra öğrenebilmiştir. 2016 yılında ise anlık yayın yapmayı ve haberleşmeyi sağlayan yeni medya/sosyal medya araçları sağladıkları bilgi akışıyla ve örgütlenme olanağıyla 15 Temmuz'da kritik bir görev yapmıştır. Bu çalışmanın amacı 15 Temmuz darbe girişiminin önlenmesinde medyanın etkisine yönelik kamuoyu algısını ve kamuoyunun medyaya dair tutumunu belirlemeye çalışmaktır. Bu kapsamda 18 yaş ve üstü katılımcılara anket uygulanmıştır, anket sonucunda elde edilen veriler SPSS programıyla analiz edilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Darbe, Medya, 15 Temmuz, Ordu, Siyaset

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Küreselleşme-Yerelleşme Bağlamında 6360 Sayılı Yasanın İl Özel İdareleri Üzerindeki Etkisi

Yrd. Doç. Dr. Sevinç SOYOCAK ÖZALP
Hitit University, sevincozalp@hitit.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme, iktisadi ve sosyal etkilerle dünya çapında yaygınlaşan ilişkiler ve küçülen dünya olgusu gerçekliğinde, oyunu kendi kurallarına göre oynayan modern döneme ait ulus devleti yetersiz kabul ederken çözümü, küresel ölçekte hareket edebilecek ve küresel piyasa koşullarına uyum gösterecek şekilde yeniden yapılandırılmasında bulmuştur. Bu süreçte devletin, sermayenin ulusal niteliği ret edilirken, devlete ve sermayeye ulus-ötesi/küresel bir nitelik kazandırılması amaçlanmıştır.

Sermayenin ulus devletle olan bağının çözülmeye başladığı bu dönemde, küresel çapta sermaye birikimi ve üretim çabası, küresel piyasaya uyum ve rekabet koşulları, değişen talepler, demokrasi ve yönetim anlayışı ile bölgesel ve yerel olanın sınırları değişirken, küresele karşı yerel yeniden konumlanmıştır. Küreselleşme, merkezi idarenin yetki ve sorumluluklarının bir kısmının yerel aktörlere devredilmesini, hizmetlerin yerinden görülmesini öngörürken merkeziyetçi yönetim anlayışından kaynaklı ekonomik etkinlik sorunlarının aşılacağını ve katılımcı demokrasinin artacağını öngörmüştür. Bu öngörü ile süreç yerel yönetimleri güçlendirme yönünde olmuştur.

1980'li yıllar da başlayan bu süreç bütün dünya da olduğu gibi Türkiye üzerinde de etkili olmuştur. Bu çerçevede "Yerel Yönetimler Reformu" çerçevesinde çıkarılan birçok yasadan biri de 04.03.2005'te yürürlüğe giren 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu olmuştur. Bu yeni yasa ile il özel idareleri, küresel dönüşüme paralel ve küresel amaçlarla uyumlu birçok değişime tabi tutulmuştur. Literatürde bu değişimlerin yerelleşme yönünde olduğu gerçeği birçok kesim tarafından da kabul edilmiştir.

Ancak 2012 yılında yerel yönetimler üzerine çıkarılan 6360 sayılı "On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" un, il özel idarelerine yönelik yasal düzenlemeleri yerelleşme tartışmalarını yeniden gündeme taşınmış gözükmektedir. Bu tartışmalar yeni yasanın merkezileşmeye geri dönüş niteliğinde olduğu üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Bu bağlamda çalışma, 6360 sayılı yasanın il özel idareleri üzerinde yarattığı son değişimi ve bu değişimin etkilerini, küreselleşme yerelleşme bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, 6360 sayılı yasa ile il özel idarelerinin yaşadığı değişimin yerelleşmeyi olumsuz yönde etkilediği görüşündedir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Yerelleşme, İl Özel İdareleri, 6360 sayılı yasa

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İç Kontrol Sisteminin İşletme Performansı Üzerindeki Etkisi: Otel İşletmeleri Örneği

Arş. Gör. Zekeriya YETİŞ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, zekiyetis@gmail.com

Doç. Dr. Hüseyin ÇETİN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, hcetin42@gmail.com

ÖZET

İşletmeler, organizasyon ve faaliyet yapıları, içinde bulundukları sektör farklı olsa bile varlığını devam ettirme, kar elde etme gibi amaçları gerçekleştirmek için kurulmaktadırlar. Bir işletmenin, amaçlarına ve hedeflerine ulaşabilmesi için, faaliyetlerini planlama, örgütleme, koordinasyon, yürütme ve kontrol fonksiyonları çerçevesinde gerçekleştirmesi ve değerlendirmesi gerekmektedir. İşletmelerde, günümüzün değişen ve gelişen koşullarında, kontrol fonksiyonunun yerini iç kontrol sistemi almıştır. İç kontrol sistemi, faaliyetlerin etkinliği ve verimliliği, muhasebe verilerinin ve finansal tablolarının doğruluğu ve güvenilirliği, mevcut yasa ve düzenlemelere uyumluluğu amaçlarını gerçekleştirmek için işletme yönetimi tarafından benimsenen politikalar ve uygulamalardır. Bu politikalar ve uygulamalar, işletme yönetimi ve çalışanları tarafından yerine getirilir. İşletme faaliyetleri üzerinde yapılan kontroller, işletme performansının değerlendirilmesini sağlamaktadır. Bu açıdan işletme performansı, işletme amaçlarının gerçekleştirilme derecesi olarak ifade edilebilir.

Konuya ilişkin literatür incelendiğinde iç kontrol sistemi ve işletme performansı konularında ayrı ayrı çalışmalara rastlanmakla birlikte, otel işletmelerinde uygulanan iç kontrol sisteminin işletme performansı üzerindeki etkisini inceleyen akademik bir makaleye rastlanılmamıştır. Bu doğrultuda çalışmanın temel amacı, otel işletmelerinde iç kontrol sisteminin etkinliğini değerlendirmek, iç kontrol sistemi unsurlarının (kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim, izleme) işletme performansı üzerinde etkisi olup olmadığını araştırmaktır. Çalışmada nicel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Bu kapsamda İç Anadolu Bölgesinde yer alan, turizm işletmesi belgeli, 4 yıldızlı ve 5 yıldızlı otel işletmelerinin yöneticilerine, muhasebe veya finans bölümü müdür ve çalışanlarına anket uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, iç kontrol sistemi unsurlarından kontrol faaliyetleri ve izleme unsurunun işletme performansı üzerinde etkisi olduğu; fakat kontrol ortamı, risk değerlendirme, bilgi ve iletişim unsurlarının işletme performansı üzerinde etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, otel işletmelerinde iç kontrol sisteminin etkinliğinin ve işletme performansının, otel işletmelerinin sınıflarına (4 yıldızlı ve 5 yıldızlı) ve statülerine göre (bağımsız, ulusal zincir ve uluslararası zincir) farklılık göstermediği, çalışmanın diğer bulguları arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: İç Kontrol Sistemi, İşletme Performansı, Turizm İşletmeleri, Otel İşletmeleri.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Liderliğin Yumuşak Güç Etkisi Ve Erdoğan Örneği

Yrd. Doç. Dr. Ayhan Nuri YILMAZ
Düzce Üniversitesi ayhannuriyilmaz@duzce.edu.tr

ÖZET

Soğuk savaş sonrası dönemim popüler kavramlarından olan yumuşak güç ağırlıklı olarak ülkelerin kültürel faaliyetleri ve kamu diplomasisi kurumlarının etkinlikleri ile analiz edilmektedir. Biz bu çalışmada yumuşak güç ve liderlik arasındaki ilişkiyi ve etkin liderliğin uluslararası alanda doğurduğu pozitif etkiyi ve bu etkinin liderin ülkesinin kapsamlı gücüne etkisini değerlendirmeye çalıştık. Çalışmada yazılı ve görsel basın, internet kaynakları ve akademik çalışmalar, Erdoğan'ın demeçleri, resmi açıklamalar kaynak olarak kullanılacaktır.

Bu çalışmada yumuşak güç ve liderlik ilişkisi incelenmiş ve bu analizi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türk Dış Politikasındaki belirleyici pozitif etkisi üzerinden yapılmıştır. Değerlendirme büyük ölçüde Erdoğan'ın uluslararası ziyaretlerinde ve uluslararası etkinliklerindeki söylemlerinin analiz ve bunların etkisi ile açıklanmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde liderlik, yumuşak güç ve kamu diplomasisi gibi kavramlar tanımlanacak; Erdoğan'ın çizmiş olduğu liderlik tarzının liderlik modelleri içerisindeki yeri irdelenecektir. İkinci bölümde ise Arakan, Somali, Filistin gibi seçilen bölgelere yönelik politikası ve Davos'taki 'One Minute' çıkışı gibi olayların küresel kamuoyunca nasıl karşılandığı ve bunun Türkiye'nin bir ülke olarak algılanışındaki pozitif etkisine değinilecektir. Erdoğan'ın 'One Minute', 'Dünya beşten büyüktür', tarzındaki söylemleri ile Hint Müslümanları, Orta Doğu, Afrika Boynuzu ve bazı Afrika ülkeleri nezdindeki popülaritesinin Türkiye'deki mevcut kabulünün çok daha üstünde olmasına yönelik iddialarında gerçekliği irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: **Liderlik, Yumuşak Güç, Erdoğan**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türkiye'nin Etki Sahasının Bileşenlerinin ve Sınırlarının Analizi ve Bunun Türk Dış Politikasına Yansımaları

Yrd. Doç. Dr. Ayhan Nuri YILMAZ
Düzce Üniversitesi ayhannuriyilmaz@duzce.edu.tr

ÖZET

Uluslararası arenada realizm ve idealizm arasında gelgitlerin bolca yaşandığı günümüzde büyük devletler kendi etki sahalarını genişletme ve mevcut alandaki etkilerini korumak için pek çok girişimde bulunmaktadırlar. İngilizce 'sphere of influence' olarak adlandırılan bir devletin başka ülkeler ve devletler üzerindeki coğrafi, siyasi, askeri, iktisadi, kültürel ve hatta etnik vs gibi bileşenlerle etkileme gücüne etki sahası denmektedir. Günümüzde sert gücün alternatifi olarak gösterilen yumuşak güç kavramı bile bu terimle ilişkilidir.

Bu bağlamda her bir ülkenin bir etki sahası olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye gerek imparatorluk geçmişinden kaynaklanan altyapı gerekse etnik dini ve kültürel etkilerle şaşırtıcı derecede geniş bir etki sahasına sahiptir ve bu durum Türkiye'ye bu derecede geniş bir etki sahasına sahip ülke sayısının iki elin parmaklarını geçmediği dünya devletler sisteminde olağanüstü potansiyel bir güce haiz olmasını sağlamaktadır. Soğuk savaş sonrası dönemin getirdiği değişimler hala devam etmekte ve bu güç potansiyeli Türkiye'nin söz konusu potansiyeli değerlendirme avantajlarını yada zorunluluklarını gündemine getirip durmaktadır.

Bu çalışmada hem söz konusu kavramın içeriği belirtilerek Türkiye'nin etki sahasının nerelere kadar vardığı ortaya konmaya çalışılmış hem de Türk etki sahasının diğer bazı devletlerin etki sahası ile karşılaştırılarak, Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı dış politika sorun ve durumlarının güç sahası kaynaklı fırsat ve tehditleri nasıl belirlediği ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etki sahası, Yumuşak Güç, Dış Politika, Türk Dış Politikası

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Türkiye'de Çiftlik Turizmi Faaliyetlerinin İncelenmesi: TATUTA Projesi

Arş. Gör. Selman BAYRAKCI
Necmettin Erbakan Üniversitesi, sbayrakci@konya.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Ceyhun Can ÖZCAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, ccozcan@konya.edu.tr

ÖZET

Turizm faaliyetlerinin yoğunlaşması, turistik bölgelerdeki doğal ve kültürel kaynakları tehdit etmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra kitle turizminin yoğunlaşması bu tehdidi oldukça artırmıştır. Bunun sonucu olarak kaynakların daha uzun dönemli kullanıma dayanan sürdürülebilir turizm, alternatif turizm, ekoturizm, yeşil turizm, özel ilgi turizmi ve doğa turizmi gibi içerikleri hemen hemen aynı olan fakat farklı zamanlarda farklı isimler verilen turizm türlerini gündeme getirmiş ve önemlerini artırmıştır.

Bu çalışmada kırsal turizm ve kırsal turizmin içerisinde yer alan çiftlik turizmi, kavramsal olarak irdelenmeye çalışılmıştır. Türkiye'de çiftlik turizmine hizmet eden bir proje olan TATUTA (Tarım Turizm Takas) araştırma kapsamına dahil edilmiştir. TATUTA projesinin ana amacı, Türkiye'de ekolojik tarımla geçinen çiftçi ailelerine mali, gönüllü işgücü ve/veya bilgi desteği sağlayarak ekolojik tarımı teşvik etmek ve sürdürülebilirliğini sağlamaktır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı Türkiye'de çiftlik turizm projesi olan TATUTA projesinin Türkiye turizmi üzerindeki etkileri, mevcut durumu analiz edilerek, TATUTA turist profilini ortaya çıkarmaktır.

Çalışma sonucuna göre TATUTA projesine katılım gösterenlerin sayısı yıllık ortalama 895 kişi olduğu görülmektedir. Katılımcıların %45 oranında Türkiye'den, %55 oranında ise Türkiye dışından katılım olduğu dikkat çekmektedir. Ayrıca katılımcıların %61 oranında kadın, %34 oranında ise erkek olduğu istatistikler arasında yer almaktadır. Turist profili olarak katılımcıların büyük bir çoğunluğu 12-35 yaş aralığındadır. Sonuç olarak TATUTA projesi, Türkiye turizmine hem ulusal hem de uluslararası katkı sağlayan önemli bir proje olarak hizmet vermektedir. TATUTA projesinin en önemli eksikliği de tanınırlığının az olmasıdır. Dolayısıyla projenin daha iyi tanıtılması ve farkındalık oluşturulması, Türkiye turizmine daha fazla katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Çiftlik Turizmi, TATUTA, Türkiye**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

İşgörenlerin Kayırmacılık Algılarının İş Tatmini ve İşten Ayrılma Niyeti Üzerindeki Etkileri: Otel İşletmeleri İncelemesi

Arş. Gör. Dr. Mustafa Cüneyt ŞAPCILAR
Necmettin Erbakan Üniversitesi, mustafcuneyt@gmail.com

ÖZET

Kayırmacılık (adam kayırma) olgusu, gelişmiş ve gelişmekte olan toplumlarda sık görülen bir uygulamadır. Bu uygulamalar bireylerin kamuda ve ticari hayatta karşılarına çıkmaktadır. Hizmet sektöründe faaliyet gösteren ve "insan" faktörünün vazgeçilmez olduğu turizm işletmelerinde de kayırmacılık olgusu ile karşılaşılabilmektedir. Bu olgunun saptanabilmesi amacı ile gerçekleştirilen çalışmada şehir ve sayfiye otellerin karşılaştırılması yapılmıştır. Şehir otelleri "Konya" ili ile sayfiye otelleri ise "Antalya" ili ile sınırlandırılmıştır. Birincil veriler anket yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Anketler, Aralık 2016-Haziran 2017 tarihleri arasında uygulanmıştır. Araştırmaya toplamda 416 kişi katılmıştır.

Kayırmacılık türleri olarak "nepotizm" ve "kronizm" ele alınmıştır. Bu kayırmacılık türleri ile iş tatmini ve işten ayrılma niyeti arasındaki ilişki ve üzerindeki etki incelenmiştir. Bu inceleme şehir otelleri ve sayfiye oteller açısından değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre katılımcılar faaliyet gösterdikleri otellerde kayırmacılık uygulamalarının yok denecek kadar az olduğunu ifade etmişlerdir. Kronizm (eş-dost kayırmacılığı) algısını ölçen ifadelerin nepotizm (akraba kayırmacılığı) algısını ölçen ifadelere kıyasla daha yoğun bir katılım ortalamasına sahip olduğu araştırmanın bulguları arasındadır. Kayırmacılık ve iş tatmini ve işten ayrılma niyeti arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Katılımcıların iş tatmini ve işten ayrılma niyetleri üzerinde kayırmacılığın etkilerini belirlemek amacıyla regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre şehir ve sayfiye otellerinde işgören olarak faaliyet gösteren katılımcıların kayırmacılık uygulamalarından farklı düzeyde etkilendikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kayırmacılık, Nepotizm, Kronizm, İş Tatmini, İşten Ayrılma Niyeti

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

The Problem of Arakan Muslims, The Approach of Turkish Foreign Policy, And Policy Suggestions

Asst. Prof. Dr. Yusuf SAYIN
Necmettin Erbakan University, ysayin@konya.edu.tr

ABSTRACT

In Myanmar, which is also known as "Burma", the Rohingya are a persecuted Muslim minority who is called as "Arakan/ese" and live mainly in the northern Rakhine State adjacent to Bangladesh. In the recent times, the Arakanese people have attracted the increased international notice and (also social) media attention as deteriorating relations between the Buddhist majority in Myanmar and the country's Muslim population (the Arakanese) flared into widespread violent (from rape to mass murder) inter-communal riots during 2012. Human rights organizations (despite of their lack of interest in the issue) estimate that inter-communal violence in the mid-2012 displaced around 125,000 mainly Muslim people in Rakhine State. This issue is today called as "Arakan problem" in international area even if the eyes of the world people are closed against human rights abuses in the region. The objective of this study is to examine the problem of Arakan, which is one of the cruellest events of the 21st century and gradually begun to call as "genocide" in the international literature, with its historical and geographical aspects, and by looking at the issue in terms of right abuses conducted in the region, to determine how the international community and the institutions in the international arena approach the subject. Finding out the interest and approach of Turkish foreign policy to the issue and underlining the fact that the civil society organizations in Turkey offer some solutions to the problem in some way is included in its aims. The study based on a broad literature view has been supported by the reports formed by national and international institutions, studies by specialist researchers, relevant newspapers and magazines, official reports, and other primary and secondary sources.

Keywords: Arakan/Rohingya, Turkish Foreign Policy, Human Rights Abuses

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Jeotermal Enerji ile Şehir Isıtmanın Çevre Üzerindeki Olumlu Etkisi

Yrd. Doç. Dr. Asiye ASLAN
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, aaslan@bandirma.edu.tr,

Yrd. Doç. Dr. Tuğrul AKYOL
Balıkesir Üniversitesi, akyol@balikesir.edu.tr,

Prof. Dr. Bedri YÜKSEL
Gelişim Üniversitesi, byuksel@gelisim.edu.tr

ÖZET

Enerji ülkelerin gelişmişlik göstergelerinden birisidir. Endüstrileşmiş ülkeler, dünya enerji tüketiminin %80'ini gerçekleştirmektedir. 1970'li yıllarda enerjide sürdürülebilirlik yani yakıtların ne zaman tükeneceği tartışılırken günümüzde ise enerji ile ilgili çevre sorunları dikkat çekmektedir. Geleceğimizi etkileyen ciddi çevre sorunlarının temel kaynaklarından biri fosil yakıtların kullanımıdır. Fosil yakıtların yakılması sonucu çevreye önemli ölçüde birçok kirletici gaz salınmaktadır. Bu kirleticilerden karbondioksit küresel ısınmaya en fazla neden olan emisyondur. Kükürt oksitler ve azot oksitler asit yağmurlarına ve su ekosisteminin dengesinin bozulmasına neden olur. Bunların dışında havaya salınan partikül kirleticilerin de insan sağlığı üzerinde önemli ölçüde olumsuz etkilere sebep olduğu bilinmektedir. Bu nedenle yenilenebilir enerji kaynaklarının daha yaygın olarak kullanılması çevre açısından oldukça önemlidir.

Yenilenebilir enerji kaynakları; jeotermal, güneş, rüzgar, dalga, hidrolik ve biyokütle enerjisi şeklindeki sayılabilir. Türkiye yenilenebilir enerji kaynakları bakımından yüksek potansiyele sahip bir ülkedir. Ülkemizde bu kaynakların üretim değerlerini yükseltmek için özelikle son yıllarda yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmada; önemli bir yenilenebilir enerji kaynağı olan jeotermal enerji ile konut ısıtması gerçekleştirilen Gönen jeotermal bölgesel ısıtma sistemi örnek bir tesis olarak değerlendirilmiştir. Jeotermal enerjinin çevreye olan pozitif etkisini görebilmek için; jeotermal enerji yerine kömür veya doğalgaz kullanılması halinde ortaya çıkabilecek emisyon miktarlarına bakıldığında; kömür kullanıldığında kükürt dioksit ve partikül madde miktarlarında önemli bir artış olduğu, doğalgaz kullanıldığında ise en önemli kirletici emisyonun azot oksit olduğu yapılan hesaplamalar neticesinde bulunmuştur. Dolayısıyla jeotermal enerjinin çevreye önemli miktarda katkısı olduğu görülmektedir. Gelecek yüzyıllarda enerjinin üretim ve tüketimi sırasında ortaya çıkan çevresel problemleri azaltarak, yenilenebilir enerji kaynaklarından daha güvenli bir şekilde yararlanmayı sağlamak ülkemiz ve dünyamızın geleceği açısından oldukça önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre Sorunları, Yenilenebilir Enerji, Jeotermal Enerji

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Çalışanı Güçlendirme : Turizm Sektöründen Örnek Olaylar

Prof. Dr. Şermin ŞENTURAN
Bülent Ecevit Üniversitesi, senturansermin@gmail.com

Yrd. Doç.Dr. NEŞE KÖKTÜRK
Bülent Ecevit Üniversitesi nesekokturk@gmail.com

ÖZET

Güçlendirme çalışma yaşamında geniş çaplı kullanım alanı olan bir kavramdır. Değişik örgütlerde yöneticiler ve uzmanlar bu kavramı kullanmaktadırlar. Çalışanı güçlendirmenin birçok örgütün yararına olduğu iddia edilmektedir. Doğru ve yerinde uygulandığında özellikle çalışanların örgüt amaçlarına katılımında artış olmakta, çalışan devir hızında da azalma görülmektedir. Globalleşme sürecinde örgütlerin birbirleri ile olan iletişiminin artmasında çalışanın güçlendirilmesi önemli bir rol oynamaktadır.

Bu çalışmanın amacı örgütlerde çalışanın güçlendirilmesi ve eleman devrinin azaltılması açışından neler yapılabileceğinin ortaya çıkarılmasıdır. Çalışmanın metodolojisi, öncelikle bu alanda literatür incelemesi yapılarak teorik açıdan çalışan güçlendirilmesi konusunu açıklamaktır. Yapılan saha analizleri sonucunda bulunan örnek olaylara yer verilerek uygulamada çalışan güçlendirmenin varlığı, bireysel ve örgütsel performansa etkisi gibi konular ortaya konmaya çalışılacaktır. Bu çalışma ile, çalışanı güçlendirme konusunun hem örgüt hem de çalışan açısından gerekli ve geliştirici olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güçlendirme, çalışanı güçlendirme, örgüt, turizm sektörü.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

15 Temmuz Darbe Girişiminin Önlenmesinde Medyanın Etkisi Üzerine Kamuoyu Algısı

Dr. Adalet GÖRGÜLÜ AYDOĞDU;
Gazi Universitesi adaletgorg@gazi.edu.tr

Rumeysa ÖZTÜRK
Karadeniz Teknik Üniversitesi rumeysaozturk@gazi.edu.tr

ÖZET

Az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler zaman zaman iç veya dış politikada, sosyal, ekonomik hayatta yaşanan sorunlar gerekçe gösterilerek askeri darbelere maruz kalmaktadır. Bu askeri darbeler bir yandan demokratik süreci kesintiye uğratırken, bir yandan da ülkelerin gelişmelerine engel teşkil etmektedir. Türkiye tarihinde de demokratik süreç Cumhuriyet'ten günümüze pek çok kez askeri darbeler ve muhtıralarla kesintiye uğratılmıştır. İlk kez 27 Mayıs 1960 tarihinde askeri darbe ile tanışan Türkiye, daha sonra 12 Mart 1971 muhtırasını ve 12 Eylül 1980 darbesini yaşamıştır. Söz konusu darbeler dışında, Türkiye tarihinde "postmodern darbe" olarak anılan 28 Şubat 1997'de Milli Güvenlik Kurulu sonrası yayınlanan bildiriyle başlayan ve Erbakan-Çiller hükümetinin istifasıyla sonuçlanan süreç yaşanmıştır. Türkiye 27 Nisan 2007'de ise Cumhurbaşkanlığı seçiminde yaşanan kriz sonrası e-muhtıra ile karşılaşmıştır. Türkiye'ye yönelik son olarak 15 Temmuz 2016 tarihinde bir darbe girişimi gerçekleştirilmiş ve bu girişim halkın meydanlara inmesiyle engellenmiştir. İlk bilgileri medyadan alan halk sosyal medya aracılığıyla birbirleriyle iletişim kurarak ve örgütlenerek, 15 Temmuz darbe girişiminin bastırılmasında önemli rol oynamıştır. 15 Temmuz darbe girişimini diğer darbelerden ayıran en önemli özellik darbenin önlenmesinde medyanın rolü ve etkisi olmuştur. Halk, daha önceki darbeleri ancak darbe gerçekleştikten sonra öğrenebilmiştir. 2016 yılında ise anlık yayın yapmayı ve haberleşmeyi sağlayan yeni medya/sosyal medya araçları sağladıkları bilgi akışıyla ve örgütlenme olanağıyla 15 Temmuz'da kritik bir görev yapmıştır. Bu çalışmanın amacı 15 Temmuz darbe girişiminin önlenmesinde medyanın etkisine yönelik kamuoyu algısını ve kamuoyunun medyaya dair tutumunu belirlemeye çalışmaktır. Bu kapsamda 18 yaş ve üstü katılımcılara anket uygulanmıştır, anket sonucunda elde edilen veriler SPSS programıyla analiz edilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Darbe, Medya, 15 Temmuz, Ordu, Siyaset

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Küreselleşme-Yerelleşme Bağlamında 6360 Sayılı Yasanın İl Özel İdareleri Üzerindeki Etkisi

Yrd. Doç. Dr. Sevinç SOYOCAK ÖZALP
Hitit University, sevincozalp@hitit.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme, iktisadi ve sosyal etkilerle dünya çapında yaygınlaşan ilişkiler ve küçülen dünya olgusu gerçekliğinde, oyunu kendi kurallarına göre oynayan modern döneme ait ulus devleti yetersiz kabul ederken çözümü, küresel ölçekte hareket edebilecek ve küresel piyasa koşullarına uyum gösterecek şekilde yeniden yapılandırılmasında bulmuştur. Bu süreçte devletin, sermayenin ulusal niteliği ret edilirken, devlete ve sermayeye ulus-ötesi/küresel bir nitelik kazandırılması amaçlanmıştır.

Sermayenin ulus devletle olan bağının çözülmeye başladığı bu dönemde, küresel çapta sermaye birikimi ve üretim çabası, küresel piyasaya uyum ve rekabet koşulları, değişen talepler, demokrasi ve yönetim anlayışı ile bölgesel ve yerel olanın sınırları değişirken, küresele karşı yerel yeniden konumlanmıştır. Küreselleşme, merkezi idarenin yetki ve sorumluluklarının bir kısmının yerel aktörlere devredilmesini, hizmetlerin yerinden görülmesini öngörürken merkeziyetçi yönetim anlayışından kaynaklı ekonomik etkinlik sorunlarının aşılacağını ve katılımcı demokrasinin artacağını öngörmüştür. Bu öngörü ile süreç yerel yönetimleri güçlendirme yönünde olmuştur.

1980'li yıllar da başlayan bu süreç bütün dünya da olduğu gibi Türkiye üzerinde de etkili olmuştur. Bu çerçevede "Yerel Yönetimler Reformu" çerçevesinde çıkarılan birçok yasadan biri de 04.03.2005'te yürürlüğe giren 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu olmuştur. Bu yeni yasa ile il özel idareleri, küresel dönüşüme paralel ve küresel amaçlarla uyumlu birçok değişime tabi tutulmuştur. Literatürde bu değişimlerin yerelleşme yönünde olduğu gerçeği birçok kesim tarafından da kabul edilmiştir.

Ancak 2012 yılında yerel yönetimler üzerine çıkarılan 6360 sayılı "On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" un, il özel idarelerine yönelik yasal düzenlemeleri yerelleşme tartışmalarını yeniden gündeme taşınmış gözükmektedir. Bu tartışmalar yeni yasanın merkezileşmeye geri dönüş niteliğinde olduğu üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Bu bağlamda çalışma, 6360 sayılı yasanın il özel idareleri üzerinde yarattığı son değişimi ve bu değişimin etkilerini, küreselleşme yerelleşme bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, 6360 sayılı yasa ile il özel idarelerinin yaşadığı değişimin yerelleşmeyi olumsuz yönde etkilediği görüşündedir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Yerelleşme, İl Özel İdareleri, 6360 sayılı yasa

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Developing Employment Opportunities for Disabled People : Cases from Turkey

Prof. Dr. Şermin ŞENTURAN
Bülent Ecevit Üniversitesi, senturansermin@gmail.com

ABSTRACT

Countries around the world are increasingly recognizing that disabled people represent enormous potential, frequently untapped; that they have a valuable contribution to make to the national economy; that their employment reduces the cost of disability benefits and may reduce poverty; and that concerted action is needed to dismantle the barriers which prevent many disabled people from taking part in the economy and society

In this study the research question is, "How Employment Opportunities for Disabled Pople can be increased by the Cooperation between Public Institutions, Private Firms and Non-Profit Organizations in order to reach Enhancing Effects of the Organizational Benefit" in terms of Turkish organizations. The aim of the research is to reach many more disability-friendly companies in Turkey. Starting with employer surveys, quarterly meetings discussing disability employment topics or reaching out to current employers to see if anyone would be interested in spearheading a disability-friendly project.

Key Words: disability, employment, disabled people, organizations

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Reflections of Donald Trump's Decision About Jerusalem in the Palestine, Turkey and the United States of America's Press

Araş. Gör. Rumeysa ÖZTÜRK
Karadeniz Teknik Üniversitesi, rumeysaozturk@gazi.edu.tr;

Araş. Gör. Ömer Faruk ZARARSIZ
Gazi Üniversitesi, omerzararsiz@gazi.edu.tr

Suha SBOUH
Gazi Üniversitesi, suhasbouh1@gmail.com

ABSTRACT

The status of Jerusalem, which is regarded as sacred for the three semitic religions, has been a topic that has been discussed since the establishment of the State of Israel. In fact, the Israeli parliament has declared Jerusalem as the capital city in 1980, but neither the United Nations nor international organizations have recognized Israel's decision and opened embassies in and around Tel Aviv. By this way the international status of Jerusalem has been preserved until today. However, Donald Trump who is the President of the United States declared Jerusalem as a capital of Israel in his declaration on 6 December 2017. Trump's decision has been met with reaction in the international arena. Upon this, the Organization of Islamic Cooperation met extraordinarily and decided to recognize East Jerusalem as as capital of Palestine. Following the decision of the Organization for Islamic Cooperation, the United Nations General Assembly adopted a resolution criticizing Trump's Jerusalem decision with the votes of 128 countries from 172 countries. In the study, the reflections of Trump's, the Organization of Islamic Cooperation's and the United Nations General Assembly's decisions' on Turkish, American and Palestinian press will be discussed. A day following of the decisions, three newspapers will be analyzed by using discourse analyses method. Aforementioned newspapers are Al-Quds from Palestine, Hurriyet from Turkey and The Washington Post from the United States.

Keywords: **Jerusalem, Newspaper, Palestine, Israel, Diplomacy**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Turizm'de Kadın Girişimciliğini Etkileyen Faktörler: Konya Örneği

Öğr. Gör. Soner ARSLAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, sonerarslan@konya.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Ceyhun Can ÖZCAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, ccozcan@konya.edu.tr
Arş. Gör. Selman BAYRAKCI
Necmettin Erbakan Üniversitesi, sbayrakci@konya.edu.tr

ÖZET

Değişen dünya düzeninde ekonomik olarak üst sıralarda yer almak için dinamik girişimcilerin yeri gittikçe önem kazanmaktadır. Girişimci olabilmek için bireylerin bazı özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bağımsız çalışma ve kendi işini kurma isteği bireylerin girişimci olmaya eğilim göstermelerini sağlamaktadır. Ülke ekonomisine katkı yapan diğer sektörlerde olduğu gibi turizm sektöründe de girişimcilerin rolü oldukça büyüktür. Girişimcilik, yeni sektörlerin doğmasını, sektörlerde verimliliğin artmasını ve sektörlerin hızlı büyümesini sağlamaktadır.

Az gelişmiş toplumlarda, yeniliklere açık, bireysel başarıyı hedefleyen, risk alabilen girişimci tipinin oluşması oldukça zordur. Kadınların girişimci olmalarının önünde kendilerinden, hemcinslerinden, karşı cinslerinden, toplumdan vb. içsel ya da dışsal faktörlerden kaynaklanan sebepler bulunmaktadır. Kadınların girişimcilik oranları, Türkiye'nin diğer tüm bölgelerinde olduğu gibi Konya bölgesinde de düşük seviyelerdedir. Bununla beraber turizm de bu oran diğer sektörlerden çok daha düşüktür.

Bu kapsamda çalışmanın amacı, kadın girişimciliği ve girişimci kavram¬larının teorik olarak irdelenmesinin yanı sıra; Konya'da 4 ve 5 yıldızlı otellerde çalışan kadınların girişimciliklerini etkileyen faktörleri belirlemek ve bu faktörlerin bazı demografik özelliklerle ilişkisini ortaya koymaktır. Bölgedeki kadınların girişimcilik oranlarının artırılmasına yönelik geliştirilecek stratejilere yön verecek analizler, bu sorunun giderilmesinde büyük önem taşımaktadır. Elde edilecek bulgular araştırmacılar ve politika yapıcılar açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın Girişimciliği, Kadın İstihdamı, Turizmde Kadın Girişimi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türkiye'nin Nükleer Enerjiye Geçiş Sürecinde Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi'nin Türk Basınına Yansıması

Prof. Dr. Nurettin GÜZ-
Ankara Gazi Universitesi, nurettinguz@gmail.com

Gülsen SARAY (Dr. Adayı)
Ankara Gazi Universitesi, synergy.saray@gmail.com

ÖZET

Nükleer enerjinin Türkiye'de barışçıl amaçlarla ve sivil yaşamın refahı için kullanılması, 1945'de İkinci Dünya Savaşı'nı sonlandıran atom bombasının kullanılmasından sonra tartışılmaya başlanmış ve uzun bir süreçten geçerek günümüz Türkiye'sinin bir sosyal gerçeklik problemi haline gelmiştir. 21. yüzyıl kuşağının bilgi çağını yakalamaya çalıştığı bu devirde, hassas bazı teknik konuların internetin etkisi altında kaldığı bir bilgi karışıklığı dönemine girilmiştir. Zekâ düzeyi artmış ve insani ilgileri farklılaşmış olan çağdaş insan kitlesi, kendi öz varlıklarının bilinciyle pasif kabulleniciler olmaktan çıkmakta, artık gazetelerin dinamik okurları olmaktadır.

Bu çalışma, bilim iletişimi ve bilim gazeteciliği kapsamında Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) projesinin Türk basınına yansımasını tespit amacına yöneliktir. Akkuyu-NGS hakkındaki bilimsel bilginin halka iletilmesi ve halka yönelik bilgi akışının gerçekleşmesi, ilgili kurumların halkla ilişkiler birimleri kanalıyla ve özellikle medya sayesinde gerçekleşmektedir. Bilim adamları, bilimsel kurumlar, sanayi kuruluşları gibi diğer kaynaklardan farklı olarak, halk tabanında nükleer bilimin toplumla olan doğrudan bağlantısını, yazılı basın gerçekleştirmektedir.
Bu çalışmayı özgün kılan durum, Akkuyu-NGS ile ilgili olarak, bilim iletişimi ve bilim gazeteciliği alanında Türkiye'de daha önce yapılmış benzer başka çalışmalara rastlanılmaması ve Türkçe kaynakların çok sınırlı olmasıdır.

Teknik olarak hayli karmaşık, ekonomik ve siyasi bağlamda hayli hassas olan Akkuyu-NGS Projesi, medyanın gündeminde yer almaya devam ederken, bilimsel, teknik, siyasi, ekonomik, sosyal, hukuki, askeri, ekolojik, çevre ve sağlık boyutları ile birlikte birçok güncel tartışmanın da odak noktası olmaktadır. Türk basınının halkı bilgilendirmedeki başarısı ve nükleer enerji konusundaki duruşu medya analizleri yapılarak ortaya konulmuştur. Türkiye'de farklı yayın politikalarına sahip olan günlük gazeteler arasından siyasal çizgileri ve tirajları dikkate alınarak seçilen üç gazetenin web sitelerinde 2000-2016 yılları arasında Akkuyu-NGS ile ilgili yayımlanmış olan toplam 429 haber, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Türk basını uzun bir zaman dilimi içinde mercek altına alınmış, medyanın nükleer enerjiye nasıl yaklaştığı, haberlerdeki nesnellik ve yanlılıkları sergileyen bir tutum analizi ve haber çerçeveleme ile beraber tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilim-Gazeteciliği, içerik-analizi, Akkuyu-NGS, nükleer, Türk-Basını

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Bilimin ve Medyanın Gerçekliğinin Karşılaştırılması: Bilim İnsanları ile Gazetecilerin Düşünce ve Eylem Süreçlerinin İncelenmesi

Gülsen SARAY (Dr. Adayı)
Ankara Gazi Universitesi, synergy.saray@gmail.com

ÖZET

Demokrasilerde basın, yasama, yürütme ve yargı erklerinden sonra, siyasal yaşamda 'İdare'yi denetleyen "dördüncü güç" erki olarak tanımlamış; sivil toplum örgütleri "beşinci güç" olarak kabul görmüştür. Buna sosyal medyada 'blogculuk' takviye güç olarak eklemlenmektedir; Öte yandan bilimin kendisi, ekonomik, siyasi, askeri ve sosyal gelişmelere yön veren önemli bir "güç" olarak gösterilmektedir.

Bilim iletişimi ve bilim gazeteciliği bir "eko-sistem" içinde incelendiğinde, medya, bulunduğu çevre ile toplumsal, devlet temelli, ekonomik, teknolojik ve siyasal bir etkileşim içinde kalmakta, düzenli bir kurumsallık döngüsü içinde kendi varlığını sürdürmektedir. Bilim iletişimi sürecinde bilimsel bilginin akışı, bilim camiası, holdingler, devlet, halk ve medya eksenlerinde gerçekleşmekte, lakin, bilimsel bilginin gerçekliği ve kapsamı, bu sürecin her aşamasında süzgeçten geçmektedir. Bu farklı mecraları ortak bir kesişim alanında birleştiren medya'da, bilim gazeteciliği ön plana çıkmaktadır.

Halkın yaşamına doğrudan giren bilimsel konularda kamuoyunu bilgilendirmek medyanın temel görevleri arasındadır. Halkın bilgilendirilmesi görevini ifa etme sürecinde, bilimsel bir konunun basına yansıması ve kapsama alanının belirlenmesi açısından, haber-temsil ve haber-gerçek ilişkisi dikkat çekmektedir. Bilim dünyasının kanıtlara dayanan bilimsel gerçekliği ile medyada yer alan bilim haberlerinin içeriklerinde sergilenen gerçeklik arasında, tematik örtüşmeler ve farklılıklar görülmektedir. Bilimin gerçekliği, medya ekseninde, haber üretim süreci ve eşik bekçiliği olguları ile iç içe geçmekte ve medyanın gerçekliği haline dönüşmektedir. Bu döngüde özellikle bireysel, entelektüel, kurumsal, sosyal, ideolojik ve politik mecralarda medyanın gerçekliğini etkileyen yeni faktörler belirmektedir.

Bu çalışmayı özgün kılan durum, bilim iletişimi ve bilim gazeteciliği kapsamında, bilimin gerçekliği ile medyanın gerçekliğinin haber içeriklerinde örtüştüğü, filtrelendiği veya saptığı yönlerin ortaya çıkarılmasına odaklanılarak, bilim insanları ile gazetecilerin düşünce ve eylem süreçlerinin felsefi boyutta karşılaştırmalı olarak ele alınmasıdır. İnternetin sınırları kaldırdığı dijital iletişim çağında bilim gazetecileri, bilimi denetleyen "yeni bir güç" olmak durumunda kalmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilim-iletişimi; bilim-gazeteciliği, bilim-medya gerçekliği

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türkiye Demir Çelik Sektörünün Uluslararası Rekabet Gücü Analizi

Prof. Dr. Hamza ÇEŞTEPE
Bulent Ecevit University, cestepe@gmail.com

Aslı TUNÇEL
Bulent Ecevit University, aslituncel06@gmail.com

ÖZET

İnşaat, otomotiv, savunma, beyaz eşya ve gemi yapımı gibi pek çok sektöre girdi sağlayan demir çelik sektörü, özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından hayati öneme sahip sektörler arasındadır. Sektörün uluslararası alandaki rekabet potansiyelinin belirlenmesi, Türkiye'nin de içinde yer aldığı bu ülkelerde sektörün geleceği ve dış ticarete etkisi açısından oldukça önemlidir. Literatürde Türkiye demir çelik sektörüyle ilgili yapılan çalışmalar, nispeten az sayıda ve dar kapsamlı analizler şeklindedir. Türkiye demir çelik sektörü uluslararası rekabet gücünün belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada, literatürde başta gelen nicel ölçme yöntemlerinden biri olan açıklanmış karşılaştırmalı üstünlükler yöntemi kullanılarak ayrıntılı analizler yapılmıştır. Çalışmada, Türkiye demir çelik sektörünün dünya karşısındaki rekabet gücü 2007-2016 dönemi için, üç haneli alt sektörler bazında ortaya konulmuştur. Bu amaçla, Balassa'nın ve Vollrath'ın geliştirdiği endekslerin hesaplamaları yapılmış ve elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda, Türkiye demir çelik sektörünün katma değeri yüksek ürünlerin üretiminde kullanılan yassı mamuller grubunda rekabet gücünün düşük olduğu, buna karşılık katma değeri düşük uzun mamuller grubunda ise rekabet gücünün yüksek olduğu tespit edilmiştir. Katma değeri yüksek mamullerin üretiminin teşvik edilmesi ve bu doğrultuda daha fazla devlet desteği sağlanması, sektörün rekabet gücünü artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Rekabet Gücü, Demir Çelik Sektörü, Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Hitit Yasalarında Tarımsal Üretimde Ücret ve Cezai Yaptırımların İncelenmesi

Öğr. Gör. Arif KUMAŞ
Çorum, Hitit Üniversitesi, arifkumasoglu@hotmail.com

ÖZET

M.Ö. II. binyılda Anadolu'nun önemli kültürlerinden olan Hitit ekonomisinin temeli tarım ve hayvancılığa dayanmaktaydı. Bu çalışmada Hitit uygarlığının tarımsal üretimde sürdürülebilirliği nasıl sağladığı, tarım hukuku ile ilgili bazı cezai yaptırımlar ve mevsimlik işçilerde cinsiyete göre ücret ve tarımsal üretimde karşılaşılan bazı problemlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak için başlıca Hitit Yasalarından faydalanılmıştır. Hititler döneminde yetiştirilen tarım ürünleri başta buğday ve arpa olmak üzere birçok sebze ve meyvelerden oluşmaktaydı. Zirai üretiminde iklimsel, coğrafi, düşman saldırısı ve çekirgeler gibi sorunlarla da karşı karşıya kalınmıştır. Üretimin yapıldığı işletmeler devlet denetiminde faaliyet gösteren çiftliklerdir. Bu çiftliklerde yapılan üretim, aile bireyleri, devletin çiftliklere ücretsiz olarak dağıttığı NAM.RA'lar, ve hasat zamanında çalıştırılan mevsimlik işçiler ile yürütülmekteydi. Hititler, tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak için gerekli hukuki düzenlemeleri yapmıştır. Bu düzenlemelerde arazilerin işletilmesi, tımar ve zeamet usulü kiralanması, hayvan ve araç gereçlerin fiyatları veya kiraya verilmesi gibi konulara yer verilmiştir. Bunlara ilave olarak ekin alanlarının ateşe verilmesi, ekinlerin çalınması, meyve ağaçlarına el konulması ve arazi sınır ihlalleri gibi suç içeren durumlara karşı verilecek cezai yaptırımlar yasal güvence altına alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hitit, Anadolu, Tarım, İşçi, Ücret

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Vergi Hukuku Özelinde Kabahat ve Suç Ayrışmasının Tarihsel Gelişimi ve Türk Alman Vergi Sistemlerinin Karşılaştırılması

Doç. Dr. Ali DEĞİRMENDERELİ
Erciyes University, ddereli@erciyes.edu.tr

ÖZET

Bütün hukuk sistemlerinin, var olan normlara uyulmasını sağlamak amacıyla bir yaptırım hukuku öngördüğü bilinen bir gerçektir. Hatta yaptırım hukuku olmayan sistem ve devlet yoktur denilebilir. Anılan bu yaptırımlar günümüzde değişik adlarla hukuk sistemine girmiştir. Ancak mevcut ayırımların belli bir tarihsel gelişim gösterdiği görülmektedir. İşte bu ayırımlardan en önemlilerinden biri de suç kabahat ayırımıdır. İlk başlarda ceza hukuku içinde bütün aykırılıklar genel bir tanımla suç olarak sınıflandırılıyorken, zamanla böylesi bir tasnif ihtiyaca cevap vermemeye başlamış ve bazı hukuka aykırılıklara başka bir sıfat verme zorunluluğu baş göstermiştir. Bu ihtiyaçtan mütevellit kabahat sınıflandırması gelişmeye başlamıştır. Bu gelişim, vaktinde suç olarak tanımlanan bazı hafif nitelikli hukuka aykırılıkları artık suç olma vasfından çıkararak onlara kabahat adının verilmesi şeklinde kendini göstermiştir. Buna literatürde genel olarak "Kabahatleri suç olmaktan çıkarma eğilimi" adı verilmektedir.

Bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de, öncülleri olan ülkelerden biraz daha geç de olsa, bu eğilim doğrultusunda sonuçlar ortaya çıkmıştır. Kabahatler ilk defa yürürlüğe giren 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ile, genel Türk Ceza Kanununu dışında kodifiye edilmiştir. Vergi hukuku alanındaysa bu konu çok daha erken bir şekilde 1961 tarihli Vergi Usul Kanununda düzenlenmiş olduğu görülmektedir.

Çalışma öncelikle bu ayırımın tarihsel gelişimini ortaya koymaya ve böylesi bir ayırımın pratik sonuçlarını göstermeye çalışacaktır. Bunu için yöntem olarak yaparken de Almanya örneği üzerinden Türk sisteminin bir analizi ve karşılaştırılması yapılacaktır. Bir başka ifadeyle ülke hukuklarının karşılaştırılması gerçekleştirilecektir. Böyle bir karşılaştırma ile sonuç olarak mevcut ülkemiz sistemine yapılabilecek iyileştirme önerilerine ulaşılmaya gayret edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Suç Kabahat Ayırımı, Türk Vergi Kabahatleri, Alman Vergi Kabahatleri Sistemi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Azerbaycan'ın Filistin Politikası

Araz ASLANLI
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi arazaslanli@gmail.com

ÖZET

30 Ağustos 1991 tarihinde bağımsızlığına kavuşan Azerbaycan bir yandan bağımsızlığını güçlendirmeye diğer yandan Ermenistan saldırıları karşısında toprak bütünlüğünü korumaya çalışmıştır. Ülkenin özel durumunu, ayrıca bölgesel ve küresel şartları dikkate alan Azerbaycan yönetimi özellikle 1993 yılı sonundan itibaren dengeli bir dış politika uygulamaya çalışmıştır. Azerbaycan'ın Filistin politikası da bu çerçevede gelişmiştir.

15 Nisan 1992 tarihinde Azerbaycan ile Filistin Ulusal Yönetimi arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasına ilişkin protokol imzalanmıştır. İki taraf arasındaki ilişkiler daha çok BM, İslam İşbirliği Teşkilatı (eski ismiyle İslam Konferansı Örgütü) ve diğer uluslararası kuruluşlar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. 31 Ocak 2011'de Bakü'de Azerbaycan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Filistin Devleti Dışişleri Bakanlığı arasında imzalanmış anlaşma gereğince Azerbaycan Devlet Başkanı İlham Aliyev 14 Şubat 2011'de Bakü'de Filistin Büyükelçiliğinin Azerbaycan'ın mali ve teknik desteği ile açılmasına ilişkin karar imzalamıştır. Kısa süre sonra ise 28-29 Haziran 2011 tarihlerinde Filistin Devlet Başkanı Mahmut Abbas'ın Azerbaycan ziyareti sırasında Bakü'de Filistin Devleti'nin büyükelçiliği açılmıştır. Ayrıca Azerbaycan'dan Filistin'e ve Filistin'den Azerbaycan'a Dışişleri Bakanı düzeyinde ziyaretler de gerçekleştirilmiştir.

Azerbaycan'ın İsrail ile özellikle askeri boyutlarda ciddi ilişkileri bulunmasına ve İsrail tarafının ısrarlarına rağmen Azerbaycan henüz İsrail'de büyükelçilik açmamıştır.

Bu çalışmada genel olarak Azerbaycan dış politikasının özellikleri ve bu çerçevede Azerbaycan'ın Filistin politikası anlatılacaktır.karşılaştırma ile sonuç olarak mevcut ülkemiz sistemine yapılabilecek iyileştirme önerilerine ulaşılmaya gayret edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Filistin, İslam İşbirliği Teşkilatı, İsrail

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kudüs ve Bitkisel Üretim

Prof.Dr. Ahmet Kazankaya
Yüzüncü Yıl University, akazankaya@hotmail.com

ÖZET

Akdeniz'in doğusundan Basra Körfezi'ne kadar uzanan geniş bir alanda yaşamın sürdüğü bölgede binlerce yıldan beri tarımsal üretim yetiştiriciliği yapılmaktadır. Kudüs ve yöresi doğal kaynakların yetersizliğine rağmen topraklarının önemli bölümü ıslah edilerek tarıma elverişli hale getirilmiş ve geniş bir yelpazede tarımsal üretim ve ihracat gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Yüksek teknolojinin tarıma adaptasyonu, tarımsal makina kullanımının giderek yoğunlaşması/yaygınlaşması ve sürdürülen AR-GE faaliyetlerine bağlı olarak yeni üretim yöntem ve tekniklerinin tespiti ile tarım uluslararası pazarlarda kabul gören bir yapı kazanmıştır. Bölgede 5,2 milyon nüfusun yaklaşık %6,3 lük kısmı tarımsal üretim ile uğraşmakta olup yıllık 55 milyar dolarlık ihracat gerçekleşmektedir. Gül, karanfil gibi çiçek ve süs bitkileri, patlıcan, biber ve domates gibi sebzeler ile portakal greyfurt, muz, elma, üzüm gibi üretilen meyvelerin büyük bir kısmı ihraç edilmektedir. Yıllık bahçe bitkileri üretimi miktarı 3,27 milyon dolardır. Bölgenin yarısından fazlası kurak veya yarı-kurak iklim etkisi altında ve sadece%20'si tarıma elverişli topraklara sahiptir. Ölü denizin güneyinden denize kadar olan bölgede bitkisel üretim yapılmaktadır. Yağmurlar düzensiz olup ancak Aralık, Ocak ve Şubat aylarında yağdığı, ortalama yağış miktarının 1000 mm, yıllık sıcaklık ortalaması yazın 24-32 °C, kışın ise 7 - 16 °C arasında gerçekleşmektedir. Topraklarının yarıdan fazlasını meydana getiren Necef Çölü, çorak volkanik engebelerle sınırlanmış, geniş bir bozkır ovasıdır. Batı kesiminde kuru yaylalar bulunur. Galilea ve Carmel'in yüksek tepeleri Halep çamları ve meşe ağaçları ile kaplıdır. En tipik bitki örtüsü Akdeniz makileridir. Ülkenin güney bölgesini oluşturan Necef Çölü uzun çalışmalardan sonra ekilebilir duruma getirilmiş ve tarımsal üretim artmıştır. Sahil ovaları da vadiler kadar verimlidir. Kuzeydoğu kesiminde Şeria Hendeği, Güneydoğuda Lut Gölü, kuzey bölümünde Yafa'dan Karmel Dağına kadar uzanan, Şaran Ovası bulunur. Karmel Dağının doğusunda Kişon Irmağı vadisi boyunca uzanan Esdradelon Ovası yer alır. Doğu bölgeleri dağlıktır. En yüksek noktası 1208 m'lik Nyron Dağı, Taberiye Gölünün kuzeybatısındadır. Golan Tepeleri de kuzey-doğudadır. Şamiriye ve Yahudiye tepeleri üzerinde Kudüs'ün bulunduğu yaylanın bir kısmı yer alır.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Bitkisel Üretim, Meyvecilik

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Yükseköğrenim Öğrencilerinin Barınma Sorunu ve Gençlik Hizmetleri

Erol KAVUNCU
Gençlik ve Spor Bakanlığı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, erolkavuncu@gmail.com

Öğr. Gör. Saliha Kevser KAVUNCU
Hitit Üniversitesi, skevserkavuncu@hitit.edu.tr

ÖZET

Günümüzde öğrencilerin büyük bir kısmı ailelerinden uzakta yükseköğrenim yapma tercihinde bulunmaktadır. Genel anlamda barınma için kamuya ve özel sektöre dayalı yurtlar, kiralanan öğrenci evleri, özel pansiyon ve oteller gibi alternatiflerden söz edilebilir. Literatürde barınma durumu ve sorunlarını araştırma üzerinde anket çalışmaları yapılmıştır. Yapılan çalışmalara göre öğrencilerin bu alternatiflerden birini tercih etme sebepleri arasında sosyo-ekonomik durum, okula yakınlık, ulaşım, güvenlik ve barınma amacıyla yapılan binaların nitelik ve kapasitesi gibi faktörler sayılabilir. Ancak bu sonuçlarla dayalı değerlendirme ve çözüm sunmaya dönük bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Gençlik, toplumun en dinamik kesimidir. Ülkelerin geleceği ve kalkınmasında etkin bir rol oynayacak bu seçkin grubun çok iyi yetiştirilmesi ve sorunlarına eğilinmesi bugün daha da büyük bir önem taşımaktadır. Bu dinamik yapıyı bünyesinde barındıran üniversite gençliğine sahip çıkma adına, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, YURTKUR; Yükseköğrenim öğrencilerinin öğrenimlerine; çağdaş ve güvenilir barınma, beslenme, kredi/burs imkânlarıyla devam etmeleri ve yurtlarda gerçekleştirilen sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerle kişisel gelişimlerine sosyal devlet yaklaşımıyla katkıda bulunmak amacıyla, 1962 yılında hizmete başlamıştır. Bu anlamda barınma; yenilip içilip otel gibi kullanılmasının dışında gençlik hizmetleri ile ilişkili olarak öğrencilerin sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı, entelektüel birikime ve girişimci bir vizyona sahip olması, farkındalık düzeyinin arttırılması ve hayata hazırlanması açısından önemlidir.

Yükseköğrenim gören öğrenciler, enerjileri ve doğaları gereği toplumsal yapının temel dinamiklerini harekete geçirebilecek güce sahiptir. Bu anlamda çalışmanın, Türkiye'de yükseköğrenim gören öğrencilerin barınma sorunlarının çözülebilmesi noktasında kamu başta olmak üzere özel sektör odaklı işlevsel, ergonomik, uzun vadeli, pratik ve kurumlar arası çözümler sunabilecek bir değerlendirme modeli sunması amaçlanmaktadır. Barınma ve gençlik hizmetleri alanında mevcut Türkçe literatüre ilişkin değerlendirme eksiğini gidermek alt amaç olarak ele alınacaktır. Bu çalışma değerlendirme ve öneri sunmaya yönelik olarak betimlenmiştir. Barınma ve gençlik hizmetleri konusunda toplumumuzda bir sosyal farkındalık oluşturmaya yönelik olarak kurumsal bir çalışmanın ilgili kurumlar tarafından projelendirilerek yapılması öngörülmelidir.

Anahtar Kelimeler: YURTKUR, Barınma Sorunu, Gençlik Hizmetleri, Yükseköğrenim

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Rusya`nın Filistin Politikası

Dr. Nazim Caferov
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi öğretim üyesi (UNEC) cafersoy@yahoo.com

ÖZET

Soğuk Savaş sonrası yeni uluslararası sisteminin oluşumu surecinde özellikle Pasifik, Avrasya ve Orta Doğu bölgelerindeki dengelerinin kritik önem arz ettiği gözlemlenmektedir. Küresel sistemin oluşumunda en sert, en çok boyutlu ve en dinamik mücadelenin yaşandığı stratejik bölge ise Orta Doğu olmuştur.

Tarihsel olarak stratejik önemini koruyan Orta Doğu`da dengelerinin yeniden belirlenmesinde son 30 yılda çok sayda girişim gündeme gelmiştir. Birinci ve İkinci Irak savaşları, dini radikalizmle mücadele, Arap Baharı süreci, İran meselesi ve Suriye savaşı içinde askeri boyutu da taşıyan bu çok boyutlu girişimlerindendir. Sistemin bütün büyük ve esas bölgesel aktörlerinin sert mücadelesini barındıran bu süreçlerde Filistin meselesi dikkati çekmektedir. Trump yönetiminin "Kudüs`ün İsrail`in başkenti olduğuna" ilişkin kararı ışığında tekrar gündemde ilk sıralarda yerini alan Filistin meselesi tarihi derinliği, kapsadığı boyutlar, üstte belirttiğimiz girişimlere bir zemin oluşturması ve Orta Doğu`da her yeni denge kurma veya sorun çözme çabasının öncelikli konusu olması bağlamında kritik bir yere sahiptir.

Küresel sistemin yeniden dizaynı sürecinde SSCB`nin mirasçısı Rusya Federasyonu da Vladimir Putin`in iktidarı döneminde aktif rol almağa başlamıştır. Bilhassa Putin`in üçüncü kez devlet başkanlığı görevine başladığı 2012`ci ilden itibaren Rusya giderek vites yükseltmiş ve bu kapsamda Orta Doğu'daki güç mücadelesinde Suriye meselesinde bölge dışı en önemli dış aktöre dönüşmüştür. Rusya`nın Orta Doğu politikasında Suriye ve İran meseleleri ve Türkiye`nin yansıra, Filistin meselesi önemli bir yere sahiptir. SSCB döneminde stratejik nedenlerle Filistin meselesine özel önem veren Rusya`nın bu ilgisi 1990`larda ciddi bir gerileme içerisine girmiştir. Fakat Putin döneminde Rusya`nın yükselen gücüne paralel olarak Moskova`nın Filistin meselesine ilgisi giderek güçlenmiştir. Bu ilginin yükselişinde Rusya`nın Güvenlik Konseyi daimi üyesi, Filistin meselesine ilişkin 4-lü formatın üyesi olması, Filistin'e tarihi ilgisi ve İsrail`de oranı verilere göre %30`larin üzerinde olan eski Sovyet kökenli Yahudi nüfusun bulunması önemli nedenlerden sayılabilir.

Bu bağlamada çalışmada Rusya`nın Filistin meselesine ilişkin politikası yukarıda belirtilen dinamikler bağlamında değerlendirilecek ve gelecekteki olası rolü üzerine analizler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rusya, Ortadoğu, Filistin, Kudüs

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Örneklerle Dünya'da ve Türkiye'de Göç ve Suç İlişkisi

Doç. Dr. Hasan Hüseyin TEKİN
Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, hhtekin@hotmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihi kadar kadim bir geçmişe sahip olan göç olgusu, günümüzde de önemini artırarak devam ettirmektedir. Teknolojik gelişmelere paralel olarak iletişim kanallarının artması ve kullanılmasının görece ucuzlaması, gerek ülke içinde gerekse uluslararası isteğe bağlı göçü teşvik etmektedir. Öte yandan kişilerin hayat koşullarında iradeleri dışındaki değişimler gibi faktörler (siyasi istikrarsızlık, iç savaş, doğal afet vb) ise kişilerin zorunlu olarak yer değiştirmesine neden olmaktadır. Belirtilen bu demografik hareketliliğin meydana geldiği toplumlarda göçle gelenlerle ev sahibi yerel halk arasında etkileşim olmaktadır. Toplumların birbirleriyle kültürel temaslarında önemli bir yere sahip olan göç olgusu kültürel karşılaşmalarda olumlu taraflarının yanında bazı olumsuz durumları da beraberinde getirebilmektedir. Farklı sosyo-kültürel ve ekonomik altyapılardan gelen insanlar arasında toplumsal uyum ve düzenin sağlanması birtakım zorlukları beraberinde getirebilmekte ve suç olgusunun göç olgusu ile birlikte kullanılmasına sebep olabilmektedir. Suç olgusu bu problemlerin başında gelmektedir. Tarihsel olarak toplumun göç ve suç algısı genellikle deneysel veri analizinden çok klişelere göre şekillenmiştir. Benzer şekilde 20. yüzyılın başlarında göç politikası var olan bilimsel literatüre dayanmak yerine kesin olmayan inceleme ve önyargılı düşünceler tarafından şekillendirilmektedir.

Göç ve suç arasındaki ilişkinin incelenmesi adına birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda ulaşılan bulgular değişiklik göstermektedir. Bazı araştırmalar göçün suç oranlarını arttırdığını ortaya koyarken diğer araştırmalar ise göç ve suç arasındaki ilişkinin çok fazla anlamlı olmadığını göstermektedir.

Göç ve suç ilişkisi Türkiye gibi ülkeler için daha büyük bir öneme sahiptir. Türkiye gibi Avrupa'yı Asya'ya bağlayan, dünyanın en yoksul kıtası Afrika'ya komşu ve Ortadoğu'ya sınırları olan bir ülkede göç konusu sürekli gündemde olmaktadır. Özellikle Suriye iç savaşı ile birlikte Türkiye sadece bir geçiş güzergâhı olmaktan çıkmış göç edenlerin kalıcı olarak ikamet ettikleri bir ülke haline gelmiştir. Bu durum Türkiye'de göç ve suç ilişkisinin incelenmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Çünkü medyada ve toplumun genelinde göçün artmasıyla suç oranlarının yükseldiği ve toplumsal düzenin bozulduğu yönünde bir algı mevcuttur.

Bu çalışmada göçün ve suçun tanımı, göçün suçla ilişkisi, bu kapsamda Türkiye'de yapılan örnek çalışmalardan bahsedilecek olup, akabinde ülke deneyimleri üzerinden göç ve suç ilişkisi üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Suç, Türkiye, Sosyoloji

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türkiye'de Yeni Kamu Mali Yönetimi Sistemi Kapsamında Stratejik Yönetimin Tasarlanması Ve Uygulanmasına İlişkin Sorunlar

Mustafa ARSLAN
Ankara Yildirim Beyazit University, musarslan1979@gmail.com

ÖZET

Ülkemizde ve dünyada hemen hemen her konuda hızlı bir teknolojik değişim yaşanmaktadır. İnsanlar ve ülkeler bu değişime mecburen ayak uydurmak zorunda kalmaktadır. Kamu kuruluşları, ihtiyaç ve beklentilerini karşılayabilecek, mevcut ve gelecekteki değişimlere uyum sağlayabilecek planlamaların ihtiyacı hissedilmektedir. Problemlerin çözümünde ve beklentilerin karşılanmasında kamu sektörü çok başarılı olamamıştır. Yönetimle ilgili problemler, özellikle kamu yönetiminin işlevsel faaliyetlerde bulunmasını engellemektedir. Küreselleşme ve dış dünya ile entegrasyonun sağlanması amacıyla Türkiye'de birçok alanda yeniden yapılanmaya gidilmektedir.

Dünya'da son yıllarda hızlı bir şekilde değişen ve gelişen yönetim anlayışlarındaki yeni yaklaşımla, genelde kamunu kuruluşlarının bu dinamik sürece uyum göstermesini zorunlu kılmaktadır. Bu çalışmadan elde edilen çıktılar/sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, kamu yönetiminde hesap verilebilirliği sağlayacak stratejik planlama anlayışını yaygınlaştırmak için yasal düzenlemeler yeterli olamamakta bununla birlikte köklü zihinsel dönüşüm gerekmektedir.

Stratejik planlama, kamu kurumlarının, stratejik hedeflerine ne derecede ulaştıklarının yıllık olarak hazırlanan performans programları ve faaliyet raporları ile ortaya konulması ve bu yolla performansa dayalı hesap verebilirlik sağlanmak istenmektedir. Kurumların performans programı kapsamında yürüttükleri proje ve faaliyetleri izlemeleri, performans gösterge sonuçlarını ölçmeleri bu şekilde stratejik yönetim sisteminin geleceğe yönelik olumlu geri beslenmesi gerekmektedir. Kamuda stratejik planlama aşamalarında birtakım sorunlarla karşılaşıldığı ve sürecin çok ağır işlediği bir gerçektir. Uygulama kısmındaki sorunlar sebebiyle stratejik planlamadan vazgeçilmemelidir.

Stratejik yönetimi uygulayan kamu kuruluşları elde edebileceği faydalar belirli şartlara bağlı ve değişmekle birlikte, genel olarak stratejik yönetim unsurlarının uygulanmasını savunanları haklı çıkaracak kadar önemli olmaktadır. Stratejik yönetimden maksimum faydayı sağlamak isteyen kamu kuruluşları yöneticileri karşılaşılabilecek sorunların çözümünü kulak ardı etmemelidir.

Stratejik Yönetim anlayışının başarılı şekilde uygulanabilmesi için iki şart vardır. Birincisi Türk Kamu sektörünün yapısal sorunlarının olumsuz etkilerinin sisteme vereceği zararı en aza indirgemek diğeri ise her birimdeki kurum çalışanına bu anlayışın anlatılarak onların ikna edilmesi ve benimsemesini sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik yönetim, Teknoloji, Kamu Yönetimi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Turizme Bağlı Oluşan Çevre Kirliliği; Sivas Sızır Şelalesi Örneği

Doç. Dr. Abdurrahman DİNÇ
Necmettin Erbakan University, a.dinc@konya..edu.tr

ÖZET

Doğa; insan ve diğer canlılar için yaşamlarını sürdürdükleri ve karşılıklı etkileşim halinde oldukları fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel bir ortamdır. Bu ortama en çok gereksinim duyan insanoğlu son yüzyılda doğayı dolayısıyla çevreyi daha etkin kullanmaya başlamıştır. Bu kullanım alanlarının birisi de turizmdir. Son dönemde Dünya ve Türkiye'de turizm faaliyet ve çeşitliliğinin artması çevre ile olan ilişkileri daha önemli kılmaktadır. Türkiye doğal güzellikler bakımından zengin bir ülke olup her gün yeni mekanlar turizm alanı olarak kullanılmaktadır. Son yıllarda artan turizm faaliyetleri doğadan daha çok yararlanmayı amaçlarken sürdürülebilirlik kavramına uzak kalmıştır.

Bu çalışmada son dönemde yoğun bir turist akınına uğrayan ve bunun sonucu olarak da hızlı bir kirlenmeye maruz kalan Sivas ili sınırları içerisindeki Sızır Şelalesi incelenmiştir. Kızılırmak'ın kollarından biri olan Sızır (Göksu çayı) suyu yaklaşık 22 metre yüksekten, traverten basamakları üzerinde yedi farklı noktadan dökülen bir doğa harikasıdır. Sivas ve Kayseri il merkezlerine yakın olan ve önemli bir regreasyon alanı olan bu bölgede gelen turistlere bağlı olarak farklı kirlilikler ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu konuda gerekli önlemler alınmaz ise bu doğal güzellikler maalesef yok olup gidecektir. Farklı araştırma yöntemleri kullanılan bu çalışmada bölgenin turizm potansiyeli ve turizm çalışmaları, ortaya çıkan çevre sorunları ve çözüm önerileri ele alınmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Sivas, Sızır Şelalesi, Çevre ve turizm, Çevre kirliliği**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sağlık Statüsünün Analizi: BRICS Ülkeleri ve Türkiye Örneği

Arş. Gör. Necmi OCAK
Hitit Üniversitesi necmiocak@hitit.edu.tr

Arş. Gör. Cevat TOSUN
Hitit Üniversitesi, cevattosun@hitit.edu.tr

ÖZET

Sağlık, kavram olarak değerlendirildiğinde amaç ve araç olarak görülmesinin ötesinde hastalığın yokluğu ve sosyal faaliyetlerin yerine getirilmesinde yeterli olma gibi unsurlarla bir arada tanımlanabilir. Sağlığın ölçülmesinde kullanılan yöntemleri şekillendiren de sağlık kavramının tanımlanma şeklidir ki bu sağlığın gelişimini ve sağlığa yönelik politikaları etkilemektedir.

Sağlık sistemlerinin nihai hedefleri arasında sayılan sağlık göstergelerinin iyileştirilmesi sağlık statüsünü yönlendirici bir etkiye sahiptir. Sağlık durumunu ya da düzeyini birey ve(ya) toplum ekseninde değerlendiren sağlık statüsü kavramı ise geniş bir perspektifte sağlığın tüm boyutlarını içermektedir.

Bu çalışmanın amacı, BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika) ülkeleri ve Türkiye için sağlık harcamaları ve sağlık statüsü ilişkisini analiz etmektir. Sağlık statüsü olarak doğuşta beklenen yaşam süresi, 5 yaş altı çocuk ölüm oranı, bebek ölüm hızı alınmıştır. 1995-2014 yılları arası Dünya Bankası verilerinin kullanıldığı çalışmada ilgili ülkeler için karşılaştırmalı olarak analizler yapılmıştır. Ayrıca çalışmada, Dünya Bankası'nın ülkeleri kişi başı milli gelir seviyesine gruplandırması (düşük, alt orta, orta, üst orta ve yüksek gelirli ülkeler) ekseninde ilgili ülkelerin göstergeleri için tespitler yapılmıştır.

Çalışmanın bulguları ülkelerin benimsedikleri sağlık sistemlerinin birer çıktısı niteliğinde olan sağlık statüsü göstergelerinin seyrini ortaya koyarak sağlık kaynaklarının tahsisinde ve hizmet planlamasında ağırlık verilmesi gereken alanları ortaya koyarak sağlık politikasında yaşanması muhtemel değişikliklere ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Statüsü, Sağlık Harcamaları, Doğuşta Beklenen Yaşam Süresi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Is External Debt Harmful for Economic Growth?

Halit Yanıkkaya
Gebze Technical halityanikkaya@gtu.edu.tr

Taner Turan
Gebze Technical University,, tturan@gtu.edu.tr

ABSTRACT

Whether external debt has a positive or negative effect on the growth rate is an unresolved issue for a long time. Especially since early 1980s this topic has drawn more attention from researchers, due to the large increase in the amount of external debt stock in many developing countries. On the one hand, developing countries, which lack of enough domestic savings, could benefit from additional source of funding to realize profitable investment opportunities. On the other hand, boosting current consumption spending at the expense of future consumption and creating disincentives for economic decisions external debt would retard the growth rate. We examine the effect of external debt stock on the growth for a large set of countries by means of dynamic panel methods. We find a negative and significant growth effect of external debt stock on the growth. Other than external debt, our empirical findings also strongly suggest that inflation rate and investment play an important role in explaining the growth rate. We also investigate the existence of a threshold effect by incorporating a dummy variable to our model. Contrary to some previous studies, our results indicate that there does not exist any threshold relation between the external debt stock and growth rate. Our empirical findings imply that governments which aim to reach high growth rates should either reduce or make sure a better use of external debt.

Key words: External debt, Growth, Debt Overhang, GMM

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Freedom of Expression on the Internet in Palestine: Reality and Challenges

Huda Alwahid
halwahidi@yahoo.com

Rashid Jayous
rjayousi@staff.alquds.edu

ABSTRACT

Internet is an important tool for developing and exercising human rights these include the promotion, protection and enjoyment of human rights on the Internet and the right to freedom of expression (FoE). FoE is essential in any society; it is the cornerstone of all human rights and social needs. Where the paper problem is to identify to what extent the Right of FoE on the Internet is respected and practiced in Palestine?

The aim of protecting Freedom of expression is to create an enabling environment for innovation, which balances the needs of governments and other stakeholders around the world based on international human rights instruments and other international legal frameworks. The paper objective is to explore the reality and the perceptions of FoE on the Internet in Palestine, which has been studied in my master thesis titled "FoE on the Internet in Palestine: Reality and Challenges".

The research studied the Palestinian legal framework of FoE on the Internet in comparison with the International conventions that Palestine State acceded to, the practices of FoE on the Internet in Palestine and the access to the Internet and its infringements in Palestine.

The paper will present the research conclusions; it is an exploratory research and used two methods to achieve its objective, first method; the qualitative method which used for gathering national and international laws, formal reports and interviewee's opinion. The sample was three ISPs, a group of Palestinian legal advisory and Palestinian key persons. The second method was the quantitative method which used to collect online data questionnaire. The questionnaire sample was students of Sustainable Development Institute in Al-Quds University; the retrieved forms were 169 form.

The paper conclusions could be summarized that theoretically the Palestinian legal framework guarantees freedom of expression practically there is a gap between reality and prospective Moreover Palestinian does not have sufficient legal awareness

Key words: Internet, Freedom of Expression, Palestine

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

The Affecting Power Of Labor Productivity On Foreign Direct Investments As An Economic Determiner: An Empirical Analysis¬*

Yrd. Doç. Dr. Oktay KIZILKAYA
Ahi Evran University, okizilkaya@ahievran.edu.tr

Arş. Gör. Emrah SOFUOĞLU
Ahi Evran University, emrah.sofuoglu@ahievran.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Emrah KOÇAK
Erciyes University, emrahkocak@erciyes.edu.tr

ABSTRACT

With the globalization process, investments of multinational companies' to countries are increasing day by day. The efforts of the country's economies to attract these investments to their own countries are ongoing. This situation has turned into a competition among the country's economies and it has become compulsory to fulfill certain political and economic conditions in order to increase foreign direct investment for the countries. In recent years, foreign direct investment position of Turkey, it is known that the labor productivity is an important economic factor affecting such investments. The aim of this study to analyze the impact of labor productivity on foreign direct investment for 1971-2014 period in Turkey. In this context, Johansen (1988, 1991) method was used to test the cointegration relation after unit root tests. Long term coefficients were estimated by DOLS (1993) method. According to the conintegration test results there is a long run relation between foreign direct investments, labor productivity, economic growth and human capital. It is observed that long run coefficient estimation results indicate that labor productivity affects foreign direct investments positively. In the course of findings, increase of labor productivity is an important factor for foreign direct investments.

***This work was supported by Ahi Evran University Scientific Research Projects Coordination Unit. Project Number: IIB.A4.17.005**

Keywords: Turkey, Foreign Direct Investments, Labor Productivity, DOLS.

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Vergi Şeffaflığı Karşısında Mükellef Bilgilerinin Gizliliği

Prof. Dr. M. Erkan Üyümez
Anadolu Üniversitesi, meuyumez@anadolu.edu.tr

ÖZET

Vergilemede basitlik, etkinlik, eşitlik kriterlerini bünyesinde barındıran optimal vergilendirme yaklaşımları vergi politikaları açısından bir rehber vazifesi görmektedir. Ancak bunun için öncelikle vergi sistemlerinin bilgi değişimine imkân tanıyan uygun mekanizmalara sahip olması gerekmektedir. Aksi takdirde hangi tür vergi sistemi dizayn edilirse edilsin öncelikle bilgi ya da istihbaratın gerçek manada sağlanamadığı vergisel düzenlemelerde, vergileme sistemlerinden beklenen fayda istenilen seviyelerde elde edilemeyecektir. Bu durumda, mükellefler doğru ve eksiksiz bilgi vermek yerine gayrı hukuki yollara başvurarak gelir kaynaklarını gizleyebileceklerdir. Çünkü vergi otoriteleri yasal güce sahip olmalarına rağmen bu gücü kullanabilmeleri; ancak mükellefler hakkında doğru bilgiye ulaşmaları halinde bir anlam ifade edecektir. Vergisel problemlerin çözümlenmesinde etkin bilgi değişimi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma teşebbüsleri, küresel refahın sağlanması açısından da önemli kabul edilmektedir. Dolayısıyla vergi cennetleri gibi vergiden kaçınma ya da vergi kaçırma potansiyele sahip olunan alanlarda, vergi kaçırma ve kaçınma işlemlerin tespit edilebilmesi, şirketlerin çifte vergileme problemlerinin önlenmesi kara para aklama faaliyetlerinin azaltılabilmesi, terörün finansmanının engellenmesi, uluslararası finansal sistemin bütünlüğünün sağlanarak diğer tehditlerin ortadan kaldırılabilmesi için ulusal ve uluslararası alanda vergi şeffaflığına önemli roller biçilmektedir.

Vergi şeffaflığı vergi idareleri için vergi mükelleflerine ait doğru bilgilerin elde edilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Vergi şeffaflığı konusundaki küresel gelişmeler ülke hukuklarını etkilemektedir. Bu konuda alınan tedbirler vergi mükelleflerinin haklarını da geriye doğru itelemektedir. Ancak vergi idarelerinin kritik bilgi edinme gereksinimlerinin korunması yanında, hakkında bilgi edinilmek istenen vergi mükelleflerinin hakları da korunmak zorundadır. Bu çalışma ile vergi şeffaflığı ile bunun sınırını oluşturan mükellef hakları arasındaki gerilim analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Vergi Şeffaflığı, Mükellef bilgileri, Mahremiyet, Mükellef Hakları

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Beytülmakdis Bereket Daireleri Teorisi'nin jeopolitik Analizi

Prof. Dr. Erdal AKPINAR
Erzincan University, eakpinar@erzincan.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada Beytülmakdis Bereket Daireleri Teorisi jeopolitik bakımdan analiz edilmiştir. Jeopolitik biliminin asıl konusu, uluslar arası ilişkilerde güç ve gücün evrimidir. Bu bağlamda mekan (yer)-politika ilişkisi oldukça önemlidir. Ekonomik, askeri ve teknik alanda meydana gelen gelişmelere paralel olarak uluslar arası güç mücadelesi 20. yüzyılın başlarından itibaren şekil değiştirmiştir. Mücadelenin ölçeği ve boyutları genişlemiş, devletler arası çıkar çatışmaları başta merkezi bölgeler ve enerji havzaları olmak üzere tüm dünyaya yayılmıştır. Bu dönemde devletler arası güç mücadelesinin almış olduğu bu yeni durumu açıklamak amacıyla politik coğrafyacılar ve jeopolitikçiler çeşitli teoriler geliştirmiştir. 20. Yüzyılın ilk yarısında mekan, Soğuk Savaş Döneminin ardından ise ekonomi ve kültür eksenli teoriler ağırlık kazanmıştır. Bu çerçevede üzerinde durulması gereken önemli teorilerden biri de, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Filistinli Profesör Abd al-Fattah El-Awaisi tarafından geliştirilen ve 2013 yılında yayınlanan Beytülmakdis Bereket Daireleri Teorisi'dir. Çalışmamızın amacı, nispeten az bilinen bu teoriyi eleştirel bir bakış açısıyla incelemek ve bilimsel ortamlarda daha fazla tartışılmasını sağlamaktır. Bunun için, adı geçen araştırmacının Geleceğin Tarihini Yapmak: Çağdaş Hadiselerin Açıklanması ve Yönetilmesinde Beytülmakdis Modelleri adlı eserinin Stratejik ve Jeopolitik Modeller başlıklı ikinci kısmında yer alan Jeopolitik Biliminde Yeni Bir Teori: Beytülmakdis Bereket Daireleri Teorisi incelenmiştir. Teori, jeopolitik biliminin temel ilke ve yöntemleri çerçevesinde analiz edilmiştir. Jeopolitiğin temel güç parametreleri olan mekan, nüfus, tarih, kültür ekonomi, teknoloji, askerî kapasite, siyasî irade, stratejik zihniyet ve stratejik plânlama gibi faktörler bakımından irdelenmiştir. Araştırmacı, teorisini özü itibariyle şu şekilde formüle etmektedir: Dünya liderliğinin merkezi ve atan kalbi Beytülmakdis'tir (Kudüs ve civarı). Dolayısıyla Beytülmakdis'e (birinci daire) hükmeden, Bilâdüşşâm (Suriye ve civarı) ve Mısır'a (ikinci daire) egemen olur; Mısır ve Bilâdüşşâm'a hükmeden, Doğu İslam ülkelerine (üçüncü daire) egemen olur; Doğu İslam ülkelerine hükmeden, dünyaya egemen olur. Dış kuşak olan 3. dairenin sınırları batıda Libya, doğuda İran, kuzeyde Türkiye, güneyde ise Arap Yarımadasını içine almaktadır. Burası verimli tarım toprakları ve ırmaklarıyla bereketli hilali ve Nil vadisini, zengin fosil enerji kaynaklarıyla Ortadoğu'yu, kıyıları ve stratejik su yollarıyla Doğu Akdeniz, Kızıldeniz ve Basra Körfezini içine alan kadim coğrafyadır. Araştırmacı, Kudüs ve çevresinden başlamak üzere birbirini çevreleyen, birbiriyle yoğun bir şekilde etkileşim halinde olan bu üç coğrafi kuşağı (daire) çok yönlü olarak değerlendirmekte ve dünya hakimiyetine giden yolun buradan geçtiğini ifade etmektedir. Özellikle Beytülmakdis'teki hâkimiyeti ve istikrarı sürdürebilmek için 2. kuşağa (daire) stratejik bir misyon yüklemekte, burası olmaksızın Beytülmakdis'te uzun süreli bir hakimiyetin sağlanamayacağını söylemektedir. El-Awaisi bu tezini, bilimsel verilere ilaveten, dini referanslarla da desteklemektedir. Nitekim Beytülmakdis, Kur'ân-ı Kerîm'in dört farklı suresinde geçen beş ayrı ayette bereketli topraklar olarak zikredilmektedir. Diğer yandan araştırmacı, Kur'an-ı Kerim'de Mirac olayının anlatıldığı ayette geçen "çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa" ifadesini teorisinin merkezine yerleştirmiştir. Bunun nedeni bahsedilen ayetin Kur'an-ı Kerim'in tam ortasında yer alması ve tıpkı bir dairede olduğu gibi merkezden çevreye doğru yayılan bir bolluk ve berekete işaret etmesidir. Teorisyenin söz konusu bereketi hem maddi, hem de manevi olarak yorumladığı anlaşılmaktadır. Teori kapsamında bölgede insanlık tarihi boyunca süren ve halen sürmekte olan güç mücadelesi çok yönlü olarak değerlendirilmiştir. Bölgede barışın, istikrarın ve huzurun sağlanmasına yönelik somut öneriler getirilmiştir. Araştırmacıya göre bunun yolu bölgede adaletin hakim olmasıdır. Sonuç olarak El-Awaisi'nin Beytülmakdis Bereket Daireleri Teorisi'ni Jeokültürel yönü ön plana çıkan Jeopolitik bir teori olarak değerlendirmek mümkündür. Teorinin bilimsel çevrelerde daha fazla gündeme gelmesi ve tartışılması literatürün zenginleşmesi ve uluslar arası ilişkilerin gelişmesi bakımından yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kudüs Beytülmakdis, Jeopolitik, El-Awaisi

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

İbn-i Haldun Perspektifinden Kamu Maliyesi

Yrd. Doç. Dr. İsmail CİĞERCİ
Afyon Kocatepe University, icigerci@aku.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Kemal ÇELİK
Recep Tayyip Erdoğan University, kemal.celik@erdogan.edu.tr

ÖZET

Ortaçağ düşünürlerinden olan İbn-i Haldun yaşadığı dönemi incelemiş ve o dönemde ele aldığı sosyal ve politik nitelikteki düşünceleri içinde bulunduğu dönemi aşmış ve günümüze kadar geldiği görülmektedir. Mukaddime adlı eser, İbn-i Haldun'un en önemli eseri olup, bu eser de devletlerin kuruluşu, varlık nedenleri, devletin idaresi ve politikaları, vergi toplaması, sosyal güvenlik ve vakıflar, nüfus ve iş bölümü, para ve faiz, özelleştirme konularının yanı sıra, dönemindeki olayları sosyal , siyasi ve ekonomik açıdan ele almış ve devletlere dair bir takım sonuçlar çıkarmaya çalışmıştır. Bu çalışmada İbn-i Haldun'un Mukaddime adlı eserinden yola çıkarak kamu maliyesine bakışı ele alınmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **İbn-i Haldun, Kamu Maliyesi, Mali Sosyoloji**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Z Kuşağının Vergi Bilinci: Üniversite Öğrencileri Üzerine Amprik Bir Çalışma

Yrd. Doç. Dr. İsmail CİĞERCİ
Afyon Kocatepe University, icigerci@aku.edu.tr

ÖZET

Vergi bilincini, mükelleflerin vergi konusundaki farkındalık düzeyi olarak tanımlayabiliriz. Bu farkındalık düzeyi, vergisel sorumlulukların eksiksiz olarak yerine getirilmesi şeklinde pozitif olabileceği gibi, vergi karşısında olumsuz davranışlar şeklinde negatif de olabilir. Bu nedenle vergi bilincinin tespit edilmesi ve elde edilen bulgular eşliğinde gerekli önlemlerin alınması son derece önemlidir. Mükelleflerin vergi uygulamaları karşısında sergiledikleri tutum ve davranışlar vergi gelirlerini etkilemektedir. Diğer taraftan, mükellefin vergi ödevini yerine getirmekte istekli olmaması olumsuz davranışların ortaya çıkmasına neden olacaktır. Vergi bilincinin yerleşmemesi vergiye karşı davranışları olumsuz etkilemektedir.

Vatandaşların vergi algıları farklılık gösterebilmektedir. Bu farklılıklar, dünyada yaşanan değişimlerin etkisiyle şekillenen kuşaklar ile de ilişkilendirilebilir. Kuşaklar arasında algı, tutum, değer, görüş ve davranış gibi konularda farklılıklar dikkat çekmektedir. Bu kuşak farklılıkları vergi bilincine yönelik algı ve tutumlara da yansımaktadır. Maliye literatürüne bakıldığında vergi bilinci gerek ulusal gerekse uluslararası çok sayıda bilimsel çalışma bulunmaktadır. Literatüre bakıldığında doğrudan kuşaklar ve vergi bilinci arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalara rastlanılamamıştır. İşte bu çalışmada, geleceğin potansiyel vergi mükellefi olacak, kendine has özellikleri, değer yargıları ve tutumlara sahip ve daha önce vergi konusunda eğitim almamış Z kuşağı olan üniversite öğrencilerinin vergi bilinç düzeyleri tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vergi, Vergi Bilinci, Kuşaklar, Z Kuşağı

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kapitalist Sistemin İslami Finans Kurumları Olan Katılım Bankacılığının İslam Ekonomisindeki Yeri

Prof. Dr. İbrahim Halil SUGÖZÜ
Şırnak Üniversitesi, ihsugozu@gmail.com

ÖZET

İslam ile son bulan hak dinlerin bütün peygamberlerine indirilen kutsal kitaplarda faiz kati surette yasaklanmış hatta son kutsal kitap olan Kuranı Kerim'de belirtildiği üzere Allah'a ve peygamberine harp ilan etmekle bir tutulmuştur. Dinlerde yasak (haram) olmasına karşın son yüzyıllarda hüküm süren Kapitalist iktisadi sistem sermaye üzerine yapılandırılmış olduğundan dolayı faizi kaçınılmaz bir araç olarak görmüştür. İktisadi sistemini dinine göre organize edemeyen Batı, Protestanlık mezhebi kurucularının faiz ile ilgili 'dünya gerçeği, piyasa faizi ile tefecilik ayrı ve belli bir orana kadar faiz kabul edilebilir' anlamlarına gelen sözleriyle birlikte piyasadaki faizi dinen caiz olarak görmeye başlamış ve nihayet dinlerini yeni iktisadi sisteme göre yeniden yorumlamıştır. İslam dinine göre ise yasak (haram) olduğu halde İslam coğrafyasını temsil eden ve kendi iktisadi sistemini ortaya koyamayan devletlerin ve Müslüman bireylerin önemli bir kısmı uygulamada faizi bir dünya gerçeği ve zaruret olarak kabul ederek kullanmaktadır.

Çalışmada son dönemde Kapitalist sistem içerisinde Müslümanlar için bir çıkış kapısı gibi görülen, faizsiz mevduat kabul eden ve faiz üzerine bina edilmiş bankalara alternatif olarak faizsiz finans temin eden veya temin ettiği iddia edilen katılım bankalarının İslam Ekonomisindeki yeri araştırılmaktadır. Katılım bankalarının mevduata verdiği kar paylarının veya temin ettikleri finans seçeneklerinin faiz kapsamına girip girmediği Müslüman bilim adamları arasında tartışma konusudur. Oysa Kapitalist sistemde zorunlu olan ve çok büyük bir orana sahip olan ihtilaflı işlemler veya işlemlerin ihtilaflı kısımları İslam Ekonomisinde ortadan kalkacak ve böylece tartışma sona erecektir. Örneğin katılım bankalarında çok büyük bir yekün tutan ve murabaha adı verilen alım satım işlemlerinden elde edilen kazanç, İslam Ekonomisinde faizin ve türevlerinin ortadan kalkmasıyla enflasyon farkından arınıp yalnızca reel kar karşılığında gerçekleşecektir. Kısaca çalışmaya göre İslam Ekonomisinde katılım bankaları tartışılan işlemlerden ve bu işlemlerin getirilerinden kurtulmak suretiyle finans ağırlıklı bir sistemden, finans, üretim ve ticaretin dengede olduğu ve mevduat sahiplerine yalnızca net ve reel karın dağıtılacağı bir sisteme dönüşeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, Katılım Bankacılığı, Faiz

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Umar ibn Al-Khattab's Leadership from a Value-based Leadership Perspective

Yrd. Doç. Dr. Sümeyye KUŞAKCI
İbn Haldun Üniversitesi, sumeyye.kusakci@ihu.edu.tr

ABSTRACT

Umar ibn Al-Khattab who is the second Rightly Guided Caliph after Prophet Muhammad was accepted as the great-grandfather of Islamic administration. He established the initial forms of divan, public treasury, court, land revenue department, police department, intelligence service, etc. in Islamic history. Originating from Al-Medina and Mecca in the Arabian Peninsula, Islam expanded to Iraq, Iran, Egypt, Palestine, Syria, North Africa and Armenia. The Jerusalem was also peacefully conquered during his reign.

Umar al-Farooq that is his famous title referring the competence of distinguishing Truth (haqq) from falsehood (batil) constituted an agreement (Ahdname). Its emphasize was that the Patriarch Safronbos and his monks, priests and nuns, as well as the Christians at the Mount of Olives in Jerusalem would not be harmed by the Muslims as long as they continue to obey the Islamic State and the provisions of dhimmi status. Over the course of many years, this treatise became a symbol of peaceful coexistence of Christian, Muslim and Jewish population in Jerusalem.

Umar's ten years-long administration shows that he was an extraordinary leader commanding his officers in that way: "Verily I am not sending you as rulers and potentates; rather, I am sending you as the leaders of guidance so that men may follow you". Once he gave one of his generals notice stating that "Allah does not repel evil with evil but he repels evil with good".

On reviewing the literature, it has been revealed that Umar has not been adequately investigated in terms of his leadership approach. In this work, it is attempted to analyze the leadership approach of Umar from a contemporary value-based leadership perspective. Using qualitative method, our research firstly finds out Umar's leadership attributes and later discusses similarities and differences between Umar's approach to leadership and value based models. While Umar's execution has unique characteristics taking inspirations from Islam and Prophet's Sunnah, his approach partly bears the stamps of virtuous, spiritual and servant leadership.

Key Words: **Leadership, Umar, Virtuousness, Servant Leadership**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Fransız Feminist Simone de Beauvoir gözüyle Kadın Hakları ve Günümüzde Fransa'da Yaşananlar

Fatma ÇAKIR
East-Paris University, f-cakir@live.fr

ÖZET

Geçtigimiz yüzyılda Batı'nın ünlü feministlerinden biri olan Simone de Beauvoir'a göre herhangi siyasi, ekonomik veya dini bir kriz kadın haklarını sorgulamak için yeterlidir. Bu sayede gündem meşgul ediliyor ve dikkati başka yere çekmek mümkün oluyor. Yirmi birinci yüzyılda tarihin adeta tekerrür ettiğine sahit oluyoruz, zira o yillarda olduğu gibi yine kadinin kılık kiyafeti üzerinden gündem meşgul ediliyor: 2015 yılında "uzun etek" giydiği gerekçesiyle Fransa'da bir genç kiz derse alınmamisti, bir yıl sonra ayni karar tekrar başka bir genç kiza uygulandi ve okuldan uzaklastırıldı, çok geçmeden Nice plajlarında güneşlenen haşemalı bir bayana polisin soyunmasini emretmesi tüm dünyanın tepkisini çekmişti. Son yıllarda uygulanan bu baskının rengi degisti ve genel olarak Müslüman kadınların kolayca hedef alındıgını görüyoruz. Bu çalışmada Fransa'da yasayan kadinlarin, bilhassa gittikçe hür yaşamalari güçleşen Müslüman kadinlarin durumunu ele alacagiz. Çalısmada nitel bir desenle anlamaya dönük olarak betimlenmiştir: Fransa'nın başkenti Paris'te gerçeklesen saha çalismalarinda çeşitli kadin sivil toplum kurulusu temsilcileri, Fransız vatandaşları, akademisyen ve kadın politikacıların görüşlerine yer verilmiştir, böylece toplumun her kesiminin bakış açısına yer verimiştir.

Anahtar Kelimeler: Simone de Beauvoir , Kadın Hakları, Fransa

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İsraillileşme Kurgusunun Dönüşümü: Kimlik Oluşturma Sürecinde Göçün Dikotomik Etkisi

Yrd. Doç. Dr. Bekir GÜNDOĞMUŞ
Sirnak University, bgundogmus@sirnak.edu.tr

ÖZET

Özünde mekânsal değişimi barındıran göç olgusu, süreklilik arz eden konumuyla insanlık tarihi ile birlikte değerlendirilen bir döngüyü de içermektedir. Bir yerden başka bir yere göç hareketi, domino etkisi yaparak birçok aktör ve politikayı da etkisi altına almaktadır. Yaşanılan ülkedeki ekonomik ve toplumsal faktörlerin bir sonucu olarak ortaya çıkan göç, gidilen ülkede de yeni ilişkiler, yeni bağlantılar kurarak toplumsal ve ekonomik değişime/dönüşüme neden olmaktadır.

Göçün bu devinimci niteliği, devletler açısından dikotomik durumlar içermektedir. Özellikle uluslaşma ve kimlik oluşturma sürecinde karar alıcılar için kısa vadede elverişli olanaklar sunan göç olgusu, uzun vadede ise ulus devlet kurgusu ile çelişen yeni ilişki ağlarının oluşumuna zemin hazırlamaktadır. Nitekim 20.yy'ın ikinci yarısından itibaren yaşanan siyasal gelişmeler sonrası göçün küreselleşmesi ve çeşitli derecelerde farklılaşması kimlik politikalarında da yeni arayışlara yönelmeyi gerekli kılmıştır. Göç çalışmalarına yönelik literatür incelendiğinde göç ve kimlik politikaları bağlamında sınırlı düzeyde çalışma yapıldığı görülmektedir.

Bu bağlamda göçü bir devlet politikası olarak yürüten ve literatürde "göçle kurulan devlet" olarak nitelenen İsrail'in önemli bir örneklik teşkil ettiği düşünülmektedir. Bir yandan göç politikası aracılığıyla elde edilen demografik çıktılarla İsrail devletinin oluşumu sağlanırken diğer yandan ise göçün farklılaştırıcı niteliği nedeniyle kurgulanan ulus devlet ideali sorgulanır hale gelmektedir. Bir diğer ifadeyle, yaşamsal değer atfedilen göç politikasının getirdiği ulus ve kimlik anlayışı ile uluslaştırma kurgusunun ulus ve kimlik anlayışı arasında dikotomi oluşmuştur. Bu çalışma, göçün bu niteliğinin ele alınmasını amaçlamaktadır. Bu aynı zamanda göç politikalarına yaklaşım farklılıklarını da ön plana çıkaracaktır. Bu manada gelenekselci yaklaşım ve Post-Siyonizm arasında var olan farklılıklar, ulusal ve diyasporik etkileşimler, kültürel çoğulculuk arayışları nitel yöntemle ele alınacaktır. Bu sayede politik süreçlerin başat aktörlerinden olan göç olgusunun farklı muhtemel sonuçları da İsrail örneği üzerinden somuta indirgenmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: **İsrail, Göç, Kimlik, Kültürel Çoğulculuk**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Cari Açığın Finansmanında Doğrudan Yabancı Yatırımların Etkisi: BRICS-T Ülkeleri Örneği

Prof. Dr. Hamza ÇEŞTEPE
BEÜ, cestepe@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Tezcan ABASIZ
BEÜ, tezcan_abasiz@hotmail.com

Öğr. Gör. Alper ŞIK
BEÜ, alper-78@hotmail.com.tr

ÖZET

Gelişmekte olan ülkelerin makroekonomik problemlerinden biri olan cari açık ve finansmanı konusu, iktisat literatüründe teorik ve ampirik açıdan kendine geniş bir araştırma alanı oluşturmuştur. Teorik ve ampirik yaklaşımlardan hareketle, sermaye akımları üzerine konulan kısıtlamaların kısmen veya tamamen kaldırılmasıyla artan doğrudan yabancı yatırımların ev sahibi ülkede cari açığın finansmanı için kullanılabilecek bir araç olduğu ifade edilmektedir. Literatürde doğrudan yabancı yatırımlarla cari açık arasındaki ilişkiyi çeşitli ülke grupları için inceleyen çalışmalar olmakla birlikte, BRICS-T ülkeleri üzerine yapılmış benzer bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmada, doğrudan yabancı yatırımlar ve ortaya çıkardığı dinamik etkilerin cari açığın finansmanda nasıl bir etkiye sahip olduğu, çeyreklik veri seti kullanılarak 2005:1-2017:2 döneminde BRICS-T ülkeleri için panel nedensellik analizi ile test edilmiştir. Homojen nedensellik test sonuçlarına göre, doğrudan yabancı yatırımlar cari açığın finansmanında kullanılabilecek bir faktör olarak ifade edilmekle birlikte, hetorejen nedensellik kapsamında tasarrufların ve kurun değişimine bağlı olarak benzer sonuçlar üretememektedir.

Anahtar Kelimeler: Cari Açık, Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Panel Nedensellik Analizi, BRICS-T Ülkeleri.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Startup Firmaları İçin Alternatif Finansman Tekniği: Kitle Fonlaması

Prof. Dr. M. Başaran ÖzTÜRK
Niğde Ömer Halisdemir University, mbozturk@ohu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Eyyüp Ensari ŞAHİN
Hitit University, eyupensarisahin@hitit.edu.tr

ÖZET

Kitle fonlaması (crowdfunding); bir proje fikrinin internet platformu üzerinden yapılan çağrı ile çok sayıda potansiyel yatırımcıya sunularak fon talebinde bulunulmasını, çok sayıda yatırımcının desteğiyle de finanse edilmesini sağlayan bir finans yöntemidir. Kitle fonlaması yeni bir finansman ve yatırım sistemi olup, özellikle 2008 yılında yaşanan küresel finansal krizden sonra genç ve yeni başlayan işletmeler ile küçük ölçekli şirketlerin finansman bulmakta yaşadıkları zorluklara bir çözüm alternatifi olarak ortaya çıkmıştır. Amerika'da uygulanmaya başlanması sonrasında da Avrupa'da hızla yayılan ve son dönemlerde daha da popüler hale gelen kitle fonlaması geniş bir coğrafyaya yayılmaya devam etmektedir. Günümüzde başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere, Kuzey Amerika, Latin Amerika, Avrupa, Orta Doğu ve Afrika'da bulunan 45 ülkede kitle fonlama platformu bulunmaktadır. Türkiye'de de 5 Aralık 2017 tarihinde Resmi Gazete de yayınlanan Torba Kanun'da yer alan "kitle fonlamasına" ilişkin düzenleme ile sermaye piyasası kanununa eklenerek yasal alt yapısı oluşturulmuştur. Çalışmada; kitle fonlamasına ilişkin bilgi verildikten sonra kitle fonlamasının tarihçesi ve işleyişi, kitle fonlama modelleri ve Türkiye açısından değerlendirilmesi incelenmiştir. Çalışma incelenen konuların genel bir değerlendirmesini içeren sonuç bölümü ile tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Startup, Kitle Fonlaması**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türkiye'nin Almanya'ya İhracat Potansiyelinin Belirlenmesi Üzerine Bir Analiz

Prof. Dr. İbrahim Halil SUGÖZÜ
Şırnak Üniversitesi, ihsugozu@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. İbrahim HÜSEYNİ
Şırnak Üniversitesi, ibrahim_huseyni@hotmail.com

ÖZET

18. Yüzyılın ikinci yarısında, Adam Smith'in Ulusların Zenginliği adlı eserinde yayınlandığından beri, zaman zaman tartışılsa da serbest dış ticaretin üretim faktörlerinin etkinliğini arttırarak ekonomik büyümeye katkı sağladığı kabul edilmektedir. 18. Yüzyılın sonlarında gelişmekte olan ülkelerin serbest dış ticaret politikaları sayesinde gelişmiş ülkelerle ticari ilişkileri bu politikayı uygulayan ülkelerin sayısının artmasına neden olmuştur. Birinci ve İkinci Dünya Savaşı döneminde ise koruyucu dış ticaret politikalarının ön plana çıktığı görülmektedir. Ancak bu dönemden sonra özellikle Asya Kaplanları olarak adlandırılan Hong Kong, Tayvan, Singapur ve Güney Kore gibi Güneydoğu Asya ülkelerinin serbest dış ticaret sayesinde gelişmiş ülkelerle ilişkileri serbest dış ticaret politikalarına olan ilginin tekrar artmasına imkân tanımıştır.

Türkiye 24 Ocak 1980 kararları ile ihracata dayalı büyüme stratejisini benimseyip serbest dış ticaret politikaları uygulamaya başlamıştır. Türkiye'nin verileri incelendiğinde bu dönemden sonra Türkiye'nin ihracatında büyük artış yaşandığı görülmektedir. Ancak Türkiye'nin sürdürülebilir bir ekonomik büyüme için özellikle katma değeri yüksek ihracat rakamlarını daha da arttırması gerekmektedir. Bunun için Türkiye'nin ihracat yaptığı ülkelerin ürün grupları bazında detaylı bir şekilde analiz edilmesi ve Türkiye için pazar potansiyeli olan ülke ve sektörlerin belirlenmesi önem arz etmektedir.

Bu amaçla bu çalışmada Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı ülke olan Almanya'ya yaptığı ihracat sektörel bazda analiz edilecektir. Almanya'nın iyi bir alıcı olduğu ancak Türkiye'den az ithal ettiği ürün gruplarının belirlenmesi, 2000-2016 döneminde Türkiye'nin Almanya ithalatındaki payının düştüğü ürün gruplarının tespit edilmesi ve bu sektörlerde Almanya pazarında Türkiye'nin rakibi olan ülkelerin ortaya konulması Türkiye'nin Almanya'ya yaptığı ihracatın arttırılmasına katkı sunabilir. Çalışmada Türkiye'nin Almanya'ya ihracatı Birleşmiş Milletlerin ürün sınıflaması olan HS12 (Harmonize System, 2012) Düzey 2 bazında incelenecektir. Veriler birleşmiş resmi web sayfasından alınarak tanımlayıcı istatistikler yardımı ile analiz edilerek tablolar halinde raporlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: İhracat, Türkiye, Almanya, Harmonize System

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

The Affecting Power Of Labor Productivity On Foreign Direct Investments As An Economic Determiner: An Empirical Analysis¬*

Yrd. Doç. Dr. Oktay KIZILKAYA
Ahi Evran University, okizilkaya@ahievran.edu.tr

Arş. Gör. Emrah SOFUOĞLU
Ahi Evran University, emrah.sofuoglu@ahievran.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Emrah KOÇAK
Erciyes University, emrahkocak@erciyes.edu.tr

ABSTRACT

With the globalization process, investments of multinational companies' to countries are increasing day by day. The efforts of the country's economies to attract these investments to their own countries are ongoing. This situation has turned into a competition among the country's economies and it has become compulsory to fulfill certain political and economic conditions in order to increase foreign direct investment for the countries. In recent years, foreign direct investment position of Turkey, it is known that the labor productivity is an important economic factor affecting such investments. The aim of this study to analyze the impact of labor productivity on foreign direct investment for 1971-2014 period in Turkey. In this context, Johansen (1988, 1991) method was used to test the cointegration relation after unit root tests. Long term coefficients were estimated by DOLS (1993) method. According to the conintegration test results there is a long run relation between foreign direct investments, labor productivity, economic growth and human capital. It is observed that long run coefficient estimation results indicate that labor productivity affects foreign direct investments positively. In the course of findings, increase of labor productivity is an important factor for foreign direct investments.

***This work was supported by Ahi Evran University Scientific Research Projects Coordination Unit. Project Number: IIB.A4.17.005**

Keywords: Turkey, Foreign Direct Investments, Labor Productivity, DOLS.

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Vergi Şeffaflığı Karşısında Mükellef Bilgilerinin Gizliliği

Prof. Dr. M. Erkan Üyümez
Anadolu Üniversitesi, meuyumez@anadolu.edu.tr

ÖZET

Vergilemede basitlik, etkinlik, eşitlik kriterlerini bünyesinde barındıran optimal vergilendirme yaklaşımları vergi politikaları açısından bir rehber vazifesi görmektedir. Ancak bunun için öncelikle vergi sistemlerinin bilgi değişimine imkân tanıyan uygun mekanizmalara sahip olması gerekmektedir. Aksi takdirde hangi tür vergi sistemi dizayn edilirse edilsin öncelikle bilgi ya da istihbaratın gerçek manada sağlanamadığı vergisel düzenlemelerde, vergileme sistemlerinden beklenen fayda istenilen seviyelerde elde edilemeyecektir. Bu durumda, mükellefler doğru ve eksiksiz bilgi vermek yerine gayrı hukuki yollara başvurarak gelir kaynaklarını gizleyebileceklerdir. Çünkü vergi otoriteleri yasal güce sahip olmalarına rağmen bu gücü kullanabilmeleri; ancak mükellefler hakkında doğru bilgiye ulaşmaları halinde bir anlam ifade edecektir. Vergisel problemlerin çözümlenmesinde etkin bilgi değişimi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma teşebbüsleri, küresel refahın sağlanması açısından da önemli kabul edilmektedir. Dolayısıyla vergi cennetleri gibi vergiden kaçınma ya da vergi kaçırma potansiyele sahip olunan alanlarda, vergi kaçırma ve kaçınma işlemlerin tespit edilebilmesi, şirketlerin çifte vergileme problemlerinin önlenmesi kara para aklama faaliyetlerinin azaltılabilmesi, terörün finansmanının engellenmesi, uluslararası finansal sistemin bütünlüğünün sağlanarak diğer tehditlerin ortadan kaldırılabilmesi için ulusal ve uluslararası alanda vergi şeffaflığına önemli roller biçilmektedir.

Vergi şeffaflığı vergi idareleri için vergi mükelleflerine ait doğru bilgilerin elde edilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Vergi şeffaflığı konusundaki küresel gelişmeler ülke hukuklarını etkilemektedir. Bu konuda alınan tedbirler vergi mükelleflerinin haklarını da geriye doğru itelemektedir. Ancak vergi idarelerinin kritik bilgi edinme gereksinimlerinin korunması yanında, hakkında bilgi edinilmek istenen vergi mükelleflerinin hakları da korunmak zorundadır. Bu çalışma ile vergi şeffaflığı ile bunun sınırını oluşturan mükellef hakları arasındaki gerilim analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Vergi Şeffaflığı, Mükellef bilgileri, Mahremiyet, Mükellef Hakları

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018 مارس

Türkiye'de Arap ve Suriyeli Algısına Sosyal Medya Üzerinden Bir Bakış

Yrd. Doç. Dr. Bekir GÜNDOĞMUŞ
Sirnak University, bgundogmus@sirnak.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Abdullah AYDIN
Mustafa Kemal University, aaydin@mku.edu.tr

ÖZET

Toplumları inceleyen bilim insanlarının büyük bir kısmı toplumları canlı ve statik olmayan yapı olarak ele alır. Bu çerçevede değerlendirildiğinde toplumlar bir başka toplum ile ilgili algılarını oluştururken, bireyler gibi belli tecrübeler veya öğrenmelerden yararlanır. Bunu sağlayan ve neredeyse bir bütünlük arz eden ortak fikri yani kamuoyunu oluşturan ana etken toplumun iletişim kaynaklarıdır. Modern topluma geçiş süreci ile bu iletişim kaynakları klasik medya, günümüz toplumunda ise sosyal medya olmuştur.

2011 yılında başlayan ve sosyal medya ağları aracılığıyla kısa sürede neredeyse tüm Arap ülkelerini saran Arap ayaklanmaları yüzlerce yıldır Araplar ile toplumsal, ekonomik, siyasal ve dini başta olmak üzere ilişkiler kuran Türk toplumu için yeni bir Arap algısı sürecini beraberinde getirmiştir. Bu yeni süreçte bölgesel etkilenmelerin de tetiklemesiyle kurulan yakın ilişkiler Arap Dünyasıyla ilgili algıların yeniden gözden geçirilmesini gerekli hale getirmiştir. Özellikle Suriye'de patlak veren olaylar ile birlikte Türkiye'ye yönelen yoğun göç dalgası sonucunda misafir toplum-ev sahibi toplum ilişkisi kapsamında yakınlaşmalar gerçekleşmiş, bu durum yeni farkındalıklara, tutum ve davranış değişikliklerine kaynaklık teşkil etmiştir.

İşte bu noktadan hareketle nitel yöntemle ele alınacak çalışmamızda geçmişten günümüze Arap algısı ve ona yeni bir yön veren Suriyeli nüfusun Türkiye için bir realiteye dönüşmesi durumu ele alınacaktır. Bunu yaparken klasik ve yeni medya araçlarında Arap ve Suriyeliler ile ilgili yapılan haber ve paylaşımlar incelenerek oluşan yeni durum ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Medya, Sosyal Medya, Arap Algısı, Suriyeli Nüfus**

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Medyada Kudüs Haberlerinin Söylem Yapısının Çözümlenmesi

Prof.Dr. Nüket Elpeze Ergeç
Çukurova Üniversitesi İletişim Fakültesi, nergec@cu.edu.tr

ÖZET

Medya toplumsal alan içinde kendine yarattığı alanda etki, etkileşim, yönlendirme kavramları ile karşımıza çıkıyor. Medya etkileri günümüzde sadece iletişim süreciyle sınırlı olarak incelenmeyip tüm toplumsal iletişim süreçleri ile birlikte ele alınması gereken bir olgudur. Bunun nedeni medyada hem kodların oluşturulması ve hem de bunların izleyiciler tarafından açımlamasında sosyal, kültürel, ekonomik ve birçok artalanın önemli olmasıdır. Medya hakim olan ideolojiyi alt kültürlerde yaygınlaştırırken sadece manüple yoluna gitmez. Medya kendini takip eden kitlelerin toplumsal iletişim sürecine katılmasıyla bunu başarır. Yani kitleler pasif olmayıp, iletişim sistemi içinde aktif bir rol oynamaktadır. Çoğu zaman medya mesajları toplumsal sistemdeki iletişimle daha geniş kesimlere ulaşır.

ABD Başkanı Donald Trump Kudusü İsrailin başkenti olarak ilan ettiği 6 Aralık 2017 tarihinde İngiliz BBC kanalı "ABD Başkanı Donald Trump, İslam dünyasından gelen tüm tepkilere karşın Kudüs'ü İsrail'in resmi başkenti olarak tanıdı ve Tel Aviv'deki ABD Büyükelçiliği'nin Kudüs'e taşınacağını açıkladı." başlığıyla verirken Trump'ın Ağlama duvarı önündeki fotoğrafını kullanmayı ihmal etmediği görülür. Amerikan CNN kanalı ise "Trump Kudüs'ü İsrail'in Başkenti olarak tanıyoruz" başlığını kullanırken İsrail Başbakan'ı Netanyahu ile Trump'ın birlikte fotoğrafını kullanır. Türkiye'nin haber kanallarından NTV ise "Beyaz Saray: Trump, Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıyacak" başlığı ile haberi duyurur. Türkiye'nin diğer bir haber kanalı olan CNN Türk ise "Donald Trump: Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıyoruz" başlığı ile verdiği haberde açıklamaya ilişkin bir video da kullanır.

Bu çalışma ABD başkanın açıklaması ile gündem olan Kudüs haber metinlerinin söylem boyutunda değerlendirmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda İngiliz BBC, Amerikan CNN kanalları ile Türkiye'den NTV ve CNN Türk' haber kanallarının 6 Aralık 2017 tarihli Kudüs açıklamasına ilişkin haber metinleri incelenerek değerlendirilecektir. Haberlerin içerik analizi aracılığıyla elde edilen sınıflandırma yapılarındaki söylemler, Van Dijk'ın haber söylem çözümlemesi ile ele alınacaktır. Uluslararası politikada stratejik bir konuma sahip olan Kudüs'ün başkent ilan edilmesinin haber metinlerinin her söylem yapısında olduğu gibi siyasi ve ideolojik yapıları içermesinin muhtemel olduğu öngörülmekte olup bu yapıların içeriğe nasıl yerleştirildiğinin bulgulanması çalışmanın özgün değeri olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Söylem, Çözümlemesi Kudüs haberleri, Medya Kuruluşları

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

3. Havalimanının Türk Lojistik Sektörü Üzerindeki Etkileri

Öğr. Gör. Dursun ARSLANER
Hitit Üniversitesi, dursunarslaner@hitit.edu.tr

Öğr. Gör. Veli Ahmet ÇEVİK
Hitit Üniversitesi, veliahmetcevik@hitit.edu.tr

ÖZET

Havayolu taşımacılığı, süre yararı sağlamak üzere insan, eşya (kargo) ve postanın, bir hava taşıtı ile havayolu üzerinden transferi olarak tanımlanabilir. Farklı bir tanım ile insan veya eşyanın hava taşıtları ile bir yerden farklı bir yere transferi havayolu taşıma hizmeti ile mümkündür. Havayolu taşımacılığı sadece kâr amacı gütmeden, bireysel amaçlar neticesinde gerçekleştirilen taşımacılıklar da bu tanımlama içerisinde değerlendirilir. Ne amaçla olursa olsun havayolu taşıma araçlarıyla insanların, kargoların veya postaların yer değiştirmesi havayolu taşımacılığı olarak tanımlanabilir.

Bu bağlamda ülkemizde yüksek hızlı tren ağının yetersiz olması ve bazı yolların yetersiz kalitesine kısmen bağlı olarak ülkemizdeki havayolu taşımacılığının önemi ve zorunluluğu son on yılda dramatik olarak yükseliş gösterdi. Havayolu taşımacılığı özellikle uzun mesafeli yolcu taşımacılığında, en iyi ulaşım türlerinden biri olduğunu tekrar kanıtladı. Bu açıklamalar neticesinde İstanbul Türkiye'nin en çok nüfusa sahip olan ili ve dünya ile bağlantı noktasında en önemli kapıdır. İstanbul Türkiye'nin en büyük havayolu taşıma merkezi ve yıllık yolcu taşıma kapasitesi ortalama 80 milyon ile ülkemizin ulusal ve uluslararası hava taşımacılığı bağlantı ağının merkezidir. Günümüzde ülkemizdeki havayolu taşımacılığının %50'ye yakını İstanbul ilimizdeki iki havalimanından gerçekleştirilmektedir. Mevcut durumdaki bu iki havalimanı İstanbul'un havayolu taşıma kapasitesini kaldıramayacak duruma gelmişlerdir. Bu çalışmamızda temeli 2014 yılında atılan ve tamamlandığında 150 milyon yolcu ve 5.5 milyon ton kargo kapasitesine sahip olacak olan 3. Havalimanı projesinin Türk lojistik sektörü üzerindeki etkileri araştırılacaktır. Araştırma kapsamında mevcut yolcu sayısı kargo miktarı, 3. Havalimanı faaliyete girdiğinde ne kadarlık bir bölümünü üstleneceği ve bu durumun farklı yönleriyle Türk lojistik sektörüne etkileri değerlendirilecektir. Bunun yanında yapımı devam eden 3. Havalimanı projesinin ekonomik ve lojistik açıdan Türkiye havayolu yük ve yolcu taşımacılığının en önemli aktörü olacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: **Lojistik, 3. Havalimanı, Havayolu Taşımacılığı**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sosyal Medyanın KOBİ'lere Ve Girişimciliğe Etkileri

Öğr. Gör. Veli Ahmet ÇEVİK
Hitit Üniversitesi, veliahmetcevik@hitit.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. İsmail GÖKDENİZ
Kırıkkale Üniversitesi, isgokdeniz@gmail.com

Öğr. Gör. Dursun ARSLANER
Hitit Üniversitesi, dursunarslaner@hitit.edu.tr

ÖZET

Geleneksel pazarlama stratejilerinin değiştiği günümüz iş dünyasında, internetin ve sosyal medyanın etkileri daha fazla hissedilmeye başlanmıştır. İnternetin yaygınlaşması ve genç nüfusun büyük çoğunluğunun bilgisayar veya mobil cihazlar vasıtasıyla internete ulaşması işletmeler tarafından daha fazla önem arz etmektedir. İnternet kullanımı her geçen gün artan Türkiye'de internet kullanan kişi sayısı 48 milyondur. Nüfusun %60 ı sosyal medya kullanmaktadır ve Sosyal medyada vakit geçirme süresi günlük 3,01 saattir. Bireysel anlamda bu kadar maruz kalınan sosyal medya KOBİ'lerin cephesinde de etkisini göstermiştir. KOBİ'lerin sosyal medya kullanımı 2013 yılında % 26,7 iken bu oran 2017 yılında % 45,7 oranına çıkmıştır. Televizyon, gazete, radyo ve dergiler gibi geleneksel medya olan tek yönlü yayınların önemi azalırken, internet tabanlı yayınlarla müşterilere ulaşmak daha fazla arzulanan pazarlama yolu olmuştur. Sosyal medyada kullanıcı yorumları ve marka savunuculuğu hem müşteriler hem de işletmeler için çok önemli fırsatlar sunmaktadır. Sosyal medya ortamı, açık iletişim biçimlerine olanak verdiğinden, marka değeri ve marka niteliğini iletmek için güçlü bir yol olarak davranır. Geri bildirim, ürün tanıtımı, ürün geliştirme veya herhangi bir müşteri hizmeti türünde mevcut ve potansiyel müşteriler arasında işbirliği içinde iletişim kurmaya yardımcı olur. Sosyal medya, müşterilerle iletişim için iyi bir vasıta olarak, pazarlama ve iletişimin klasik bir hedefi haline gelebilmektedir.

Günümüzde tüketiciler tepki vererek, markalar, reklamlar, ürünler, tüketim deneyimi konularında bakış açılarını paylaşıyor. Kurumsal değerler de değişmekte ve çalışanların müşterileri ile konuşabilmeleri, onlara daha düzenli bilgi vermeleri, kendilerine daha fazla güvenmeleri ve firmanın taleplerini iyileştirmeleri beklenmektedir. Dolayısıyla, Web 2.0 ile sosyal medyanın uygulanması, işletmeler arası (B2B) satıcıları, alıcıları ve ortakları arasında daha kapsamlı yenilik ve işbirliği için ilginç olanaklara sahiptir. Kobi yöneticileri sosyal medyanın uygulanması yoluyla, ilgili taraflara yenilik ve iş fırsatı yaratmayı teşvik etmek için müşteriler, tedarikçiler ve iş ortaklarıyla olan gelişmiş çevrimiçi işbirliği sayesinde KOBİ'lerin tipik kaynak sınırlamalarını aşma fırsatı buluyorlar.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Kobi, Pazarlama, Girişimcilik,

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İşletmelerde Çokuluslaşmaya Yönelik Stratejiler İçin Bir Önceliklendirme Çalışması

Prof.Dr. Metin DAĞDEVİREN,
Gazi Üniversitesi, metindag@gazi.edu.tr

Öğr. Gör. Aylin ADEM
Gazi Üniversitesi aylinadem@gazi.edu.tr

Prof.Dr. İhsan YÜKSEL

Kırıkkale Üniversitesi, yuksel@kku.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme ile birlikte işletmelerin varlıklarını devam ettirme, rekabetçi pazar koşullarına uyum sağlama ve gelişen dünyadaki pazara hakim olma amaçlarını gerçekleştirmeleri açısından ister hizmet ister mamul üreten işletmelerin çokuluslu yapıya geçişleri bir gereklilik haline gelmiş ve hali hazırda sürecin içinde olan işletmeler için ise çokuluslu yapıya geçme işlemi hız kazanmıştır. Çokuluslu işletmelere ilişkin genel bir tanımlama şu şekilde yapılabilir: 'Genel merkezi belirli bir ülkede olduğu halde, etkinliklerini bir veya birden fazla başka ülkede kendisi tarafından koordine edilen şubeler veya bağlı işletmeler aracılığıyla ve genel merkez tarafından kararlaştırılan bir işletme politikasına uygun olarak yürüten büyük işletmeler'. Çokuluslaşma ile birlikte uluslararası insan kaynakları yönetimi kavramı da öne çıkmakta ve uluslararası mecrada başarılı olan işletmeler ekonomik varlıklarını daha uzun süre ve güvenli bir biçimde sürdürebilmektedir. Bir işletmenin çokuluslu bir işletme olmak için izleyebileceği birbirinden farklı stratejiler bulunmaktadır. Bu stratejilerden bazıları; ihracat, stratejik ittifak kurulması, dış kaynakları kullanma, projeler(şirketler birliği, yap-işlet-devret projeleri) ve kıyaslamaya dayalı gelişme olarak sayılabilir. Çokuluslaşma sürecine girmek isteyen bir işletmenin bu stratejilerden işletmesinin içyapısına ve hizmet ettiği pazara uygun olanı seçmesi ve ilgili strateji üzerinden çalışmalarına devam etmesi kaynaklarını etkin kullanabilmesi, kaynak ülke olarak kendi ülkesini uluslararası platformda tanıtabilmesi ve ülke ekonomisine katkı sağlaması açılarından oldukça önem arz etmektedir. Bu sebeple bu çalışmada çokuluslaşma sürecindeki bir işletme için kullanılabileceği stratejilerden hangisini seçip, kaynaklarını hangi stratejiye yoğunlaştırması gerektiğini belirlemeye yarayan bir önceliklendirme çalışması yapılmıştır. İlgili çalışma Ankara'da faaliyet gösteren bir işletme için uygulanmış ve işletmedeki uzmanlardan belirlenen stratejileri birbirlerine göre kıyaslamaları istenmiştir. Çok kriterli karar verme tekniklerinden birisi ile ilgili stratejiler önceliklendirilmiş ve belirlenen strateji işletmeye sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çokuluslaşma, Karar Verme, İnsan Kaynakları Yönetimi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Otel İşletmelerinin Kurumsallaşma Düzeylerinin Belirlenmesi: Konya Örneği

Doç. Dr. Hüseyin ÇETİN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, hcetin42@gmail.com

Arş. Gör. Zekeriya YETİŞ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, zekiyetis@gmail.com

ÖZET

İşletmeler iç ve dış çevrelerinden etkilenen, durağan yapıda olmayan, faaliyetlerini değişken bir ortamda sürdüren, değişime sürekli açık olması gereken organizasyonlardır. Küreselleşme, rekabetin hızla artması, belirsizlikler, teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler, ekonomide ve dış çevre faktörlerinde yaşanan hızlı değişimler işletmelerin karşı karşıya olduğu tehditlerden bazılarıdır. Bu doğrultuda işletmelerin varlığını devam ettirebilmesinin iç ve dış çevre faktörlerindeki değişimlere uyum sağlayabilmelerine, yeniden yapılanmalarına bağlı olduğu söylenebilir. Bunu sağlayabilecek yönetim araçlarından biri de işletmeler için yaşamsal bir öneme sahip olan kurumsallaşma kavramıdır. Kurumsallaşma, işletmelerin varlığını devam ettirmek, belirsizliklerin etkilerinden korunmak, dış çevreye uyum sağlamak, işletme kaynaklarının verimliliğini ve etkinliğini artırmak amacıyla kişilerden bağımsız, kurallara, standartlara, prosedürlere sahip olarak bir sistem dahilinde yönetilmesi, diğer işletmelerden farklı kendine ait bir kimlik kazanma sürecidir.

Kurumsallaşma, kısaca işletmelerin dış çevreye uyum sağlama çabası olarak ifade edilebilir. Günümüz iş dünyasında kurumsallaşabilen işletmeler ayakta kalabilmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın temel amacı, otel işletmelerinin kurumsallaşma düzeylerinin belirlenmesidir. Nicel araştırma yönteminin benimsendiği çalışmada, Konya ilinde faaliyet gösteren 4 ve 5 yıldızlı otel işletmelerinin yöneticilerine anket uygulanacaktır. Bu amaç doğrultusunda ulusal yazında sıkça kullanılan ve formalleşme, profesyonelleşme, kültürel güç, saydamlık, tutarlılık ve sosyal sorumluluk boyutlarından oluşan bir ölçek kullanılacaktır. Bu boyutlara göre otel işletmelerinin kurumsallaşma düzeyi belirlenecektir. Çalışmada otel işletmelerinin sınıfı, statüsü, faaliyette bulunma süresi gibi özelliklerine göre kurumsallaşma düzeylerinde farklılık olup olmadığı araştırılacaktır. Bununla birlikte otel işletmelerinin kuruluş yılı, personel sayısı, yatak kapasitesi ve işletmenin aile işletmesi olup olmama durumuna göre kurumsallaşma düzeylerinde farklılık olup olmadığı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsallaşma, Kurumsallaşma Düzeyi, Otel İşletmeleri, Konya.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İç Kontrol Sisteminin İşletme Performansı Üzerindeki Etkisi: Otel İşletmeleri Örneği

Arş. Gör. Zekeriya YETİŞ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, zekiyetis@gmail.com

Doç. Dr. Hüseyin ÇETİN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, hcetin42@gmail.com

ÖZET

İşletmeler, organizasyon ve faaliyet yapıları, içinde bulundukları sektör farklı olsa bile varlığını devam ettirme, kar elde etme gibi amaçları gerçekleştirmek için kurulmaktadırlar. Bir işletmenin, amaçlarına ve hedeflerine ulaşabilmesi için, faaliyetlerini planlama, örgütleme, koordinasyon, yürütme ve kontrol fonksiyonları çerçevesinde gerçekleştirmesi ve değerlendirmesi gerekmektedir. İşletmelerde, günümüzün değişen ve gelişen koşullarında, kontrol fonksiyonunun yerini iç kontrol sistemi almıştır. İç kontrol sistemi, faaliyetlerin etkinliği ve verimliliği, muhasebe verilerinin ve finansal tablolarının doğruluğu ve güvenilirliği, mevcut yasa ve düzenlemelere uyumluluğu amaçlarını gerçekleştirmek için işletme yönetimi tarafından benimsenen politikalar ve uygulamalardır. Bu politikalar ve uygulamalar, işletme yönetimi ve çalışanları tarafından yerine getirilir. İşletme faaliyetleri üzerinde yapılan kontroller, işletme performansının değerlendirilmesini sağlamaktadır. Bu açıdan işletme performansı, işletme amaçlarının gerçekleştirilme derecesi olarak ifade edilebilir.

Konuya ilişkin literatür incelendiğinde iç kontrol sistemi ve işletme performansı konularında ayrı ayrı çalışmalara rastlanmakla birlikte, otel işletmelerinde uygulanan iç kontrol sisteminin işletme performansı üzerindeki etkisini inceleyen akademik bir makaleye rastlanılmamıştır. Bu doğrultuda çalışmanın temel amacı, otel işletmelerinde iç kontrol sisteminin etkinliğini değerlendirmek, iç kontrol sistemi unsurlarının (kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim, izleme) işletme performansı üzerinde etkisi olup olmadığını araştırmaktır. Çalışmada nicel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Bu kapsamda İç Anadolu Bölgesinde yer alan, turizm işletmesi belgeli, 4 yıldızlı ve 5 yıldızlı otel işletmelerinin yöneticilerine, muhasebe veya finans bölümü müdür ve çalışanlarına anket uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, iç kontrol sistemi unsurlarından kontrol faaliyetleri ve izleme unsurunun işletme performansı üzerinde etkisi olduğu; fakat kontrol ortamı, risk değerlendirme, bilgi ve iletişim unsurlarının işletme performansı üzerinde etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, otel işletmelerinde iç kontrol sisteminin etkinliğinin ve işletme performansının, otel işletmelerinin sınıflarına (4 yıldızlı ve 5 yıldızlı) ve statülerine göre (bağımsız, ulusal zincir ve uluslararası zincir) farklılık göstermediği, çalışmanın diğer bulguları arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: İç Kontrol Sistemi, İşletme Performansı, Turizm İşletmeleri, Otel İşletmeleri.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

The Impact of Patient Education on Quality of Life of Patients Undergoing Coronary Artery Bypass Grafting (CABG) In The West Bank of Palestine

Assoc. Prof. Mevlüde Karadağ
Gazi University, mevludekaradag@gmail.com

Rebhi Bsharat
Gazi University, ribheb@yahoo.com

ABSTRACT

İşletmeler, organizasyon ve faaliyet yapıları, içinde bulundukları sektör farklı olsa bile varlığını devam ettirme, kar elde etme gibi amaçları gerçekleştirmek için kurulmaktadırlar. Bir işletmenin, amaçlarına ve hedeflerine ulaşabilmesi için, faaliyetlerini planlama, örgütleme, koordinasyon, yürütme ve kontrol fonksiyonları çerçevesinde gerçekleştirmesi ve değerlendirmesi gerekmektedir. İşletmelerde, günümüzün değişen ve gelişen koşullarında, kontrol fonksiyonunun yerini iç kontrol sistemi almıştır. İç kontrol Background: Quality of life (QoL) has emerged as an important concept and outcome in health and health care.

Aims and objectives: The aim of this study was to determine the effectiveness of the health education program to improve QoL of patients with coronary artery bypass graft surgery (CABG) and to reduce the problems encountered after discharge. The objectives were to help patients to develop healthy behavior s to deal properly with the problems caused by the disease and to enhance their QoL after discharge. Design: The study was clinical trial with experimental correlation design.

Methods: Hundred and sixty patients were included in this experimental study and divided into two groups as; the intervention group (n=80) and the control group (n=80). Patients in the intervention group were given planned educational program of booklet and DVD by the research nurse beginning from hospitalization and reinforced at discharge, while the patients in the control group did not receive planned educational program other than the ordinary verbal instructions. The patient data were collected using the"Personal Information Form", "The Home Follow-Up Form after Discharge" and "SF-36 Health Survey" and "effectiveness of the educational program. The forms were used for data collection before and after intervention. follow up after discharge was provided within three intervals; 2 days, 10 days and one month after discharge.

Results: It was found that the mean QoL scores of the patients in the intervention group were higher than in the control group one month after discharge, significant difference was observed between the intervention and control group in all QoL domains ($p<0,05$).

Conclusion: The educational program that consists of booklet and DVD given to CABG patients in the intervention group had a positive impact on the QoL of these patients and on alleviating the problems they encountered. sistemi, faaliyetlerin etkinliği ve verimliliği, muhasebe verilerinin ve finansal tablolarının doğruluğu ve güvenilirliği, mevcut yasa ve düzenlemelere uyumluluğu amaçlarını gerçekleştirmek için işletme yönetimi tarafından benimsenen politikalar ve uygulamalardır. Bu politikalar ve uygulamalar, işletme yönetimi ve çalışanları tarafından yerine getirilir. İşletme faaliyetleri üzerinde yapılan kontroller, işletme performansının değerlendirilmesini sağlamaktadır. Bu açıdan işletme performansı, işletme amaçlarının gerçekleştirilme derecesi olarak ifade edilebilir.

Konuya ilişkin literatür incelendiğinde iç kontrol sistemi ve işletme performansı konularında ayrı ayrı çalışmalara rastlanmakla birlikte, otel işletmelerinde uygulanan iç kontrol sisteminin işletme performansı üzerindeki etkisini inceleyen akademik bir makaleye rastlanılmamıştır. Bu doğrultuda çalışmanın temel amacı, otel işletmelerinde iç kontrol sisteminin etkinliğini değerlendirmek, iç kontrol sistemi unsurlarının (kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim, izleme) işletme performansı üzerinde etkisi olup olmadığını araştırmaktır. Çalışmada nicel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Bu kapsamda İç Anadolu Bölgesinde yer alan, turizm işletmesi belgeli, 4 yıldızlı ve 5 yıldızlı otel işletmelerinin yöneticilerine, muhasebe veya finans bölümü müdür ve çalışanlarına anket uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, iç kontrol sistemi unsurlarından kontrol faaliyetleri ve izleme unsurunun işletme performansı üzerinde etkisi olduğu; fakat kontrol ortamı, risk değerlendirme, bilgi ve iletişim unsurlarının işletme performansı üzerinde etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, otel işletmelerinde iç kontrol sisteminin etkinliğinin ve işletme performansının, otel işletmelerinin sınıflarına (4 yıldızlı ve 5 yıldızlı) ve statülerine göre (bağımsız, ulusal zincir ve uluslararası zincir) farklılık göstermediği, çalışmanın diğer bulguları arasında yer almaktadır.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, LAW AND POLITICS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İbn-i Haldun Perspektifinden Kamu Maliyesi

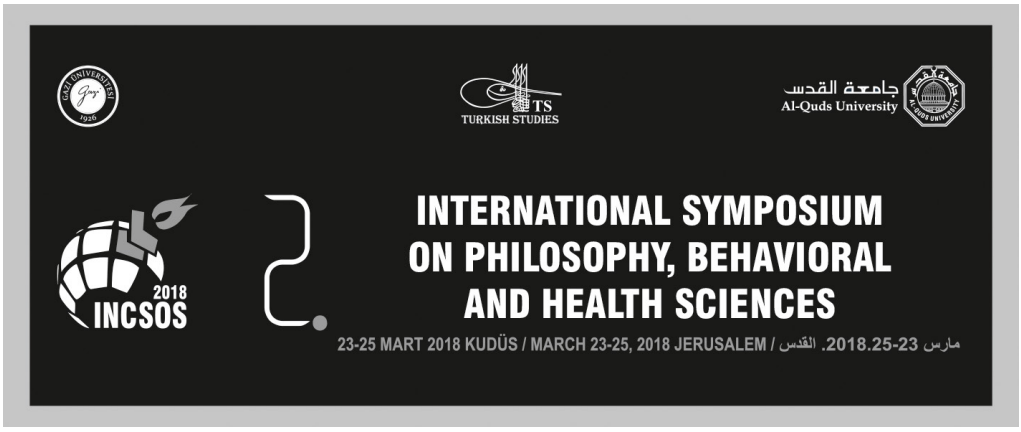
Yrd. Doç. Dr. İsmail CİĞERCİ
Afyon Kocatepe University, icigerci@aku.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Kemal ÇELİK
Recep Tayyip Erdoğan University, kemal.celik@erdogan.edu.tr

ÖZET

Ortaçağ İslam-Arap düşünürü olan İbn-i, Haldun, tarih, sosyoloji, felsefe, iktisat ve siyaset bilimi üzerinde çalışmalarda bulunmuş, bu çok yönlü kişiliği sayesinde yaptığı gözlemleri ve düşünceleriyle dönemini etkilemiştir. İbn-i Haldun'un bu fikirleri günümüzde de önemini korumuştur. İbn-i Haldun'un Kıtabu'l-ber" adındaki tarih kitabına giriş olarak düşündüğü Mukaddime adlı kitabı onun en ünlü eseridir. Mukaddime adlı eserin dünyada büyük bir öneme sahip olmasının edenleri arasında evrensel insan karakterini ön plana koyması ve İbn-i Haldun'un çalışmalarında gözlemci metodu izlemesi, insan ve toplum hayatında rol oynayan faktörleri sıralamaktan ziyade bunların derinliklerini inerek anlamağa çalışmasıdır. Bu eser tarih, sosyoloji, eğitim, ilahiyat, felsefe, iktisat, maliye, toplumsallaşma, devletlerin kurulusu ve yıkılısı, coğrafyanın insanlar üzerindeki etkileri gibi konuları içermektedir. İbn-i Haldun çalışmalarıyla sosyal bilimcilerin kurucuları arasında görülmüş ve mali olayları dünya bilim tarihinde ilk defa bilimsel olarak ele alarak bunları açık ve basit bir şekilde bizlere yansıtmıştır.

Bu çalışmada İbn-i Haldun'un mali olaylara (kamu harcamaları, vergiler ve Bütçe) bakış açısı incelenmeye çalışılacaktır. Mali olayların öznesi durumunda olan toplumsal yapı ve devletin varlığı konuları öncelikli olarak İbn-i Haldun'un bakış açısıyla izah edilecek ve daha sonra kamu harcamaları, vergiler ve devlet bütçesi konuları hakkında bilgi verilecektir. Son olarak da Arz Yönlü İktisatçıların vergiler konusundaki görüşüyle arasındaki benzerlik üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: **İbn-i Haldun, Kamu Maliyesi, Mali Sosyoloji**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2018
INCSOS
2.
INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL
AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018 مارس

2019
INCSOS

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kayıp Parçalar; Adana Yahudileri, Kültür ve Mekan

Asst. Prof. Dr. Safiye İrem Dizdar
Mersin University, iremdizdar@mersin.edu.tr

ÖZET

"Yahudi" terimi, belli hafıza biçimlerine, kültürel kodlara, ilişkilenme veya kopuş biçimlerine işaret eden bir kelime niteliğindedir. Sınırları kolayca çizilememekte aynı zamanda coğrafi ve kişisel olarak çeşitli anlamlar kazanabilmektedir. "Yahudi olmak" devlet içinde azınlık olma, azınlığın kendi içinde azınlık olma, gibi anlamı değişkendir. Türkiye'de Yahudi olmak deneyiminin, bulunduğu coğrafyadaki din ve diller ile olan ilişkisi, algılama ve algılanma biçimleri, yerel ve yerel ötesi dinamiklerin bir araya geliş şekilleri ile bağlantılı olduğu görülmektedir.

Yüzlerce yıldır yaşadıkları topraklarda nüfusları hızla azalmakta olan ve artık bugün yaklaşık 20 bin kişiden oluştuğu tahmin edilen Yahudiler, Türkiye toplumunda küçük bir cemaattir. Bugün çoğunluğu İstanbul'da yaşayan Yahudilerin, küçük bir kısmı da İzmir'de yaşamaktadır. Oysa Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Trakya'nın birçok kentinde ve özellikle Batı Anadolu'nun kent ve kasabalarında büyük bir Yahudi nüfusu bulunmaktaydı.

Anadolu'da yerleşik Yahudi cemaatlerinin nüfus açısından en küçüklerinden bir tanesi Adana Yahudi cemaatidir. Tarihte kökleri Kilikya dönemine kadar uzanan Adana yahudileri altıncı yüzyılda "millet" ve "sinagog"a dayalı bir cemaat yapısını muhafaza etmekteydiler. Ancak daha sonraki yıllarda buradaki yahudi varlığı azalmıştır. Tarihçi Avram Galante "nin ifadesine göre; 19. Yüzyılda Anadolu'nun çeşitli şehirlerden gelmiş olan Yahudiler Adana'da yaşamakta ve ticaretle uğraşmaktaydılar. Ancak nüfus yoğunluğuna göre Adana'da yaşayan Yahudi varlığına ancak yirminci yüzyılın başında rastlanmaktadır.

Çalışmanın konusu, Adana'da yaşayan yahudiler hakkında çeşitli kaynaklardan derlenen ve çoğu arazi çalışmalarına dayanan verilerin kültürel durum, kentsel mekanlar, aileler, meslekler ve toplumsal ilişkiler başlığında aktarımını içermektedir.

Anahtar Kelimeler: **Adana yahudileri, azınlık, kültür, yaşam.**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Üniversite Öğrencilerinin, İnterneti Haber Alma Aracı Olarak Kullanımı; Karabük Üniversitesi Örneği

Asst. Prof. Dr. Mustafa İNCE
Karabük University, mince7@hotmail.com

Lec. Mevlüt Can KOÇAK
Karabük University, mevlutcankocak@karabuk.edu.tr

ÖZET

İnsanoğlu var olduğu ilk zamanlardan beri 'öğrenme' (haber alma) ihtiyacı duymuştur. Bu öğrenme ihtiyacının karşılanması ise teknolojik gelişmeler doğrultusunda şekillenmiştir. Yazının bulunması, matbaanın icadı ve elektronik devrim bu süreçte temel dönüm noktaları olmuştur. Yakın zamana kadar gazete, televizyon ve radyolar haber almada önemli kitle iletişim araçlarıydı. Günümüzde ise insanların meydana gelen olaylardan ya da gelişmelerden anında haberdar olma ihtiyacı ve isteği ortaya çıkmıştır. İnsanların bu ihtiyaç ve beklentisini karşılama yeteneği sayesinde internet, bugünün egemen kitle iletişim aracına dönüşmüştür. İnternetin bu egemenliğinde, şüphesiz, gençlerin özellikle cep telefonları sayesinde internet ve sosyal medya aracılığıyla günlük, saatlik ve hatta anlık haberlere ulaşma imkânı bulmaları etkili olmuştur. İnternetin ve bu bağlamda farklı haber mecralarının giderek yaygınlaşmasına rağmen, doğru, tarafsız ve güvenilir haber sağlamada önemli eksikliklerin olduğu problem olarak görünmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı gençlerin (üniversite öğrencilerinin) haber almada interneti ve sosyal medyayı kullanma ve haber kaynağı olarak internete güvenme düzeylerinin incelenmesidir. Bu kapsamda gençleri temsilen belki de kitle iletişim araçlarını, özellikle interneti en çok kullanan kesim olan üniversite öğrencileri örneklem olarak alınmış ve araştırma yöntemi uygulanmıştır. Çalışmada, Türkiye'nin (2014, LYS sonuçlarına göre) en çok tercih edilen on üniversitesinden biri olan Karabük Üniversitesi öğrencilerine bir anket çalışması düzenlenmiş ve çalışmanın sorularına cevaplar aranmıştır. Araştırmaya göre üniversite öğrencilerinin tamamına yakını haber alma aracı olarak interneti ve sosyal medyayı kullanmaktadır. Yine araştırmaya katılanların çoğu internette yer alan haberlere orta düzeyde güven duymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, üniversite öğrencileri, internet kullanımı

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Edward Said ve Sürgünlüğün Felsefi Grameri

Asst. Prof. Dr. Feyza Şule GÜNGÖR
Necmettin Erbakan University, feyza_sule@hotmail.com

ÖZET

Sürgünlük, yerinden edilme imgesini en canlı haliyle yaşatan zorunlu bir göçtür. İnsanın kendi yerindeliği (topos) ve kendi yerinden başka yerde olma (heterotopos) ikilemi, sürgünle birlikte bir varoluş sorunu haline gelmektedir. İnsanın ait olduğu topraklardan çıkarılması, sadece yersel bir dışlama değil, varlığını kesintili/süreksiz bir varlık durumu olarak askıda bırakan bir hayat tarzının da dayatılmasıdır. Yerinden edilmişlik, kaybolmuşluk ve yönünü tayin edememenin getirdiği kaygı ile yeni bir yerde yaşamını devam ettirmenin zorunluluğu sürgünün zorlu varoluş mücadelesidir.

Bu çalışma ile kovma tarihinin yeniden yazıldığı çağımızın en önemli sorunlarından biri olan sürgünlük, Edward Said ve çalışmaları bağlamında değerlendirilecektir. Bu bağlamda Edward Said'in hem sürgünlük üzerine teorik çalışmaları, hem de kendi evinde yabancılaştırılan ve ötekileştirilen Filistinliler için "karşı tarafa" sembolik olarak taş atması eylemi felsefi bir çerçevede tartışılacaktır. Bu tartışmanın amacı, bir düşünce adamının çağının vicdanı olmak adına mülksüzleştirme ve tersine sürgün zulümlerine karşı zamanının sesi olabileceğini çağdaşlarına hatırlatmaktır.

Anahtar Kelimeler: **Edward Said, Sürgünlük, Varoluş, Felsefe, Ötekilik.**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25 مارس 2018.

Trump'ın, Kudüs'ü İsrail'in Başkenti Olarak Tanımasının Türk Basınındaki Yansımaları

Asst. Prof. Dr .Mustafa İNCE
Karabük University, mince7@hotmail.com

ÖZET

Yüzyıllardır üç semavi din için kutsal kimliğe sahip olan Kudüs, korunması ve sahip çıkılması gereken bir bölgedir. Türkiye dışında, gerekli önem ve çabanın pek gösterilmediği Kudüs'ün, ABD başkanı Donald Trump tarafından İsrail'in başkenti olarak tanınmasıyla birlikte konuyla ilgili birçok ülkeden farklı tepkiler ve uyarılar gelmiştir. Bu karara ilişkin en sert, en ciddi ve en kararlı tepki Türkiye Cumhuriyeti hükumeti tarafından verilmiştir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Kudüs'ü 'kırmızı çizgimiz' diye tanımlamış ve ABD başkanının kararını tanımadığını açıklamıştır. Olay, bütün dünya olduğu gibi ülkemiz basınında da geniş yer bulmuştur. Basının olaylara bakışı, genellikle toplumun bakışına dönüşmektedir. Bu bağlamda medyanın olayları ele alış biçimi kamuoyu oluşmasında, kamuoyunun birleşmesinde ve kamuoyunun harekete geçmesinde önem arz etmektedir. Medyanın bu olay karşısındaki tutumu sayesinde kamuoyu oluşması sağlanmış, başta Türkiye olmak üzere dünyanın birçok yerinde alınan bu karara yönelik tepki gösterileri düzenlenmiştir. Bu çalışmada, Türkiye'de yayınlanan ve en yüksek tiraja sahip 5 ulusal gazetede, ABD başkanı Donald Trump'ın, 6 Aralık'ta açıkladığı Kudüs kararına ilişkin yapılan haberlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın literatür kısmında kitle iletişim araçlarının toplum üzerindeki etkisi ve kitle iletişim araçlarının işlevlerine değinilmiştir. Çalışmanın araştırma (inceleme) kısmında ise Türkiye'de ulusal düzeyde yayınlanan yüksek tirajlı gazetelerin, (5 ulusal gazete) Trump'ın Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanımasından sonraki 3 gün boyunca manşetleri ve birinci sayfalarında yer alan Kudüs ile ilgili haberler incelenerek analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara göre, incelenen gazetelerin tamamı ABD başkanının açıklamalarından sonraki ilk gün Kudüs'ü manşet yapmışlardır. Yine çalışmadan anlaşıldığı üzere gazeteler özellikle ilk günkü manşetlerinde çok sert bir dil ve üslup kullanmışlardır. Çalışmada ayrıca, söz konusu gazetelerin 3 gün boyunca Kudüs'ü birinci sayfalarında haberleştirdikleri gözlemlenmiştir

Anahtar Kelimeler: **Kudüs, Trump, basında kudüs, başkent Kudüs**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Examination of Childhood Traumatic Experiences and Suicide Probability in University Students

Assoc. Prof. Dr. Hatice Demirbaş
Ankara Gazi Üniversitesi, hdemirbas@gazi.edu.tr.

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to examine the prevalence and characteristics of suicidal behavior and to evaluate the relationship between some demographic and background factors, suicide probability with traumatic experiences in university students.

Method: Participants were 647 students who admit to Faculty of Education. Students were investigated with the Childhood Trauma Questionnaire, Suicide Probability Scale and Sociodemographic Form. Pearson's correlation analyses, independent t-test, Kruskal-Wallis Anova, chi square and multivariate logistic regression were used to evaluate data.

Results: Among students, 18.3% had history of suicide attempt/plan/ideation. There were statistically significant differences between means of childhood traumatic experiences sub scores according to sex and with and without history of suicide attempt/plan/ideation. Positively moderate correlations were found between traumatic experiences and suicide probability subscales (r= .173 to r=. 460, p=.01). Risk factor on suicidal behavior was having had emotional abuse and neglect (OR=1.029, 95%CI: 1.003-1.056).

Discussion: According to this study results, boys had more childhood traumatic experiences than girls. Childhood traumatic experiences are relation to suicide probability. Therefore, families must be educated about negative consequences of emotional abuse and neglect in child rearing.

Key words: **Childhood trauma, university students**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Özkıyım

Assoc. Prof. Dr. Hatice Demirbaş
Ankara Gazi Üniversitesi, hdemirbas@gazi.edu.tr

ÖZET

Özkıyım, kişinin bilerek ve isteyerek yaşamına son vermesidir. Bireyin sadece kendisini öldürmesi olmayıp öldürme olayından uzun zaman önce başlayan bir süreç olduğudur. Kişiyi, yakınlarını ve toplumu birçok açıdan etkileyen bir ruhsal sorundur. Çok boyutlu olarak ele almak doğru bir yaklaşımdır: psikolojik, toplumsal, mesleksel, felsefi. Özkıyım davranışı; özkıyım düşünceleri, girişimleri, tamamlanmış özkıyımlar olarak sınıflandırılmaktadır. Özkıyımlardaki ortak uyaran dayanılmaz bir ruh acısıdır. Özkıyımlar bireyin yaşam boyu başetme çabalarıyla büyük bir tutarlılık gösterir. Özkıyım, dünyadaki ölümlerin % 0.4-0.9'unu oluşturur. Son 50 yılda dünya genelinde %60 artmıştır. 15-34 yaş arası en önemli 3. ölüm nedenidir. Girişimler, tamamlanmış özkıyımlardan en az 10-30 kat daha fazladır. Tamamlanmış özkıyımlar erkeklerde kadınlardan 2-3 kat fazladır. Türkiye İstatistik Kurumunun 2015 verilerine göre Türkiye'de ölümle sonuçlanan özkıyım sayısı 3211'dir. O yıl içinde özkıyımların %72.7'sini erkekler, % 27.3'ünü kadınlar oluşturmaktadır. Türkiye'de özkıyım hızı 2015 yılında 100 binde 4,11'dir. Özkıyım için risk faktörleri; sosyodemografik, klinik, durumsal ve ailesel risk faktörleri olarak ele alınabilir. Risk faktörlerini bilmek, koruyucu ve önleyici çalışmalar yapmak açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: **Özkıyım, özkıyım girişimi, özkıyım risk faktörleri**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

İbn Sina'ya Göre Duygu

Prof. Dr. Nurten GÖKALP
Ankara Gazi Üniversitesi , gokalp@gazi.edu.tr

ÖZET

980-1037 yılları arasında yaşayan İbn Sina bilim, özellikle tıp ve felsefe alanındaki çalışmaları ile sadece Türk İslam düşüncesini değil Batı düşüncesini de şekillendirmiş büyük Türk düşünürüdür. Mantık, metafizik ve felsefe dışında tıp, filoloji, matematik, astronomi fizik gibi pek çok alanla ilgili eserleri bulunan İbni Sina'nın özellikle metafizik alanındaki etkisi önemlidir. İnsanın asıl cevherinin ruhu olduğunu ve bedenden ayrıldıktan sonra da ruhun varlığını devam ettirdiğini savunan İbni Sina'nın duygular hakkındaki görüşleri insanın ruh beden birlikteliğinin psikoloji, ahlak, bilgi ve metafizik düzlemdeki yansımasına dayanmaktadır. Ona göre, ruh tinsel bir cevher olup bedenin organlarına dağılmış olarak bulunur. Organlarında bir şeyi duyumsadığında, öfkelendiğinde ya da heyecanlandığında ruh ile beden buluşur. Bu beraberlik Platon'dan beri etkili olan ruhun üçlü bölünümü görüşü ile bağlantılıdır. İbni Sina bu bölümlenmeyi nefs'e dayalı olarak yapar. Burada nefs maddi cismin sahip olduğu kuvvetler bütünü ve canlıların ortak prensibi olarak anlaşılır. İnsani nefsin temel ilkesi olan akıl, duyguların anlaşılmasında belirleyicidir. Duygulara yönelik incelemedeki yönlendirici kavram ise mutluluktur. İbn Sina, mutluluğu insan yaşamının amacı olarak gördüğünden bu amaca ulaşma yolunu çizmekte ve mutluluğun çözümlemesini yapmaktadır. İbn Sina'ya göre mutluluk ya da en üst haz iyilikten kaynaklanan bir durumdur. En iyi, en çok tercih edilen; en çok tercih edilen, en iyi olandır denilebilir. Mutluluğun mutlak boyutu ise duygusal yücelme ancak mistik çaba ile anlamlı hale gelebilir. Ama mutluluğa asıl katılım bu dünyadan sonraki hayatta gerçekleşecektir. Bu bildiride İbni Sina'nın duygulara dair değerlendirmeleri ve ilgili kavramlar yukarıdaki çerçeve dâhilinde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: **İbn Sina, duygu, insan, nefs, mutluluk**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kişicilik ve Muhammed İkbal

Prof. Dr. Nurten GÖKALP
Gazi Üniversitesi gokalp@gazi.edu.tr

ÖZET

Felsefede 'kişi olmak' deyimi kişiliğe çok önem veren bir düşünce hareketinin temel kavramı olarak belirlenir. 'Kişi olmak' insanların ortak olarak sahip oldukları temel özelliklerin kullanılmasına dayalı bir boyut olarak önemli ve değerlidir. Dolayısıyla kişi olmanın kendisi bir değer olarak konulmaktadır. Gerçek ve yüksek bir değer olarak 'kişi olmak' insan hayatı için bir önemli bir amaç olmaktadır.

Öte yandan Kişicilik (Personalizm) terimi bir felsefi akım olarak popülerliğini yirminci yüzyılın başlarında elde etmiş olan, genel olarak kişiliğe çok önem veren düşünce hareketini açıklamak için kullanılmaktadır. Metafizikte ise şahsın ontolojik esas ve böylece kişiliğin temel açıklayıcı prensip olduğu bir felsefi sistem ya da bakış açısı olmaktadır. Geniş anlamda kişiliği, değerler, epistemoloji ve metafiziği de içine alan problemlere anahtar yapan bir düşünce biçimidir.

Bu anlamda pek çok teist inançlar ve idealist görüşler kişici özellikler taşımaktadır. Ancak teist inançlar arasındaki farklılıklara bağlı olarak ortaya çıkan kişici görüşler de farklılıklar gösterir. Yani Hristiyan inancını temel alan kişicilik ile İslamiyet'i temel alan kişicilik farklıdır.

Bu bağlamda görüşlerini değerlendireceğimiz Muhammed İkbal'e (1877-1938) göre, insan hayatını, kendi dışında bağımsız bir hakikat olan âlemdeki sürece bağlı olarak sürdürür. Bu hayat fıtrata uygun olarak sürekli hareket eden ve değişen kişilerde mükemmele doğru gelişme halindeki bir hayattır.

Düşüncelerini temelde Kur'an'a ve klasik İslam kaynaklarına dayandıran İkbal'e göre insan ile ilgili olarak Kur'an'ı Kerim'de üç şey gün gibi açıktır:

1. İnsan Allah'ın seçtiği en iyi yaratıktır.
2. İnsan bütün kusurlarına rağmen Allah'ın yeryüzündeki naibi ve temsilcisi kılınmıştır.
3. İnsan kendisini tehlikeye atarak kabul ettiği hür kişiliğin emanetçisidir.

Bu düşüncelerin şu ayetlerden sırası ile açıkça çıkarılabileceğini ifade eden İkbal, insanın kişiliğinin önemine ve bu kişiliği oluşturmada insanın sorumlu kılındığına işaret etmektedir.

Bu bildiride İkbal'in İslam inancına dayandırarak şekillendirdiği kişici görüşlerine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kişicilik, Muhammed İkbal, İslam,felsefe

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

20. Yüzyıl Azerbaycan Felsefesi Tarihi Araştırma Konusu Olarak

Assoc. Prof. Dr. Gemer MÜRŞÜDLÜ
Bakü Devlet Üniversitesi, g.murshudlu@gmail.com

ÖZET

Felsefi fikirler kendi içerik ve anlamlarına göre tarih ötesi yapıya sahip olsalar da, nedensiz oluşmamışlar ve şekillendikleri belirli bir dönemin sosyal-politik ve kültürel koşullarıyla bağlantılıdırlar. Bu anlamda çağdaş felsefe de, son yüzyılın ve yeni binyılın ilk yıllarının koşullarından etkilenir ve modern toplumun istek ve sorunlarını yansıtmak zorundadır. Bu bağlamda yaklaşılınca, Azerbaycan'ın 20. yüzyıldaki sosyal-kültürel gelişim özelliğinin de felsefi bakış açısının birbirinden keskin şekilde farklı olan yönlerini belirlediği tarihi gerçekliktir. Araştırmada Azerbaycan'ın 20. yüzyıldaki sosyal felsefi düşüncesinin gelişimi niteliksel açıdan üç farklı aşamada ele alınmıştır: 1. yüzyılın başından 20`li yıllara kadar olan dönem; 2. 1920-1991 yılları (Sovyet dönemi); 3. 1991'den günümüze kadar olan (veya Sovyetler sonrası dönem) dönem. Bu bölünme, geçen yüzyılda Azerbaycan'ın sosyal-politik, ekonomik ve kültürel durumunun özgünlüğü ile koşullanmıştır. Konuya ilişkin literatüre bakıldığında, ilk, yani 1920 yılına kadar olan dönem ile ilgili çalışmalara rastlanılsa da, sonraki dönemler, özellikle de Sovyet dönemi yeni metodoloji ilkelere dayanan bilimsel araştırma konusu olmamıştır.

Bu nedenle de, araştırmada geçtiğimiz yüzyıl Azerbaycan sosyal-felsefi fikrinin tarihi gelişim aşamalarını analiz etmek ve onların çağdaş felsefi düşüncenin gelişimini etkileme imkânlarını incelemek problem olarak ele alınmıştır. Araştırmanın amacı 20. yüzyıl sosyal-felsefi fikrinin ana yönlerine tarihsellik prensibi ile ve objektif yaklaşımı sağlamaktır. Özellikle de Sovyet dönemi felsefesine tek taraflı negatif tutum değiştirilmeli, felsefenin siyasallaşması ve Marksizm-Leninizm kalıbına getirilmesi eleştirilmekle birlikte, o dönemde faaliyette bulunmuş felsefe araştırmacılarının çalışmaları, onların felsefi düşünce tarihimizin öğrenilmesi alanındaki katkıları doğru değerlendirilmelidir. Araştırmada tarihsellik, hermeneutik ve karşılaştırmalı analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Çalışmada 20. yüzyılın, Azerbaycan'ın toplumsal-felsefi fikrinin gelişiminde önemli etkiye sahip olan ünlü ulusal ideologlarımızın ve felsefe araştırmacılarımızın faaliyette bulunduğu bir dönem olduğu ve bu dönemdeki Azerbaycan felsefesi tarihinin daha sistemli bir şekilde araştırılmasının mühim olduğu sonucuna varılıyor.

Anahtar Kelimeler: **Azerbaycan, Felsefe, 20. Yüzyıl, Sovyet Dönemi**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

The Empowerment of Nafs and Morality in Ikhwan al-Safa

Res. Assist. Sema BOLAT
Hitit University, semabolat@hitit.edu.tr

Abstract

Ikhwan al-Safa is a consisted group of various philosophers occured in Basra who established their philosophical foundation on moral development and providing its reflection on society. According to them, what raises human being from stage of bashar to stage of divine is rehabilitation of Nafs. They constitude this moral construct by using scientific and philosophical method. Their purpose is to teach the ones who seek to reach the knowledge of Divine Wisdom, truth of things and to provide rehabilitation of their nafs by doing so. This is only possible through providing the development of morality and the enforcement of the nafs, the deepening of science and enduring all kinds of troublesome doubts.

In this study, nafs Notion and its features, powers and levels, the education process of rehabilitation of nafs that must be passed in order to reach eternal happiness will be examined by focusing the thougts of Ikhwan al-Safa.

Key Words: Ikhwan al-Safa, nafs, moral, rehabilitation

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Bitmeyen Şiddet: Trafikte Yol Verme(me) Nedeni İle Yaşanan Şiddet Olayları

Assist. Prof. Dr. Aysel GÜNİNDİ ERSÖZ
Ankara Gazi University, ayselersoz@gazi.edu.tr

ÖZET

Şiddet kavramı sertlik, sert ve katı davranış, kaba kuvvet kullanma olarak tanımlanır. Şiddetin temelinde insanları sindirmek, korkutmak için yaratılan olay ya da girişimler bulunmaktadır. Günümüzde bireyler bir şiddet sarmalında yaşamaktadırlar. Aile içi şiddetten, teröre, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetten, eğitim kurumlarındaki öğrencilere ve öğretmenlere kadar uzanan bir dizi şiddet gündelik hayatın bir parçası haline gelmiştir. Aile içi şiddet, aile kurumu içinde, aile üyelerinin, çoğunlukla kocadan eşine ve çocuklarına, anneden çocuklarına yönelik olarak gerçekleşmektedir. Türkiye'nin son dönem gündeminde oldukça yer tutan sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olgusu başka bir gerçekliği anlatmaktadır. Güvenlik güçlerine ve sivil halka yönelik öldürme amaçlı terör eylemleri. Aslında baktığımızda toplumun bir minyatürü olan aileden, tüm topluma veya tersten söylemek gerekirse toplumdan başlayıp aileye doğru gidildikçe her aşamada şiddet olayları ile karşılaşılmaktadır.

Bu şiddet türlerinden birisi de son yıllarda gözle görülür bir artışın yaşandığı trafikte yol verme(me) nedeniyle yaşanan şiddet olaylarıdır. Bu gerçek toplumun her katmanında şiddetin bir sorun çözme yöntemi olarak meşru hale gelerek yaygınlaşmasının sonucudur. Şiddetin gözle görülür bir biçimde artması farklı disiplinlerin farklı açıklamalar getirmesine de yol açmıştır. Sosyoloji bilimi açısından baktığımızda toplumsal bir olgu olan şiddetin sosyal, kültürel, ekonomik, hukuki, psikolojik vb. nedenleri ve sonuçlarının bulunmaktadır.

Şiddet olaylarının artmasında topluma şiddetin nasıl sunulduğu, nasıl kabul gördüğü önemlidir. Çünkü kabul gören şiddet de meşrudur. Hatta şiddet genellikle bir yaşam biçimi olarak benimseniyorsa sorun olarak görülmez ve sorun çözmenin bir aracı olarak onay görür. Geleneksel toplumlarda iç ve dış göçler, kültür kaymaları, kuralsızlık (anomi) nedeniyle uyumsuzluklar ve sorunlar yaşanmaktadır. Yabancılaşma, kendini boşlukta hissetme veya değersizleşme duyguları ile beslenen toplu öfke, toplumun alt kesimlerinde ani şiddete dönüşebilmektedir. Kısaca modernleşme, kentleşme, işsizlik gibi sosyolojik olgular, artan araç sayısı, araba sürmeyi, rakiplerine üstün gelme fırsatı sağlayan bir yarış olarak algılanmasına neden olmaktadır. Ayrıca, kavga, kaba güç kullanma gibi bazı erkeklik özelliklerinin toplumca onay verilmesi, kalıcı bir şiddet kültürünün oluşmasına, şiddetin yapısallaşmasına neden olmaktadır. Modern yaşamın dayattığı zaman baskısı, trafik tıkanıklığı, günün belli saat ve haftanın belli günlerinde trafikte yaşanan yoğunluk şiddeti körüklemektedir. Denetim eksikliği ve cezaların caydırıcılığının olmaması, trafik kuralları bir kez çiğnendiğinde herhangi bir yaptırımla karşılaşılmaması kuralların ihlal edilme oranını artırmaktadır. Bu durumda kurallara uyan bireylerde ani öfke patlamaları yaratabilmektedir.

Bu bildiride, Gündelik hayatta sıklıkla karşılaşılan bir şiddet biçimi olan trafikte yaşanan şiddet olayları üzerine multidisipliner bakış açısı ile bir tartışma yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, trafik şiddeti, şiddet kültürü

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Kostokondral Kalsifikasyonun Yaş ve Cinsiyet İle İlişkisi: Türkiye Örneği

Lec. Zekeriya LEK
Hitit University, zekeriyalek@hitit.edu.tr

Prof. Dr. İ. Nadir GÜLEKON
Gazi University, inadir@gazi.edu.tr

ÖZET

Kostokondral kalsifikasyon, arteriosklerozis, tüberküloz ve diğer enfeksiyonlar, beslenme, metabolik mineral değişimi ve endokrin hastalıkları gibi olgularla ilişkilendirilen kostal kıkırdakta meydana gelen kireçlenmelerdir. Bu kireçlenmeler, bireyin yaşam kalitesini düşürmektedir, ancak hem teşhisi, hem de tedavisi konusunda günümüzde literatürde yeterli bilgi mevcut değildir. Son yıllarda radyoloji alanındaki ilerlemeler sayesinde, kostokondral kalsifikasyonların görüntülenmesi olanakları daha da artmıştır. Bu amaçla, Orta Anadolu'da bulunan Çorum ilindeki 2226 erişkin hastanın PA akciğer grafikleri incelenerek, kalsifikasyon dereceleri ve şekillerinin yaş ve cinsiyete göre değişimi incelenmiştir.

Çalışma sonuçlarına göre; yaş ilerledikçe kalsifikasyon derecelerinin arttığı, yaş gruplarına göre bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Kalsifikasyon şekli de yaşa göre şekilsizden çizgisele doğru değişmekte olup, yine gruplar arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Cinsiyete göre ise kadınların erkeklere kıyasla daha düşük kalsifikasyon derecelerine sahip olduğu ve bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Yine kadınlarda kalsifikasyon şekli daha çok noktasal ve şekilsiz olarak görülürken, erkeklerde çizgisel kalsifikasyon çoğunluktadır. Gruplar arasındaki bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0,05$). Kalsifikasyon dereceleri ve şekillerinin cinsiyete göre bu farklılığının ilişkisel tarama modeline göre testinde ise; kalsifikasyon şekilleri ile dereceleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ve ters yönde ilişki bulunmuştur ($r=-0,233$; $p<0,01$).

Anahtar Kelimeler: Kostokondral Kalsifikasyon, Yaş, Cinsiyet

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Trauma in Spradon Byzance Population: Anthropological Approach

Assist. Prof. Dr. Mustafa Tolga ÇIRAK
Hitit University, mtolgacirak@hitit.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Ayşegül ŞARBAK

Assist. Prof. Dr. Asuman ÇIRAK

ABSTRACT

As a result of the Anthropological and Archaeological excavations, skeletal remains of people living in that area can be reached. From these skeletal remains, it is possible to obtain many different information about the society. Paleopathology, a science that investigates diseases in the past, provides important information about the populations that have lived in the past, about health care and cultural structures. The health stractures of populations that have lived in the past periods is revealed by examining the pathological case such as disease and injury reflected in the bones. Trauma is one of the most common pathologies in ancient times. The traumas seen in ancient people show the daily activities of those populations, occupational groups, cultural habits, relations with each other. Causes of traumas include falling, banging, bumping, or double battles during the war. The subject of the work consists of skeletons obtained from the ancient city of Spradon located in Avcılar county of Istanbul province. In the study conducted, the individuals belonging to the Spradon Ancient City dated to the Byzantine Period were examined in terms of trauma. As a result of the paleopathological analysis, trauma was detected in 5 individuals. When individuals with trauma were examined, trauma was observed in the skull of 2 individuals, 1 in male and 1 in female. Two separate male fractures were found in the tibia and fibula and one fracture in the clavicle of the female. It is thought that fractures detected in tibia, fibula and clavicula due to the impact of traumas in the skulls of individuals are the result of falling.

Key Words: **Trauma, Paleopathology, Spradon Antiq City, Byzantium**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

A Rare Skull Cult: Balatlar Church Sample

Assist. Prof. Dr. Mustafa Tolga ÇIRAK
Hitit University, mtolgacirak@hitit.edu.tr

Prof. Dr. Gülgün KÖROĞLU
Mimar Sinan Güzel Sanatlar University, gkoroglu@msu.edu.tr

ABSTRACT

The skull cult is one of the burial rituals that go as far as the Neolithic period. The skull of the deceased person is separated from his body and kept in a separate place. In addition, some applications can be made on the skull in some cases. These processes are called skull cult. It is thought that this application was made to give importance to the person who died. According to the importance of the deceased in the society, skull cult is applied. Skeletons have been found that show the skull culture in many ancient settlements of Anatolia on different periods. The skull, which was the subject of study, was found in the Balatlar Church in Sinop province center. Balatlar Church was used from Late Rome to Early Byzantine, Seljuk and Ottoman times. The writing skull, which is the work subject, is dated to the Late Ottoman Period. The written skull belongs to the male individual at the age of 55. In the frontal region of the skull, the name of the person was scratched and the skull was kept in a separate room within the churc. The skull's other body bones have not yet been found because they are buried separately. It is very important to excavate the name of the person on the skull if a close date is required. Because of the skull cultures seen in different regions on Anatolia, the process of writing articles on the skull is not seen. There are very few examples in the world.

Key Words: Skull Cult, Balatlar Church, Late Ottoman

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

The Role of Hospital Information System (HIS) on the Improvement of Pharmaceutical Care Services in Palestinian Public Hospitals

Raya SAWALHA
Ankara University, sawalha@ankara.edu.tr

Prof.Dr.Afsun Ezel ESATOĞLU2
Ankara University, esatoglu@health.ankara.edu.tr

ABSTRACT

The pharmacy profession has gone through several shifts in practice from compoundingtodispensing, to clinical pharmacy, and finally, to pharmaceutical care. Pharmaceutical care is responsible for the provision of drug therapy for the purpose of achieving definite outcomes that improve a patient's quality of life.Implementation of pharmaceutical care has been reported to be hindered by logistical barriers such as inability to access patients' medical records. Using the Hospital Information System (HIS) helps health care professionals in general and hospital pharmacists in specific to have access to patient's medical recordsand to document their work.

The main purpose of this study is to find out the effect of using the Hospital Information System in Palestinian public hospitals in the West Bank on improving the pharmaceutical care services provided by hospital pharmacists, by having access to patient's medical record throughout the system and their ability to document their work throughout specific area on the system. This study is descriptive in which pharmacists working in 13 Public hospitals in the West bank \Palestine were interviewed.Pharmacists were interviewed about having access to patient's medical records, documenting their interventions, relating the findings with having or not having a HIS.

Although HIS has been entered recently into the Palestinian public hospitals, some hospitals are still not used to the system.Many hospital pharmacists are practicing pharmaceutical care intentionally, their interventions efforts are not being documented, as a result not noticed by other health care professionals and decision makers. Some hospital pharmacists are writing their notes, documenting their interventions throughout the nursing note in the HIS, and not having a specific area in the system to document their interventions and efforts.

Key Words: Hospital Information System (HIS),Pharmaceutical Care, Documentation

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Larendevî'nin Mecmâ-i Tıb Adlı Eserinde Geçen Halk Bilimi Unsurları

Lec. Mücahit AKKUŞ
Hitit Üniversitesi, mucahitakkus@hitit.edu.tr

ÖZET

Osmanlı Türkçesi dönemi tıp kitaplarının bolca yazıldığı bir dönemdir. Bu çağlarda hastalıkların tedavisiyle uğraşan birçok kişi olmuştur. Hekimler, bilgi ve tecrübelerini kitaplara aktarmıştır. Böylelikle hem öğrencilerine faydalı olmuşlar hem de gelecek nesillere önemli katkılar sağlamışlardır.

Mecma-i Tıb, Osmanlı döneminde yazılan eserlerden bir tanesidir. Eserin yazılış tarihi tam olarak bilinmemektedir. Tahminen 17. yüzyılın başlarında yazıldığı düşünülmektedir. Manzum olarak kaleme alınan eserde aruz ölçüsü kullanılmıştır. Bu dönemde farmakoloji (ilaç bilimi) alanında yazılmış önemli bir eserdir. Zamanın meşhur tabiplerinden olan Derviş Larendevî tarafından yazılmıştır. Türkiye'nin çeşitli kütüphanelerinde nüshaları bulunmaktadır.

Halk bilimi, bir milletin asırlar boyunca oluşturduğu ortak birikimidir. Bu birikim hem maddi hem manevi olabilir. İşte tüm bu zenginliği içine alan bir bütün olarak halk bilimi terimi karşımıza çıkmaktadır. Gelenek ve göreneklerden halk oyunlarına, atasözlerinden halk hikâyelerine, giyim kuşamdan yemek çeşitlerine varıncaya kadar çok geniş bir alanı kapsamaktadır.

Bu çalışmada yukarıda bahsedilen eser olan Mecmâ-i Tıb, halk bilimi ögeleri açısından incelenecektir. Bu eser, zamanında yazılmış bilimsel bir tıp metnidir. Ancak hekim Larendevî, daha anlaşılır olmak için eserini halkın anlayacağı bir tarzda yazmıştır. Hastalık isimleri, ilaç yapımı, kullanılan araç-gereçler, bitkiler için kullanılan terimler, deyimleşmiş (kalıplaşmış ifadeler) vb. birçok unsur eserde yer almaktadır. Çalışmada bu şekilde bir sınıflandırmaya gidilerek eserde geçen halk bilimi unsurları ortaya çıkarılacaktır. O dönemlerde yazılmış diğer tıp metinleriyle de karşılaştırma yapılarak çalışma desteklenecektir. Bunların yanında o zamandan günümüze bu kullanımlar Anadolu'da hala devam etmekte midir, bu söz varlığının ne kadarı unutulmuş, ne kadarı yaşatılmaktadır, gibi hususlar tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Tıp, Halk Bilimi, Mecmâ-i Tıb**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Aile Değerleri Bağlamında Yaşlının Değeri

Assoc. Prof. Dr. Ayşe Canatan
Gazi Üniversitesi, canatan@gazi.edu.tr

ÖZET

Aile, toplumun temel kurumlarından biridir. Sosyologlar aileyi toplumun en küçük birimi ve aynası olarak ele almaktadır. Toplumsal değişmenin gözlendiği birim olarak aile gerektiğinde bir çok ihtiyaca cevap verebilen bir özelliğe sahiptir. Aile içindeki roller, içinde bulunulan çağa göre değişiklik göstermekle birlikte kökten bir değişme sözkonusu değildir.Toplumsal bir kurum olarak ailenin esas işlevi topluma üye kazandırmak ve sosyalleşmenin gerçekleşmesini sağlamaktır. Ailenin üyeleri herbiri ayrı değer atıflarına sahiptir ve toplumun yansımasıdır.

Aile üyelerinin devam eden rolleri ve değişen rolleri dikkate alındığında geniş aileden çekirdek aileye geçiş bir sosyal değişme olarak ele alındığında ailede yaşlının rolünü de etkilemiştir. Modern toplum 20.yüzyılda ürettiği fayda bağlamında yaşlıya, toplumdan kopma, rolsüzlük rolü verirken, yaşlıları bir alt kültür grubu olarak ta değerlendirmiştir. Günümüzde ise kendi çekirdek ailesi içinde yaşayan yaşlıların uzayan yaşam beklentisi ile toplumda daha uzun süre sağlıklı ve aktif kalabilmeleri konusunda bir yaklaşım içinde değerlendirildiği dikkate alınırsa yaşlıların rolsüzlükten çok sayıda role yönlendirildiği, toplumsal yaşamın içinde olduğu, kuşaklar arası aktarımın bir tarafı olarak kültürel öge olarak değerlendirildikleri görülmektedir.

Günümüzde yaşlı ve aile ilişkisi bağlamında yapılan bir çok araştırmada yaşlıya en yakın sosyal ilişki ögelerinin yaşlının ailesi olduğu, yaşlanınca kimlerle yaşamak istersiniz sorusuna "ailemle birlikte" cevabının verilmesi ve yaşlının bakıma ihtiyaç duyduğu durumlarda ise çeşitli kurumsal bakım biçimlerine göre ilk sırada ailenin bakım verdiği dikkati çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, aile değerleri, ailede roller, yaşlılar, yaşlının değeri

TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

Medyanın Gözüyle Kadın Cinayetleri

Assist. Prof. Dr. Aysel GÜNİNDİ ERSÖZ
Ankara Gazi University, ayselersoz@gazi.edu.tr

ÖZET

Birleşmiş Milletler dokümanlarında kadınlara yönelik şiddet, "ister kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayalı eylemler olarak tanımlanmıştır. Fiziksel, duygusal, cinsel ve ekonomik türleri bulunan kadına yönelik şiddetin en uç noktası kadın cinayetleridir. Türkiye'de her gün kadınlar eşleri, eski eşleri, sevgileri, eski sevgileri, platonik âşıkları, aile üyesi diğer erkekler, hatta tanımadıkları erkeklerce katledilmektedirler. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun verilerine göre sadece 2017 yılında 409 kadın cinayete kurban gitmiştir. Bunun kadar önemli bir diğer nokta ise kadın cinayetlerinin artma eğilimi göstermesidir.

Kadınlara yönelik cinayetlerin temelinde toplumsal cinsiyet rolleri bulunmaktadır. Yani, kadınlar sırf toplumsal cinsiyetlerinden dolayı öldürülmektedirler. Kadın cinayetlerinin medya tarafından haberleştirilmesi de cinsiyetçi öğeler içermektedir. Tipik olarak kadınların haberlere konu olma nedeni ile erkeklerin haberlere konu olma nedenleri cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Öncelikle kadınların haberlere konu olabilmesi için "mağdur" olması gerekmektedir. Bu nedenle, kadınlar cinayet kurbanı olduklarında medyanın yoğun ilgisine maruz kalmaktadırlar. Ancak, medya kadın cinayetleri haberlerini bir rutin olarak, sıradan, normal, basite indirgeyerek sunmakta ve kadının cinsiyet rollerini yeniden üretmektedir. Medya kadın cinayetlerine yönelik haberleri sunarken, kadının mağdur kimliğini öne çıkarmakta, cinayeti işleyenin işsiz olması, borcu olması, psikolojik sorunları olması gibi gerekçeler aklamaya yönelik cinsiyetçi söylemler kullanmaktadır. Kadın cinayetlerinin hukuki, insanı, ahlakı yönleri nerdeyse haberlerde hiç yer almamaktadır. Bu yönüyle medya kadın cinayetlerinin nedeni olmasa da sorunun çözümünü zorlaştırmaktadır. Medya kadının korunması gerektiği yargısını pekiştirirken, şiddeti normalleştirmekte, meşrulaştırmakta, "boşanan" kadının eski eş karşısında çaresiz olduğu yargısını güçlendirmektedir.

Bu bildiride, her geçen artma eğilimi gösteren kadın cinayetlerinin haberleştirilmesi tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, kadın cinayetleri, medya ve şiddet

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Enterferansiyel Akımın, Kronik Mekanik Bel Ağrılı Hastalarda Depresyon ve Fiziksel Performans Üzerine Etkisi

Lec. Ahmet Payas,
Hitit Üniversitesi, fiyopayass@gmail.com

Assist. Prof. Dr. Kubilay Karacif
Hitit Üniversitesi, kubilaykaracif@hitit.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Ayla Çağlayantürk
Hitit Üniversitesi, drayla1976@hotmail.com

Lec. Emre Yamaner
Hitit Üniversitesi,emreymnr@hotmail.com

ÖZET

Bel ağrısı; gelişmiş ve gelişmekte olan pek çok ülkede yaygın bir ağrı sebebi olup kayda değer fiziksel, psikolojik ve ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Bel ağrısının çok uzun sürmesi hastaların günlük yaşam aktivitelerinde azalma ve bozulmalara sebep olur. Bu durum üzüntü, çaresizlik duygularının yerleşmesiyle devam eder. Çalışmamızda vakumlu elektrotla enterferansiyel akım uygulanmasının mekanik bel ağrısı hastalarda ki depresyon ve fiziksel performans üzerine etkisi araştırılmıştır.

Toplam 44 hasta rastgele iki gruba ayrılmış olup ilk 22 kişi fizik tedavi uygulamaları ikinci 22 kişiye ise fizik tedavi uygulamaları yanında vakum elektrot ile enterferansiyel akım uygulaması yapılmıştır. Her hastaya tedavi öncesi ve sonrası fiziksel fonksiyonları değerlendirmek için Modifiye Obwestry Bel Fonksiyonel Yetersizlik Skalası, psikolojik değerlendirme için Beck Depresyon testi yapılarak sonuçları SPSS programı ile analiz edilmiştir.

Yapılan değerlendirme sonucunda, Beck Depresyon Testi ve Modifiye Obwestry Bel Fonksiyonel Yetersizlik Skalası değerlerinde tedavi öncesi ve sonrası değerlerin farklarına göre fizik tedavi uygulamaları ile tedavi görenler ve fizik tedavi uygulamaları yanında vakum elektrot ile enterferansiyel akım tedavisi görenler arasında fark olduğu ve bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Çalışmamızda fizik tedavi uygulamaları ya da yanında vakum elektrot ile enterferansiyel akım uygulaması bel ağrısını azaltarak hastalarda var olan üzüntü ve çaresizlik duygularını azalttığı, yaşam kalitelerini arttırdığı bununda hastalardaki psikolojik durumu düzelttiği saptanmıştır. Kronik mekanik bel ağrılı hastalarda fizik tedavi uygulamaları yanında vakum elektrot ile enterferansiyel akım uygulaması yapılan hastalarda test ve anket sonucuna göre depresyonu azaltmada ve fiziksel performans arttırmada daha etkili yöntem olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kronik bel ağrısı, Modifiye Oswestry Bel Fonksiyonel Yetersizlik Skalası, Beck Depresyon, elektroterapi, fizyoterapi

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

The Impact of Patient Education on Quality of Life of Patients Undergoing Coronary Artery Bypass Grafting (CABG) In The West Bank of Palestine

Dr. Rebhi Bsharat
Nursing, Lecturer at Ibn Sina College for health science (ISC), ribheb@yahoo.com,

Assoc. Prof. Dr. Mevlüde Karadağ
Gazi University, mevludekaradag@gmail.com

ABSTRACT

Background: Quality of life (QoL) has emerged as an important concept and outcome in health and health care.

Aims and objectives: The aim of this study was to determine the effectiveness of the health education program to improve QoL of patients with coronary artery bypass graft surgery (CABG) and to reduce the problems encountered after discharge. The objectives were to help patients to develop healthy behavior s to deal properly with the problems caused by the disease and to enhance their QoL after discharge. Design: The study was clinical trial with experimental correlation design.

Methods: Hundred and sixty patients were included in this experimental study and divided into two groups as; the intervention group (n=80) and the control group (n=80). Patients in the intervention group were given planned educational program of booklet and DVD by the research nurse beginning from hospitalization and reinforced at discharge, while the patients in the control group did not receive planned educational program other than the ordinary verbal instructions. The patient data were collected using the"Personal Information Form", "The Home Follow-Up Form after Discharge" and "SF-36 Health Survey" and "effectiveness of the educational program. The forms were used for data collection before and after intervention. follow up after discharge was provided within three intervals; 2 days, 10 days and one month after discharge.

Results: It was found that the mean QoL scores of the patients in the intervention group were higher than in the control group one month after discharge, significant difference was observed between the intervention and control group in all QoL domains (p<0,05).

Conclusion: The educational program that consists of booklet and DVD given to CABG patients in the intervention group had a positive impact on the QoL of these patients and on alleviating the problems they encountered.

Key Words: Patient Educational, Quality of Life, Discharge Problems, Coronary Artery Bypass Graft Surgery.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Sporcularda Renklerin Etkilerinin Performanslarına Yansıması

Prof. Dr. Faruk YAMANER
Hitit University, yamanerf@hotmail.com

Prof. Dr. Gülten İMAMOĞLU
19 Mayıs University gulteni@omu.edu.tr

ÖZET

Dünya Kupası, Euro veya Şampiyonlar Ligi gibi uluslararası etkinlikleri, dünyanın neredeyse her köşesinde takip edilen kültürel kimliklerden oluşan bir vitrindir. Spor alanında kullanılan renkler genelde kırmızı, mavi ve beyaz renklerdir. Renkler konusunda yayınlanmış araştırmalar, ilgili kitaplar, internetteki yazılar okunduğu zaman pek çok çelişkili, net olmayan, anlaşılması güç yorumlar, tanımlar ve kavramlarla karşılaşılmaktadır. Özellikle futbol branşında tişört, şort ve tozluklarda bu renklerin ağırlıkta olduğu bilinmektedir. Bazı futbol takımları kendi ulusal bayrak renklerini değil de bu renkleri veya bu renklerle oluşturulan kombinasyonları tercih ettikleri görülmüştür. Renklerin insan psikolojisini etkilediği için sporcuları da etkileyeceği ve performanslarında az veya çok etkileri olacağı düşünülmektedir. Renklerin doğru kullanımı üretkenliği artırabilir ve görsel yorgunluğu minimaliz edebileceği düşünülmektedir. Bu nedenle çalışmada sporcularda renklerin etkilerinin performanslarına yansımasının araştırılması amaçlanmıştır.

Sonuç olarak renklerin spor alanlarında sporcular tarafından değişik amaçlarla kullanıldığı görülmektedir. Sportif performansı artırabileceği yönünde yaygın inanış bulunmaktadır. Renklerin spor alanında giyilen kıyafetlerde ilgi çekme, değişiklik ihtiyacı hissetme yanında performansı artırma, hedefi bulma, dinlenme ve toparlanma gibi olumlu sonuçları olabildiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Sporcu, Renk

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk Üniversitelerinde Kültürel Çalışmalar Alanının Kurumsallaşması

Assoc. Prof. Dr. Erdal AKSOY
Ankara Gazi University, erdalaksoy@gazi.edu.tr

ÖZET

Kültürel Çalışmalar, 1960'lı yıllarda İngiltere'de kültüre eleştirel ve multi-disipliner yaklaşan bir proje olarak Birmingham Çağdaş Kültürel Çalışmaları olarak başladı. Daha sonra İngiliz Kültürel Çalışmaları olarak bir bilim dalı olma arayışına girmiştir. Başlangıçta İngiliz Kültürel Çalışmaları dikkatini kendi dönemlerinin sorunları üzerinde yoğunlaştırmış ve kültür politikası üzerinde çalışmıştır. Türkiye'de kültürel çalışmaların kurumsallaşma serüveni, Batı kültür ve uygarlığının kültürel çalışmalara ilişkin öğretim ve teori pratiği ile pa¬ralel ilerlemiştir. Bu paralellik tarihsel olarak bir eşzamanlılığı işaret et¬memekte, kültürel çalışmalar pratiği Türkiye'de Batı pratiğine göre geri¬den takip edilmektedir. Bu açıdan Türkiye'de kültürel çalışmalar pratiği, gerek kurumsallaşma ve gerekse teorik/disipliner bir sorgulamaya yö¬nelme anlamında Batı takipçiliği ile belli bir yön kazanmıştır. Türkiye'de kültürel çalışmaların kurumsallaşması tarihsel açıdan Batı'dan farklı olarak 1990'lardan sonrasına denk düşer ve kendisine Batı dilleri/filoloji özellikle İngiliz dili ve edebiyatı bölümleri içinden bir çıkış bulmuştur. Gerek kurumsallaşma gerekse literatür açısından kaynaklar Batı dilleri¬ni/filolojiyi işaret etmektedir. Bu açıdan filolojilerin kültürel çalışmaların temel odağı içerisinde olduğu ve daha çok İngiliz-Amerikan kültürleri li¬teratürünün aktarılması biçiminde geliştiği söylenebilir. Bu aktarımın da yapısı ve yöntemi tartışmalıdır. İlk süreçte Batı dilleri kökenli akademis¬yenler tarafından meydana getirilen yayınlar çoğunlukla Batı aktarmacılığı şeklinde gelişmiştir. Dolayısıyla kültürel çalışmalar Türkiye'de İngiliz-Amerikan Dili ve Edebiyatı Bölümlerinin etkisiyle Anglosakson ağırlıklı bir yapı kazanmıştır. İlk olarak Sabancı Üniversitesi'nde 1999 yılında lisans ve ardından yüksek lisans düzeyinde, Bilgi Üniversitesi, Boğaziçi Üniver¬sitesi ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde yüksek lisans düzeyinde son olarak Şehir Üniversitesi'nde yine yüksek lisans düzeyinde kültürel çalış¬malar programları oluşturulmuştur. Bu programlar öğrencilere lisans ve yüksek lisans düzeyinde diplomalar vermektedir.

Anahtar Kelimeler: **İngiliz kültürel çalışmalar, kültürel çalışmalar, Türk üniversiteleri, Batı medeniyeti, kurumsallaşma**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Fen Bilimlerinin Sosyal ve Etik Boyutu

Prof. Dr. Faruk GÖKMEŞE
Hitit Üniversitesi, fgokmese@gmail.com

ÖZET

Sadece fen bilimlerini içeren bilim tanımı "kanıtlar kullanılarak doğal olgular hakkında sınanabilir açıklamalar ve öngörülerin tespiti ve bu yollarla elde edilen bilgi" şeklindedir. Macar asıllı bilim felsefecisi Imre Lakatos'un belirttiği gibi "Bilim felsefesi olmadan yapılan bilim tarihi kör, bilim tarihi olmadan yapılan bilim felsefesi ise boş bir girişimdir." Bilimin ne olduğunu bilmeden onun ürünlerini kullanan insanlığa, bilim adına yapılacak her şey akılcılık açısından uzak kalacaktır. Khun'a göre bilim toplumu, bilimde varılan en son aşamayı daima ulaşılabilecek en iyi aşama olarak göstermek eğilimindedir. Bu eğilim ise bilim tarihini buna göre geriye doğru tekrar yazarak tahrif etme alışkanlığını getirmektedir. Bilim adamları kendi alanlarında "paradigma" olarak bilinen bir düşünce modeli oluşturabilir. Her zaman yemek kitabı kullanır gibi sadece bir dizi işlemin izlenmesi bilimsel başarıyı garanti etmeyecektir.

On dokuzuncu yüzyılın sonuna doğru birçok bilim insanı artık tüm bilimsel buluşların yapıldığını, geriye birkaç ufak problem ve fiziksel değerleri çok daha hassas bir şekilde ölçebilecek aletlerin yapımının kaldığına inanıyordu. Yirminci yüzyılın başında devrim niteliğinde iki sav ortaya atılmıştır. Einstein tarafından önerilen görelilik kuramı bizim zaman ve uzay hakkındaki fikirlerimizi değiştirmekle kalmayıp klasik fiziğin boyutlarını ultra hızlar ile astronomik uzaklıklara taşımıştır. Planck tarafından ortaya konulan yeni kuantum kuramı ile klasik fizik arasındaki temel fark şudur: Klasik fizik bir sistemin sahip olabileceği enerji miktarı için bir sınırlama getirmezken, kuantum kuramı bu enerjiyi belirli değerlerdeki özel paketler şeklinde sınırlandırmıştır. Bilimsel gelişmelerde yeni bir çığır açabilmek için yeni değerler dizisi oluşturulması gerekmektedir. Bu ise ancak fen bilimlerinin sosyal boyutunu göz ardı etmeyen, doğru ve gerçek arasındaki farkı özümsemiş bilim insanlarının başarabileceği bir uğraştır. Bu çalışmada fen bilimlerinin sosyal ve etik boyutu bu çerçevede ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilim Felsefesi, Bilim Etiği, Fen Bilimleri, Sosyal Boyut, Eğitimin Rolu

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY,
BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 23-25 مارس 2018

Lumbal-Servikal Disk Herniasyonu Tanılı Hastaların Özürlülük Düzeyleri ve Yaşam Kalitelerinin İncelenmesi

Lec. Kadirhan Doğan
Kapadokya Üniversitesi, kadirhan.dogan@kapadokya.edu.tr

Lec. Mahmut Yaran
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, mahmutyaran@gmail.com

Lec. Deniz Tuğyan Ayhan
Kapadokya Üniversitesi, deniz.ayhan@kapadokya.edu.tr

ÖZET

Amaç: Disk herniasyonu (fıtıklaşma) günlük yaşam aktivitelerini ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen ve toplumun genelinde görülen omurga dejenerasyonudur. Bel, boyun ve az da olsa sırtta görülebilen fıtıklar iş gücü kayıplarına, ağrı ve olası kas zayıflıkları nedeniyle hareket kısıtlığına, kronik durumlarda ise depresyona yol açabilir. Çalışmamızda disk herniasyonunun bel ve boyun bölgelerinde görülmesinin özür düzeyleri ve yaşam kalitesi üzerine etkilerinin incelenmesi hedeflenmiştir.

Metot: Çalışmaya toplam 70 tanılı hasta alındı. 35 tane lumbal disk herniasyonu (LDH) tanılı hastaya Oswesrty Disability İndeksi (ODİ), 35 tane servikal disk herniasyonu (SDH) tanılı hastaya Boyun Disability İndeksi (NDİ) ve her iki gruba da yaşam kalitesi değerlendirmesi için Kısa Form-12 (SF-12) uygulandı. Anketler hastalar kliniğe ilk müracaat ettiklerinde ve tedavi başlamadan yapıldı. Sonuçlar SPSS programı ile değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya katılanların %50'si (n=35) LDH, %50'si (n=35) SDH tanılıydı. Çalışmaya katılanların n=55'i kadın, n= 15'i erkekti. Çalışmaya katılanların yaş ortalamaları 47,65±14,05 yıldı. LDH tanısı alan bireylerin ODI puan ortalamaları 53,31±18,85 iken SDH tanılı bireylerin NDI puan ortalamaları 39,31±13,91'di. LDH tanısı alan bireylerin SF12 fiziksel komponent ortalamaları 31,22±7,50, ruhsal komponent ortalamaları 32,34±10,68'di. SDH tanısı alan bireylerin SF12 fiziksel komponent ortalamaları 35,07±6,77, ruhsal komponent ortalamaları ise 32,25±9,39 idi. LDH tanılı bireyler ile SDH tanılı bireylerin ODI-NDI puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark varken ($p<0,001$), SF12 fiziksel puanları arasında ($p=0,460$), ve ruhsal puanlar arasında ($p=0,673$) anlamlı bir farklılık yoktu.

Sonuç: Elde edilen verilere göre LDH tanılı hastaların özürlülük derecesi, SDH tanılı hastalara göre daha fazladır. Yaşam kalitesi kıyaslamasında LDH tanılı hastalar ile SDH tanılı hastalar arasında fiziksel ve ruhsal puanların arasında bir fark olmadığı, hastaların hastalıklarından benzer derecede etkilendikleri sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Lumbal disk herniasyonu, Servikal disk herniasyonu, Oswestry Diability İndeksi, Neck Disability İndeksi, SF-12

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY,
BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

Üniversite Öğrencilerinin Çok Katlı Bina ve Gökdelenler Hakkındaki Düşünceleri

Prof. Dr. Serdar SAĞLAM
Ankara Gazi University, sersaglam2@yahoo.com

ÖZET

On sekizinci yüzyılın ikinci yarısından itibaren çimentonun icadı ve inşaatlarda çeliğin kullanılmaya başlamasının ardından çok katlı binaların inşası mümkün olmuştur. Öncelikle Amerika Birleşik Devletlerinde inşa edilen yüksek binalar daha sonra Avrupa ve dünyanın diğer ülkelerinde hızla yaygınlaşmıştır. Ortaya çıktıkları andan itibaren tartışma konusu olan çok katlı bina ve gökdelenler hızlı kentleşme sürecinin akabinde Türkiye'de de kentlere hâkim olmaya başlamıştır. Bu tartışmaların odağında kent estetiği ve toplumsal ilişkiler çerçevesindeki konular yer almaktadır.

Bu metin, yazarın 2014 - 2015 Öğretim Yılı Bahar döneminde Gazi Üniversitesi, Kimya Mühendisliği bölümü öğrencilerine verdiği "TOS 208 Türkiye'nin Toplumsal Yapısı Dersinin" final sınavındaki sorulardan biri olan "büyük kentlerimizde hızla yaygınlaşan çok katlı binalar ve gökdelenler hakkında düşünce üretiniz" şeklindeki suale verilen cevaplardan yola çıkılarak hazırlanmıştır. Tebliğ metninde sınava katılmış bulunan altmış sekiz öğrencinin yazılı sınav kâğıtlarından bu konudaki görüş ve tutumlarına ilişkin cevaplar tasnif edilerek değerlendirilmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Üniversite öğrencileri, çok katlı bina, gökdelen**

TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Düzce Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Tarafından Takibi Yapılan Madde Bağımlısı Gençlerin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Tabanı

Prof. Dr. Y. Mustafa KESKİN
Abant İzzet Baysal University, mustafa611968@hotmail.com

ÖZET

Madde bağımlılığı günümüz dünyasında en sık görülen evrensel sosyal problemlerden biridir. Öyle ki madde bağımlısı olan bireylerin sayısı dünya ölçeğinde hızla artmakta, bu bağlamda devletler madde bağımlılığıyla mücadelede çeşitli önlemler almaktadır. Bu önlemlerden birisi de madde bağımlısı olan hükümlü ve tutukluların denetimli serbestlik mekanizmasıyla rehabilite edilerek yeniden topluma kazandırılmasına katkıda bulunmaktır.

Çalışma Düzce Denetimli Serbestlik Müdürlüğü tarafından takibi yapılan 18-29 yaş aralığındaki madde bağımlısı gençlerin sosyoükültürel ve ekonomik tabanı ile sosyal çevrelerinin gençlerin madde kullanma davranışları üzerindeki etkisini problem edinmiştir. Araştırmanın amacı; madde bağımlılığı ile sosyo-kültürel ve ekonomik taban ve sosyal çevre arasındaki ilişkinin niteliğini anlamaktır.

Araştırmanın verileri saha araştırması kapsamında Düzce Denetimli Serbestlik İl Müdürlüğü tarafından takibi yapılan 18-29 yaş aralığındaki madde bağımlısı gence Ocak-Şubat 2018 tarihleri arasında uygulanan 95 anket formundan elde edilmiştir

Anahtar Kelimeler: **Madde, Madde Bağımlılığı, Denetimli Serbestlik**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Küresel Dinamikler Bağlamında Dünden Bugüne Kadın ve Aile

Assoc. Prof. Dr. Süleyman DOĞAN
Yıldız Teknik Üniversitesi, sudogan@yildiz.edu.tr

ÖZET

Kadınların modern dünyaya dahil oluşu, ekonomik özgürlüklerini elde etmelerine dayanır. Bu nedenle tarihsel süreçte kadın işgücünden bahsetmek gerekmektedir. Kadınlar, tarihsel süreç içinde, her dönemin şart ve niteliklerine göre değişen biçim ve statülerde çeşitli ekonomik faaliyetlere katılmış olmalarına karşın, ilk kez Sanayi Devrimi ile birlikte, "ücretli" olarak ve "işçi" statüsü altında çalışma yaşamı içinde yer almışlardır. Kadınların modern dünyada babalar ve kocalar karşısında elde ettikleri bu ekonomik, hukuksal ve simgesel bağımsızlık, bireysellik ve tam vatandaşlık, evlilikten sakınmayı ya da evliliğe son vermeyi imkanlı kılması kadınları bir kurum olarak evliliğe daha az bağımlı hale getirmiştir. Modernist paradigma toplumsal yaşantının birbirini takip eden evreler halinde 'daha iyi'ye doğru ilerlediğini varsayar. Fakat görünen o ki bu varsayım, yaşam pratikleriyle aşikar bir tezat oluşturmaktadır.

Bu çalışmada küresel bağlamda tecrübe edilen teknolojik, ekonomik ve demografik değişim ve etkileşimler neticesinde bugünkü tanımına bürünen kadın ve ailenin evriminin ardında yatan nedenleri çeşitli açılardan analiz etmek ve bu durumun doğurduğu sonuçları değerlendirmek amaçlanmaktadır. Kadın ve aile kavramının önemini idrak ederek geri dönüşü olmayan bir noktaya gelmeden evvel sahip olduğumuz/olacağımız aile kurumumuzu iyileştirmede ve muhafaza etmede gereken tedbirleri almanın yolları araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Küresellik, Dünden bugüne, Kadın, Aile**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Yasanın Temeline Dair Formel ve Dini Yaklaşımlar

Res. Assist. Nur Betül Atakul
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi nurbetulakin@yahoo.com

ÖZET

Polisi inşa etmek için bir takım tabii dürtülerinden vazgeçmesi gereken insanoğlunun bunu nasıl başarabileceğine dair teoriler pek çok beşeri uğraşın temel meselesidir. Bunların en önemli hareket noktası toplumu birlikte tutan yasanın temel dayanaklarının ne olduğudur.

Bu çalışma ethosu kuran yasanın kökenine dair sorular soracaktır, ancak esas meselemiz kökene neyi koyarsak koyalım esas olanın ahlaki öznenin tekil durumlarda bu yasaya göre nasıl yargıda bulunabildiği olacak. Bu sebeple yasayı, onu örflere ya da yerleşik hukuk sisteminin tanıdığı kurallara indirgemekten sakınarak, bir prototipin hareket ilkelerini verebilecek temel külli kaideler olarak ele alacağız. Yasanın temellerinin tüm insanlar için erişilebilir olması gerektiğinden yola çıkacağız. Bu gerekliliğin dini, kültürel, vs. farklılıkları ortadan kaldırmaya yönelik, yine totaliter bir yapıya bürünmesi muhtemel kozmopolit bir topluma evrilmek mecburiyetinin olmadığının altını çizeceğiz.

Burada iki mümkün kaynak üzerinde durmaya çalışacağız: Tanrı ve otonomos olarak akıl. Tanrının yasanın kaynağı olduğuna dair iddia hem dinlerin hem Sokrates-Platon geleneğinden başlayarak pek çok filozofun etiğe dair temel savı olmuştur. Yasanın aklın ürünü olduğu iddiası da felsefe tarihi içerisinde çokça savunulmuştur. Biz faydacı-akılcı teorileri bir kenara bırakacak ve koşulsuz ve formel kaideleri ahlakın temeline koyan Kantçı düşüncenin temellendirmesine referansta bulunacağız. Kant'a göre ahlaki özne, her tekil olay için formel bir yasadan hareketle yargıda bulunan kişidir. Çalışmamızın ikinci kısmında bu ahlaki öznenin yargılama edimi ile yasanın tanrısal bir kaynaktan geldiğine inanan ve buna göre eyleyen öznenin yargılaması arasındaki benzerliğe işaret edeceğiz. Çünkü tanrısal buyruğa uygun eyleme çabası da külli kaideleri aramak mecburiyetindedir. Dini sistemlerde bu, vahyi ve peygamberi anlamak için bir takım metotlar geliştirmekle neticelenmiştir. Böylece vahiyle inanana aktarılan yasa önce külli kaidelere çevrilir sonrasında her tekil olayda yargı vermek mümkün hale gelir. Yasanın kökeninden bağımsız olarak, bireylerin yasaya uygun hüküm verme mecburiyeti söz konusudur. Burada yasanın kökeni ne olursa olsun aklın sıhhatli hüküm verme kabiliyeti önem kazanır.

Anahtar Kelimeler: Yasa, Kant, Din, Otonomi, Yargılama Yetisi

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

The Discovery of New Anticancer Drugs is one of the Most Important Health Issues in the World Wide

Assist. Prof. Mohammed M. A. Hawash
An-Najah National University, Mohawash@najah.edu

Abstract

Cancer still one of the most leading causes of death in the world wide and according to the last reports of WHO about 20 million new cancer cases and 13 million cancer-related deaths are expected in 2030, because of that we need a great effort in the discovery of new novel anticancer drugs. These new analogues or derivatives can be isolated from natural sources or form a chemical synthesis, the traditional approaches to the treat the cancer depend on surgery, radiotherapy, and chemotherapy, and according to the medicinal reports the chemotherapy is still the main procedure in the cancer cure or treatment till nowadays. During our researches the drugs which reach the clinical trials usually could not reach the market or the FDA approval because they have problems like toxicity, drug resistance and bioavailability, so there is a great effort to find safer, more effective and less side effect anticancer drugs.

Nowadays effort in the anticancer drug discovery is the working on the drug selectivity on the abnormal cells nether than the normal ones, so the new compounds selectively should attack the cancerous cells that have an over expressions. These over expressions to divide more new abnormal cells rapidly is activated by special proteins, so the inhibition of these proteins is our drug target, when the targeted protein is recognized, the discovery procedures of the new chemical compounds will start in a scientific steps.

Key Words: **Cancer, anticancer , chemotherapy.**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Intervention Thresholds for Osteoporosis in Palestinian Postmenopausal Women: A Step Towards Developing Osteoporosis Guidelines in Palestine

Akram Kharroubi

Ibrahim Ghannam

Hisham Darwish

Elias Saba

Abstract

Introduction: Osteoporosis is a progressive systemic skeletal disease characterized by low bone mass with a consequent increase in fragility fracture. The aims of this study are to identify Palestinian postmenopausal women who are at high risk for fracture and to identify intervention thresholds that could be used to develop guidelines for diagnosis and treatment of osteoporosis. The use of bone mineral density (BMD) to assess fracture risk has been shown to have high specificity but low sensitivity which indicates that most fragility fractures will occur in women who do not have osteoporosis. Therefore, other risk factors used in FRAX tool as well as BMD are optimal for predicting women at risk.

Methods: Nine hundred Postmenopausal Palestinian women from Nablus and Hebron above the age of 40 years were recruited for the study. The FRAX tool that uses risk factors to computes the ten-year fracture probability was used to calculate the intervention threshold (IT), upper assessment threshold (UAT) and lower assessment threshold (LAT). IT is the FARX (%) for women with a prior fracture; LAT is the FRAX (%) for women with no risk factors; and UAT 1.2 X IT.

Results: The LAT and UAT and IT for major and hip fractures were plotted against age. The plotted data shows clearly the assessment thresholds for Palestinian postmenopausal women at each age. Those below the LAT require no treatment and those above UAT require treatment. Those who have intermediate risk (between LAT and UAT) require further evaluation by measuring Bone Mineral Density (BMD) then reassessment by FRAX.

Conclusions: Postmenopausal women at risk for future fragility fracture could be identified using the intervention thresholds obtained from this study. We hope that this data will set the stage for a comprehensive clinical guideline for the prevention and treatment of osteoporosis in Palestine.

Key Words: Osteoporosis, intervention thresholds, FRAX, BMD, Palestine

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY,
BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Effectiveness of Counseling Program on Problem Solving with 5th Students in Ankara

Ahmad Hanani
Ankara University, ahmadhnn@gmail.com

Abstract

The study has been done on the purpose of determining the effect of counseling program on problem solving skills for 5th grade students . Considering problem solving is an important factor in interpersonal relations, the results of this study is important as they will help determine the effect of counseling program on adolescents, demonstrate problem solving is an improve quality and present a source data for the scientists and psychological counselors who will study on this topic, and they will also contribute to fund of knowledge about problem solving training in the related literature.

Study aimed to determine the effectiveness of counseling program for problem solving with 5th grade students. The experimental research has been used by researcher. The sample of study selected randomly (10) students from 5th. The study results found that the mean of pre test (1.7) less that the mean of post test (3.1). it's been shown that the students after participation gained new skills to know how to deal with the problem solving.

Key Words: Problem solving skills, counseling program

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Assessment of the Quality of Life and the Psychological Problems among Adolescents Living in the Foster Homes: A Comparative Study

Vida Bannoura
Al-Quds University, v.bannoura@hotmail.com

Dr. Muna Ahmead

Abstract

Foster care is the care for children and adolescents outside their natural house that alternates to parental care. Living in the foster care system can cause day-to-day impairment in overall well-being (Nelson et al., 2014). Also, 30% to 80% of adolescents living in the foster homes demonstrate emotional distress, discomfort, lack of stimulation, and behavioral problems while they are experiencing the new atmosphere (Chipunqu and Bent-Goodley 2004).

Quality of life and psychological problems are often neglected among Palestinian children and adolescents who lived in institutions, and consequently remain untreated. In addition, there is a lack of studies that assessed their psychological problems and its relation to quality of life.

The aim to assess quality of life and psychological problems among adolescents aged between 13-18 years who lived in the foster homes compared to the adolescents who resided with their biological parents in the community in Bethlehem and Hebron cities.

A case-control design was utilized. The data was collected between the middle of March, 2015 and finished at the beginning of May, 2015. Socio-demographic data sheet, Brief Symptom Inventory-53 (BSI-53), and Pediatric Quality of Life Scale (PedsQoL-15) were used for data collection. Statistical analysis was performed using the (SPSS) version 18.0. The sample included 229 participants; 107 cases and 122 controls.

The analysis of the participants showed that 42.1% of the cases were from the SOS Village in Bethlehem and 57.9% were from the Islamic Charitable Society in Hebron. The overall QoL showed that the mean score for the participants from the foster homes was 65.7 compared to 67.8 of the participants who resided with their biological parents in the community. In addition, five psychological problems have showed the highest scores among the cases compared to the controls. In addition, there were two psychological problems showed high scores among the controls compared to the cases. Moreover, both groups had the same level of scores for three psychological problems. Moreover, the final regression model showed statistical significant relationships between the quality of life and the psychological problems and other independent variables. Additionally, the Pearson's test revealed weak statistically significant relationship between quality o life and the psychological problems. The strongest relationship was for the emotional domain and the weakest one was for the physical domain.

Keywords: Foster homes, community, QoL, psychological problems

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Göçmen Kökenli Gençlerin Antisosyal Davranışında Rol Oynayan, Cinsiyet ve Kültüre Bağlı Değişebilen Faktörler

Dr. Burcu Uysal
İbn Haldun Üniversitesi, burcu.uysal@ihu.edu.tr

ÖZET

Medya başta olmak üzere kamuoyunda ve araştırmalarda göçmen kökenli gençlerin antisosyal davranışları büyük ilgi toplar. Diğer taraftan muhakkak ki 'cinsiyet' norm dışı ve suç davranışında en önemli farkı oluşturan etkendir. Literatürdeki sonuçlar heterojenlik gösterse de birçok araştırma Almanya'daki göçmen kökenli genç erkekleri antisosyal davranışlar bakımından riskli bir grup olarak değerlendirir.

Antisosyal davranışlar herhangi bir kültür ve cinsiyete ait davranışlar olmaktan ziyade cinsiyet ve kültürel çeşitliliğin sebep olduğu farklı koşulların etkileşimleriyle gruplar arası farklılıklar ortaya çıkarabilir. Antisosyal davranışlarda cinsiyet ve kültüre bağlı olarak farklılıklara sebep olabilen bu faktörlere örnek olarak ailelerin yetiştirme tarzı ve şiddeti meşrulaştıran maço bakış açısı verilebilir. Bu tarz faktörlerin farklı kültürlerde, kadın ve erkeklerde nasıl bir etkisi olduğu karşılaştırılacaktır. Bu karşılaştırmalar için 2012-2015 yıllarında Almanya'nın Nürnberg ve Dortmund Şehirleri'ndeki Almanya Araştırmalar Konseyi'nden (DFG) fonlanan ve "Heterojenliklerden Eşitsizliklere" Özel Araştırma Alanı'na (SFB) 882 dahil olan „Yaşam Boyu Karşılaşılan Şanslar ve Riskler" Araştırması'nın ortaokul ve liselerde edinilen verileri kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Almanya, Antisosyal Davranışlar, Gençler, Kültür, Cinsiyet

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Death Anxiety and Coping Mechanism among Women with Breat Cancer Attending Beit-Jala Govermental Ospital in Bethlehem

Feda Shehadah
feda.shehadeh@yahoo.com

Abstract

Breast cancer (BC) is the most common cancer among women. It is the leading cause of female deaths and it is a major health problem in almost every country in the world in terms of morbidity and mortality rates.

Aim: to assess death anxiety and coping mechanism among women with breast cancer attending Beit- Jala Governmental hospitals in Bethlehem

Method: A cross-sectional design was utilized to achieve this purpose. The data was gathered between the April, 2016. Data was collected by using self-reported questionnaire including 214 women with breast cancer who attending Beit-Jala Governmental Hospital. The self-reported questionnaire consisted of socio-demographic data sheet and medical and psychological history data sheet, Templar's death anxiety scale included 15 items, and Brief coping scale included 29 items. Statistical analysis was performed using the statistical package for social sciences (SPSS), version 18.0 and were analyzed by the using parametric test such as frequency, T-test, ANOVAs test and Pearson's test.

Analysis of the patients' characteristics showed that the participants' age ranged from 18 to more than 50 years old of which 36% were 30 years to less than 40 years old. The majority of the participants (46%) lived in a city, 70% were married, and 29% had university degree

The analysis revealed that 40.6% of the participants had an average level of death anxiety, 40.2% had an absence level and 19.2% of the patients had high concern of death anxiety .

The most frequent coping strategies that were used by the patients with breast cancer in the current study were religion or spiritual beliefs" followed by "praying or meditating" "trying to get advice or help from other people about what to do." "getting comfort and understanding from someone", "getting a help and advice from other people. The least frequent coping strategies which were used were: "using smoking to feel better", followed by "giving up the attempt to cope" , "the use of alcohol or other drugs to help them get through it

Further, the relationship between the death anxiety and age, place of residence, economic status the ANOVA test and T-test revealed no statistically significant relationships.

Furthermore, the relationship between the socio-demographic and coping mechanisms revealed a significant association between the marital status (married, widow, and separated) and using the coping strategies, where the patients who are married or widowed, were the patient who highly used the coping strategies to overcome their anxiety while the separated are the lease using for coping strategies.

In addition, Pearson correlation test was used to test correlations between coping strategies and death anxiety. Person's test showed inversed statistically relationship between coping mechanism and death anxiety. The strongest relationship was for humor (Pearson Correlation=- 0.293) at p-value (0.000), and religion (Pearson Correlation= -0.291) at p- value (0.000).

The study found high prevalence of death anxiety (59.4.0%) among the women with breast cancer which indicate the need to provide psychological or spiritual interventions for these women in health care services.

Keywords: Breast cancer, death, fear, anxiety, coping mechanism.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY,
BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

KKTC Yazılı Basınında Zeytin Dalı Harekâtı Haberlerinin İçerik Çözümlemesinin Değerlendirilmesi

Assist. Prof. Dr. Güven ARIKLI
Kıbrıs İlim Üniversitesi, guven.arikli@kiu.edu.tr

Dr. Melahat ARIKLI
Kıbrıs İlim Üniversitesi, melahat.arikli@kiu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmada, Türkiye'de toplumsal etkisi görülen gündemlerin yazılı basında etkisinin kullanım biçimi değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde anavatanın bu tür gündemine ilişkin yazılı basında ne tür içerik yapılara önem verildiği tespit edilmiştir. Bu amaçla; 21 Ocak-21 Şubat 2018 tarihleri arasında Türkiye sınırlarını kontrol ve güvence almak neticesiyle yaşanan sınır ötesi askeri harekât ile ilgili gelişmeleri konu alan haberler, içerik çözümlemesi yöntemiyle incelenmektedir. Araştırmada genel olarak; kitle iletişiminde haber üretim süreci ve haber üretiminin toplumsal etkileri üzerinde durulmaktadır. Kitle iletişim araçlarının zeytin dalı harekâtına yaklaşım biçimi ele alınarak; Kıbrıs, Kıbrıs postası, Star Kıbrıs ve Hakikat gazetelerinde zeytin dalı harekâtına ilgili gelişmeleri konu alan haberler içerik çözümlemesi yöntemiyle incelenmektedir.

Araştırma sonunda, büyük oranda gazetelerin ideolojik çizgileri doğrultusunda zeytin dalı harekâtına ilgili haberlerin konu içeriklerinin ve haber kaynaklarının farklılıklar ve benzerlikler gösterdiği belirlenmiştir. Aynı zamanda gazetelerin zeytin dalı harekâtı ile ilgili uyarı ve önlemlere ve güvenilir haber kaynaklarının söylemlerine yer verirken büyük oranda olumsuz içeriğe sahip haber başlığı ve fotoğrafı da sayfalarına taşıdığı bu araştırmada ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: **Yazılı basın, Zeytin Dalı Harekatı, Kıbrıs**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türkiye'nin Ortadoğu'da Dini Kurumları ve Sosyo-Psikolojik İmkânlarına Küresel Bakış

Organizational Factors, Health Outcomes, and their Predictors in Type 2 Diabetes Care in Palestine

Dr. Rami Salem Mosleh
Modern University College, rami.musleh@muc.edu.ps

Abstract

Palestine's political instability influenced economic, social, and health aspects. Diabetes prevalence was 10%, with rising fund crisis and diabetes care problems. There was a limited research concerning organizational factors and health outcomes (diabetes self–care management and glycemic control). This study assessed organizational factors, health outcomes, and their predictors, and was carried out at the National Centre for Chronic Diseases and Dermatology, Ramallah, Palestine. It was retrospective cross–sectional study in 330 participants recruited by convenience sampling method from type 2 diabetes patients' lists who were seen regularly during the past one year. Data were collected from personal interview and medical records review. Good glycemic control was defined as HbA1c ≤7%.

The results showed that 51.2% were males, mean ± standard deviation age was 60±9.7 years, 88.5% had additional chronic diseases, and 46.1% were obese. The mean total overall organizational factors score was above average (cumulative percentage=55.4%). Preventive care and patient–health care professionals' relationship were the most prominent organizational factors. The overall diabetes self–care management level was above average (cumulative percentage=52%). Marital status, body mass index, and diabetes duration were significantly related to follow a diabetic meal plan. Additional chronic diseases number was significantly related to physical exercise participation. Marital status and insulin treatment were significantly related to self–blood glucose monitoring. Gender and diabetes duration were significantly related to medication adherence. HbA1c last readings showed that only 20.3% had good glycemic control. Unemployment was significantly related to decreased odds of good glycemic control.

This study reflects appropriate overall status of organizational factors and diabetes self–care management. However, the participants' proportion with good glycemic control was low. Further investigation and improvement of inappropriate organizational factors and diabetes self–care management dimensions, and educational programs that emphasize the health care providers' role would be of great benefit.

Keywords: Organizational Factors, Health Outcomes, HbA1c, Palestine

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Medyada Kudüs Haberlerinin Söylem Yapısının Çözümlenmesi

Prof. Dr. Nüket Elpeze Ergeç
Çukurova Üniversitesi İletişim Fakültesi, nergec@cu.edu.tr

ÖZET

Medya toplumsal alan içinde kendine yarattığı alanda etki, etkileşim, yönlendirme kavramları ile karşımıza çıkıyor. Medya etkileri günümüzde sadece iletişim süreciyle sınırlı olarak incelenmeyip tüm toplumsal iletişim süreçleri ile birlikte ele alınması gereken bir olgudur. Bunun nedeni medyada hem kodların oluşturulması ve hem de bunların izleyiciler tarafından açımlamasında sosyal, kültürel, ekonomik ve birçok artalanın önemli olmasıdır. Medya hakim olan ideolojiyi alt kültürlerde yaygınlaştırırken sadece manüple yoluna gitmez. Medya kendini takip eden kitlelerin toplumsal iletişim sürecine katılmasıyla bunu başarır. Yani kitleler pasif olmayıp, iletişim sistemi içinde aktif bir rol oynamaktadır. Çoğu zaman medya mesajları toplumsal sistemdeki iletişimle daha geniş kesimlere ulaşır.

ABD Başkanı Donald Trump Kudusü İsrailin başkenti olarak ilan ettiği 6 Aralık 2017 tarihinde İngiliz BBC kanalı "ABD Başkanı Donald Trump, İslam dünyasından gelen tüm tepkilere karşın Kudüs'ü İsrail'in resmi başkenti olarak tanıdı ve Tel Aviv'deki ABD Büyükelçiliği'nin Kudüs'e taşınacağını açıkladı." başlığıyla verirken Trump'ın Ağlama duvarı önündeki fotoğrafını kullanmayı ihmal etmediği görülür. Amerikan CNN kanalı ise "Trump Kudüs'ü İsrail'in Başkenti olarak tanıyoruz" başlığını kullanırken İsrail Başbakan'ı Netanyahu ile Trump'ın birlikte fotoğrafını kullanır. Türkiye'nin haber kanallarından NTV ise "Beyaz Saray: Trump, Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıyacak" başlığı ile haberi duyurur. Türkiye'nin diğer bir haber kanalı olan CNN Türk ise "Donald Trump: Kudüs'ü İsrail'in başkenti olarak tanıyoruz" başlığı ile verdiği haberde açıklamaya ilişkin bir video da kullanır.

Bu çalışma ABD başkanın açıklaması ile gündem olan Kudüs haber metinlerinin söylem boyutunda değerlendirmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda İngiliz BBC, Amerikan CNN kanalları ile Türkiye'den NTV ve CNN Türk' haber kanallarının 6 Aralık 2017 tarihli Kudüs açıklamasına ilişkin haber metinleri incelenerek değerlendirilecektir. Haberlerin içerik analizi aracılığıyla elde edilen sınıflandırma yapılarındaki söylemler, Van Dijk'ın haber söylem çözümlemesi ile ele alınacaktır. Uluslararası politikada stratejik bir konuma sahip olan Kudüs'ün başkent ilan edilmesinin haber metinlerinin her söylem yapısında olduğu gibi siyasi ve ideolojik yapıları içermesinin muhtemel olduğu öngörülmekte olup bu yapıların içeriğe nasıl yerleştirildiğinin bulgulanması çalışmanın özgün değeri olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Söylem, Çözümlemesi Kudüs haberleri, Medya Kuruluşları

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Yoğun Bakım Ünitesinde Proflaktik Antibiyotik Kullanımının Uygunluğun Araştırılması

Arzu Esen Tekeli
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, esentekeli190807@hotmail.com

Hilmi Demirkıran
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, h.dkiran@hotmailcom

ÖZET

Giriş: Yoğun bakım Ünitelerinde (YBÜ) antimikrobiyal dirençli mikroorganizmaların geniş ölçüde yayılımı dünya çapında bir sorun oluşturmaktadır. Çalışmalar, YBÜ'de antibiyotiklerin %30- %60 oranında gereksiz, uygunsuz olduğunu göstermiştir.
Amaç: YBÜ'de proflaktik antibiyotik başlanan hastaların kültür sonuçlarının tedaviye uygunluğunu ve bu hastaların mortalite oranlarını araştırmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon YBÜ'de 2015 yılında tedavi gören 18 yaş ve üzeri hastalarda, hastaların ilk yatış anında başlanan proflaktik antibiyotik tedavileri, kültür sonuçları ve mortalite oranları incelendi. Enfeksiyon odak noktaları ve başlanan tedaviler kendi içerisinde değerlendirildi. Sonuçlar istatistiksel olarak yorumlandı.

Bulgular: Bu çalışmaya proflaktik antibiyotik başlanan 172 hasta dahil edildi. Antibiyotik tedavisi 58 hastada kültür sonucu ile uyumsuz olup mortalite oranı %79,3 bulundu. Proflaktik antibiyotik tedavisi 108 hastada kültür sonucu ile uyumlu olup mortalite oranı %65,7 olup bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p \leq 0,05$).

Tartışma: Antibiyotik uygulama klavuzları antibiyotiklerin rasyonel ve dikkatli kullanımını optimize etmeyi amaçlar. Bu uygulamalar antibiyotik tüketimini azaltır. YBÜ'de görülen bakteriyemi vakalarının 2/3 ünden fazlası çoklu ilaca dirençli ya da geniş spektrumlu ilaçlara dirençli bakteriyemilerdir. Birçok antibiyotik kullanımı YBÜ'de yüksek olup buna paralel olarak antimikrobiyallere dirençte YBÜ'de daha yüksektir. Bu nedenle antimikrobiyallere direnç özellikle YBÜ'de yatan hastalar üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Çalışmamızda 172 hastadan 166 hastaya antibiyotik başlandığını ve bunların % 34,9 oranında antibiyotiklerin uygunsuz başlanıldığını saptadık. Almeida ve ark. çalışmalarında cerrahi hastalarda proflaktik antibiyotik başlanmasının kültür sonucu ile uyumluluğunu %85 olduğunu bulmuş ancak uygun olmayan kullanımın mortalite ile ilişkisini gösterememişlerdir. Çalışmamızda ise proflaktik antibiyotik tedavisi kültür sonucu ile uyumsuz olan 58 hastada mortalite oranı %79,3 olup istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p \leq 0,05$).

Sonuç: YBÜ'de uygunsuz antibiyotik kullanım oranı hala oldukça yüksektir. Proflaktik antibiyotik uygun kullanıldığında mortalitede azalma eğilimi görülmüştür ancak bu bulgu proflaksinin gerekliliğini doğrulamaz.

Anahtar Kelimeler: Yoğun Bakım Ünitesi, Proflaktik Antibiyotik

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türkiye'de Yoğun Bakımlarda Sepsis Hastalarında Çok Merkezli Olarak Eritrosit Süspansiyonu Kullanım Sıklığının Değerlendirilmesi

İlhan Bahar
Katip Çelebi Üniversitesi, inb2001@gmail.com

Gülseren Elay
Ersin Aslan Eğitim Araştırma Hastanesi, gulserenelay56@gmail.com

Hilmi Demirkıran
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, h.dkiran@hotmail.com

ÖZET

Giriş: Eritrosit süspansiyonı yoğun bakımlarda sık kullanılmaktadır. Ülkemizde hangi değerlerde kullanıldığı ile ilgili geniş çalışma yoktur . Bu sebeple biz eritrosit süspansiyonlarının kullanımını değerlendirdik.

Materyal Metod: Çalışma 2017 yılınında 40 merkezde üçüncü seviye yoğun bakımlarda çok merkezli olarak retrospektif olarak gerçekleştrildi

Bulgular: Toplam 643 sepsis hastasından 513' una (%79.7) eritrosit süspansiyonu verilmiş. Ortalama 7.5 ± 1.3 hemoglobin değeri varmış. Sepsis hastalarında kan verme sık derin hipoksiden den olmuş dolayı olmuş. Daha sonra kanama gelmektedir Tablo 1). Hastaların kan yüklenen ler ile yüklenmeyenler arasında mortalite farkı yoktur. Holst LB nin yaptığı çalışimada bir gruba hb değeri 7 gr/dl altında verilmiş diğer gruba ise 9 gr/dl altında verilmiş mortalite farkı çıkmamış (1). Yealy DM ve ark.larının yaptığı bir çalışmada ise bir grupta hb değerin 7.5 gr/dl üstünde tutulmuş. Diğer grub ise 10 gr/dl üzerinde tutulmuş mortalite farkı yokmuş (2). Uluslarası rehberlerde 7 gr/dl altında yüklenmesi önerilmektedir. Belli hastalıklarda bu oran 9 gr7dl üzerinde olmalıdır.

Sonuç: Ülkemizde sepsis hastalarında eritrpsit süspansiyonu 7.5 ± 1.3 olarak bulunmuştur. Bu sonuç uluslarası rehberlerden 0.5 gr/dl daha yüksektir. ukan yükleme rehebrlere uygunluk açısından 7.5 bulunmuştur. Daha geniş ölçekli çalışmalarla bu durum doğrulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sepsis, eritrosit süspansiyonu, epidemiyoloji, yoğun bakım, Türkiye

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Supraclavicular Dermo-muscular Agenesis in an infant with Gorlin-goltz syndrome

Assist. Prof. Canser Yılmaz Demir
Van Yuzuncu Yil University, canser23@hotmail.com

SUMMARY

Introduction

In this paper, a 40 days old baby presented with dermal and muscular agenesis on the right supraclavicular region and clinically diagnosed with Gorlin-Goltz syndrome will be reported. To the best of our knowledge, this is the first report of Gorlin-Goltz syndrome in literature accompanied by muscular agenesis and also this is the youngest case diagnosed with Gorlin-Goltz syndrome.

Patient

A 40-day-old girl baby was admitted to our plastic surgery outpatient clinic, with an 8x4 cm defect on the right supraclavicular region, which was noticed immediately just after her birth. Physical examination revealed an atypical facial appearance with depressed nasal root, cartilage loss on the right ear helix, and an additional skin-fold on the right alar wing of the nose. Moreover, an accessory finger on the right hand, syndactyly on the 2nd and 3rd fingers of the right hand, syndactyly on the 2nd and 3rd toes of both right and left feet, and right toe agenesis, six different sized-swollen cutaneous lesions unfading with pressure on the anterolateral part of the right leg, umbilical hernia, sacral dermoid sinus and right side hemiatrophy (eye, hand, forearm, arm, foot, leg), in addition to an 8x4 cm of dermal and muscular agenesis on the right supraclavicular region were determined. There was an agenesis on sternocleidomastoid muscle that was observed clearly after the excision of pseudo-epithelium. In addition to these findings; the patient's ophthalmologic examination revealed coloboma in inferior iris and superior optic disc of right eye, whereas her left eye was normal. The patient's diagnosis was also confirmed by DNA analysis.

Conclusion

In addition to the classical findings of Gorlin-Goltz syndrome, musculo-cutaneous agenesis detected in our patient may be an incidental finding or a component of this syndrome. Since early diagnosis is essential for the preventive measures of neoplasms associated with this syndrome; clinicians should be aware of different clinical pictures and diagnostic criteria of this syndrome.

Keywords: Gorlin-Goltz syndrome, infant, dermo-muscular agenesis

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Patient Satisfaction: Comparative Study between Joint Commission International Accredited and Non-accredited Palestinian Hospitals

Ebaa Dasan Barghouthi1,
Al-Quds University, iadasan@yahoo.com

Assoc. Prof. Dr. Asma Imam
Al-Quds University

ABSTRACT

Patient satisfaction is one of the important indicators in the health system that should be considered when evaluating the quality of health services provided and the impact of accreditation systems. This study aims to assess the level of patient satisfaction in accredited and non-accredited hospitals in Palestine.

Quantitative descriptive cross-sectional design used to compare patient satisfaction in two Palestinian hospitals. The researcher measured the patient satisfaction between October and November 2016 using the SERVQUAL tool to assess five dimensions of quality (reliability, assurance, tangibility, empathy and responsiveness). The sample size included was 332 inpatients, who were recruited by the researcher through convenient sampling method, and the data was analyzed using SPSS version 18.

The patients have a high level of satisfaction with a total mean of (4.34) out of (5) and a (0.70) standard deviation. The results indicated that there are statistically significant differences at the level ($P \leq 0.05$) between the means of patient satisfaction relating to patient demographic characteristics (with the exception of gender), and also indicated that there are no statistically significant differences related to hospital characteristics. Moreover, for all satisfaction dimension patients have more satisfaction in non-accredited hospitals than accredited ones.

The study indicated that there are no significant differences between the means of patient satisfaction attributed to accreditation status. The results reinforce that the patient perspective should also be given much importance in the health system, and certifies that it should be taken into consideration to ensure the quality of services provided by healthcare organizations.

Kyewords: **Patient Satisfaction, Accreditation, JCI.**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Gebelikte Kardiyak Arrest: Çoklu Kardiyopulmoner Resusitasyona Rağmen Anne ve Bebekte Sekelsiz İyileşme

Assist. Prof. Dr. Nureddin YÜZKAT
Van Yuzuncu Yil University, nyuzkat@gmail.com

Assist. Prof. Dr. Celaleddin SOYALP

ÖZET

Gebeliğe bağlı kardiyak arrest sıklığı yaklaşık 30.000 doğumda 1'dir. Kardiyak arrest durumunda anne ve bebeğin hayatı ayrı ayrı değerlendirilmeli ve buna göre müdahale edilmelidir. Bu sunuda doğum esnasında kardiyak arrest geçiren gebe bir olguda, resusitasyon eşliğinde acil sezeyana alınması ve farklı yerlerde, çoklu resusitasyon sonrası anne ve bebekte sekelsiz iyileşmeyi sunmayı amaçladık.

Yirmi iki yaşında gebe olguda doğum esnasında ani bilinç kaybı, konfüzyon ve morarma gelişti. Hemen resusitasyona başlandı. Kalp tepe atımlarının tekrar başlaması ile olgu acil sezeryana alındı. İntraoperatif dönemde tekrar asistoli gelişen olguya kalp masajı başlandı. APGAR skoru 3-5 olan, erkek, bebek çıkarıldı. İntraopreatif hipotermi uygulandı. Kanama kontrolü sağlanırken tekrar asistoli gelişti. Kalp masajı ve adrenalin uygulanarak ritim tekrar döndürüldü. Cerrahi insizyon kapatılıp üniversite hastanesine IV sıvıları ve perfüzyon mayileri eşliğinde sevk edildi. Acil serviste kısa süreli arrest olan olgunun kalp atımları göğüs kompresyonu ile geri döndü. Yoğun bakım ünitesine alınan olgu burada da arrest oldu. Göğüs kompresyonu ve IV adrenalin sonrası olgunun ritmi tekrar başladı. Hasta hemodinamik açıdan stabil hale getirildi. Yoğun bakım ünitesinde 2 gün sedatize edildi. Yatışının 3. günü genel durumu ve laboratuvar değerleri düzelen olgu ekstübe edildi, servise devredildi. Servis takibinde herhangi bir sorun gelişmemesi üzerine yatışının 7. günü taburcu sekelsiz bir şekilde taburcu edildi. Sezeryan sonrası entübe edilerek yenidoğan YBÜ'ye alınan ve herhangi bir sekeli olmayan bebek ise 2 gün sonra ekstübe edildi. Bebek yatışının 10. gününde taburcu edildi

Gebelerde gebeliğe bağlı olarak meydana gelen birçok fizyolojik değişiklik olur. Bunlardan en önemlisi uterusun büyümesine bağlı vena cava inferiora ciddi bası oluşturmasıdır. Buna bağlı hipotansiyon, şok ve kardiyak arrest görülebilir. Gebelerdeki kardiyak arrestte iki can risk altındadır.

Sonuç olarak, zor şartlarda dahi, zamanında ve gerektiği şekilde yapılacak kardiyopulmoner resusitasyonun gebelerde iki canı kurtarabileceği, hastanelerde ekipler arasında iyi koordinasyonun da muhtemel morbidite ve mortaliteyi azaltacağı kanısındayız.

Anahtar Kelimeler: Kardiyak Arrest, Çoklu Kardiyopulmoner Resusitasyon, Gebelik, Sekelsiz İyileşme

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Knowledge, Attitude, and Practices among Female Patients MOH Clinics in Ramallah, Jenin and Hebron Districts

Kifah Bani Odeh1,
Al-Quds University, kifah_odeh@hotmail.com

Dr. A. Imam
Al-Quds University

ABSTRACT

Background: Breast cancer is still viewed as a lethal factor among all women worldwide. Palestine, MOH (2012) annual report indicated that breast cancer occupied first among all types of cancer cases and is considered as the highest among females, mainly between the ages of 20-59. Therefore, PMOH applied a national screening policy and other measurements on the ground in order to detect this disease at an early stage. However, there is a lack of studies that pay attention to women's knowledge, attitude and practice toward breast cancer and screening tests in Palestine.

Methods: A cross-sectional design, in which quantitative and qualitative methods of data collection was used in this study; the quantitative technique composed of interviewer administrative structural questionnaire, with 341 randomly selected women at 26 MOH clinics in four WB governances in 2013, while, focus group discussions were utilized in the qualitative method.

Findings: (81.8%) of participants considered breast cancer as a prevalent cancer type among Palestinian women. The main risk factor reported among participants: Smoking (77.1%), only (21.6%) of the respondents monthly performed BSE in the past 12 months. There was a statistically significant relationship between knowledge, attitude and practice of breast cancer screening tests and demographic variables such as level of education, BSE (P<.0021), CBE (P<.0384). The qualitative results showed that breast cancer is still a taboo subject driven by fear. Fear and anxiety drive women away from screening tests.

Interpretation: Knowledge and attitudeamong the women in the study are considered good comparing to the women from other closed cultures. The study showed poor practice in all screening tests, as the women in the study shared the same universal emotions toward breast cancer- fear and anxiety.

Kyewords: Female Patient, Attitude, Jenin

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Algılanan Performansın E-Öğrenme Kullanıcılarının Memnuniyetleri Üzerindeki Etkisi: Gazi Üniversitesi Lisansüstü E-Öğrenme Kullanıcıları Üzerinde Bir Uygulama

Res. Assist. Kamil ÇELİK
Bartın University, kcelik@bartin.edu.tr

Prof. Dr. Alptekin SÖKMEN
Gazi University, asokmen@gazi.edu.tr

ÖZET

E-öğrenme her geçen gün önemini artırmaktadır. Birçok araştırmacı e-öğrenme alanında çalışmalar yaparak, alan yazınına katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada ise e-öğrenme öğrencilerinin algılanan performanslarının kullanıcı tatminine etkileri araştırılmıştır. Önerilen modelde algılanan performans bileşeni algılanan kalite ve algılanan kullanılabilirlik bileşenleri olarak ayrıştırılmıştır. Algılanan kalite bileşeni, bilgi kalitesi, hizmet kalitesi ve sistem kalitesi alt boyutlarından meydana gelmektedir. Algılanan kullanılabilirlik bileşeni ise algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığı alt boyutlarından oluşmuştur. Bu bağlamda Gazi Üniversitesinde öğrenim gören 225 e-öğrenme lisansüstü öğrencisine anket uygulanmıştır. İlk olarak R programında yapılan doğrulayıcı faktör analizi neticesinde uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Böylece elde edilen verilerle kurulan modelin uyumlu olduğu tespit edilmiştir. İkinci adımda ise yapısal eşitlik modeli analizi yapılarak hipotezler test edilmiştir. Buna göre algılanan performans bileşenlerinin öğrencilerin memnuniyetlerini %75 oranında açıkladığı görülmüştür (R2=0.75). Ayrıca algılanan faydanın, algılanan kullanım kolaylığının ve bilgi kalitesinin öğrencilerin memnuniyeti üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisinin bulunduğu fakat hizmet kalitesinin ve sistem kalitesinin anlamlı ve pozitif bir etkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: E-öğrenme, Algılanan Performans, Memnuniyet, R Programlama, Yapısal Eşitlik Modeli

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Öznel Normun E-Öğrenme Sistemine Devam Etme Niyeti Üzerindeki Etkisi: Ahmet Yesevi Üniversitesi Lisansüstü Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Res. Assist. Kamil ÇELİK
Bartın University, kcelik@bartin.edu.tr

Prof. Dr. Alptekin SÖKMEN
Gazi University, asokmen@gazi.edu.tr

ÖZET

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte birçok alanda yeni uygulamalar geliştirilmiştir. Bu gelişmelerin eğitim alanında uygulamaları ise genellikle e-öğrenme uygulamaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Birçok araştırmacı bu alanda akademik çalışmalar yaparak, e-öğrenme sisteminin daha etkin kullanılmasına yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada ise Ahmet Yesevi Üniversitesi e-öğrenme lisansüstü öğrencilerinin e-öğrenme sistemine devam etme niyetini anlamak amacıyla öznel normlarının devam etme niyetleri üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Öznel norm, kişilerarası etki ve dış etki alt boyutlarından oluşmaktadır. Bu kapsamda Ahmet Yesevi Üniversitesinde lisansüstü eğitim alan 270 öğrenciye anket uygulanmıştır. İlk olarak R programında doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve uyum iyiliği değerleri incelemiştir. Bunun neticesinde uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Böylece elde edilen verilerle kurulan modelin uyumlu olduğu tespit edilmiştir. İkinci adımda ise yapısal eşitlik modeli analizi yapılarak hipotezler test edilmiştir. Buna göre öznel norm bileşenlerinin kullanıcıların devam etme niyetini %50 oranında açıkladığı görülmüştür (R2=0.50). Ayrıca kişilerarası etkinin ve dış etkinin kullanıcıların sistemi kullanmaya devam etme niyetleri üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisinin olduğu belirlenmiştir

Anahtar Kelimeler: E-Öğrenme, Öznel Norm, Memnuniyet, R Programlama, Yapısal Eşitlik Modeli

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Din, Kimlik, Kültür Ilişkisi ve Kutsal Mekânlarin Rolü

Prof. Dr. Hayati BEŞİRLİ
Ankara Gazi University, hayati.besirli@gmail.com

ÖZET

İnsanın kutsalla olan ilişkisi oldukça eskidir. Bu İlişkinin kaynağın ne olduğunu, nasıl ortaya çıktığını açıklamaya yönelik olarak farklı teorik yaklaşımlar ele alınmıştır. Bu yaklaşımlar aynı zamanda ilişkininin değişen biçimlerini de açıklama gayretinde olmuşlardır. Değişim hem kutsalın toplumu biçimlendirmesi hem de insanın kutsalı anlamasına dayalı olarak gerçekleşen bir nitelik göstermiştir. Kutsal ile oluşan ilişkinin önemli bir unsurunu kimlik meselesi oluşturmaktadır. Bireyi veya topluluğu tanımlayan kimlik onun diğerlerinden ayırıcı olan vasıflarını ortaya koymakta ancak sadece öteki ile olan ilişki üzerinden tesis edilmemektedir. Kişi ve toplumun kendini tanımladığı ve kültürel değerleri de ifade etmektedir. Bu tanımlama aidiyet duygusunu beraberinde getirmektedir.

Dinin kültürün önemli bir parçası olduğu düşünüldüğünde konu daha da karmaşıklaşmaktadır. Bu durum dine ilişkin unsurların, kültürel kimlik unsurları olarak da işlev görmesini ortaya çıkarmaktadır. Bazı toplulukları tanımlarken din ve milliyet tanımlamalarının iç içe görünüm ortaya koymasının sebeplerinden birini de bu oluşturmaktadır. Bu çalışmada din kimlik ve kültür ilişkisi değerlendirilmiş ve bu ilişkide kutsal mekânların rolü ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: **din, kimlik, siyaset, kutsal mekânlar**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

"Bedouin Children, Victims of the Political Violence"

Hala Kittaneh

Hania AL-Essawi

Dr. Jesus Perez,
UNIR University: jesusmanuel.perez@unir.net

Sandra Dacosta

ABSTRACT

The Bedouin population is among the most vulnerable in Palestine, subject to forced relocation and lacking basic needs, including water and electricity. Such circumstances have an acute impact in the psychosocial well-being, generating social problems, and in general affecting the development and social fabric of communities.

Children are expose to suffer direct violence in different forms such as Israeli forces break into their homes, attacks of Israeli/Settlers dogs, used as human shield and exposed to skunk water. The psychosocial and child protection needs assessment for area c of the Jordan valley reflect that 42% of parents believe that occupation and attacks leads to high stress in children and, 47% of the children have behavioral symptoms, 76% of the children showed indications of emotional distress, 64% of the kids have trouble paying attention and 50% have nightmares. (PCC, 2017).

Working with them should be a priority due to several reasons like many of these children do not go to kindergarten because of the isolation and shortage of schools, because the mental health is related with the hope to have a better future, and because of in this special contexts and situations they have a lot of stimulations needs (conversation, music, games, adventures and love) than any other child.

Development an early stimulation program could be the way to increase their wellbeing, reinforcing their copping mechanism and contributing to reduce the impact of the violence. This program has the aim to of techniques set of based on scientific evidence and applied sequentially with the aim of optimizing the cognitive, physical and psychic abilities for children between 0 to 6 years old. It allows to prevent unwanted development and to help parents in the care of the infant development.

This program will focus on the approach and improvement of Emotional Development covering these main areas: Communication and language, Social behavior, Self-care, Attention and interest, Play, Intelligence and learning and Affection and emotions.

Key words: Bedouins, political violence, mental health, children, psychosocial.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Bedouin Communities: Victims and Survivors of the Political Violence

Nadine Nashashibi

Dr. Jesus Perez

Sandra Dacosta
UNIR University: jesusmanuel.perez@unir.net

ABSTRACT

Indicating to the history of these Bedouin communities in Area C and E1, are considered to be the most vulnerable population where they severely suffered from the Forcible transfer and violence, demolition, restrictions on movements and lack of all kinds of accessibilities for years because of the Israeli occupation.

Any kind of the political violence considered to be a potentially traumatic event to which each person and community reacts in their own particular way, affecting the psychosocial well-being of the individual, family and community, where they develop high frequency of symptoms of ill-health or emotional stress appearing; the psychosocial well-being of Bedouins is significantly affected; and sets of symptoms appear bearing where it can be classified to social problems, psychosomatic problems and psychological problems clear relation to the traumatic experience.

Within the high exposure to the political violence and following every critical incident they go through, the communities and families affected have to recover their livelihood and to work hard on compensating their loss and rehabilitating their mental health and psychosocial well-being by adopting the coping and resilience mechanisms to deal with their traumatic experience.

Indicating to the work in Bedouin communities affected by critical incidents and exposed to continuous political violence single strategy is followed with complementary actions. One element is its activities aimed at improving psychosocial well-being, which entails taking action prior to critical and\ or violent incidents in order to limit the psychosocial impact of stress and potentially traumatic experiences, always looking to strengthen people's resource capabilities and provide assistance in the form of emergency psychosocial care.

Key words: Bedouins, Political Violence, Mental Health, psychosocial, complex context

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

El Cerrahisi Ameliyatlarında Üç Farklı Antiseptiğin Karşılaştırılması

Exp. Dr. Hasan Onur ARIK,
Van Yüzüncüyıl University, dr_hasanarik@yahoo.com

Assist. Prof. Dr. Canser Yılmaz Demir

ÖZET

Giriş: Ülkemizde preoperatif cerrahi saha temizliğinde çeşitli solüsyonlar kullanılmaktadır ve hangi solüsyonun daha güvenli olduğuna dair fikir birliği yoktur.
Amaç: Elektif el cerrahi ameliyatlar kullanılan üç ayrı antiseptiğin etkinliğini ve birbirine üstünlüklerini araştırmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Van Yüzüncüyıl Üniversitesi El Cerrahisi Kliniğinde 2017 yılında elektif şartlarda el,el bilek ,önkol seviyesinde tendon,damar ,sinir, yumuşak doku ameliyatı yapılan 90 erişkin hasta çalışmaya dahil edildi.Hastaların tamamı ASA 1 veya ASA 2 idi.Hastalar yatış sırasına göre randomize edildi.İlk yatan 30 hastaya (Grup 1) cerrahi saha temizliğinde %10'luk poviden iyot çözeltisi (Poviderm) ,ikinci yatan 30 hastaya (Grup 2) %7,5 povidon iyot ve %10 sodyum lauril eter sülfat içeren (Povifix Scrub),son 30 hasta grubuna (Grup2) %4 klorheksidin glukonat(Actoman) çözeltisi kullanıldı.Ameliyatlar aynı cerrah tarafından yapıldı. Yara yeri suturasyonunda monofilament polypropylene (Surgipro II) kullanıldı. Ortama ameliyat süresi 1,5 saatti (30 dakika-4 saat) idi.Hastalara 1 saat önce preoperatif 1 gram sefazolin intravenöz olarak uygulandı. Postoperatif antibiyotik verilmedi.Postoperatif 1. günde tabucu edildiler. Taburculuk sırasında antibiyotik yazılmadı.10. günde yara yeri dikişi alınmasında ve 45. günde kontrollere çağrıldılar.

Bulgular: Hastaların hiçbirinde cerrahi saha enfeksiyonu görülmedi.Grup 1 de 2, Grup 2 de 1 ve Grup 3 de 1 hastada yüzeyel selülite dair bulgu saptandı.($p>0,05$).Yüzeyel selülit gelişen hastalara ek tedavi uygulanmadı.Selülit bulguları takiplerde geriledi.
Tartışma:Temiz yumuşak doku girişimlerinde postoperatif antibiyotik kullanılmasının cerrahi saha enfeksiyonlarını azaltmada etkinliği olmadığına dair birçok çalışma mevcuttur.2016 yılında Dünya Sağlık Örgütü cerrahi sahanın alkol bazlı solüsyonlarla temizlenmesi yönünde öneri sundu.Hastanemizde ve Türkiyede ki el cerrahi kliniklerinde alkol bazlı solüsyonlarla cerrahi saha temizliği sık uygulanan bir yöntem değildir.Çalışmamızda ülkemizde kullanılan üç ayrı antiseptik solüsyonun güvenle kullanılabileceğini ve birbirine üstün olmadıkları yönünde anlamlı sonuç bulduk.

Sonuç: 10'luk poviden iyot, %4 klorheksidin glukonat, %7,5 povidon iyot -%10 sodyum lauril eter sülfat içeren solüsyonlar cerrahi saha temizliği güvenle kullanılabir ve birbirine üstünlükleri yoktur.

Anahtar Kelimeler: El cerrahisi, preoperatif cilt antisepsisi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25 مارس 2018.

Evlilikte Affetme ile Ruminasyon, Cinsiyet ve Evlilik Uyumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Assoc. Prof. Dr. Hüdayar CİHAN
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, hudayarcg@yahoo.com

Şebnem ASLAN
sebnemm.arslan@gmail.com

ÖZET

Evlilik ilişkilerinde affetmenin ilişkileri onarma, zenginleştirme, kişisel olarak olgunlaşmaya yardımcı olma potansiyeli olduğu görülmektedir. Eşler arasında zaman zaman çatışmalar yaşanmakta ve bu çatışmaların sonu bazen boşanmaya kadar gitmektedir. Kendini affetmenin ya da başkalarını affetmenin bireylerin psikolojik iyi oluşları ile yakından ilişkili olması nedeniyle affetme konusunun anlaşılması önemlidir. Türkiye'de evlilikte affetme konusunda az sayıda araştırma olduğu görülmüştür. Evlilikte affetme konusunun Türk kültüründe çalışılması alanyazına katkı sağlaması açısından önemlidir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, evli bireylerin cinsiyetlerinin, evlilik uyumunun ve ruminasyonlarının evlilikteki affetmeyi ne düzeyde yordadığını araştırmaktır. Araştırmaya Türkiye'de yaşayan 18 yaş ve üstü 111 evli birey katılmıştır (42 erkek, 69 kadın). Katılımcılardan veriler; Affetme Ölçeği, Tekrarlayıcı Düşünce Ölçeği, Evlilik Uyumu Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılarak toplanmıştır. Çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre tüm yordayıcı değişkenler birlikte ele alındığında affetmenin yoğun duygusal etkinin yaşandığı evresine ilişkin toplam varyansın %31'ni açıklamaktadır. Bu araştırmanın standardize edilmiş regresyon katsayıları ve yordayıcı değişkenlerin affetmenin yoğun duygusal etkinin yaşandığı evresi üzerindeki önem sırasına göre ruminasyon (β=.41; t=4.90; p<.001), evlilikte uyum (β=-.27; t=-3.22; p<.05) ve cinsiyet (β=-.19; t=-2.33; p<.05) olduğunu görülmektedir. Tüm yordayıcı değişkenler birlikte affetmenin travmatik olayı anlama ve duyguları netleştirmeye dönük evresine ilişkin toplam varyansın %29'unu açıklamaktadır. Bu araştırmanın standardize edilmiş regresyon katsayıları ve yordayıcı değişkenlerin affetmenin olumsuz duyguların terk edildiği ve harekete geçilen evresi üzerindeki önem sırası ruminasyon (β=.52; t=6.12; p<.001), evlilikte uyum (β=-0.05; t=-63; p>.05) ve cinsiyet (β=-.04; t=-.51; p>.05) olduğu görülmektedir. Tüm yordayıcı değişkenler birlikte ele alındığında affetmenin olumsuz duyguların terk edildiği ve harekete geçilen evresine ilişkin toplam varyansın %21'ini açıklamaktadır Bu araştırmanın standardize edilmiş regresyon katsayıları ve yordayıcı değişkenlerin affetmenin olumsuz duyguların terk edildiği ve harekete geçilen evresi üzerindeki önem sırası evlilikte uyum (β=.43; t=4.72; p<.001), ruminasyon (β=-.09; t=-.94; p>.05) ve cinsiyet (β=-0.02; t=.22; p>.05) olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Affetme, Ruminasyon, Cinsiyet, Evlilik uyumu

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Coping Strategies of Palestinians Adolescents and Young Adults with Cancer: a Triangulated Study

Amal Salman
Al- Quds University- Faculty of Public Health, amola_al.haj@hotmail.com

ABSTRACT

Background: The diagnosis of cancer distressing the patients and their parents (Vadsaria et al., 2017). Patients have to apply a certain coping strategy to adapt to their illness (Elsheshtawy et al., 2014). In the West Bank of Palestine, those who are 15 to 39-years old, there are about 395 new cases among them in 2015 (MOH, 2016).

Aim: This study aimed to identify the strategies used by AYAs patients (aged 15–39 years) to cope with their cancer.

Population and Methods: A cross-sectional survey was conducted among 161 AYAs cancer patients at two main hospital offering oncology services. Coping was assessed by Brief COPE and the Arabic version of SpREUK-P questionnaire and data were analyzed with IBM-SPSS®20. A qualitative survey conducted and their data were collected through individual in-depth interviews and six AYAs cancer patients were interviewed.

Findings: The most common coping strategies were used respectively are religion, acceptance, use of emotional social support as same as to use of instrumental support, active coping followed by planning and finally with positive reframing. The lowest scores were found respectively on behavioral disengagement, self-blame, substance use and humor.

Seven major qualitative themes emerged through content analysis of the in-depth interviews data. The themes explained how participants' adaptation with cancer: faith and reliance on God (tawakkul), emotional and instrumental social support, active coping, acceptance, planning, seeking information, getting back to normal life as soon as belief in recovery and positive reinterpretation and growth.

Interpretation: Our findings offer an important indicator for improvement the positive psychosocial care in supportive and therapeutic treatment for AYAs cancer patients that have been found to be helpful to them in adaptation with cancer. Thus, there's a need for further research in Palestine culture.

Key words: **Palestinians, Cancer, Health, Faith**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

Medication Reconciliation at Admission to Surgical Departments: A study at Jericho Hospital

Mohammed Attili
Jericho Governmental Hospital, Jericho, Palestine, mhdatili@hotmail.com

Motasem Hamdan
Faculty of Public Health, Al-Quds University, Jerusalem, Palestine.

ABSTRACT

Adverse Drug Events (ADEs) at care transition exposes patients to susceptible harm. Lack of medication reconciliation is a major factor leading to ADEs. It is highly important to apply medication reconciliation at care transitions to minimize medication discrepancies and reduce medication errors. The study aims to assess prevalence and factors associated with medication discrepancies at admission to surgical department in hospitals using the Electronic Medical Record (EMR) system and to analyze the factors associated with medication discrepancies. A prospective observational design was done in Jericho Governmental Hospital. The inclusion criteria was all patients who were aged ≥18 years old, who are admitted to any surgical department in the hospital at least for 24 hours and underwent general surgery. Data were collected in the period between July - September, 2017. A total of 145 patients who satisfy the criteria were included, 19.3% of them had at least one medication discrepancy, 93% of these discrepancies were unintentional. Moreover, 93% of the discrepancies were omission of certain medication at time of admission, 20.7% of discrepancies occurred in patients taking 1-2 medications prior to admission and 7.6% in patients taking 3 or more medications. Logistic regression showed significant association between medication discrepancy and having a chronic disease (Exp (B)= 12.910, P <0.001), and with the number of medication consumed prior to admission (Exp(B)= 23.953, P <0.001). We concluded that the risk of medication discrepancy was higher in patients with chronic disease and poly-pharmacy. The most frequent medication discrepancy was omission of certain medication consumed prior to admission. Therefore, medication reconciliation should be carried out for susceptible patients who have chronic diseases or consuming medication regularly at time of admission.

Key words: Health, Patient, Surgical Department

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Sports Nutrition Supplement Use Among People Exercising in Fitness Centers in the West Bank-Palestine

Hazem Agha PhD
Department of Nutrition, Faculty of Public Health, Al-Quds University, hagha@staff.alquds.edu

Motasem Hamdan PhD
Department of Nutrition, Faculty of Public Health, Al-Quds University

Amira Amr PhD
Department of Nutrition, Faculty of Public Health, Al-Quds University

ABSTRACT

The abuse of all types of supplements to improve sport performance and physical fitness has spread to regularly fitness centers users. The most appealing supplements are those that claim to help build muscle, improve endurance and reduce body fat. The aim of the study was to assess the prevalence of the nutritional supplements intake and the potential influencing factors among people exercising in fitness centers in the West Bank. A total of 180 exercisers were randomly selected from fitness centers and sports clubs in several cities and towns in the West Bank. A survey was administered to assess the extent to which exercisers use supplements, their primary reasons for use, awareness of potential health risks, the type of exercise they did during a typical week, how much money they typically spent per week on supplements, factors influenced their use, and whether they had experienced any side effects. Of the 180 exercisers surveyed, 161 (89.4%) were male, 56% reported using whey protein while more than 37% reported using branched chain amino acids. Creatine and vitamins and minerals were used by 30% and 33% of the exercisers respectively. Ginseng/herbs were used by 32 exercisers (18%) and only 8 exerciser (4%) took weight loss products. About 25% of the supplement users reported that they were aware of the risks. The most common reasons for using supplements: trainer/coach recommendation, friend recommendation, and influence of advertisements.There is an urgent need to educate users about these products and latest scientific information should be provided to users and their trainers. Finally, strict monitoring of the illegally marketed products by the Palestinian Ministry of Health is essential.

Key words: exercise, nutrition supplement, fitness centers

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

İbn Haldun'un Asabiyet Teorisinden John Searle'ün Kitlesel Yönelmişlik Teorisine Çağdaş Küresel Medeniyetin Ontolojisine Dair Yeni Yorumlar

Asist. Prof. Mehmet Sabri Genç
Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü, msgench@gmail.com

ÖZET

İbn Haldun (1332-1406), tarihin en mühim şahsiyetlerinden ve düşünürlerinden biridir. Onu önemli kılan ana etken; ortaya koyduğu nazariyelerin hem İslâm Medeniyeti'nde hem de Batı Medeniyetleri Camiası'nda; başta toplum, tarih, coğrafya, iktisat, kültür araştırma sahaları olmak üzere hâlâ çok etkili düşüncelere sâhip olmasıdır. Baş eseri Mukaddime'de ele aldığı konuların başında da Asabiyet Teorisi gelmektedir. Bu bildiride, İbn Haldun'un Asabiyet Nazariyesi'ne dair ortaya koyduğu temel kavramlar ve düşünceler temelinde, analitik zihin felsefesi sahasında günümüzün en önemli filozoflarından olan John Searle'ün (1932) Kitlesel Yönelmişlik adlı teorisi tetkik edilmeye çalışılacaktır. Ayrıca Searle'ün düşüncelerinin ve kavramsal çerçevesinin genel olarak bir tahlili yapılacaktır. Bu çabanın esas amacı, küreselleşen dünyayla beraber çağımızı etkileyen felsefî paradigmalarla mukayeseli bir şekilde yeni bir İbn Haldun okuması, yorumlaması yaparak İslâm Medeniyeti'nin karşı karşıya kaldığı sorunların felsefî esasını tespit etmek ve bu sâyede de yeni felsefî açılımların ortaya çıkmasını sağlamaktır. Ayrıca, bildirinin amacına ulaşabilmesi için modern felsefenin öncüsü kabul edilen Franz Brentano'nun (1838-1917) Yönelmişlik Teorisi aracılığıyla John Searle'ün düşüncelerine uzanan yol elden geldiğince izâh edilmeye çalışılacaktır. John Searle'ün düşüncelerinin modern ve çağdaş felsefe tarihindeki kökenleri irdelenerek, onun 'ilk felsefe' diye tanımladığı düşünceleri, bildirinin temel amacı çerçevesinde analiz edilecektir. Bu bağlamda, İbn Haldun'un Asabiyet ve John Searle'ün Kitlesel Yönelmişlik teorileri aracılığıyla, Çağdaş Küresel Medeniyet'in ontolojisini tahlil ve bu ontolojinin mahiyetini tesbît etmeye gayret gösterip; yeni yorumlara, kavramlara ve adlandırmalara ulaşmak amaçlanmaktadır. Tüm bu çabalar neticesinde, İbn Haldun'un deyimiyle 'çağın hükmü'nün ve tarihin felsefî esaslarının; ontolojik, epistemolojik ve analitik temelleri İslâm Medeniyeti'nin ve Küresel Medeniyet'in güncel soru ve sorunları esas alınarak irdelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İbn Haldun, Asabiyet, Yönelmişlik, John Searle, Kitlesel Yönelmişlik, Küreselleşme

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

Psychological and Social Factors of Juvenile Delinquency in Palestine from The Point of View of Police, Discipline Supervisors

Fathi Makhamrh

Dr. Suhair AlSabbah
ssabbah@staff.alquds.edu

ABSTRACT

This study has aimed to identify the degree of the psychological and social factors for juvenile delinquency from the point of view of police, discipline supervisors. The researchers has used the descriptive approach to elicit the views of the police, discipline supervisors. The sample of the study consisted of all those working with the juveniles in the police station, in the department of juvenile affairs 154 participants.The sample of interviewees consisted of 19 &13 from the police and the discipline supervisors.

The results show that the psychological factors in Palestine were the most important factors (3.61%) from the point of view of the police and discipline supervisors, which constitute (72.17%), which is considerably high. The second influencing factor was the social factor, whose means was (3.59%), which equals (71.70%) and this is relatively high.. As for the results of the interview, those who work with the juveniles agree that their discipline is closely associated with the family weak relations, the marital problems, exposure to violence, parents' mistreatment and negligence and bad peers. They also think the family moral deviation greatly impacts the juveniles' delinquent behavior.

It is recommended that juveniles should be provided with advice in addition to the cooperation with other vocational training centers to enable them acquire future professions. The role of the family is vital and central and should be assured in order for the juvenile to solve all the problems s/he faces. Government recreational as well as educational centers should be established to make juveniles active and useful in society. The ministry of education should also have clear-cut policies that would help families overcome their children's negative and unwanted behaviors and spread. awareness through holding lectures to decrease this phenomenon.

Key words: **Psychologi, Palestine, Police**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY,
BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

ملخص بحث

تَهويد الحياة الاجتماعية والثقافية في حارة المغاربة في القدس العربية

د. عبد الرحيم غانم

جامعة القدس المفتوحة / فرع طولكرم

abghanem@qou.edu

ملخص

تعددتها وتنوعت، عليها واحد لون وفرض الحضاري وجهها لتغيير وواسعة منظمة إسرائيلية تهويد حملة إلى القدس تتعرض الإسلامي العربي الفلسطيني جودالو تهميش إلى تقصد إقصائية محاولة وهي والدينية والثقافية والعرقية التاريخية عبر السكاني التغيير شكل تأخذ فمرة هذه التغيير عملية أوجه تعددت وقد .التاريخية لإنجازاته وتنكر والمسيحي القنيس ونقاط بالجدران العزل عبر أخرى ومرة المدينة في الفلسطيني على الخناق وتضييق والتوسع الاستيطان قبل السنين عشرات عبر والتضليل للتزوير موضوعا كان الذي الثقافي التراث على الاعتداء وذاك هذا وفوق .العسكرية عقود أربعة منذ مكثفا شكلا وتأخذ 1967 عام الاحتلال.

أرض على الصراع يتلخص حيث المدينة على للسيطرة الإسرائيلية المحاولات مركز في الشريف القدسي الحرم ويقع الحرم على السيطرة محاولات واتخذت .الإسلامي العربي الفلسطيني الوجود رمز عن يعبر الذي المكان هذا في فلسطين الخ ...الثقافي التراث على الحفاظ الأمن حفظ بزيارة تسهيل "الهيكل" عن والبحث كالتنقيب :مختلفة مسميات الشريف .الموقع هذا على التدريجية والسيطرة الإسلامي العربي الوجود تهميش إلى جميعها تهدف التي الأدوات من

الشريف الحرم إلى تقود التي التاريخية الثلة بإزالة وذلك الشريف الحرم على إضافي اعتداء جرى الأخيرة الآونة وفي ."المغاربة باب ثلة" باسم والمعروفة

عمليات من المقدس بيت وأكناف المقدس بيت يف يجري ما وتوثيق توضيح المقدسة الأراضي هذه اتجاه البحثين واجب فمن تهويدها يجري ، مرموقة واجتماعية وعمرانية وعلمية دينية مكانة من لها لما خاص بشكل المغاربة حارة ذلك ومن ،وتهويد اعتداء يهودية ومعاهد آيل وإحلال العربية مبانيها وإزالة لسكانها القسري التهجير خلال من ممنهج بشكل الحضاري موروثها وتدمير الجوهر بيت احدها على أطلق

جامعة القدس
Al-Quds University
TS
TURKISH STUDIES

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

تَعقِيدات الهُوِيَّة المهنِيَّة للمعلم الفلسطِيني في إسرائِيل

د. نبيل سعدى

القاسمي: كلية اكاديمية للتربية، باقة الغربية ، saada@qsm.ac.il

ملخص

الهُوِيَّة المهنِيَّة هي جزء من الهُوِيَّة الشخصِيَّة، وهي الإجابة على السؤال لمن أنا؟ أو ما أنا كشخص مِهْنِي؟". تثير رؤى وتصوُّرات الأبحاث حول بنية الهُوِيَّة المهنِيَّة (Marcelo, 2009; Rodgers & Scott, 2008) أنها تكمن في أربعة افتراضات: هي سِياقِيَّة (*Contextual*) تعتمد تأويل مجموعة من السياقات والعوامل الاجتماعِيَّة والثقافِيَّة والسياسِيَّة والتاريخِيَّة (Hamilton, 2013)، لهُوِيَّة المهنِيَّة دِينامِيكِيَّة (*Dynamic*) محفوفة بإجراءات تطوريَّة سيكولوجِيَّة-اجتماعِيَّة متواصلة وغير خطِيَّة، متشعِّبة لا تتألف من هُوِيَّة واحدة، بل هي دالة هُوِيَّات فرعِيَّة (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004)؛ وهي تفاوضِيَّة (*Negotiating*) تتشكل من خلال التفاعلات مع الآخرين، لها مشاهد إدراكِيَّة وعاطفِيَّة وسلوكِيَّة ركائزها في الخلفِيَّة الاجتماعِيَّة الثقافِيَّة والأخلاقِيَّة والمهنِيَّة (Dang, 2013)؛ وهي سردِيَّة (*Narrative*) تتمثل سيرورة الهيكلة وإعادة البناء من خلال روايات ذات معنى قوامها الخبرة والتحوُّل على مر الزمن (Riessman & Speedy, 2007).

هُوِيَّة المعلم المهنِيَّة مركبان مترابطان: الطريقة التي يُدرك بها المعلم نفسه وإحساسه تجاه هُوِيَّته المهنِيَّة (Akkerman & Meijer, 2011)؛ والطريقة التي يُدرَك بها المعلم كوكيل اجتماعي من قبل الآخرين كالطلاب والزملاء أو المجتمع (Farrell, 2011)، الأمر الذي يتطلَّب "وعيًا وصوتًا" واضحًا يتساوق والمسؤولِيَّة الاجتماعِيَّة في مواجهة القوى السياسِيَّة الاجتماعِيَّة، عندما يُحضرون هُوِيَّتهم المهنِيَّة إلى صفوف التدريس، وكِيفِيَّة طرح ردود الفعل أو الاستجابات للأحداث والوقائع الاجتماعِيَّة السياسِيَّة (Crigger & Godfrey, 2014).

سؤال البحث: هل يحمل المعلمون الفلسطينِيُّون في الداخل تصوُّرات بديلة ومغايرة عن الهُوِيَّة المهنِيَّة في تشكُّلها (وتشكيلتها)، وفي تعريف خصائصها ومحدِّداتها (Rus, Tomşa, Rebega, & Apostol, 2013).

وعليه، يهدف هذا البحث إلى دراسة مشاعر المعلمين الفلسطينِيِّين تجاه هُوِيَّتهم المهنِيَّة (Mixed Method) من خلال التأمل في أربعة وجهات نظر متنافسة ذات علاقة بالهُوِيَّة المهنِيَّة (Zembylas, 2003): "الهُوِيَّة الطبيعِيَّة" (*Nature Identity*) التي تعرف بأنها العضوية والانتماء للمجتمع (أو كيف يُدرك المعلم الفلسطيني واجبه تجاه مجتمعه)؛ "الهُوِيَّة لمؤسَّساتِيَّة" (*Institutional Identity*) التي يحدِّدها الالتزام الرسمي لمقوِّمات العمل (أو كيف يتعامل المعلم الفلسطيني مع تعليمات وزارة التربية والتعليم، ومنظومة أخلاقِيَّات المهنة)؛ "الهوية الخطاب" (*Discourse Identity*) التي تعرَّف بأنها سمات وسمائل واعتقادات شخصِيَّة أو(كيف تتجلَّى القابلِيَّة الإنسانِيَّة في التعامل ومخاطبة الطلاب)؛ "الهوية التقارب والألفة الاجتماعِيَّة" (*Affinity Identity*) التي تُعنى بتوكيد المواقف والاستعدادات الاجتماعِيَّة-السياسِيَّة (أي كيف يتبدَّى الشعور بالاستقلالِيَّة وأنماط التعبير عن الرأي).

الكلمات الدالة: الهوية المهنية للمعلم، والهويات الفرعية.

تهدف هذه الورقة إلى توضيح تعقيدات لهوية المهنية للمعلمين الفلسطينيين في إسرائيل.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PHILOSOPHY, BEHAVIORAL AND HEALTH SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

الملخص

"العوامل النفسية والاجتماعية لجنوح الأحداث في فلسطين من وجهة نظر شرطة الأحداث ومراقبي السلوك"

الاخصائي النفسي: فتحي مخامرة والدكتورة سهير الصباح

ملخص

هدفت لدراسة لتعرف إلى درجة العوامل النفسية والاجتماعية لجنوح الأحداث من وجهة نظر شرطة الأحداث ومراقبي السلوك. واستخدمت استبانة دراسة (العوامل النفسية والاجتماعية لجنوح الأحداث في فلسطين من وجهة نظر شرطة الأحداث ومراقبي السلوك) ، وتألفت عينة الدراسة من جميع العاملين مع الأحداث في الشرطة، وجميع العاملين مع) شرطة أحداث ومراقبي سلوك، ، وعينة المقابلة (13) موزعين 92الأحداث في الشؤون الأحداث، وقد بلغ حجم العينة(على النحو التالي :(13) شرطة أحداث ومراقبي سلوك.

وأظهرت نتائج دراسة أن أهم العوامل لجنوح الأحداث من وجهة نظر مراقبي السلوك وأفراد شرطة الأحداث في فلسطين تمثلت في (العوامل النفسية) بمتوسط حسابي قدره (3.61) وبنسبة مئوية (72.17) معبرا عن درجة مرتفعة، بينما جاءت في المرتبة الثانية (العوامل الاجتماعية) بمتوسط حسابي قدره (3.59) وبنسبة مئوية مقدراها (71.70) معبرة عن درجة مرتفعة أيضاً، أما بالنسبة لأهم نتائج المقابلة فقد أجمع العاملون مع الأحداث على أن جنوح الأحداث ناتج عن التفكك الأسري والخلافات الزوجية وعن تعرضهم للعنف وعن الإهمال وسوء المعاملة من قبل الوالدين، وعن مصاحبة رفاق السوء، وكما أجمع العاملون أن الإنحراف داخل الأسرة له دور كبير في جنوح الأحداث.

وخرجت الدراسة بمجموعة من التوصيات تمثلت بتقديم النصح والإرشاد للأحدث، وبالإضافة إلى التعاون مع المراكز التدريب المهني في المحافظات من أجل إكسابهم مهنة تفيدهم بالمستقبل، مع تقدم وتنوع أساليب الحياة لا بد من التذكير بدور الأسرة المركزي في المجتمع وحث الحدث في إثبات ذاته وذلك من خلال الحوار والتفاهم والتبادل بين الآباء والأبناء الأحداث، وضرورة إنشاء أماكن ترفيهية تقريخية وتعليمية حكومية للمساهمة في استغلال أوقات الفراغ للأحداث ، وضرورة رسم سياسات واضحة أكثر جدية من قبل وزارة التربية والتعليم للتعاون مع الآهالي لحل مشكلة سلوك الأحداث السيء، وعمل ندوات إرشادية داخل المدارس ضمن الأنشطة اللامنهجية للتخفيف من هذه الظاهرة.

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2018
INCSOS
2.
INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON INFORMATION TECHNOLOGIES
AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس ,2018.25-23 مارس

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Dünya Su Kaynaklarının Yeni Teknolojiler Kullanarak Korunması

Prof. Dr. Nahit Aktaş
Yüzüncü Yıl University, naktas@gmail.com

ÖZET

Kimya sektöründeki gelişmeler sonucunda geliştirilen hidrojellerin tarımsal amaçlar doğrultusunda kullanılması, özellikle karasal iklimin hüküm sürdüğü kurak bölgelerde kumlu toprakların (makro gözenekli ortam) su tutma kapasitesini ve bitkilerin kalitesini artırmak için kullanılan en önemli araçlardan biri olarak görülmektedir. Bu malzemeler toprakta minyatür su depoları olarak işlev görmekte ve bitki kökünün ihtiyacına göre ozmotik basınç farkı ile yapılarındaki suyu bitki köküne aktarabilmektedirler. Aynı zamanda değişik formlarda hidrojellerin hazırlanması kontrollü gübre salınımını da destekleyebilmektedir. Araştırma grubumuz kolayca polimerleşebilen sentetik monomerlerin (N,N' dimetil akrilamit (DMAAm), maleik asit (MA)) ve polisakkaritler (nişasta) gibi doğal polimerlerin kullanılması çalışılmıştır. Elde edilen polimerlerin su tutma kapasiteleri araştırılmıştır. Böylece, yağmur, aşırı sulama, kar suları toprağa düştüğünde bu polimerler aracılığı ile absorblanacak ve uzun süre toprakta tutulacaktır. Tutulan su zamanla yavaş yavaş salınacak ve su toprakta istenilen düzeyde kullanılacaktır. Bu yolla erozyon gibi doğa afetleri önlenecektir. Sentezlenen SAP' ların su absorbsiyonunun suyun iletkenlik esasına bağlı olduğu görülmüştür. Tarla kapasitesi ve solma başlangıcı arasındaki süre SAP'ın varlığında % 300 artmıştır. Su kullanım etkinliği ve kuru madde üretimi de SAP kullanımına olumlu yanıt vermiştir. Kum ve toprağın su absorplama kapasitesi SAP kullanılarak geliştirilmiştir ve SAP' ların tohum çimlenme ve yeni bitkilerin büyümesi üzerinde etkileri incelenmiştir. Bununla beraber özellikle modern tarım yapıldığında kullanılan gübrelerin toprakta ihtiyaç oranında kullanılması sağlanacaktır. Ekinler işlenmemiş kum-zemin üzerinde sınırlı sulamayla yetiştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: **Polimer, Su Kaynakları, Tarım**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Siber Saldırıların Sonuçları ve Siber Saldırı Yöntemleri

Asst. Prof. Ali KELEŞ
Agri Ibrahim Cecen University, alakmus@hotmail.com

Asst. Prof. Aytürk KELEŞ
Agri Ibrahim Cecen University, ayturkk@hotmail.com

Mehmet Ali TEKELİ
Selçuk University, mehmetalitekeli@gmail.com

ÖZET

Teknolojinin hızla geliştiği ve dijital ağların yaygınlaştığı dünyamızda, alt yapı sistemlerinin ve veri güvenliğinin sağlanması büyük önem taşımakladır. Bu doğrultuda hayatımızdaki tüm elektrik elektronik sistem ve yazılımların olası güvenlik açıklarının tespit etme ve bu sistemleri etkisiz hale getirmeye yönelik saldırılara karşı korunma çabaları "siber güvenlik" kavramı olarak son yıllarda çokça gündeme gelmektedir. Elektronik sistemler, internet teknolojileri, veri ve bilişim sistemleri güvenliği ile ilgili alınan her türlü önlem siber güvenlik olarak da ifade edilmektedir.

Siber kavramı, bilişim sistemleri alt yapısında çalışan soyut ve geniş bir alt yapıdır. Buna kısaca siber ortam denilmektedir. Siber Güvenlik, siber ortamının güvenliği ve gizliliğinin korunmasıdır. Dünyada milyonlarca insanın kullandığı internet teknolojileri ile birlikte bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı bir şekilde yayılması sonucu siber ortam, her geçen gün daha da gelişmekte ve alanını genişletmektedir. Bu hızlı değişimin sonucunda sanal dünya diyebileceğimiz siber ortam, saldırı ve tehditlere açık hale gelmiş, organize suç ve terör örgütleri için bir eylem merkezi haline dönüşmüştür. Bilişim sistemleri teknolojisi, bilişim sistemleri güvenliği teknolojisinden daha hızlı gelişmektedir. Siber ortamlarda oluşan saldırı ve tehditler neticesinde siber güvenlik ve savunma faaliyetleri, kişi, kurum, devlet ve uluslararası alanda giderek önem kazanmaktadır. Siber suçlar ile ilgili yasal mevzuatların ve uluslararası anlaşmaların henüz olgunlaşmamış olması bilişim sistemlerine karşı her gün büyüyen siber tehdidin önemini artırmakta ve bu yasal eksikliklerin ilerleyen zamanlarda devletlerarası siber savaşlara sebep olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışma dünya çapında büyük bir sorun ve güç haline gelen siber güvenlik ve saldırı konusunda literatürde yer alan önemli çalışmaları değerlendirmiştir. Çalışmada, önemli saldırı yöntemleri ve saldırı sonuçları üzerinde durulmuş ve güvenlik boyutunda yapılması gerekenler vurgulanmıştır. Çalışmanın en önemli amacı uluslararası boyutta bu yeni ve etkisi oldukça büyük saldırılar konusunda farkındalık oluşturmak zamanında gerekli önlemlerin alınması ve uzun vadeli stratejik planların oluşturulması konusunda katkı sağlayabilmektir. Siber saldırılar dünyanın önemli tehditlerinden biridir ve tüm ulusların ortak katkısı ile çözülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Siber Saldırılar, Siber Saldırı Yöntemleri, Siber Ortam, Siber Güvenlik

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Endüstri 4.0'dan Eğitim 4.0'a Değişen Eğitim-Öğretim Paradigmaları

Asst. Prof. Dr. Abdullah DEMİR
Marmara Üniversitesi, ademir@marmara.edu.tr

ÖZET
Günümüzde Google'da bir günlük arama sayısının yaklaşık 5,47 milyar, sadece 2008 yılında üretilen bilgi miktarının son 5000 yılda üretilen bilginin toplamından fazla, dünya verisinin yaklaşık %90'ının son iki yıl içinde üretilmiş ve şirketlerin oluşturduğu enformasyon miktarının her 1,2 yılda bir iki katına çıkıyor olması geleneksel eğitim yaklaşımlarının dışına çıkılması gerektiğine işaret etmektedir. Mesele, yeni bir düşünce, eğitim ve üretim şeklinin farkına varabilmeyi gerektirmektedir. Eğitim sadece bir kısım bilgilerin verilmesi ve hakikatlerin öğretilmesi süreci değil, düşünmek için aklın eğitilmesini de içeren bütünlüklü bir süreçtir. Eğitim artık tasarımı, üretimi ve bilgisayar programlarını yazabilmeyi yani kodlamayı da içermektedir. Ekonomi, bilgi ve iletişim teknolojileri ile internetin gücü, süreci bambaşka bir boyuta taşımıştır.
Endüstri 4.0 bu sürecin bir meyvesidir ve temel olarak bilişim teknolojileri ile endüstriyel süreçleri biraraya getirmeyi amaçlamaktadır. Endüstri 4.0'ın ihtiyaçlarını tamamlayacak, yeni bir eğitim sistemine yani Eğitim 4.0'a ihtiyaç vardır. Eğitim 4.0'a; anlatım ve ezber odaklı (Eğitim 1.0) süreçten bilgisayar ve internet odaklı (Eğitim 2.0) sürece, bu süreçten bilgi üretim odaklı (Eğitim 3.0) sürece ve oradan da inovasyon ve üretim odaklı (Eğitim 4.0) sürece geçilerek varılmaktadır. Eğitim 4.0'ın bazı yansımaları vardır. Bunlar; üst düzey düşünme becerileri gelişmiş, dijital teknolojiden yararlanan, kişiselleştirilmiş veri, açık kaynak içeriği kullanan, küresel anlamda bağlantılı olan teknolojik dünyanın ihtiyaçlarına cevap verebilen nitelikte, bilgiyi üreten ve transfer edebilen, tasarımcı bireyler ve organizasyonlardır. Bireylere; çocukluktan okul dönemine, oradan iş hayatına sürekli öğrenmeyi sağlayan, toplumda güçlü bir rol edinip fark oluşturmasına yardımcı olan bir eğitim sistemi sunulmalıdır. Açıklık ilkesi (MIT-Open gibi), kişiselleştirme (Itunes University-Apple gibi), informal eğitim programları (Courseera) ile mekandan ve zamandan bağımsız (Khan Academy gibi) yeni eğitim yaklaşımları ile sanal gerçeklik (virtual reality - VR), buluttaki sınıf, interaktif kitaplar ile video ve animasyonlar gibi yeni eğitim teknolojileri ile desteklenmektedir. Eğitim 4.0'ın en önemli tamamlayıcılarından biri hiç şüphesiz öğretmenlerdir. Bu sistemde öğretmen geleneksel manada bir öğretmen değildir. Sadece bilgi aktaran değil, beceri kazandıran, birlikte yapan ve sınır tanımayan her unsurdur.
Bu çalışmada Endüstri 4.0'ın gereklerine cevap verebilecek bir eğitim-öğretim sisteminin nasıl kurgulanması gerektiği irdelenecektir. Ayrıca bu çalışmanın ilkeleri/kriterleri çıkarılarak, ülkemizin mevcut durumu hakkında bir değerlendirmede bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, Eğitim 4.0, Eğitim Teknolojileri, Yeni Eğitim Paradigmaları

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Nesnelerin İnternetinin Dünü, Bugünü ve Geleceği

Asst. Prof. Aytürk KELEŞ
Agri Ibrahim Cecen University, ayturkk@hotmail.com

Asst. Prof. Ali KELEŞ
Agri Ibrahim Cecen University, alakmus@hotmail.com

ÖZET

Nesnelerin İnterneti "Internet of Thinks" (IoT), çevremizdeki fiziksel olayları kontrol etmemizi ve takip ederek analiz etmemizi sağlayan cihaz, yazılım ve erişim hizmetlerini kapsayan bir iletişim ağıdır. Bugünün teknolojisi sayesinde akıllı cihazlar, mobil telefonlar ve internete bağlanan binlerce cihaz geliştirildi. Öyle ki üretilen tüm teknolojik ya da elektronik cihazlar (nesneler) artık adreslenebilir ve ağ ortamında kullanılabilir duruma geldi. Bugün bu alanda çalışan kuruluşların ortak amacı lisanslı bantlar üzerinden ultra-güvenilir ve ultra-düşük gecikmeli IoT iletimlerini destekleyebilen bir hücresel IoT ekosistemi tasarlamaktır. Bu amaç için hücresel teknolojilerin kullanımının ardında yatan fikir, gelişmiş kapsama alanı, yüksek veri hızı, düşük gecikme süresi, bit başına düşük maliyet ve yüksek spektrum verimliliği aracılığıyla IoT cihazlarının etkili inter-ağlarını oluşturmaktır. Bu çalışmada nesnelerin interneti konusunda kapsamlı bir literatür değerlendirmesi yapılmıştır. IoT'nin dünü, bugünü ve geleceğine yön veren çalışmalar incelenmiştir.

Bu bağlamda hızla gelişen ve yaygınlaşan birbirine bağlı nesnelerin kontrol, yönetim ve güvenliğinde karşılaşılan ve aşılması gereken güçlük ve zorlukların ortaya koyulması nesnelerin internetinin geleceğini belirlemede önemli rol oynayacaktır. Bu çalışmanın IoT'nin önemli problemlerine odaklanması ve olası çözüm yolları konusunda ışık tutması beklenmektedir.

Otomobillerden elektronik kitaplara, elektrikli aletlerden yiyeceklere, buzdolaplarından akıllı termostatlara, akıllı binalardan giysilere kadar akla gelebilecek tüm nesnelerin birbirine bağlanması gelecekte olması beklenen gelişmelerdir. IoT çözümleri, en çok maliyetlerini düşürmek ve yeni pazarlara açılmak isteyen işletmeler tarafından benimsenerek uygulamaya koyulacaktır. Hücresel ağlar ve internetin gelişimiyle bu nesneler, bireyler ve kurumlar ile iletişimde olabilecekler ve biz de bu sayede onları her yerden, her zaman gözlemleme ve kontrol edebilme olanağına sahip olacağız. Böylece insanoğlu uzun zamandır hayalini kurduğu "Akıllı Dünya" ya kavuşmuş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: IoT- Nesnelerin İnterneti, bağlanabilir nesneler, IoT uygulamaları, IoT güvenliği ve gizliliği

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Derin Öğrenme ve Nesne Tanımada Kullanılan Önemli Derin Öğrenme Modellerinin İncelenmesi

Lec. Saliha Kevser KAVUNCU
Hitit University, skevserkavuncu@.edu.tr

Asst. Prof. Bülent Gürsel EMİROĞLU
Kırıkkale University, emiroglu@kku.edu.tr

ÖZET

İnternet kullanımı ile birlikte oluşan büyük boyuttaki verilerin bir kısmını görüntüler oluşturmaktadır. Görüntülerin işlenmesi ve anlamlı hale getirilmesi önemli sonuçların elde edilmesini sağlamakla birlikte zeki sistemlerin oluşturulmasında da temel faktör olarak görülmektedir. Makinelerin dünyayı insan gibi algılamasının, düşünmesinin veya karar verip çıkarımda bulunmasının sağlanması yapay zekâ yöntemlerinden biri olan derin öğrenmeyi son yılların önemli konularından birisi haline getirmiştir.

Derin öğrenmenin, içerdiği büyük veri sayesinde ilerleyen yıllarda sağlık, iş dünyası, otomotiv, eğlence, pazarlama gibi birçok alana yön verebileceği öngörülmektedir. Özellikle son zamanlarda sıkça söz edilen otonom araç teknolojilerinde yol üzerindeki nesnelerin tespit edilmesi ve anlamlandırmasında diğer modellere oranla daha iyi sonuçlar vermektedir. Derin öğrenmeyi diğer öğrenme modellerinden ayıran en önemli özelliği ise veri üzerinde ön işleme yapılmaksızın konvolüsyon sinir ağ (CNN) katmanları sayesinde özellik çıkarımında bulunabilmesidir. Ayrıca sanal ortamlarda işlenebilir verilerin artması derin sinir ağlarının eğitilmesini olumlu yönde etkilerken donanımsal yapı olan GPU teknolojisindeki gelişim de en kısa zamanda daha doğru sonuçlar elde edilmesini sağlamıştır. Dünya çapında önemli şirketlerin yanı sıra üniversiteler de görüntü tanımada derin öğrenme teknolojisini kullanmış ve bu alanda akademik çalışmalar yapmıştır.

Bu çalışmada derin sinir ağ mimarisinde kullanılan katmanlar (konvolüsyon, pooling, aktivasyon fonksiyonları, veri arttırma, dropout, tam bağlantılı) ve ağların eğitim süreçleri anlatılmıştır. Ayrıca AlexNet, GoogLeNet, VGGNet, Microsoft ResNet ve ZF NET gibi önemli ağ mimarileri de anlatılmıştır. Bu ağların, uygulanan veri setlerinde görüntü sınıflandırma veya görüntü tespit etmede yüksek oranlarda doğruluk elde ettiğinden sonrasında yapılacak çalışmalar için önemli oranda fayda sağlaması beklenmektedir. Geliştirilecek uygulamalarda istenilen sonuçların başarı ile elde edilmesi için söz konusu ağların mimarileri arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Derin Öğrenme, CNN, Görüntü İşleme, Büyük Veri, Nesne Tanıma

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

IT Professionals' Beliefs about Green Information Technology

Prof. Dr. V. Aslihan Nasir
Hasan Basri Tokgoz
Mehtap Demir
Bogazici University, aslihan.nasir@boun.edu.tr

ABSTRACT

Today, the business world has witnessed to the fast-paced evolution of technology, particularly information technology. Information technology (IT) is a broad concept that covers all types of technology used to exchange, store, use or create information. Computers, servers, peripheral devices, Internet connectivity equipment and all related systems are the most commonly used IT equipment and devices. Nevertheless, IT's impact has a yin-yang characteristic by nature; that is to say, on the one hand it inspires many industries and even changes our daily lives in an unpredictable way. On the other hand, IT has been criticized because of creating alienation and de-humanization, loss of privacy, leading to unemployment, and threating human health and damaging environment. Furthermore, it is accused of its negative consequences on the environment and natural resources. At this point, the business world has developed some solutions to cope with the issue of IT products' environmental damage. The IT business has introduced the concept of Green IT as the most influential way to decrease the negative consequences of technological products and systems on the environment. Green IT has been defined as the investigation and practice of designing, manufacturing, using, and disposing of computers, servers, and associated subsystems-such as monitors and printers, and networking and communications systems-efficiently and effectively with minimal effect on the environment. According to the literature, Green IT includes hardware assets, software assets, tools, strategies, and practices that help improve and enrich environmental sustainability. It has been stated that Green IT is composed of environmental sustainability, the economics of energy efficiency, and the total cost of ownership, which includes the cost of disposal and recycling. Green IT benefits the environment by improving energy efficiency, lowering greenhouse gas emissions, and using less harmful materials.

Since IT equipment, devices, and systems are generally developed by IT professionals and heavily used by them in the companies, it is believed that IT professionals play a critical role in the transformation of traditional IT into Green IT. Hence, the main purpose of this study is to investigate the beliefs of IT professionals about Green IT. In line with the research purpose, an online survey was prepared and the link was delivered to the IT departments of companies. All the scales used in the study were adopted from the previous research and were measured by 5-point Likert type scale. The sectors that were covered within the scope of this study were as follows: telecommunication, finance & insurance, energy, automotive, IT product manufacturing (hardware & software), health, textile and FMCG. At the end, 346 IT professionals who were working at distinct industries and at different occupational positions had fulfilled the survey. 38% of the respondents was female and 62% was male. In addition, 55% of the respondents were at the age range of 25-34, whereas, 31% of the sample was at the age range of 35-44. It is found that IT professionals gave credence to government regulations as the most essential factor for the prevalence of Green IT with a mean value of 4.44. IT professionals also believed that government incentives were necessary for the adoption of Green IT in the business world (mean value was 4.38). In addition, IT professionals mentioned that clients' pressure had an impact on applying green IT practices in a company and using green IT products (mean value was 4.16).

Anahtar Kelimeler: Green Technology, Sustainability, IT Professionals, Beliefs.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Fitting Random and Fixed Effects Models for One-Way Analysis of Variance under Complex Survey Data

Abdulhakeem Eideh
Al-Quds University, Palestine, msabdul@staff.alquds.edu

ABSTRACT

This paper is concerned with fitting the statistical models: variance components model (or random effects model or two-stage model) and fixed effects model (or single factor model or one-stage model) for one-way analysis of variance under complex surveys (two-stage sampling, stratification, and unequal probability of selection, etc.). Classical theory underlying the use of two-stage model involves simple random sampling for each of the two stages. In such cases the model in the sample is the same as modeled for the population. When the selection probabilities are related to the values of the response variable, the sample design is defined as informative. This may result in selection bias and, consequently, the model holding for the sample is then different from the model holding in the population. Thus standard estimates of the population model parameters may be severely biased, leading possibly to false inference. The idea behind the proposed approach is to extract the model holding for the sample data as a function of the model in the population and the first order inclusion probabilities, and then fit the sample model using analysis of variance, maximum likelihood, and pseudo maximum likelihood approaches. The main feature of the proposed techniques is related to their behaviour in terms of the informativeness parameter. We also show that the use of the population model, that ignores the informative sampling design, yields biased fitting.

Keywords: ANOVA, informative sampling, sample likelihood, stratification.

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

A Hybrid Multiple Criteria Approach for Website Performance Evaluation of Tourism Companies

Assoc. Prof. Mehmet KABAK
Gazi Üniversitesi, mkabak@gazi.edu.tr

Res. Asst. Ahmet AKTAŞ
Gazi Üniversitesi, aaktas@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Metin DAĞDEVİREN
Gazi Üniversitesi, metindag@gazi.edu.tr

ABSTRACT

In the past years, internet usage was not such widespread, people were planning their travels by visiting tourism agencies, or by making phone calls after reviewing newspaper advertisements, or listening to the advices and recommendations of their friends. In recent years, internet usage becomes more widespread, and it becomes easier to access many content. Tourism sector has become one of the most affected sectors from this change and tourism companies have started to offer ticket, accommodation and tour options to people over their web sites on internet. By this way, people have the ability to plan their trips, or to change travel plans they have made or cancel easily them when they want over the internet. In order to adapt to these changes, companies renewed their websites into an infrastructure that present customers the ability to plan their trips. Under these circumstances, it can be considered that the profitability of tourism companies has a positive relation with the performance of their website. The main aim in this study is to propose a hybrid multiple-criteria approach based on Analytic Hierarchy Process (AHP) and Multi-Objective Optimization by Ratio Analysis (MULTIMOORA) to evaluate the web site performance of tourism companies. To demonstrate the applicability of the proposed method, web site performance of 10 tourism companies operating in Turkey are evaluated by using the proposed approach by considering 5 criteria (speed of access, quality of the presented content, user interfaces, security, and ease of access to content). The results obtained by using the proposed approach are useful for tourism companies to improve their profitability by improving their web site performance.

Anahtar Kelimeler: Tourism operators, performance evaluation, AHP, MOORA

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Purification of Secondary Treated Wastewater Using Epuvalization Technique

Sabreen Daghra
Mohannad Qurie
Al-Quds University, Sabreen-daghra@hotmail.com

ABSTRACT

The scarcity of freshwater in most countries is an increasingly acute problem, particularly as their populations continue to grow rapidly and place higher demands on water resources. The agriculture sector is the largest consumer for water supplies and the utilization of treated wastewater would provide multi benefits to include an affordable solution for water shortage and an economic pollution control measure. Substantial efforts have been made to make better utilization of wastewater as a non-conventional water resource. The effluent of secondary treatment process at Al-Quds University wastewater treatment plant was treated using an Epuvalisation system. The Epuvalisation technique is a hydroponic treatment, technique that used for secondary wastewater purification. Geranium plants (Pelargonium hortorum) were selected for Epuvalisation system. Both fresh water and secondary treated wastewater were applied on the system in a greenhouse and in a closed-loop for many days.

The results of water quality analysis of both TWW and FW using Geranium plants showed a decrease in the BOD and COD with a reduction of 23% and 41%, respectively for TWW; whereas the effluent of FW showed 23%, and 67%, reduction for the same parameters. The removal percentage of electrical conductivity in FW decreased to 48%, and 52% in TWW, almost the same in TDS 49% and 53% respectively. The removal percentage in TWW of suspended solids was 95%, PO4-3 was 89%, Cl- was 60%, TN was 98% and K+ was 59%.

Plant growth parameters (plant height, fresh and dry weight, number of branches and flowers number) of Geranium showed no significant difference between irrigation with both media. The results of plant analysis of roots, leaves, stems and flowers showed that there is no effect for irrigation with TWW in plant tissues.

The results have shown that the Epuvalisation system is a promising technique for wastewater treatment using the Geranium plants.

Keywords: Secondary Wastewater Treatment, Epuvalisation, Geranium Plants, Hydroponic

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Optimizing of Stochastic Gradient Descent (SGD) Classification Based On Fine-Tuning Hyper-Parameters Approach. A Case Study on Automatic Classification of Global Terrorist Attacks.

Shadi Diab
Information and Communication Technolog Center (ICTC), Al-Quds Open University, shdiab@qou.edu

ABSTRACT

The objective of this paper is to analyze the performance of Stochastic Descent Gradient (SGD) learning to classify Terrorist attacks incidents. We proposed using of SGD learning with Grid-Search approach to fine-tuning hyper-parameters to optimize the performance of SGD classification. In this research, we investigated different settings for representation, transformation and weighting features from the text summary of Terrorist attacks incidents as a pre-classification step, and validated SGD learning on SVM, Logistic Regression and Perceptron classifiers by using stratified 10-K-fold cross-validation. Different comparisons studied to compare the performance of the classifiers by using SGD learning. The research concludes that using grid-search to find hyper-parameters optimizes SGD classification, not only in the pre-classification settings but also in the performance of the classifiers training and results.

Keywords: Stochastic Descent Gradient; Classification of Terrorist attacks; SVM; Logistic Regression; Perceptron

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

A Transformation Application of Gasoline Motor Vehicle to Electric Vehicle

Asst. Prof. Dr. Bilge Han TOZLU, Lecturer Fatin SÖNMEZ
Hitit University, bilgehantozlu@hitit.edu.tr; Artvin Çoruh University, fatinsonmez@artvin.edu.tr

ABSTRACT

In this work, a gasoline-powered car which was scrapped but in working condition, is operated by an electric motor. First of all, the vehicle engine and its ventilation system, exhaust system, ignition system and fuel tank etc. have been removed from the vehicle and the vehicle has been lightened. After that an electric motor with a 60V dc supply at 10.5 kW power was integrated into the vehicle transmission system via a flange to provide interconnection, thus the vehicle continues to be used with the gear system. The electric motor gets the energy it needs from 5 pieces of 120 Ah gel battery. These batteries are charged by two 150W solar panels placed as a bonnet of vehicle or a battery charger unit installed in the vehicle for faster charge. The vehicle can be fully charged with the solar panel for a period of 2 to 3 days, but solar energy has been especially used for battery charging due to the demand for widespread use of solar energy and its construction for study purposes.

Keywords:: **Electric vehicle conversion, solar energy, battery usage.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Hikâye Yazma Becerilerini Etkileyen Faktörler

Hüseyin SAYIN
Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, huseyinsayin42@gmail.com

ÖZET

İnsanlıkla var olagelen, dil öğretimi başta olmak üzere eğitim öğretimde önemli bir araç olarak kullanılan, bireyin kişilik oluşumunda ve etkin dil kullanımında önemli görevleri olan hikâyeler; gelişen iletişim ve bilgisayar teknolojilerinden etkilenerek farklı biçim ve yöntemlerle de yaşamaya ve zenginleşmeye devam etmektedir. Görsel (fotoğraf, resim, video) ve işitsel (müzik, konuşma ve ses efektleri) unsurlarla desteklenerek birden çok duyu organına hitap eden dijital hikâye anlatım tarzı, Bu farklı biçim ve yöntemler arasında günümüz yayın organlarında kendisine oldukça geniş yer bulmaktadır.

Dijital hikâyenin eğitimde aktif kullanımı, öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmesini sağlamakta ve öğrencide görsel okuryazarlık, bilgisayar okuryazarlığı, elektronik okuryazarlık gibi becerilerin gelişmesine yardımcı olmaktadır. Öğrencilerin dijital hikâye yazma süreçlerinde yaşadığı bir takım problemler vardır. Bu problemlerin tespit edilmesi bu becerinin öğretilmesi ve öğrenciler arasında yaygın olarak kullanılması açısından önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın amacı ortaokul 5, 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin dijital hikâye becerilerini etkileyen faktörleri tespit etmektir. Öğrencilerin bu becerilerinin gelişimini gözlemlemeyi ve derinlemesine analizler yapmayı sağlayabilmek için nitel araştırma yöntemi ile yürütülen araştırmada; görüşmeler ve doküman incelemeleri ile toplanan veriler, betimsel analiz ve içerik analizleri ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda hikâyenin görselleştirilmesi, seslendirilmesi, bilgisayar ve internet alt yapısı, zaman yönetimi gibi hususların öğrencilerin dijital hikâye oluşturma becerilerini doğrudan etkilediği görülmüştür. Ayrıca 5. sınıf öğrencilerinin genellikle yaşadıklarından hareket ederek (anı, gezi vb.) hikâye oluşturdukları; üst sınıf seviyelerine doğru (6. ve 7. sınıf) yaşadıklarından ziyade, kurgusal olayların yer aldığı hikâyeler oluşturdukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: **Türkçe Eğitimi, Dijital Hikâye, Hikâye Anlatımı, Eğitimde Teknoloji Kullanımı**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Su Kirliliği ve Çevre

Asst. Prof. Faruk MARAŞLIOĞLU
Hitit University, farukmaraslioglu@hitit.edu.tr

ÖZET

Su canlıların yaşaması için hayati öneme sahiptir. En küçük canlı organizmadan en büyük canlı varlığa kadar, bütün biyolojik yaşamı ve bütün insan faaliyetlerini ayakta tutan sudur. Dünyamızın % 70' ini kaplayan su, bedenimizin de önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Dünyadaki mevcut suyun hacmi 141 milyar m3'tür. Bu miktar dünya yüzeyini 3 km kalınlığında bir tabaka halinde sarabilecek büyüklüktedir. Bu suyun % 97.5'i okyanuslarda ve % 2.5' i tatlı sudadır. Tatlı suyun da % 87'si buzullarda, toprakta, atmosferde ve yeraltı sularında bulunur.

Gerek denizlerin gerekse iç suların florasının büyük kısmını mikroskobik ve makroskobik algler. Algler birincil üreticiler olmaları nedeniyle besin zincirinin ilk halkasını oluştururlar. Dünyadaki oksijenin % 70-80' ini algler üretir, geri kalanını ise diğer bitkiler üretmektedir. Algler, fotosentez yapmalarının yanı sıra bulundukları ortamda C02-02 dengesini sağlamaları, su canlılarının beslenme, üreme, barınma ve korunma yerlerini oluşturmaları, birçok omurgalı ve omurgasız canlı türleri için yumurta bırakma, larvalarının gizlenmesi, düşmanlarından korunma yerlerini oluşturmaları gibi özellikleri yanı sıra, bazı türleri ortamda indikatör özellik gösterdiğinden ekolojik açıdan önemlidirler. Alglerin bu saymış olduğumuz faydalarının yanı sıra daha çok antropogenik etki sonucu sularımızda istenmeyen olumsuz etkilere de sebep olmaktadır. Eğer sulardaki kirlilik yükü artarsa bu kez bunları besin olarak kullanan algler sularda aşırı çoğalarak sulardaki kirliliğin habercisi olan ötrifikasyona sebep olurlar ki bu da sularda istenmeyen bir durumdur.

Yüzey sularını düzenli olarak kontrol etmek, fiziksel ve kimyasal özelliklerini bilmek, elde edilen bilgiler ışığında verimli ve planlı bir şekilde bu suları kullanmak ve kirlilik riskini azaltma amaçlı gerek dünya ve gerekse ülkemizde su kalitesi çalışmaları yapılmaktadır. Bu olumsuzlukların düzenli olarak takip edilmemesi ve gerekli tedbirlerin alınmaması durumunda, zaman içinde sucul ekosistemin yok olması sebebiyle geri dönüşümü olmayan bir sürece girilecektir. Nehirler ve dereler, çevre kirliliğinden ilk etkilenen ekosistemlerdir. Ev, sanayi ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirleticiler ilk önce nehirlere ve derelere karışır. Nehir ve ırmakların çevresindeki tarımsal ve evsel atıkların çeşitli yollarla alıcı ortam adını verdiğimiz nehir ve ırmaklara ulaşması ortamın kirlenmesine neden olur. Özellikle su gibi homojen ortamlar kolaylıkla kirlenir ve ancak kirlilik kaynağı ortadan kaldırılırsa kendilerini temizleyebilirler.

Bu çalışmanın amacı, sulardaki kirlilik etmenlerine ve bunların tespit edilmelerine yarayan çalışmalara dikkat çekmektir. Sulardaki kirliliği sıfır noktasına çekmek imkansız olmakla birlikte kirlilik etmenlerinin azaltarak kirlenmeyi minumuma çekmek mümkündür. Yerküredeki oksijenin büyük bir kısmının sulardaki algler tarafından sağlandığı düşünüldüğünde bu bir tasarruf değil bir gerekliliktir. Bu bağlamda suların kirlenmesi ağaçların kesilmesinden daha önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Su kirliliği, Algler, Antropogenik etki

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Doğal Kök Boyarmaddelerinin Geçmişten Günümüze Kullanımı, Özellikleri ve Boyama Teknikleri

Asst. Prof. Sevil ÖZKINALI
Hitit Üniversitesi, sevilozkinali@hitit.edu.tr

ÖZET

Kök Boyarmaddeleri genellikle pamuk ve yün türü kumaşların renklendirilmesi için bitki ve böceklerden elde edilen ve halk arasında "kök boya" olarak bilinen doğal boyarmaddelerdir. 19. yüzyıl ortalarına kadar yaygın bir şekilde kullanılan doğal boyarmaddeler, sentetik boyarmaddelerin bulunması ile önemini kaybetmiştir. Mısırda M.Ö 2500 yıllarında kumaşlar indigo ile boyanmış, yine bu tarihte mumya sargıları çeşitli çiçeklerle sarı renkte renklendirilmiş ve demir bileşikleri ile kırmızı renk elde edilmiştir. Doğal boyarmaddelerden en önemlileri olan Türk Kırmızısı adı ile bilinen (Rubia Tinctorum), eski çağlarda Tutankamon'un mumya bezlerinin renklendirilmesinde kullanılmıştır. Türk Kırmızısı 19 yy sonlarına doğru Osmanlı Devletinin dış ticaretinde tahıl ve ipekten sonra üçünü önemli ihraç maddesi olmuştur. Eski çağların en çok aranılan renklerinden erguvan/mor (purpura) ise M.Ö 1600 yıllarında Gritte, Purpura ve Murex adı verilen kabuklu deniz hayvanlarından uzun bir çalışma sonucu elde edillirdi ve Romalılar da İmparator Neron ve Jül Sezar tarafından gücün ve yüksek mevkinin sembolu olarak kullanılırdı. Çivit otundan (Isatis Tinctoria) mavi, Safran (Crocus) yapraklarından sarı, bakkam ağacı (Haematoxylon Campechionum) özütünden lacivert renk elde edilmiş ve pek çok uygarlık tarafından kullanılmıştır. Önceleri krallar, asiller için üretilen renkli tekstiller, yeni ticaret yollarının açılması, teknoloji transferinin sağlanması, Rönesans düşüncesinin yayılması, küresel ticaretin gelişmesi vb. gibi etmenlerin sayesinde daha geniş kitlelere ulaşmaya başlamıştır.

Kök Boyarmaddeleri bitkilerin kök, gövde, dal, çiçek ve meyve gibi kısımları kullanılarak elde edilir, kullanılan boyarmaddenin azaltılıp çoğaltılmasıyla da açık ya da koyu renkler; renklerin birbirleriyle karıştırılması sonucunda da yeni renk tonları elde edilebilir. Boyama işleminde boyanacak kumaşın temizliği, kullanılan suyun sertlik ya da yumuşaklığı, Boyama suyunun sıcaklığı, boyama süresi ve Boyarmaddenin ve boyama da kullanılan yardımcı maddelerin miktarı önemlidir. Günümüzde az de olsa kırsal yörelerde doğal boyarmaddeler kullanılmakla birlikte, sentetik boyarmaddelerle karşılaştırıldıklarında daha sağlıklı ve ucuz yollardan elde edilmeleri bakımından önem arz etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Kök Boyarmaddeler, Doğal Boyalar, Boyama, Mordanlama, Tekstil

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس مارس 23-25.2018.

تأثير حاضنات الاعمال في استدامة المشاريع الريادية في الضفة الغربية – دراسة حالة مشاريع حاضنة مؤسسة التيزك

إعداد رانية جميل جابر نصر و د. رشيد الجيوسي

raniaji@hotmail.com
rjayousi@staff.alquds.edu

OZET

تؤدي حاضنات الاعمال دورا مهما في دعم وتطوير المشاريع الريادية وتساهم في تحقيق الاستدامة لتلك المشاريع من خلال توفير حزمة متكاملة من الخدمات والتسهيلات.نشأت فكرة الحاضنات في الولايات المتحدة الأمريكية عام 1959، وتعد اداة داعمة تقوم بمرافقة المشاريع الريادية الناشئة لمساعدتها على البقاء والنمو خلال فترة الإقلاع، حيث تمدّ لها يد العون في مواضع الإدارة وتوفر لها مدخل للتمويل والدعم الفني. كما تساهم في الإسراع بتنفيذ برامج التنمية الاقتصادية والاجتماعية.

تهدف هذه الورقة لعرض دراسة عن دور حاضنات الأعمال في استدامة المشاريع الريادية في الضفة الغربية من خلال دراسة حالة اجريت عن مشاريع حاضنة أعمال مؤسسة التيزك، واستكشفت دور الحاضنات في دعم المشاريع الريادية وتطويرها، ومدى اسهامها في تحقيق الاستدامة لتلك المشاريع. قام دراسة تأثير الخدمات المشتركة والتسهيلات (ادارية وموارد بشرية، استشارية، لوجستية وفنية، تسويقية) المقدّمة من قبل حاضنة التيزك، بالإضافة إلى دراسة تأثير السياسات الادارية (الحوكمة، معايير الدخول ومعايير الخروج، التوجيه والتشبيك، التمويل والدعم) المتّبعة من قبل حاضنة التيزك في استدامة المشاريع، خلال فترة الاحتضان وبعد التخرج، وقدرتها على النجاح، والبقاء، والنمو، وخلق فرص عمل ولتحقيق أهداف الدراسة اعتمد المنهج الاستكشافي والوصفي، وتم جمع مصادر المعلومات الثانوية، والأولية باستخدام أداتين لجمع البيانات هما: المقابلة والاستبانة بطريقة المسح الشامل لمجتمع الدراسة المتمثل في جميع المشاريع الريادية المحتضنة والمتخرجة من حاضنة أعمال مؤسسة التيزك، باستخدام الأساليب الإحصائية الملائمة. بالتالي سنتطرق هذه الورقة لعرض النتائج والتوصيات اللازمة للرقي بمستوى احتضان المشاريع الريادية.

تطرح هذه الورقة مجموعة من النتائج اهمها: وجود علاقة ايجابية بين دور حاضنة أعمال مؤسسة التيزك واستدامة لمشاريع الريادية في الضفة الغربية. إضافة لوجود تأثير لعوامل الخدمات المشتركة والتسهيلات في استدامة المشاريع لديها، ووجود تأثير لعوامل السياسات المتبعة لدى الحاضنة في استدامة هذه المشاريع. وأظهرت النتائج أن جميع عناصر برنامج تطوير الأعمال المقدم من قبل الحاضنة تؤثر وبدرجة عالية على جميع أبعاد استدامة المشاريع وبدرجة عالية.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Dini Kurumlar, Ortadoğu, Küreselleşme

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Algılanan Performansın E-Öğrenme Kullanıcılarının Memnuniyetleri Üzerindeki Etkisi: Gazi Üniversitesi Lisansüstü E-Öğrenme Kullanıcıları Üzerinde Bir Uygulama

Res. Asst. Kamil ÇELİK
Bartın University, kcelik@bartin.edu.tr

Prof. Dr. Alptekin SÖKMEN
Gazi University, asokmen@gazi.edu.tr

ÖZET

E-öğrenme her geçen gün önemini artırmaktadır. Birçok araştırmacı e-öğrenme alanında çalışmalar yaparak, alan yazınına katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada ise e-öğrenme öğrencilerinin algılanan performanslarının kullanıcı tatminine etkileri araştırılmıştır. Önerilen modelde algılanan performans bileşeni algılanan kalite ve algılanan kullanılabilirlik bileşenleri olarak ayrıştırılmıştır. Algılanan kalite bileşeni, bilgi kalitesi, hizmet kalitesi ve sistem kalitesi alt boyutlarından meydana gelmektedir. Algılanan kullanılabilirlik bileşeni ise algılanan fayda ve algılanan kullanım kolaylığı alt boyutlarından oluşmuştur. Bu bağlamda Gazi Üniversitesinde öğrenim gören 225 e-öğrenme lisansüstü öğrencisine anket uygulanmıştır. İlk olarak R programında yapılan doğrulayıcı faktör analizi neticesinde uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Böylece elde edilen verilerle kurulan modelin uyumlu olduğu tespit edilmiştir. İkinci adımda ise yapısal eşitlik modeli analizi yapılarak hipotezler test edilmiştir. Buna göre algılanan performans bileşenlerinin öğrencilerin memnuniyetlerini %75 oranında açıkladığı görülmüştür (R2=0.75). Ayrıca algılanan faydanın, algılanan kullanım kolaylığının ve bilgi kalitesinin öğrencilerin memnuniyeti üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisinin bulunduğu fakat hizmet kalitesinin ve sistem kalitesinin anlamlı ve pozitif bir etkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: E-öğrenme, Algılanan Performans, Memnuniyet, R Programlama, Yapısal Eşitlik Modeli

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Nano-Kompozit Malzeme Üretim Makinesi ve Otomasyon Sisteminin Teknolojik Tasarımı

Öğr. Gör. Bünyamin ÇİÇEK
Hitit University, Alaca Avni Çelik Vocational School, bunyamincicek@hitit.edu.tr

ÖZET

Gelişen dünyada makine ve malzeme sektörü vazgeçilmez unsurlar arasına girmiştir. Makine temelli üretimlerin bilişim ve teknoloji ile yönetilmesi devamlı gelişen çalışmalar içerisindedir. En küçük makine bazlı sistemlerde bile uzaktan bağlantı, akıllı yönetim ve yapay zekâ aşamaları daha fazla kullanılır hale gelmiştir. Bu nedenle her türlü otomatik sistemde teknolojinin yeri her geçen gün artmaktadır.

Bu çalışmada enjeksiyon yöntemiyle nano-kompozit malzeme üretebilen bir makinenin ve otomasyon sisteminin tasarımı hakkında bilgiler verilmiştir. Bu makine tamamen yeni bir tasarım olup otomasyon sistemi de ilk kez tasarlanmıştır. Otomasyon bölümü mekanik olarak hareket eden bir sistemin "Arduino" entegre düzeneği ile kontrolüne dayanır. Otomasyon sisteminin temel amacı; makinede hareket verilmesi gereken yerlerde ilgili elektronik malzemeler kullanılarak ve komutlarla bu malzemelerden gelen verinin işlenmesidir.

Nano ve mikro boyutta temin edilecek metalik, plastik ve karbon esaslı toz malzemelerin hammadde aşamasında özel düzeneklerle homojen karıştırılması sağlanacak ve hammadde hazırlanacaktır. Akabinde manüel olarak makine haznesine şarj edilecek toz karışım otomasyon sisteminin komut verdiği işlemlerle kompozit malzeme haline getirilecektir.

Tasarımı yapılan enjeksiyon tipi makine üzerindeki otomasyon sistemi LCD ekran, Arduino entegre düzeneği, elektronik kontrollü valf, dijital barometre, elektrik motoru, hareket sensörü ve özel tasarlanmış ısıtıcı rezistans parçalarından oluşmaktadır. Komut programlama dili olarak IDE ve JAVA dilleri kullanılacaktır. Bu otomasyon makinedeki toz haznesinin ısıtılmasını, enjeksiyon kalıbının mekanik hareketini, gaz basınç değerlerini ve gaz verme sürelerini, güvenlik anında sistemin durdurulmasını, rezistans kontrollerini ve bütün verilerin işlenerek bir raporun verilmesi aşamasını gerçekleştirebilecektir.

Sonuç olarak üretilecek olan kompozit malzemenin dökümü aşamasında ilk kez tasarlanan otomasyon sisteminin makineyi kontrol edebileceği fikri benzer makinelerden yola çıkılarak mantıklı hale gelmiştir. Çalışmamızda uygulama aşamasına geçmemiş basit ve kullanılabilir elektronik bir düzeneğin multi-disipliner bir alanda tasarımı ve kullanımı amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Makine, Tasarım, Nano-Kompozit, Otomasyon.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Öznel Normun E-Öğrenme Sistemine Devam Etme Niyeti Üzerindeki Etkisi: Ahmet Yesevi Üniversitesi Lisansüstü Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma

Arş. Gör. Kamil ÇELİK
Bartın University, kcelik@bartin.edu.tr

Prof. Dr. Alptekin SÖKMEN
Gazi University, asokmen@gazi.edu.tr

ÖZET

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte birçok alanda yeni uygulamalar geliştirilmiştir. Bu gelişmelerin eğitim alanında uygulamaları ise genellikle e-öğrenme uygulamaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Birçok araştırmacı bu alanda akademik çalışmalar yaparak, e-öğrenme sisteminin daha etkin kullanılmasına yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada ise Ahmet Yesevi Üniversitesi e-öğrenme lisansüstü öğrencilerinin e-öğrenme sistemine devam etme niyetini anlamak amacıyla öznel normlarının devam etme niyetleri üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Öznel norm, kişilerarası etki ve dış etki alt boyutlarından oluşmaktadır. Bu kapsamda Ahmet Yesevi Üniversitesinde lisansüstü eğitim alan 270 öğrenciye anket uygulanmıştır. İlk olarak R programında doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve uyum iyiliği değerleri incelemiştir. Bunun neticesinde uyum iyiliği değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Böylece elde edilen verilerle kurulan modelin uyumlu olduğu tespit edilmiştir. İkinci adımda ise yapısal eşitlik modeli analizi yapılarak hipotezler test edilmiştir. Buna göre öznel norm bileşenlerinin kullanıcıların devam etme niyetini %50 oranında açıkladığı görülmüştür (R2=0.50). Ayrıca kişilerarası etkinin ve dış etkinin kullanıcıların sistemi kullanmaya devam etme niyetleri üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisinin olduğu belirlenmiştir

Anahtar Kelimeler: E-Öğrenme, Öznel Norm, Memnuniyet, R Programlama, Yapısal Eşitlik Modeli

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Android Tabanlı Kablosuz Mekan Otomasyonu

Lec. Selim ÖZDEM
Hitit University, selimozdem@hitit.edu.tr

ÖZET

Hayatı kolaylaştıran, konforu artıran, zamandan ve mekandan bağımsız sistemler günlük yaşamımızda her geçen gün daha fazla yer almaktadır. Akıllı mekanlar, sakinlerinin konforunu artırmasının yanında daha güvenli ve daha tasarruflu bir yaşam sunan yerleşkelerdir. Gelişen teknolojinin doğal sonucu olarak akıllı mekan otomasyonlarının sayısında hızlı artışlar yaşanmaktadır.
Literatür tarandığında akıllı mekan otomasyonları genellikle ev işyeri gibi yerleşkeler için tasarlandığı gözlemlenmiştir. Km'lerce uzaktaki internet erişiminin bulunmadığı bağ bahçe gibi yerleşkelerin uzaktan yönetimi için sınırlı sayıda çalışma yapıldığı gözlemlenmiştir. Mekanlarda kullanılan birçok kumandanın ya da kablolu sistemlerin karmaşası yerine görsel ekranlı bir kumanda ile tüm cihazları kablosuz kontrol etme rahatlığı akıllı mekan teknolojileri için artık bir standart haline gelmiştir. Akıllı mekan otomasyonları yaşlılığa bağlı fiziksel yetersizliği olan / bedensel engelli bireyler için de çok daha önemlidir.

Gerçekleştirilen prototipte yakın ve uzak mesafedeki İklimlendirme, aydınlatma, eğlence, güvenlik, pencere-perde, sulama gibi elektronik-mekanik sistemler kablosuz olarak programlanıp tek merkezden yönetilmiştir. Hareket algılayıcı, gaz, duman, sel baskını gibi sensörler aracılığıyla Elektronik-mekanik sistemlerden alınan bilgiler, merkezi üniteye iletilmektedir. Merkezi Ünite Kablosuz iletişim ortamında yakın mesafedeki cihaz ve sistemler için Bluetooth HC-06 ve Wifi ESP8266 modülü, uzak mesafedeki cihaz ve sistemler için RFM96W modülü kullanarak kendisine bağlı cihazları yönetmektedir. Merkezi Ünite ile iletişim android tabanlı yazılım kodlanarak tablet ve telefonlar üzerinden gerçekleştirilmiştir. Android Tabanlı Kablosuz Mekan Otomasyonu özellikle internet erişiminin olmadığı yerleşkeler için uzaktan kontrol sistemlerine ihtiyaç duyulan alanlarda ciddi bir açığı kapatacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: **Akıllı mekan, Android. Gömülü sistemler.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND APPLIED SCIENCES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018 مارس

A Transformation Application of Manual Door to Automatic Door

Lec. Kemal GÜVENLİ
Hitit University, kemalguvenli@hitit.edu.tr

Asst. Prof. Dr. Bilgehan TOZLU
Hitit University, bilgehantozlu@hitit.edu.tr

ABSTRACT

This study was carried out in Osmancık Ömer Derindere Vocational School of Higher Education both the education of the students of Electronic Technology Program and lifting the troubles that can be experienced in the entrance and exit of the sinks used by the students with disabilities. In the study, Thanks to the infrared sensor placed at the entrance and exit of the sink's door, which is used by the students, they have been made to be opened by hand act with an average distance of 3 cm without any contact. PIC16F84A microcontroller is used to control the operation performed. 50W 12V windscreen wiper motor is used to open and close the door. The speed of the DC motor is controlled by the PWM technique.

With this study; in the world where humans get used to live more comfortable each passing day thanks to the developing technology, has been shown how to convert a normal door system to automatic to provide ease of use for disabled citizens. The cost of the system is very low and it has been shown that this practice is recommended for both hygiene and ease of use.

Keywords: **pwm, microcontroller, infrared sensor.**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2018
INCSOS
2.
INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON EDUCATIONAL SCIENCES
AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Temel Bir Yaşam Becerisi Olarak Finansal Okuryazarlık ve Öğretimi

Ress. Asst. Hayati ADALAR
Ankara Gazi University, hayatiadalar@gazi.edu.tr

ÖZET

Günümüzde değişen ve gelişen eğitim paradigmaları ile yaşam becerileri kavramının öne çıktığı ve bunların eğitim yoluyla bireylere kazandırılmasının önemine vurgu yapıldığı görülmektedir. Yaşam becerileri, bireyin değişim sürecinde varlığını etkin bir şekilde sürdürebilmesi için sahip olması gereken yeterlilikleri ifade etmektedir. Finansal okuryazarlık becerisi de bu yaşam becerileri arasında öne çıkanlardan birisi olarak görülmektedir. Özellikle OECD ve APEC ve bağlı birçok kuruluşun raporlarında finansal okuryazarlığın temel bir yaşam becerişi (core life skill) olarak kabul gördüğü ve birçok ülkede tüm yaştan bireylerin bu beceriye sahip olabilmesine yönelik ulusal stratejiler, programlar yapıldığı ve çeşitli uygulamaların yürütüldüğü dikkati çekmektedir.

Finansal okuryazarlık; doğru finansal kararlar almak ve bireysel refaha ulaşabilmek için gerekli olan farkındalık, bilgi, beceri, tutum ve davranışların bileşiminden oluşmaktadır. Özellikle aşırı ürün çeşitliliğinin hâkim olduğu günümüzde daha karmaşık bir küresel ekonomik sistem karşısında, bireylerin ekonomik ve finansal refahını koruyabilmeleri açısından finansal okuryazarlık becerisine sahip olmaları oldukça önemli görülmektedir. Konuya ilişkin literatür tarandığında finansal okuryazarlık eğitimi konusunda yurtdışında gözle görülür bir ilerleme kaydedilmişken, ülkemizin henüz problemi algılama aşmasında olduğu anlaşılmaktadır. Gerek ilkokul, ortaokul ve lise seviyesinde gerekse üniversite ve yetişkin bireylerin eğitiminde, bu becerinin kazandırılmasına dönük ciddi bir çalışmanın olmayışı dikkati çekmektedir.

Bu bağlamda çalışmada finansal okuryazarlığın bir yaşam becerisi olarak önemine değinilerek bu becerinin öğretimi sürecinde başvurulabilecek uygulamalara ışık tutmaya yönelik bir çerçeve oluşturulmaya çalışılacaktır. Öncelikle ülkemizde bireylerin finansal okuryazarlıklarının tespitine dönük çalışmaların temel verilerinden yola çıkılarak bir ihtiyaç analizi ortaya konulacaktır. Sonrasında ise dünyadaki bazı örnek uygulamalardan yola çıkılarak bu becerinin öğretimine yönelik bir çerçeve model sunulmaya çalışılacaktır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesine başvurulmuştur. Elde edilen veriler ise içerik analizine tabi tutularak sunulacaktır. Çalışmanın finansal okuryazarlık becerisi ve öğretimi konusunda uygulayıcı ve araştırmacılara katkı sağlaması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Becerileri, Eğitim, Finansal Okuryazarlık, Beceri Öğretimi

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Bibliyoterapi Tekniğinin Ortaokul 8. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Başarıları ve Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi

Asst. Prof. Dr. Cemil İNAN
Dicle University Ziya Gokalp Faculty of Education, cinan@dicle..edu.tr

Serdar ERKUŞ
Kirkkoyun Karacadag Elementary School, Diyarbakir / MEB, serdarerkuss@gmail.com

ÖZET

Bibliyoterapi, kişinin kendini tanımasını ve karşılaştığı sorunları okuma yoluyla iyileştirmesini sağlayan bir teknik olarak tanımlanabilir. Bu araştırmanın amacı, bibliyoterapi tekniğinin ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin matematik başarıları ve tutumlarına etkisini incelemeyi amaçlamaktadır.

Araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır ilinin Kayapınar ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ortaokulda 8. sınıfta öğrenim gören 48 (24 deney ve 24 kontrol) öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada ön-test ve son-test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır.

Elde edilen ön-test ve son-test verileri SPSS 24.00 paket programı ile analiz edilmiştir. Mülakat verilerinin ise içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre bibliyoterapi tekniğinin öğrencilerin önyargı, korku ve algılarını olumlu yönde değiştirdiğini, ayrıca öğrencilerin ilgi, istek ve genel uyarılmışlık düzeylerini arttırdığı ve bunun sonucu olarak da öğrencilerin matematik başarılarının arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bibliyoterapi, Matematik Dersi, Akademik Başarı, Tutum

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sayıları Vücudumuz ile Birebir Eşleyerek Geliştirilen İşaret Dilinin Öğrencilerin Matematik Başarıları ve Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi

Asst. Prof. Dr. Cemil İNAN
Dicle University Ziya Gokalp Faculty of Education, cinan@dicle..edu.tr

Serdar ERKUŞ
Kirkkoyun Karacadag Elementary School, Diyarbakir / MEB, serdarerkuss@gmail.com

ÖZET

Yapılan bu araştırmanın amacı, sayıları vücudumuz ile bire bir eşleyerek geliştirilen işaret dilinin ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerin matematik başarıları ve tutumlarına etkisini incelemektir. Araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2017-2018 öğrenim yılında Diyarbakır ilinin Bağlar ilçesindeki bir ilkokulun 4. sınıflarında öğrenim gören 63 (34 deney ve 29 kontrol) öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen başarı testi, tutum ölçeği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Başarı testi ve tutum ölçeği hem uygulama öncesi hem de uygulama sonrası kontrol ve deney gruplarındaki öğrencilere uygulanmış olup elde edilen veriler SPSS 24.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ise uygulama sonrası deney grubundaki öğrencilere uygulanmış olup elde edilen verilerin içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın nitel sonuçlarına göre, sayıları vücudumuz ile bire bir eşleyerek geliştirilen işaret dilinin matematik dersinde kullanılması öğrencilerinin akademik başarılarını arttırdığı görülmüştür. Ayrıca uygulanan tutum ölçeği sonuçlarına göre deney grubu öğrencilerin matematiğe ilişkin tutumlarının olumlu yönde geliştiği görülmüştür. Araştırmanın nitel sonuçlarına göre ise, sayıları vücudumuz ile bire bir eşleyerek geliştirilen işaret dili gibi yöntemlerin matematik dersinde kullanılması öğrencilerin derse karşı ilgi ve meraklarını uyandırdığı, aktif katılımlarını sağladığı, dersi daha eğlenceli ve zevkli hale getirdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: İşaret Dili, Vücudumuz, Sayılar, Matematik Başarısı, Tutum

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

9-13 Yaş Çocukları İçin Evrensel Ahlaki Değerler Ölçeğinin Geliştirilmesi Çalışması

Asst. Prof. Dr. Çiğdem Nilüfer UMAR
Okan University, cigdem.umar@okan.edu.tr

Asst. Prof. Dr. Faruk KANGER
İstanbul Sabahattin Zaim University, faruk.kanger@izu.edu.tr

ÖZET

Eğitim bilimlerinde değerlerin tespit edilmesi, ölçülmesi ve bağlamlarıyla yorumlanması eğitim politikaları, eğitim programları, stratejileri ve yöntemlerinin belirlenmesi için zorunlu olduğu gibi eğitim hedeflerinin gerçekleşme durumlarının doğru ve objektif olarak ölçülmesi bakımından da son derece önemlidir. Bu ihtiyaç doğrultusunda bu çalışmada 9-13 yaş çocuklarının bazı evrensel ahlaki değerlerini belirlenmesine yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Evrensel Ahlaki Değerler Ölçeği'nin madde havuzu 48 maddeden oluşturulmuştur ve İstanbul il merkezinde bulunan ilköğretim okullarında öğrenim gören 300 öğrenciye uygulanmıştır.

Evrensel Ahlaki Değerler Ölçeği'nin KMO değeri ve Bartlett testi sonuçları incelenmiş ve değerlerin istatistiksel olarak anlamlı olması [KMO: 0.932 x2 =11924,522, sd = 1128, p < .001] sonucundan hareketle veri setinin faktörleştirmeye uygun olduğuna karar verilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliliği açımlayıcı faktör analizi ile belirlenmiştir. Yapı geçerliliği kuramsal açıklamalar doğrultusunda "bilişsel, duygusal ve davranışsal" olmak üzere üç faktörlü olarak analiz edilmiştir. Bu üç boyut toplam varyansın % 53,733'ünü açıklamaktadır. Evrensel Ahlaki Değerler Ölçeği'nin güvenirliği 0,970 değerinde Cronbach Alpha katsayısı bulunmuştur.

Bu çalışma sonucunda, Evrensel Ahlaki Değerler Ölçeği'nin 9-13 yaş çocuklarının bazı evrensel ahlaki değerlerini bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutta belirlemede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Evrensel Ahlaki Değerler, Ölçek Geliştirme, 9-13 Yaş Çocuğu

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

İlkokul Öğrencilerinin Yaratıcı Düşünme Becerisi Sözel Puanlarına Yaratıcı Okuma Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi

Asst. Prof. Dr. Çiğdem Nilüfer UMAR
Okan University, cigdem.umar@okan.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ilkokul öğrencilerinin yaratıcı düşünme becerisi sözel puanlarına yaratıcı okuma eğitiminin etkisini incelemektir. Çalışmanın problem cümlesi "Yaratıcı Okuma Eğitimi'nin ilkokul öğrencilerinin yaratıcı düşünme becerisi akıcılık, esneklik ve orijinallik alt boyutları sözel puanlarına etkisi var mıdır?" şeklindedir. Çalışmada deneysel desen modeli kullanılmıştır.

İstanbul'da bir devlet ilkokulunun Türkçe ve Hayat Bilgisi not ortalamaları eşit düzeye sahip 3.sınıf öğrencilerinin bulunduğu iki sınıfından biri deney diğeri kontrol grubu olarak rast gele şekilde çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubunda 35 ve kontrol grubunda 36 öğrenci yer almaktadır. Her iki gruba Torrance Yaratıcı Düşünme Becerisi Sözel A Formu öntest olarak uygulanmıştır. Deney grubuna 10 ders saati "Yaratıcı Okuma Eğitimi" araştırmacı tarafından verilmiştir. Kontrol grubu herhangi bir eğitime tabii tutulmamıştır. Eğitim bitiminde deney ve kontrol gruplarının her ikisine Torrance Yaratıcı Düşünme Becerisi Sözel B Formu sontest olarak uygulanmıştır.

Veri toplama aracı olarak kullanılan Torrance Yaratıcı Düşünme Becerisi Sözel A ve B Formu sonuçları istatistiksel olarak analiz edilmiş ve elde edilen bulgular yorumlanmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin yaratıcı düşünme becerisi sözel puanlarında " Yaratıcı Okuma Eğitim " neticesinde artış görülmesine istinaden ilkokul öğrencilerinin yaratıcı düşünme becerileri üzerine "Yaratıcı Okuma Eğitim" nin olumlu yönde katkısı olduğu ve deney grubundaki öğrencilerin eğitim sırasında ve diğer derslerde sınıf öğretmeni ve rehber öğretmenin gözlemlerine istinaden verdikleri gözlem bilgisine göre öğrencilerin sözel derslere katılımlarında artış gösterdikleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: **Yaratıcı Okuma, Yaratıcı Düşünme Sözel Becerisi, İlkokul Öğrencisi**

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس. 2018.25-23 مارس

Üniversite Öğrencilerinin Çevresel Tutumlarını Etkileyen Faktörler; Hitit Üniversitesi Örneği

Asst. Prof. Dr. Güngör KARAKAŞ
Hitit University, Çorum, gungorkarakas@hitit.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin çevresel tutumlarını belirlemektir. Araştırma verileri başlıca Hitit Üniversitesinden 737 öğrenciden anket yöntemi ile 2017 yılında nisan-mayıs aylarında elde edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin çevresel tutumlarını etkileyen faktörleri belirlemek için daha önce doğrulanmış bir likert ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin geçerliliği KMO ve Barlett testi ile sınanmıştır(0.842). Üniversite öğrencilerinin çevresel tutumlarını etkileyen faktörler açımlayıcı faktör analizi ile belirlenmiştir. Yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda toplam varyansın %57,92'sini açıklayan 3 faktörlü ve 12 değişkenden oluşan bir yapı açığa çıkarılmıştır. Bu faktörler 'tutum' 'saha aktiviteleri' ve 'niyet olarak' adlandırılmıştır. İç tutarlılığı gösteren Cronbach's Alpha katsayısı 0,781 olarak hesaplanmıştır. Üniversite öğrencilerinin çevresel tutumlarının yapı geçerliliğini test etmek için doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre; CMIN/DF: 2115, NFI: 0.958, CFI: 0.977, GFI: 0.979, IFI: 0.977, TLI: 0.969 ve RMSEA 0.039' olarak hesaplanmıştır. Sonuçlar öğrencilerle sadece teorik eğitim değil aynı zamanda saha aktiviteleri de yapılması gerektiğini ortaya koymuştur. Öğrencilere çevresel farkındalığı artıracak pratik eğitim verilmeli ve onların çevre dostu davranışları teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencisi, Çevresel Tutum, Çevresel Eğitim

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Okul Öncesi Öğretmenlerinin ve Velilerinin Değerler Eğitimine Yönelik Tutumları

Asst. Prof. Dr. Munise DURAN
Inönü University, munise.durdu@inonu.edu.tr

Ress. Asst. Sümeyra AKKAYA
Inönü University, sumeyra.akkaya@inonu.edu.tr

ÖZET

Eğitim bireyde davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Türk milli eğitiminin temel amaçlarından biri; bireyleri, Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, toplu-ma karşı sorumluluk duyan; yapıcı yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmektir. Değer eğitimi, insana özgü olanakları, insanı insan yapan ve diğer canlılardan ayıran olanakları başka bir deyişle insana özgü bütün etkinlikleri insansal etkinlikler olarak amaçlarına uy-gun tarzda gerçekleştirebilecek duruma gelmelerine yardımcı olmaktır. (Dilmaç & Ulusoy, 2016). Yüksel'e (2006) göre, eğitim kurumları uzun yıllar bireylerin zihinsel özellikler-ini göz önüne alarak öğrenme-öğretme sürecini organize etmişlerdir. Dünyadaki bütün toplumlarda bunun ortaya çıkardığı sonuç, nitelikli insan arayışları, demokratik toplum özlemleri, insanca yaşama hak ve imkânının sağlanması gibi fikir ve uygulamaların art-ması olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle hem milli eğitimin amaçları hem de okul öncesi eğitimin ortak amaçları değerler eğitiminin önemini ortaya çıkarmaktadır. Eğitimin başarıya ulaşmasındaki temel prensiplerden biri de okul aile işbirliğidir. Bu bağlamda, bu çalışma velilerin ve öğretmenlerin değerler eğitimindeki beklenti ve tutumları etkili bir eğitim programı tasarlamak açısından önemlidir.

Bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğretmen ve öğrenci velilerinin değerler eğitimine yönelik beklenti ve tutumlarını belirlemektir. Bu amaçla araştırmacılar tarafından oluşturulan ve uzman görüşünden yararlanılan bir görüşme formu oluşturulacaktır. Görüşme formu iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısım veli ve öğretmenlerin demografik bilgilerini içeren bölümdür. İkinci kısım ise değerler eğitimine yönelik beklenti ve tutumlarını belirlemeye yönelik soruların olduğu bölümdür. Araştırma; Malatya ili Battalgazi ve Yeşilyurt merkez ilçelerindeki random usulü ile belirlenen alt, orta ve üst seviyedeki okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğretmen ve bu kurumlara devam eden öğrencilerin velileri ile yapılacaktır. Görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınar-ak içerik analizi yöntemi ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Değerler Eğitimi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İlkokul Öğretim Programlarının Karakter Eğitimi Açısından İncelenmesi

Asst. Prof. Dr. Serdal IŞIKTAŞ
Cyprus Health and Social Sciences University, serdal.isiktas@kstu.edu.tr

ÖZET

Karakter eğitimi; eğitim paydaşlarının tam katılımıyla gerçekleşen ve model olan bir öğretim programıyla gerçekleştirilen bir ortamın sağladığı kazanımların bütünüdür. Toplumun gelişim refahı için hedeflenen kazanımların gerçekleşmesi için yaratılan imkanların ve üretilen davranış biçimlerinin şekillenmesiyle oluşturulmaktadır. Eğitim ortamı olarak; eğitim materyallerini adapte ederek ve kullanarak anlamayı destekleyen ve öğrenme deneyiminin her evresinde tüm öğrencilere iyi bir karakter gelişiminin özendirilmesi için aktif bir yol olarak kullanılmaktadır (Handbook ve Guide, 2001). Dolayısıyla; bu çalışmada Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yer alan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda karakter eğitimine ilişkin programın verimlilik düzey etkisini görebilmek araştırma açısından önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı; ilkokul düzeyindeki bazı derslerin kazanımlar, kavramlar, beceriler ve değerler açısından karakter eğitimini ne ölçüde desteklediğini belirlemektir. Araştırmanın evrenini ilkokul kademesine ait bütün derslerin öğretim programları oluşturmaktadır. Örneklemi ise ilkokul kademesindeki zorunlu dersler oluşturmaktadır. Araştırmanın modeli betimsel tarama modelidir. Programların incelenmesi için dokümantasyon tekniği kullanılmıştır. Belirlenen derslerin programları ilkokul düzeyinde olmak üzere sınıflandırılmıştır. Bu dersler kazanımlar, kavramlar, beceriler ve değerler açısından karakter eğitiminin içerik ve kapsamına göre incelenmiştir. Öğretim programlarının analizinde 19 karakter değeri kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan sonuçlara göre ilkokul kademesinde belirlenen derslerden hemen hepsi karakter eğitimini belli ölçüde desteklemektedir. En çok destekleyen ders ise ilkokul Hayat Bilgisi, Beden Eğitimi Sağlık ve Spor Bilgisi dersi Görsel Sanatlar dersidir. Karakter eğitiminin içerik ve kapsamıyla en az uyuşan ders Kıbrıs Türk Tarihi dersi ve Sosyal Bilgiler dersidir. İlkokul programları karakter eğitiminin içerik ve kapsamına uygun olarak zenginleştirilip genişletilebilir.

Anahtar Kelimeler: **Karakter, Karakter Eğitimi, Öğretim Programı.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Academic Turkish Needs of International Students at Kocaeli University

Asst. Prof. Dr. Serhat KÜÇÜK
Kocaeli University

Assoc. Prof. Dr. Doğan YÜKSEL
Kocaeli University, doganyuksel@gmail.com

ABSTRACT

Turkish Higher Education instutitions attract a huge number of international students from different parts of the World. Once admitted, these international students study a wide range of majors and subjects both in English and Turkish. Even though, all students who are taking undergraduate level courses from universities have to obtain a certain level of Turkish, many still struggle in their academic areas mostly due to lack of academic Turkish.

This study aims to identify necessary language skills needed to successful in university courses as perceived by international students who study at Kocaeli University. A questionnaire developed Berman and Cheng (2010) has been utilized to gather data for this study. The questionnaire had five main areas namely (a) carrying out academic work, (b) Reading, (c) Listening, (d) Speaking and (e) Writing. 254 students from different majors filled out the questionnaire. Preliminary findings of the study revealed that the most difficult language skill for international students were the productive skills of writing and speaking. The presentation will include the detailed results of the study with pedagogical implications.

Keywords: Academic Turkish, International Students, Needs Analysis, Higher Education

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Analysis of a Master's in Teaching Turkish as a Foreign Language Program According to Peacock's Model (2009)

Asst. Prof. Dr. Serhat KÜÇÜK
Kocaeli University

Mehmet K. TALASLI
Kocaeli University

Assoc. Prof. Dr. Doğan YÜKSEL
Kocaeli University, doganyuksel@gmail.com

ABSTRACT

Teaching Turkish as a Foreign Language is gaining popularity due to the number of international students from different parts of the World who choose to study Turkish Higher Education institutions. Many students who graduate from Turkish Education, Turkish Language and Literature and English Language Teaching programs prefer to study further in Teaching Turkish as a Foreign Language Master's programs in different parts of Turkey. This study analysizes the curriculum of a Teaching Turkish as a Foreign Language Master's program according to Program Evaluation model proposed by Peacock (2009).
This study aims to identify opinions of studens about the Master's program by means of a questionnaire. Preliminary findings of the study revealed some mixed opinions of the students as satisfaction and dissatisfaction go hand in hand. The presentation will include the detailed results of the study with pedagogical suggestions.

Keywords: Program Evaluation, Teaching Turkish as a Foreign Language, Needs Analysis, Higher Education

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Ranking of Alternative Measurement and Assessment Methods According to Learning Domains by MCDM Techniques

Instructor Dr. Mehmet YÜKSEL
Gazi University, yukselmehmet@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Metin DAĞDEVİREN
Gazi University, metindag@gazi.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Mehmet KABAK
Gazi University, mkabak@gazi.edu.tr

ABSTRACT

Education as a system is consisted of various phases. The final phase of this process is the measurement and the assessment of the acquisition of education. As is known in education process, conventional measurement and assessment methods usually have been used. But due to the constructivist approach, use of the alternative measurement and assessment methods were recently proposed. In education with the inversion of the paradigm, numerous alternative measurement and assessment method have been developed. On the other hand, determination of an optimal new alternative measurement and assessment method is still an important problem. Aim of this study is to determine the optimum alternative measurement and assessment method in education process. The method proposed in this study includes the periodic system and periodic trends that is in the 9th grade chemistry course of the curriculum context. Data of the study have been derived from the expert team opinion. The Preference Ranking Organization Method for Enrichment Evaluations (PROMETHEE) which is a well-known multi criteria decision technique was used in this study. It is chosen depending on the reason that PROMETHEE can evaluate the alternative measurement and assessment methods with numerous criteria. Cognitive, affective and psychomotor learning domains were determined as criteria in the study. The Analytic Hierarchy Process (AHP) was used to calculate weights of the criteria. 19 alternative measurement and assessment methods were taken to analysis. Analysis of data was performed by the Decision Lab 2000 program. The PROMETHEE I Partial ranking and PROMETHEE II complete ranking for alternative measurement and assessment methods were performed according to results. Finally, the study shows that an optimum alternative measurement and assessment method can be determined with the method proposed in this study.

Keywords: Measurement, Assessment, Learning Domains, PROMETHEE

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25 مارس 2018.

Hayat Bilgisi Öğretim Programındaki Kazanımların Değerler Açısından İncelenmesi

Esra SOLAK
Inönü University, yildizesra1067@gmail.com

Asst. Prof. Dr. Munise DURAN
Inönü University, munise.durdu@inonu.edu.tr

ÖZET

Hayat Bilgisi dersi, ilkokul kademesinde ilk üç sınıftaki öğrencilere birey, toplum ve doğa ekseninde temel bilgi, beceri ve değerler kazandırmayı hedefleyen mihver derslerden biridir. 2017 yılında yenilenen Hayat Bilgisi öğretim programının amaçlarından biri, aile ve toplumun temel değerlerine sahip olma olarak belirlenmiştir (meb, 2017). Toplumun en temel öğesi olan birey toplumda hayatını devam ettirebilmek için yaşadığı toplumun benimsediği değerleri tanımalı ve özümsemelidir. İlkokula yeni başlayan bireye toplumun benimsediği değerler, Hayat Bilgisi öğretim programı ile kazandırılabilir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2017 yılında yayınlanan Hayat Bilgisi taslak öğretim programında "adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik" değerleri öğrencilere kazandırılması gereken "kök değerler" olarak belirlenmiştir. Okullarda öğrenciler bilişsel alanın yanında, insanlara karşı saygı göstermek, hoşgörülü olmak, başarılı olmak ve yardımsever olmak gibi değerleri, trafik kurallarına uymak gibi toplumsal kuralları, derslere veya öğretmenlere karşı olumlu tutum geliştirmeyi ve karşılaştıkları durumlara tavır almayı öğrenirler. Demokratik toplumlarda eğitim kurumları sadece bilişsel amaçlara ulaşmak için değil insanı insan yapan bütün değerlerini içermelidir (Akbaş, 2004).

Bu çalışmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2017 yılında taslak olarak hazırlanan, 2017- 2018 eğitim öğretim yılında uygulamaya konulan öğretim programlarından Hayat Bilgisi dersi öğretim programında yer alan kazanımları değerler perspektifinden incelemektir. Çalışma kapsamında yürürlükte olan Hayat Bilgisi öğretim programında yer alan kazanımlar, öğretim programında belirtilen değerleri içermesi açısından incelenecektir. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme modelinin kullanılacağı bu araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi, Değerler, Değerler Eğitimi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Meslek Yüksekokullarında Temel Bilimlerin Uygulaması: Matematik

Lect. Hakan DEMİR
Hitit University, Alaca Avni Celik Vocational School, hakandemir@hitit.edu.tr

ÖZET

Meslek Yüksekokulları, her türlü sanayi kolundaki iç ve dış piyasanın ara eleman ihtiyacını karşılamak ve mühendis vb. olarak görev yapan ana elemanların iş yüklerini azaltmak amacıyla eğitim veren kurumlardır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde ara eleman ihtiyacı oldukça fazladır. Bu kurumlarda eğitim gören öğrencilerin yeterli seviyeye gelebilmeleri, öğrenci oldukları süre içerisinde endüstri kuruluşlarında yaptıkları staj eğitimleriyle sağlanır. Ancak, sanayi kuruluşlarıyla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bilgiler, meslek yüksekokullarındaki matematik, fizik ve kimya gibi bilimsel alanları kapsayan temel bilimler eğitiminin kalitesi hakkında karamsar bir tablo çizmektedir. Meslek yüksekokulu mevcut mezunları özellikle zihinsel beceri gerektiren, problem çözme, çözüm üretme, proje içerisinde görev alma veya koordinasyon gerektiren konularda problem yaşamaktadırlar. Bu mezunların problemlerinin çözülmesi ve aynı zamanda kendi mesleki alanlarında işlem gerektiren konularda yeterli olabilmeleri gerekmektedir. Sanayi kuruluşlarından gelen veriler bu bağlamda değerlendirildiğinde şu an meslek yüksekokullarında devam etmekte olan temel bilimler eğitiminin kalitesinin artırılmasının gerekliliği açıktır. Dolayısıyla, istenen kaliteyi artırma; çabuk ve doğru karar verebilme, sorunlara daha bilimsel ve objektif yaklaşma ve muhakeme yeteneklerini artırarak hızlı/doğru çözümler geliştirmelerini sağlama, soyut modellemeler yardımıyla sorun çözme becerisi kazandırma gibi konulara önem vermek gerekmektedir. Bu konudaki en etkili temel bilim dalının matematik bilimi olduğu dikkate alındığında bu dersin iyileştirilmesinin gerekli olduğu açıktır. Bu iyileştirme çeşitli şekillerde olabilir. Örneğin, ders saatlerinin arttırılması öğrencilerin matematik ile meşguliyet süresini artıracaktır. Bununla birlikte, matematik bilgi birikimi az olan öğrencilerin bilgi seviyelerini artırmak bu süreçte daha kolay olacaktır. Ayrıca yöneldikleri meslek eğitiminin ihtiyaçları doğrultusunda uygulamalı matematik eğitimi verilmesi uygulanacak diğer bir iyileştirme yöntemi olabilir. Biz bu çalışmada, matematik alanında öğretim görevlisi olarak görev yaptığımız Alaca Avni Çelik Meslek Yüksekokulu'ndaki matematik eğitimini, öğrencilerin mesleki problemlere çözüm üretebilmesi, temel matematik becerilerini geliştirebilmesi ve proje içerisinde görev alabilmelerini sağlamak amacıyla mevcut bölümlerle koordineli olarak çalışmakta ve mesleki projelerin yürütülmesini öğrenci bazında takip etmekte ve yönlendirmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Matematik Eğitimi, Meslek Yüksekokulu, Uygulamalı Matematik

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türkiye'de Okul Öncesi Dönemde Akran Zorbalığı Konusunda Yapılan Akademik Çalışmaların İncelenmesi

Lect. Özlem BAL
Hitit University, ozlembal@hitit.edu.tr

Asst. Prof. Dr. Ege AKGÜN
Ankara University, akgun@ankara.edu.tr

ÖZET

Zorbalık, sayıları bir veya birden fazla olan çocuğun, kendilerinden güç açısından daha zayıf olan çocukları, isteyerek ve sürekli olarak rahatsız etmesiyle sonuçlanan ve mağdurun kendisini savunamaması durumu olarak ifade edilmektedir. Zorbalığı diğer istismar biçimlerinden ayıran özellik, içinde bulunduğu bağlam ve tarafların ilişkisi olduğu belirtilmektedir. Vurma, sıkıca tutma, sarsma, fırlatma, saçını çekme, eşyalarını izinsiz alma gibi davranışlar fiziksel zorbalık; lakap takma, kızdırma, azarlama, küçük düşürücü sözler söyleme, gibi davranışlar sözel zorbalık; hoş olmayan dedikodular yayma; gururunu kırma, utandırma, taklit etme, kıs kıs gülme, sosyal gruplarından dışlama, gibi davranışlar ise ilişkisel zorbalık olarak ifade edilmektedir.

Okullarda zorbalık davranışlarının arttığı günümüzde, bu davranışların belirlenmesi ve bu davranışlara erken müdahale edilmesi önem arz etmektedir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı Türkiye'de okul öncesi dönemde akran zorbalığı konusunda yapılan çalışmaların incelenmesidir. Doküman incelemesi yoluyla elde edilen çalışmanın verileri 2010-2016 yılları arasında okulöncesi düzeyinde yapılan lisansüstü tezler ve araştırma makaleleri ile sınırlıdır. Verilerin analizinde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizinden yararlanılmıştır.
Araştırmanın bulgularına göre okul öncesi dönemde zorbalık ile ilgili sınırlı sayıda çalışma olduğu, bu çalışmalarda zorbalık davranışlarının sınıf içerisinde görüldüğü, öğretmelerin zorbalık olmayan davranışları zorbalık olarak tanımladığı belirlenmiştir. Çalışmanın diğer bulguları literatür ışığında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Zorbalık, Okul Öncesi Dönem**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Lise Öğretmenlerinin İş Doyumu ve Mesleki Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi

Prof. Dr. Ali TAŞ
Kirikkale University Faculty of Education, atas865@gmail.com

Asst. Prof. Dr. Abdullah SELVİTOPU
Karamanoglu Mehmetbey University Faculty of Education, a_selvi20@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı lise öğretmenlerinin iş doyumu ve mesleki motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkiyi saptamak ve öğretmenlerin iş doyumu ve motivasyon düzeylerinin bazı demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Betimsel tarama modelinde olan araştırmanın evrenini Ankara ili Altındağ ve Mamak ilçelerindeki Anadolu ve Meslek liselerinde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında görev yapan lise öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise Altındağ ve Mamak ilçelerinde bulunan liselerde görev yapan lise öğretmenlerinden tesadüfî örnekleme yöntemi ile seçilen 290 öğretmenden oluşmaktadır.

Veriler, "Kişisel Bilgi Formu" "Minnesota İş Doyum Ölçeği" ve "Motivasyon Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde t-testi, ANOVA ve Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı istatistik teknikleri kullanılmıştır. Analizler sonucunda elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin iş doyum düzeyleri cinsiyetlerine ve okuldaki kıdemlerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Bunun yanı sıra, öğretmenlerin iş doyum düzeyleri yaşlarına, kıdemlerine ve lisans mezuniyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin mesleki motivasyon düzeyleri cinsiyetlerine, kıdemlerine ve okuldaki kıdemlerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Diğer yandan öğretmenlerin mesleki motivasyon düzeyleri yaşlarına ve lisans mezuniyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Lise öğretmenlerinin iş doyum düzeyleri ile mesleki motivasyonları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Anahtar Kelimeler: İş Doyumu, Mesleki Motivasyon, Ortaöğretim

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25 مارس 2018.

الاستشهاد بالأحاديث النبوية في النحو عند ابن جني

Asst. Prof. Dr. M. Mücahit ASUTAY
Ankara Yildirim Beyazit University, mucahitasutay@hotmail.com

ملخص البحث

سجل العديد من الدارسين الذين عالجوا مسألة الاستشهاد بالحديث أن ابن جني قد استدل بالأحاديث النبوية في عطبالقواعد النحوية ، والسبب هو أن هذا العالم اللغوي النحوي استدل بأحاديث كثيرة في كتبه مقارنة مع علماء لغة آخرين. فلعل صاحب السامرائي الذي درس ابن جني من الجانب النحوي: "أنا لم أجد في كتبه التي بين يدي يؤيد ذلك فلم أر مرة جعل الحديث شاهدا له في تقرير قاعدة أو إثبات نص لغوي وإنما يورد في الغالب حديثا للاستئناس به أو الاستشهاد به فيما لم يجزم قاعدة أو لم يقرر أصلا جديدا". على الرغم من وجود اعتقاد واسع النطاق بأن ابن جني استشهد بالحديث.

سة في كونها مناقشة قضية استشهاد ابن جني بالحديث الشريف، في كتابيه الخصائص وسر صناعة الإعراب، آخذة بعين الاعتبار آراء السامرائي بالحسب

فقد ذكر ابن جني الأحاديث عالبا في تفسير معنى الكلمة أو في موضوع يتعلق بالنحو استشهد بالحديث في المسائل النحوية القليلة جدا في الصرف والبلاغة وأصول النحو وأحيانا بالحديث تمهيدا لموضوع ما. فقد وجدنا أن ابن جني استشهد بثلاثين حديثا في الخصائص، وخمسة عشر في سر صناعة الإعراب. بالإضافة إلى ذلك، لم نصادف بيانا واضحا عن الاستشهاد بالحديث في كتاب الخصائص الذي يعتبر من أحد المصادر الأساسية لأصول النحو على الرغم من أن ابن جني حاول المسائل المتعلقة بأصول النحو بالتفاصيل مثل الاستشهاد بالقرآن وتحول العرب، والقبائل واللغة .

الكلمات المفتاحية: استشهاد، حديث، القواعد، النحو، ابن جني.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

(قلق الموت لدى طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف كما يراه الطلبة أنفسهم)

الباحثان
د. محمد ربيعة / جامعة القدس المفتوحة. Jt2666@gmail.com
أ. ديمة السمان / مدير عام وحدة شؤون القدس في وزارة التربية والتعليم العالي. dimasamman@hotmail.com

Dr. Mohammad Towfiq M
Quds

ÖZET

(قلق الموت لدى طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف كما يراه الطلبة أنفسهم)

نها النظرية :
يل الشك وليس ضرباً من ضروب الخيال، وكل منا سمع أو رأى أو كلاهما بموت شخص تربطه بهم علاقات، أو لا تربطهم به أي علاقة، وكثير من الآيات دثت عن الموت، ولكن بعض الأشخاص تراهم حين يذكر الموت ينفرون منه ويشعرون بالانقباض والانزعاج، ويحاولون تغيير الموضوع .
ن شدتها من فرد إلى آخر، وهذه الفروق ليست حصراً على موضوع الموت والقلق منه، بل هذه الفروق تظهر في موضوعات أخرى نتيجة للفروق الفردية ب التي يمر بها الفرد من أمن وسلام وحرب ونزاع... الخ
حالة من الاستهداف وعدم الاستقرار الدائم، وممارسات الاحتلال ، الأمر الذي يسهم في زيادة التوتر والقلق من الموت.
قلق للإنسان هو توقع الموت، وخاصة العصر الذي نعيش فيه، عصر السرعة وعصر الحروب والصراعات مع ازدياد التشبث في الحياة (شقير، 2003). إلا أن ويقضائه وقدره يدرك بان الموت حق ولا مفر منه "فإذا جاء اجلهم لا يستأخرون ساعة ولا يستقدمون " (سورة الأعراف أية 34).

التي يمر بها الشعب الفلسطيني بسبب ممارسات قوات الاحتلال وأساليبه القمعية وخصوصا مدينة القدس التي تعاني من شتى وسائل القمع والإرهاب ت وقتل وتدمير للحجر قبل البشر، جاءت هذه الدراسة في محاولة للتعرف إلى درجة قلق الموت لدى طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف في ي المتغيرات في خضم أحداث ومآسي ودمار منظم يتعرض له سكان المدينة المقدسة وعلى مدار الساعة.

ة الدراسة في محاولة الإجابة على التساؤلات التالية:
ى قلق الموت لدى طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف ؟
ب مستوى قلق الموت باختلاف المتغيرات المستقلة التالية : الجنس ، والسنة الدراسية ، والمعدل التراكمي ، والمنطقة السكنية، وعدد الإخوة ، ودخل أسرة

قق الأهداف التالية:
لى درجة قلق الموت لدى طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف.
لى اثر متغيرات (الجنس ، والسنة الدراسية ، والمعدل التراكمي ، والمنطقة السكنية، وعدد الإخوة ، ودخل أسرة الطالب)

ة هذه الدراسة من الناحية النظرية في أنها محاولة لمعرفة مستوى قلق الموت لدى طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف في مدينة القدس، إذ يحة طلاب المدارس من الشرائح المهمة والحيوية جداً في المجتمعات، ويجب التعامل معها بخصوصية نظراً لخصوصيتها وأبعادها المختلفة والمتنوعة.
أهميتها في أنها الدراسة الأولى من نوعها ـ بحسب علم الباحثين ـ التي تتناول مستوى قلق الموت لدى طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف ي التي تعيش حالة من عدم الاستقرار والاستهداف، علما أن بعض الدراسات المتوفرة تناولت قلق الموت في بيئات عربية متفردة وكل على حدة، وفي بيئات تتشابه مع بيئة القدس من النواحي السياسية والثقافية والصحية والاجتماعية والاقتصادية، فلا توجد في علم الباحثين أية دراسة شبيهة بها.
همية من الناحية التطبيقية في إنها ستسهم في تقديم المساعدة والإرشاد والتوعية والتثقيف لطلبة مدينة القدس، وذلك بعد التعرف على مستويات قلق الموت، م في رسم استراتيجيات إرشادية وتوجيهية لدى طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف في المدينة المقدسة ـ مجتمع الدراسة ـ ن خلال تتفح الدراسة أن تفيد الباحثين الذين يرغبون في عمل دراسات مشابه لهذه الدراسة في بقية المحافظات الفلسطينية.

ر البحث على طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف في مدينة القدس ذكورا وإناثا.
طبيق البحث على طلبة مدارس رياض الأقصى ومدارس الحرم الشريف في العام الدراسي 2017-2018 .

ج الوصفي التحليلي نظرا لملاءمته لإغراض الدراسة حيث خلال استبانة أعدها الباحثان لقياس قلق الموت.

Anahtar Kelimeler: قلق الموت ، طلبة مدارس رياض الأقصى، ومدارس الحرم الشريف، القدس

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

واقع ومسؤولية الشباب الجامعي تجاه المشاركة المجتمعية
" دراسة ميدانية على عينة من طلاب جامعة القدس المفتوحة "

Dr. Atef Elasouly
Quds Open University, aasouli@qou.edu

تعبر لمسؤولية لمجتمعية للشباب الجامعي عن مدى لتزام هؤلاء الشباب لنزيأ إيجابياً تجاه مجتمعهم بكافه أشكاله وذلك بدءا من داخل أسوار الجامعة ووصولاً لى قصى حد ممكن من مشاركتهم المجتمعية ، و بالرغم من أن لحياة الجامعية في فلسطين قد مرت ولا زالت تمر بظروف قاهرة وصعبة نتيجة محاولات الاحتلال المستمرة في توسيع لفجوة بين الجامعات والمجتمع بغرض منع طاقاتها البشرية من التطوير وتشجيع شبابها على الهجرة وعدم تمكينهم من لحصول على الحد الأدنى من الدعم المجتمعي إلا أن لعديد من لجامعات الفلسطينية قد حرص على النهوض بمسؤوليته المجتمعية الكاملة تجاه هؤلاء الشباب وذلك بالاستناد لى رؤى غير تقليدية اعتمدت على الجهود الذاتية تارة وعلى تبادل لخبرات بين الدول تارة أخرى بهدف ترسيخ أدوارها الريادية والوطنية مع تشجيعهم الدائم للشباب على المضي قدماً في مشاركة أبناء مجتمعهجوكان من أبرز أدوار هذه الجامعات تطوير الاهتمام بالمسؤولية المجتمعية هو دماج ممارستها ضمن برامج التعليم وتخصيص مقرر إجباري يحمل عنوانها وفي هذا الإطار أراد الباحث التعرف على واقع ومسؤولية للشباب الجامعي تجاه المشاركة المجتمعية وذلك من خلال بحث عينة من دارسي مقرر لمسؤولية لمجتمعية بجامعة القدس المفتوحة لهذا الفصل لدراسي الحالي، مع محاولة تقديم سيناريوهات ونماذج عن مشاركاتهم ومقترحاتهم لوضعها أمام المختصين بهدف التطوير والتأثير في مستقبلهم.

وترتيباً على ما سبق يصبح من الأهمية بمكان أن تكون التساؤلات الرئيسية للدراسة كالتالي: –

ما واقع ومسؤولية الشباب تجاه المشاركة المجتمعية؟

– ما نماذج مشاركة الشباب المجتمعيومساهمتهم في الوقوف بجانب مجتمعهم؟

ما المعوقات والصعوبات التي تواجه مشاركة الشباب المجتمعية؟

–ما تطلعات ومقترحات لشباب تجاه تحقيق مشاركة مجتمعيةأفضل في المستقبل؟

<u>– منهجية الدراسة</u>

سوف يقوم الباحث باختيار عينة عشوائية تتكون من " 50 " من الطلاب والطالبات دارسي مقرر المسؤولية لمجتمعية لهذا الفصل الدراسي الحالي 2017 2018–م من إجمالي عدد (252) مقسمين على 6 شعب عدد كل منها " 42" بفرع غزة التعليمي مع تصميم دليل ميداني يتناسب مع الهدف المرجو من الدراسة.

النتائج المتوقعة: –

– التعرف على واقع ومسؤولية الشباب الجامعي تجاه المشاركة بمجتمعهم.

–لتعرف على نماذج من مشاركة الشباب والتي تعبر عن مسؤوليتهم المجتمعية.

رصد المعوقات والصعوبات التي تواجه مشاركة الشباب لمجتمعية.

لوصول الى مقترحات وتطلعات لهؤلاء الشباب تجاه لمشاركة المجتمعية بالمستقبل.

الكلمات لمفتاحية: " المسؤولية المجتمعية – نماذج لمشاركة – معوقات – مقترحات "

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / مارس 23-25.2018. القدس

واقع العمليّة التّعليميّة من أجل التّنمية المستدامة في فلسطين من وجهة نظر عيّنة من طلبة الدراسات العليا

د. غسان عبد العزيز سرحان
جامعة القدس
كلية العلوم التربوية
دائرة المناهج والتدريس
gsarhan@staff.alquds.edu
Assoc. Prof. Ghasan SİRHAN
Al-Quds Open University

ABSTRACT

تهدف هذه الدراسة التعرف إلى وجهة نظر عيّنة من طلبة الدراسات العليا حول واقع العمليّة التّعليميّة التّعلميّة من أجل التّنمية المستدامة في فلسطين، والذي ينبع من الحاجة إلى تغيير طريقة التفكير وآليات العمل وذلك بتوفير نوعية تعليم وتعلّم من أجل التنمية المستدامة على جميع المستويات وفي جميع البيئات الاجتماعية لتمكين الأفراد من تغيير أنفسهم وتطوير مجتمعهم من خلال تطوير المعارف والمهارات والمواقف والكفاءات والقيم المطلوبة بغية تمكينهم من تلبية احتياجاتهم واحتياجات الأجيال المقبلة، باستخدام نهج متوازن ومتكامل فيما يتعلق بالأبعاد الاقتصادية والاجتماعية والبيئية للتنمية المستدامة، ومواجهة التحديات المرتبطة بالظروف المحلية في الحاضر والمستقبل، مثل التفكير النقدي والابداعي، وحل المشكلات، والعمل التشاركي واتخاذ القرارات. وستعتمد هذه الدراسة المنهج الوصفي باعتباره المنهج العلمي الذي يتلاءم مع هدف هذه الدراسة، وسيستخدم الباحث استبانة من إعداده بعد التأكد من صدقها وثباتها.

العمليّة التّعليميّة التّعلمية، التّنمية المستدامة، التّعليم والتّعلم. *الكلمات المفتاحية*

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

"سمات الطفل ذوي اضطراب طيف التوحد (ASD) في جنوب الضفة الغربية"

Dr. Mahmoud OBAID
Al-Quds Open University, dr.mobaid90@gmail.com

ABSTRACT

بعد أن أصدرت الجمعية الأمريكية للأطباء النفسيين "الدليل التشخيصي الإحصائي للاضطرابات العقلية" (DSM-V) في عام 2013 ، والذي أبرز أهم النتائج العلمية الحديثة حول إضطراب طيف التوحد مقارنة بما كانت عليه النتائج العلمية في الحقبة الزمنية التي وصف فيها ليو كانر(????) هذا الإضطراب. ولعل ما تميزت به هذه النتائج العلمية هو المفاهيم المرتبطة بالتوحد مثل سمات الطفل التوحدي، والأسباب المسببة له، وآلية تشخيصه، و أعراضه، و كيفية التعامل معه من خلال انجح البرامج التربوية والعلاجية. ولعل التقدم الأحدث في الميدان تمثل حديثاً في تغيير البنية التي تتضمنها هذه الفئة و معايير تشخيصها وفقاً لما تم اعتماده في الطبعة الخامسة من الدليل الإحصائي و التشخيصي(DSMV).

سعت هذه الدراسة العلميةإلى تحديد السمات الأساسية لأضطراب طيف التوحد والتي يحددها مقياس (Childhood Autism Rating Scale CARS2,2013) لذي أعدته جمعية الطب النفسية الأمريكية والذي تضمن (15) سمة من سمات أطفال ذوي اضطراب طيف التوحد، حيث طبق المقياس على عينة بلغت (30) طفلاً وطفلةً في المؤسسات. حيث تعد هذه السمات من أهم معايير تشخيص اضطرابات طيف التوحد في ظل المحكات التشخيصية الجديدة.

تناولت الدراسة في مقدمتها بدأً للتغيرات الحديثة(ASD) التي طرأت على سمات الطفل ذوي اضطراب طيف التوحد، و انتقالها من المفهوم التشخيصي الفئوي إلى مفهوم متصلة التشخيص غير الفئوية. كما وتناولت عرضاً تفصيلياً لمفهوم التشخيص متعدد المستويات وذلك عبر بيانها للمكونات الثلاثة الأساسية لعملية التشخيص التكاملية وفقا لما تم عرضه في المحكات التشخيصية الجديدة المعلنة في لطبعة الخامسة من الدليل الأحصائي(DSMV) .

وأخيرا تستعرض الدراسة أهم التحديات التي تواجهها مراكز التربية الخاصة في جنوب الضفة الغربية في عملية التشخيص للتغلب على هذه التحديات.

أظهرت النتائج أن السمة الأكثر ظهوراً لدى أطفال اضطراب طيف التوحد في جنوب الضفة الغربية هي اضطراب التواصل اللفظي حيث أتت بمتوسط حسابي قدره (3) من الحد الأعلى للمتوسطات (3.5)، تلتها في المرتبة الثانية سمة استخدام الأشياء في اللعب حيث أتت بمتوسط حسابي قدره (2.6)، أما المرتبة الثالثة احتلتها ثلاثة سمات هي (التكيف مع التغيير، والتقليد ، والخوف والعصبية) والتي بمتوسط حسابي قدره (2.5)، كما احتلت المرتبة الرابعة سمتان من السمات الخاصة بالأطفال ذوي اضطراب طيف التوحد وهما (استخدام الجسد ، ومستوى النشاط) بمتوسط حسابي قدره (2.4)، وكان في المرتبة الخامسة السمات الآتية (الانطباع العام، الاستجابة البصرية، الاستجابة السمعية، استخدام الذوق والشم واللمس والتواصل غير اللفظي) بمتوسط حسابي قدره (2.3)، أما المرتبة السادسة فقد احتلتها السمتان الاتصال بالناس والاستجابة العاطفية بمتوسط حسابي قدره (2.2).

توصي الدراسة: بتوسيع تطبيق مقياس اضطراب طيف التوحد(CARS2) في الضفة الغربية للتحقق من سمات اضطراب طيف التوحد لدى أطفال المراكز والتأكد من عملية تشخيص التوحد للأطفال في المراكز للمساعدة في اختيار أساليب العلاج المناسبة لهم.

الكلمات المفتاحية: سمات الطفل ذوي اضطراب طيف التوحد، مقياس (CARS2)، مؤسسات التربية الخاصة، الجمعية الأمريكية للطب النفسي.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25 مارس 2018.

لغة الجسد في العمليةَ التعليميةَ التعلميةَ: اهميتها واهم تطبيقاتها التعليميةَ
دراسةَ مسحيةَ للأدبيات ذات العلاقةَ

Dr. Nedal Fayez A. A. Ghofoor
Q Open University, nabdelghafoor@qou.edu

ÖZET

مقدمةَ

لغة الجسد او الاتصال غير اللفظية موجودة منذ وجد الانسان يستخدمها جميع الناس بشكل إرادي أو لا إرادي، وقد حظيت في القرن الماضي باهتمام لافت، حيث عكف المهتمون على دراستها وتوضيح مفاهيمها ومعانيها ومضامينها وأهميتها واستخداماتها، وصدرت حولها العديد من الكتب والمولفات والأدلة والدراسات والمقالات، التي حاولت اثبات فعاليتها وجدوى استخدامها في حياة الانسان عموما، وفي مناحي شتى عديدة كالتفاوض، الحوار، الاقناع، التحقيق، الدراما، البيع، وفي التعليم ايضا..الخ.

ادبيات و دراسات مقترحةَ:

– سكر، ماجد، (2011)، التواصل الاجتماعي أنواعه وضوابطه وآثاره ومعوقاته.

– صالح، عماد (2009)أساليب الاتصال غير اللفظي وزيادة فاعلية الجماعات الصغيرة.

–حمدي، (2013)الاتصال اللفظي و غير اللفظي في مجال الإعلام و الاتصال في بعده التعليمي التربوي.

- Bambaeeroo and . Shokrpour (2017) The impact of the teachers' non-verbal communication on success in teaching.
- Benzer, Ahmet (2015) The Role of Using Body Language in Turkish Teaching on Learning and Attitude
- Zhu, Li, An(2006). The Importance of Using Body Language in English Teaching, US-China Foreing Language.
-Miller, Patrick(2005) Body Language in the Classroom, Techniques: Connecting Education & Careers
- Mohammed et al (,2014) The Role Of Non-Verbal Communication In Teaching Practice.
- Pan, Qi, (2014),Nonverbal Teacher-student Communication in the Foreign Language Classroom
-Tai, Yuanyuan(2014) The Application of Body Language in English Teaching.
- Tayade, Sonu(2011)English Language Teaching in India and Body Language.

مشكلةَ الدراسةَ:

ان المتفحص لأدبيات استخدام لغة الجسد في التعليم، يجدها تبرز اهمية استخدامها في التعليم، وفي اكثر من جانب من جوانب العملية التعليمية، الا انها لا تركز على ابراز التطبيقات التربوية لها بنفس الدرجة من الاهتمام، من هنا جاءت هذه الدراسة محاولة من ناحية تسليط الضوء على همية التربوية للغة الجسد، كما وستهتم من ناحية اخرى بتجميع التطبيقات التربوية والممارسات التعملية للغة الجسد، كما اظهرتها الادبيات والدراسات السابقة ذات العلاقة، ليصار بعد ذلك الى تصنيفها ووضعها في متناول المعلمين والمهتمين للاستفادة منها في العملية التعليمية.

اهداف الدراسةَ:

يهدف الدراسة الى تسليط اهمية استخدام لغة الجسد في التعليم من ناحية، وابراز بعض تطبيقات ها في التعليم كما اظهرتها الادبيات والدراسات السابقة ذات العلاقة من ناحية اخرى.

منهجيةَ الدراسةَ:

ستتبع هذهالدراسة المنهج المسحي التحليلي، وذلك لملاءمته لأغراضها، حيث سيتم جمع بيانات هذه الدراسة من خلال مراجعة كل ما سيصل الباحث اليه من أدب سابق ذا علاقة، ووصفه ثم إخضاعه للمناقشة والتحليل وذلك بقصد إبراز الجانب النظري لموضوع هذه الدراسة من ناحية، وتسليط الضوء على اهمية استخدام لغة الجسد في التعليمن ناحية ثانية، ولاستخدامه اخيرا في ابراز اهم التطبيقات التربوية للغة الجسد في العملية التعليمية التعلمية.

النوائج المتوقعةَ

ان وعي المعلم بأهمية لغة الجسد والمامه بها وممارسته لها بالشكل الصحيح سينعكس على المعلم في غير جانب من جوانب العملية التعليمية كما وسيلبي أنماط تعلم لطلبة المختلفة ويعمل على إثارة اهتمامهم بمواضيع التعلم، و جعل المواد التعليمية أكثر ديمومة.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

تعقيدات الهُوِيّة المهنيّة للمعلم الفلسطيني في إسرائيل

د.نبيل سعدي
القاسمي: كلية اكاديمية التربية، بقة الغربية ، saada@qsm.ac.il

Nebil Saada
Q Open University

ملخص

الهُوِيّة المهنيّة هي جزء من الهُوِيّة الشخصيّة، وهي الإجابة على السؤال "من أنا؟ أو ما أنا كشخص مِهْني؟". تثير رؤى وتبصّرات الأبحاث حول بُنية الهُوِيّة المهنيّة (Marcelo, 2009; Rodgers & Scott, 2008) أنّها تكمن في أربعة افتراضات: هي سِياقيّة (*Contextual*) تتشكّل مجموعة من السياقات والعوامل الاجتماعيّة والثقافيّة والسياسيّة والتاريخيّة (Hamilton, 2013). الهُوِيّة المهنيّة ديناميكيّة (*Dynamic*) محفوفة بإجراءات تطوريّة سيكولوجيّة- اجتماعيّة، متواصلة وغير خطيّة، متشعّبة لا تتألف من هُوِيّة واحدة، بل هي دالّة هُوِيّات فرعيّة (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004)؛ وهي تفاوضيّة (*Negotiating*) تتشكل من خلال التفاعلات مع الآخرين، لها مشاهد إدراكيّة وعاطفيّة وسلوكيّة ركائزها في الخلفيّة الاجتماعية الثقافيّة والأخلاقيّة والمهنيّة (Dang, 2013)؛ وهي سرديّة (*Narrative*) تشمل سيرورة الهيكلة وإعادة البناء من خلال روايات ذات معنى قوامها الخبرة والتحوّل على مر الزمن (Riessman & Speedy, 2007).

هُوِيّة المعلم المهنيّة مركبّان مترابطان: الطريقة التي يُدرك بها المعلم نفسه وإحساسه تجاه هُوِيّته المهنيّة (Akkerman & Meijer, 2011)؛ والطريقة التي يُدرَك بها المعلم كوكيل اجتماعي من قبل الآخرين كالطلاب والزملاء أو المجتمع (Farrell, 2011)، الأمر الذي يتطلّب "وعيًا وصوتًا" واضحًا يتساوق والمسؤوليّة الاجتماعيّة في مواجهة القوى السياسيّة-الاجتماعيّة، عندما يُحضرون هُوِيّتهم المهنيّة إلى صفوف التدريس، وكيفيّة طرح ردود الفعل أو الاستجابات للأحداث والوقائع الاجتماعيّة-السياسيّة (Crigger & Godfrey, 2014).

سؤال البحث: هل يحمل المعلمون الفلسطينيّون في الداخل تصوّرات بديلة ومغايرة عن الهُوِيّة المهنيّة في تشكّلها (وتشكيلها)، وفي تعريف خصائصها ومحدّداتها (Rus, Tomşa, Rebega, & Apostol, 2013).

وعليه، يهدف هذا البحث إلى دراسة مشاعر المعلمين الفلسطينيّين تجاه هُوِيّتهم المهنيّة (Mixed Method) من خلال التأمّل في أربعة وجهات نظر متنافسة ذات علاقة بالهُوِيّة المهنيّة (Zembylas, 2003): "الهُوِيّة الطبيعيّة" (*Nature Identity*) التي تعرف بأنّها العضوية والانتماء للمجتمع (أو كيف يُدرك المعلم الفلسطيني ولجبه تجاه مجتمعه)؛ "الهُوِيّة المؤسّساتيّة" (*Institutional Identity*) التي يحدّدها الالتزام الرسمي لمقوّمات العمل (أو كيف يتعامل المعلم الفلسطيني مع تعليمات وزارة التربية والتعليم، ومنظومة أخلاقيّات المهنة)؛ "هوية الخطاب" (*Discourse Identity*) التي تعرّف بأنّها سمات وتماثل واعتقادات شخصيّة أو(كيف تتجلّى القابليّة الإنسانيّة في التعامل ومخاطبة الطلاب)؛ "هوية التقارب والألفة الاجتماعيّة" (*Affinity Identity*) التي تُعنى بتوكيد المواقف والاستعدادات الاجتماعية-السياسية(أو كيف يتبدّى الشعور بالاستقلاليّة وأنماط التعبير عن الرأي).

الكلمات الدالة: الهوية المهنية للمعلم، والهويات الفرعية.

تهدف هذه الورقة إلى توضيح تعقيدات الهوية المهنية للمعلمين الفلسطينيين في إسرائيل.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON EDUCATIONAL SCIENCES AND APPLICATIONS
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

İnsan Kaynakları Yönetiminin Temel İlkelerinin Türk-İslam Tarihindeki Uygulamaları

Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk CANTEKİN Gazi Üniversitesi İİBF Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü cantekin@gazi.edu.tr

ÖZET

İnsan Kaynakları Yönetimi (İKY), insanın fiziki özelliklerinin ötesinde "insani" ya da psikolojik boyutunu da hesaba katan Batı tarzı gelişme modeli içinde geliştirilmiş bir anlayıştır. Bu anlayış Avrupa tarihi içinde sanayileşme süreçlerinde daha çok insanın fiziki, bedensel, biyolojik özelliklerini vurgulayan personel yönetimi anlayışına göre ileri bir aşamayı temsil etmektedir. Bu aşamada çalışma hayatı açısından önemli görülebilecek temel ilkelerin (liyakat (yeterlik / ehliyet), eşitlik, yansızlık (tarafsızlık), kariyer, güvence) ortaya konduğu ifade edilmektedir. Ancak bu ilkelerin Ortaçağ öncesi ve sırasında Türk-İslam medeniyet coğrafyasında kendi seyri ve sosyo-kültürel bağlamına uygun olarak kullanıldığı tarihsel bir vakıadır. Diğer yandan Türk-İslam tarihinde bu ilkelerin uygulama amacı da Avrupa'daki uygulamaların amacından farklılık arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, modern dönemde ortaya konan İKY ilkelerinin Avrupa özeline ait olmadığını ve Türk-İslam medeniyeti kültür birikimi içinde bu ilkelerin etkin bir biçimde toplumsal hayatın farklı alanlarında uygulandığını tarihsel bağlamlardan örnekler sunarak tartışmaya açmaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsan kaynakları yönetimi, temel ilkeler, Türk-İslam tarihi

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University
2018
INCSOS
INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23 مارس

Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri İslam Felsefesi ve Düşüncesi Mitoloji Folklor araştırması Sanat Etütleri Sanat Tarihi Araştırmaları Arkeolojik Araştırmalar Basın çalışmaları Bilgi Yönetimi Kamu Yönetimi Sosyoloji Felsefe Psikoloji İslam Tarihi İslam Sanatları Pazarlama Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Etik ve Ahlak Değerleri Antropolojik Çalışmalar Bilim Felsefesi ve Metedolojisi Dil ve Edebiyat Türk kültürü Yabancılara Türkçe Öğretmek Sürdürülebilir, Dengeli ve Kapsayıcı Büyüme Eğitim Ekonomi ve Finans Girişimcilik ve İş Hukuk Sağlık Yönetimi Spor Bilimleri Turizm ve Turizm İşletmeciliği Tarih Toplum ve Kültür Coğrafya Temel İslam Bilimleri Sosyal problemler Kadın Araştırmaları Gençlik Sorunları Etkileşim ve İlişkiler Çevre sorunları Din Bilimleri

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Mervanilerin Diyarbakir'daki Mimari Eserleri

Doç. Dr. İrfan YILDIZ
Diyarbakır Dicle Üniversitesi, irfanyildiz@dicle.edu.tr

ÖZET

Mervani Kürt Devleti Meyyâfârikin (Silvan) merkezli Anadolu'da kurulan ilk Müslüman devlettir. Mervani Devleti, 985-1085 yılları arasında 100 yıl hüküm sürmüştür. Devletin kurucusu, Bâz bin Dostık olarak tanınan Ebu Şuca Abdullah Hüseyin'dir. 985 yılında Mervani devletini kuran Bâz bin Dostık Hamdanilerle yapılan savaşta öldürülmüştür. Devletin başına 991 yılında yeğeni Ebu Hasan bin Mervan bin Kek geçmiştir. Mervani devletini kurumsallaştıran bu kişi olduğu için, devlete Mervâniler ismi verilmiştir. Başkenti, Meyyafarikin (Silvan) olan devletin, diğer önemli şehirleri Amid (Diyarbakır), Cizre, Duneysır (Kızıltepe), Hısn-ı Keyf (Hasankeyf), Ahlat ve Erzen şehirleridir. Özellikle Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde hüküm süren Mervaniler anıtsal nitelikte birçok mimari eser inşa etmişlerdir.

Mervanilerin Diyarbakır merkezde birçok mimari eseri günümüze ulaşmıştır. Bu eserler; Keçi Burcu (420/1029), Leblebi Kıran Burcu (426/1034), 60 Nolu Burç (437/1045), 55 Nolu Burç (444/1052), Mervani Mescidi (447/1055), On Gözlü Köprü (457/1065), Yeni Kapı (460/1067), 67 Nolu Burç (464/1071), 5 Nolu Burç (Tek Burç) (476/1083) ve Nasıruddevle Mansur ve Eşi Sittünas'ın Türbeleri (486/1094)'dir. Kalıntıları günümüze ulaşan Anbar (Hev) Çayı üzerindeki Ambar Köprüsü de (431/1040) Mervani dönemi eseridir. Bu eserler dışında Dağkapı, Mardinkapı, İç Kale surları ve kuzey taraftaki surlar üzerinde Mervaniler dönemine ait onarım kitabeleri bulunmaktadır. Mervaniler döneminde inşa edilen eserler bazalt taş malzemeden inşa edilmiştir. Kitabelerde kalker taşı tercih edilmiştir. Eserler üzerinde figürlü süslemelere yer verilmiştir.

Mervaniler döneminde inşa edilen bu eserlerin çoğu savaşlar, doğal afetler, insan eliyle yapılan tahribatlar sonucunda günümüze ulaşılamamıştır. Bu çalışmanın amacı, Diyarbakır ili merkezinde günümüze ulaşan, Mervani eserlerini bilim dünyasına tanıtmaktır.

Mervanilerin Diyarbakır merkezdeki eserleri hakkında toplu bir yayın yapılmamıştır. Yapılacak olan bu çalışma sonucunda Mervanilerin Diyarbakır merkezdeki mimari eserleri toplu bir şekilde bilim dünyasına tanıtılacaktır. Yapılacak olan bu çalışma alanında yapılan ilk çalışma olacaktır.

Makale kapsamında Mervaniler döneminde inşa edilen mimari eserlerin plan, mimari ve süsleme özellikleri hakkında bilgi verilerek, yapıların ortak ve farklı özellikleri ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu yapıların hangi sanatların etkisi altında kaldığı belirlenmeye çalışılacaktır. Ayrıca bu dönemde inşa edilen eserlerin İslam sanatı içindeki yeri ve önemi belirlenmeye çalışılacaktır. Bu dönemde inşa edilen eserlerin Anadolu'da daha sonra hüküm süren müslüman devletlerin mimari eserleri üzerinde etki bıraktığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mervani Devleti, Diyarbakır, Keçi Burcu, On Gözlü Köprü

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi (IKBY)`nin Referandum Hamlesine İsrail Etkisi

Yrd. Doç. Dr. Murat KÖYLÜ
Mersin Toros University, murat.koylu@toros.edu.tr

ÖZET

IKBY Başkanı Mesud Barzani ile Kürt parti liderlerinin vardıkları anlaşma doğrultusunda 25 Eylül 2017`de Kuzey Irak'ta bağımsız bir Kürt Devleti kurma yönünde iradi açıklamaları ve ardından yaptıkları referandumla, yıllarca hayallerini kurdukları, bu uğurda on binlerce Türkmen'i katledip, göçe zorladıkları, tapu kayıtlarını silip, yaşam haklarını ellerinden aldıkları, hidrokarbon zengini topraklar üzerinde "uydu" bir "Kürdistan" kurma hayalinin, uluslararası toplumun tüm uyarılarına rağmen, ilk ve en önemli adımını atmışlardır. Başta İran olmak üzere tüm komşu ve bölge devletleri bu girişimi çok sert eleştirirken İsrail başbakanı ise Kürtlerin siyasal bağımsızlığı hak ettiklerini, bundan dolayı bağımsızlık özlemlerinin desteklenmesi gerektiğini belirterek arka çıkmıştır.

İsrail'in Kürtlere ve Kuzey Irak'a karşı duyduğu ilginin önemli sebeplerinden birisi Yahudi Kürtlerdir. Kuzey Irak'ta yaşayan Yahudilerin neredeyse tamamı 1950'li yıllarda İsrail'e göç etmiş, fakat Amerika'nın Irak'ı işgal etmesinden sonra birçok Yahudi Kürt'ün Kuzey Irak'a geri döndüğü ve bölgeden toprak satın aldıkları iddia edilmektedir. Bazı kaynaklara göre İsrail'de 150 bin civarında Yahudi Kürt yaşamaktadır. Yahudi Kürtler bu zamana kadar yeteri kadar araştırılmış bir konu değildir.

Çalışmanın amacı, başta İran, Türkiye ve Irak`ın tepkilerine rağmen, İsrail`in IKBY`nin Referandum hamlesine vermiş olduğu desteğin arka planında nelerin olabileceği, bölgedeki çıkarları, başta İran olmak üzere bölge ülkeleri ile süregelen çatışma, Irak`ın Kuzey`inde kurulacak bağımsız bir Kürt Devleti`nin İsrail`in bölgede ki güvenliğine olumsuz katkısı problem edilmiştir. Bu probleme bağlı olarak, İsrail`in bu desteği sağlamada dayandırdığı temelde Barzani ailesinin Yahudi kökenli olma ihtimali ve Yahudi Kürtlerin Ortadoğu`da ki İsrail çıkarlarının tesisinde anahtar rolünün bölgenin (İran, Türkiye, Irak, Suriye) etkisinin anlaşılması amaçlanmıştır. Sonuç olarak çalışma, Ortadoğu coğrafyasının demografik yapısı dikkate alınmadan yeni devlet oluşumlarının kurulması, bölgenin güvenliğini ve geleceğini olumsuz yönde etkileyeceği açıktır. Dolayısıyla İsrail`in referanduma vermiş olduğu bu destek sebep ve sonuçlarıyla araştırılması, gelecekle ilgili muhtemel senaryoların ortaya konması düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: IKBY, İsrail, Referandum

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Balkanlar Coğrafyasında 19. Yüzyılda Osmanlı-Rus Rekabeti

Yrd. Doç. Dr. Sabri Can SANNAV
Trakya Üniversitesi, sabricansannav@traya.edu.tr

Uğur SEZER
Trakya Üniversitesi, ugursezer03260326@gmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti, 17. yüzyılın sonlarından itibaren toprakları üzerinde egemenliğinin geleceği açısından iki büyük tehlike ile karşı karşıya kalmış ve bu tehlike hali 19. yüzyılda doruk noktasına ulaşmıştır. Bu tehlikelerden ilki, Rusların kendi lehlerinde uyguladıkları Ortodoksluk ve Slavcılık propagandası; ikincisi ise Fransız ihtilalinin oluşturduğu demokrasi ve vatandaşlık öğretisidir. Osmanlı İmparatorluğu'nda çıkarılmak istenilen kriz, Hilal ile Haç'ın mücadelesine dayandırılmıştır. Bundaki amaç da; Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan Müslümanlar ile Hıristiyanlar arasında oluşan iyi ilişkilerin sürdürülmesine mani olmak ve toplumlar arasında ikilik oluşturma çabasıdır. Bu ikilik mücadelesi içerisinde Avrupa'da Müslümanların "ölü bir halk" olduğuna ve devletin sonunun geldiğine dair kamuoyu oluşturma gayretleri görülmektedir. Balkan Slavlarının ulusalcılık hareketlerinin gelişmesinde kuşkusuz en büyük pay Hellenizm, Slavizm ve sonraları Ermenicilik politika hedefleriyle ortaya çıkan Rusya'ya aitti. Rusya, Balkanlar üzerinde kendi lehine güç oluşturma politikasında özellikle Rumları kullanmıştır. Rusya diğer taraftan Türkistan üzerinde de emperyalist hedefleri doğrultusunda sömürgeci bir zihniyetle işgallerde bulunmuştur. Bu durum Türklerin Avrupa ve Anadolu'dan zorla sürgün edilmesi zihniyetine dayanan "Şark Meselesi"nin de özünü oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ortodoksluk, Hellenizm, Panslavizm, Balkanlar, İsyanlar.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Osmanlı Yönetim Sisteminin Rum İsyanına Etkileri

Uğur SEZER
Trakya Üniversitesi, ugursezer03260326@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Sabri Can SANNAV
Trakya Üniversitesi, sabricansannav@trakya.edu.tr

ÖZET

Balkanlar coğrafyasında Hıristiyan halklar arasında en fazla özerkliğe sahip olanlar Mora'da yaşayan Rumlar'dır. Osmanlı yönetim sistemi içerisinde Mora'nın yapılanmasına bakıldığı zaman her köyden en zengin erkeklerin arasından Kocabaşı adı verilen bir yönetici seçilmekteydi. Kocabaşı, önemli kararların erkek üyelerden oluşan meclislerde tartışılarak alınmasını sağlardı. Mora'da zamanla buradaki köylerin bağlı olduğu yerleşimi temsilen bir Başkocabaşı seçilmesine ve bu yöneticilerin Mora'nın merkezi Tripoliçe'de oturmalarına karar verilmiştir. Rumlar kendilerine tanınan bu yönetim sisteminin vermiş olduğu bir serbestlik içerisinde ayrıcalıklı bir konum elde etmiştir. Devlet yapısı içerisinde Merkez teşkilat – Çevre teşkilatı açısından teşkilatlanmaya bakıldığı zaman; çevre, merkeze bağlı olmakla beraber çevresel yapılar merkezin göz yumduğu kadar yerelcilik temeli üzerinde hareket etmiştir. Bu sistem sayesinde Osmanlı Devleti'nde Rumlar içerisinde Feneriyotlar ailesi bir nüfuz elde etmişlerdir. Fenerli Rumlar devlet içerisinde tercümanlık görevine getirilmelerinin yanı sıra Eflak ve Boğdan'ın yönetiminde de söz sahibi olmuşlardır. Eflak ve Boğdan'ın yönetimi Rumlar arasında adeta bir okul gibi görülmüş ve Rumlar devlet yönetme tecrübesi elde etmiştir. Osmanlı yönetim sisteminin vermiş olduğu bu ayrıcalıklı durumlar bir Rum isyanın oluşumuna imkan tanımış ve Avrupalı devletlerin doğrudan müdahaleleri ile Yunanistan Krallığı kurulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Feneriyotlar, Kocabaşı, Merkez-Çevre Teşkilatı, Rum İsyanı.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Mescid-i Aksa ile Kubbetü's-Sahra Arasındaki Farklar

Doç. Dr. Mustafa YILDIRIM
Necmettin Erbakan University, yildmustafa@gmail.com

ÖZET

Mescid-i Aksa Harem-i Şerif içerisinde yer alır. Harem-i Şerif denilince, eski Kudüs'teki, kuzeyi 321, güneyi 283, doğusu 474 ve batısı 490 m. uzunlukta olan ve yer yer 30-40 m. yüksekliğe ulaşan surlarla çevrili bulunan kutsal mekân kastedilir. Harem-i Şerif, Hz. Süleyman tarafından yapılan mâbedin de bulunduğu yerdir. Ancak yapılan bu ilk mâbedin yeri ve şekli tam olarak belli değildir.
Asıl adı Ârâmice Beth makdeşa, İbrânice Beth ha-mikdaş ve Arapça Beytülmakdis olup "mukaddes ev" demektir. Arapçada aksa "uzak" anlamındadır. Mâbedin Mekke'ye uzaklığından dolayı da Mescid-i Aksa ismi verilmiştir

Kubbetü's- Sahra ise, Kudüs'te Haremü'ş Şerif'te, Mescid-i Aksa'nın hemen kuzeyinde bulunur. 638 tarihinde Hz. Ömer Kudüs şehrine girmiş ve Peygamberimizin miraca yükselirken üzerine bastığı kaya üzerine bir mescid yaptırmıştı. İslam mimarisinin bilinen ilk kubbeli eserlerinden olan Kubbetü's Sahre, Kudüs'ün fethinden sonra Hz. Ömer tarafından yaptırılan bu mescidin yerine inşa edildiği için daha çok batılılar tarafından Ömer Camii olarak da bilinir.

Her iki mescid de Emeviler döneminde yapılmış ve birbirinden tamamen farklıdır. Bu fark hem mimarî açıdan hem de konum açısından gayet belirgin olmasına rağmen hep karıştırılmıştır. Gerek birtakım anma programlarında gerekse yazılı ve görsel medyada Mescid-i Aksa ismi geçtiği zaman, Kubbetü's- Sahra'nin görüntüsüne yer verilmektedir. Bu yanlışın düzeltilmesi için her iki eserin de ayrı ayrı anlatılıp farklı yapılar olduğu üzerinde durulacaktır

Anahtar Kelimeler: **Haremü'ş-Şerif, Mescid-i Aksa, Kubbetü's-Sahra**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İslam Sanatı Geometrik Süslemeleri ve Tasarım Alanına Kültürel Esin Kaynağı Olarak Yansıtma Önerisi

Prof. Dr. Saliha AĞAÇ
Gazi Üniversitesi-Gazi University, asaliha@gazi.edu.tr

Doç. Dr. Birsen ÇİLEROĞLU
Gazi Üniversitesi-Gazi University, ciler@gazi.edu.tr

ÖZET

İslam sanatı "güzel" ile "gerçek" arasında tam bir ahenk ve uyumun oluşmasını sağlayan bir sanattır. Birlik içinde çokluk anlayışına sahiptir. Özellikle mimaride gerçekçilik ilkesi, kullanılan süslemelerde ise irrealizm (soyutluk) yer almakta; özünde tefekkür ve hendeseye dayanmaktadır. Aynı zamanda tabiat ve tabiatüstü arasında dengeyi sağlayarak Allah'a ulaşmayı, dünya hayatının faniliğini vurgulamaktadır. Süsleme, İslam sanatının çeşitli şekilleri arasındaki başlıca bağı oluşturmaktadır. İslam sanatında geometrik süslemelerde gözlenen özellik, tekrarlama ile dekoratif bir değer kazandıran ögenin basit tek bir soyut geometrik desen olduğu görülmektedir. İslam sanatında desenler geleneksel ölçüm yöntemleriyle tek bir desene dayandırılarak oluşturulan kompozisyonlarla görsel ifade biçimine dönüşmektedir. İslam öncesi medeniyetlerde de geometrik desen var olsa da bu sanat, İslam medeniyetinde özellikle Büyük Selçuklu Devletinde iç içe geçmeli kompleks geometrik şekillerden oluşan bir stilin ortaya çıkarılmasıyla zirve noktasına ulaşmıştır.

Araştırmanın temellendirilmesi amacıyla yapılan araştırmalarda İslam sanatlarının sadece İslam ülkeleri araştırmacıları tarafından değil, farklı inanç ve kültürlerin egemen olduğu ülkelerde de incelenmekte olduğu; hatta konuya ilişkin kürsü ve okulların bulunduğu belirlenmiştir. İslam sanatında kullanılan geometrik desenlerin mimaride, tekstil yüzeylerinde, giysi tasarımlarında, iç mekan tasarımlarında, kullanılan araç-gereçlerde, mücevherlerde vb. insanın bulunduğu tüm alanlarda kullanıldığı görülmektedir.

Brannon'na göre moda eğilimleri ürünlerin kendilerine yönelik olmaktan çok, ulusal ve uluslararası unsurlarla ilgilidir. Toplumların ilgileri, değerleri ve motivasyonlarındaki değişiklikler uzun süreli moda eğilimlerini oluşturabilmektedir. Bu durum etnik ve yerel değerlerin, inançların, bilim ve teknolojinin, mimarinin, felsefenin, doğanın moda hikayelerinde kullanımını sağlayarak modanın bütün toplum ve topluluklara erişimine katkı sağlamaktadır. Bu çalışma ile kültür, hendese, üretkenlik, birlikte yaşama tecrübesi bağlamında geniş bir coğrafyada oluşan İslam sanatı zenginliğini moda gibi farklı tasarım alanına yansıtarak örneklendirmek, yaşatmak ve yaygınlaştırmak amaçlanmaktadır.

İslam mimarilerinde kullanılmış geometrik süslemelerin ve özellikle mukarnas uygulamalarının içerdiği tefekkür ve hendese dayanaklarıyla birlikte moda trend hikayelerine yansıması uygulamalarına öneri kapsamında olan bu çalışma nitel bir desenle betimlenmiştir. Öncelikle İslam sanatında geometrik desenlerin temeli, felsefesi, tasarım ilkeleri ve kullanımına ilişkin farklı dönemlere ait birikimler ortaya konacaktır. Bu birikimden hareketle özgün kimliğimizi ve evrensel boyutta zengin kültürel mirasımızı yansıtacak tasarımlar için trend önerisi oluşturmak hedeflenmektedir. Moda tasarımında giyilebilir, estetik ve fonksiyonel moda ürünleri üretiminde kullanılan 3 boyutlu yazıcı teknolojilerinin de gelişmesiyle özellikle Mukarnas uygulamalarının stil özelliği korunarak trendlerde yer alabileceği öngörülmektedir. Tasarım uygulamaları ile geleceğin teknolojisi olarak nitelenen üç boyutlu yazıcı teknolojileri ile üretilebilecek tasarım örneklerine de yer verilecek çalışma, özellikle İslam sanatının farklı alanlarda uygulamalarına da dikkat çekeceği ve yönlenmeler sağlayabileceği için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: İslam Sanatı, Geometri, Geometrik Süsleme, Kültürel Esin Kaynağı, Mukarnas

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Geçmişten Günümüze Türkler 'de Müzik ve Sağlık

Doç. Dr. Burçin UÇANER ÇİFDALÖZ
Gazi University, burcinucaner@yahoo.com

ÖZET

Ülkemize miras kalan medeniyetimiz, müzik ve sağaltım konusunda pek çok örneği tarihinde barındırır. 9.yy'dan 19.yy'a kadar Farabi (870-950), İbn-i Sina (980-1037), Gevrekzade Hafız Hasan Efendi (1727-1801), Haşim Bey (1815-1868), Mehmed Hafid Efendi (?-1811) vb. pek çok önemli bilim adamı elyazması eserlerinde müzik ve sağaltım konularına yer vermiştir. Selçuklu ve Osmanlı döneminde pek çok şifahane inşa edilmiş, buralarda özellikle ruh sağlığına yönelik müzik ve sağaltım uygulamaları yapılmıştır. Ancak müzik ve sağlık uygulamaları uzunca bir süre unutulmuştur. Günümüzde Türkiye'de birtakım hatalı uygulamalar yapılmaktadır.

1940'lı yıllardan günümüze müzik terapi başta Amerika ve Avrupa olmak üzere, dünyanın pek çok farklı ülkesinde bir bilim disiplini olarak varlığını sürdürmektedir. Günümüzde ABD ve Avrupa'da müzik terapinin bir meslek olarak tanınması ve kabul edilmesi ile ilgi önemli bir mesafe kat edilmiştir. ABD ve Avrupa'da pek çok üniversitede lisans, yüksek lisans ve doktora programları bulunmaktadır.

Son yıllarda dünyadaki gelişmeler doğrultusunda ülkemizde de müzik terapi alanına ilgi artmıştır. Türkiye'de 2013 yılında sağlık bakanlığı bünyesinde Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Daire Başkanlığı kurulmuş ve müzik terapi de geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamaları kapsamına alınmıştır. 13 Temmuz 2016 tarihinde ise sağlık bakanlığı tarafından "Müzik Terapi Eğitim Standartları" yayınlanmış böylece müzik terapi alanı yasal zeminde de tanınmıştır. Diğer taraftan müzik terapi konusunda her yıl ulusal ve uluslar arası düzeyde seminerler, konferanslar, kongreler, sempozyumlar ve benzeri faaliyetler düzenlenmektir.

Bu bildiride literatür taraması yapılarak geçmişten günümüze Türkler'de müzik ve sağlık konusunun tarihi anlatılacak, günümüzde yapılan uygulamalar ile gelişmeler tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Sağlık, Müzik Terapi, Türk İslam

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Mevlevi Musikisi - Mevlevi Ayinleri

Yrd. Doç. Dr. Emrah HATİPOĞLU
Gazi University, emrahhatipoglu@gazi.edu.tr

ÖZET

Mevlevilikte söz konusu musiki olduğunda, akla hemen Mevlevî Ayînleri gelmektedir. Mevlevî Ayinleri, Hz. Mevlânâ'nın (1207-1273) vefatından sonra onun yolundan ilerleyenlerin kurduğu "Mevlevilik" tarikatında ortaya çıkan ürünleridir. İlk çelebiler zamanında Semâ'ya eşlik amaçlı bestelenen eserler yoktur. Sonraki dönemlerde Semâ, bir "mukabele" yani kuralları belirlenmeye başlanmış bir "merasim" şeklini aldıktan sonra Mevlevî musikisi var olmaya başlamıştır.

Mevlevi Ayini bestelerinde şiirler Farsça, Türkçe ve Arapçadır. Fakat eserin ana bölümleri, Hz. Mevlânâ'nın Mesnevî, Divan-ı Kebir veya Rubaiyyat'ından alınmış Farsça şiirlerden bestelenir. Mevlevi Ayini besteleri her birine "Selâm" adı verilen dört bölümden oluşmaktadır. Birinci selâmın başında, Ayin hangi makamdan bestelenmişse o makama ait ve adına Peşrev denilen sözsüz eser icra edilir. Bu eser, "Devr-i Veledî" bitene kadar sondan başa dönülerek icra edilir. Sonrasında Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Selâm gelir. Her bir selâm, kendine özgü bir karakter taşır. Selâm'larda adına "terennüm" adı verilen ve saz için yazılmış bölümler bulunur. Dördüncü selâm tamamlandıktan sonra sazların icra ettiği "Son Peşrev" ve "Son Yürük Semai" bölümleri icra edilir ve mukabelenin mûsikî kısmı son bulur.

Mevlevilikte her selâmın bir anlamı vardır; Birinci selâm, insanın bilgiyle hakikate yönelerek, Yüce Yaratıcıyı ve kendi kulluğunu idrak etmesini ifade eder. İkinci selâm, insanın yaratılıştaki düzeni ve azameti fark ederek, Allah'ın kudreti karşısında hayranlık duymasını ifade eder. Üçüncü selâm, bu hayranlığın aşka dönüşmesi ve Aşk ile kendinden geçiştir. Tam bir teslimiyetle sevgilide yok oluştur. Bir nevi Miraç'tır. Dördüncü selâm ise, insanın manevî yolculuğunu tamamlayıp kulluğa dönüşünü temsil etmektedir.
Mevlevi Ayinleri, Mevlevi bestekârlar tarafından ortaya çıkarılmış ve Türk musikisinin en sanatlı parçalarını içeren eserlerdir. Büyük bestekârların; yeteneklerini ve zamanlarını bu eserler üzerinde sarf ettiği incelemeler sonucu görülebilmektedir. Türk musikisi eğitimi veren kurumlarda, belli bir musiki seviyesine gelmiş öğrencilere bu eserlerin icrasıyla ilgili eğitim verilmekte ve bu eserler sayesinde Türk musiki sanatının incelikleri öğretilmektedir. Çalışmada, Mevlevî Ayînleri için betelenmiş eserlerin genel yapısı tahlil edilecek, bu eserlerin neden Türk musikicileri tarafından büyük sanat eserleri olarak kabul edildiği ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mevlevî Ayinleri, Türk Musikisi, Mevlevîlik

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Vahhabi Ayaklanmasında İngiltere'nin Rolü ve Bunun Irak'a Etkileri

Yrd. Doç. Dr. Sungur DOĞANÇAY
Dicle Üniversitesi, sungur.dogancay@dicle.edu.tr

ÖZET

XVIII. yüzyılın sonlarında Arabistan Yarımadasında zuhur ederek önce bu yarımadada daha sonra Irak, Basra Körfezinin tamamı, Ahsa ve İran'ı tehdit eder hale gelen Vahhabilik, Osmanlı Devleti'ni bir hayli uğraştıran önemli hadiselerdendir.

Vahhabi teorisyenlerinin kendilerince İslam dinindeki bozulmaları düzeltmek ve İslam'ı bid'atlerden arınmış ilk dönemi yani Hz. Muhammed dönemini yeniden ihya etmek gayesiyle ortaya koydukları bu mezhep, kısa sürede kendinden olmayanları katleden, yağmacı ve bozguncu bir organizasyon halini aldı. Kısa sürede başarılı sonuçlar alan, stratejik ve jeopolitik mevkileri ele geçiren bu mezhep önce Fransızların sonra İngilizler olmak üzere Avrupa devletlerinin dikkatlerini çekti ve bu devletler Vahhabiler ile münasebetler geliştirmeye başladılar. Osmanlı Devleti'nin bu stratejik ve münbit coğrafyasını nüfuz alanlarına katmak ve uzun vadede burada sözde bağımsız devlet ya da devletler meydana getirmek isteyen bu devletler için Vahhabilik oldukça önemli bir fırsat olabilirdi. Belki de bu fırsatı en iyi İngilizler değerlendirdiler. Her ne kadar karada ufak çaplı bir muharebeyi Vahhabilere kaybetseler de onlarla anlaşmakta beis görmediler. Üstelik bu dönemde Osmanlı Devlet ile dostane ilişkiler içerisinde idiler. İngilizler tarafından da destek gören Vahhabiler Osmanlı Devleti'ni bir hayli uğraştırdı. Uzun uğraşlar sonunda devlet bu mezhebin mensuplarını çöle çekilmeye mecbur etti. İstanbul'da gaile bertaraf edilmiş olarak görülse de aslında tam tersi bir durum söz konusu idi. Nitekim bu sorun muhtelif zamanlarda yine ortaya çıktı. Ortaya çıktıkları coğrafya, amaçları, işbirliği içerisinde oldukları devletler dikkate alındığı takdirde Daeş ya da Işid olarak adlandırılan örgüt ile bir hayli benzerlik içerisinde oldukları müşahede edilebilir.

Çalışmada muhtelif zamanlarda ortaya çıkan ve Osmanlı Devleti'ne ve İslamiyet'e bir hayli zararı dokunan bu mesele ve bölgeye olan etkileri açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Vahhabi, Vahhabilik, Kerbela, Suud**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İslâm'da Mûsikî ve Câmi Mûsikîsi Formları

Dr. Tolga OTER
Gazi University, tolgaoter@hotmail.com

ÖZET

İnsanlarda hem din hem de mûsikî duygusu yaratılışlarından itibaren var olan özelliklerdir. İlkel ve çok tanrılı dinlerde dahi, insanlar inandıkları Tanrılarına mûsikî yoluyla ulaşmaya çalışmışlar, ölülerinin arkasından yaptıkları yas törenlerinde, savaşın ardından zafer kutlamalarında ve daha pek çok şekilde mûsikîyi kullanmışlardır. İslamiyet'in kabulüyle birlikte mûsikîyle ilgili tartışmalar baş göstermiş, mûsiki, hem dînî hem de din-dışı uygulamalardan uzaklaştırılmak istenmiştir. Geçmişte başlayan ve süregelen bu tartışmalar, bugün de tam olarak bir netlik kazanmamakla birlikte bu iki fıtrî duyguyu da birbirinden koparamamıştır. Özelikle Türkler, mûsikîyi, dinî hayatlarında önemli bir olgu olarak benimsemişler, gerek tekkelerde gerek câmilerde ve gerekse dinî toplantılarda kendi müziklerini etkili bir şekilde kullanmışlardır.

Bu çalışmada, ilkel zamanlardan itibaren var olan mûsikî ve din olgularından bilgi vermek suretiyle, İslamiyet'te gösterilen bu menfî tutumun sebeplerine değinilmiş ve bu yanlış tutuma dikkat çekilmiştir. Ayrıca din ve mûsiki ilişkisine örnek olarak, Türk Din Mûsikîsinin önemli bir bölümünü oluşturan câmi mûsikîsi formlarından hareketle, bu iki duygunun birleşiminin temelinde Allâh'a ulaşma güdüsü olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Türk Mûsikisi, Dini Mûsikî Fomları, Câmi Mûsikisi**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

19. Yüzyıl İngiliz Gezgin-Sanatçılarının Gravürlerinde "Kudüs"

Yrd.Doç.Dr. Eylem GÜZEL
Yüzüncü Yıl University, eyl2@hotmail.com

Prof. Dr. Necla ARSLAN SEVIN
Emeritus, neclaarslansevin@yahoo.com

ÖZET

Batılılar için 15. yüzyıldan itibaren bir ilgi ve merak kaynağı olan Osmanlı İmparatorluğu, özellikle 18. yüzyılın sonu ve 19. yüzyılda Avrupa'da gerçekleşen Fransız Devrimi, Romantizm, Oryantalizm ve Arkeoloji biliminin gelişim göstermesi gibi olaylar sonucunda Batılı seyyahların uğrak yeri haline gelmiştir. Başta İstanbul olmak üzere imparatorluğun dört yönündeki belli başlı merkezlere yapılan bu seyahatlerde gerçekleştirilen resimler, tutulan günlükler, alınan notlar ve buralardan yazılan mektuplar, gezginler ülkelerine döndükten sonra albüm ya da seyahatname olarak basılmıştır. Bu merkezlerden en önemlisi, kuşkusuz ki üç Semavi din için kutsal kabul edilen Kudüs'tür. Kentin Batılılar için bu denli ilgi çekmesindeki temel neden, Kitabı Mukaddes'te anlatılan olayların büyük bölümünün bu topraklarda yaşanmış olmasıdır. Bir nevi İncil'in temellerinin atıldığı Kudüs, 19. yüzyılda aralarında Fransız, Alman, İspanyol ve İngiliz gibi farklı milletten çok sayıda sanatçıyı kendine çekmiştir. Doğu'yu ziyaret eden, Kudüs ve Kutsal Topraklar'a giden Hıristiyan sanatçılar arasında en kalabalık grubu İngilizler oluşturmaktadır. Aralarında W. H. Bartlett, D. Roberts, T. Allom, J. D. Woodward gibi isimlerin bulunduğu İngilizler, Kudüs ile ilgili gerçekleştirdikleri ve sonradan gravüre dönüştürdükleri resimlerle bu Kutsal Kenti batı insanına tanıtmayı amaçlamışlardır.

Bu çalışma, Kudüs'ü konu eden gravürler üzerinedir. Konuyla ilgili daha önce yapılmış kapsamlı bir akademik incelemeye rastlanmamıştır. Çalışmamızda, İngiliz sanatçıların Kudüs'e bakış açıları ve gravürlerinde kenti nasıl yansıttıkları ele alınmıştır. Özellikle kentin mimarisi, Hıristiyanlık açısından kutsal yerleri, günlük yaşam gibi konulara yaklaşımları vurgulanmış, bu yaklaşımda yaşadıkları-yetiştikleri Batı dünyasının değer yargılarının, bağlı oldukları Hıristiyanlığın, döneme damgasını vuran Oryantalizmin ne derece etkin olduğu tartışılmıştır. Ayrıca, gravürlerin fotoğraf teknolojisi yaygınlaşıncaya kadar en temel belgeleme yöntemi olduğu gerçeğinden yola çıkarak İngiliz sanatçıların gerçekleştirdikleri gravürlerin belgesel açıdan ne derece güvenilir olabilecekleri tartışılmıştır. Öte yandan gravür, bir resim tekniği olarak sanatsal bir değer taşır. Dolayısıyla yine bu çalışmada, gravürlerin dönemin sanat anlayışı ile ilişkileri de üzerinde durulan bir diğer konudur.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Gravür, Oryantalist Resim, Kutsal Topraklar

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Transformation of Historical Cemeteries into Park Areas of Modern City Life

Yrd. Doç. Dr. Methiye Gül ÇÖTELİ
Bursa Technical University, arctyler@gmail.com, methiye.coteli@btu.edu.tr

ÖZET

Cemeteries that define a unique living area of human settlements' provoke phenomenological awareness of world's transience. Being a useful tool for increasing the knowledge of past memories, cemeteries are unfortunately regarded as passive green lands in modern urban planning practices. As a consequence of this refusal, cemeteries are being pushed-out of the urban areas. On the other hand, historical cemeteries which are located inner city areas, have extensively gained the legal protection status. But, unfortunately, due to its valuable heritage features, it can be transformed into a "museum" in which the time is not passing.
The purpose of this research is to examine how it can be achieved to utilize historical cemeteries in modern urban life. A qualitative research method is used in two sampling areas, Seyid-i Burhanettin Cemetery (in Kayseri) and Ahlat Historical Cemetery (in Bitlis). One of the most important findings of the research is death spaces can be converted to landscapes of human beings at the same time. Thus, the cemeteries, which constitute a considerable size of the settlements, can be physically used as active areas of the urban open and green spaces system. The new usages of the historical cemeteries can be built a deep attraction and appeal for both inhabitants and tourists. As a result of the research, it is found that historical cemeteries, converted to green park areas, are effective tools for raising the public consciousness of local history and the continuity of historical cultural landscape as well.

Anahtar Kelimeler: Modern Urban Planning, Seljuk City, Cultural Heritage, Cultural Landscape, Historic Cemetery

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

"Hazretli Filmler" Döneminde Çekilen Dini Filmlere Ait Afişlerde Ortak Anlatı Özellikleri

Doç. Dr. Mehmet IŞIK
Batman University, mehmet.isik@batman.edu.tr

ÖZET

İzleyicinin bir filmi tercih etmesinde film afişinin büyük önemi vardır. Bu yüzden film afişleri tasarlanırken afişte kullanılan görüntü ögeleri, filmin konusunu ortaya koyabilecek, tanıtımını yapabilecek biçimde seçilir. Genellikle film vizyona girmeden önce seyircinin görebildiği bir görsel olarak film afişi, bütün bir filmi çağrışımsal anlamda içinde taşıyabilme potansiyeli nedeniyle özel bir güce sahiptir. Bu niteliği ile hazırlandığı dönemin sinemasının ve izleyici tercihlerinin doğasının anlaşılması konusunda ipuçları içerir. Başka bir ifade ile diğer medya araçları gibi ideolojinin önemli taşıyıcıları arasında yer alan film afişleri, zamanın güçlü bir tanığıdır ve bu afişlerin incelenmesi hazırlandıkları dönemin sineması yanında toplumsal yaşamını anlamamıza katkı sağlar.

Türkiye tarihinde önemli siyasi, toplumsal ve ekonomik değişimlerin yaşandığı 1960'lı yıllar Türk Sinemasında da büyük değişimlerin yaşandığı hareketli bir dönem olmuştur. Toplumcu gerçekçilik gibi yeni akımların sinemayı derinden etkilediği söz konusu dönemde, Türk sineması ile din arasında Türk sinemasının başlangıç yıllarına uzanan gerilim de büyük ölçüde yumuşamıştır. Bu yumuşamada 1960'ların ilk yıllarında çekilmeye başlanan ve "Hazretli Filmler" adıyla anılan din büyüklerinin hayatını konu alan filmler etkili olmuştur. Bu çalışmada amaç 1961 yılından 1974'e kadar devam eden "Hazretli Filmler" döneminde çekilen filmlere ait afişleri inceleyerek söz konusu afişlerdeki ortak anlatı özelliklerini ortaya koymaktır. Bu çerçevede söz konusu filmlere ait afişler, göstergebilimin sunduğu analiz araçlarının yardımıyla çözümlenerek afişlerde anlamın nasıl oluşturulduğu ve geliştirilen ortak temalar ortaya konulmuştur. Bu çerçevede on beş filme ait afiş çözümlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda afişlerde hayatı konu edinilen din büyüğü yanında, Kâbe fotoğraflarına, Zülfikar gibi kutsal imgelere; deve, çöl gibi İslam'ın ilk indiği yer olan Arap yarımadasına göndermede bulunan öğelere yer verildiği; görsellerdeki kadınların genellikle kapalı giysiler içerisinde, erkeklerin ise geleneksel Arap kıyafetleri içerisinde resmedildiği, kadınların açık saçık giyinmesinin ve bu şekilde dans etmesinin ahlaki yozlaşmışlığın göstergesi olarak kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Türk Sineması, Afiş, Hazretli Filmler, Sinema,**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk Sineması'nda "Hazretli Filmler" Döneminde Çekilen Dini Filmlerin Ortak Anlatı Özellikleri

Doç. Dr. Mehmet IŞIK
Batman University, mehmet.isik@batman.edu.tr

ÖZET

Türk sinemasında din konusu başlangıçtan itibaren gerilimli bir konu olagelmiştir. Nur Baba (1922) filminin çekimleri sırasında stüdyonun muhafazakar çevrelerce tarafından basılmasıyla başlayan bu gerilim, daha sonraki yıllarda da devam etmiştir. Din kurumundan çok din adamlarına yönelik bu olumsuz bakış 1950'li yıllara kadar devam etmiş ve 1960'lardan itibaren din sinema ilişkileri normalleşmeye başlamıştır. Bu normalleşmede, 1961 yılında çekilen "Hz. Ömer'in Adaleti" filmiyle başlayan ve 1973 yılına kadar çekimleri devam eden dini filmlerin etkisi büyüktür. Literatürde "Hazretli Filmler" olarak anılan bu filmler, bir yandan Mısır filmleriyle sinemaya gitmeye başlayan Anadolu insanının Türk filmlerine olan ilgisini arttırırken diğer yandan da din adamlarına yönelik olumsuz bakışın kırılmasını din sinema ilişkilerinin yumuşamasına katkıda bulunmuştur.

Bu çalışmada Türk sinemasında Hazretli Filmler döneminde çekilen dini filmlerin anlatı özelliklerinin ve söz konusu filmlerde geliştirilen temaların ortaya konulması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda söz konusu dönemde dini filmler çeken altı yönetmenin birer filmi –Hazreti Ömer'in Adaleti (1961), Hazreti Eyüb'ün Sabrı (1965), Yahya Peygamber (1965), Allah'ın Aslanı Hazreti Ali (1969), Hz. Ömer'in Adaleti (1973), Hazreti Yusuf (1973)– araştırma evrenine dahil edilerek çözümlenmiştir. Oluşturulan çözümleme çerçevesi içerisinde Müslüman ve Müslüman olmayan tarafların nasıl konumlandırıldığı, hangi ifade ve görüntülerin neyin yerini tuttuğu, karşıtlıkların nasıl kurulduğu ve öznelere nasıl seslenildiği ortaya konulmuştur. Çalışmada filmlerin içeriksel bir çözümlemesi amaçlanmamakla birlikte, filmlerde anahtar temaların nasıl geliştirildiğini görmek ve hangi temalar etrafında söylemin yoğunlukla geliştirildiğine ilişkin ipuçları elde etmek amacıyla (Dursun, 2001: 203) tematik analizden yararlanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda seçilen filmlerde Müslümanların genellikle mağdur taraf olarak gösterildiği, işkence altında dahi din değiştirmeyi reddederek çoğu zaman ölümü tercih ettikleri, Müslüman kadınların kapalı giysiler içerisinde görünürken diğer dinlerden olan kadınların açık saçık kıyafetler içerisinde gösterildiği; açık saçık giyinmenin ya da lüks yaşamın ahlaki yozlaşmışlığın göstergesi olarak kullanıldığı, hayatı konu edinilen din büyüklerinin olağanüstü insanlar olarak her türlü zaaflarından arınmış, adaletli ve sürekli iyilik yapan özneler olarak temsil edildiği bulgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Sineması, Hazretli Filmler, Sinema, Din, İslamiyet

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Osmanlı Telgraf Mühendisleri

Merve Aysegul KULULAR İBRAHİM
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, aysegul.kulular@asbu.edu.tr

ÖZET

Sanayi devriminden itibaren hızlı ve çarpıcı bir şekilde gelişmişlik düzeyine erişen Avrupa ülkelerinde daimi elçiliklerin kurulmasıyla ülke içerisindeki her türlü değişme ve gelişmeden haberdar olunması ve devinimlerin olumlu sonuçlanması yahut olumlu sonuçlanabileceğinin öngörülmesi halinde Osmanlı içerisinde de batılı yönde yenilikler yapılması planlanmıştır. Telgraf da Avrupa ve Amerika'da kullanılan ve uzun mesafeler arasında kısa sürede iletişimin gerçekleşmesini sağlayan telekominikasyonda çığır açan bir yenilik olarak Osmanlı'nın yenilikçi politikasında hemen kabul görmüş ve kısa sürede uygulamaya konmuş alanlardan biri olmuştur. Öyle ki alanda eğitimin sağlanması için yurt dışından uzmanlar getirtilmiş ve sonrasında da telgraf eğitiminde bir altyapı oluşturulan öğrencilerin Paris'e telgraf mühendisi olarak eğitim almaları ve uzmanlaşarak ülkelerine geri dönüp eğitim vermelerini öngören politikalar uygulama alanı bulmuştur.
Bu makale ile süreç; Osmanlı'nın telgraf aletinden nasıl haberdar olduğundan başlayarak Osmanlı'da telgraf eğitiminin nasıl verildiğinin kurumlar bazında alt başlıklar ile incelenmesi ve Paris'e öğrenci gönderilmesinden sonra Paris'e ilk gönderilen öğrencilerden olan bir bilim tarihçisi Salih Zeki Bey'in örnek olarak ele alınmasının ardından tüm bu gelişmelerle birlikte bazı olumsuzlukların da yaşandığının bir temsili olarak telgrafhane grevlerinden bahsedilerek değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: **Osmanlı, Telgraf Mühendisleri, Bilim Tarihi**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Dergâh-ı Âli Kapıcı Başlarından Seyyid Mehmet Ağa'nın Kıbrıs'a Kattığı Osmanlı Eserleri

MSc. Mustafa EYYAMOĞLU
Yakın Doğu Üniversitesi, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, mustafa.eyyamoglu@neu.edu.tr

Prof. Dr. Nuran KARA PİLEHVARİAN
Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, pvarian@gmail.com

ÖZET

Çağlar boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapan Kıbrıs 1571 yılında Osmanlı Devleti topraklarına katılmıştır. Kıbrıs Adası'nda 1878 yılına kadar idari, iktisadi, ekonomik alanlarda olduğu kadar imar alanında da Osmanlı gelenek ve kültürünü yansıtan yapılar İnşa edilmiştir. Adanın fethedildiği ilk günlerde mevcut yapılar İslami inanç ve geleneklere uygun olarak dönüştürülmüştür. Yapılan iskân politikası neticesinde yerleştirilen Müslüman nüfusun zamanla artmasıyla birlikte mevcut yapıların cevap veremediği durumlarda yeni yapılar inşa edilmiştir. Bu yapılar arasında Kıbrıs'a atanmış olan devlet görevlilerinin yaptırmış olduğu yapılar göz ardı edilemeyecek kadar çoktur.

Bu çalışmada 19, yüzyıl başlarında Kıbrıs'a muhassıl olarak atanan Dergâh-ı Âli Kapıcı başlarından El-Hac Es- Seyyid Mehmet Ağanın 1826 tarihli Vakfiyelerinde geçen bilgilere bağlı olarak Kıbrıs'taki imar faaliyetleri incelenmiştir. Kıbrıs'ta bulunduğu süre zarfında Cami, Tekke, Mescit, Sıbyan Mektebi yaptıran Seyyid Mehmet Ağa'nın bu yapılar ile ilgili vakfiyeleri mevcuttur. Bu vakfiyeler KKTC Vakıflar İdaresinde, KKTC Girne Milli Arşiv ve Araştırma Dairesinde, TC Vakıflar Genel Müdürlüğü ve TC Başbakanlık Osmanlı Arşivlerinde bulunmaktadır. Seyyid Mehmet Ağa vakfiyesinde kayıtlı bulunan İslami eserlerin çoğu önceden var olan, yetersiz ve harap durumda olan yapıların yeniden düzenlemelerle genişletilip Müslüman Türk halkının kullanımına kazandırılmış yapılardır. Bunların dışında Seyyid Mehmet Ağa'nın yeniden yaptırmış olduğu günümüze ulaşamayan Lefkoşa Dükkânlar Önü Camii, Fethiye Camii, Lapta Camii ve Kutup Osman Efendi Türbesi Kıbrıs Türk İslam kültürünün icra edildiği mimari mekânlar olup çeşitli akarlar ve vakıflar ile desteklenmiş oldukları arşiv belgelerinden anlaşılmaktadır.

Çalışma kapsamında söz konusu yapıların önceden ve yeniden yaptırılma süreçleri belirlenerek günümüzdeki durumları hakkında tespitler yapılmıştır. Osmanlı Hâkimiyetinin adada var olduğu 300 yılı aşkın zaman diliminde, gerek devlet eli gerekse adada görev alan memurlar sayesinde Kıbrıs'ta İslam ve Osmanlı kimliğinin yapılandırılarak etkisinin genişletildiğini anlatan ve Osmanlı Devleti'nin Kıbrıs'ta yaşayan belgeleri niteliğinde olan bu yapılar, Kıbrıs Türk İslam Mirasının vazgeçilmeyen önemli ögeleridir. Bu mirasın varlığını sürdürebilmesi için daha ayrıntılı araştırma ve tanıtımlar yapılmalı, hak ettikleri koruma ve gelecek kuşaklara aktarılmaları sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Osmanlı, Seyyid Mehmed Ağa, Cami

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Geleneksel Ahşap Çentik Oyma Sanatında Kişisel Üslup ve Uygulama

Yrd. Doç. Mutlu KÖPÜKLÜ
Çorum Hitit Üniversitesi , mutlukopuklu@hitit.edu.tr

ÖZET

Ahşap doğal yapısı, kolay işlenebilirliği ve kendine has doğal dokusu ile yüzyıllardır "Geleneksel El Sanatları" içerisinde başlıca kullanım malzemesi olmuş ve bu özelliğini halen korumaktadır. Ahşap yapısı itibariyle çok çeşitli biçim ve tekniğin kullanılmasına imkân tanıyan bir malzemedir. Bu nedenle çok sayıda ahşap işleme sanatının ortaya çıkmasına olanak sağlamıştır. Bu sanatlardan biri de "Geleneksel Çentik Oyma Sanatı" dır. Bir şeyin kenarından kesilerek veya kırılarak açılan küçük kertik anlamına gelen çentik, geometrik veya kıvrımlı desenler şeklinde uygulanabilir ve bu haliyle özgün ve estetik açıdan zengin görseller sunar. Araç gereç bakımından olarak oldukça sınırlı bir malzemeyle uygulanabilen ancak emek ve titizlik isteyen çentik oyma tekniği, kendisini tatbik eden her ustasının ya da sanatçısının elinde birer sanat eserine dönüşür. Tıpkı diğer tüm sanat dallarında olduğu gibi kendisini icra eden sanatçısının ellerinde onun duygularının, kaygılarını ve söylemlerini iletir bizlere. Naht gibi diğer ahşap sanatlarının yanında onu süsleyen ve onun estetik zenginliğine değer katan bir unsur olarak da kullanabilir. Tıpkı hat etrafındaki tezhip gibi. Bunun yanında kendi başına da son derece özgün görseller ortaya koyar.

Bu çalışmada çentik oyma tekniğinin kişisel tarzda uygulanması, yapım aşamaları ve uygulama esnasında dikkat edilmesi gereken hususlar aktarılmıştır. Aynı zamanda uygulama esnasında karşılaşılan güçlüklere ve diğer detaylara sistematik olarak değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: **Geleneksel, Sanat, Ahşap, Çentik, Oyma**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kubbet-üs Sahra Tezyinatı ve Dönemsel Farklılıklar

Yrd. Doç. Dr. Ali Fuat BAYSAL
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, afbaysal@gmail.com

ÖZET

Kudüs ilahi dinler açısından büyük öneme sahip olan şehirdir. Burada bulunan ve Kubbet-üs Sahra olarak anılan yapı, 691 yılında Emevi halifesi Abdülmelik bin Mervan tarafından bina edilmiştir. Şehrin sembolü durumunda olan bu yapının yerinde daha önce Hz. Ömer'in Kudüs'ü fethinde inşa ettirdiği bir mescidin bulunduğu ve bu mescidin Emeviler döneminde yıkılarak yerine mevcut yapının inşa edildiği bilinmektedir.

Cami olmaktan ziyade bir sembol durumda olan yapının mimarisindeki farklılığın yanında tezyinatı da dikkat çekicidir. Zeminden kubbeye kadar hiçbir boşluk bırakmadan farklı motiflerle tezyin edilen ve ağırlıklı olarak mermer, çini ve mozaik malzemeler kullanıldığı yapının tezyinatında İslam, Helen ve Sasani sanatının izleri görülmektedir. Kutsal beldede olması hasebiyle tarih boyunca Eyyubi, Memluk, İlhanlı ve Osmanlı gibi devrin hâkim devletleri tarafından özenle bakım, onarım ve ilaveler yapılmış olması dolayısıyla yapının tezyinatında da bir bütünlükten ziyade sözü edilen dönemlerin izlerini taşıyan bir karaktere bürünmüş olması kaçınılmazdır.

Söz konusu farklı medeniyetlere ait izlerin görüldüğü tasarımlarda hendesi motifler, nebati motifler, asma dalları, kenger yaprakları, hurma ağacı ve üzüm salkımları bulunmaktadır. Bu bezeme kompozisyonu içerisinde kufi ve sülüs yazılar da yer almaktadır. Yapının dış yüzeylerinde tasarım açısından Türk ve İslam tezyinatının etkileri görülürken, iç mekânda ağırlıklı olarak ilk inşa döneminden kalma Helen etkili Emevi sanatının izlerini taşır.

Görsel malzemeler üzerinden yürütülecek olan bu çalışmamızda Kubbet-üs Sahra'da görülen tasarımlar kalem işi, çini ve mozaik gibi bezeme teknikleri açısından da değerlendirilecektir.

Sonuç itibariyle eser üzerindeki tasarımların ve motiflerin orijinlerinin tespiti ve analiz edilmesi tezyinat sanatımızın gelişim süreci açısından bir kazanım olacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Tezyinat, Motif, Bezeme, Kalem işi**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kudüs Türkân Hatun Türbesi ve Tezyinat Analizi

Yrd. Doç. Dr. Ali Fuat BAYSAL
Konya Necmettin Erbakan University, afbaysal@konya.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Ahmet GEDİK
Kastamonu University, agedik@kastamonu.edu.tr

ÖZET

Türkân Hatun Türbesi, Özbek Selçutay oğlu Emir Tungtay'ın kızı Türkan Hatun adına vefatının ardından H. 753 M. 1352-3 yılında Kudüs'te inşa edilmiş olup, Mescid-i Aksa Harem-i Şerif'inin Babu's-Silsele kapısından çıkarken sağ tarafta yer almaktadır. Memlükler'in Kudüs'teki mimari tarzına uygun olarak inşa edilmiş olan yapının iç ve dış duvar yüzeylerinde taş işçiliği ile uygulanmış geometrik ve rumi motiflerden müteşekkil bezemeler bulunmaktadır. Bezemelerin bir kısmı tablo halinde uygulanmışken, bir kısmı da kuşak şeklinde duvar yüzeyini süslemektedir. Yapının ön cephesinin orta kısmında türbenin Türkân Hatun için 753 senesinde inşa edildiğini belgeleyen ve ölümle ilgili bir âyet-i kerîme de içeren 53x62 ebadında dört satırlık Arapça bir kitabesi vardır. Kitabe celî sülüs hatla kabartma tekniğiyle hakkedilmiştir.

Müstakil form niteliğinde, dikdörtgen tabloların içerisine yerleştirilen desenlerin yanında duvar yüzeyini dört tarafından çevreleyen bordür tasarımı da türbenin bezeme örneklerindendir. İslam tezyinat sanatının örneklerinden olan ve Memluklu tezyinatının izlerini taşıyan bu bezemelerde geometrik desenlerin farklı uygulamaları dikkat çekmektedir.

Bildirimizde, Türkan Hatuna ait bu türbenin tanıtımı ve türbede mevcut taş işçiliği ile uygulanmış tasarımların analizi yapılacak, görseller eşliğinde dinleyicilere sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Tezyinat, Türkan Hatun, Bezeme, Türk Motifi**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Representing Women In 19th Century In Ottoman Paintings By Osman Hamdi And Halil Pasha

Arş. Gör. Meral YILMAZ
Hitit University, meralyilmaz@hitit.edu.tr

ÖZET

18th and 19th century in the Ottoman Empire, Westernization movement became widespread that were dominant to the representation of Turkish painting art. There had been some artists who were able to travel to European countries in order to be trained by the European artists. For instance, Osman Hamdi Bey and Halil Pasa were trained under by Gustave C. Rudolhe and Jean Leon Gerome in the19th century. Not only did Ottoman artists go to Europe in order to educate but also many European artists were commissioned by Sultans as teacher at art schools. Previously, female figures were not seen in Turkish painting art but in the reform period were started to be portrayed female figures. As mentioned above, Modernization period of the Ottoman, two Turkish painter were taken education from the same workshop and teacher. (Osman Hamdi Bey and Halil Pasha). In this work, the portrayal of female figures will be examined. First, educational life of the artist and impact on the arts will be discussed in this study. In the second part of paper, similarities and differences will be identified in the depiction of the female figure in the painting and the reasons for them to be released of two different artists. In this context, social and political situation of the period and thereof, Osman Hamdi Bey and Halil Pasha's impacts of image will be analyzed. Finally style and style differences of artists'artifacts exhibited abroad and among other works, will be described.

Key Words : Osman Hamdi Bey, Halil Paşa, Turkish Painting, Westernization Period.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türk Müziğinin Kökeni Tartışmaları Bağlamında Eski Yunan, İran ve Bizans Müziği İle İlişkisi

Öğr. Gör. Sema DİNÇ
Çorum Hitit University, semadinc@hitit.edu.tr

ÖZET

Müziğin, İnsanlığın başlangıcından beri her zaman yaşamın içinde var olmuş bir olgu olduğu düşünülür. Müziğin kökeninin ne olduğuna dair tanımlama çalışmaları ise tarihi süreçten bugüne kadar devam etmiştir. Batılı müzikologların Türk müziği ile ilgili araştırmaları 15.yüzyılda ilk olarak belirginleşmeye başlamış olmakla beraber 1850'lerde yoğunlaşmaktadır. Temelde bu araştırmalar Batı'nın Oryantalizm akımı ile kendilerini doğuya karşı üstün gösterme çabalarıyla ortaya çıkmıştır. Ancak yaklaşık olarak 1980'lerden sonra bilimsellikle ele alınabilmiş ve daha objektif bir araştırmaya dönüşebilmiştir.

Batı dillerinde yapılan, Doğu müziği ile ilgili makale ve kitap çalışmalarında, Türk müziğinin hangi kategoride değerlendirilmesi gerektiği bir problem olarak karşımıza çıkmıştır. Bu eserlerde, Türk müziğinin bazen Arap, bazen Doğu, bazen Osmanlı ve bazen de Türk müziği gibi adlandırmalarla ifade edildiği görülmüştür. Bu adlandırmaların nedeni de Batılıların Türk Müziğinin kökeninin farklı milletler olduğunu iddia etmeleridir.
Batılı müzikologlar, modern döneme geçiş süreciyle beraber genelde Doğu müziği özelde ise Türk müziğinin tarihî gelişimine özel bir önem atfetmişlerdir. Zira bu çalışmaları yapan bazı müzikologlar, temelde bir ön kabulle hareket etmek suretiyle, Türk müziğinin orijinal bir yönünün bulunmadığını, bilakis diğer ulusların müziklerinden etkilenerek ortaya çıktığını ve kendine özgü bir yönü olmayan bir müzik türü olduğunu yansıtma çabası içine girmişlerdir. Bu görüş temel kabul edilerek Türk müziğinin, Eski Yunan, Bizans, İran ya da Arap müziğinden etkilendiği söylenmiştir. Bununla birlikte diğer ulusların müziklerinden alınarak oluşturulduğuna dair bazı iddiaların öne sürüldüğü de görülmektedir.
Bu çalışmanın amacı, Batılı müzikologların Türk müziğinin kökeni hakkında dile getirdikleri eleştirileri ele almaktır. Herhangi bir sanat dalının kendiliğinden var olmasının düşünülemeyeceği görülürse, Türk müziğinin de tarihî süreç içerisinde kültürel paylaşımlar sonucu diğer müzik türlerinden etkilenerek kendi yapısını oluşturduğu söylenebilir. Ancak bu durumun bütünüyle kültürel etkileşimler sonucu oluştuğunu söylemek de zor görünmektedir. Zira biz de bu çalışmamızda, Batılıların öne sürdüğü Türk müziğinin köken tartışmaları problemi bağlamında Türk müziğinin kendine özgü özellikler taşıyan bir müzik türü olduğunu ifade etme gayreti içinde olacağız.

Anahtar Kelimeler: Türk müziği, Batılı müzikologlar, İran Müziği, Eski Yunan Müziği, Bizans Müziği

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Anadolu'dan Kudüs'e Uzanan Doğu Roma İmparatorluğu Dönemi İnanç Yolculuğu

Yrd. Doç. Dr. Esra KESKİN
Hitit Üniversitesi, esrakeskin@hitit.edu.tr

ÖZET

Doğu Roma İmparatorluğu Döneminde Anadolu toprakları coğrafi ve beşeri özellikleri nedeniyle siyasi, ekonomik, kültürel, askeri ve dinsel anlamda önemli bir bağlantı noktası olmuştur. Batıdan gelen yollar Anadolu üzerinden doğuya doğru ilerlemiştir. Aynı şekilde kuzeyden güneye inen yollar içinde en kısa yollar Anadolu'dan geçmektedir. M. S. 4. yüzyılda Doğu Roma İmparatoru Konstantin'in Hıristiyanlığı devletin resmi dini olarak ilan etmesini müteakip Anadolu toprakları inanca yolculuğun önemli merkezlerinden birisi haline gelmiştir; önceleri doğudan çıkan Hıristiyan inancının batıya ve kuzeye doğru yayılmasında ve sonraları da tam ters istikamette batıdan ve kuzeyden hacı olmak için doğuya doğru dinsel ilerleyişin yönüdür. Çünkü Hz. Meryem ve Hıristiyanlık dininin yayılmasında önemli roller oynamış olan Aziz ve azizelerin çoğunun Anadolu'da yaşamıştır. Hıristiyan inancında yolları üzerinde bulunan bu yerleri ziyaret etmek ve belirli ritüelleri yapmak hacı olmanın gereklerinden birisidir. Nihayetinde ise bu yollar, İsa'nın doğduğu ve öldüğü yer olması bakımından en önemli dinsel merkez olan Kudüs şehrine ulaşmaktadır. Bu bildiri kapsamında, Anadolu üzerinden geçip Kudüs'e giden bu inanç yolcuğu üzerindeki önemli yol rotalarının ve dinsel merkezlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Doğu Roma İmparatorluğu yollarına ait dönemsel kaynakların azlığı nedeniyle konu tarihsel ve coğrafi verilerin ışığı altında ele alınarak, irdelenecektir. Bu çalışma tarih, arkeoloji, coğrafya, sanat tarihi alanlarında bilgi birikiminin artmasını sağlayacak ve yapılacak yeni araştırmalar için de katkı sağlayacaktır. Diğer yandan ortaya çıkan veriler bölgesel turizm potansiyelini artırarak, ekonomik gelişmeye katkı sağlayacak ve yeni turizm destinasyonlarının keşfedilmesinde potansiyel rol oynayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu, Doğu Roma, Hıristiyanlık, Kudüs

TS
TURKISH STUDIES
جامعة القدس
Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Servet-i Fünun Dergisi'nde Yayınlanan Görseller Üzerinden 19.Yüzyıl Sonu ve 20. Yüzyıl Başında Kudüs*

Yrd. Doç. Dr. Mehmet NUHOĞLU
İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi, mehmetnuhoglu77@hotmail.com, mnuhoglu@yildiz.edu.tr
***Bu tebliğ, yazarın henüz yayınlanmamış Servet-i Fünun Dergisinde Türk Sanatı: Şehir ve Mimari adlı doktora tezinden yararlanılarak kaleme alınmıştır.**

ÖZET

Osmanlı'nın son döneminde yayın hayatına başlayan dergilerde neşredilen gerek resim, gerek gravür ve gerekse fotoğraf olarak basılan şehir ve mimari yapılara ait görseller, bizlere yazılı kaynaklardaki tasvirlerden daha gerçekçi bilgiler sunar. Bu konuyu Servet-i Fünun Dergisi ve Kudüs bağlamında ele aldığımızda Kudüs özelinde daha bir dikkat çekicidir. Araştırmanın konusu dergide üç semavi dinin kutsal saydığı bu şehirdeki dini yapılar, II. Abdülhamit zamanında yapılan kamu yapıları, Hicaz Demiryolu yatırımları, Almanya yakınlaşmasının getirdiği II. Wilhelm'in ziyareti, şehrin panoramik görselleriyle ön plana çıkmaktadır. Dönemin politik yapısının ve modernleşme çabalarının şehre yansıması, mimari dokunun durumu, günümüze gelebilenleri ve gelemeyenleri, bu yapılar ve siyasi ortam hakkında dergide çıkan ve görselleri açıklayan yazılar üzerinden Kudüs'ü okuduğumuzda günümüz Kudüs'ü için oldukça dikkat çekici çıkarımlar yapmak mümkün olmaktadır. 1917'de Kudüs'ün Osmanlı'dan kopmasıyla daha önce yayınlanan görseller yeniden neşredilip kaybedilen bir vatan toprağı olarak değerlendirilirken Cumhuriyet'ten sonra Kudüs ile ilgili hiçbir görselin olmaması ilginç bir tezat teşkil etmektedir.

Türkiye'de, sınırları dışında kalmış kültürel mirası hakkında nitelikli araştırma pek azdır. Bu azlık Balkan coğrafyası için yapılan yeni yeni araştırmalarla nispeten giderilmekteyken aynı durum Ortadoğu ve Kuzey Afrika için hala geçerlidir. Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki kültürel miras hakkındaki nitelikli araştırmanın yetersizliği belki de Cumhuriyet'ten itibaren Ortadoğu'ya gösterilen siyasi ve sanatsal ilgisizliğin bir yansımasının sonucu olarak okumak mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Kudüs'teki mimari yapılar, Hicaz Demiryolu

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Üç Dönem; Üç "Batıcılık" Pratiği

Doç. Dr. Şarika BERBER
Gazi University, sarika@gazi.edu.tr

ÖZET

II. Meşrutiyet Dönemi, Türk fikir hayatının belki de en önemli dönemlerinden biridir. Bu dönemdeki fikir akımları, tarihi bir süre olarak önceki dönemlerden etkilendiği gibi sonrasındaki dönemi de etkileyecektir. Meşrutiyet dönemi için devrin entelektüellerinin en önemli soru ve arayışı: "Bu ülkenin kurtuluşu ne ile mümkün olabilir?" sorusuna aradıkları cevap idi. II. Meşrutiyet Dönemi'nde "batıcılık" fikri akımı, çoğunluk için ülkenin tek kurtuluş modeli idi. Batıcılık, öncelikle Batı müesseselerinin kopyalanması ve Osmanlı Devletine getirilmesi olarak algılanmış daha sonra da sosyal ve kültürel ve ekonomik alanda batılılaşma reçetesini benimsemiştir.

Devrin en mühim padişahı olan II. Abdülhamit; din ve modernleşmeyi birbirinden ayrılmayan bir bütünün iki yarısı olarak görmekte ve bu iki kavram arasındaki problemlere çatışmalara devleti ayakta tutma gayesiyle çözüm bulmaya ve bir sentez oluşturmaya çalışmıştır. Abdülhamit'in iktidarda kaldığı yıllarda ki amacı modern medeniyeti yakalama gayreti içinde batıdan alması gerekenleri ve bunu da yaparken korunması gereken değerlerin de olduğunu hatırlatmak olmuştur. Esasında din söz konusu olduğunda Abdülhamit genel manada modern bir tavır içerisinde olmuştur.

Mustafa Kemal Atatürk dönemi batıcılık etkisinin baskın unsur olduğu yadsınamaz bir gerçekliktir. Mustafa Kemal Atatürk, bunu açık ve net olarak birçok yerde ifade etmiştir. Atatürk, yeni Türk Devleti için nihai hedef olarak Batıcılığı, köklü inkılaplarla gerçekleştirecektir. Dünyanın yeni Millet sistemine geçtiği bu yüzyıl milli devletlerinde başlangıcı olacaktır. Bu yüzden Atatürk'ün her inkılâp için öngördüğü iki vazgeçilmez unsur "Milliyet ve Medeniyet" prensibidir.

İsmet İnönü ise, Osmanlı ıslahat teşebbüsleri ve Türk İnkılabı arasındaki en önemli farkın; Osmanlı ıslahatlarının temelinin yanlış olduğu, Osmanlı aydınlarının yenileşme hareketlerini Türklükten başka yere taşıdıkları için başarısız olduklarını belirtmiştir. İnönü, Türk inkılabının Osmanlı aydınlanmasından farklı olduğuna inanır.

Ele alınan çalışma; kendi devirlerinin düşüncelerini pratiğe aktarmaları açısından üç önemli simanın "Batıcılık" algısının mukayesesinden ibaret olacaktır. Metin, konuyla ilgili te'lif ve tetkik eserlerden; resmi ve süreli yayınlarda, hatırattan yararlanılarak yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Abdülhamit, Atatürk, İnönü, Batılılaşma

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Appearance Types Of Monasterıes And Zawıyahs In Mıdlle And New Ages

Yrd. Doç. Dr. Zekeriya IŞIK
Çorum Hitit University, zekeriyaisik@hitit.edu.tr

ABSTRACT

Appearance of monasteries and zawiyahs took place through the institutionalisation of religious orders in one hand, but also thanks to the Turkmen fathers, abdals and dervishes, representing the Turkish-Islamic understanding. However, the appearance processes, in other words deciding on the location of a monastery and zawiyah, its construction, architectural structure did take place in many different forms throughout history. It is observed that these structures appeared in many different forms, from those converted in the conquered regions, located through spiritual signal, to those built around holy graves and to those built rather for socio-economic and strategic reasons. In fact, these differences in appearance indicate that these structures had various functions encompassing all parts in life during the Middle and New Ages, such as religion, spirituality, culture, society and economy. They even had political and military functions too, if we look at those structures built in very important geopolitical locations. This statement will address how the monasteries and zawiyahs appeared. This way, an assessment from a different perspective will be made about the multi sided perception and the nature of the functions of the monasteries and zawiyahs.

Anahtar Kelimeler: **Ottomans, Monastery, Zawiyah, Abdal, Dervish**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Türk Resmi'nde Fikret Mualla ve Figüratif Kompozisyonlarından Örnekler

Doç. Dr. Pelin AVŞAR KARABAŞ
Hitit Üniversitesi, pelinavsarkarabas@hitit.edu.tr

Öğr. Gör. Ozan KARABAŞ
Hitit Üniversitesi, ozankarabas@hitit.edu.tr

ÖZET

Türk Resim Sanatı'nın oldukça ünlü ressamlarından birisi olan Fikret Mualla; çocukluk ve gençlik döneminde geçirmiş olduğu bir takım sağlık sorunları nedeniyle ömrü boyunca bacağındaki aksaklıkla yaşamış ve yine küçüklüğünden gelen bazı ailevi sebeplerin neden olduğu ruhsal çöküntülerin de etkisiyle tüm yaşantısını gölgeleyen bir takım psikolojik problemlerle hayatını sürdürmüştür. 1920'li yılların başlarında mühendislik eğitimi için gittiği Almanya'da resim sanatına ilgi duymaya başlamış, 1928 yılında Paris'e geçerek o dönemden sonra tamamen aktif olarak içinde bulunup ölünceye kadar devam ettirdiği sanat hayatına hızlı bir başlangıç yapmış ve ortaya koyduğu özgün üslubu ile bu alandaki başarısını kısa bir süre içerisinde kanıtlamıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile gerçekleştirilmiş olan bu araştırmada; ünlü Türk ressam Fikret Mualla'nın hayatı, sanat anlayışı ve üslubu hakkında bilgiler verilmekle birlikte; sanatçının ortaya koyduğu eserlerden figüratif kompozisyonlarının incelenmesi ve yorumlanması amaçlanmıştır. Bohem yaşam tarzının beraberinde getirdiği alkol probleminin yanı sıra akıl sağlığında da yaşadığı sorunlara rağmen; birçok sanatçı tarafından Fransız kökenli olmadığı halde Paris ressamı olarak da ünlenen sanatçının eserleri, belirli bir akımın içine tam anlamıyla dahil edilememiş olmakla birlikte, Fovizm ve Kübizm etkileri taşımakta, ancak renkçi yaklaşımı ve coşkulu ifadeleriyle ağırlıklı olarak dışavurumculuk ile ilişkilendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: **Fikret Mualla, Türk Resmi, Türk Resim Sanatı.**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Türk Resmi'nde Nurullah Berk ve Eserlerine Retrospektif Bir Bakış

Doç. Dr. Pelin AVŞAR KARABAŞ
Hitit Üniversitesi, pelinavsarkarabas@hitit.edu.tr

ÖZET

20. yüzyıl başları, Türk ressamların gerek Sanayi-i Nefise Mektebi'nde öğrenim görmeleri, gerekse zaman zaman yurt dışında bulunarak yabancı akademisyenlerden ders almaları gibi sebeplerle; batıdaki modern örneklerden etkilenerek Türk resim sanatında oldukça büyük gelişmelerin katedildiği ve özellikle sanatçıların edindikleri yeni bilgi ve tecrübelerini, geleneksel resim sanatı anlayışının ötesinde yaptıkları tartışmalar ve sorgulamalar sonucu bazı denemelerle eserlerine özgün kimlikli bir yapı kazandırarak yansıtmaya başladıkları önemli bir zaman dilimidir. Dönemin sanatçıları arasından geleneksel toplumsal yapı içerisinde hem ressamlık, hem de yazarlık yönleri ve ürettiği özgün nitelikli eserleri ile öne çıkan Nurullah Berk; yapmış olduğu resimler, yazılar ve kitaplarla Türk resim sanatını ve sanat tarihini ileri düzeylere taşıyan önemli kişiliklerden birisidir. Tarama modelinde gerçekleştirilmiş olan bu araştırmada; ünlü Türk ressam Nurullah Berk'in eğitimi, öğrenim hayatı ve sanat anlayışı hakkında bilgiler verilmekle birlikte; sanatçının ortaya koyduğu eserlerden bir kısmının retrospektif olarak incelenmesi ve yorumlanması amaçlanmıştır. Türkiye'de Hikmet Onat ve İbrahim Çallı, Paris'te ise Ernest Laurent, Andre Lhote ve Fernand Leger gibi büyük ustalarla çalışma fırsatı bulan sanatçı; 1928 yılında Müstakil Ressamlar ve Heykeltraşlar Birligi'nin, 1933 yılında ise D Grubu'nun kurulmasında etkin rol oynamıştır. Genel olarak bakıldığında; Osmanlı minyatürlerini andıran yapısıyla, zaman zaman sert ve keskin, zaman zaman ise yumuşak ve dairesel olmak üzere inceli - kalınlı kontur çizgileri, perspektiften uzak iki boyutlu inşacı parçalı kompozisyonları, geometrize edilmiş bezemeci üslubu ve soyutlamacı yaklaşımı ile tanınan sanatçı, satıh etkisi ile boyanmış eserleri ile de dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: **Nurullah Berk, Türk Resmi, Türk Resim Sanatı.**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Afiş Tasarımında İçerik Çeşitleri Ve İçeriğine Göre Afişlerden Örnekler

Öğr. Gör. Ozan KARABAŞ
Hitit Üniversitesi, ozankarabas@hitit.edu.tr

ÖZET

Uzun yıllardır tüm dünyayı etkisi altına alarak, görsel algılamanın söz konusu olduğu hemen hemen her alanda önemli bir yer edinen tasarım; özellikle günümüzde oldukça fazla değer bulan ve içerisinde barındırdığı sanatsal yönü ile de kitleler tarafından kimi zaman özellikle aranan, kimi zaman ise vazgeçilmez olarak nitelendirilen kıymetli bir unsurdur. Sınırları bakımından oldukça geniş bir yelpazeye sahip olan bu tasarım dünyası içerisinde afiş ise; toplumların sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi yapılarıyla bağlantılar kurularak şekillendirilen, kitlelerin beğenileri göz önünde bulundurularak direk bilinçlerine, düşüncelerine veya tercihlerine etki edebilecek bir yapıda hazırlanan, hatta insanların davranış biçimleri ya da düşünceleri gibi temel işlevlerinde değişiklikler meydana getirebilen güçlü yönüyle oldukça önemli bir iletişim aracı konumundadır. Bu araştırmada; bilgilendirme, bilinçlendirme, duyurma vb. gibi birçok amaçla tasarlanmakta olan afişlerde kullanılan içerik türlerinin incelenmesi ve içeriklerine göre gruplandırılan afiş türlerinin örneklerle açıklanarak, yorumlanması amaçlanmıştır. Genel olarak bakıldığında ise afişlerin içerik açısından; hedef kitleyi etkilemek ve bir ürün ya da hizmete yönlendirmek amacıyla tasarlanan "reklam afişleri", toplumun bilincini artırmak amacıyla tasarlanan "sosyal içerikli afişler" ve çeşitli kültürel faaliyetleri tanıtarak duyurmak amacıyla tasarlanan "kültürel afişler" olmak üzere üç temel kategoride gruplandırıldığı anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Afiş, Afiş Tasarımı, Afiş İçerikleri, Tasarım**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Okuyucuya Ulaşmadaki Başarısı Yönüyle Kitap Kapağı Tasarımlarının Önemi

Öğr. Gör. Ozan KARABAŞ
Hitit Üniversitesi, ozankarabas@hitit.edu.tr

ÖZET

Teknik açıdan başlangıçta işlevsel anlamıyla sadece bir birleştirme veya muhafaza aracı olarak planlanarak üretilen kitap kapakları, yayın dünyası açısından bakıldığında fiziksel bakımdan zamanla geçirdiği birçok değişikliklerle, günümüzde belki de en güçlü pazarlama araçlarından birisi olarak dikkat çekmektedir. Günler, haftalar ve hatta yıllar süren araştırmaların bir araya getirilerek, her cümlesi üzerinde itinalı bir şekilde düşünülüp; yazarları veya editörler gibi kalabalık bir ekip tarafından defalarca kontrol edilerek uzun uğraşılar neticesinde ortaya koyulan kitaplar, metinlerin vücutlaştırılmış somut birer yorumu olarak düşünülebilmektedir. Estetik bir biçim ve kaliteli baskı yöntemleri tercih edilerek, uzman grafik tasarımcıların belli bir yaratıcılık süreci sonucunda ortaya koyulması ile baskıya hazırlanması gereken kitap kapakları tasarlanırken; öncelikli olarak hedef okuyucu kitlesinin görsel bakımdan dikkatini çekebilecek, konunun özü ve içeriği ile ilgili temel unsurların dikkate alınması gerekmektedir. Her yazarın, kitabının mümkün olduğunca fazla okuyucuya ulaşmasını arzu ettiği düşünüldüğünde ise kitap kapağı uygulamaları yapan grafik tasarımcıların, oldukça önemli bir sorumluluk taşıdığı da anlaşılmaktadır. Bu araştırmada; herhangi bir konuda yayınlanmak istenen bir kitabın temel parçaları olan ön kapak, arka kapak ve sırt kısımlarının okuyucuya ulaşmada başarı sağlayabilmek yönünden en doğru şekilde hazırlanabilmesi için gereken tasarım özelliklerinin belirlenmesi ve örneklerle yorumlanarak açıklanması amaçlanmıştır. Genel olarak bakıldığında ise kitap kapaklarının tasarlanmasında sırasıyla; tasarımcının mümkünse kitabı okuyarak bilgiler edinmesinin ve edinilen bilgiler doğrultusunda konu ve içeriğe uygun görselleri seçmesinin önemli olmasının yanı sıra; kitap kapağının çeşitli kısımlarında bulunması gereken kitabın ismi, yazarın ismi, ön kapak metni, yayınevi logosu ya da amblemi ve arka kapak metni ile ilgili barkod alanı gibi unsurların, metinlerin font ve biçim özellikleri de dikkate alınarak, bazı kurallar doğrultusunda tasarlanması gerektiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kitap Kapak Tasarımı, Kitap Kapakları, Kitapta Kapak, Kapak Tasarımı

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Mısır Esaretinden Yahuda Krallığı'nın Yıkılışına Kadar İbraniler'e Tarihsel Bir Bakış

Yrd. Doç. Dr. Remziye OKKAR
Trakya University, remziyeokkar@hotmail.com

ÖZET

Kitab-ı Mukaddes'te ve Kuran-ı Kerim'de bahsi geçen kadim topluluklardan biri de İbraniler'dir. İbranilerin tarihi, temel kaynak olarak kullandığımız Eski Ahit'te de belirtildiği gibi Yakup peygambere dolayısıyla İsrailoğullarına kadar uzanmaktadır. Semitik bir toplum olan İbraniler, M.Ö 1700'lü yıllarda Suriye'den Mısır ülkesine göç etmiş ve orada köleleştirilmiş bir toplum olarak, Mısır Firavunu'nun esareti altında yaklaşık iki yüz elli sene yaşamış ve kutsal kitaplara göre Hz. Musa'nın Kızıldeniz'i ikiye ayırma hadisesi ile onun önderliğinde Mısır'dan çıkmışlardır. Hz. Musa'nın görevini tamamlamasının ardından Kral Saul ve Hz. Davud'un saltanat yılları başlamış ve başta Filistinliler olmak üzere kendilerine düşman olarak gördükleri "Amalekliler" ve "Peliştiler" ile savaşmışlardır. Hz. Davud'un isteği ve Hz. Davud'un karısı "Bat-Şeba"nın desteğiyle İsrail tahtına namzet olan oğlu Hz. Süleyman başa geçmiş, böylece İbraniler için refah ve zenginlikle gelen ihtişamlı yıllarda başlamıştır. Mısır ile akrabalık derecesinde kurulan ilişkiler ve Sur kralı "Hiram"a karşı dostça yaklaşımlarla birlikte İbraniler, Kenan diyarında ekonomik ve siyasi açıdan güçlü bir konuma erişmişlerdir. Hz. Süleyman'ın ölümünden sonra İsrail ve Yahuda devletleri olarak ikiye ayrılan İbraniler, başta Asur, Babil ve Mısır ile mücadele etmişlerdir. İsrail Krallığı'nın Asur egemenliğine, Yahuda Krallığı'nın ise Babil hegemonyası altına girmesiyle, M.Ö 586 yılında Hz. Süleyman'ın Kudüs'te Beyt-ül Makdis'i inşası ile başlayan I. Tapınak devri de sona ermiştir.

Anahtar Kelimeler: İbraniler, Asur-İbrani İlişkisi, Babil-İbrani İlişkisi, İbrani Tarihi

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Geçmişten Günümüze İbranilerin Kültür Taşıyıcısı Görevleri

Yrd. Doç. Dr. Remziye OKKAR
Trakya University, remziyeokkar@hotmail.com

ÖZET

Rivayete göre, Allah Hz. İbrahim'e vaadi gereği onun soyundan gelen bu kavmi dünya milletleri arasından seçerek onları Sina yarımadasına yerleştirmiş ve Tevrat'ı vermiştir. İbrahim, İsrail, Yahudi, Musevi her dört terimde aynı manada kullanılır. M.Ö.1256 'lerde Hz. Musa yaşamıştır. Yahudi dinin kurucusudur. Bu dine "Musevi"likde denir. O bir lider ve kanun yapıcısıdır. Hz. Musa'dan sonra İsrail oğullarının başına Yuşa b.Nun (Yeşu b.Nun) geçti. Rahip Samuel tarafından Talut (Saul) başa geçti. Putperest Filistlerle mücadele etti. Bu mücade de kahramanlık gösteren Hz.Davud (M.Ö.1006-966) başa geçti. İslam'a göre Allah ona Demircilik ve Zırh yapma sanatını öğretmiştir. Onun çağdaşları arasında hikmet ve tebliğ sahibi kişilerden Lokman Hekim oğluna verdiği öğütler ve dini bilgileri halk arasında hekimlik yönü meşhurdur.

M.Ö.966-926 Hz. Süleyman başa geçti. Hz.Davud'un oğludur. Döneminde Saraylar, köşkler, Süleyman mabedi yapılmıştır. İmar işlerine önem vermiş Kudüs'ü imar ettirmiş, ticaret yapılmıştır. Ölümünden sonra devlet kuzeyde İsrail, güneyde ise Yahuda Devleti olarak ikiye ayrıldı.

İsrail Krallığı M.Ö.722.de Asurlular (II. Sargon) tarafından yıkıldı. Yahudilerin önde gelenleri Mezopotamya' ya sürüldüler. M.Ö.538'de Pers (İran) kralı Kurus (Hüsrev) Babil'i aldı. Yahudileri özgür bıraktı. Fakat büyük bir kısmı Mezopotamya ve Mısır'da kaldılar. Çünkü burada nesilleri çoğalmış ve ticaret yapmayı çeşitli meslekleri öğrenmişlerdi.) Tıpta büyük hekimler, Matematikçiler, Filozoflar, bu dönemde yetişti. Mezopotamya ve Babil-Mısır kültüründen etkilendikleri ve gidenlerin bunları tüm Avrupa ve dünyaya yaydıkları anlaşılıyor.

Anahtar Kelimeler: **İbraniler, Hz.Davud, Hz.Süleyman, Kudüs,**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Birinci Dünya Savaşı'nda Sina-Filistin Cephesi ve Gönüllü Mevlevi Alayı

Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, nkostuklu@konya.edu.tr

ÖZET

Birinci Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti açısından yaklaşık bir asır önce 1815'de kendi hakkında emperyalistlerce teşhisi konulan "hasta adam"ın paylaşılması anlamına gelen "şark meselesi" projesinin artık son halkalarından biri anlamına geliyordu. Dolayısıyla, Osmanlı Devleti pek çok cephede bir varolma mücadelesi içerisine girmiş bulunuyordu. Bu cepheler içerisinde,günümüz Ortadoğu problemlerini yakından ilgilendirmesi bakımından Sina-Filistin Cephesi'nin özel bir anlamı vardı. Bu cephenin açılmasında, İngilizler'in sömürge yollarını kontrol altına almak ve bölgedeki askerî varlığını kısıtlayıp Çanakkale'ye yönelik askeri harekatını önlemek için Süveyş Kanalı'nın kullanılamaz hale getirilmesi amacı ön planda gözükse de arka planda Almanlar'ın Avrupa cephelerindeki yüklerinin hafifletilmesine yönelik Alman çıkarları ve ısrarlarının daha etkili olduğu söylenebilir.

Sina-Filistin cephesinin en önemli planı Kanal Harekatı idi. 4. Ordu tarafından yürütülecek bu harekata göre, Alman mühendis ve teknisyenler, ordunun ihtiyacı olan Sina çölündeki su kaynaklarını tespit edecek ve Kanal'dan geçiş için diğer gerekli bütün teknik hazırlıkları yapacak, Kanal'ın batısına geçen Osmanlı kuvvetleri ise buradaki yerli halkı İngilizlere karşı ayaklandığıp İngiliz kuvvetleri iki ateş altına alınmış olacaktı. Yapılan hazırlıklar sonucunda 1915 Ocak ayında başlayan harekat, hedeflenen ayaklanmanın çıkmaması ve çeşitli lojistik sebepler yüzünden maalesef planlandığı gibi sonuçlanmadı. Kanala yapılan iki Türk taarruzunun başarısızlıkla sonuçlanması ve ciddi kayıpların verilmesi, İngilizler'in Süveyş'i geçerek Sina-Filistin ve bütün Suriye istikametinde işgallerine zemin hazırladı. Bu günlerde, Çanakkale savunmasının önem kazanması üzerine, bölgedeki bazı birliklerin Çanakkale'ye kaydırılmaları İngiliz işgallerini daha da kolaylaştırdı. 1916 ve özellikle 1917 yılı Mart ayından itibaren Gazze, El-Akabe, Bi'rü's-sebi, Kudüs ve civarındaki İngiliz saldırılarına karşı kısmen başarılar elde edilmiş ise de 9 Aralık'ta Türk kuvvetleri Kudüs'ü boşaltmak mecburiyetinde kaldı. Türkler'in Filistin'deki durumları 1918 yılının ikinci yarısından itibaren kritik bir döneme girdi. Hayfa ve Nablus düştükten sonra Allenby komutasındaki İngiliz kuvvetlerine Şam yolu açılmış idi. 9 Eylül günü başlayan İngiliz genel taarruzu, Arap isyancılarının verdiği destekle maalesef kuzeye doğru yayıldı. 1918 Eylül sonuna gelindiğinde Filistin'in tamamı İngilizler'in eline geçmişti. 30 Eylül'de Şam, Ekim'in ilk haftasında da Riyak, Humus ve Beyrut İngilizler'ce işgal edildi.

Tabii ki, Sina- Filistin Cephesinde yaşanan yenilginin, çok çeşitli sebepleri var. Emir-komuta zincirinde yaşanan düzensizlikler, Alman komutanların olumsuz tesirleri, istihbarat ve lojistik vb. yetersizlikler vb. diğer sebepler böyle bir sonucun ortaya çıkmasına yol açmıştı. Bütün bu olumsuzluklar ve çaresizlikler içinde bazı gönüllü gruplar vatan savunrması için cepheye koştular. Günümüz literatürüne yansımamış olmakla birlikte, dönemin arşiv belgeleri, bu gönüllüler arasında Mevlevi Gönüllü Alayı'nın fevkalade önemli bir yeri olduğunu ortaya koyuyor. Padişah'ın arzusu ve askeri makamların da bilgisi ve desteği ile 1915 yılı Ocak ve Şubat aylarında teşekkülü tamamlanan gönüllü birlik Konya- Adana- Halep güzargahından 14 Mart 1915'de Şam'a geldi. Şeyh Veled Çelebi'nin komutanı olduğu gönüllü Mevlevi birliği 4. Ordu emrinde Cebel-i Lübnan'da karargahını kurdu. 47 Mevlevihanenin iştirakıyla önceleri Tabur ve daha sonra Alay düzeyine ulaşan Gönüllü Mevlevi Alayı, cephede Şam- Riyak- Zahle- Aliye dörtgeni içerisinde, vatan savunmasında önemli hizmetlerde bulundular.

Bu bildiride, tamamen arşiv belgeleri ışığında, Gönüllü Mevlevi Alayı'nın Sina- Filistin Cephesindeki faaliyetleri analitik olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Birinci Dünya Savaşı, Sina-Filistin Cephesi, Filistin, Kudüs, Mevlevi Alayı

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

1821 Yunan İsyanı ve Sultan II. Mahmud'un Bilinmeyen Bir Fermanı

Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, nkostuklu@konya.edu.tr

ÖZET

Birinci Dünya Savaşı, Osmanlı Devleti açısından yaklaşık bir asır önce 1815'de kendi hakkında emperyalistlerce teşhisi Osmanlı Devleti'nin 17.yy. sonlarından itibaren eski gücünü nispeten kaybetmeye başlaması ve özellikle 2. Viyana yenilgisi, Osmanlı-Batı ükeleri ilişkilerinde ve Osmanlı yönetim anlayışında köklü bazı değişiklikleri beraberinde getirdi. Lale Devri ve arkasından Nizam-ı Cedid dönemi Osmanlı Devleti'nin kendini yenileme çabalarının başlangıcı oldu. Bu süreçte, Batı'da yaşanan gelişmeler özellikle skolastik anlayışın yerini klasik felsefeye bırakmaya başlaması ve arkasından bilim ve teknoloji alanındaki hızlı değişim ve nihayet sanayi inkılabı Osmanlı Devleti'ni Batı karşısında güçsüz bıraktı. Her ne kadar, Osmanlı, bu süreçte kendini yenileme gayreti içinde olsa da, bu yenileme eskiyen elbiseyi yama ile idare etmekten öteye geçemediği için, Batı ile arası gittikçe açıldı. Bu durum, Büyük devletlerin Osmanlı'ya bakış açısını da değiştirdi. 1815 Viyana Konferansı sırasında, Çar Aleksandr, Osmanlı'dan "hasta adam" olarak bahsetti ve Osmanlı'yı paylaşma meselesini "Şark meselesi" olarak kodladı. Bir başka ifade ile "şark meselesi" ile, Balkanlar'ın Batısından başlayarak Türkler'in doğuya sürülmesi ve neticede Anadolu'dan da atılması anlamına gelen bir politikanın uygulama süreci başlatıldı. İlk fırsatta, Balkanlar'daki gayr-i müslimleri isyana teşvik ederek, Türkleri bu coğrafyadan atmak hedefleniyordu. Bu hedefin ilk uygulaması olarak Yunan isyanları hazırlandı. Bu hazırlık sürecinde, Fransız ihtilalinin getirdiği milliyetçilik kavramının teşvik edici rolü olmakla beraber, esas Ruslar'ın 1774 Küçük Kaynarca Antlaşmasından itibaren Ortodoksların hamisi pozisyonunda bulunmaları ve bu yöndeki uygulamaları Yunanlar'ı isyan yönünde cesaretlendirdi.

12 Şubat 1821'de patlak veren Yunan isyanı hakkında, literatürde belki küçümsenmeyecek sayıda çalışma bulunmaktadır. Ancak, böyle bir konunun tespitinde şüphesiz, dönemin kaynakları ve özellikle dönemin Padişahı Sultan II. Mahmud'un meseleye bakışı fevkalade önemlidir. Bu cümleden olmak üzere, şimdiye kadar henüz literatüre yansımayan Sultan II. Mahmud'un, ülke çapında bütün ilgililere gönderdiği; Osmanlı Devleti'nin gayr-i Müslimlere bakışını, isyanın sebeplerini, gelişmesini ve alınması gereken tedbirleri ortaya koyan Evasıt-ı Zilkade 1236 (Ağustos 1821) tarihli fermanını probleme katkı sağlaması açısından önemsiyoruz.

Bu bildiride sözkonusu ferman analiz edilerek 1821 Yunan İsyanı'nın anlaşılmasına değişik açılardan katkı sağlanmış olunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, 1821 Yunan isyanı, II. Mahmud, Şark meselesi, Rusya

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Bulgurun Tarihi Mutfaklardaki Yeri

Arş Gör. Mustafa YILMAZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, mustafaylmz14@gmail.com

ÖZET

Buğday, M. Ö. 11 000 yüzyıllarından beri bilinmekte ve tarımının yapılması ise M. Ö. 7800 yılından beri yapılmaktadır. Buğday Orta Asya'nın en soğuk ve elverişsiz bölgelerinde oturan Türk kavimleri tarafından bile yetiştirilen bir tahıldır. Buğdaydan yapılan bulgur Dünya'da ilk işlenen ve insanlar tarafından 4000 yıldan beri bilindiği iddia edilen bir gıda maddesidir. Moğol İmparatoru Cengiz Han'ın seferlerinde kolay taşınabilmesi, besleyici değeri yüksek olması ve kolay bozulmaması nedeniyle ordu erzakları arasında yer almaktaydı. MÖ 2800'de Çin İmparatoru Shen Nung, bulgurun ana maddesi olan buğday; pirinç, darı, arpa ve soya fasulyesinin beş kutsal bitki olduğunu söylemiştir. Hıristiyanların kutsal kitabı İncil, eski Babil, Hitit ve İbrani halklarının 4 bin yıl önce, Mısırlıların ve Doğu Akdeniz'de kurulu diğer uygarlıkların da MÖ 1000 yılında pişirilip kurutulmuş buğdayı kullandıklarını göstermektedir. Tarihte bulgur çeşitli isimlerle anılmıştır. Özellikle Anadolu da bulgur çok tüketilmiştir. Aynı zamanda Anadolu topraklarının ve coğrafi koşulların buğday ekimine elverişli olması nedeniyle, buğday ve buğdaydan yapılan ürünler Anadolu Türk mutfak kültürünün de temelini oluşturmaktadır. Bulgur ve bulgur katılarak yapılan yemekler yüzyıllar içinde şekillenerek bugünkü zengin bir birikime dönüşmüştür. Ancak günümüzde çeşitli nedemlerden dolayı bulgurun yerini pirinç ve makarnanın aldığı görülmektedir. Bu çalışma köklü bir geçmişe sahip olan ve Türk mutfak kültürünün temelinde yer alan bulgurun unutulmasını engellemek, gün yüzüne çıkarmak, tüketimini yaygınlaştırmak ve halkın bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Türk mutfağı, Bulgur, Tarihi mutfaklar**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

"Kubbe, Sahra Üzerinde Durdukça": Çeşitli Yönleriyle Kudüs Kalesi Osmanlı Tamir Kitabesi

Yrd. Doç. Dr. Ahmet GEDİK
Kastamonu Üniversitesi, agedik@kastamonu.edu.tr

ÖZET

İslam sanatında kitabelerin, hemen her sanat geleneğinde olduğu gibi, ait olduğu eseri tanımlayıp anlamlandırma, tarih şeridinde ve mekân bağlamında konumlandırma gibi işlevlerinin yanı sıra, eserin dekoratif programını tamamlama gibi ayrıca bir görevi de bulunmaktadır. Bilgi/mesaj değeri kadar kendi sanat/estetik değeri de artık önemsenmekte olan yazı, hem içerik hem de form olarak bilhassa mimaride insan-mekân-zaman ilişkisini güçlü bir şekilde vurgulayan bir özelliğe sahiptir. Tabiatı eline alarak evirip çevirdiği, ona –fonksiyonel veya değil– hoşuna giden biçimler verdiği ilk günden beri insanoğlu, "kalıcılığı/ölümsüzlüğü arayan sanatkâr fıtratını" daima işlemiş, dünya görüşünü yapı ve yapıtlarıyla bu gökkubbe altında gönlünce kurup kurgulamış, eserlerini "kitabe ve yazıyla da imzâlamasını" bilmiştir.

Sanat ve estetikte çok farklı şekillerde ve çeşitli örneklerle işlenebilme imkânı olan insan-mekân-zaman ilişkisini, Kudüs ve Osmanlı özelinde bir kitabeyle, bilhassa hat sanatı bakımından ele almak istiyoruz. Hz. Süleyman'ın ilk mabedi inşasıyla başlayan ve kudsiyeti sebebiyle yüzlerce dînî eserin inşa ve imarına sahne olan Kudüs şehrine ve ahalisine hizmet yarışına girenlerden biri de hiç şüphesiz Kanuni Sultan Süleyman'dır. Şehri çevreleyen mevcut surların ve susuzları kandıran sebillerin hemen tamamına yakını O'nun devrinde inşa edilmiştir. O'nun fermanıyla 938/1531-32 senesinde onarıldığını öğrendiğimiz ve kendisinin "Süleymân-ı Sânî" (İkinci Süleyman) olarak takdim edildiği Kudüs kale kitabesinde Sultan'a edilen dua şöyledir: "medda'llâhü bekâhu mâ dâme'l-Kubbetü ale's-Sahrati = Kubbe, Sahra (kaya) üzerinde durduğu sürece Allah O'nun bekâsını (ömrünü, saltanatını) uzun eylesin".

Kaleye girişi sağlayan taçkapının üst kısmında, Memluk yazı geleneğinin hala devam eden bir örneği gibi duran, celî sülüs hatla Arapça olarak hakkedilmiş 180 x 30 cm. ebadında ve iki satır halindeki bu Osmanlı kitabesi, "emniyet, iman, ümniye, kılıç ve kalem" gibi değerlere yaptığı vurgusuyla, ebced hesabıyla düşürülmüş "hasale hayrun = hayır hâsıl oldu" tarihiyle insan-mekân-zaman ilişkisi bağlamında ele alınmayı hak eden mesaj yüklü mühim bir kitabedir.

Anahtar Kelimeler: Kitabe, Hat Sanatı, Kudüs Kalesi, Osmanlı, Kanuni

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Muş Ulu Camii Yapısal Sorunları ve Çözümleri

Yrd. Doç. Dr. Şahabettin ÖZTÜRK
Van Yüzüncü Yıl University, sahozturk13@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Yaşar SUBAŞI DİREK
Van Yüzüncü Yıl University, yasarsu2000@gmail.com

ÖZET

Şehir merkezinde yer alan Muş Ulu Camii, 16. yüzyıl (H. 979, M. 1571) Şeyh Muhammed-i Mağribi tarafından inşa edilmiştir.

Muş Ulu Camii, plan olarak klasik Osmanlı dönemi dini yapı örneklerindendir. Enine dikdörtgen camiler arasında gösterilebilir ve tek kubbeli yapılarla altı destekli yapılar arasında yer alan geçiş türü cami plan şemasındadır. Plan tipi olarak, altı destekli camilere benzese de üst örtü bakımından tromplar sekiz destekli cami tipine uymaktadır. Merkezi mekânlı, yanlarda tonozlarla örtülmüş mekânların da olduğu camiler grubuna girmektedir.

Genel olarak kuzeydeki cephe boyunca kullanılan malzeme renkli kesme taştır. İki renkli taş malzeme kullanılarak cephelerin hareketlendirilmesi güney (Zengi Mimarisi) özelliğidir. Ana mekânla son cemaat bölümü arasında iki adet pencere açıklığı görülmektedir. Üç bölümlü son cemaat yerinin batı bölümünde sanduka tipli bir mezar bulunmaktadır. Yapının inşasında ana malzeme olarak yonu taş, moloz taş, tuğla bağlayıcı malzeme olarak da horasan harcı kullanılmıştır.

Muş Ulu Camii, son yarım asır içerisinde çevresinde oluşan ruhsatsız ve niteliksiz bir ve iki katlı yapılar ile cami adeta çevrelenmiş ve dıştan tanınmaz bir hale gelmiştir. Tarihi ve tescilli olan yapının iç ve dış bölümlerine yapılan onarım ve eklemeler ile tüm mimari özelliği adeta kaybolmuş ve ciddi yapısal statik sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bu kapsamda 2009 yılında Bitlis Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından hazırlanan rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri Van Kültür Varlıkları Bölge Müdürlüğü'nce onaylanmıştır. Restorasyon çalışmaları 2012 yılında Bitlis Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından başlatılmış 2015 yılı sonunda tamamlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Koruma, Restorasyon, Aks-i Seda, Minare, Kubbe**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Siirt Ulu Camii Yapısal Sorunları ve Çözümleri

Yrd. Doç. Dr. Yaşar SUBAŞI DİREK
Van Yüzüncü Yıl University, yasarsu2000@gmail.com

Yrd. Doç. Dr. Şahabettin ÖZTÜRK
Van Yüzüncü Yıl University, sahozturk13@gmail.com

ÖZET

Siirt şehir merkezinde yer alan Siirt Ulu Camii, Irak Selçukluları Sultanı Muğizuddin Mahmut tarafından 1129 yılında ilk olarak inşa edilmiştir. Yapı doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen formunda planlanmıştır. Siirt Ulu Camii, kıble cihetinde sekizgen kasnağa oturan yan yana üç kubbeyle örtülmüş mekân ve kubbelerin doğu ve batı taraflarında dikine beşik tonozlu iki bölüm ile bunun kuzeyinde enlemesine iki sahnlı ve ortadan dik bir şahınla kesilmiş kısımdan oluşmaktadır. Siirt Ulu Camii, inşa edildiği 1229 ile 1985 yıllar arasında yapı plansal değişikliğine uğrayarak yapının özgün hali ile bugünkü duruma arasında değişiklikler söz konusudur.

Siirt Ulu Camii minaresinin gövdesi çeşitli süsleme kuşaklarına bölünmesi ve yukarı doğru daralması bakımından Karahanlı, Büyük Selçuklu ve Atabekler dönemi minarelerine benzemektedir. Anadolu Selçuklu dönemi minarelerinde yukarı doğru daralma ve bölümlenme daha azdır. İran'daki Selçuklu ve Kuzey Irak'taki Atabekler dönemi minarelerinde de sırlı tuğla Siirt Ulu Camii minaresi kadar fazla değildir.

Siirt Ulu Camii minaresi; mimari ve süsleme özellikleriyle Anadolu mimarisinde özel bir yere sahiptir. Yapının inşasında ana malzeme olarak yonu taş, moloz taş, tuğla, süsleme olarak çini bağlayıcı malzeme olarak da horasan harcı kullanılmıştır.

Siirt Ulu Camii son asır içerisinde çevresinde oluşan ruhsatsız ve niteliksiz bir ve iki katlı betonarme yapılar ile cami adeta çevrelenmiş ve dıştan tanınmaz bir hale gelmiştir. Bitlis Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından yakın dönemde hazırladığı koruma projeleri ile restorasyon çalışmaları 2008-2013 yılları arasında büyük bölümü tamamlanmıştır. Yapı çevresinde özel mülkiyet kamulaştırma çalışmaların devam ettiğinde güney ve batı çevre duvar onarımları ise kısmen tamamlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Restorasyon, Avlu, Çini, Minare, Kubbe

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Urfa'nın Birecik İlçesinde, Memluklu Dönemi İki Sur Kapısı: Urfa Kapısı ve Meçan Kapısı

Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜLER
Harran Üniversitesi, mguler63@hotmail.com

ÖZET

Urfa'nın Birecik ilçesinde günümüze sağlam olarak ulaşmış iki şehir sur kapısı bulunmaktadır. Bu kapılar, Urfa Kapısı ile Meçan Kapısı'dır.

Urfa Kapısı, Birecik'in doğu tarafındaki sur duvarları üzerinde yer almaktadır. Kapının, Urfa tarafından girişi sağlamaktadır. Kapının, kuzey tarafında sur duvarına bitişik kule mescidi güney tarafında ise iki adet dikdörtgen mekân yer almaktadır. Urfa Kapısı, kesme taştan yığma yapım tekniğinde yapılmıştır. Kapının doğu cephesinde iri mukarnaslarla yapılmış düzenlemeler, bunların aralarında dilimli sivri kemer, istiridye nişi, rozet ve palmetlerle yapılmış süslemeler bulunmaktadır. Cephede daire şeklindeki panolarda ve cephenin duvarları boyunca uzanan bordürde iri harfler ile yazılmış kitabeler yer almaktadır. Kapıda yer alan kitabelerden surun yapımının Mısır Memluk Sultanı Kayıtbay devrinde, 14 Ramazan 888/16 Ekim 1483 tarihinde tamamlandığı anlaşılmaktadır.

Meçan Kapı, şehir surlarının güneydoğu tarafında yer almaktadır. Kesme taştan yığma yapım tekniğinde yapılmış olan kapı kısmen yıkılmıştır. Kapının üst kısmında bordür içerisinde yer alan yazı, kapıyı boydan boya dolaşmaktadır. Kuşak kitabede buranın yapılmasının; Memluk Sultanı Kayıtbay'ın emri ile hicri 889/miladi 1484 senesinin son on gününde tamamlandığı anlaşılmaktadır.

Urfa'nın Birecik ilçesinde, Memluklu dönemi iki sur kapısı, Urfa Kapısı ve Meçan Kapısı isimli tebliğimizde, Urfa Kapısı ve Meçan Kapısı, mimari olarak incelenecek, kapıların tarihçesi, dönemi, süsleme özellikleri ve özgün durumları tartışılarak,kapıların mimarlık tarihi açısından değerlendirilmesi ve tanıtılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Urfa, Birecik, Urfa Kapısı Meçan Kapısı, Memluk, Sur Kapısı,**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018 مارس

İstanbul Yahudi Gazetelerinden El Tiempo'nun Başyazarı David Fresko'nun Filistin Meselesi'ne Bakışı (1908–1914)

Prof. Dr. Selma YEL
Gazi Üniversitesi, sy19602000@hotmail.com

Uzm. Yrd. Muhammed Abdullah KAYMAK
Türk Tarih Kurumu, m.abdullahkaymak@hotmail.com

ÖZET

II. Meşrutiyet'in ilanı ile Osmanlı Devleti bünyesinde yaşayan topluluklar içinde siyasi ve ekonomik tartışmalar artmaya başlamıştır. Bu durumun meydana geldiği topluluklardan birinin İstanbul'daki Yahudi cemaati olduğu söylenebilir. Yahudi cemaatinde yaşanan tartışmalar İstanbul'da çıkan Yahudi gazetelerine de yansımıştır. Söz konusu gazetelerden biri Yahudi İspanyolcası ile 1872'de yayın hayatına başlayan ve II. Meşrutiyet Dönemi'nde Yahudi Cemaati içinde en çok okunan gazetelerinden olan El Tiempo Gazetesi'dir. II. Meşrutiyet Dönemi öncesinde ve sonrasında El Tiempo gazetesinin başyazarlığını yapan David Fresko (1853-1933), bu gazete aracılığıyla düşüncelerini Yahudi cemaati mensupları ile paylaşmıştır. Bu paylaşımın tesiri 1908 yılında Hahambaşı Moşe Levi'nin yerine Hahambaşılığa seçilen Hayim Nahum Efendi'nin Fresko'nun fikirlerini desteklemesiyle artmıştır.

Kuvvetli bir kaleme sahip olan David Fresko gazetede yazdığı yazılarda, Meşrutiyet'in ilanından sonra Osmanlı topraklarında yaşayan Yahudilerin yapması gerekenin, bu hürriyet ortamında kendilerine yüzyıllar boyunca sahip çıkan Osmanlı Devleti'nin geleceği ve esenliği için çalışmak olduğunu vurgulamıştır. Bu fikirleri ile birlikte yazılarında Filistin konusuna da temas eden Fresko, bu bölgenin Osmanlı Devleti'nin ayrılmaz bir parçası olduğunun altını çizmiş, siyasi olarak burada farklı bir yapı kurulmasının bölge için büyük sıkıntılar meydana getireceğini ifade etmiştir. Fresko'ya göre ortaya çıkabilecek bu durum Filistin'de yaşayan Müslüman ve Hıristiyanlar kadar Yahudi topluluğuna da menfi etkiler yapacaktır.

Fresko'nun sözü edilen bu yazıları 1909 yılında bir araya getirilmiş ve Hahambaşı Nahum tarafından bir kitap olarak Osmanlı nazırlarına, Ayan ve Mebusan Meclisi üyeleri ile diğer gazete yöneticilerine gönderilmiştir. El Tiempo Gazetesi Başyazarı David Fresko'nun II. Meşrutiyet dönemindeki fikirlerinin inceleneceği tebliğde, Fresko'ya ait sözü edilen kitabın incelenmesinin yanı sıra Hahambaşı Nahum'un bununla ilgili Alyans İsrailit Teşkilatı'na gönderdiği mektuplar analiz edilecektir. Ayrıca konu ile ilgili arşiv belgeleri ve Yahudi cemaati ile basını üzerine yazılmış eserler de tebliğde irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Yahudi Cemaati, David Fresko, El Tiempo, Filistin, Hayim Nahum

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Cumhuriyet Dönemi'ne Ait Antropolojik Bir Çalışma Bir Fransız Tabibinin Asya'da Antropolojik Tedkikatı

Yrd. Doç. Dr. Vahdet ÖZKOÇAK
Hitit University, vahdetozkocak@hitit.edu.tr

Okt. Sıddık YILDIZ

Doç.Dr. Yener BEKTAŞ

Prof. Dr. Timur GÜLTEKİN
Hitit University, vahdetozkocak@hitit.edu.tr

ÖZET

İnsanın biyolojik ve kültürel çeşitliliğini konu edinen antropoloji bilimi içerisinde düşünülebilecek olan erken çalışmaların tarihi Antik Yunan dönemine kadar uzanmakla birlikte, bu çalışmaların çoğunun seyahat ya da sosyal felsefe alanı içerisinde değerlendirildiği görülmektedir. Bununla birlikte 17. ve 18. yy'daki bilimsel çalışmalar antropolojinin gelişmesine zemin hazırlayarak batıda antropolojinin 19. yy'da akademik bir disipline dönüşmesine olanak sağlamıştır. Ülkemizde ise antropolojinin resmi bir bilim alanı olarak ortaya çıkışı Cumhuriyet'in ilk yıllarına rastlamaktadır. Öte yandan, Cumhuriyet dönemi öncesinde de antropoloji alanında çeşitli araştırmalara rastlamak mümkündür. Bu araştırmaları yürütenler arasında Ahmet Vefik Paşa, Osman Bey, Şemseddin Sami, Weisbach, Bassanowitsch, Ivanovsky, Chantre, Deniker, Hauschild ve Wagenseil, Luschan, Mustafa Satı Bey, Ahmed Nebil, Pittard, Nafi Atuf Kansu, Avan-zade Mehmet Süleyman gibi isimler sayılabilir. Bu çalışmalar incelendiğinde bir kısmının orijinal saha çalışması olduğu, bir kısmının da batıda yayınlanmış olan antropolojik çalışmaların dilimize aktarılması şeklindeki çeviri niteliğinde olduğu görülmektedir. Tıbbiye mezunu olan ve Fransa ve Amerika gibi ülkelerde ihtisas yapmış olan Dr. Mustafa Hakkı Akansel de bu araştırmacılar arasındadır. Dr. Mustafa Hakkı Akansel'in Cumhuriyet dönemi öncesi ve sonrasında antropoloji alanı içerisinde değerlendirilebilecek dilimize kazandırılmış birçok çalışması olduğu görülmektedir. Bu çalışmada da Dr. Mustafa Hakkı Akansel'in yapmış olduğu ve 4-5 Mayıs 1927 tarihlerinde Hakimiyet'i Milliye Gazetesi'nin 2091 ve 2092 sayılarında yayınlanmış olan "Bir Fransız Tabibin Asya'da Antropoloji Tedkikatı" başlıklı çeviri çalışması incelenmiş ve bu dönemde gerçekleştirilmiş olan antropoloji alanındaki çalışmalar arasında yerini alması amaçlanmıştır. Akansel'in o dönemin bakış açısını yansıtan çalışmasında Türklerin fiziki özelliklerine değinilmekte ve yakın coğrafyada bulunan diğer topluluklar ile ilişkileri değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet Dönemi, Antropolojik Çalışma, Asya, Antropoloji Tedkikatı

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Anadolu Erkeklerinde Sağ ve Sol Kulak Kepçesinin Yaşa Göre Değişimi

Yrd. Doç. Dr. Vahdet ÖZKOÇAK
Hitit University, vahdetozkocak@hitit.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Fikri ÖZDEMİR
Hitit University,

ÖZET

Kulak kepçesinin, plastik ve rekonstrüktif cerrahi tedavisinde, ameliyat sonrası estetik olmayan sonuçlardan kaçınmak için, yaş grubuna göre uygun cerrahi bir planlama gereklidir. Literatürdeki çalışmaların çoğu, 18-30 yaş aralığındaki bireylerden alınan kulakların antropometrik ölçümlerinden oluşmaktadır. Amacımız, 20 yaş ve üzeri Anadolu'da yaşayan sağlıklı erkek bireylerin kulak ölçümlerini almak, yaşa göre antropometrik açıdan oluşan değişiklikleri incelemek ve tespit etmektir. 20-40, 40-60 ve 60 yaş ve üzeri 3 gruptan 40'ar birey olmak üzere toplam 120 sağlıklı gönüllü erkek bireyden sağ ve sol olmak üzere 1,5 metre mesafeden aynı makine ile aynı kişi tarafından çekilen resimlerden, Image J programı vasıtasıyla 11 ölçüm alındı. Ölçüm noktaları literatürde bulunan noktalardan yararlanıldı. Mesafeler, açılar ve kulak indeksleri her bir grup için ortalama±standart sapma değerleri ayrı ayrı hesaplandı. Gruplar arasındaki farklılık için One-way ANOVA testi uygulandı. Her bir grup için sağ sol kulak ölçümleri arasındaki farklılıkları tespit etmek için Paired T testi uygulandı.

20-40 yaşındaki erkeklerde ortalama sağ kulak uzunluğu ve genişliği 75,23±8,16 ve 37,85±5,32 mm'idi. Sol kulak uzunluğu ve genişliği 74,30±8,41 ve 36,23±5,43 mm'idi. 40-60 yaş arasındaki bireylerde; ortalama sağ kulak uzunluğu ve genişliği 83,60±9,33 ve 43,45±6,03 mm'idi. Sol kulak uzunluğu ve genişliği 84,33±8,97 ve 43,05±6,47 mm'idi. Son olarak 60 yaş ve üzeri bireylerde ortalama sağ kulak uzunluğu ve genişliği 95,05±11,52 ve 50,05±5,96 mm'idi. Sol kulak uzunluğu ve genişliği 96,93±11,65 ve 49,80±6,41 mm'idi. Her 3 yaş grubunda kulak uzunluğu ve genişliği yönünden istatistiksel açıdan farklılık bulundu ($p<0,001$).

Anadolu erkeklerinde 30 yaş ve sonrasında da kulaklarda değişkenliğin devam ettiği, boy uzaması sonlamasına rağmen kulak ölçümlerinde artış olduğu gözlendi. Bu ölçüm değerleri ile plastik ve estetik cerrahların ameliyatı önceden planlaması ve tatmin edici estetik sonuçlar elde etmesinde yardımcı olacağı kanısındayız.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Erkekleri, Kulak Kepçesi, Yaşa Bağlı Değişim, Fiziki Antropoloji, Adli Antropoloji

TS TURKISH STUDIES
Al-Quds University جامعة القدس
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Bizans'ta Kayseri Şehri'nin Yeri ve Önemi

Prof.Dr. Nilay ÇORAĞAN
Erciyes Üniversitesi karakayanilay@gmail.com

ÖZET

Kappadokia bölgesi içinde kalan Kayseri tarihte bir çok kültürü bünyesinde barındırmıştır. Bu şehir özellikle bulunduğu coğrafya ve önemli yolların kesiştiği stratejik konumuyla tarih boyunca bir çok devletin elinde bulundurmak istediği önemli bir yerleşimdir. Şehrin özellikle Bizans dönemine ait verileriyle değerlendirildiği yayınlar sınırlıdır. Çalışmanın amacı, Kayseri şehrinin Bizans dönemindeki yeri ve önemini vurgulamaktır. İ.S.17 yılında Roma'nın bir eyaleti olan Kappadokia'nın başkentinin adı İmparator Augustus tarafından " Kaisareia" olarak değiştirilmiştir. İlk yüzyıllarda bölgede Hıristiyanlığın nasıl geliştiği konusunda bilgi yoktur. İ.S. 2. Yüzyılın sonuna doğru Kayseri (Kaisareia) ve Malatya'da (Melitene) Hıristiyan Toplumların varlığı bilinir. İ.S.4. Yüzyılda önemli bir dini merkez olan bölgede Nazianzus'lu Gregorius, Basileos ve Nysa'lı Gregorios gibi din adamlarının bölgede etkinlikleri sürdüğü ve manastır yaşamının başladığı bilinmektedir. Hıristiyanlığa inananların sağlam ve korunaklı mekan arayışları, Kappadokia bölgesinde kayaya oyma yerleşimlerin gelişmesinde etkin olmuştur. Dolayısıyla Kayseri'de Yeşilhisar bölgesi içindeki Güzelöz, Erdemli, Soğanlı köylerinde sivil ve dini yaşama dair 10-13. Yüzyıllara tarihlenen önemli kaya yapıları bulunmaktadır. Buradaki abidevi resim sanatı örnekleri üslupsal açıdan incelendiğinde yöresel bir atölyeye dikkati çektiği gibi başkent İstanbul etkileri de göstermektedir. Ayrıca Erciyes dağının kuzeydoğusunda yer alan ve Gesi sınırları içinde bulunan, Koramaz dağının batıya bakan yamaçları arasındaki vadilerde Bizans kaya yerleşiminin önemli zirai ve askeri sivil yapı örnekleriyle birlikte kiliselere rastlamak mümkündür. Yerel tarım için önemli bir unsur olan bu güvercinlikler, ekim alanlarının yakınlarındaki vadilerde konumlanmakla birlikte özenli bir mimari yapıya sahiptir. Kayseri içinde; Tomarza, Develi, Felahiye, İncesu, Talas, Pınarbaşı gibi ilçelerde erken döneme ait (4-6.yüzyıllar) duvar yapıları bulunmaktadır. Bu yapıların ortak mimari ve süsleme özelliklerine sahip olduğu dikkati çekmekte, dolayısıyla yöresel bir kimlik göstermektedir.

Anahtar Kelimeler
Bizans, Hıristiyanlık, Kilise, Kaya Yerleşimi.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Urfa Camii Hazirelerindeki Mezar Tipleri

Yrd. Doç. Dr. Gül GÜLER
Harran University, gulguler67@hotmail.com

ÖZET

Urfa tarihi camileri içerisinde, Ulu Camii, Mevlid-i Halil Camii, Yusuf Paşa Camii, Hekim Dede Camii ve Hali'ür Rahman Cami'inde birer hazire bulunmaktadır. Haziredeki mezarların, genellikle 19. yy. sonu ve 20 yy. başına ait oldukları görülmektedir. Urfa'daki camii hazirelerinde toplam 494 mezardan 488 tane mezarın, mezar kaideleri sağlamdır.

Ölü insan bedenin yatırılarak gömülebilmesi için dar uzun bir dikdörtgen alan gerektiğinden, hazirelerdeki mezar gövdelerinin tamamı dikdörtgendir. Müslümanlar, doğu-batı istikametinde, baş kısmı batı, ayak kısmı ise doğu tarafta olacak ve yüzü güneye bakacak şekilde gömüldüğünden, mezar gövdeleri de dar-uzun, enine dikdörtgen şeklindedir.

Urfa tarihi cami hazirelerinde, tek veya kademeli dikdörtgen gövdeli, sandık tipi, sanduka tipi ve çatma lahit şekline benzeyen mezar olmak üzere dört farklı dikdörtgen gövdeli mezar şekli bulunmaktadır.

Urfa tarihi camii hazirelerindeki mezar tipleri isimli tebliğimizle, Urfa Camii Hazirelerindeki mezarların, mezar tipleri (kaide tipleri), malzemesi, süslemeleri, teknikleri incelenerek ve Urfa'daki diğer tarihi mezarlıklardaki mezar (kaide) tipleri ile karşılaştırılarak değerlendirmesi yapılacaktır. Bu değerlendirmeler sonucunda, Urfa Camii Hazireleri mezar tiplerinin, Urfa tarihi mezartaşları içerisindeki yeri ve önemi ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: : Urfa,Camii Hazireleri, Mezarlık, Mezar.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

Hititler Dönemi Dış Politika ve Yakındoğu'nun Önemi

Yrd. Doç. Dr. Özlem SİR GAVAZ
Hitit Üniversitesi, ozlemsir@yahoo.com

ÖZET

M.Ö. 2 bin yılının başlarında Kızılırmak kavsi ve çevresinde doğup, büyüyen ve zamanla Yakındoğu'nun en önemli güçlerinden biri haline gelen Hitit Devleti, ülke içinde ve dışında gerçekleştirdiği ilerici atılımlar ve izlediği akılcı dış politika sayesinde Anadolu, Mezopotamya ve Kuzey Suriye'de büyük bir güç haline gelmiştir. M.Ö. 13. yy da, Hindistan'dan, Mısır'a, Orta Asya'dan Anadolu'ya, Mezopotamya'dan Kıbrıs'a kadar uzanan ticaretin, Doğu Akdeniz'deki hâkimi olan Hititler, Orta Avrupa'nın içlerine kadar ulaşan bu sevkiyatın da yöneticisi konumundaydılar. Hitit Devleti o dönemin en büyük iki gücünden biridir. Özellikle Kuzey Suriye'de bulunan zengin ticaret limanlarının Hitit vassali olması ve düzenli olarak ödenen yüksek vergiler, imparatorluğun gelişimine büyük katkı sağlamıştır. Hititli krallar, bölgedeki istikrarın bozulmaması amacı ile türlü türlü dış politika hamleleri yapmış hatta kendilerinden sonra tahta geçecek olan krallara da bu politikaları miras bırakmışlardır. Hitit tarih yazıcılığının ivme kazandığı, Hitit imparatorluk dönemi çivi yazılı belgeleri, Hitit dış politikası ile ilgili önemli bilgiler vermektedir. Bu çalışma ile Hitit Devleti'nin kuruluşundan itibaren izlediği dış politikanın ayrıntıları, Hititçe ve dönemin diplomatik dili olan Akadça belgeler vasıtası ile incelenecek ve imparatorluğu geniş bir coğrafyada ayakta tutabilmek için geliştirilen stratejiler, detaylı bir şekilde sunulacaktır. Günümüzde hala kan ağlayan bu topraklar üzerinde oynanan sinsi oyunlar, uluslararası devlet politikaları ve bütün bunların sonucunda yaşanan zulüm ve baskılar, bölge tarihinin binyıllardır değişmeyen kaderini ve Anadolu'nun stratejik anahtar rolünü bir kez daha ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hititler, Hitit Dış Politikası, Hititler Dönemi Yakındoğu, Ticaret

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

Simyanın Çeşitli Medeniyetlerde Gelişim Süreci

Doç. Dr. Ebru GÖKMEŞE
Hitit Üniversitesi, ebrugokmese@hitit.edu.tr

ÖZET

Kimya tarihi incelendiğinde, öğretici, geniş kapsamlı ve dikkate değer özellikleri karşımıza çıkar. Eski çağlarda kimyasal deneyler 'el-kimya' olarak adlandırılırken, din, astroloji ve mitolojiyi kapsayan alanlar 'simya' kelimesi ile vurgulanmaktadır. Doğayı tamamen canlı kabul eden Platon element ifadesini ilk kullanan filozoftur. Bu felsefeyi kabul eden simyacılar nesnelerin niteliklerinin değişmesi ile önemli değişiklikler olacağına inanmışlardır. Simya metinleri genellikle zor anlaşılmaktadır. Her simyacı farklı bir şifreli dil kullanarak metinleri oluşturmuşlardır. Sayılar ve geometrik simgeler ile tarifnameler yazarak, bilgilerini yabancılardan saklamışlardır. Kilisenin baskısı da dikkate alındığında, Yunan simyacılardan günümüze fazla kaynak ulaşmamıştır. Genelde ulaşılan kaynaklar Arapçadır. VIII. Yüzyıl başlarında İslam simyası, Cafer el-Sadık ile zirveye ulaşmıştır. Öğrencisi Cabir ise simyaya deneysel yöntemleri sokan kişidir. Ayrıca Arap simyasının iksir ile yakından ilgili olduğu görülmektedir. İranlı el-Razi simya ile yoğun uğraşmış olan ünlü bir hekimdir.

Ön Asya uygarlıklarına bakılacak olursa; Sümerler döneminde yazılmış Dünyanın ilk yazılı destanı olan Gılgamış Destanında katran ağaçlarından iksir elde edildiği ve önemli bir şifa kaynağı olduğu belirtilmiştir. Mısır uygarlığında ölümden sonra yaşam hakkında güçlü bir inanış olduğundan mumyalama ve simya adı altında kimya ile uğraştıkları bilinmektedir. Hitit Medeniyetinde ise, dikkat çeken kültürel özellikler arasında bitkilerden önemli oranda yararlanılmış olmasıdır. Hititler çeşitli kutlamalarda, ilaç yapımında ve büyü ritüellerinde bitkiler ile bir nevi simya çalışmaları yaparak sorunlarına çözüm aramışlardır. Bu çalışmada tarih sürecinde simyanın gelişimi ve medeniyetlerin uygulamaları incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: **Simya, Kimya, İksir, Bitki, Ön Asya Medeniyetleri**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Grafik Tasarımında "Oryantalizm"

Yrd. Doç. Dr. Meyrem Deveci
Yüzüncü Yıl University, deveci.meryem@hotmail.com

Yrd.Doç. Dr. Eylem Güzel
Yüzüncü Yıl University, eyl2@hotmail.com

ÖZET

Oryantalizm, 18. yüzyılın sonları ve 19. yüzyılda Batı-Doğu ilişkilerinin, Batı dünyası açısından, biçimlenmesinde belirleyici düşünce tarzıdır. Geçmişi çok eskilere dayanan oryantalizm, 19. yüzyılda bir bilim dalı olarak gelişim göstermiştir. Fransızca "Orientalisme" sözcüğünden türetilmiş olan Oryantalizm, başlangıçta doğu insanının, din, dil ve tarih açısından incelenmesi anlamında kullanılmışsa da, yüzyılın ortalarına doğru Doğu dünyasını konu alan çeşitli sanat biçimleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu alanda grafik tasarımın birçok ürününde oryantalist etkilere rastlamak mümkündür. Reklam ürünlerinin tasarımında kullanılan bu örneklerde "Doğu" kavramı içerisinde çoğunluğu Osmanlı İmparatorluğu (Türk- İslam) olmak üzere Asya kültürünün de izlerini bulmak mümkündür. Reklam ürünü olarak 20. yüzyılın başlarından itibaren kullanılan bu örnekler günümüze kadar devamlılığını korumuştur. Örneklerin çoğunluğunu sigara ürün tasarımı oluşturmaktadır. Bunun yanında dergi kapak tasarımlarında, billboardlarda ve afişlerde Doğu imgelerine rastlamak mümkündür. Bu imgeler Osmanlı kültürü içerisinde yer alan saray hayatı ve özellikle de harem kültürü, gündelik hayat ve Binbirgece masalları gibi çeşitli konulardan esinlenilmiştir. Asya kültüründe de vurgu kadın kimliğinde yoğunlaşmıştır. Örneklerden bazıları kültürel yaşam biçimini doğrudan yansıtırken bazıları sembolik anlamlar içermektedir. Bu çalışma, grafik tasarımında görülen oryantalist etkiler üzerinedir. Konuyla ilgili daha önce yapılmış kapsamlı bir akademik incelemeye rastlanmamıştır.

Çalışmamızda, grafik tasarımı uygulamalarında Doğu kültürünün yansıtılış biçimi ele alınmıştır. Oryantalist etkilerin görüldüğü reklamlardaki temsili imgelerin derin bir çözümlenmesi yapılıp örnekler üzerinde betimsel bir analizle Oryantalizmin ne derece etkin olduğu eleştirel bir yaklaşımla irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Grafik Tasarımı, Oryantalizm, Oryantalist Resim, Kültürel İmge, Reklam

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Geleneksel Sanat Eğitimi Üzerine Bir Değerlendirme

Yrd. Doç. Dr. Çiğdem ÖNKOL ERTUNÇ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, certunc@konya.edu.tr

ÖZET

Türk Kültürü bilime, edebiyata, astronomiye, felsefeye ve daha birçok alana her zaman açık olmuştur. Bu konularda pek çok kitap yazılmış ve ince sanat zevkiyle bezenmiştir. Dünya uygarlık tarihinde tezyini sanatlar bakımından en olgun ve seçkin bir seviyeye ulaşmış ulusların başında Türkler gelmektedir. Türkler, Orta Asya'dan başlayarak sürdüre geldikleri kültürlerini Anadolu'da yüzyıllar boyunca ilmi ve sanatsal etkinlikleri ile devam ettirmişlerdir.

Selçukludan Osmanlıya, bilgiye saygı ve onun en güzel şekilde saklanması alışkanlığı devam etmiştir. Bu vesileyle bilgi aktarımına ve eğitime ayrıca bir önem verilmiş bu yönde ilmi çalışmalar yapılmıştır. Günümüze ulaşabilen tarihi eserleri incelediğimizde onları değerli kılan şeyin yalnızca malzemeden ibaret olmadığını, bunun ötesinde tasarımlarından bezemelerine kadar dönemlerinin sanat anlayışlarını, bilgi birikimlerini bizlere aktardıklarını görüyoruz. Böylesi önemli bir yeteneğe sahip olan sanatçının bilgilerini muhafaza etmesi, dahası onun yeteneğine eğitim yoluyla diğer insanların ya da öğrencilerin de sahip olabilmeleri için verdiği sanat eğitimi, sistematik bir yapıya kavuşturulmaya çalışılmıştır. Bireylerin yeteneklerine göre sanat eğitimi almaları sağlanmış, bu eğitimi veren kişiler ise genellikle sanatsal etkinliklerde yetkin olan sanatçılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

İnsan, eğitime gereksinim duyan bir varlıktır. Eğitim sayesinde her bireyde var olan kapasitenin tanınması, yönlendirilmesi ve gelişmesi mümkündür. İnsan eğitimi için başlıca bileşenlerden biri de elbette sanat eğitimidir. Sanat eğitiminin verimli şekilde gerçekleştirilebilmesi de günümüzdeki önemli sorunlardan biridir. Günümüzde gittikçe kurumsal bir yapıya dönüşen sanat eğitimi konusu, çalışmamız sınırları içerisinde Selçukludan itibaren farklı hiyerarşik teşkilatların izleri de incelenerek tarihsel çizgisi içerisinde ele alınmaktadır. Çalışmamız boyunca Selçukludan Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar eğitim sisteminin sanatsal eğitime verdiği önem tartışılmış ve bu çerçevede oluşan kurumsal yapılar ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: **Sanat, Sanat Eğitimi, Türk Kültürü**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس .2018.25-23 مارس

1512 Tarihli Külliyât-ı Sa'dî Nüshasının Tezhipleri

Öğr. Gör. Ayşe Zehra SAYIN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, aysezehra42@gmail.com

ÖZET

İslam sanatları içerisinde önemli bir yer teşkil eden tezhip sanatı, sanat ve sanatkâra duyulan saygı çerçevesinde her geçen gün ilerleme kaydetmiş, her dönemde vazgeçilmez bir estetik değer ve ayrıcalıklı bir zenginlik göstergesi oluşturmuştur. Devlet büyüklerinin ve kitapseverlerin kütüphaneleri için yazılan dini ve edebi eserlerin içerisinde yer alan kıymetli tezhip örnekleri, dönemin sanatsal özelliklerini yansıtan kaynak olmuştur.

Bugün farklı dönemlere ait tezhipli yüz binlerce yazma eser kütüphanelerde koruma altına alınmıştır. Bu eserlerden biri de Kilisli Mehmet Emin Vahid Paşa tarafından kurulan Kütahya Vahid Paşa kütüphanesindeki 1512 tarihli Külliyât-ı Sâdî'nin yazma nüshasıdır. Fars edebiyatının en büyük şairlerinden Sa'dî Şîrâzî'nin eseri, XVI. yüzyılda yazılıp tezhiplenen eserler içerisinde önemli bir yer teşkil etmekte ve döneminin tezhip özelliğini göstermektedir.

Bu çalışmanın amacı Vahid Paşa Kütüphanesindeki 1907 envanter numarasına kayıtlı 1512 tarihli Külliyât-ı Sâdî nüshasının incelenerek erken dönem XVI. yüzyıl tezhip sanatının özelliklerini tespit etmektir. Eser, betimsel analizlerle değerlendirilmiştir. Yazmada yer alan serlevha, unvan, ara başlık ve hâşiye tezhipleri; kullanılan form, teknik, motif ve renk açısından incelenip, değerlendirmelerinin yapılması ve bu değerlendirmeler ile klasik dönem tezhip özelliklerine örnek olmasını amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: **Tezyinat, Tezhip, Motif, Süsleme**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Dünden Bugüne Seramik, Cam ve Sır Yapımında Kullanılan Bitkiler

Yrd. Doç. Dr. Çetin ÖZTÜRK
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, cetinozturk2001@gmail.com

ÖZET

Tarih öncesinden itibaren seramik, cam ve sır üretiminin çeşitli aşamalarında bitki veya bitki külü kullanıldığı bilinmektedir. Doğada, saf hammaddenin nadir bulunması ve geçmişte hammadde zenginleştirme teknolojisinin bulunmayışı karşısında insanoğlu devamlı bir arayış içinde olmuş, kimi zaman edindiği pratiklerin sonucu olarak, kimi zamansa rastlantısal olarak öğrendiği bilgiyi kullanarak problemlerin üstesinden gelmeyi başarabilmiş veya yeni ürünler geliştirebilmiştir. Örneğin seramik sır üretiminde bitki kullanımı, seramik pişiriminde kullanılan odunun yanması neticesinde oluşan küllerin fırın içerisinde buharlaşması ve seramik yüzeyine yapışması ve orada erimesiyle oluşturduğu camsı yapının keşfinin bir sonucudur. Kül, organik bir ürünün yanması sonucunda geriye kalan ürün bakiyesidir. Bitkinin yanmasıyla geriye madensel tuzlar kalır. Alkali metal kaynağı olan bu tuzlar, düşük sıcaklıklarda camsı faz oluşturarak seramiğin sırlanmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda sisteme renklendirici özellik katarak seramik yüzeyinde artistik etkiler oluşturmaktadır.

Bu çalışmada geçmişten günümüze seramik, cam ve sır yapımında kullanılmış olan bitkiler araştırılmıştır. Bunula birlikte bu bitkilerin kullanım amaçları, hazırlanma yöntemleri ve nihai ürüne kattığı özellikler incelenmiştir

Anahtar Kelimeler: **Bitki Külü, Cam, Seramik, Sır**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Günümüz Geleneksel İznik (Taş) Çiniciliği Özelinde Kemal Güler

Yrd. Doç. Dr. Çetin ÖZTÜRK
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, cetinozturk2001@gmail.com

ÖZET

İznik çinisi; bünye, astar ve sır katmanları arasındaki tam bütünlük, çizilmeye dayanım, sır çatlağı oluşturmama, astar ve sır içinde oluşan derinlikli canlı renkler ve gözenekli ağ dokusu gibi üstün özellikleri sayesinde 16.yy. Türk İslam mimari eserleri dış ve iç mekân süslemelerinde vazgeçilmez bir duvar kaplama malzemesi olmuştur.

Taş çini olarak da bilinen İznik çinisinin bu denli şöhretli olması; yüksek orandaki (en az %80) silis içeriğine bağlı olarak düşük bir pişme aralığında teknolojik açıdan başarılması zor 3 tabakalı bir yapı oluşturmasından kaynaklanmaktadır. Mikro gözenekli kuvars yapı, döşendiği mimari yapının nemini bünyesine çekip terleme yoluyla da bu nemi dışarı atmakta ve böylece mimari yapının nefes almasını sağlamaktadır.

17.yy'da Osmanlı'nın siyası ve ekonomik açıdan çökmeye başlaması Saraya çalışan çini sanatçılarının atölyelerini kapatmalarına dolayısıyla İznik çini sanatının zamanla son bulmasına neden olmuştur. Bu üstün performanslı seramik, günümüz çini sanatçıları ve bilim dünyası açısından dikkatleri üzerine çekmekte ve birçok açıdan keşfedilmeyi beklemektedir.

Kemal Güler, İznik Çinisi hammaddeden nihai ürüne kadar her aşamasını kendi yapan ve bu sanatın gelişmesinde büyük katkılar sağlayan günümüz çini sanatçılarından birdir. Araştırmaya dayalı üretim yöntemiyle çalışmayı benimseyen Kemal Güler çok sayıda bünye, astar, sır formülleri oluşturarak uygulamalar yapmaktadır.

Bu çalışmada Kemal Güler'in geleneksel yöntemle yapmış olduğu İznik çinisi üretim aşamalarıyla birlikte ele alınmış ve ürettiği çinilerin teknik özellikleri belirlenerek karakterize edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: **İznik Çinisi, Taş Çini, Kemal Güler, Karakterizasyon**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Baksı Müzesi

Yrd.Doç.Dr.Osman AYTEKİN
Van Yüzüncü Yıl University, osmanaytekin@yyu.edu.tr

Ayhan RAZİ
Sanat Tarihi Uzmanı

ÖZET

Baksı Müzesi, Türkiye'nin Bayburt iline bağlı Bayraktar (Baksı) köyünde bulunmakta olup, kent merkezinden uzaklığı 45 km dır. Çoruh vadisinde, yüksekçe tepe üzerine kurulmuş olan Baksı köyünün adı, Kırgız Türkçesinde "Şaman" anlamına geldiği kabul edilmektedir.

Baksı müzesinin kuruluş çalışmaları 1980 li yıllarda başlatılmış olup, köy sakinlerinden Prof.Dr.Hüsamettin KOÇAN'ın öncülüğünde 2005 de Baksı Kültür Sanat Vakfının kurulması ile belirli bir aşamaya gelmiş ve 2010 yılında müze açılabilmiştir. Bugünkü durumuna ise 2012 yılında kavuşmuş, ülkemizin özel müzelerimizden biridir.

40 dönüm arazi üzerinde ve yaklaşık 4.000 m2 lik kapalı alana sahip olan Baksı Müzesi, sürekli ve geçici sergi salonları, konferans salonu, kütüphane (ana bina) ile çevresindeki çağdaş ve yerel sanat atölyeleri, mutfak, konukevi, depo müze sergi salonlarıyla gibi çok yönlü işleve sahip olduğu görülmektedir.
Baksı Müzesi, Etnografik bir müze olmanın yanında modern olup, aynı zamanda gelenekselliğe önem gösterilmiş bir müzedir. Kırsal bir kesimde yapılan ve Türkiye'deki ilk örneği olan bir müzedir. Bu haliyle Baksı Müzesi, kültürel değerlerin, tarihi geçmiş ve birikimlerin, ülke kültür kaynaklarının, sanatsal değerlerinin, maddi ve manevi oluşumların ifade edilmeye çalışıldığı, ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımının yapıldığı yer haline gelmiştir. Büyük oranda toplumsal işlevin ivme kazandığı kültür mekanizması durumundaki bu yeni müze, ülke toprakları içerisinde kırsal kesimlerde yeni etnografya müzelerinin açılmasına da örnek teşkil etmektedir.

Baksı Müzesi, gerek mimari yapısı, gerekse bulunduğu köy yerleşmesi açısından, Türkiye'deki müzecilik anlayışına farklı bir bakış açısı getirmesi yönüyle öncüdür. Müze burada tanıtılırken vurgulanması gerekli hususlardan biri de, bir vatan severin, doğduğu topraklara, İstanbul'da elde ettiği kazanımlarını, somut ve sanatsal gerçekliğiyle dönüştürme ülküsünün, görsel malzemeler eşliğinde, yerli-yabancı bilim çevrelerine duyurulmasıdır. Gerçi, Baksı Müzesi 2014 Avrupa Konseyi Müze Ödülü'nü aldı ama yine de tanıtılmaya ihtiyacı var kanaatindeyim.

Anahtar Kelimeler: Müze, Bayburt, Baksı, Etnografya, Çoruh Vadisi

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Ürdün'deki Osmanlı Mimarisi Üzerine Değerlendirme

Yrd. Doç. Dr. Mehmet TOP
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, mtop@yyu.edu.tr

ÖZET

Ürdün, Suriye ile Hicaz Bölgesi arasında bir geçiş bölgesi teşkil eden coğrafi yapısıyla birçok medeniyeti üzerinde barındıran topraklara sahiptir. Gerek İslam öncesi dönemlere ait ve gerekse İslami dönemler içerisindeki kültürel zenginlikleri ile dikkat çeken Ürdün; antik şehirleri ve kutsal mekanları ile büyük bir değer ifade etmektedir. Amman başta olmak üzere, İrbit, Kerek, Aclun, Salt, Akabe, Maan, Mafrak, Cereş ve Tafila gibi şehirlerde bu zenginlikleri görmek mümkündür. Bu şehir ve çevrelerinde Emevi döneminden Osmanlı dönemi sonuna islami yönetim ve devletlerden kalma kale, cami, kasır v.b. gibi, dini, askeri ve sivil yapılarla eğitim ve ulaşım yapıları yer almaktadır.

Ürdün'de Osmanlı hâkimiyeti Yavuz Sultan Selim döneminde başlamış ve 1918 yılına kadar kesintisiz devam etmiştir.

Osmanlı döneminde Hac güzergâhının önemli bir bölümünü teşkil eden Ürdün toprakları, Hac menzilleri ve kaleleri ile dikkat çekmektedir. Bunlar arasında Da'ba Kalesi, Katrana Kalesi, Maan Kalesi önemli örneklerdir. Daha sonra 20. Yy başlarında bu yol Hicaz Demiryolu ağının da güzergahı olmuş birçok tren istasyonu bu dönemde yapılmıştır. Hicaz Hac yolu üzerindeki kaleler ve tren istasyonları dışında; ağırlıklı olarak Osmanlı son dönemimden kalma Amman, AclunCeraş, Kerek, Salt, irbit, Akabe, Maan,ve Mabada v.b. şehir ve yerleşim birimlerinde hükümet binası, karakol binası, medrese ve okul yapısı, sivil mimari (kasır ve ev), cami, ve çarşı gibi yapı örnekleri yer almaktadır.

Bu bildiri kapsamında Osmanlı döneminden kalma mimari yapı örnekleri irdelenerek bunların son durumları üzerinde durulacaktır. Korunması ve restorasyonları konusunda Ürdün Hükümeti ve Türkiye'nin neler yapabileceği konusunda bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ürdün, Hicaz Demiryolu, Kale, Osmanlı, İstasyon Binası,

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

التعليم في مدينة القدس في العهد العثماني (القرن التاسع عشر والعشرين)

İssa Baraıjıa
GaziUniversity, issa.zawahra@yahoo.com

ÖZET

مدينة القدس هي مهبط الديانات السماوية الثلاث، وهي من أكثر المدن في العالم التي تحمل أهمية لجميع شعوب العالم، وهذا هو الذي جعلها محور للصراع منذ الازل وحتى يومنا هذا، فكانت وما زالت عرضتا للسيطرة من قبل كل القوى والحضارات.

في القرن السادس عشر دخلت مدينة القدس تحت الحكم العثماني، ومنذ ذلك الحين أخذت مدينة القدس عناية السلاطين العثمانيين ونسائهم وولاتهم. فعملو على تقديم العديد من الخدمات ألاجتماعية، كتوفير المياه للمدينة، وبناء ألاسوار والمساجد والمدارس والاربطة. وبناء على هذه الأهمية التي ابداها العثمانيون بالمدينة المقدسةفقد تطورت المؤسسات التعليمية فيها. فقد كشفت لنا الوثائق التاريخية أن المسجد الأقصى كانت له أهمية كبيرة من الناحية العلمية. فكانت تعقد فيه العديد من الدروس التعليمية في كافة المجالات، وفي هذه الدراسة سيتم التطرق الى أنواع المؤسسات التعليمية في مدينة القدس، بالإضافة الى الحديث عن دور المؤسسات التعليمية ألاجنبية في مدينة القدس وسياسة الدولة العثمانية في التعامل مع هذه المؤسسات التعليمية.

وفي هذا السياق تهدف الدراسة الى الوصول الى إحصائية الاعداد المراكز التعليمية في مدينة القدس، وذلك بالاستناد الى سالنامات الدولة العثمانية ومن ثم التطرق الى دور المدارس الأجنبية في خدمة مصالح الاستعمار والتمهيد له من خلال تغيير العقلية الثقافية لاهالي مدينة القدس. وفي نهاية الدراسة سيتم استنتاج الدور الذي لعبته السياسة العثمانية في مدينة القدس من الناحية العلمية والثقافية، وكيف ساهمت هذه السياسة في الحفاظ على مدينة القدس.

الكلمات المفتاحية: القدس، التعليم، المدارس التعليمية، المدارس الاجنبية

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Mescid-i Aksâ ve Çevresindeki Mîmarî Yapılara Dair Bir Risâle: Tarihçe-i Harem-i Şerîf-i Kudsî

Öğr. Gör. Muhammed İhsan HACİİSMAİLOĞLU
Hitit University, mihsanhaciismailoglu@hitit.edu.tr

ÖZET

Kudüs, tarihi süreçte çok sayıda din, kültür ve medeniyetin izlerini taşıyan kadim şehirlerin en önemlilerinden birisidir. Bu şehrin, hak dinlerce kutsal addedilmesinde Harem-i Şerif olarak anılan yerin katkısı elbette çok büyüktür. Harem bölgesi, tarih boyunca Kudüs'e sahip olmuş iktidarlar tarafından sürekli imar edilmiş ve çeşitli binalar inşa edilmiştir. Müslümanların ilk kıblegâhı olan Mescid-i Aksa ve yine kutsal mekânlardan biri addedilen Kubbetü's-Sahrâ'yı da içerisinde barındıran bu alan ve yapılar hakkında çok sayıda eser kaleme alınmıştır. Bunlardan bir de Tarihçe-i Harem-i Şerîf-i Kudsî adlı küçük hacimli bir risâledir. Bu risâle Harem bölgesinin ve bu bölge üzerinde inşa edilmiş yapıların tanıtılmasını amaçlayan bir eserdir.

Kudüs'te Selahaddin Eyyûbî Medresesi Külliyesi Müdürü Mehmed Cemil Bey tarafından alınan bu risale, döneminde Kudüs Harem-i Şerifi'nin durumu hakkında bilgi vermektedir. Dersaadet'ten (İstanbul) Kudüs'e gelen bir heyet için bir hatıra babında hazırlanan bu risâle, Kudüs Harem-i Şerifi'nin zaman içinde tahribatlar ve diğer birtakım çalışmalarla değişme uğrayan çehresini, kaleme alındığı dönemdeki özellikleri ile anlatmaktadır. Bu yönü ile tarihe ışık tutan bir yönünün olduğu aşikârdır.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Harem-i Şerîf, Mescid-i Aksâ, Kubbetü's-Sahrâ

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Hıristiyan Sanatında Meryem'in Ölümü Tasvirlerinde Yer Alan Yahudi İmgesi ve Erken Hıristiyanlık Dönemi Yahudi Algısı

Dr. Ferda BARUT KEMİRTLEK
Eskişehir Anadolu Üniversitesi, ferdabarut@anadolu.edu.tr

ÖZET

Hz. Meryem, Hıristiyan gelenekte, İsa Peygamber'in bedenlenmesindeki aracı rolüne ithafen hürmet gören önemli bir figürdür. 4. yüzyıldan itibaren Hıristiyanlığın kurumsallaşmaya başlamasında büyük önem taşıyan konsillerden üçüncüsü olan Efes Konsili`nde (431), "Theotokos" (Tanrı Doğuran) olarak kabul edilmesiyle birlikte Meryem kültü giderek yayılmış ve kendi başına bir hürmet ve ibadet konusu olmaya başlamıştır. Bu yaklaşımın sonuçlarından biri de Meryem'in yaşamına dair olayların Ortodoks bayramları arasına dâhil edilmesidir. Koimesis (Meryem'in Uykusu/Ölümü) bu bayramlardan en önemlisidir. Kanonik İncillerde yer almayan olay, sözlü geleneğin yazıya aktarılması sürecinde oluştuğu düşünülen teolojik ve liturjik metinlere konu olur ve süreç içinde Ortodoks Hıristiyanlığın büyük bayramları arasında yerini alarak Hıristiyan sanatında da önemli bir yer tutar.

Konu farklı metinlerde farklı detaylarla aktarılmakla birlikte genel tema ortaktır: İsa'nın canını teslim ederek göğe yükselmesini izleyen günlerde yaşamını imanlılardan oluşan bir grupla sürdürmekte olan Meryem, ölümü beklemektedir. Zamanı geldiğinde bir melek aracılığıyla kendisine haber verilir. Meryem bu durumu etrafındakilere aktarır ve hazırlanmaya başlar. Dünyanın farklı bölgelerine dağılmış, kimisi de canını teslim etmiş olan havariler Meryem'in ölüm gününde mucizevi bir şekilde onun etrafında toplanırlar. Annesinin ruhunu almaya göklerden İsa gelir ve ruhu alarak tekrar göklere yükselir. Meryem'in bedenini defnetmek üzere mezarlığa yürüyen havariler, Yahudi topluluk tarafından saldırıya uğrarlar. İsa'nın çarmıha gerilmesinde de dahli bulunan bu topluluk, Meryem'in naaşına zarar vermeye kalkışır ve aralarından birisi tabutu devirmek isterken elleri koparak tabutun üzerinde asılı kalır. Yahudi'nin imana gelerek tövbe etmesinden sonra kolları tekrar yerine takılır. Bu anlatı, dönemin Hıristiyan toplulukları arasında Yahudi algısını yansıtması açısından büyük önem taşımaktadır.

Konuya ilişkin literatür, Yahudi ve Hıristiyan topluluklar arasındaki anlaşmazlıkları dile getiren dönem kaynakları ve onları yorumlayan güncel yayınlar ile sınırlıdır. İkonografik veriler ışığında bir değerlendirmeye rastlanmamıştır.

Bildiride Erken Hıristiyanlık döneminin siyasi ve kültürel dinamiklerini belirleyen Yahudi ve Hıristiyan topluluklarının karşı karşıya gelmesi, Hıristiyan sanatı Koimesis tasvirlerindeki Yahudi imgesi üzerinden sorgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hıristiyan Sanatı, Meryem'in Ölümü, Yahudi Algısı

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sıcak Miras: Karamanlıca (Grek Harfli Türkçe) Kitabeli Hamamlar

Öğr. Gör. Cemal EKİN
Hitit University, cemal_ekin@mynet.com

ÖZET

Osmanlı Döneminde Ortodoksların Türkçe'den başka dil bilmeyenlerine Karamanlı, konuştukları dile de Karamanlıca denirdi. Karamanlılar, Lozan Mübadelesi kapsamında yaşadıkları bölgelerden Yunanistan'a gönderildiler. Karamanlılardan günümüze Karamanlıca kitabeli çok sayıda kilise, mezartaşı, konut, çeşme ve tespit edebildiğimiz kadarı ile iki hamam kalmıştır. Diğer yapılar başka çalışmalarımızda tanıtılmış, hamam yapıları bu çalışmamıza konu olmuştur. Bu hamamlardan Fertek Hamamı terkedildiği için yok olma tehdidi ile karşı karşıyadır. Ürgüp Hamamı ise işlevini sürdürmektedir. Daha önceki bazı çalışmalarda Rum hamamları kapsamında kısmen bahsi geçen Sanat ve Kültür Tarihçiliği açısından oldukça önemli Karamanlıca kitabeli iki hamamın mimari form, malzeme ve süsleme özellikleriyle tanıtılması, dönemi içerisindeki yerlerinin vurgulanması çalışmamızın amacıdır.

Anahtar Kelimeler **Karamanlıca, kitabe, hamam.**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İsrail'den Önceki İsrail: Kırım Kaliforniya Projesi

Aydın KEMİRTLEK
Eskişehir Türk Dünyası Vakfı, aydinkemirtlek@hotmail.com

ÖZET

Tarih boyunca antik İsrail devletinden modern İsrail devletinin kuruluşuna dek geçen zaman boyunca Yahudiler için vatan ve devlet arayışı süregelmiştir. Bu arayışın modern zamanlardaki örnekleri oldukça çeşitlidir. Kuzey Amerika'dan İngiliz Ugandası'na, Japonya'dan Madagaskar'a, İngiliz Guyanası'ndan Tazmanya'ya, Arjantin'den Peru'ya farklı coğrafyalarda yeniden Yahudi Devleti kurma projeleri gündeme getirilmiştir. Bu projeler arasında en dikkat çekici olanlardan birisi Kırım Kaliforniya Projesi'dir ve 1934'te Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği bünyesinde kurulan Birobidzhan Yahudi Özerk Oblastı'na örnek teşkil etmiştir.

1917 Bolşevik İhtilali'nin ardından iç savaşta ve devrimde önemli roller üstlenmiş olan Yahudilerin, Batı güdümlü Siyonist projelerden uzaklaştırılması ve enternasyonalist bir Yahudi bilincinin yaratılması için bir "Kızıl Siyon" arayışı Sovyet entellektüelleri arasında tartışılmaya başlanmıştı. 1926'da Moskova yönetiminin Kırım'da bir Yahudi özerk bölgesinin kuruluşuna destek verdiğini ilan etmesiyle bu proje hayata geçirilmeye çalışılarak ilk etapta yaklaşık 96 bin Yahudi aile Kırım'a göçe teşvik edilmiştir. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin New York merkezli bir Yahudi yardım örgütü olan Amerikan Yahudi Ortak Dağıtım Komitesi ve Tarım Şirketi ile bir anlaşma imzalamasıyla proje uluslararası bir boyut kazanmıştır. Bu şirket "Kırım Kaliforniya Projesi" kapsamında, Belarus, Polonya, Ukrayna ve Rusya'da bulunan 600 bin civarındaki Yahudinin Kırım'da yeni bir yurt edinmesi için yılda 1,5 milyon dolar vermeyi taahhüt etmiştir. SSCB yönetimi Yahudileri Kırım'ın çeşitli bölgelerinde iskân etmek üzere kolhozlar inşa etmiş; modern tarım ve hayvancılık uygulamalarının gerçekleştirildiği bu kolektif çiftlikler, sonradan İsrail'de kurulacak olan kibutzlara da örnek teşkil etmiştir. Ancak bütün bu girişimlere rağmen Kırım Kaliforniya Projesi başarılı olamamıştır. Tatarlar başta olmak üzere Kırım'ın yerli halklarının projeye tepki göstermesi sonucu toplumsal çatışmalar yaşanmıştır.

Kırım'ın 2014'te Rusya tarafından ilhakıyla tekrar gündeme gelen bölgenin akıbeti; Karay, Kırımçak gibi Kırım Musevilerinin de geleceğini ilgilendirmektedir ve Kırım'ın karanlıkta kalan 1917-1930 arası dönemi yeniden sorgulanmaktadır.

Kırım Kaliforniya Projesi; Rusça, İngilizce, İbranice kaynaklarda daha çok ideolojik yaklaşımlarla ele alınmış; Türkçe kaynaklarda ise konuyla ilgili herhangi bir bilimsel çalışmaya rastlanmamıştır.

Bildiride Kırım Kaliforniya Projesi tanıtılarak başarısız olmasının ardında yatan nedenler, Kırım yersel kimliğinin özellikleri ve bünyesindeki halklar üzerindeki etkileri bağlamında sorgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kırım, Yahudi Devleti, Kırım Kaliforniya Projesi,

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Kudüs ve Etnik Giyim

Yrd.Doç. Dr. Melahat ÇEVİK
VAN Yüzüncü Yıl University, melahat.cevik@yyu.edu.tr

ÖZET

Kudüs dünyanın en eski şehirlerinden biri olup, Müslümanlık, Hristiyanlık, Yahudilik gibi büyük dinlerin kutsal mekânı olarak anılmaktadır. Bu nedenle dünya genelinde buraya yerleşme ve bu kutsal mekâna dâhil olma hevesi yüksektir. Bugün etnik renklilik güzel bir yelpaze oluştursa da özellikle Yahudilerin Müslümanlara sergilediği işgalci tutum artık kabul edilemez durumdadır. Bütün bu haksız tavırlara rağmen; bu topraklarda etnik çeşitlilik sürmektedir. Özellikle giyim ve kuşama yansıyan etnik çeşitlilik görülmeye değer tablolar oluşturur. Bunu araştırmak için izlenecek yol, birebir gözlem ve tarihsel kaynaklar referans alınacaktır.

Giyinmek zihinsel faaliyetlerin göstergesidir, doğada giyinen tek varlık insandır Giyim yaşam standartlarına göre şekillense de inanç sistemlerinin giyinmek üzerine büyük etkisi vardır. Özellikle kutsal mekanlarda giyim özellikleri ve etnik giyim etkileşimi ortaya koymak bu çalışmanın amacıdır. Kudüs'ün bulunduğu coğrafya iklim özellikleri (Akdeniz iklimi) giyime yansımaktadır. Özellikle yazların sıcak ve kurak geçmesi, kullanılan kumaşların ince olmasını getirmektedir.

Bu nedenle etnik özellikleri ve iklim kaynaşmasını giyimde gözlemlemekteyiz. Ancak Akdeniz ikliminin giyime getirdiği rahatlık burada pekte hissedilmez. Kudüs'ün çeşitli bölgelerinde dindar gruplar içinde farklı giyim özellikleriyle karışılabilmektedir. Özellikle inanç özelliklerine bağlı giyimde farklılık göze çarpmaktadır. Dünyanın hiçbir kentinde bu kadar zıt ve bu kadar çeşitli dinsel giyim görüntülerine rastlanmaz. Yahudiler, Hristiyan ve Müslümanlar içinde etnik giyinen gruplar bulunmaktadır.

Kutsal mekânlarda her birey kendi dininin gerekliliğine göre kıyafet seçer. Aşağı yukarı her dinin ibadet gerekliliği giyimine yansımaktadır. Özellikle ziyaret saatlerinde; Camiler, Sinagog ve kiliselerde çeşitli dinsel grupların giyim özellikleri incelemeye değerdir. Günümüz savaş ortamı ve kısıtlamalarına rağmen özellikle kutsal mekanlarda giyim özellikleri yılların değiştiremediği bir tutum sergiler.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Giyim, Etnik Giyim

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Sahne Kostümünün Yaşama Yansıması

Yrd. Doç. Dr. Melahat ÇEVİK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, melahat.cevik@yyu.edu.tr

ÖZET

Düşünsel mekân olarak sahne, ilkel insanın iletişiminin ilk aracıdır. Av sahnelerini çevreye anlatma ihtiyacı yanında, önemli bir eğlence mekândır da. Yaşam sahneyi oluştururken, sahne özelde giyimi, genelde yaşamı hem irdeler hem de yeniler. Giyinmek yaşamsal gerekliliğin en başında gelir. Isınma, barınma ihtiyacıyla kumaş keşfedilmiştir. Giyinmek örtünme ihtiyacının dışında zamanla statü sembolüne de dönüşmüştür. Çünkü sahne kostümünde tasarımsal dild ön anlatımdır. Bu bağlamda sahnelemede kullanılan kostümlerin gündelik kıyafetleri ve moda ikonlarını yönlendirdiğini tarihsel süreçte görmekteyiz.

1900'lerde Teatral gösteriler ışığında modanın şekillendiği ve modayı günümüze getiren isimlerin; sahne ve moda kaynaşmasında ünlendiğini görmekteyiz. Teatral kostüm tasarlamak yanında, moda ikonu olarak bir dönemi de isimlendirmişlerdir. Bu dönemde; sahne kostümlerini danslarıyla bütünleştirip amaçlarını gerçekleştirmek isteyen ajanların araçları, gene sahne kostümleri olmuştur.

Sahne kostümünü kendi içinde sınıflandırırsak; tiyatro kostümleri, sinema kostümleri diye ayırabiliriz. Teknolojik üretim sayesinde, özellikle sinema ve film kostümlerinin daha hızlı alıcı kitlelere ulaştığı kesindir. Gündelik hayatın içinde sahne kostümünün yansımasını görmek günümüzde daha belirgindir. Artık sahne kostümü kimi zaman bir amblemle, kimi zaman tasarımsal bakışla gündelik giyimi renklendirir.

Bu bağlamda bu çalışma; zaruri olan giyinmek ihtiyacının, yeni değerler ışığında farklı yönelimler gösterdiğini ortaya koymaktadır. Giyimde toplumsal yapıdaki değişimlerin sahne kostümüyle etki-tepki çizgisini belirlemeyi hedefler. Gösteri dünyası etkisinde şekillenen gündelik giyim ve bu giyimin evrensel giyime dönüşe bilirliği irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: **Sahne, Kostüm, Giyim, Tasarım**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Osmanlı Dönemi Mezar Taşlarında Kullanılan Akantus Yaprağı

Emine GÜZEL
Milli Eğitim Bakanlığı, emineguzel2352@gmail.com

ÖZET

Yurdumuzun farklı bölgelerinde zengin örnekleriyle gördüğümüz mezar taşları dönemlere göre farklılıklar gösterirler. Bunlar toplumun tarih, edebiyat, sanat ve yaşam şekilleriyle ilgili önemli belge niteliğindedir. Türk mezar geleneği içerisinde mezar taşları mimari yapısıyla giderek gelişmiş ve özellikle Osmanlılar zamanında çeşitli sanatların sergilendiği eserler haline gelmiştir. Bu mezartaşları sayesinde müesseseler, coğrafi isimler, sanat anlayışı, kişilerin sahip oldukları inanç, duygu, düşünce ve kültür gibi çok sayıda bil elde edilebilmektedir. Bu nedenle mezar taşları Türk sanatı tarihinde her zaman önemli bir yere sahip olmuştur. Mezar taşları Hun, Göktürk, Uygur, Karahanlı, Gazneli, Selçuklu ve nihayet Osmanlı Devleti gibi Türk devletlerinin hepsinde var olmuştur. Ölümün bir son almadığına ve tekrar dirilişe olan inanç, ölülere duyulan saygı ve ölenin kimliğinin belirtilmesi gibi nedenlerle insanlar için mezar yapmak asırlar boyu devam eden bir uygulama olmuştur. İlk zamanlar sadece ölen kişiye ait mezarın yerini göstermek için sade ve yüksekçe taşlar kullanılmışken zamanla bu taşlara figüratif unsurlar eklenmiştir. Bu uygulama Hunlarda ve Göktürklerde kurgan ve balbal, Selçuklularda mezar kitabesi, Osmanlılarda ise farklı formlardaki başlıklar şeklinde olmuştur.

Mezar taşlarına işlenen zengin bitkisel süslemeler de mezar taşları kadar önemlidir. Bitkisel süslemelerin yanı sıra önemli olan bir diğer unsur da mezar taşı başlıklarıdır. Başlıklar çoğunlukla erkeklere ait mezar taşlarına işlenmiştir. Kadınlara ait mezar taşlarında ise çoğunlukla bitkisel ya da kadına has giyim kuşamla ilgili çeşitli süsleme unsurları kullanılmıştır. Mezar taşı başlıkları ölen kişinin toplumsal statüsü ve mesleği hakkında bazı bilgiler sunar. Çünkü yaşarken kullanılan başlık öldükten sonra mezar taşına işlenmiştir. Mezar taşına işlenen süsleme motifleriyle de ölen kişinin cinsiyeti ile ilgili bir fikir sahibi olmak mümkündür.

Bu çalışmada, Osmanlı dönemi mezar taşlarından üzerine çeşitli bitkisel motiflerin işlendiği kadınlara ait mezar taşlarına yer verilmiştir. Zengin bitkisel süsleme motiflerinin kullanıldığı çok sayıdaki mezar taşının hepsine yer verilmesi daha kapsamlı bir çalışmayı gerektirecektir. Bu nedenle bu çalışmada Osmanlı dönemi kadın mezar taşlarından akantus yaprağı motifi olanlarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: **Mezartaşı, Başlık, Osmanlı, Süsleme, Motif**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

From Regional to National: Tashpinar Periodicals As Means of Cultural Communication

Doç. Dr. İsmail Hakkı NAKİLCİOĞLU
Afyon Kocatepe University, inakilci@yahoo.com

ÖZET

"Tashpinar (Taşpınar)" periodicals which started to be published in a transition period of Turkish society has a distinct place in cultural life.
After the establishment of the Republic of Turkey some studies for cultural and historical issues started in the country and "Community Houses" were opened in every province and district.

Community Houses were in publishing activities to research and examine the history and culture of the region, in this context Afyon Community House also published Tashpinar periodicals.

Tashpinar was a magazine that published over a long period of time between 1932-1949, 1963-1966 and 1999 and 2018 years (still continuing). It had the stage of change and transition periods in literature and contained a wide variety of texts and topics.
There are very few academic studies until today on the Tashpinar magazines as a culture bridge from the past to the future. This study will be the first academic work presented in international platform about them.

The most common types of writing and topics in the magazine were proses as story, memoir, fairy tale, history review, compilation, folklore, poetry, essay and article. And also novel, biography, autobiography, speech, chat, interview, letter, geography, technology, critique and articles was published in anecdotal types.

Some foreign authors who write in Taşpınar Magazine was Brandenburg, Dr. Heinz Mutlanke, Thomas Paine, Wilfrid Wilson Gibson, Hans Kohen.

The magazines also examined the historical documents belonging to the region and much of these works were later made into some books and were cultivated.

Objective letters are still being read and becoming research topic in Tashpinar periodicals which have a different place in Turkish cultural world.

The articles published in the magazines have socio-cultural aspects illuminating that period and have the essential feature. Today these articles are basic reference sources for researchers about these subjects.

In this review it was attempted to introduce an age-reflecting source as a cultural service. While serving the region, it is targeted to present these periodicals to academicians who will work later.

Anahtar Kelimeler: Turkish culture, Tashpinar Periodicals, Afyonkarahisar, Cultural Communication.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Karahisârî'nin Sanat Şâheseri Mushaf-I Şerîf'in Görsel İletişim Ögeleri Açısından Değerlendirilmesi

Doç. Dr. İsmail Hakkı NAKİLCİOĞLU
Afyon Kocatepe University, inakilci@yahoo.com

ÖZET

Osmanlı sanat tarihindeki yedi büyük hat üstadı arasında ilk sıralarda yer alan isimlerden birisi de kuşkusuz, Hattat Ahmed Şemseddin Karahisârî'dir. "Aklâm-ı Sitte" diye anılan altı temel hat stilinde, özellikle "celî" ve "müsennâ" yazılarda ekol haline gelmiş, Kanuni Süleyman döneminde Şemsü'l-Hat (Hattın Güneşi) diye ün kazanmış olan Karahisârî, Yâkut üslûbunda hat sanatını doruk noktasına çıkarmış, her asırda hattatlarca örnek alınmış eşsiz bir sanatkârdır.

Karahisârî'nin en gözde eseri ise Muhteşem Sultan için yazmış olduğu "Mushaf-ı Şerîf"tir. Kalemden ve yazdıklarından övgüyle söz eden Kur'an-ı Kerîm'in kâğıt üzerinde en mükemmel şekle ve kıvama kavuştuğu bu eser, üslûbu, tertibi, tezhibi ve devasa boyutu ile onu seyredenlere eşsiz sanat ziyafeti sunan bir başyapıttır.

Taşıdığı görkemli sanat unsurlarıyla her izleyeni büyüleyen Karahisârî Mushaf-ı Şerîfi, Allah'a ve onun yüce kelâmına duyulan saygının bir göstergesi olduğu kadar, insan ile Yaratanı arasındaki ilâhî iletişimin de somut bir örneğidir.

Bu bildiride, başta hat sanatı olmak üzere, tezhip, cilt ve diğer gelenekli sanatlar kapsamında Mushaf-ı Şerîf'in grafik, tasarım, tipografi ve diğer görsel iletişim ögeleri açısından bir değerlendirmesi yapılmaya çalışılmıştır.

Konuya ilişkin literatür taramasında gerek sanatçının hayatı gerekse eserleri hakkında genel bilgiler verildiği görülmüş, ancak bu nadide eserin görsel iletişim açısından incelendiği herhangi bir akademik makaleye rastlanmamıştır.

Çalışmanın temel amacı, bu sanat şâheserinin yalnızca ibadet için okunacak bir kitap olmadığını, aynı zamanda günümüzde giderek gelişip güçlenen hat sanatıyla ilgili uğraşılar başta olmak üzere, tarihî mirasımızın yeniden keşfedilip çağdaş görsellik elemanları bakımından da yorumlanmasını sağlamaktır.

Bu araştırmada yöntem olarak; cildi, boyutu ve hacmiyle göz dolduran eser, ilk Zahriye ve Serlevha sayfasından başlayarak en son Hâtime sayfasına kadar baştan sona taranmış, yazılarda Yâkut üslûbunun ayrıntıları, tezhiplerde ise Kara Memi stilinin incelikleri gibi, grafik sanatına ilişkin temel ögeleri ortaya koyma çabası sergilenmiştir.

Bu çalışmanın hüsn-ü hatla uğraşanlar yanında grafikerler ve iletişim tasarımcıları açısından da yeni ufukların açılmasına vesile olacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hattat Karahisari, Mushaf-ı Şerif, Hat Sanatı, Görsel İletişim.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Karaman Hacıbeyler Camii ve Tezyinatı

Yrd. Doç. Dr. Çiğdem ÖNKOL ERTUNÇ
Necmettin Erbakan Üniversitesi certunc@konya.edu.tr

ÖZET

Anadolu Türkmen beyliklerinin Osmanoğulları'ndan sonra en uzun ömürlüsü olan Karamanoğulları Beyliği; Anadolu da hüküm sürdükleri yerlerde, önemli sayıda ve oldukça güzel mimari eserler bırakmışlardır. Bıraktıkları mimari eserler Selçuklu sanatının bir devamı olarak görülse de zaman zaman Osmanlı ve Memluk tesirleri de hissedilmektedir. Karamanoğulları Beyliğinin güzel eserlerinden biri olan Hacıbeyler Camii Karaman il merkezinde İstasyon Caddesi üzerinde yer almaktadır. Memluk Sultanı El-Melikü'n-Nasr Muhammed b. Kalavun'un naibi Emir Seyfeddin Hacıbeyler tarafından 757H./1356M. yılında yaptırılmıştır.

Camii tezyinat bakımından incelendiğinde taçkapısı dışında herhangi bir yerinde süsleme unsuru bulunmamaktadır. Bütünüyle kesme taştan inşa edilen taçkapısı günümüze orijinal haliyle ulaşmıştır. Taş üzerine işlenmiş rumi ve hatayi grubu motiflerden oluşan bir desene sahip olan Hacıbeyler Camii üslup ve tezyinatı bakımından Karaman'da inşa edilmiş olan Dikbasan ve Arapzâde Camileri ile benzerlik göstermektedir. Hacıbeyler Camii'nin tezyini unsurlarının değerlendirilmesi yapılarak bu dönemde yapılmış diğer mimari eser tezyinatları ile ortak bir üslup ve motif birliğinin bulunup bulunmadığı tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: **Mimari Eser, Taçkapı, Tezyinat, Rumi, Hatayi**

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Tâhir el-Cezâirî'nin Suriye ve Filistin (Kudüs) Bölgesindeki Bazı Faaliyetleri

Prof. Dr. Abdullah Emin ÇİMEN
İstanbul University, emincimen@yahoo.com

ÖZET

Suriye'nin Muhammed Abduh'u olarak tanımlanan Tâhir el-Cezâirî, miladı XX. asrın sonları ve başlarında bu bölgelerde etkin faaliyetleriyle ön plana çıkmış ilim ve fikir adamıdır. Onun faaliyetlerini temelde ilmi ve fikri olmak üzere iki ana kategoride ele almak mümkündür. Kitap telifinin yanı sıra Yazma eserleri belli merkezlerde toplama faaliyetleriyle yoğun bir şekilde meşgul olmuştur. Bu bağlamda Bilâd-ı Şam olarak bilinen Suriye ve Filistin bölgesindeki yazma eserlerin Şam'da Zahiriye Kütüphanesinde, Kudüs'te ise Halidiyye Kütüphanesi bünyesinde toplanmasını sağlamıştır. Siyasi ve askeri karmaşanın hüküm sürdüğü bir dönemde talan, yangın ve tabii afetler gibi nedenlerle yazma eserlerin yok olmasını engellemek amacıyla bunları Suriye'nin merkezi Şam'da ve Kudüs'te bir araya getirmeye başarması, bunların günümüze intikalinde büyük önemi haizdir. Günümüzde bu eserler Şam'da Esed Kütüphanesindeki mahtutât bölümünde, Kudüs'te ise Halidiyye Kütüphanesinde araştırmacıların hizmetine sunulmuş bulunmaktadır. Onun bölgede okullaşma faaliyetlerindeki öncülüğü de önemli faaliyetleri arasında zikredilmektedir.

Arap/Avrupa ve İstanbul seyahatleri çerçevesinde Filistin, Mısır, İstanbul ve muhtelif Avrupa başkentleri yer alır. Bunları bir bütün olarak değerlendirdiğimizde bu gezilerde ilmi, ekonomik vb. nedenler olmakla birlikte kanaatimizce fikri ve siyasi gaileler daha ön planda olmuştur. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin son dönemlerindeki ırkçı icraatlarından rahatsızlığını çekinmeden dile getirdiği için Osmanlı'nın Şam'a gönderdiği dönemin valisiyle arası açılmış, hatta hakkında yakalanma kararı çıkartılmasını haber alması sonrasında yaşadığı Şam'dan ayrılarak gizlice Filistin bölgesine geçmiştir. Bu nedenle Filistin bölgesinde kaldığı bu süre içerisindeki faaliyetlerinin büyük oranda siyasi olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: **Tahir el-Cezairi, Şam, Küdüs, Filistin, Yazma Eserler**

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Türkiye'de Yeniden Canlanan Vakıf Geleneği: İzzet Baysal Vakfı

Doç. Dr. Selami ÖZSOY
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, ozsoy_s@ibu.edu.tr

Prof. Dr. Himmet HÜLÜR
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, himmethulur@ibu.edu.tr

ÖZET
Tarihimizde vakıf, VIII. yüzyılın ortalarından itibaren toplumun ekonomik ve kültürel hayat üzerinde kayda değer etkiler bırakmıştır. Hayırseverliğe dayanan vakıf kurumları özellikle fakir kesimlerin belirli gereksinimlerinin karşılanmasında önemli bir rol oynamıştır. Bu açıdan bakıldığında vakıflar sosyal refah sistemi olarak işlev görmüştür. Türk tarihinde Selçuklular dönemine uzanan vakıflar Osmanlı döneminde de hayırseverliğin kurumlaşmış örnekleri olarak önemli bir yere sahiptir. Başlı başına vakıflarla kurulmuş bir şehir olan İstanbul'da sadece 1546 yılında 2515 vakıf bulunduğu bilinmektedir. Osmanlı tarihinde vakıfların faaliyet alanlarının sağlık ve eğitim alanlarında yoğunlaştığı bilinmektedir. Diğer Anadolu şehirlerinde olduğu gibi Bolu'da da Osmanlı döneminde çok sayıda vakıf kurulmuş ve hayır işleri yapmıştır. Günümüze kadar olan süreçte vakıfların eskiye göre toplumda işlevini kaybettiği görülmektedir. Bolu'da kurulan İzzet Baysal Vakfı, devlet yatırımlarının durakladığı 1990'lı yıllardan başlayarak eğitim ve sağlık alanında öz kazancından yaptığı hayırlarla kadim tarihimizdeki vakıf geleneğini sürdüren kuruluş olmuştur. İzzet Baysal Vakfı'nın kurucusu İzzet Baysal, 1950 yılında Türkiye'de özel sektörün ilk mekanize döküm fabrikasını kuran bir müteşebbistir. 1990'lara kadar İstanbul'daki döküm fabrikasında sıhhi tesisat ürünleri üreterek kazandığı servetini doğup büyüdüğü Bolu'ya adamıştır. İzzet Baysal, 1987 yılında adına kurulan vakıf aracılığıyla vergisi ödenmiş varlığından Bolu ve İstanbul'da 100'ün üzerinde eğitim ve sağlık tesisi kurarak devlete koşulsuz bağışlamıştır. Vakıf; Bolu'ya hastaneler, okullar, huzurevleri ve İzzet Baysal'ın "en büyük eserim" dediği Abant İzzet Baysal Üniversitesi'ni kazandırmıştır. Vakfın sürekli yaşamasını hedefleyen kurucusunun isteğiyle gelirlerinin 2/3'ü ile eğitim ve sağlık alanında hayırlara ayrılırken 1/3'ü ile de öz varlığa ilave edilmektedir. İzzet Baysal Vakfı, bir taraftan da verdiği burslarla eğitim çağındaki gençlere destek olmaktadır. Bolu'da yaşayanlar her 11 Mayıs'ta İzzet Baysal'a şükran günü düzenleyerek minnet duygularını ifade etmektedir. İzzet Baysal, kendi yaptığı hayırların yanı sıra Bolu'da ve Türkiye'de çok sayıda hayırsevere de ilham kaynağı olmuştur. Bu çalışmada Osmanlı'dan günümüze devam eden vakıf geleneğinin günümüzdeki temsilcilerinden İzzet Baysal'ın hayatı ve eserleri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Vakıf, İzzet Baysal, Hayırseverlik

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

İbni Haldun'un Kendine Özgü Diyalektik Toplum Görüşü

Prof. Dr. Himmet HÜLÜR
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, himmethulur@ibu.edu.tr

Doç. Dr. Selami ÖZSOY
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, ozsoy_s@ibu.edu.tr

ÖZET

İbni Haldun'un toplumların oluşumu ve değişimiyle ilgili düşünceleri, diyalektik bir yaklaşımın temel çerçevesini oluşturmaktadır. Bu açıdan İbni Haldun'un toplum görüşünde düzen ve istikrar kadar değişim ve çatışma da önemli bir yer tutmaktadır. Toplumların yükseliş ve çöküşlerinde, karşıt güçler arasındaki çatışmalar belirgin bir rol oynamaktadır. İbni Haldun'un toplumsal değişime diyalektik yaklaşımı, kendine özgü bir anlayış olmasıyla tek çizgili ve ilerlemeci tarihsel değişim anlayışlarından ayrılır. Diyalektik güçler, tarihin döngüsel bir doğrultuda değişimine yol açmaktadır. Bu açıdan İbni Haldun'un toplumsal değişim kuramı, aydınlanmacı değişim görüşleriyle özellikle Hegelci tarih felsefesiyle uyuşmaz. Bunun en önemli nedeni İbni Haldun'da diyalektik değişimin ileriye doğru hareket ettiren değil, sona erdirici bir rol oynamasıdır. Asabiyet kırsal yaşamı kapsayan bir toplum türünün temel karakteri olduğu halde kentsel yaşamla birlikte ortadan kalkmaktadır. İnsan doğası olduğu kadar insanlar arasındaki toplumsal bağlar, toplumsal koşullar tarafından belirlenmektedir. Ancak bu koşullar diyalektik bir şekilde sürekli olarak değişime maruz kalmaktadır. Tarım ve hayvancılığın ağırlıkta olduğu kır toplumundaki asabiyet yani dayanışma ve yardımlaşma, kent toplumlarında merkezi otoritenin belirginleşmesiyle birlikte ortadan kalkmaktadır. Kır toplumlarında toplumsal birliktelik yaşamın doğal akışının bir parçasıyken, kent toplumlarında toplumsal birlikteliği yönetim oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu iki yaşam ve bu yaşam biçimlerini yansıtan eylem ve düşünce biçimleri her zaman birbirini dönüştürme yeteneği olan diyalektik güçlerdir.

Anahtar Kelimeler: İbni Haldun, Diyalektik, Tarihsel Değişim, Toplumsal Değişim

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

التعليم في مدينة القدس في العهد العثماني (القرن التاسع عشر والعشرين)

Doktora öğrencisi: İssa Baraıjıa
Gazi University, issa.zawahra@yahoo.com

ÖZET

مدينة القدس هي مهبط الديانات السماوية الثلاث، وهي من أكثر المدن في العالم التي تحمل أهمية لجميع شعوب العالم، وهذا هو الذي جعلها محور للصراع منذ الازل وحتى يومنا هذا، فكانت وما زالت عرضتا للسيطرة من قبل كل القوى والحضارات.

في القرن السادس عشر دخلت مدينة القدس تحت الحكم العثماني، ومنذ ذلك الحين أخذت مدينة القدس عناية السلاطين العثمانيين ونسائهم وولاتهم. فعملو على تقديم العديد من الخدمات ألاجتماعية، كتوفير المياه للمدينة، وبناء ألاسوار والمساجد والمدارس والاربطة. وبناء على هذه الأهمية التي ابداها العثمانيون بالمدينة المقدسة فقد تطورت المؤسسات التعليمية فيها. فقد كشفت لنا الوثائق التاريخية أن المسجد الأقصى كانت له أهمية كبيرة من الناحية العلمية. فكانت تعقد فيه العديد من الدروس التعليمية في كافة المجالات، وفي هذه الدراسة سيتم التطرق الى أنواع المؤسسات التعليمية في مدينة القدس، بالإضافة الى الحديث عن دور المؤسسات التعليمية ألاجنبية في مدينة القدس وسياسة الدولة العثمانية في التعامل مع هذه المؤسسات التعليمية.

وفي هذا السياق تهدف الدراسة الى الوصول الى إحصائية الاعداد المراكز التعليمية في مدينة القدس، وذلك بالاستناد الى سالنامات الدولة العثمانية ومن ثم التطرق الى دور المدارس الأجنبية في خدمة مصالح الاستعمار والتمهيد له من خلال تغيير العقلية الثقافية لاهالي مدينة القدس. وفي نهاية الدراسة سيتم استنتاج الدور الذي لعبته السياسة العثمانية في مدينة القدس من الناحية العلمية والثقافية، وكيف ساهمت هذه السياسة في الحفاظ على مدينة القدس.

الكلمات المفتاحية: القدس، التعليم، المدارس التعليمية، المدارس الاجنبية

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Geçmişten Günümüze Irak Türkleri

Öğr. Gör. Zaen LATEEF
Anadolu Üniversitesi, Zaenlatif@gmail.com

ÖZET

Kerkük geçmişi 3000 yıl öncesine dayanan köklü ve uzun tarihe sahip bir şehir ve dünyanın en eski ve en uygar yerleşim merkezlerinden birdir. Uzun tarihi boyunca Orta Çağ ve Geç Orta Çağ dışında şöhretini günümüze kadar hiç aksatmadan devam ettirmiş ve bu zaman zarfında da birçok medeniyete ve birçok devlete ev sahipliği yapmıştır. Günümüzde Irak Federal Cumhuriyetinin sınırları içinde bulunan Kerkük şehri köklü tarihi yanında yüz yıllardır barındırdığı milletlerin farklı ırk, dil, din, mezheplere bağlı olmaları hasebiyle de zengin bir sosyal ve kültürel yapıya sahiptir. Kerkük tarihinin son bin yılında etkin olmuş Türklerde bu farklı milletler arasında yer alır. Türklerin bu bölgeye H. 54 senesinde geldikleri bilinse de Kerkük civarında son yıllarda yapılan kazılarda bulunan bazı tarihî yazıtlara dayanarak Türklerin bu bölgedeki tarihinin Sümerlere kadar dayandığını iddia eden tarihçiler de mevcuttur. Karmaşık ve savaşlarla geçen son bin yılda Türkler bölgede mevcudiyetleri koruyup bölgenin son yüzyıla kadar hâkim unsuru olmayı başarmışlardır. Şüphesiz bu hâkim unsurun bulunduğu bölgenin tarihi de bu unsura bağlı bir biçimde şekillenmiştir. Kerkük'ün asil ve asıl unsuru olan Türkler bölgede zalimin karşısında mazlumun yanında olan, tarihine ve kültürüne bağlı, ecdadına saygılı ve onun izinden giden bir millet olarak tanınıp bilinmiştir. Öyle ki yakın bir zamana kadar bölgenin diğer halkları Türkleri örnek alıp dilini konuşur hale gelmiştir. Fakat son yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunun yıkılmasıyla bu coğrafyada meydana gelen değişim bölgedeki Türklerin güç kaybetmesine ve günümüzde de hâlâ devam eden bir baskı ve zulüm politikası altında ezilmelerine yol açmıştır. Türk akademi camiasında Kerkük ve Irak Türkleri konusunda bazı çalışmalar yapılmış olmakla birlikte bu çalışmaların artırılması ve konunun Türkiye gündeminde daha tanınır hale gelmesi gerekmektedir. Bu çalışmada öncelikle kısa bir Kerkük tarihi verilecek daha sonra Irak Türklerinin son yüzyıl ve günümüzde içinde bulundukları durum irdelenecektir, ve ayrıca özellikle Ortadoğu gibi bir coğrafyada bir bölgenin veya bir milletin köklerinden koparılarak farklı baskı ve asimile politikalarına karşı kimliğini, kültürünü ve dilini nasıl koruduğuna açıklık getirmesi düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kerkük, Irak, Türkler, Araplaştırma politikaları, Petrol.

2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES

23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 2018.25-23. مارس

XVI. Yüzyıl'da Kudüs'te Osmanlı Kanunlarının Sosyal Hayata Yansımasına Dâir Örnekler

Sevde Nur GÜLDİKEN
Firat University (Doktora Öğrencisi), sguldiken_01@hotmail.com

ÖZET

Kadîm uygarlıklara ev sahipliği yapan Kudüs, Osmanlı ordusunun 24 Ağustos 1516 tarihindeki Merc-i Dâbık Savaşı'nda Memlûk ordusunu mağlup etmesinin ardından, mukavemet göstermeden Osmanlı yönetimine giren şehirlerdendir. Aralık 1917'ye kadar yüzyıllarca Osmanlı'nın gözbebeği beldelerinden biri olan bu kutsal şehrin sözkonusu devlet tarafından yüksek derecede ihtimamla korunup gözetilmesine gayret edilmiştir.

Osmanlı Kudüsü için gerekli görülen emir ve yasaklar nazar-ı dikkate alındığında, muhtelif dinlerden müteşekkil tebânın huzur içinde olduğu adaletli bir yönetimin uygulanması için üst düzeyde özen gösterildiğini dönemin arşiv kaynaklarında kullanılan ifadelere bakarak söylememiz mümkündür. Bu çalışmanın verileri XVI. yüzyılın ikinci yarısını kapsayan süreçte, Kudüs'te müreffeh bir hayat sürdürülebilmesi maksadıyla Osmanlı kanun koyucuları tarafından uygulanan emir, yasak, tedbir gibi içerikleri hâiz konuların kayıtlı olduğu kaynaklar ile, dönemin Mısır ve Osmanlı tarihçileri tarafından kaleme alınan eserlere ilaveten, dönemin ulaşılabilen seyahatnâmeleri ve diğer literatür kaynaklarının taranması sûretiyle tedârik edilmiştir.

Bu çalışma çerçevesinde "Merkezî idare tarafından Kudüs ahâlisinin sosyal hayatını düzenlemek, hak yenilmemesi başta olmak üzere halk içinde ahlâk anlayışının zedelenmesini önlemek, devlet tarafından tayin edilen memurların görevlerini suistimâl etme girişimlerine karşı müdahale etmek, yaşamın gündelik akışı içerisinde karşılaştıkları toplumsal sorunlara karşı halkı koruyup kollamak, adaleti tesis etmek adına ne gibi emirler, düzenlemeler uygun görülmüştür?" vb. soruların cevaplanması amaçlanmaktadır. Bu düzenlemelerin oluşturulmasında Kudüs ahâlisinden gelen talep ve şikâyetlerin ne derece önemsendiği de yine bu çalışmaya dâhil olan belgeler vasıtasıyla örneklenerek somutlaştırılmaya çalışılmıştır. Bulgularımız neticesinde XVI. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Kudüsü'ndeki gündelik hayata dâir arşiv vesikalarına yansıyan izler sürülebilecek, halkın hassasiyet gösterdiği konuların mâhiyeti hakkında fikir edinilebilecek, şikâyet mekanizmasının işleyebilirlilik sınırı görülebilecek, devlet tarafından Kudüs'te huzurun temin edilip hayatın güven içinde sürdürülebilmesi yönünde alınan tedbirleri belgelemek ve bahsi geçen dönemde yöneten-yönetilen ilişkisi hakkında değerlendirme yapabilmek mümkün olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kudüs, Osmanlı, XVI. yüzyıl, Sosyal Hayat, Kanunlar.

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Ana Hatlarıyla Hitit Askerî Teşkilatı

Öğr. Gör. Arif KUMAŞ
Çorum, Hitit Üniversitesi, arifkumasoglu@hotmail.com

ÖZET

Anadolu'da ilk merkezî devlet ve imparatorluğu kuran siyasi yapı Hititler'dir. Bu siyasi yapı ancak, disiplinli, eğitimli, çağın gerektirdiği teknoloji açısından yeterli donanıma sahip güçlü bir askeri yapı ile desteklenerek Anadolu gibi her dönem stratejik ve istilaya açık olmuş bir coğrafyada uzunca bir dönem hâkimiyet kurmayı başarabilmiştir. Çalışmada ana hatlarıyla Hititler'in askeri yapılanması verilerek güçlü siyasi yapıların ancak güçlü bir askeri teşkilat yapısının desteği ile varlığını devam ettirebileceği vurgulanmaya çalışılmıştır. Çalışmayı oluşturmada, başta kral yıllıkları olmak üzere direktif metinleri ve askeri yemin metinleri gibi bazı çivi yazılı kaynaklar ile arkeolojik buluntuların verdiği bilgilerden ayrıca konuyla ilgili hazırlanan kitap ve makalelerden faydalanılmıştır. Hitit askeri teşkilatında ordunun temelini yaya askerler oluşturmaktadır. Piyade kuvvetler olarak adlandırılabilecek olan bu sınıf, ordunun sayıca en kalabalık bölümüdür. Teşkilatta arabalı kuvvetler de önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu önem, savaş arabasının geliştirilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Bu iki temel askeri kuvvetten başka kesin kanıtları olmamakla beraber süvari, okçu, lağımcı, denizci gibi askeri sınıfların olabileceğine dair ipuçları vardır. Hitit askeri teşkilatının en başında başkomutan sıfatıyla kral, ardından yüksek rütbeli subaylar, orta rütbeli subaylar, düşük rütbeli subaylar ve diğer rütbeler olmak üzere komuta kademesi mevcuttur. Askeri teçhizatlar, savaş arabaları, binek hayvanları, askeri kıyafetler ve çeşitli silahlardan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hitit, Ordu, Askeri Teşkilat

TS TURKISH STUDIES
جامعة القدس Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

Fortification of Varagavank monastery in Van province

Demet YAVUZ
Faculty of Engineering, University of Yuzuncu Yıl,demetyavuz@yyu.edu.tr

Soner GÜLER
Faculty of Engineering, University of Yuzuncu Yıl, 65080, Van, Turkey, gulersoner@yyu.edu.tr

Namık Yaltay
Faculty of Engineering, University of Yuzuncu Yıl, 65080, Van, Turkey, namikyaltay@yyu.edu.tr

ABSTRACT

Van city has a large scaled historical construction and domestic and foreign tourists visit this city every year. Varagavank monastery is one of the constructions that has a historical value and attracts tourists attention. Monastery was built in the 8th century and it is in use ever since. Monastery had seven different constructions and over different time periods some parts of the monastery were combined. In time, it is affected with wars and natural disasters but Varagavank monastery is survived to reach the present day, but some parts of the monasteries are now under ground and rest of them are in need of absolute reinforcement. To reinforce this monastery, main aim is rebuilding demolished part of the monastery while not changing its historical significance. As taking example with other different restoration this paper aims to investigate what could be done to prevent such historical buildings to demolish and how to reinforce them.

Keywords: **Van city, seven churches, naturel disasters.**

TURKISH STUDIES
Al-Quds University
2ND INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HISTORY AND ART STUDIES
23-25 MART 2018 KUDÜS / MARCH 23-25, 2018 JERUSALEM / القدس 23-25.2018. مارس

The Necessity of Retrofitting For Masonry Buildings in Turkey

Soner Güler
Faculty of Engineering, University of Yuzuncu Yıl, gulersoner@yyu.edu.tr

Namık Yaltay
Faculty of Engineering, University of Yuzuncu Yıl, namikyaltay@yyu.edu.tr

Demet Yavuz
Faculty of Engineering, University of Yuzuncu Yıl, demetyavuz@yyu.edu.tr

ABSTRACT

Most common types of structural systems constructed in Turkey are reinforced concrete, unreinforced masonry and hımıs buildings that is composed of timber frames and braces with some infill materials. Masonry buildings constitute major part of building stock in Turkey. Modern buildings built up in the cities are generally multi-rise and reinforced concrete systems. Masonry buildings were built up especially in rural areas and underdeveloped regions due to economical reasons. Almost all of these masonry buildings are not designed and detailed according to any design guidelines by designers. As a result of this, masonry buildings were totally collapsed or heavily damaged when subjected to destructive earthquake effects. Thus, these masonry buildings that were built up in our country must be retrofitted to improve their seismic performance. In this study, new seismic retrofitting techniques that is easy to apply and low-cost are summarized and the importance of seismic retrofitting is also emphasized for existing masonry buildings in Turkey.

Keywords: Masonry buildings, seismic retrofitting techniques, seismic performance..

Ana Destekçiler / Main Supporters / الرعاة الرئيسيون

Destekleyen Kuruluşlar / Partnering Organizations / بالتعاون مع الجامعات و المؤسسات العلمية

www.incsos.org kudus@incsos.org incsoskudus@gmail.com +90 212 909 46 43